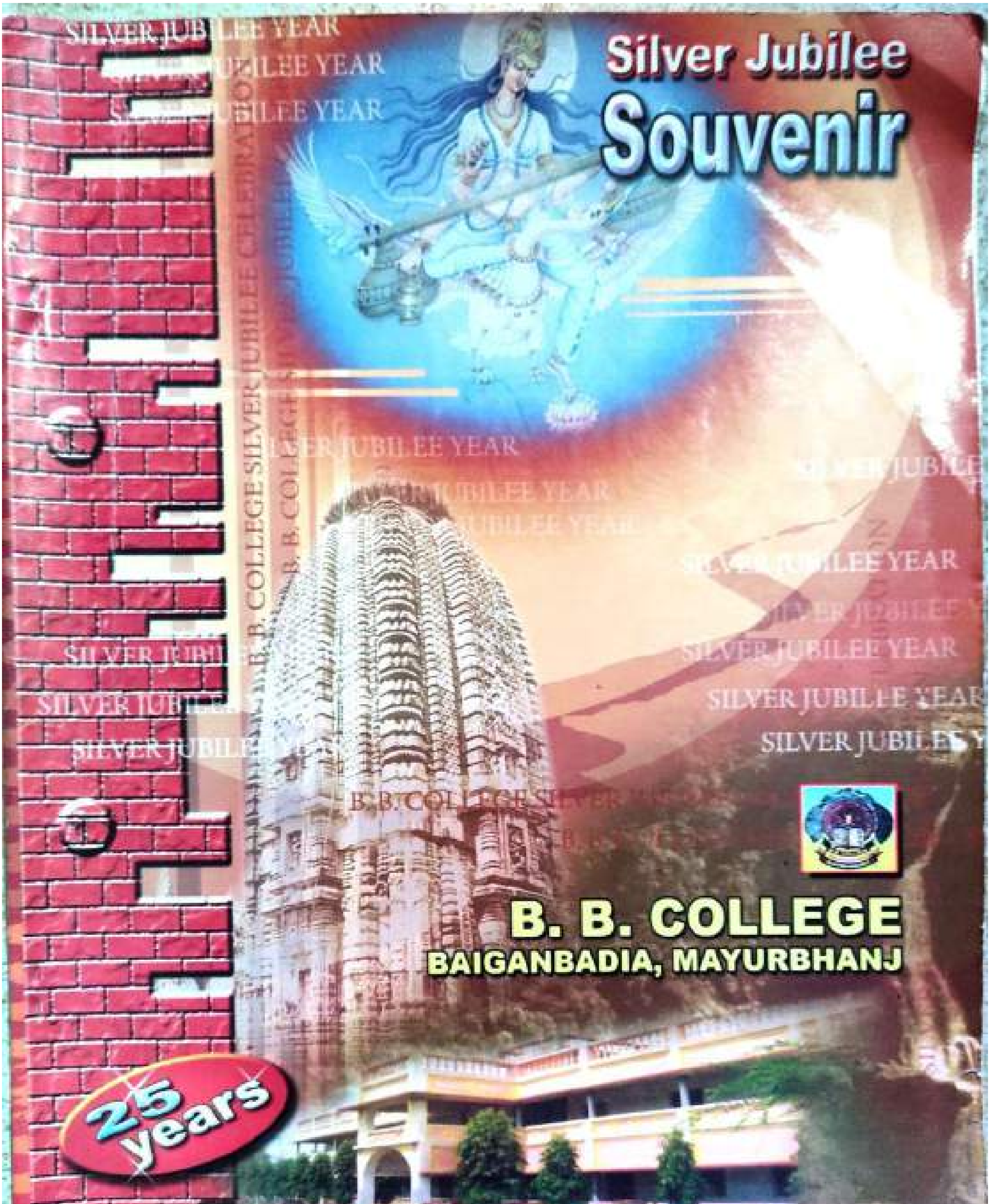
SILVER JUBILEE YEAR
Silver Jubilee
Souvenir
B. B. COLLEGE
BAIGANBADIA, MAYURBHANJ
25 years

SILVER JUBILEE SOUVENIR

1984 - 2009

B. B. COLLEGE, BAIGANBADIA

MAYURBHANJ, ODISHA

FOUNDERS OF THE COLLEGE

Sj. Kedar Ch. Nayak

Late Bairagi Mishra

Sj. Jalndhra Patra

PRADEEP KUMAR ROUT

PRINCIPAL & PRESIDENT

SILVER JUBILEE CELEBRATION COMMITTEE 2009

TEACHING STAFF

NON TEACHING STAFF

Jagdish Palbabu with the Vice President of India Dr. Hamid Ansari in the R.D. Parade in 2009, New Delhi

PECIAL N.S.S. CHIEVEMENTS & FICE BEARERS OF THE OLLEGE UNION

Rabinder Singh, N.S.S. Volunteer represented N.O.U. on Youth Fest. at Amritsore from 12th January to 16th January 2009

Sandeep Ku. Pati
First President
of Students Union
1997

Dushmanta Jitbabu
First Gen. Secretary
of Students Union
1997

Jagdish Palbabu
Present President
of students Union

Shiblal Tudu
Present Gen. Secretary
of Students Union

INNERVIEW OF THE COLLEGE

College awarded by the DM, Mayurbhanj for
Blood Donation Camp in 2006, 2007, 2008

C.H.S.E. Oris
Champion 19
held at Karan

N.O.U. Topper
Bikash Mohan
by Dr. Harihar
Ravenshaw Co

Civilion Troup Ch
in Independence
parade 2006

STUDENTS' UNION
B. B. College, Baiganbadia
2009-2010

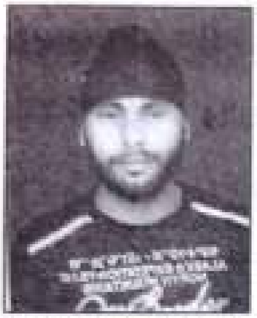

Rabinder Singh
(President)

Biplab Ku. Dash
(Gen. Secy.)

Tarun Ku. Nayak
(Vice-President)

Gyanaranjan Bagh
(Asst. Secy.)

Dhanai Soren
Athletic Secy.

Balai Soren
Asst. Athletic Secy.

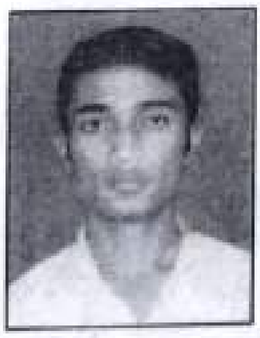

Anshuman Dash
+2 Cultural Secy.

Susanta Ku. Mohakud
Asst. +2 Cultural Secy.

SOUVENIR SUB-COMMITTEE

:: CHAIRMAN ::

SRI PRADEEP KUMAR ROUT
Principal

:: CONVENOR ::

DR. JATINDRANATH SINGHDEB SACHAN

:: MEMBERS ::

Miss Sanghamitra Nayak
Smt. Manjulata Dash
Sri Abhimanyu Mohanty
Sri Paresh Chandra Sahu

Printed and published by :

The Authority of the Principal,
B.B. College, Baiganbadia
at Sri Krushna Press, Baripada, 2009-10.

ACKNOWLEDGEMENT

We have the honour of acknowledging the assistance of Sri Pradeep Kumar Rout, Principal and Sri S. Pattanaik, Lect. in Commerce and all other office bearers of our college for their timely help. We thank all the contributors of papers and advertisers which have been published in the volume. We are also thankful to our teaching and non-teaching staff and students for their coperation. Our sincere thanks to Sri Shyam Pattanaik, School of Art & Craft, Baripada who designed the cover and inner pages and Shri G.C. Majhi, Syndicate Bank, Baripada for proof reading in Santali Section. Last but not the least we thanks to Munu who made D.T.P. and Sri Krushna Press, Baripada for printing, binding and giving a complete shape to the Souvenir.

Convenor

Murlidhar C. Bhandare
GOVERNOR, ORISSA
February 10, 2009

MESSSAGE

I am glad to know that B.B. College, Baiganbadia, Mayurbhanj is celebrating its Silver Jubilee and is bringing out a souvenir on the occasion.

A college in a tribal or rural area spreads education and awareness. Educated boys and girls in their small way can contribute to eradication of social evils like dowry, superstition and AIDS. All of us need to understand that girls should complete education. Educated women are key to change in society.

I wish the celebration and publication of souvenir all success.

Murlidhar Bhandare

(Murlidhar C. Bhandare)

Prof. S. P. Rath,
Ph.D.FAPS.MNASc.
Vice-Chancellor,
North Orissa University
Sri Ram Chandra Vihar Takatpur, Baripada
Mayurbhanj-757003

MESSSAGE

It gives me immense pleasure to know that B.B. College, Baiganbadia in the district of Mayurbhanj is going to celebrate its Silver Jubilee in the year 2009-10 and a souvenir is also proposed to be published on this auspicious occasion.

I extend my congratulations to the organizers and wish the celebration as well as the Souvenir a grand success.

9.2.09

S. P. Rath
(Vice-Chancellor)

Sj. Laxman Tudu,
Member of Parliament (Lok Sobha)
Mayurbhanj, Orissa

MESSSAGE

I am happy to know that B.B.College Baiganbadia is going to complete 25 years of its existence and is going to celebrate "Silver Jubilee" in the year 2009-10 and a colourful Sovenir is being brought out to mark this historic occasion.

I sincerely wish that the college will rise from prosperity to prosperity and & will be the great centre of learning for the benefit of the local people.

Sd. Laxman Tudu
Member of Parliament (LokSobha)
Mayurbhanj, Orissa

PRAVEEN CHANDRA BHANJ DEO
MINISTER OF STATE
Sports & Youth Services (Ind.),
Revenue & Disaster Management,
Orissa

MESSSAGE

I AM PLAESED TO LERAN THAT THE B.B. COLLEGE, BAIGANBADIA IN THE DISTRICT OF MAYURBHANJ BEING ESTABLISHED IN THE YEAR 1984 IS GOING TO CELEBRATE ITS **SILVER JUBILEE** THIS YEAR ON 4TH JAN 2010 AND GOING TO PUBLISH A SOUVENIR IN THIS CONNECTION. THE COLLEGE AND THE FOUNDER MEMBER AS WELL AS THE TEACHERS AND PRINCIPAL ARE PLAYING A SIGNIFICANT ROLE IN THE FIELD OF EDUCATION IN THIS TRIBAL AND BACKWARD DISTRICT LIKE MAYURBHANJ.

I BELIEVE QUALITY IS THE BASIC UNDERLYING CONDITION FOR TRUST, RELEVANCE, MOBILITY, COMPATIBILITY AND ATTRACTIVENESS IN EDUCATIONAL ARENA AND THE STRONG FOUNDATION IS NONE OTHER THAN EDUCATION. OUR TARGET IS TO PROVIDE THE BEST EDUCATION TO THE STUDENTS SO THAT THEY WILL BE ABLE TO ACHIEVE NOTHING BUT THE BEST IN THEIR LIFE.

I WISH ALL SUCCESS OF THE INSTITUTION AND THE STUDENTS.

(PRAVEEN CHANDRA BHANJ DEO)
BHUBANESWAR
2-JAN-2010

Smt. Sarojini Hembram
Orissa Legislative Assembly
M.L.A., Bangriposi

MESSSAGE

I am happy to learn that the B.B. College, Baiganbadia being established in the year 1984, is going to celebrate the Silver Jubilee on 4th January 2010 and also going to publish a souvenir on this auspicious occasion. During the long period of 25 years the college has grown into a leading educational institution in the district of Mayurbhanj.

I wish all success of the institution, staffs and students.

Sarojini Hembram

Smt. Sarojini Hembram
Orissa Legislative Assembly
M.L.A., Bangriposi

Sananda Marandi,
Ex-M.L.A., Kuliana
Present M.L.A., Baripada
Mayurbhanj, Orissa

MESSSAGE

I am extremely happy to know that B.B. College, Baiganbadia, Mayurbhanj is going to complete 25 years of its life and is going to celebrate the Silver Jubilee in the month of January 2010. On the happy occasion I am sending my sincere good wishes to the Silver Jubilee Committee, staff and the students of the college and extremely hospitable people of this locality to whom I have been associated since last five years.

I am indeed glad to know that the college is going to publish a colourful sovenir to commemorate the celebration which has an illustrious history having produced a large number of worthy allumini.

I hope that the institution continue to maintain its glorious tradition.

27.11.08

Sananda Marandi,
M.L.A., Kuliana,
Mayurbhanj, Orissa

Sudam Marandi,
Ex-M.L.A., Kuliana,
Ex- Member of Parliament,
Mayurbhanj, Orissa

MESSSAGE

I am happy to know that B.B.College Baiganbadia is going to complete 25 years of its existence and is going to celebrate "Silver Jubilee" in the month of January 2010 and a colourful Sovenir is being brought out to mark this historic occasion. Over these years the college has grown in size and has become the centre of cultural activities in the district.

I sincerely wish that the college will rise from prosperity to prosperity and & will be the great centre of culture and learning for the befefit of the society.

Sudam Marandi,
Member of Parliament (LokSobha)
Mayurbhanj, Orissa

ଶ୍ରୀମତୀ ସରସ୍ୱତୀ ହେମ୍ବ୍ରମ
ପୂର୍ବତନ ମନ୍ତ୍ରୀ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ବାର୍ତ୍ତା

ବାବାବଳିଆ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ରଜତ ଜୟନ୍ତୀ ସମାରୋହ ୨୦୧୦ ମସିହାରେ ଆୟୋଜିତ ହେବାଜାଣି ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲି ।ମୁଁ ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାଠାରୁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଅଞ୍ଚଳବାସୀଙ୍କ ସହିତ ମିଶି କିଛି କାମ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିବାରୁ ନିଜକୁ ଗର୍ବିତ ମନେ କରୁଅଛି । ଉକ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କୃତିତ୍ୱ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଭାବରେ ନିଜକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିପାରିଛି । ଏହି ଶୁଭ ଅବସରରେ ମୁଁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା, ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ଓ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ତଥା ଏ ଅଞ୍ଚଳବାସୀମାନଙ୍କୁ ମୋର ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି । ରଜତ ଜୟନ୍ତୀ ସମାରୋହ ଉପଲକ୍ଷେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିବା ଏହି ସ୍ମରଣିକାଟି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଏକ ସ୍ମୃତି ହୋଇ ରହିବ ।

ଶେଷରେ ବାବାବଳିଆଙ୍କଠାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି ଯେ ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ଦିଗରେ ସଫଳତାର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକରି ତାର ଗୌରବ ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରହିଥାଉ ।

ସ୍ୱା.- ଶ୍ରୀମତୀ ସରସ୍ୱତୀ ହେମ୍ବ୍ରମ
ପୂର୍ବତନ ମନ୍ତ୍ରୀ,ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କାହ୍ନୁ ସୋରେନ
ପୂର୍ବତନ ବିଧାୟକ, କୁଳିଅଣା
ମୟୂରଭଞ୍ଜ

ବାର୍ତ୍ତା

ବାବାବଳିଆ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ରଜତ ଜୟନ୍ତୀ ସମାରୋହ ୨୦୧୦ ମସିହାରେ ଆୟୋଜିତ ହେବାଜାଣି ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲି । ମୁଁ ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଅନୁଷ୍ଠାନର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହିତ ମିଶି କିଛି କାମ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିବାରୁ ମୁଁ ଗର୍ବିତ । ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାର କୃତିତ୍ୱ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଓଡିଶାର ଏକ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଭାବରେ ନିଜକୁ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିପାରିଛି ।

ଏହି ଶୁଭ ଅବସରରେ ମୁଁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା, ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ଓ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ତଥା ଏ ଅଞ୍ଚଳବାସୀମାନଙ୍କୁ ମୋର ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି ।

ସ୍ୱା.- ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କାହ୍ନୁ ସୋରେନ
ପୂର୍ବତନ ବିଧାୟକ, କୁଳିଅଣା

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କେଦାର ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ
ପ୍ରାକ୍ତନ ସଂପାଦକ
ବି.ବି.ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ ।

ବାର୍ତ୍ତା

୧୯୮୪ ମସିହାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ ଆଜି ତାର ଯୌବନାବସ୍ଥାରେ ପଦାର୍ପଣ କରିଛି । ତେଣୁ ୨୦୧୦ ମସିହା ଜାନୁୟାରୀ ମାସ ୪ ତାରିଖରେ ତାର ରଜତ ଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେବାର ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଛି । ଆମ ଦ୍ୱାରା ଗଢି ଉଠିଥିବା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ରଜତ ଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବ ଅବସରରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ସମସ୍ତ ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ ମାନଙ୍କୁ ମୋର ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି । ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ର ସଂସଦର କର୍ମକର୍ତ୍ତା, ନୂତନ ଓ ପୁରାତନ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ମୋର ସ୍ନେହାଶୀର୍ବାଦ ଜଣାଉଛି । ସ୍ଥାନୀୟ ଜନସାଧାରଣ ଯେଉଁମାନେ ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାରେ ଆମକୁ ସହଯୋଗ କରିଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ମୋର ସାଧୁବାଦ ଜଣାଉଛି । ରଜତ ଜୟନ୍ତୀ ପାଳନ ଅବସରରେ ଏକ ସ୍ମରଣୀକା ପ୍ରକାଶିତ ହେବାର ଜାଣି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲି । ଶେଷରେ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖରେ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଉତ୍ତୋରତ୍ତର ଉନ୍ନତି କାମନା କରୁଛି ।

Kedar Chandra Nayak

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କେଦାର ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ
ପ୍ରାକ୍ତନ ସଂପାଦକ
ବି.ବି.ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ ।

Dr. K.C. Swain, M.Com, Ph.D.
Secretary
Council Of Higher Secondary Education,
Orissa, Bhubaneswar.

MESSSAGE

It gives me immense pleasure to know that B.B.College, Baiganbadia is going to celebrate its Silver Jubilee this year and is bringing out a "Souvenir" to mark the occasion. I am sure this "Souvenir" shall provide an opportunity especially to the young students to explore and express their inherent literary talent, while incorporating interesting articles from others associated with the institution.

I congratulate all the members of the staff and students of the college on this auspicious occasion and wish the "Souvenir" and the Silver Jubilee function a grand success,

07/12/09

Dr. K.C. Swain
Secretary,
CHSE, ORISSA, BBSR.

Dr. Damodar Rout, M.Com, Ph.D.
CHAIRMAN I/C
Council of Higher Secondary Education, Orissa
C-2, Samantapur, Chandrasekharpur,
Bhubaneswar- 751013

MESSSAGE

I am happy to note that B.B. College, Baiganbadia in the district Mayurbhanj has completed Twenty five years of its existence and is going to celebrate its Silver Jubilee in this year 2010. In this auspicious occasion I offer my good -wishes to the Principal and Members of the teaching staff and students of the college. I hope that the staff members of the college will redeem to the expectations of the students and guardians by their sincerity and hard work.

I wish the college a promising future.

7/2/09

Dr. Damodar Rout
Chairman I/C

✓ ଜଳନ୍ଧ ପାତ୍ର
ପ୍ରାକ୍ତନ ଉପ-ସଭାପତି
ବି.ବି.ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ ।

ବାର୍ତ୍ତା

ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆର ରଜତ ଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବ ୨୦୧୦ ପାଳନ ଅବସରରେ ମୁଁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସମସ୍ତ ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା ଓ କର୍ମଚାରୀ ମାନଙ୍କୁ ମୋର ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଉନ୍ନତି କାମନା କରୁଛି । ଯେଉଁ ମହତ୍ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଓ ଆଗେଇ ନେବାରେ ଆମକୁ ସହଯୋଗ କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ହୁଏତ କେତେକ ଆମ ଗହଣରେ ନାହାନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ମୋର ଆନ୍ତରିକ ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ମୋର୍ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି । ଉତ୍ସବର ସ୍ମୃତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ସ୍ମରଣୀକା ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିବା ଜାଣି ଖୁସି ହେଲି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନୀୟ ଜନସାଧାରଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାରେ ସହଯୋଗ କରିଥିଲେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୋର ଶୁଭାଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଉଛି ।

✓ ଜଳନ୍ଧ ପାତ୍ର
ପ୍ରାକ୍ତନ ଉପ-ସଭାପତି
ବି.ବି.ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅନନ୍ତ ପ୍ରସାଦ ଜିତ
ପୂର୍ବତନ ସଭାପତି,
ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ,
ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ

ବାର୍ତ୍ତା

ମୁଁ କୁଲିଅଣା ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଥିବା ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଏହି ବାବାବଳିଆ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଜି ତାର ରଜତ ଜୟନ୍ତୀ ସମାରୋହ ୨୦୧୦ ମସିହାରେ ଆୟୋଜିତ ହେବାଜାଣି ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲି । ମୁଁ ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ କରି ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହିତ ମିଶି କିଛି କାମ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିବାରୁ ମୁଁ ଗର୍ବିତ ।

ଏହି ଗୌରବ ଜୟନ୍ତୀ ଅବସରରେ ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ମୋର ହାର୍ଦ୍ଦିକ ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଉଛି ।

ସ୍ୱା.- ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅନନ୍ତ ପ୍ରସାଦ ଜିତ

PREFACE

This Souvenir is being brought out as a part of Silver Jubilee Celebration of B.B. College, Baiganbadia. We have tried to put together some of the very interesting and important aspects of Economy, history, culture and literature of Orissa in general and Mayurbhanj in particular through the articles of young budding tallents of this college and also established scholars of repute. Besides these we have made a humble attempt to bring to light the rich, colourful and fascinating tribal culture through Santali section.

Mayurbhanj, the largest district of present Orissa, is a place of looms and lores in the history of Orissa. Shyam Sundar Sarangi in his book "A Short History of Mayurbhanj" mentions that men were living in the forest region 50 thousand years ago. A lot of stone made weapons of the Pre-historic period have been discovered at Kuliana, Kamta Kalabaria, Kalapathar and other region. The people of mayurbhanj believe some of the weapons as thunder stone and keeping them above the ground. In 1940, W.C. Worman and in 1948 N.K. Bose and G.S. Roy of Calcutta University excavated Kuliana and proved that there was stone cutting industries in that region. Besides these lots of potteries have been discovered from Kuchei which are at the state musium, Bhubaneswar.

Baiganbadia is a modern village. Once it was covered with dense forests. The people believed that the Kharias were living here in the past. The existence of Kuchei Railway Station at Baiganbadia proved that Baiganbadia was once a part of Kuchei. The place maintains rich religious traditions and spiritual values due to the holy and gracious presence of Mahavir Baba at Dhuni Math where fire burns since a remote past. The Haldia Dam which was constructed by Maharaja Sriram Chandra Bhanjdeo caused the economic development of the local people. Gradually primary and secondary educational institution were set up to fulfil the need of the people.

However untill 1983, there was no educational institution for the higher learning in the entire Kuliana constituency. The parents aspiring for their children higher education was discontented. By the grace of Mahavir Baba, Baba Balia of Tirtol and with the sincere efforts of some enthusiastic sons of the area, the long cherished dream of the people of this constituency was fulfilled in 1984 with the establishment of B.B. College, Baiganbadia. That infant Institution attains maturity in 2009. Now this young Institution is serving as the light house, guiding the students and village folks for the spread of education and culture in completely tribal dominated region.

The year 1983-84 was a landmark in the history of Higher education in Orissa. The state government encouraged the Local people to set up new +2 colleges Block wise, with special preference to the tribal districts. The noble folk of Baiganbadia without losing the golden opportunity summoned a public meeting on 25th May (Friday) 1984 where a good number of villagers present in the premises of Utkal Mani Gopabandhu High School, Baiganbadia. They were Kedar Chandra Nayak and Sachindra Barik of Balipal. Late Bairagi Mishra and Bhagban Basuri of

Bankasole, Shravan Kumar Jitbabu, Prasanta Kumar Kanungo, Bireswar Mohapatra & Chaturbhuja Behera of Jampada, Gourahari Patra of Dhamunda, Ram Chandra Baskey of Jagannathpur, Shashikanta Behera of Baunskantia, Jalandhar Patra and Diptendu Sarangi of Baiganbadia, Bailochan Mahakud and Gopal Chandra Das of Darkhuli, Ananta Prasad Jitbabu of Bholgadia, and Pradeep Kumar Rout of Kuchei and many other people of the adjoining areas. On that same day they laid down the foundation stone of B.B. College, Baiganbadia.

Sri Ananta Prasad Jitbabu, Ex-Chairman of Kuliana Block was the first president of the college. Then Ex-Minister Smt. Saraswati Hembram became the president of the college. She tried her best for the permission and affiliation of +3 degree courses. But Sri Kedar Chandra Nayak, the founder of the college, hold the post of secretary upto 1997 for an unbeaten period of 12 years. Sri Nayak successfully accomplished his duty and gave it a new shape by his dedicated and self-less service. He was indeed a daring personality with enermous courage and energy. He is the only men who helped the poor students to get Higher education and grew smiles in the face of 50 families by giving them jobs. Once he may die, but the people never forget him as long as the college stands as the monuments of his glory. The other holy dedicated person of the locality were Late Bairagi Mishra and Jalandhar Patra. They attended all the meetings of the Management, doing all necessary works, without taking a glass of water. Such type of holy men are rare in the country. Besides the villagers of Baiganbadia are very simple, innocent and coperative which was immensely helpful for the speedy rise of the college.

Sri Pradeep Kumar Rout , the born principal of the college is an enlightened philosopher and spiritualists with outstanding personality. He has abundant experience in teaching and educational administration. He is the moon in the galaxy of stars who successfully guided us for 25 years. He is a man with a difference.

The college at the early stage could boast of not only a good Principal but also staff consists of out standing teachers like Dr. J.N.S.D. Sachan, Lect. in History, Sri P.K. Paira, Lect. in Economics, Sri Guru Prasad Mohanty, Lect. in Pol. Science, Sri Gopal Chandra Patra, Lect. in Logic, Sanghamitra Naik, Lect. in Oriya and Sri Muralidhar Patra for teaching English honorary.

With the number of students increasing every year demand was felt for more class rooms and office rooms. First the government sanctioned Kendu leave grant Rs.5000/-. Then local M.L.A./M.P.s sanctioned funds for the growth of its shape and size. K.R. Singh, DFO, Baripada, Nepal Chandra Bose, I.F.S.(Retd.), Data Harish Chandra Jena of Baripada and Naren Chandra Mohanta of Bhuashuni had also helped us to meet the need of furnitures and other materials supplying Sal Logs from the Bhuasuni jungle.

Lastly, we extend our deep sense of gratitude to all the founder members, well wishers, villagers and office bearers. We express our deep gratitude to all the contributors, advertisers of the Silver Jubilee Souvenir 2009. We thank Dazzi for photographs and Sri G.C. Majhi of Syndicate Bank, Baripada for proof reading in Santali Section. We are also thankful to Sri Krishna Press, Baripada for printing and Munu who made D.T.P. and Sri Shyam Pattanaik who made colourful design of the cover and inner pages of the souvenir in time.

Dr. J.N.S.D. Sachan
(Convenor)

CONTENTS

SL.NO.	CHAPTER	WRITER	PAGE

ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ

ଗଦ୍ୟ

୧.	ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣ		---
୨.	ମୋର ପ୍ରକୃତ ବନ୍ଧୁ	ଅଧ୍ୟାପକ ରବିନ୍ଦ୍ର ଶତପଥୀ	୦୪
୩.	ମୟୂରଭଞ୍ଜ ରାଜ୍ୟରେ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା	ବିଜୟ କୁମାର ପୃଷ୍ଟି	୦୮
୪.	ଅନୁଭୂତିରେ ଜଗନ୍ନାଥ	ଡ଼କ୍ଟର ଜଗବନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର	୧୩
୫.	ଜୀବନରେ ଈଶ୍ବର ପ୍ରାପ୍ତିର ସହଜ ମାର୍ଗ	ବ୍ରହ୍ମକୁମାର ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ବେହେରା	୧୬
୬.	ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଆଶିଷ	ଅଧ୍ୟାପିକା ମଞ୍ଜୁଲତା ଦାଶ	୨୦
୭.	ମୋ ସ୍ମୃତିରୁ କିଛି	ଅଧ୍ୟାପିକା ଅଳକାମଞ୍ଜରୀ ସୂର୍ଯ୍ୟ	୨୩
୮.	ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମିଶ୍ରଣ ଚୁକ୍ତିନାମା	ଶ୍ରୀନିବାସ ପ୍ରଧାନ	୨୫
୯.	ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଆମର ଆଭିମୁଖ୍ୟ	ଅଧ୍ୟାପକ ତୁଷାରକାନ୍ତି ତ୍ରିପାଠୀ	୨୭
୧୦.	ଯୋଗ ବିଦ୍ୟାର ବିଶେଷତା	ଯୋଗୀ ସୁବାସ ମୁନି	୨୯
୧୧.	ନନାଙ୍କ ନାକ	ଡ଼କ୍ଟର ନୀଳକଣ୍ଠ ମିଶ୍ର	୩୩
୧୨.	ଅପହଞ୍ଚ ଇଲାକା	ଅଧ୍ୟାପିକା ଜୟଶ୍ରୀ ଦାଶ	୩୯
୧୩.	ଏଡ଼ସ୍ ମାନବ ସମାଜର ଭୟାବହ ଶତ୍ରୁ	ଡ଼ାଃ ମହାଦେବ ଦାସ	୪୧
୧୪.	ଶିରିଡ଼ି ସାଇବାବା	ଅମିତାଭ ପଟ୍ଟନାୟକ	୪୫
୧୫.	ସତ୍ ଚରିତ୍ର : ଶିକ୍ଷା ବନାମ୍ ଚିନ୍ତାଧାରା	ବିଶ୍ୱଜିତ ପାଲ	୫୨
୧୬.	କ୍ଲାନ୍ତ ଫଗୁଣର ଲୁହ	ସୁପ୍ରୀୟା ମହାପାତ୍ର	୫୮
୧୭.	ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଚିଠି	ଦୁଲାରାମ ହେମ୍ବ୍ରମ	୬୦
୧୮.	ସାଥୀ ବିନା ହୃଦୟ କାନ୍ଦେ	ଜଗଦୀଶ ପାଲବାବୁ	୬୨
୧୯.	ପରିବାର	ସୁରା ସୋରେନ	୬୫
୨୦.	ଲକ୍ଷ୍ୟ ଜୀବନର ଉନ୍ନତି	ମିଲି ଦଳନାୟକ	୬୭
୨୧.	ବସନ୍ତକୁ ଚିଠି କୋଇଲିର	ହୀରାମଣୀ ମାର୍ଣ୍ଡି	୬୮
୨୨.	ମୋ ସାକ୍ଷୀ	ଶିବୁଲାଲ ଟୁଡୁ	୭୦

୨୩. ପ୍ରେମ — କୁମାରୀ ସୁପ୍ରଭା ସାଓ ୭୧
୨୪. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଯୁବ ସମାଜ — ପ୍ରାଧ୍ୟାପିକା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପ୍ରଭା ପଟ୍ଟନାୟକ ୭୨
୨୫. ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର - ବାରିପଦା — ଶ୍ରୀ ଭାଗବତ ପଣ୍ଡା ୭୫

ପଦ୍ୟ

୧. ମୋ ସ୍ୱପ୍ନର ଭବିତବ୍ୟ — ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ଡ଼ଃ ହରିହର ପଣ୍ଡା ୮୦
୨. ପ୍ରତୀକ୍ଷା — ଡକ୍ଟର ସଂଯୁକ୍ତା ମହାନ୍ତି ୮୧
୩. ଜୀବନର ସ୍ୱପ୍ନ — ବୈଦ୍ୟନାଥ ତପେୟୁର ୮୧
୪. କେବଳ ତୁମେ — ଭାଗ୍ୟଶ୍ରୀ ଜେନା ୮୧
୫. ଠାକୁର ବାସନ — ଡକ୍ଟର ଶାନ୍ତିଲତା ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ୮୨
୬. ଭୁଲି ହୁଏନା — ସୁଶିଲ ଧଳ ୮୨
୭. ସବୁକିଛି ବିପରୀତ — ନିହାରିକା ପଟ୍ଟନାୟକ ୮୩
୮. ଅମୃତର ସନ୍ତାନ — କୁମୁଦିନୀ ନାୟକ ୮୪
୯. ଏମନ ଖୋଜୁଥାଏ ଯାହା — ଦୀପକ କୁମାର ମହାନ୍ତ ୮୪
୧୦. ପ୍ରତାରଣା — ଡକ୍ଟର ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ଧଳ ୮୫
୧୧. ଭକ୍ତି ତରଙ୍ଗ — ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ୮୬
୧୨. ସବିତା — ସବିତା ଜେଳୟୁର ୮୬
୧୩. ମୋର ସେଇ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ — ବିପ୍ଳବ କୁମାର ଦାସ ୮୬
୧୪. ମୋ ଗାଁ — ଦୀପକ କୁମାର ପାତ୍ର ୮୮
୧୫. ଜହ୍ନ ଝରଣା — ଶିବାନୀ ସିଂ ୮୮
୧୬. ମୋ ଆଇନା — ଲଳିତା ମହାନ୍ତ ୮୯
୧୭. ସ୍ମୃତି — ବରୁଣ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ୮୯
୧୮. ଭୁଲିତ ହେବନି — ବିଷ୍ଣୁପ୍ରିୟା ନାଏକ ୮୯
୧୯. ଅଳସୀ ପ୍ରେମ — ଦେବସ୍ମିତା ନାଥ ୮୯
୨୦. ଲୁହ — ସୁପ୍ରଭା ସାଓ ୯୦
୨୧. N.S.S. ମୋ ଜୀବନ — ଜଗଦିଶ ପାଲବାବୁ ୯୦
୨୨. ବୃକ୍ଷ ଆମର ଜୀବନ — ନିହାରିକା ଧୀର ୯୧
୨୩. ତମ ବିନା ସାଇ — କଳ୍ପନା ସେଠୀ ୯୧
୨୪. ଆସିଥିଲ ମଳୟକୁ ନେଇ — ଗୀତାଞ୍ଜଳୀ ନାଥ ୯୨

୨୫. ମୋ ପ୍ରିୟ ବି.ବି. କଲେଜ — ଅମିତ କୁମାର ମହାନ୍ତ — ୯୩
୨୬. ଶେଷାଂଶୀତ — ନିବେଦିତା ନାୟକ — ୯୩
୨୭. ସ୍ୱପ୍ନ — ଚମ୍ପାବତୀ ନାଏକ — ୯୪
୨୮. ଭଲ ପାଇବାର ଭାଷା — ରାଜ କୁମାର ପ୍ରଧାନ — ୯୫
୨୯. ମୋ ଦୁନିଆଁ — ଦେବଯାନୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ — ୯୫
୩୦. ତମେ — ଆରଦ୍ଧୁ ମାଣ୍ଡି — ୯୫
୩୧. ବି.ବି. କଲେଜ — ଜନାର୍ଦନ ମହାନ୍ତ — ୯୬
୩୨. ନୂଆ ବରଷ — ଶିବାନୀ ବେହେରା — ୯୬
୩୩. ତୁମ ପାଇଁ କିଛି କଥା — ମମତା ମହାନ୍ତ — ୯୭
୩୪. ହେ ମୋର ସନ୍ତାନ — ସଂଜୀବ କୁମାର ମନ୍ତ୍ରୀ — ୯୮
୩୫. ସଂପର୍କ ତୁମ ସହ — ଜାସ୍ମୀ ମାଣ୍ଡି — ୯୮
୩୬. ପ୍ରିୟାକୁ ପଦେ — ସତ୍ୟଜିତ ଦେ — ୯୯

ENGLISH SECTION

PROSE

1. Tribal Economy of Mayurbhanj — Sandeep Kumar Pattanaik — 101
2. Malnutrition among children — Srinath Samal — 103
3. Tribal Culture of Mayurbhanj — Dr. J.N.S.D. Sachan — 111
4. Higher Education Today — Prof. Jyotish Kar — 115
5. Role of values in Education — Dr. Nirupama — 117
6. Biodiversity management : Similipal Experience — Sameer Ku. Sahu — 121
7. Youth and Substance Abuse — Dr. R.S. Panigrahi — 126
8. Port of Tamralipta and its trade — Dr. S.C. Parida — 130
9. What Mathematics is ? — Kedar Chandra Parida — 134
10. Amazing Fact — Sucharita Jitbabu — 139
11. Ten Body Feets — Sabita Nath — 139
12. Towards Gender Equality — Prof. M.M. Das — 140

13. Tasar Culture on unique device for the economical upliftment of Mayurbhanj district — Dr. Sanjukta Mohanty — 144

POEM

1. A True Friend — Biplab Ku. Dash — 151
2. Ten Words — Parimita Rout — 151
3. How beautiful is the rain ! — Mamita Rana — 151
4. Oh! Chemistry — Subhasini Behuria — 152
5. Examination of Life — Snehasini Behuria — 152
6. My India — Lotika Nath — 152
7. True Friend — Jhuma Rani Sau — 152
8. For some one — Jyotshnarani Dalei — 153
9. Mystery of Life — Supriya Mohapatra — 153
10. Father — Anindita Mohanty — 154

ଓଲଚିକି ବିଭାଗ

୧. ଆମଦ ହିଲିଙ୍ଗ ସାରି କଣ୍ଡ୍ ମେ — ସାସ୍ମୀ ମାଣ୍ଡି — ୧୫୪
୨. ତପାଃ କେଃ ଆଞ୍ଜ ଆମ ଆଲାଃ ସିବିଲ ସାଗାୟ୍ — ଆରଣ୍ଣୁ ମାଣ୍ଡି — ୧୯୮
୩. ସାର୍ଣି, ସାଓଁ ହେକ୍ ଆର୍ ଆବ — ଜି: ସି: ମାଝୀ — ୧୬୨
୪. ସେରେଞ୍ଜ ସେରେଞ୍ଜ ତେ ସାନ୍ତାଳୀ — ଗୋବିନ୍ଦ ମୁର୍ମୁ — ୧୬୪
୫. ଉୟୁହାର — ସଞ୍ଜୟ୍ କୁମାର୍ ହେମ୍ବ୍ରମ୍ — ୧୬୪
୬. ଜୁମିଦ ସାଓଁତା — କାପୁରା ସୋରେନ — ୧୬୬
୭. ଧାର୍ତି — ସୁରୋଜମଣି ଟୁଡୁ — ୧୬୬

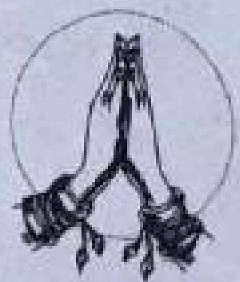

ଓଡିଆ ବିଭାଗ

ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଅଭିଭାଷଣ ...

ପାହାଚ ପରେ ପାହାଚ ଚଢି ଉପରକୁ ଯିବାରେ ଥାଏ ଅନେକ ଆନନ୍ଦ । ସେହି ଆନନ୍ଦ ଭିତରେ ବେଳେବେଳେ ତଳକୁ ଚାହିଁ ତଳେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିନିଷକୁ ଦେଖିବାର ଉତ୍କଣ୍ଠା କିନ୍ତୁ ନିଆରା । ସେହି ଉତ୍କଣ୍ଠାକୁ ନେଇ ଆଜି ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଦୀର୍ଘ ପଚିଶ ବର୍ଷ ଆଗେଇ ଆସିଛି ସତ ହେଲେ ସେଇ ପଚିଶ ବର୍ଷ ତଳର ନିଜର ଜୀର୍ଣ୍ଣଶୀର୍ଣ୍ଣ କଳେବରଟାକୁ ଦେଖିବାକୁ ଭୁଲିନି, ସତେ, କେତେ ନିଃସହାୟ ଥିଲା ସେ ଦେହଟା! ନା ଥିଲା ମାଂସପେଶୀର ଉଚ୍ଛଳତା ନା ଥିଲା ରକ୍ତଧାରାର ତୀବ୍ରତା ।

ଆଜି ନିଜକୁ ଟାଣ କରି ପାଦକୁ ଦୃଢକରି ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି ସେଇ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତାର ଆଲୋକ ପ୍ରଦାନ କରିବା, ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଭାବେ ଜମାଟ ବାନ୍ଧିଥିବା ଅଂଧକାରକୁ ଦୂରୀଭୂତ କରିବା, ଯୁବ ଚେତନାକୁ ସତ୍ୟ, ଧର୍ମ ଓ ନ୍ୟାୟ ପଥରେ ଆଗେଇ ନେବା । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ । ସରଳ, ନିରୀହ ଦଳେ ମଣିଷ ଯେଉଁମାନେକି ଆଦିବାସୀ ନାମରେ ନାମିତ, ସେଇଠି ସେ ମଥାଟେକି ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି । ଏଇ ମାଟିର ସରଳ ମଣିଷ ମନରେ ନବ ଚେତନାର ଆଲୋକ ବୁଣିବା ପାଇଁ ସେ ଶପଥ ନେଇଛି ଯେପରି, ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭ୍ରାନ୍ତ ଯୁବପୀଢିକୁ ଉଚିତ ପଥର ସଂଧାନ ଦେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରି ଆସିଛି ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ।

ଉଣେଇଶ ଚଉରାଅଶି ମସିହା ମେ ୨୫ ତାରିଖ ଶୁଭ ଶୁକ୍ରବାର ଏହାର ପ୍ରଥମ କୁଆଁ କୁଆଁ ରାବ ଶୁଭିଥିଲା ଏହି ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଭୂମି ଉପରେ କେତେକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରେମୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ । ଆଜି ତାର ପଚିଶ ବର୍ଷ । ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୌବନକୁ ସତ୍‌ପଥଗାମୀ କରିବାର ପ୍ରୟାସ ରଖି ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି ସେ । ଏକ ଅନନ୍ୟ କଲେଜ ରୂପେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ପାରିଛି କେବଳ ଉଦ୍ୟୋକ୍ତା ମାନଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ । ଆଜି ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ହେଉଛି ଏହି ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ । କଳା, ବାଣିଜ୍ୟ, ବିଜ୍ଞାନ ତଥା କମ୍ପୁଟର ଶିକ୍ଷା ହେଉଛି ଏହାର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଅଂଗ । ଏକ ମହାଦ୍ରୁମର ଏମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଶାଖା, ପ୍ରଶାଖା । ମାତ୍ର ଚାରୋଟି ପିଲାକୁ ନେଇ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦିନେ ଯେ ତାର ଶାଖା ପ୍ରଶାଖାକୁ ବିସ୍ତାରିତ କରି ଅନେକଙ୍କୁ ନିର୍ଭୟ ଆଶ୍ରୟ ଦେଇ ପାରିବ ଏହା ଥିଲା ସେତେବେଳେର ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଶିକ୍ଷା-ମାନଚିତ୍ରରେ ଏହାର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ରହିଛି । ୧୯୯୪-ଗ୍ରାଣ୍ଟ-ଇନ-ଏଡ଼ ପଲିସିରେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ଡ଼ିଗ୍ରୀ କଲେଜ ଭାବେ ସରକାରଙ୍କ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରାପ୍ତ ।

ସଂପାଦକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କେଦାର ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଏହାର ଭିତ୍ତି ପ୍ରସ୍ତର ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରେମୀଙ୍କ ଆଗ୍ରହରେ । ପୂର୍ବତନ ବ୍ଲକ ଚେୟାରମ୍ୟାନ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅନନ୍ତ ପ୍ରସାଦ ଜିତ, ମନ୍ତ୍ରୀ ତଥା ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ. ଶ୍ରୀମତୀ ସରସ୍ୱତୀ ହେମ୍ବ୍ରମ୍‌ଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସହଯୋଗ ଥିଲା ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତି । ଏହା

ତଥା ସାଂସଦ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁଦାମ ମାର୍ଣ୍ଡି,
ବ୍ୟତୀତ ତତ୍କାଳୀନ କୁଳିଅଣା ବିଧାୟକ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କାହ୍ନୁଚରଣ ସୋରେନ୍ ତଥା ସାଂସଦ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁଦାମ ମାର୍ଣ୍ଡି, ପୂର୍ବତନ ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଚୈତନ୍ୟ ପ୍ରସାଦ
ସାଂସଦ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସାଲଖାନ୍ ମୁର୍ମୁ, ସାଂସଦ ଭାଗିରଥୀ ମାଝୀ ଏବଂ ପୂର୍ବତନ ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବୈଜୟନ୍ତ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଅନୁଦାନ
ମାଝୀଙ୍କ ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏମ୍.ଏଲ.ଏ. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସାନନ୍ଦ ମାର୍ଣ୍ଡି ଓ ସାଂସଦ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବୈଜୟନ୍ତ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଅନୁଦାନ ଚବିଶଟି ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ କରି
ସହିତ ନିରବଚ୍ଛିନ ସାହାଯ୍ୟ ସହଯୋଗ ପାଇ ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ତାର ଅମୂଲ୍ୟ ଚବିଶଟି ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ କରି ଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ସେ କୌଣସି
ଆଜି ପଚିଶ ବର୍ଷରେ ପାଦ ଦେଇ ପାରିଛି । ତା ଜୀବନରେ ଅନେକ ଝଡ଼ଝଞ୍ଜା ଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ସେ କୌଣସି
ସ୍ଥାନରେ ଅଟକି ଯାଇନି ବରଂ ଦ୍ରୁତ ଅଗ୍ରଗତିରେ ଉକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରି ଦେଇ ପାରିଛି ।

ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଚମତ୍କାର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି ତାର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଶାଖା ମାଧ୍ୟମରେ ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ, ଯୁକ୍ତ ତିନିର କଳା, ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନ ସହିତ ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ବଢେଇ ଦେଇଛି । ଏହାର ସ୍ନାତକ ଶ୍ରେଣୀର ଫଳାଫଳରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିଜକୁ ଗୌରବାନ୍ୱିତ ମନେ କରିଛି । ୨୦୦୪ ମସିହାରେ ଶ୍ରୀମାନ୍ ବିକାଶ ମହାନ୍ତ ଇତିହାସ ବିଭାଗରେ ଉତ୍ତର ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନମ୍ବର ରଖି ଶିକ୍ଷାଦାତା ମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତାକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ୪୫ ଜଣ ଶିକ୍ଷାଦାତା ଏବଂ ୨୧ ଜଣ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନେଇ ୧୯୮୪ ମସିହାର ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଆଜି ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ରୂପ ଧାରଣ କରିଛି । ୨୦୦୬ ମସିହାରେ ଏହା ଇଉନିଭରସିଟି ଗ୍ରାଣ୍ଟ କମିଶନର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି ।

ଉକ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୧୯୮୬ ମସିହାରେ ଜାତୀୟ ସେବା ସଂସ୍ଥା (ଏନ୍.ଏସ.ଏସ.) ଧାରା ଉନ୍ମୋଚିତ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ଅନେକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଆଗ୍ରହର ସହିତ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସେବା ମନୋବୃତ୍ତି, ଆଚରଣରେ ସଂଯମତା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଧାରାର ଶୃଙ୍ଖଳା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମୁଗ୍ଧ କରି ପାରିଛି, ଏହି ସଂସ୍ଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ତିନୋଟି ଧାରାରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ, ଯଥା - Unit-I, II, Girls Unit । ଏହାର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ପୁଷ୍ପ ଉଦ୍ୟାନ ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ପାରିଛି । ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ବସନ୍ତ ଆସେ ।

୧୯୯୦ ମସିହାରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ସଂସ୍ଥା ଯୁକ୍ତ ହୋଇଛି ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନରେ । ଯାହା Youth Red Cross ନାମରେ ନାମିତ, ଶରୀରର ସୁସ୍ଥତାକୁ ମାନ୍ୟତା ଦେଇ ଶାନ୍ତି ଏବଂ ସହଯୋଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ହେଉଛି ଯାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ଧର୍ମ । ଏହି ସଂସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ମଧ୍ୟ ମଝିରେ ମଝିରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି ରକ୍ତଦାନ ଶିବିର । ଅନେକ ସ୍ୱଇଚ୍ଛାରେ ରକ୍ତଦାନ କରି ଏହି ସଂସ୍ଥାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଗ୍ରଗତିର ଅନ୍ୟ ଏକ ସଂସ୍ଥା ହେଉଛି ଛାତ୍ର ଇଉନିଅନ୍ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ନିର୍ବାଚନ ମାଧ୍ୟମରେ ଛାତ୍ର ନେତା ମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାକୁ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଖି ଆସିଛି ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଅତି ଶୃଙ୍ଖଳାର ସହିତ ନିର୍ବାଚନୀ ଇସ୍ତାହାରକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରି ଆସିଛନ୍ତି ସେମାନେ ।

ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି, ହେଉଛି ଉକ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ମୁଖପତ୍ର । ସତେ ଯେପରି ସୃଜନଶୀଳ ପ୍ରତିଭାକୁ ନେଇ ଏହା ଏଇ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତି ଏକ ଶ୍ରଦ୍ଧାର ଅଞ୍ଜଳି । ଏହାର ପ୍ରାଚୀର ପତ୍ର "ଅତସୀ କୁସୁମ" ମଧ୍ୟ ଆଜି କୁସୁମର ସୌରଭକୁ ବିଞ୍ଚିବାରେ ଯତ୍ନଶୀଳ ।

କ୍ରୀଡ଼ାଜଗତରେ ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ରହିଛି । ୧୯୮୯ ମସିହାରେ ଶ୍ରୀମାନ୍ ପରମେଶ୍ୱର ବେହେରା କାଉନ୍‌ସିଲ୍ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଯଥାକ୍ରମେ Long jump, Tripple jump ଏବଂ 100 mtr run ରେ ଚାଂପିଆନ ହୋଇ ଗୌରବ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ । ୧୯୯୪ ମସିହାରେ ମଧ୍ୟ ରାମେଶ୍ୱର ମୁର୍ମୁ ଏହି କାଉନ୍‌ସିଲ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଉକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ଗୌରବାନ୍ୱିତ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀମାନ୍ ଦୌଲତ୍ କୁମାର ମହାନ୍ତ, ବିଜୟ କୁମାର ମହାନ୍ତ, ହରିହର ମହାନ୍ତ, ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ମହାନ୍ତି, ରାଜେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ସି ଯଥାକ୍ରମେ ୧୯୯୫, ୧୯୯୬, ୧୯୯୮ ଏବଂ ୨୦୦୩ ମସିହାର କ୍ରୀଡ଼ା କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜର କୃତିତ୍ୱ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ସୁଖ୍ୟାତି ରଖିଛନ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ୧୯୯୮-୯୯ ମସିହାରେ କଟକିଆ ଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଫୁଟବଲ ଖେଳରେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ନିଜକୁ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିପାରିଛି । ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଏହି ଖେଳରେ ନିଜକୁ ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆଣି ପାରିଛି । ୨୦୦୪ ମସିହା ଭଲିବଲ୍ ଖେଳରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଚଂପିଆନ୍ ହୋଇଛି ।

୨୦୦୭-୦୮-୦୯ ମସିହାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଜିଲ୍ଲା ପ୍ୟାରେଡ଼ କ୍ୟାମ୍ପରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦୁଇଥର ପ୍ରଥମ ହୋଇ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଗୌରବାନ୍ୱିତ କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଦିଲ୍ଲୀର ୨୦୦୯ ଜାନୁୟାରୀ ୨୬ ପ୍ୟାରେଡ୍ କ୍ୟାମ୍ପରେ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଛାତ୍ର ଶ୍ରୀମାନ୍ ଜଗଦିଶ ପାଲ୍‌ବାବୁ ଏବଂ ଅମୃତସରରେ ହୋଇଥିବା ଯୁବ ମହୋତ୍ସବରେ ଶ୍ରୀମାନ୍ ରବିନ୍ଦର ସିଂହ ଯୋଗଦାନ କରି ଉକ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ନାମକୁ ରାଜ୍ୟ ବାହାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିଛନ୍ତି ।

ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ କୃତିତ୍ୱ ସତ୍ତ୍ୱେ ଉକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିଗକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବାରେ ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦେଇନାହିଁ । ତାହା ହେଉଛି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦିଗ, ଯାହା ସମସ୍ତ ଉନ୍ନତିର ସୋପାନ । ଜୀବନ ଯୌବନର ଆତ୍ମ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଏହାର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଉପଲବ୍‌ଧି କରି ଦିବ୍ୟ ସେବା ସଂସ୍ଥା ନାମକ ଦ୍ୱାର ଉନ୍ମୋଚନ କରାଯାଇ ବିଭିନ୍ନ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ପରୋକ୍ଷ ସ୍ପର୍ଶ ଅନୁଭବ କରାଇବାରେ ଉକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯତ୍ନଶୀଳ ହୋଇ ଚେତ୍‌ନା କକ୍ଷରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ଯାହା ଏକାନ୍ତ ନିରବତା ଭିତରେ ହିଁ ଉପଲବ୍ଧ ହେବା ସଂଭବପର, ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ଆତ୍ମାର ଯଥାର୍ଥ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ରୂପ ଦେବାର ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାରଙ୍କ ଯୋଗଶିକ୍ଷା ପ୍ରଚଳନ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ସଫଳତା ଦିଗକୁ ଆଗେଇ ନେବାରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପରୀକ୍ଷା ମାନଙ୍କରେ ଆଶାନୁରୂପ ପରୀକ୍ଷାଫଳ ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ **Special Coaching Class** ର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଛି ।

ସର୍ବଶେଷରେ ଏତିକି କୁହାଯାଇ ପାରେ ଯେ ଉକ୍ତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଶୈଶବର କୋମଳତା, ଯୌବନର ଉଦ୍ଦାମତା ତଥା କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତାକୁ ଏକୀଭୂତ କରି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଭବିଷ୍ୟତର ପଥ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିପାରିବ ।

ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ରାଉତ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ,
ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ, ମୟୂରଭଂଜ ।

ମୋର ପ୍ରକୃତ ବନ୍ଧୁ

ଅଧ୍ୟାପକ ରବୀନ୍ଦ୍ର ଶତପଥି
ଉଦଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ

ଏହା ଅନେକ ଦିନ ତଳର କଥା ହେଲାଣି । ସେ କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲେ ଏବେବି ଲୋମ ଟାଙ୍କୁରି ଉଠେ। ଦେହ ଶିହରି ଯାଏ । ତାହାଥିଲା ଜୀବନର ଏକ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନ । ସାମାଜିକ ଅନ୍ୟାୟ, ଅବହେଳା, ବିଭେଦ ଓ ଅସମାନତାର ଶିକାର ହେବାଠାରୁ ବଳି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଜଣେ ଚେତନଶୀଳ ସ୍ପର୍ଶକାତର ମଣିଷ ପାଇଁ ଅଧିକ ଆଉ କଣ ହୋଇପାରେ ? କିନ୍ତୁ ଯାତନା ବିନା ଜୀବନ ଯେ ଅର୍ଥହୀନ । ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଦିନ ଚିରୋଜ୍ଜ୍ୱଳ ଓ ସଦାସ୍ମରଣୀୟ ଯଦି ତାହା ହୋଇଥାଏ କୃଷ୍ଣପ୍ରାପ୍ତିର ପ୍ରସ୍ତୁତି ପର୍ବ । ଜଣେ ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱବିଦ୍ ଏଥିପାଇଁ ଯଥାର୍ଥରେ କହିଛନ୍ତି - "So I don't think this crisis is bad; it is good. If the new mind can prevail then this life can become an enlightening process."

ପ୍ରାଇଭେଟ୍ କଲେଜ୍ ଚାକିରୀ ଅନ୍ୟ କାହା ପାଇଁ କଣ ହୋଇଥାଉନା କାହିଁକି, ଆମ ପାଇଁ ତାହା ଥିଲା ସଂଗ୍ରାମର ଅଧ୍ୟାୟ । ୧୯୮୩ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହେଲା । ପୂର୍ବରୁ ଇନ୍‌ଟର୍ ମିଡ଼ିଏଟ୍ ଓ ବି.ଏ., ବି.ଏସ.ସି. ପରି ଡ଼ିଗ୍ରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପରିଚାଳନା କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁମାନେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କିଏ ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ସ୍ତରରେ ରହିବ ଓ ଆଉ କିଏ ଡ଼ିଗ୍ରୀ ସ୍ତରରେ ରହିବ ଏ ନେଇ ନାନା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଉପୁଜିଲା । ତତ୍‌କାଳୀନ ଶିକ୍ଷା ସଚିବ ପ୍ୟାରୀମୋହନ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଚିନ୍ତା ପ୍ରସୂତ ଏକ ଖସଡ଼ା ଏହାର ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ମାତ୍ର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର ବିଷୟ ଏହିଯେ ଏହା କେବଳ କାଗଜ କଲମରେ ହିଁ ରହିଗଲା । ଉଚ୍ଚମାଧ୍ୟମିକ ଓ ଡ଼ିଗ୍ରୀ ପାଇଁ କଣ ଅନୁଦାନ ନୀତି ଗୃହୀତ ହେବ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇ ନଥିବା ବେଳେ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ପାଇଁ ହେଉ ବା ରାଜନୈତିକ ଦୁରାଭିସନ୍ଧିରୁ ହେଉ ଅଥବା ନୂଆ କରି ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇଥିବା ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକର ବଂଶ ବିସ୍ତାର ପାଇଁ ହେଉ ଅବିଚାରିତ ଭାବେ ଏଠି ସେଠି ସବୁଠି ସରଳ ନିୟମରେ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନମାନ ହୁ ହୁ ହୋଇ ଖୋଲିବା ପାଇଁ ଲାଗିଲା । ଆବଶ୍ୟକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥ ପ୍ରଲୋଭନରେ ପଡ଼ି ଇନ୍‌ସପେକ୍ସନ୍ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଉଚ୍ଚ ପଦର କର୍ମଚାରୀମାନେ ସବୁ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ ଅଛି ବୋଲି ସୁପାରିଶ କରିଦେଲେ । କଲମ ଶକ୍ତିବଳରେ ଛତୁଫୁଟିବା ପରି ରାତି ଅଧିଆ ଯେମିତି କଲେଜ୍ ଖୋଲିଲା ସେମିତି ମାଛ ତେଲରେ ମାଛ ଭାଜି ଅନେକତ୍ର ପରିଚାଳନା କମିଟି ଗୁଡ଼ିକର ସଦସ୍ୟମାନେ ସତ୍ୟବାଦୀ ଗୋପବନ୍ଧୁର ଆସନ ମଣ୍ଡନ କଲେ, ଶିକ୍ଷାପ୍ରେମୀ, ସମାଜସେବୀ, ସଂସ୍କାରକର ମୁଖାପିନ୍ଧି ରାତିଅଧିଆ ମହାପୁରୁଷ ପାଲଟି ଗଲେ । ଅନେକେ ମନ୍ତ୍ରୀ, ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ., ଏମ୍.ପି. ନଚେତ ଅତିକମ୍‌ରେ ବ୍ଲକ ଚେୟାରମ୍ୟାନ ବା ସରପଞ୍ଚ ବନିଗଲେ । ଯିଏ ଏସବୁରୁ କିଛି ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ସେ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଭାବେ କଲେଜ ପାଣ୍ଠିରୁ ଉରଖର୍ଚ୍ଚ ଉଠାଇଲା । ଏଣେ ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା ଓ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା କହିଲେ ନସରେ । ପହିଲେ ପହିଲେ ଅଧ୍ୟାପକ ପଦଲାଭ, କଲେଜ ଚାକିରୀ ଲାଭ ଧାସରେ ସବୁ ଆନନ୍ଦକର ହେଲା । ଙ୍କାଁଭୀ ଦୁଇଶହ ତିନିଶହ ଦରମାତ ଆଉ ଭେଉଁଠି ଫଟା ପାହୁଲାଟିଏ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । ହେଲେ ଆଜି ନହେଲେ କାଲି ତ ହେବ । ଅଧ୍ୟାପକ ହେବା କଣ ସହଜ କଥା । ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ମାରଗୁଲି

ନ୍ୟାୟରେ ବେଶ କିଛି ଦିନ ସମସ୍ତେ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରି ଚାଲିଲେ । ପରିଚାଳନା କମିଟି ଯେତେବେଳେ ଯାହା କହିଲା ବୋଲକରା ପୁଅ ପରି ନିର୍ବିବାଦରେ ସବୁ ମାନିଲେ । ପାଞ୍ଚ, ସାତ, ଦଶ, ବାର ଏମିତି ବର୍ଷପରେ ବର୍ଷ ଗଡ଼ିଚାଲିଲା । ହେଲେ ଅନୁଦାନର କୌଣସି ପୂର୍ବାଭାସ ନ ମିଳିବାରୁ ସ୍ୱପ୍ନ କ୍ରମଶଃ ମଉଳିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏମିତି କୁହୁଡ଼ି ପର୍ଦ୍ଦା ଆଉ କେତେ ଦିନ ବା ଚାଲିପାରି ଥାଆନ୍ତା ? ପୁରୁଣା ଅନୁଦାନ ନୀତିରେ ଯେଉଁମାନେ ପଡ଼ିଲେ ସେମାନେ ୟୁ.ଜି.ସି. ଦରମା ଲାଭକରି ସେତେବେଳକୁ କାହିଁରେ କଣ ହୋଇସାରିଲେଣି । କୋଠାଘର, ମଟର ସାଇକେଲ, ସୁନ୍ଦରୀ ସ୍ତ୍ରୀ ସବୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସୁପ୍ରାପ୍ୟ ହେଲାବେଳକୁ ଅନ୍ୟ ଦଳଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁ ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ୟ । ସଂଗଠନ ଯାହା କଲା, ଯାହା କହିଲା ସବୁ ସେହିମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ । ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସାମିଲ ହେବେ ସମସ୍ତେ, ମାତ୍ର ଲାଭ ଉଠାଇବେ କେବଳ ପୁରୁଣାଦଳ । ନୂଆ ଅନୁଦାନ ନୀତିପାଇଁ ଆନ୍ଦୋଳନ କରିବାକୁ ସଂଗଠନ ଉପରେ ଚାପ ପଡ଼ିଲା । ସଂଗଠନର ଏଥିପାଇଁ ଆନ୍ତରିକ ଇଚ୍ଛା ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦାୟରେ ପଡ଼ି ନେତୃତ୍ୱକୁ କେବଳ ଧରି ରଖିବା ପାଇଁ ବିଳମ୍ବରେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କଲା । ସରକାର ଟାଳଟୁଳ ନୀତି ଅବଲମ୍ବନ କଲେ । ଜିଲ୍ଲାସ୍ତର, ବ୍ଲକସ୍ତରରେ ଥିବା ସଂଘ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଗଣ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ ନଥିବା ଯୋଗୁଁ ଦେହଛଡ଼ା ହେବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଏମିତି ଘଡ଼ି ସନ୍ଧି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ସଂଗଠନ ଦାୟିତ୍ୱ ନଳଗଜା କଲେଜର ଇଂରାଜୀ ଅଧ୍ୟାପକ ଉମେଶବାବୁଙ୍କ କାନ୍ଧରୁ ଅବତରଣ କରି ବି.ବି. କଲେଜର ଇଂରାଜୀ ଅଧ୍ୟାପକ ନଟବାବୁଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ପଡ଼ିଲା । ସେତେବେଳେ ନଟବାବୁଠି ଥାଏ ଯୌବନର ଭରପୂର ଉଦ୍ଦାମତା । ସେ ନୂଆ ଉତ୍ସାହରେ ସଂଘ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବେଶ୍ ମାତିଗଲେ । ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ସଂଘର ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେଲା ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ଯୁକ୍ତତିନି ଅନୁଦାନ ନୀତିରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଜନ । ସେତେବେଳକୁ କାର୍ଯ୍ୟବନ୍ଦ ଆନ୍ଦୋଳନ ପରି କଠୋର ଆନ୍ଦୋଳନ ପନ୍ଥାଗ୍ରହଣ ସଂଘ ପକ୍ଷରେ ଆଉ ସମ୍ଭବ ନଥିଲା ।

ଯେତେଥର ସେମିତି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ସବୁଥର ସରକାରର ଚାପ ଆଗରେ ମୁଣ୍ଡନୁଆଁଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଥିଲା । ସଂଘ ଥିଲା ସତ, ମାତ୍ର ସଂଘର ଏକତାବଳ ନଥିଲା । ୟୁ.ଜି.ସି. ଦରମା ଦାବୀବେଳେ ଯେଉଁମାନେ ଅଣଅନୁଦାନ ପ୍ରାପ୍ତ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଜନ କରିବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଓ ନିବୃତ୍ତ କରାଇଥିଲେ ସେମାନେ ଏବେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଭାବେ ଏଣ୍ଡୁଅ ପରି ରଙ୍ଗ ବଦଳାଇଲେ । ଅନୁରୋଧ ରଖିବା ତ ଦୂରର କଥା ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ପାଇଁ ମୁକାବିଲାପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ସଂକୋଚ ପ୍ରକାଶ କଲେ ନାହିଁ ।

ଆରମ୍ଭ ହେଲା ସଂଘର୍ଷ । ସରକାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଆପଣା ପରିବାରର ଭକ୍ଷିତ, ବାଧାସୃଷ୍ଟିକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ । ସେମାନେ ଖାତା ଦେଖିବେ, ଆମେ ଦେଖିବୁ ନାହିଁ କି ଦେଖେଇ ଦେବୁ ନାହିଁ । ନଟବାବୁଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ଚାଲିଲା ଆନ୍ଦୋଳନ । ବି.ବି.କଲେଜର ପ୍ରତିଟି ଅଧ୍ୟାପକ ଜଣେ ଜଣେ ସୁଦକ୍ଷ ସେନା । ଏମ୍.ପି.ସି. କଲେଜର ଗେଟକ ଖୋଲିବା ପୂର୍ବରୁ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ବାଟ ଓଗାଳିବା ଥିଲା ଆମର ପ୍ରଥମ କାମ । ସାମଲ ବାବୁ, ରାଜୁବାବୁ, ବୋଷବାବୁ, ଅଭିବାବୁ, ସତେନ୍‌ବାବୁ, ଖୁଦିବାବୁ ସମସ୍ତେ ଯଥା ସମୟରେ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଯାଉଥିଲେ । ପଛରେ ଥିଲା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବାଦଲ ବାବୁଙ୍କ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଓ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ । ମୁଁ ମୋର ସହକର୍ମୀ ବନ୍ଧୁ

ଜାହାଙ୍ଗୀର ବାବୁ, ଦେବବାବୁ ଆଦି ସହ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଥିଲି । ଶ୍ରୀମା କଲେଜ, ପୁରୁଣା ବାରିପଦା, କୁଆମରା, ବଡ଼ସାହି ଏମିତି ନାନା କଲେଜରୁ ଅଧ୍ୟାପକ ମାନେ ଆସି ଯୋଗ ଦେଉଥିଲେ । ପ୍ରତିରୋଧ ଶକ୍ତିର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ମନୋବଳ ଧରି ଲଢିବାକୁ ଆମକୁ ଭାଷଣବାଜି କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ସରକାରଙ୍କ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଦ୍ୱୈଧ ଶିକ୍ଷାନୀତି ସମ୍ପର୍କରେ ଲୋକମତ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଜରୁରୀ ଥିଲା ଓ ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରଚାର ପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା ।

ଆନ୍ଦୋଳନ ଏମିତି ଗଡ଼ିଚାଲିଲା । ତା ଭିତରେ କେହି କେହି ସରକାରୀ ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ଅଧ୍ୟାପିକା ମିଥ୍ୟାର ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ଖାତା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପାଇଁ ଗଳି ପଶିଲେ । ଖାତା ଦେଖୁନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାର ଦାବୀଦାର ଭାବରେ ଅନେକେ କାଗଜ କଲମରେ ଖାତା ବିଲ୍ଲାକୁ ଇସ୍ୟୁ କରାଇ ନେଉଥିଲେ । ଏକଥା ପ୍ରକଟ ହେବାପରେ ଦିନେ ହଠାତ୍ ଆମ ଆନ୍ଦୋଳନକାରୀମାନେ ଉତ୍ତ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ବିରୁଡ଼ି ପଲପରି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କେନ୍ଦ୍ର ଆଡ଼କୁ ଛୁଟିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କେହି ଜଣେ ବାହାପିଆ କର୍ମଚାରୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହାଶୟଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଭାଜନ ହେବା ପାଇଁ ଉଜାଣି ସ୍ରୋତର ମୁକାବିଲା କରିବାକୁ ହୁଙ୍କାର ଛାଡ଼ିଲା । ହଠାତ୍ ଅଗ୍ନ୍ୟୁତ୍ପାତ ହେବା ପରି ଜୋଶ ବାବୁ ଯେମିତି ଦୁଇଗୁଣ ଉଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ ଗର୍ଜି ଉଠିଲେ; ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଏବେବି ମୋ ଆଖିରେ ଜୀବନ୍ତ ରୂପ ଧରି ଭାସିଯାଉଛି, ଝଡ଼ପରର ଶାନ୍ତ ଅବସ୍ଥା ପରି ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱ ନୀରବ ନିଥର ହୋଇଗଲା ।

ପୋଲିସର ଆଶ୍ରୟ ନେବା ଛଡ଼ା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷର ଅନ୍ୟକୌଣସି ଉପାୟ ନଥିଲା । ଆମେ ଆନନ୍ଦରେ ପୋଲିସ ଗାଡ଼ିରେ ଚଢ଼ିଲୁ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥାନାରେ ଅଟକ ରହି ଘରକୁ ଫେରିଲୁ । ହେଲେ ଘଟଣାର ପ୍ରଭାବ ଏମିତି ଥିଲା ଯେ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇବା ଛଡ଼ା ପ୍ରତିପକ୍ଷର ଅନ୍ୟକିଛି ଉପାୟ ନଥିଲା । ସେମାନେ ଦିନଟିଏ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଜନ କଲେ । ତେଣେ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅନୁଦାନ ନୀତି ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାର ପ୍ରେସ ବିବୃତ୍ତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ଆନ୍ଦୋଳନ ଥମିଲା ।

ନୂତନ ଶିକ୍ଷାନୀତି ଦାବୀରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏମିତି ଅନେକବାର ଆନ୍ଦୋଳନ ହୋଇଛି । ନିଷ୍କ୍ରିୟ ସଂଘକୁ ଚେତୀୟାନ କରିବା ପାଇଁ ସଂଘ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଅଭିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଆନ୍ଦୋଳନ ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ ଯେତେ ତୀବ୍ର ଓ ଉଗ୍ରରୂପ ଧାରଣ କରିଥିଲା ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରାନ୍ତରେ ଏପରି ହୋଇନାହିଁ । ଏସବୁ ପଛରେ ବି.ବି. କଲେଜର ଭୂମିକା ବେଶ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଆନ୍ଦୋଳନାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସାଂଗଠନିକ ବିଷୟରେ ସେମାନେ ସର୍ବଦା ଆଗୁସାର ଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ସାଂଗଠନିକ ଦକ୍ଷତାକୁ ଆଉ କିଏ ଚିହ୍ନୁବା ନଚିହ୍ନୁ ମୁଁ ଭଲ ଭାବରେ ଚିହ୍ନିଛି । ବି.ବି. କଲେଜ ଏବେ ଏକ ଅନୁଦାନ ପ୍ରାପ୍ତ କଲେଜ । ତାର ସମସ୍ତ ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା ଓ କର୍ମଚାରୀ ଏବେ ଅନୁଦାନ ଲାଭ କରୁଛନ୍ତି । କୋଠାବାଡ଼ି ଏବେ ବେଶ୍ ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି । ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ଯୁକ୍ତ ତିନି ସ୍ତରରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଚାଲିଛି । ବାରିପଦା ସେନି ଆଖପାଖ ଅନେକ ଅଞ୍ଚଳର ପିଲା ଏଠି ଶିକ୍ଷାଲାଭ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଲାଭ କରୁଛନ୍ତି । ରଜତ ଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବ ଅବସରରେ ଏ ପ୍ରଗତିରୁ ଅବଶ୍ୟ ଆତ୍ମପ୍ରସାଦ ମିଳୁଥିବ । ହେଲେ ଆଗକୁ ଯେ ଆହୁରି ଅନେକ ପଥ ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ଅଛି ଏକଥା ଭୁଲିଗଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ ।

ଆଜି ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ । ବହୁ ସ୍ୱାର୍ଥ, ବହୁ ଭେଦର ସଂଘର୍ଷ ଯୋଗୁଁ ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ରରେ ସନ୍ତୁଳନ ନଷ୍ଟ ହେବା ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ଦିନକୁ ଦିନ ହ୍ରାସ ପାଇବା ପାଇଁ ଲାଗିଛି । "ଶିକ୍ଷା ବଞ୍ଚାଅ", "ଶିକ୍ଷା ବଞ୍ଚାଅ" ବୋଲି ଅସହାୟ ଭାବରେ ସମସ୍ତେ ରଡ଼ି ଛାଡ଼ି ଚାଲିଛନ୍ତି । କେଉଁଠି ଶିକ୍ଷକ ଅଛନ୍ତିତ ପିଲା ନାହିଁ, କେଉଁଠି ପିଲା ଅଛନ୍ତି ତ ଶିକ୍ଷକ ନାହାନ୍ତି, ଏମିତି କେତେ କଣ ଅବସ୍ଥା । ସମାନ କାମରେ କାହାର ୟୁ.ଜି.ସି. ଦରମା ତ, କାହାର ରାଜ୍ୟ ହାର, କିଏ ବ୍ଲକ୍, କିଏ ପେଟଭର୍ତ୍ତିଆ ତ ଆଉ କିଏ ସଦା ଉପାସିଆ । କେହି କାହା କଥାରେ ମୁଣ୍ଡ ପୂରାଇବାକୁ ନାହିଁ । ଏମିତି ଅବସ୍ଥାରେ ଶିକ୍ଷକ ଗୋଟିଏ ଜାତି ବୋଲି ଭାବିବାକୁ ସାହସ ପାଏ ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ଯେ ଯାହା ସ୍ୱାର୍ଥର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂଗଠନ ଗଢ଼ି ନିଜ ନିଜର ଦାବୀ ହାସଲରେ ରତ । ସରକାରଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରିବା କଥା ଉଠିଗଲାଣି । ଆନ୍ଦୋଳନ ଏବେ ନେଗସିଏସନ୍, କିଣା ବିକା ଅବସ୍ଥାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଛି । ଏମିତି ପଛାର ଆଶ୍ରୟ ନେଇ କିଏ ଷଷ୍ଠ ବେତନ କମିଶନର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଛି ତ ଆଉ କିଏ ତାଳିଶ ପରସେଣ୍ଟ ବ୍ଲକ ଗ୍ରାଣ୍ଟର ଗଣନା କରୁଛି । ହେଲେ ଶିକ୍ଷା ରୂପକ ଜାହାଜଟି ମଝି ଦରିଆରେ ଉବୁଟୁବୁ ହୋଇ ନିମଜ୍ଜିତ ହେବାକୁ ବସିଲାଣି । ଏହା ଠାରୁ ବଳି ଆତ୍ମଘାତୀ ଅଧିକ ଆଉ କଣ ହୋଇପାରେ ?

ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ସହ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ଜୀବନ ଓ ଜୀବିକା ଜଡ଼ିତ ରହିଛି, ଆଜି ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଚିନ୍ତାର ମୁହୂର୍ତ୍ତ । ଦୂର ଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ପନ୍ନ ହେବା ବିଜ୍ଞାନୀ ମଣିଷର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ । ଯେଉଁମାନେ ଆପାତତଃ ସୁଖରେ ବୁଡ଼ି ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଦେଖି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ତୁଚ୍ଛା ଅହଂକାରର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ନିଜକୁ ଅନ୍ୟଠାରୁ ବଡ଼ ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବୋଲି ବିଚାରୁ ଥାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ବଳି ଅଜ୍ଞାନ ସଂସାରରେ ଆଉ କେହି ଥାଇପାରେ ବୋଲି ମୋର ମନେ ହୁଏନା । ଆମ ଶିକ୍ଷକ ସମାଜରେ ଏମିତି ଆତ୍ମତ୍ୟାଗୀ, ପରିଶ୍ରୀକାତର ଅନେକ ଭଲି ରହିଛନ୍ତି; ଯେଉଁମାନେ କେବଳ ନିଜକୁ ଦୋଷମୁକ୍ତ କରିଜାଣନ୍ତି । ଆପଣାକୁ ଗୋଟାପଣେ ବିଶୁଦ୍ଧ ଓ ଯୋଗ୍ୟ ମନେକରନ୍ତି ଓ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ମନେ ମନେ ନିଜ କନିଷ୍ଠମାନଙ୍କୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରନ୍ତି । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷକ ଗୋଟାଏ ଜାତିରେ ପରିଣତ ନ ହୋଇଛି ଓ ସମତା ପାଇଁ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଆବେଗିକ ସ୍ପନ୍ଦନ ସୃଷ୍ଟି ନ ହୋଇଛି ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମ ଶିକ୍ଷା ଦୁର୍ଗତିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଶିକ୍ଷକ ଜାତିର ବିଭେଦତା ପାଇଁ ସରକାର ଆଡ଼କୁ ଅଙ୍ଗୁଳି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କଲାବେଳେ, ଆମେ ଏ ବିଭେଦତାକୁ କେତେ ଆନନ୍ଦରେ ଆସ୍ୱାଦନ କରୁଛୁ ତାହା ଚିନ୍ତା କରିବା କଥା । ହେଲେ ଭୁଲିଗଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ ଯେ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ଓ ଅସଂହତିରେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ।

ଅତୀତରେ ଅନୁଦାନ ନୀତି ପାଇଁ ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଯେପରି ଅଗ୍ରଣୀ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍କାର ଦିଗରେ ପୁଣିଥରେ ସେହିପରି ନେତୃତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିବ ବୋଲି ମୋର ଆଶା । ଏହା ଯଦି ସମ୍ଭବ ତେବେ କେବଳ ବି.ବି. କଲେଜ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସମ୍ଭବ ହେବ । ବି.ବି. କଲେଜ ସାଂଗଠନିକ ଦକ୍ଷତାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରି ଶିକ୍ଷାଜଗତକୁ ନୂତନ ଆଲୋକ ପ୍ରଦାନ କରିବ ବୋଲି ଏ ଶୁଭ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମୋର ଆଶା ଓ ବିଶ୍ୱାସ । ବି.ବି. କଲେଜ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନରେ ଆମର ସାଥୀ ଥିଲା, ଆଜି ଉତ୍ସବ ଦିନରେ ମୋତେ ସ୍ମରଣ କରିଥିବାରୁ ଏହାକୁ ମୋର ପ୍ରକୃତ ବନ୍ଧୁ ବୋଲି ବିଚାର କରୁଛି । ❑❑❑

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ରାଜ୍ୟରେ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା

ବିଜୟ କୁମାର ପୃଷ୍ଟି
ବାରୁଣୀ ରୋଡ଼, ମଧୁବନ, ବାରିପଦା
ସମ୍ପ୍ରତି ବି.ଡ଼ି.ଓ., ଢେଙ୍କାନାଳ ସଦର

ଭୂତପୂର୍ବ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ରାଜ୍ୟ ପରି ଏକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା କଥା ଶୁଣିଲେ ବାସ୍ତବିକ ଆଚମ୍ବିତ ଲାଗେ। ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏକ ବଣପାହାଡ଼ ଘେରା ଆଦିବାସୀ ବହୁଳ ରାଜ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାର ଶାସକମାନେ ଉଦାରମନା ତଥା ଆଧୁନିକ ମନୋଭାବ-ସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ। ଊନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ଦଶକରେ ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶୀୟ ରାଜ୍ୟ ପରି ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏକ ନାୟକତ୍ୱର ଚିତ୍ର ଥିଲା। ମହାରାଜା ଥିଲେ ସର୍ବଶେଷ କ୍ଷମତାର ଅଧିକାରୀ; ପ୍ରଜାଙ୍କର ହର୍ତ୍ତା, କର୍ତ୍ତା ଏବଂ ବିଧାତା। ଅଧିକାଂଶ ଗଡ଼ଜାତରେ ରାଜତନ୍ତ୍ର, ଶାସକମାନଙ୍କର ବିବେକ ଏବଂ ସଂଯମର ଅଭାବରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଚାରରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା। ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଭଞ୍ଜ ବଂଶୀୟ ଶାସକମାନେ ଏପରି ସମ୍ଭାବନା ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନ ଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ସଚେତନତାରୁ ଜନ୍ମ ନେଇଥିଲା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସଂସ୍କାରର ଏକ ଧାରା। ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବସ୍ଥାରେ ସଂସ୍କାର ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଗତି କିନ୍ତୁ ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ ଆନ୍ଦୋଳନ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥିଲା।

ଷ୍ଟେଟ୍ କାଉନସିଲ :

୧୮୯୨ ମସିହାରେ ମହାରାଜା ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ State Council ପୂର୍ବ ଆଲୋଚିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପ୍ରଥମ ମାଇଲଖୁଣ୍ଟ। ମହାରାଜାଙ୍କ ସଭାପତିତ୍ୱରେ ଗଠିତ ଏହି କାଉନସିଲର ସଭ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଥିଲା ଛଅ (ମହାରାଜାଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ)। ସେଥିରୁ ଚାରି ଜଣ ସଭ୍ୟ ଥିଲେ ପ୍ରଶାସନର ଉଚ୍ଚ କର୍ମକର୍ତ୍ତା (ଯଥା :- ଦେୱାନ୍, ମୁଖ୍ୟ ଇଂଜିନିୟର, ପୁଲିସ ଅଧୀକ୍ଷକ ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି)। ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଜଣ ବେସରକାରୀ ସଭ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ରାଜ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ହୋଇଥିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା। କାଉନସିଲ ବା ପରିଷଦର ନିର୍ଣ୍ଣୟମାନ ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠ ମତ ଭିତ୍ତିରେ ସ୍ଥିର କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ମହାରାଜାଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ମଧ୍ୟ ପୁନର୍ବିଚାର କରିବାର କ୍ଷମତା ଉକ୍ତ ପରିଷଦର ଥିଲା। ମହାରାଜାଙ୍କର ନିରଙ୍କୁଶ କ୍ଷମତା ଉପରେ କାଉନସିଲର ବିଜ୍ଞ ସଭ୍ୟଙ୍କ ଅଙ୍କୁଶ ଥିଲା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଏକ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ପଦକ୍ଷେପ।

ବାରିପଦା ପୌର ପରିଷଦ :

୧୯୦୫ ମସିହାରେ ଗଠିତ ହେଲା ବାରିପଦା ପୌର ପରିଷଦ। ସାଧାରଣ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନ ଦେବାର ଏହି ଉଦ୍ୟମ ଥିଲା ମହାରାଜା ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଙ୍କର। ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରେ ପୌର ପରିଷଦର ଚଉଦ ଜଣ ସଭ୍ୟ ମନୋନୀତ ହେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା। କିନ୍ତୁ ମନୋନୀତ ସଭ୍ୟଙ୍କ ପରିଷଦର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ବିଶେଷ ଉତ୍ସାହଜନକ ହେଲା ନାହିଁ। ତେଣୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସଭ୍ୟମାନେ ନିର୍ବାଚିତ ହେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା। ତଦନୁସାରେ ୧୯୨୨ ମସିହାରେ ଆଠ ଜଣ ନିର୍ବାଚିତ ସଭ୍ୟ ଓ ଦୁଇ ଜଣ ମନୋନୀତ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ପୁନର୍ଗଠିତ ହେଲା ବାରିପଦା ପୌର ପରିଷଦ। କିନ୍ତୁ ପରିଷଦର ସଭାପତି (Chairman) ମହାରାଜାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ହେବାର ପରମ୍ପରା ଅବ୍ୟାହତ ରହିଲା।

ପ୍ରଜା ସଭା :

୧୯୩୮ ମସିହାରେ ସାରା ମୟୂରଭଞ୍ଜ ରାଜ୍ୟର ସାଧାରଣ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ପ୍ରଶାସନ ସହ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ କରିବାର ଏକ ଅଭିନବ ଉଦ୍ୟମ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସବ୍-ଡ଼ିଭିଜନ୍ (ବାରିପଦା ସଦର, କାମନସାହି, କପ୍ତିପଦା ଓ ପାଞ୍ଚପୀଢ) ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ବାରିପଦା ସହର ନିମିତ୍ତ ଏକ ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ପରିଷଦ ଗଠନ ପାଇଁ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ ହେଲା । ଉକ୍ତ ପରିଷଦ "ପ୍ରଜାସଭା" ନାମରେ ଅଭିହିତ ହେଲା । ପ୍ରଜା ସଭାର ଦୁଇ-ତୃତୀୟାଂଶ ସଭ୍ୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚିତ ଏବଂ ଏକ-ତୃତୀୟାଂଶ ସଭ୍ୟ ମନୋନୀତ ହେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଲା । ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ, ନାରୀମାନଙ୍କର ମତଦାନର ଅଧିକାର ନଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଜାସଭାର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଥିଲା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ । ପ୍ରଜା ସଭାମାନଙ୍କର କୌଣସି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନକାରୀ କ୍ଷମତା ନଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା -

"... to formulate local opinion in all matters concerning the well-being of the people in general and serve as mediums of communication to the state authorities."

ମହାରାଜା ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ପ୍ରଜା ସଭା ଥିଲା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରୀକ୍ଷା -

"... an important experiment ... towards an adjustment, on modern constitutional lines, of the traditional mutual relations between my administration and my people."

୧୯୩୯ ମସିହା ମେ ମାସ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରଥମ ପ୍ରଜାସଭା ନିର୍ବାଚନ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ବାସ୍ତବିକ ପ୍ରଜାସଭା ଥିଲା ସରକାରଙ୍କ ନୀତି ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କରିବାର ତଥା ପ୍ରଜାଙ୍କର ଅଭାବ ଅଭିଯୋଗ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାର ଏକ ମଞ୍ଚ ।

୧୯୩୯ ମସିହା ବେଳକୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ ଆନ୍ଦୋଳନର ବୀଜ ବପନ ହୋଇ ସାରିଥାଏ । ମୟୂରଭଞ୍ଜ ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳର ଅଦ୍ୱିତୀୟ ନେତା ଥିଲେ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ । ବୃତ୍ତିରେ ସେ ଥିଲେ ଜଣେ ଓକିଲ । ସେ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଡ଼ଜାତରେ ଚାଲିଥିବା ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀ ଆନ୍ଦୋଳନର ନେତୃବୃନ୍ଦ ପରି ଶରତ ବାବୁ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଯୁବକ ସାଥୀ ଓ ସହକର୍ମୀମାନେ ଏକ ନୂତନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଚେତନା ଓ ଆଦର୍ଶରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନେ ଥିଲେ ଏକ ନାୟକତ୍ୱ ଓ ରାଜତନ୍ତ୍ରର ଘୋର ବିରୋଧୀ । ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ ଥିଲା ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ ରାଜତନ୍ତ୍ର ବିଲୋପ ଏବଂ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ସରକାର ଗଠନ । କିନ୍ତୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ ସାମନ୍ତବାଦ ବିରୋଧୀଙ୍କ ପାଇଁ ମହାରାଜା ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଦେଓ ଥିଲେ ନମସ୍ୟ - ତାଙ୍କର ପ୍ରଜାହିତକର ମନୋଭାବ ପାଇଁ । ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରାଜକୀୟ ଶାସନ, ମହାରାଜା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ନୁହନ୍ତି, ବିଦ୍ୱେଷ ଓ ରୋଷର ପାତ୍ର । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା ସାମ୍ବିଧାନିକ ରାଜତନ୍ତ୍ର (Constitutional Monarchy), ନୁହେଁ ପ୍ରଜାତନ୍ତ୍ର (Republic) ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଷଦ :

୧୯୪୫ ମସିହା ବେଳକୁ ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ ଆନ୍ଦୋଳନ ସରା ରାଜ୍ୟରେ ଦୃଢୀଭୂତ ହୋଇ ସାରିଥାଏ, ସେହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୁଏ ମୟୂରଭଞ୍ଜ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଷଦ ବା Central Legislature । ଏପରି ଏକ ବିଧାନସଭା

ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ମହାରାଜା ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ୧୯୩୯ ମସିହାରେ, ପ୍ରଜାସଭା ନିର୍ବାଚନ ପରେ ପରେ। ସେ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ -

"It is my desire that the next important step in the direction of administrative development shall be the establishment of a central legislature for Mayurbhanj and to my people's representatives shall belong the privilege of selecting a reasonable proportion of members of the legislature."

ତଥାପି ମହାରାଜାଙ୍କର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିର ରୂପାୟନକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବାରେ ତତ୍କାଳୀନ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସପକ୍ଷବାଦୀ ଆନ୍ଦୋଳନର ଭୂମିକାକୁ ବୋଧହୁଏ ଏଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇ ନପାରେ।

ବାର ଜଣ ନିର୍ବାଚିତ ସଭ୍ୟ ଏବଂ ଚଉଦ ଜଣ ମନୋନୀତ ସଭ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା କେନ୍ଦ୍ର ପରିଷଦ। ଏହା ଥିଲା ସାରା ମୟୁରଭଞ୍ଜ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନକାରୀ ସଂସ୍ଥା। ୧୯୪୫ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା କେନ୍ଦ୍ର ପରିଷଦ ନିର୍ବାଚନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା। ମନୋନୀତ ସଭ୍ୟଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠତା (ଯଦିଓ ଅତି ଅଳ୍ପ ବ୍ୟବଧାନରେ) କେନ୍ଦ୍ର ପରିଷଦର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଚରିତ୍ର ହାସଲ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିଲା ଏକ କଣ୍ଟକ ସ୍ୱରୂପ। ପୁନଶ୍ଚ ୧୯୪୫ର ସାମ୍ବିଧାନିକ ସଂସ୍କାର କୌଣସି ନିର୍ବାଚିତ ବିଧାୟକ ହାତରେ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ କ୍ଷମତା (Executive Power) ଅର୍ପଣ କରି ନଥିଲା। ଏହା ଥିଲା ଏକ ବିଶେଷ ଅଭାବ। ତଥାପି ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଗଡ଼ଜାତରେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଷଦ ଥିଲା ଏକ ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ଅଧ୍ୟାୟ।

୧୯୪୭ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ତାରିଖରେ ଭାରତ ହାସଲ କଲା ତା'ର ବହୁ ଈପ୍ସିତ ସ୍ୱାଧୀନତା। ବ୍ରିଟିଶ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଶାସନର ଅବସାନ ହେଲା। ସେତେବେଳକୁ ଭାରତ ତଥା ଓଡ଼ିଶାର ଗଡ଼ଜାତ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଗଣତନ୍ତ୍ରବାଦୀ ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ ଆନ୍ଦୋଳନ ତୀବ୍ରତର ହୋଇ ସାରିଥାଏ। ବ୍ରିଟିଶ ପୃଷ୍ଠପୋଷକତାର ବିଲୋପରେ ଗଡ଼ଜାତର ଶାସକଗଣ, ବିଶେଷତଃ ଅତ୍ୟାଚାରୀ ଶ୍ରେଣୀର, ଏକ ଅଭାବନୀୟ, ଅସହାୟ ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥାନ୍ତି। ଏପରି ସମୟରେ ସ୍ୱୈରାଚାର ବିରୋଧୀ ପ୍ରଜାଙ୍କ ସହ ମୁକାବିଲା ମନୋଭାବ ପୋଷଣ କରିବା ଯେ ଧୃଷ୍ଟତାର ପରିଚାୟକ ଏ କଥା ଅନେକ ଦୂରଦୃଷ୍ଟିସମ୍ପନ୍ନ ରାଜା ଅନୁଭବ କରି ପାରିଥିଲେ। ଏପରି ଦୂରଦ୍ରଷ୍ଟା ଶାସକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମହାରାଜା ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ ଦେଓ। ୧୯୪୬ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୯ ତାରିଖରେ ଭୋପାଳର ନବାବଙ୍କୁ ପ୍ରେରିତ ଏକ ପତ୍ରରେ ସେ ଲେଖିଛନ୍ତି -

"If, on the other hand, we cling to our so-called sovereign rights and continue in a career constantly bickering with our people and British India, a revenunciation of this character may be forced upon us in far less pleasant circumstances. By postponing the evil day, we may merely be denying ourselves the chances of an honourable exit from the stage because when it comes about at a later date, our exit may well have the appearance of ignominious dismissal."

ଆଉ ମଧ୍ୟ ଡୁଙ୍ଗରପୁରର ମାହାରାଜାଙ୍କୁ ପ୍ରେରିତ ଏକ ପତ୍ର (୯ ମେ ୧୯୪୬)ରେ ସେ ନିଜର ଭାବ ବ୍ୟକ୍ତ କରି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ -

"I would not wait till I am actually told to go by my people. It would be a graceless exit and quite out of tune with our traditions of honour and self-respect."

ସରକାରୀ ତ୍ରାସ ଏବଂ ହିଂସା ଉଦାରମନା ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପାଇଁ ନଥିଲା ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ ଆନ୍ଦୋଳନକୁ ଦମନ କରିବାର ମାଧ୍ୟମ ।

" ... it would cause deep anguish to be driven in any circumstances to fight my own people to whose welfare I have devoted most of my life and energy."

୧୯୪୭ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ତାରିଖ ଦିନ ମହାରାଜା ଘୋଷଣା କଲେ ଯୁଗାନ୍ତକାରୀ ସାମ୍ବିଧାନିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ । ମୟୂରଭଞ୍ଜର ନୂତନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ, ଉତ୍ତରଦାୟୀ ସରକାର । ରାଜା ହେବେ ନାମକୁ ମାତ୍ର ଶାସନମୁଖ୍ୟ । ଅର୍ଥାତ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ହେବ ଏକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ରାଜତନ୍ତ୍ର । ମହାରାଜାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା Instrument Accession ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହେବା ପରେ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ରୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ରାଜ୍ୟ ହେଲା ନୂତନ ସର୍ବଭାରତୀୟ ସଂଘ (All-India Federation) ର ଏକ ସହଯୋଗୀ କିନ୍ତୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅଂଶ (Constituent Unit) । ସେହି ଦିନ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ର ଘୋଷଣା କଲେ ନୂତନ ସାମ୍ବିଧାନିକ ସଂସ୍କାରର ରୂପରେଖ -

"While epoch-making constitutional changes take place in the wider all-india sphere, the people of Mayurbhanj shall enjoy a larger voice in shaping their course of life and take a more intimate and effective part in the governance of the state than ever before. While the goal to achieve is a wholly popular form of government under the age is of His Highness the Maharaja, the next step to be taken on the part of constitutional progress must bring the state as nearly as possible to that goal."

ଶାସନ ବିଧାୟକ ସଭା :

୧୯୪୭ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଷଦ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସମ୍ବିଧାନ ରଚନା କରିବା ପାଇଁ ୫୧-ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ଶାସନ ବିଧାୟକ ସଭା (Constituent Assembly) ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବିଷୟ ଘୋଷଣା କଲା । ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟମାନ ଉକ୍ତ ଶାସନ ବିଧାୟକ ସଭାର କ୍ଷମତା ,ପରିସରଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ଘୋଷଣା କରାଗଲା ।

(୧) ସ୍ୱୟଂ ମହାରାଜା ତଥା ତାଙ୍କ ମହାରାଣୀ, ରାଜ ପରିବାର ତଥା ମହାରାଜାଙ୍କ ବିଶେଷାଧିକାର (Prerogatives), ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପତ୍ତି (Civil List), ତାଙ୍କତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସହାୟକ ବୃନ୍ଦ, ଯୁବରାଜ ଏବଂ ଟୀକାୟତଙ୍କର ଭତ୍ତା ଖର୍ଚ୍ଚ ଶାସକ ରାଜ ପରିବାରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ସାମାଜିକ ଓ ଧର୍ମୀୟ ଉତ୍ସବରେ ଖର୍ଚ୍ଚବାର୍ଚ୍ଚ;

(୨) ବିଧାନ ସଭା ଅଧିବେଶନ ଆହ୍ୱାନ ଓ ଭଂଗ କରିବାର ଅଧିକାର;

(୩) ନୂତନ ସମ୍ବିଧାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ଦିନ ଠାରୁ ସଂରକ୍ଷିତ ପାଣ୍ଠି (Reserve as standing on the date of inauguration) ତଥା ତାର ଆୟ ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ;

(୪) ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ କ୍ଷମତା (Residuary powers) ଏବଂ ସାମ୍ବିଧାନିକ ସଙ୍କଟ ସମୟରେ ଜରୁରୀ କ୍ଷମତା (emergency powers)

କେନ୍ଦ୍ର ପରିଷଦର ଏପରି ଗୋଟିଏ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଶାସନ ବିଧାୟକ ସଭାର ସାର୍ବଭୌମ କ୍ଷମତାରେ ଥିଲା ଏକ ଅନଧିକାର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ।ମହାରାଜା ଏହା ଉପଲବଧ କରି ଉକ୍ତ ସଭାର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧିବେଶନରେ ଘୋଷଣା କଲେ-

"... in view of the declared goal (of a wholly popular form of government) it is not my desire that any subject should be specifically reserved in this matter."

ଏହା ଥିଲା ପ୍ରତାପଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଉଦାର ମାନସିକତାର ଆଉ ଏକ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଉଦାହରଣ ।

ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରିଷଦ :

ରାଜ୍ୟରେ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ସଂଗଠିତ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ୫୧ ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ଶାସନ ବିଧାୟକ ସଭା ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ବିଧାନସଭା ଭାବରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କଲା । ଏହି ରୂପରେ ଉକ୍ତ ସଭାର ନାମ ହେଲା "ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରିଷଦ"।

୧୯୪୭ ମସିହା ଡ଼ିସେମ୍ବର ୧୦ ତାରିଖ ଥିଲା ଭଞ୍ଜ ରାଜବଂଶର ୪,୦୦୦ ବର୍ଷର ଦୀର୍ଘ ଇତିହାସରେ ଏକ ଭିନ୍ନ ମୋଡ଼ । ସେ ଦିନ ମହାରାଜା ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ର କ୍ଷମତା ହସ୍ତାନ୍ତର କଲେ ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ସରକାରଙ୍କୁ । ତିନି ଜଣିଆ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ବିଶିଷ୍ଟ ଏହି ସରକାରର ମୁଖ୍ୟ ହେଲେ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳର ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ନେତା ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ । ଶରତ ବାବୁ ହେଲେ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ନୂତନ Premier ବା ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ । ଭଞ୍ଜ ରାଜବଂଶର ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ, ନିରଙ୍କୁଶ ଶାସନର ଯେଉଁ ଇତିହାସ ତାର ପରିସମାପ୍ତି ଘଟିଲା ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସ୍ୱାକ୍ଷରରେ ।

ଭାରତର ନୂତନ ଉପ-ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲଙ୍କ ଅଭିନବ ଭାରତ ବର୍ଷର ପରିକଳ୍ପିତ ଚିତ୍ରରେ ଦେଶୀୟ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ନଥିଲା । ଇତିହାସର କରାଳ ସ୍ରୋତରେ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ଗଡ଼ଜାତ ଭାରତର ମାନଚିତ୍ରରୁ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହେଲେ । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶରତ ଚନ୍ଦ୍ର ଦାସଙ୍କ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ମହାରାଜା ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ର ୧୯୪୮ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ୧୭ ତାରିଖରେ ମିଶ୍ରଣ ଚୁକ୍ତିନାମା (Instrument of Merger) ରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କଲେ । ତା'ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରିଷଦ ତିନି-ଚତୁର୍ଥାଂଶ ସଂଖ୍ୟା ଗରିଷ୍ଠତାରେ ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥାଏ ।

୧୯୪୮ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ୯ ତାରିଖ ଦିନ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଶାସନ ଭାର ଗ୍ରହଣ କଲେ । ପରେ ପରେ କେନ୍ଦ୍ର ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ସହ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମିଶ୍ରଣ ବିଷୟ ଘୋଷଣା କଲେ । ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ, ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଏବଂ ବୃହତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ତଥା ଭାରତର ଅଂଶ ହେଲା ସତ, କିନ୍ତୁ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସହ ତାର ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କର ସ୍ୱକୀୟ ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷାରେ ଅକାଳରେ ଯବନିକା ପାତ ହେଲା । ଅରଣ୍ୟ-ପର୍ବତ ପରିବେଷ୍ଟିତ ଏହି ଜିଲ୍ଲାର ଜନସାଧାରଣ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପରି ଏକ ଅଭିନବ ରାଜନୈତିକ ଭାବନାରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇ ତାକୁ ଯେ ଏକ ନୂତନ ଆଦର୍ଶର ପରୀକ୍ଷାଗାର କରିଥିଲେ ଏ କଥା ଭାବିଲେ ସତରେ ଆମୋଦିତ ଲାଗେ । □□□

ଅନୁଭୂତିରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ

ଡକ୍ଟର ଜଗବନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର (ବେଦାନ୍ତ ବିଭାଗ ମୁଖ୍ୟ)
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ବେଦ କର୍ମକାଣ୍ଡ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ସ୍ୱର୍ଗଦ୍ୱାର, ପୁରୀ

ଆର୍ଯ୍ୟଭୂମି ବେଦଭୂମି ଏ ପବିତ୍ର ଭାରତବର୍ଷ । ବହୁ ନଦନଦୀ ପର୍ବତ, ଦେବାଦେବୀଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି ଏଦେଶ । ଏଥିରୁ "ଉତ୍କଳ" ଅନ୍ୟତମ, ସେଥିରେ ପୁଣି ପୁଣ୍ୟ ନୀଳାଚଳଧାମ ବିରାଜମାନ କବିଙ୍କ ଉକ୍ତିରେ -

"ଭାରତ ସରସେ ଉତ୍କଳ କମଳ ।
ତା ମଧ୍ୟେ କେଶର ପୁଣ୍ୟ ନୀଳାଚଳ । ।"

ଓଡ଼ିଶାରେ ଜଳସମ୍ପଦ, ବନସମ୍ପଦ, ଖଣିସମ୍ପଦ ଭରପୂର । ପ୍ରକୃତିରାଣୀର ଚାରୁଚନ୍ଦ୍ରାତପର ଉତ୍କଳଭୂମିରେ ବିରାଜିତ ଜଗତର ନାଥ ସ୍ୱୟଂ ଜଗନ୍ନାଥ । ତାଙ୍କର ପୀଠ ହେଉଛି ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ପୁରୀ । ଭାରତର ଚାରିଧାମ ମଧ୍ୟରେ ଏ କ୍ଷେତ୍ର ଅନ୍ୟତମ । ପ୍ରଭୁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ବିଭିନ୍ନ ଅବତାର ଗ୍ରହଣ କରି ପୁନର୍ବାର ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତି ବୋଲି ପୁରାଣ ସମର୍ଥିତ ଅଟେ । ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର-କ୍ଷେତ୍ରଶ୍ରେଷ୍ଠ ଏହା ନୀଳାଦ୍ରିନାଥଙ୍କ ନିତ୍ୟନିବାସ ନୀଳକନ୍ଦର । ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନଙ୍କ ଆଗମନ ପରଠାରୁ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ମାହାତ୍ମ୍ୟ ସର୍ବଲୋକବିଦିତ ।

"ଦଶଯୋଜନ-ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣଂ ପଞ୍ଚଯୋଜନମାୟତମ୍ ।
ନାନାଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ-ସମାୟୁକ୍ତଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ ପରମଦୁର୍ଲ୍ଲଭମ୍ । ।"

ଏହି ପବିତ୍ର ଶଙ୍ଖ କ୍ଷେତ୍ରର ପୂର୍ବ ଆୟତନ ପାଞ୍ଚ କୋଶ ପରିମିତ ଭୂମି ମଧ୍ୟରୁ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ସମୁଦ୍ର ଗର୍ଭରେ ନିମଗ୍ନ ଏବଂ ଅନ୍ୟଭାଗ ଶଙ୍ଖାକୃତି ଧାରଣ କରିଅଛି । ଏହାର ମସ୍ତକରେ ବିରାଜମାନ ସ୍ୱୟଂନୀଳକଣ୍ଠ । ଏହାର ଉପରିଭାଗ ଜଳମଗ୍ନ, ଏହାର ନାଭିଦେଶରେ ରୋହିଣୀକୁଣ୍ଡ, ଅକ୍ଷୟବଟ ଏବଂ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ନିତ୍ୟବେଦୀ ବିରାଜମାନ ମଠ, ମନ୍ଦିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସହିତ ସାଧୁ ସନ୍ଥଙ୍କର ଆଗମନ ସହିତ ବୌଦ୍ଧ-ଜୈନ-ଶୈବ-ଶାକ୍ତ-ସୌର-ଗାଣପତ୍ୟ-ବୈଷ୍ଣବ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ।

ତତ୍ରାପି ଲୋକରକ୍ଷାର୍ଥଂ ଯେଽବତାରାକୃତା ପୁରା
ମତ୍ସ୍ୟାନ୍ୟା ଦିବ୍ୟରୂପା ବୈ ପୁରାପ୍ରତେ କଥାମୟା । ।
ଅତ୍ର କ୍ଷେତ୍ରବରେ ବହ୍ନ ତାଂସ୍ତାନ୍ ପ୍ରକୁରୁତେ ବିଭୁଃ ।
ଏତଦ୍ଧି ପରମଂସ୍ଥାନଂ ଦିବ୍ୟଂ ଭୌମଞ୍ଚ କଥ୍ୟତେ । ।
ମୂଳାୟତନଂ ମେ ତଦ୍ଧି ସୃଷ୍ଟିପାଳନଂ ସଂହୃତେଃ ।
ଅତ୍ରାବତୀର୍ଯ୍ୟ ଭଗବାନ୍ ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୟତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟତଃ । ।
ନିଷ୍ପାଦ୍ୟ କୃତ୍ୟଂ ପ୍ରଥାହି ପୁନରାତ୍ରୈବ ତିଷ୍ଠତି ।
ଅତୋ ଦଶାବତାରାଣାଂ ଦର୍ଶନା-ଦୈତ୍ତ୍ୱ ଯତ୍‌ଫଳମ୍ । ।
ତତ୍‌ଫଳମ୍ ଲଭତେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟୋ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମ ।
ଦଶାବତାର ପଞ୍ଚାସ୍ୟ କଥିତା ଯେ ତଥା । (ସ୍କନ୍ଦପୁରାଣ)

ଆମ ସଂସ୍କୃତିର ଧାରାରେ ଥିବା ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଦଶାବତାର ବର୍ଣ୍ଣିତ । ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କଲେ ସକଳପୁଣ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ଘଟେ ବୋଲି ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଢ଼ବିଶ୍ୱାସ । ଧର୍ମ-ଅର୍ଥ-କାମ-ମୋକ୍ଷ ଚାରିଗୋଟି ପୁରୁଷାର୍ଥକୁ ପୂରଣ କରିପାରୁଥିବା ଦେବତା ଏବଂ ମୋକ୍ଷ ଦାତାହିଁ କେବଳ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ । ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ନିତ୍ୟଲୀଳା ଦର୍ଶନ ଜନିତ ଦିବ୍ୟଆନନ୍ଦ ଏବଂ ରହସ୍ୟାଛନ୍ନ ଦାରୁବ୍ରହ୍ମଙ୍କୁ ଅନୁଭବ କରିବାର ପ୍ରବଳ ଆକାଂକ୍ଷା ନେଇ ସନ୍ଥମାନେ ମଠ ମନ୍ଦିର ସ୍ଥାପନ କରିବା ସହିତ ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମ ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଧାର୍ମିକ ଭକ୍ତମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଧାର୍ମିକ ଆଦର୍ଶରେ ଦୈନନ୍ଦିନ ନୀତି, ଯାନିଯାତ୍ରା ଏବଂ ପର୍ବପର୍ବାଣି ସହିତ ଘନିଷ୍ଠଭାବରେ ଜଡ଼ିତ ହେବା ସହିତ ଏ ଅବଧି ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିର ଓ ଶ୍ରୀ ଜୀଉଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ନୀତି ସମ୍ପୃକ୍ତ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆଗମନ ଏବଂ ଲୀଳା ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ସ୍ମାରକ ହୋଇ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ବିଭୋର କରୁଥିବା ଶ୍ରୀ ରାଧାକାନ୍ତ ମଠ, ଗମ୍ଭୀରାଘର, ଟୋଟା ଗୋପୀନାଥ, ଶ୍ରୀ ସିଦ୍ଧ ବକୁଳ, ଠାକୁରଶ୍ରୀହରିଦାସ ମଠ ମାନଙ୍କରେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ସମୟେ ସମୟେ ଅନୁଭବ ମିଳେ । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି ଏଭଳି ଏକ ସଂସ୍କୃତି ଏହି ବିଷୟରେ କହିବା ଆରମ୍ଭ କଲେ ଯେଉଁଠି ବାଣୀ ଓ ମନ ସ୍ଥିତ ହୋଇ ରହିଯାଏ । କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ବୁଝିବା ଯେତିକି କଷ୍ଟ ନିଜାନୁଭବ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସେତିକି ସହଜ । ସିଦ୍ଧ ବକୁଳ ମଠରେ ମୂଳ ନଥାଇ ଯେପରି ବଉଳ ଗଛଟି ଆଜିସୁଦ୍ଧା ବିରାଜମାନ, ସେ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା ସାପେକ୍ଷ ଏବଂ ଅନୁଭବ ସାପେକ୍ଷ ଏହା ଉପେକ୍ଷା କରାଯାଇ ନପାରେ ।

ଧର୍ମର ଗ୍ଲାନି ଘଟିଲେ ସ୍ୱୟଂ ଭଗବାନ ଅବତାର ଗ୍ରହଣ କରି ଧର୍ମକୁ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ବୋଲି ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରକୁ ସ୍ମରଣ କରାଯାଇପାରେ । ଯେତେବେଳେ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମର ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର ବହୁଳମାତ୍ରାରେ ଘଟିଲା ସେତେବେଳେ ସ୍ୱୟଂ ଶଂକର କେରଳର କାଲାଡ଼ିଠାରେ ଖ୍ରୀ:ପୂ: ୭୮୮ରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କଲେ ଏବଂ ଖ୍ରୀ:ପୂ: ୮୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧର୍ମରକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ଥାନତ୍ରୟୀର ଭାଷ୍ୟରଚନା କଲେ । ମା'ଙ୍କ ଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ସନ୍ନ୍ୟାସ ଗ୍ରହଣ କରି ସମଗ୍ର ଭାରତବର୍ଷରେ ଥିବା ୪ଗୋଟି ଧାମରେ ୪ଗୋଟି ମଠ ସ୍ଥାପନା କରି ୪ଜଣ ଯୋଗ୍ୟଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ୪ଗୋଟି ବେଦର ୪ଗୋଟି ମହାବାକ୍ୟକୁ ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର କରିବା ସହିତ ଆତ୍ମାନୁସନ୍ଧାନପୂର୍ବକ ମୋକ୍ଷପ୍ରାପ୍ତିର ଉପାୟମାନ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ।

ଅଷ୍ଟବର୍ଷେ ଚତୁର୍ବେଦୀ ଦ୍ୱାଦଶେ ସର୍ବଶାସ୍ତ୍ରବିଦ୍ ।

ଷୋଡ଼ଶେକୃତବାନ୍ ଭାଷ୍ୟଂ ଦ୍ୱାତ୍ରିଂଶେ ମୁନିରଭ୍ୟଗାତ୍ । (ଶଂକର ଦିଗ୍ ବିଜୟ)

ଶାଂକରଦିକ୍ ବିଜୟ ଗ୍ରନ୍ଥରୁ ପ୍ରମାଣ ମିଳେ ଯେ - ଭଗବାନ୍ ସ୍ୱୟଂ ଶଂକର ଶ୍ରୀଶଂକରାଚାର୍ଯ୍ୟ ନାମରେ ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇ ଆଠ ବର୍ଷ ବୟସରେ ୪ଗୋଟି ବେଦକୁ ଆୟତ୍ତ କରିବା ସହିତ ୧୨ ବର୍ଷ ବୟସରେ ସର୍ବଶାସ୍ତ୍ର ପାରଙ୍ଗମ ହୋଇ ୧୬ ବର୍ଷ ବୟସରେ ପ୍ରସ୍ଥାନ ତ୍ରୟୀର ଭାଷ୍ୟ ରଚନା କରି ନିର୍ବିଶେଷଦ୍ୱୈତବାଦର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର କରି ୩୨ ବର୍ଷ ବୟସରେ ନିର୍ବିକଳ୍ପକ ସମାଧିସ୍ଥ ହେଲେ । ଚାରି ଧାମ ମଧ୍ୟରୁ ପୁରୀ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରଠାରେ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ମଠ ସ୍ଥାପନ କରି ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତିର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ବାଇଶ ପାହାଚ, ଭୋଗ ମଣ୍ଡପ, ବେଢ଼ା ଆଦି ନିର୍ମାଣ କରାଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ସହିତ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏକ ବେଦାନ୍ତ ଅଧ୍ୟୟନ -ମନନ-ନଦିଧ୍ୟାସନର ପରମ୍ପରା ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ଯାହା ଫଳରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୃହସ୍ଥ ପରମ୍ପରା ଏବଂ ସନ୍ନ୍ୟାସ ପରମ୍ପରାରେ ଅଦ୍ୟାବଧି ଅଦ୍ୱୈତ ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନର ଶ୍ରବଣ-ମନନ-ନିଦିଧ୍ୟାସନ ସର୍ବ ବିଦିତ ହୋଇ ଶ୍ରୀଶଂକରଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରିବା ସହିତ ବେଦାନ୍ତଧାରା ପ୍ରବହମାନ ଅଛି ।

ଜୀବାତ୍ମା ଓ ପରମାତ୍ମାଙ୍କର ଐକତ୍ୱ ସାଧନହିଁ ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନର ନିଦର୍ଶନ ବୋଲି ଯାହା ସର୍ବବିଦିତ ତାହା ଆମ୍ଭ ରଥଯାତ୍ରାରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୁଏ ।

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥ କଳସରେ ଦୁଇଟି ଶୁଆ ଜୀବ - ପରମ । ଏହି ରଥରେ ଜୀବ ଓ ପରମ ରହିବାର ରହସ୍ୟ ହେଉଛି ଶରୀରତତ୍ତ୍ୱ । ଆମ ମନ୍ଦିର ସଂସ୍କୃତି ମୂଳରେ ଗୋଟିଏ କଳସ ଥାଏ । ସେହି କଳସ ହିଁ ମନ୍ଦିରର ମସ୍ତିଷ୍କ । ସେହିପରି ମଣିଷର ମସ୍ତିଷ୍କ ହିଁ କଳଶ ସଦୃଶ ବୋଲି ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବିଚାର କରାଯାଉଅଛି । ଶରୀରକୁ ଏକ ରଥ ରୂପେ ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇ କଠୋପନିଷଦ୍‌ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ଯାହାକି ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭାଗବଦ୍ ଗୀତାରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଅଛି । ଯମ ଯେତେବେଳେ ନଚିକେତାଙ୍କୁ ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଶରୀର ତତ୍ତ୍ୱକୁ ବୁଝାଇବାକୁ ଯାଇ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣ ଦେଇ କହନ୍ତି -

ଆତ୍ମାନଂ ରଥିନଂ ବିଦ୍ଧି ଶରୀରଂ ରଥମେବତୁ ।
ବୁଦ୍ଧିଂ ତୁ ସାରଥିଂ ବିଦ୍ଧି ମନଃ ପ୍ରଗ୍ରହମେବଚ । (କଠୋପନିଷଦ)

ଶରୀରରୂପକ ରଥରେ ଆତ୍ମା ହେଉଛି ରଥୀ । ବୁଦ୍ଧି ହେଉଛି ସାରଥି । ମନ ହେଉଛି ଦଉଡ଼ି (ଲଗାମ୍) । ଇନ୍ଦ୍ରିୟଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛନ୍ତି ଯୋଡ଼ା ହୋଇଥିବା ଅଶ୍ୱ । ଏହି ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ବିଚାରଧାରାକୁ ତତ୍‌କାଳୀନ ରଥସ୍ରଷ୍ଟାମାନେ ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନର ପ୍ରତୀକରୂପେ ମୋକ୍ଷ ଜ୍ଞାନ ସାପେକ୍ଷ ବୋଲି ସର୍ବବିଦିତ । ଯଦି ଏହିପରି ଭାବଧାରାରେ ଆମ୍ଭେ ଆମ୍ଭ ନିଜ ଶରୀରକୁ ରଥ ଭାବରେ କଳ୍ପନା କରି ଆମ୍ଭ ଶରୀର ଭିତରେ ଥିବା ଚେତନରୂପକ ରତ୍ନସିଂହାସନରେ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଆସୀନ କରାଇ ଏ ଜୀବନ ଯାତ୍ରାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବା, ତେବେ ଆମ୍ଭେ ସେହି ମୋକ୍ଷଦାତାଙ୍କ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ପାଇପାରିବା । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ହେଉଛନ୍ତି ପରଂବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱରୂପ ଶଂକରଙ୍କ ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ତୁତିର ପ୍ରତିଫଳନ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ମିଳେ ।

ପରଂବ୍ରହ୍ମାପୀଡ଼ଃ କୁବଳୟ ଦଳୋତ୍‌ଫୁଲ୍ଲନୟନୋ
ନିବାସୀ ନୀଳାଦ୍ରୌ ନିହିତ ଚରଣୋନନ୍ତ ଶିରସି
ରସାନନ୍ଦୋ ରାଧା ସରସ ବପୁରାଲିଙ୍ଗନ ସୁଖୋ
ଜଗନ୍ନାଥଃ ସ୍ୱାମୀ ନୟନ ପଥଗାମୀ ଭବତୁମେ ।
"ସର୍ବଂ ରହସ୍ୟ ପୁରୁଷୋତ୍ତମସ୍ୟ ଦେବୋ ନଜାନାତି କୁତୋ ମନୁଷ୍ୟଃ"
ପରମ ରହସ୍ୟମୟ ବେଦ ବେଦାନ୍ତ ବେଦ୍ୟ

ଅନନ୍ତକୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡନାୟକ ଦାରୁବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱରୂପ ଜଗତନାଥଙ୍କ ମୂଳତତ୍ତ୍ୱ ହେଉଛି ପୁରୁଷୋତ୍ତମତତ୍ତ୍ୱ ସେ ହିଁ ଭାରତୀୟ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚେତନାର ପରମ ଓ ଚରମ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । ଭାରତୀୟ - ଦର୍ଶନ ଓ ଧର୍ମର ପ୍ରାଣସ୍ୱରୂପ । ଯଜୁର୍ବେଦ ପୁରୁଷସୂକ୍ତରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସର୍ବବ୍ୟାପି ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ୍ ସର୍ବଜ୍ଞ ସର୍ବେନ୍ଦ୍ରିୟ ଗୁଣାଭାସ ପରବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ମହତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦିତ । ଅନନ୍ତ ବିଶ୍ୱହିଁ ତାଙ୍କ ଦିବ୍ୟଶରୀର, ସେ ଅବ୍ୟକ୍ତ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ, ମହାଜାଗତିକ ଚେତନାରେ ସର୍ବତ୍ର ତାଙ୍କର ପରିପ୍ରକାଶ । ବେଦ-ଉପନିଷଦରେ ସେ ପରଂବ୍ରହ୍ମ । ବ୍ୟାସ ରଚିତ ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍ ଗୀତାରେ ସେ କ୍ଷରାଽକ୍ଷରାତୀତ ପୁରୁଷଶ୍ରେଷ୍ଠ । ପୁରାଣରେ ସେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଓ ଲୀଳାପୁରୁଷ । ସେ ବାସ୍ତବରେ ଇନ୍ଦ୍ରିୟାତୀତ ଅଚିନ୍ତନୀୟ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ସ୍ୱରୂପ ପରବ୍ରହ୍ମ ଅଟନ୍ତି । ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ହିଁ ସଂସାର ସାଗରର କୈବର୍ତ୍ତକ । ଯୁଗେ ଯୁଗେ ତାଙ୍କର ଲୀଳା ଭକ୍ତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପରିପ୍ରକାଶ । ସେ ତ୍ରେତୟାଯୁଗରେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଶ୍ରୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ ପରମଯୋଗେଶ୍ୱର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର । ❑❑❑

ଜୀବନରେ ଈଶ୍ୱର ପ୍ରାପ୍ତିର ସହଜ ମାର୍ଗ

ବ୍ରହ୍ମକୁମାର ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ବେହେରା,
ନହରପଦା (ବାରିପଦା)

ସଂସାରରେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ କହନ୍ତି, ଯିଏ ଯେଉଁ ମାର୍ଗରେ ଯାଉ ବା ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ଧର୍ମ ଆଚରଣ କରୁ ନା କାହିଁକି ସମସ୍ତଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଈଶ୍ୱର ପ୍ରାପ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମତରେ ଗୋଟିଏ ପାହାଡ଼ର ଶୀର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଯିଏ ଯେଉଁ ରାସ୍ତା ଦେଇ ଗଲେ ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚି ଯିବେ । ଏଭଳି ବିଚାର ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଭକ୍ତିଭାବନା ଯୁକ୍ତ ଓ ଧାର୍ମିକ ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହେବାର ଏକ ଉତ୍ସାହ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ । ଆଜି ଏହି ଚିନ୍ତାଧାରା ଓ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଆଧାର କରି ସଂସାରର ଅଗଣିତ ମନୁଷ୍ୟ ତନ୍ତ୍ର, ମନ୍ତ୍ର, ଦେବ ଦେବୀଙ୍କର ଆରାଧନା, ତୀର୍ଥ ବ୍ରତ ତଥା ଗୁରୁଙ୍କର ଦୀକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରି ଈଶ୍ୱର ପ୍ରାପ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି । କିଏ ଏଥିପାଇଁ ଘର ସଂସାର ତ୍ୟାଗ କରି ଘନ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପାହାଡ଼ ଗୁମ୍ଫାରେ ତପସ୍ୟା କରୁଛି ତ କିଏ ଘର ଗୃହସ୍ଥରେ ରହି ଗୀତା, ଶାସ୍ତ୍ର-ପୁରାଣର ପଠନ ପାଠନ କରୁଛି ତ ଆଉ କିଏ ଗୁରୁଙ୍କ ଦୀକ୍ଷା ଓ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନକୁ ଜୀବନରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ବ୍ରତୀ ଅଛନ୍ତି । ଏହିଭଳି ଯିଏ ଯେଉଁ ଚିନ୍ତାଧାରା ବା ଧାର୍ମିକ ପନ୍ଥା ଅନୁସରଣ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ ନିଜ ଜୀବନକୁ କିଛି ପରିମାଣରେ ତଥା ନୈତିକତା ଯୁକ୍ତକରି ଗଢି ପାରୁଛନ୍ତି । ତେବେ ଈଶ୍ୱର ପ୍ରାପ୍ତି ଓ ଧାର୍ମିକ ପଥରେ ଚାଲିବା ମଧ୍ୟରେ କିଛି ଅଭାବ ବା ଶୂନ୍ୟତା ରହି ଯାଉଥିବାର ଦେଖା ଯାଉଅଛି, କାରଣ ଯେଉଁ ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଈଶ୍ୱର ପ୍ରାପ୍ତି ସେହି ମୂଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଈଶ୍ୱର ବା ଭଗବାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ ଓ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମତ ରହିଛି ଯାହାକୁ ନାନା ମୁନିଙ୍କର ନାନା ମତ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ଯଦି ଶାସ୍ତ୍ର-ପୁରାଣ, ବେଦ-ବେଦାଙ୍ଗ, ଗୁରୁ-ଗୋସାଇଁ, ଧର୍ମଯାଜକ ଆଦିଙ୍କ ମତକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଏ ତେବେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଈଶ୍ୱର କିଏ, ତାଙ୍କର ନାମ, ରୂପ, ନିବାସ ସ୍ଥାନ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଆଦି ବିଷୟରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କଥା ଜାଣିବାକୁ ମିଳିବ । କେଉଁ ମତରେ ଈଶ୍ୱର ଅବ୍ୟକ୍ତ, ଅବିନାଶୀ, ନିରାକାର ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ଅନ୍ୟ ମତରେ ଈଶ୍ୱର ସାକାର, ବ୍ୟକ୍ତ ଓ ନର ରୂପଧାରୀ ଅଟନ୍ତି । କେଉଁ ମତରେ ଈଶ୍ୱର ସର୍ବ ଶକ୍ତିମାନ, ସର୍ବଜ୍ଞ ଓ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ହୋଇ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ଆଉ କେଉଁ ମତରେ ଈଶ୍ୱର ପାର ବ୍ରହ୍ମରେ ନିବାସ କରୁଥିବା ପରମେଶ୍ୱର ବା ପରଂବ୍ରହ୍ମ ଅଟନ୍ତି । କେଉଁ ମତରେ ଈଶ୍ୱର ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଥିବାର ମାନ୍ୟତା ଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ ମତରେ ଭଗବାନ ଏ ସଂସାରର ପଞ୍ଚତତ୍ତ୍ୱରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ, ଚନ୍ଦ୍ର, ତାରକା ଠାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ପରମଧାମ ନିବାସୀ ଉପରବାଲା ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ଉପରୋକ୍ତ ବିଚାର ବା ମତକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କଲେ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଭଗବାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ସଠିକ ବା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗଦର୍ଶନ କେହି ଦେବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି । ଈଶ୍ୱର ନିଜେ ସ୍ରଷ୍ଟା, ରଚୟିତା ଅଟନ୍ତି ମାତ୍ର ସୃଷ୍ଟିର ସମସ୍ତ ଶରୀରଧାରୀ ଆତ୍ମାଗଣ ତାଙ୍କର ରଚନା ଅଟନ୍ତି । ତେଣୁ ରଚୟିତା ବା ସ୍ରଷ୍ଟାର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ କେବଳ ସ୍ରଷ୍ଟା ବା ରଚୟିତା ହିଁ ନିଜେ ଦେଇ ପାରିବେ ମାତ୍ର ଜନ୍ମ ମରଣ ଚକ୍ରରେ ଆସି ପଛ କଥାକୁ ଭୁଲି ଯାଉଥିବା ଆତ୍ମାଗଣ ସ୍ରଷ୍ଟା ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ବା ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ଦେବା ଅସମ୍ଭବ । ଏ ବିଷୟରେ ଏକ ଉଦାହରଣ ଏଠାରେ ବିଚାର ଯୋଗ୍ୟ ଓ ଗ୍ରହଣୀୟ ଅନୁଭୂତ ହୁଏ । ପାଞ୍ଚ ଜଣ ଅନ୍ଧଙ୍କୁ ଏକ ହାତୀ ପାଖରେ ଛିଡ଼ା କରାଇ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ପ୍ରାଣୀଟିର ବିଭିନ୍ନ

ଅଙ୍ଗ ସ୍ପର୍ଶ କରି ତାହା କଣ ବୋଲି ପଚାରାଗଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନ୍ଧ ପ୍ରାଣୀଟିର ବିଭିନ୍ନ ଅଙ୍ଗ ଛୁଇଁ ତାଙ୍କ ବିଚାରରେ ନିଜ ନିଜର ମତ ଦେଲେ । କିଏ ହାତୀର ଶୁଣ୍ଢକୁ ଛୁଇଁ କହିଲା ତାହା ବରଗଛର ଓହଳ, କିଏ ହାତୀର ପେଟକୁ ଛୁଇଁ କହିଲା ତାହା ଘରର କାନ୍ଥ କିଏ କାନ ଛୁଇଁ କହିଲା କୁଲାଟିଏ, କିଏ ଲାଙ୍ଗୁଡ଼କୁ ଛୁଇଁ କହିଲା ତାହା ସାପଟିଏ ଓ କିଏ ତାର ଗୋଡ଼କୁ ଛୁଇଁ ତାହା ଗଛର ଗଣ୍ଡି ବୋଲି କହିଲା । ପାଞ୍ଚ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଜଣେ ହେଲେ କହି ପାରିଲେ ନାହିଁ ଯେ ତାହା ହାତୀ ବୋଲି । ଠିକ ସେହିପରି ଆଜି ସଂସାରରେ ଯେଉଁମାନେ ଭଗବାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଯାହା ମତ ପୋଷଣ କରିଛନ୍ତି ତାହା କେବଳ ଏକ ଅଂଶ ମାତ୍ର । କେହି ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ନାମ, ରୂପ, ଗୁଣ, ଧାମ (ନିବାସ ସ୍ଥାନ) ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଆଦି ବିଷୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ଞାନ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ମଣିଷର ଈଶ୍ୱରପ୍ରାପ୍ତିର ଯେଉଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ସେଥିପାଇଁ ସାଧନା ବା ପୁରୁଷାର୍ଥ ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟହୀନ ହୋଇ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିରାଶା ମଧ୍ୟକୁ ନେଇ ଯାଇଛି । କେବଳ ଭକ୍ତି, ପୂଜା-ପାଠ, ତୀର୍ଥ-ବ୍ରତ, ଜପ-ତପ ଆଦି କରି ଚାଲିଛନ୍ତି ସତ ମାତ୍ର ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ନ ପାଇ ଜୀବନରେ ପ୍ରକୃତ ଈଶ୍ୱରୀୟ ସୁଖ, ଶାନ୍ତି, ଆନନ୍ଦ, ପବିତ୍ରତା ପ୍ରେମ ଓ ଶକ୍ତି ଆଦି ଅନୁଭବ କରି ପାରୁନାହାନ୍ତି ତଥା ଜୀବନକୁ ଦେବ ଦେବୀଙ୍କ ଭଳି ନିର୍ବିକାରୀ ଓ ଗୁଣକଳା ଯୁକ୍ତ କରି ଗଢି ପାରୁନାହାନ୍ତି ବରଂ ମଣିଷ ଦିନକୁ ଦିନ ଆସୁରିକ ଗୁଣ ଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଦେହ ଆଧାରରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବା କାମ, କ୍ରୋଧ, ଲୋଭ, ମୋହ, ଅହଂକାର ଓ ଈର୍ଷା ଆଦିର ଶିକାର ହୋଇ ଅକଥନୀୟ ଦୁଃଖ ଅଶାନ୍ତି ଭୋଗ କରୁଅଛି । ସମାଜର ଅଧିକାଂଶ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଜୀବନ ପାଞ୍ଚ ବିକାରରେ ବଶୀଭୂତ ହେବା କାରଣରୁ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ପତନାମୁଖୀ ହୋଇ ଚାଲିଛି । ଦେହର ଆକର୍ଷଣ କାରଣରୁ ଆଜି ସମାଜର ଅନେକ ଯୁବକ ଯୁବତୀ ଓ ପୌଢ ପୌଢା ଦୈହିକ ପ୍ରେମ ନାମରେ ସାମାଜିକ ବିଧି ବିଧାନକୁ ପଛରେ ପକାଇ ନିଜର ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଲାଳସା ଚରିତାର୍ଥ କରିବାରେ ବ୍ରତୀ ହେଉଛନ୍ତି ଓ ଜାତି, ଗୋତ୍ର ଓ ବୟସର ତାରତମ୍ୟ ଆଦି ଉଲଂଘନ କରି ସାମାଜିକ ବିଧିବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ କୁଠାରଘାତ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି । ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତି ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ବିଭେଦ ଆଧାରରେ ତଥା ହିଂସାଭିମୁଖୀ ହୋଇ ଅନେକଙ୍କୁ ନାନା ଉତପିଡ଼ନ ଦେବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଲୁଟମାର ଓ ହତ୍ୟାଭଳି ଜଘନ୍ୟ ଅପରାଧ କରିବାକୁ କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରୁନାହାନ୍ତି । ଲୋଭ ଭଳି ମିଠା ରସ ଆସ୍ୱାଦନରେ ଭବୁଟୁବୁ ହୋଇ ପରଧନ ଶୋଷଣ କରି ଧନଶାଳୀ ହେବା ଅନେକଙ୍କର ଏକ ନିତି ଦିନିଆ ଅଭ୍ୟାସରେ ପରିଣତ ହେଲାଣି । ଅଣ୍ଟାରେ ନ ଥାଉ ଧନ, ଝିଅ ବାହା କରିବାକୁ ମନ ଭଳି ଭାବଧାରାରେ ମଣିଷ ଲୋଭରୂପୀ ରାକ୍ଷସର ଏକ ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ ଅବତାର ସାଜିଛି । ମୋହ ଜାଲରେ ଛନ୍ଦି ହୋଇ ମଣିଷ ନିଜର ପ୍ରିୟଜନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ସିଦ୍ଧି ପାଇଁ ନୀତି, ନିୟମ ଓ ବିବେକ ଉଲଂଘନ କରି ଅନ୍ୟାୟ ଅନୀତି ଓ ବ୍ୟଭିଚାର କରିବାକୁ ପାଶ୍ଚାତପଦ ହେଉନାହିଁ । ଅହଂକାର ବା ନିଜର ଅହମିକା ଦେଖାଇ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନାମ ନେବା ବା ନିଜର ମୁଁ ପଣିଆକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ କରିବା ଆଜି ମଣିଷର ଅସ୍ଥି ମଜ୍ଜାଗତ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଆଉ ଈର୍ଷା ଉଇ ଭଳି ଆମ ଭିତରଟାକୁ ଖାଇ ଏପରି ପୋଲା କରି ଦେଇଛି ଯେ ସଂସାରରେ ମୋ ପରି ଆଉ କେହି ସରି ନୁହେଁ ବା ମୋ ଭଳି କେହି କରିତକର୍ମା ନାହାନ୍ତି, ଏହିପରି କଙ୍କଡ଼ା ଗୋଡ଼ଟଣା ନୀତିରେ ଆମେ ପକ୍କା ଓସ୍ତାଦ ପାଲିଟି ଯାଇଛୁ ।

ମଣିଷ ଏକ ବିବେକଶୀଳ ଓ ବୁଦ୍ଧିସଂପନ୍ନ ପ୍ରାଣୀ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାର ଆଜି ନିଜର ବିବେକ, ବାଣୀ ଓ କର୍ମରେ ସଂଯମତା ନାହିଁ । ଛଅ ଫୁଟ ଲମ୍ବର ମଣିଷଟିଏ ତିନି ଇଞ୍ଚ ଲମ୍ବ ଏକ ସିଗାରେଟ ବା ଛୋଟିଆ ବିଡ଼ିର

ବଶ୍ୟତା ସ୍ୱୀକାର କରି ଚାଲିଛି । ୩ ଇଞ୍ଚ ଲମ୍ବ ଜିହ୍ୱାର ଲାଳସାରେ ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଜୀବହତ୍ୟା ଭଳି ମହାପାପକୁ ଭ୍ରୁକ୍ଷେପ ନ କରି ଅନେକ ପ୍ରକାର ଆସୁରିକ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇ ଚାଲିଛି । କ୍ଷଣିକ ଉନ୍ମାଦନା ବା ସୁଖ ପାଇଁ ସ୍ୱର୍ଗର ସୋମରସ କହି ମଦଭଳି ମାରାତ୍ମକ ପାନୀୟ ଗ୍ରହଣ କରି ନିଜର ଅପୂରଣୀୟ କ୍ଷତି ସାଧନ କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ପରିବାର ତଥା ସମାଜରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଅସ୍ଥିରତା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି । ମଣିଷ ଏକ ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଭୌତିକ ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରସାର ଆଧାରରେ ନିଜକୁ ସୁଶିକ୍ଷିତ ଓ ସଭ୍ୟ ବୋଲି ଡିଣ୍ଡିମ ପିଟୁଥିବା ବେଳେ ଅନେକ ପ୍ରକାର କୁସଂସ୍କାର ତଥା କୁଅଭ୍ୟାସରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ଯାଉଛି । ଆଜିର ସାମାଜିକ ଘଟଣାବଳୀକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଜଣାପଡ଼େ, ଯେତେ ପ୍ରକାର ଅନ୍ୟାୟ, ଅନୀତି, ପାପାଚାର, ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାର ଯଥା : ହତ୍ୟା, ଲୁଣ୍ଠନ, ଡ଼କାୟତି, ନାରୀ ନିର୍ଯ୍ୟାତନା, ଠକେଇ, ଲାଞ୍ଚ କାରବାର ଆଦି ହେଉଅଛି ତାହା ନିଜକୁ ଶିକ୍ଷିତ ଓ ସମାଜର ସଭ୍ୟ ତଥା ଉଚ୍ଚ ପଦାଧିକାରୀ ବୋଲାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ହିଁ କରୁଛନ୍ତି ତଥା ସମାଜର କଲ୍ୟାଣ ବା ମାନବ ସେବା ନାମରେ ଅନ୍ୟକୁ ଶୋଷଣ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି ।

ମନୁଷ୍ୟାତ୍ମାଙ୍କର ଏ ଭଳି ଅଧୋପତନର ମୂଳ କାରଣ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ସହ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ମାର୍ଗ ବିଷୟରେ ଅଜ୍ଞତା । ବାପା ମା ଛେଉଣ୍ଡ ପିଲାର ଯେଭଳି ଅବସ୍ଥା ହୋଇଥାଏ ଆଜି ସଂସାରରେ ସର୍ବ ଆତ୍ମାଙ୍କର ପିତା ସ୍ୱୟଂ ଈଶ୍ୱରଙ୍କର ପରିଚୟ ଓ ସାନିଧ୍ୟ ନ ପାଇ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଠିକ ସେହିଭଳି ହୋଇଅଛି । ଯେତେବେଳେ ସଂସାରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟାତ୍ମା ପରମପିତାଙ୍କ ସାନିଧ୍ୟ ନ ପାଇ ଦିଗହରା ହୋଇ ଏଣେ ତେଣେ ବୁରିବୁଲନ୍ତି ଓ ପାଞ୍ଚ ବିକାର ରୂପୀ ରାବଣର ମାୟାଜାଲରେ ପଡ଼ି ଅକଥନୀୟ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଭୋଗକରି ତ୍ରାହି ତ୍ରାହି ଡ଼ାକ ଦିଅନ୍ତି ଯେତେବେଳେ ପାରବ୍ରହ୍ମ ନିବାସୀ ନିରାକାର ପରଂବ୍ରହ୍ମ ବା ଜ୍ୟୋତିବିନ୍ଦୁ ସ୍ୱରୂପ ପରମପିତା ପରମାତ୍ମା ତାଙ୍କର ଗୀତା ବର୍ଣ୍ଣିତ ମହାକାବ୍ୟ ଯଦା ଯଦା ହି ଧର୍ମସ୍ୟ ... ସମ୍ଭବାମୀ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଅନୁଯାୟୀ ଏ ସୃଷ୍ଟିକୁ ଦିବ୍ୟ ଅବତରଣ କରି ତାଙ୍କର ଯଥାର୍ଥ ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜୀବନକୁ ଘର ସଂସାର ମଧ୍ୟରେ ରହି ନିର୍ବିକାରୀ ଓ ଗୁଣକଳାଯୁକ୍ତ କରି ଗଢିବାର ସଠିକ ମାର୍ଗ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି । ପାଞ୍ଚ ହଜାର ବର୍ଷର ଏ ସୃଷ୍ଟି ନାଟକର ପୁନରାବୃତ୍ତି ମଧ୍ୟରେ କଳିଯୁଗର ସେହି ଧର୍ମଗ୍ଲାନୀ ସମୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯାଇଛି । ଯେତେବେଳେ ଜ୍ୟୋତିବିନ୍ଦୁ ସ୍ୱରୂପ ନିରାକାର ପରମପିତା ଶିବ ପରମାତ୍ମା ତାଙ୍କର ସାକାର ମାଧ୍ୟମ ପ୍ରଜାପତି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ମୁଖ କମଳ ଦ୍ୱାରା ନିଜର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆମେ ଶରୀରଧାରୀ ଆତ୍ମାଗଣଙ୍କର ଏ ସୃଷ୍ଟି ନାଟକରେ ଚାଲିଥିବା ୮୪ ଜନ୍ମର କାହାଣୀ ତଥା ଯୁଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ସଠିକ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନକୁ ଆମେ ଆମର ଜୀବନ ଓ ଜୀବିକା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାର ଅଭ୍ୟାସୀ ହେଲେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଅଜ୍ଞାନ ଏହି ଅନ୍ଧକାରମୟ ସଂସାର ମଧ୍ୟରେ ରହି ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଏକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୁଣଯୁକ୍ତ ନିର୍ବିକାରୀ ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରିପାରିବା । ମାତ୍ର ଆଜିକାଲି ଯଦି କାହାକୁ ବିଶେଷ କରି ଯୁବକ ଯୁବତୀ ମାନଙ୍କୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶିକ୍ଷା ନେଇ ଜୀବନ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କରି ଗଢିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଏ ତେବେ ଅଧିକାଂଶ କହନ୍ତି ଯୁବା ବୟସ ଜୀବନକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାର ବେଳ ଧର୍ମ ଧାରଣା କରିବା ବା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶିକ୍ଷା ନେଇ କିଛି ଧର୍ମ ଆଚରଣ କରିବା ବୃଦ୍ଧ ସମୟର କଥା । ସେ ସମୟ ଆସୁ ତେବେ ସେ କଥା ଚିନ୍ତା କରିବା । ବାସ୍ତବରେ ଆଜିର ଏ ଅପମୃତ୍ୟୁର ଦୁନିଆରେ ଯେତେବେଳେ ନାନା ପ୍ରକାର ଜୀବନ ନାଶକାରୀ ରୋଗ ବ୍ୟାପୁଛି,

ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଓ ଦୁର୍ଘଟଣା ଆଦି ଦ୍ୱାରା ଏକ ସଂଗେ ହଜାର ହଜାର ଓ କେବେ କେବେ ଲକ୍ଷାଧିକ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରାଣହାନୀ ଘଟୁଛି ସେ ସମୟରେ ଆମେ ବୁଢା ହୋଇ କିଛି ଧର୍ମ କର୍ମ କରି ମରିବା ଏ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି କିଏ ଦେଇ ପାରିବ ? ସେଥିପାଇଁ କୁହାଯାଏ ଏବେ ନୁହେଁ ତ କେବେ ନୁହେଁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ବା କାଲି କରିବା ବୋଲି କହୁଥିବା ଲୋକକୁ କାଳ (ମୃତ୍ୟୁ) ଖାଇଯାଏ ମାତ୍ର କାଲି କରିବା କେବେ ପୂରଣ ହୋଇ ନଥାଏ । ଏଥିପାଇଁ ମଣିଷ ନିଜ ବାଲ୍ୟ କାଳରୁ ବା ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରୁ ହିଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବନ ଗଢିବାର ପୁରୁଷାର୍ଥ କରିବା ଦରକାର । କୁହାଯାଇଛି ବାଲ୍ୟ କାଳୁ ଧନଧର୍ମ ମୁଁ ଅର୍ଜିବି ଏ ଜୀବନ ଅନିଶ୍ଚିତ, କେଜାଣି କାହାର ଆଜି ମୃତ୍ୟୁକାଳ ହୋଇଯିବ ଉପସ୍ଥିତ ତଥା କୁହାଯାଏ ଧର୍ମ ଏକା ସିନା ମହତ ପଣିଆ, ଆଉ ସବୁ କଥା ଅଡେଇ ଦିନିଆ । ବାସ୍ତବରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ବାଲ୍ୟକାଳ ଜୀବନରୂପୀ ପକ୍କା ଘରର ମୂଳଦୁଆ ସଦୃଶ୍ । ଯେପରି ଗୋଟିଏ ପକ୍କା ଘରର ମୂଳଦୁଆ ଠିକ୍ ଭାବେ ନ କରି ତା ଉପରେ ଦ୍ୱିତଳ ବା ତ୍ରିତଳ ପ୍ରାସାଦ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଏ ତେବେ ଅଳ୍ପ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ତାହା ଭୁଷୁଡ଼ି ପଡ଼େ ସେହିପରି ବାଲ୍ୟକାଳରୁ ବା ଛାତ୍ର ଅବସ୍ଥାରୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଆଧାରରେ ଜୀବନ ଗଢି ନ ପାରିଲେ ଭବିଷ୍ୟତ ଜୀବନ ଭଗ୍ନଗୃହ ଭଳି ଦୁଃଖ ଅଶାନ୍ତି ଓ ନିର୍ଯାତନା ମଧ୍ୟରେ ଗତି କରିବ । ତେଣୁ ଆଜିର ଏ ଭୌତିକ ଓ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା ସହ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶିକ୍ଷା ଜୀବନରେ ଧାରଣ କଲେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଆମର ଜୀବନ ମୂଲ୍ୟବାନ ହୋଇ ପାରିବ । ଏଥିପାଇଁ ଯଦି ପିଲାବେଳୁ ନିଜର ବାପା-ମା, ଶିକ୍ଷକ-ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ପିଲାଙ୍କୁ ପାପ ଓ ପୁଣ୍ୟ କର୍ମର ପରିମାଣ, ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିବାର ଉପାୟ, କର୍ମସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅର୍ଥାତ କି କି କର୍ମ ପାଇଁ କି ପ୍ରକାର ଫଳ ଭୋଗ କରିବାକୁ ମିଳେ ଆଦି ବିଷୟରେ ଉଚିତ ଜ୍ଞାନ ଓ ଦିଗଦର୍ଶନ ଦିଅନ୍ତେ ତେବେ ବଡ଼ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ପିଲା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ସଂଯମ ଆଚରଣ କରି ସମାଜରେ ବୋଝ ନ ହୋଇ ବରଂ ସମାଜର କଲ୍ୟାଣରେ ନିଜର ଜୀବନକୁ ବିନିଯୋଗ କରନ୍ତା ।

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଶିକ୍ଷା ମଧ୍ୟରେ ଆମେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁଁ କିଏ, ମୁଁ ଏ ସଂସାରକୁ କେଉଁଠାରୁ ଆସିଛି, ମୋର ଏଠାରେ କଣ କରିବା ଦରକାର, ମୋତେ କେଉଁଠାକୁ ଫେରିବାକୁ ହେବ ଓ ଫେରିଯିବା ବେଳେ କଣ ନେଇ ଯିବି ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଁ ଏକ ଚୈତନ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ବିବେକ ଯୁକ୍ତ ସତ୍ତା (ଆତ୍ମା) ଭାବେ ଏ ସବୁର ରହସ୍ୟ ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ମୋର ଅନାଦି ପିତା କିଏ, ତାଙ୍କର ନାମ, ରୂପ, ଧାମ (ନିବାସ) ଓ ଦିବ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଆଦି କଣ ଅର୍ଥାତ୍ ପରମପିତା ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ । ତୃତୀୟରେ ଏ ସୃଷ୍ଟି ନାଟକର ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁ ସମୟ ଚାଲିଛି, ଏହା ପରେ କେଉଁ ସମୟ ଆସିବ ଓ ମଣିଷ ସମାଜର କି ଅବସ୍ଥା ହେବ ଅର୍ଥାତ କଳିଯୁଗର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବା ସଂଗେ ସତ୍ୟଯୁଗର ଆଗମନ ଆଦି ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆତ୍ମା ଓ ପରମାତ୍ମାଙ୍କର ମଧୁର ମିଳନ (ରାଜଯୋଗ) କରି ଆତ୍ମାକୁ ପବିତ୍ର ନିର୍ବିକାରୀ ଓ ଗୁଣ ସମ୍ପନ୍ନ କରି ଗଢି ପାରିବା ତଥା ନବଯୁଗ ପାଇଁ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପାରିବା ।

ତେବେ ଆସନ୍ତୁ, ଆମେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମାର୍ଗରେ ଯାତ୍ରା କରି ଅବିନାଶୀ ସୁଖ, ଶାନ୍ତି, ଆନନ୍ଦ, ପବିତ୍ରତା ଓ ପ୍ରେମ ଆଦି ଈଶ୍ୱରୀୟ ଶକ୍ତିକୁ ଅନୁଭବ କରି ଜୀବନକୁ ଗୁଣବାନ ଓ ଚରିତ୍ରବାନ କରି ଗଢିନେବା । ❑❑❑

ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଆଶିଷ

ମଂଜୁଲତା ଦାଶ
ଅଧ୍ୟାପିକା, ସଂସ୍କୃତ ବିଭାଗ
ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ

ଯାହାର ମାଟି, ଗୋଡ଼ି, ପାଣି ଓ ପବନର ବାସ୍ନାରେ ସ୍ମୃତିର ଝଲକ, ଯାହାର ପ୍ରତିଟି ପୃଷ୍ଠାରେ ସ୍ନେହ ଏବଂ ପ୍ରେମର ମହକ, ପ୍ରେରଣା, ଉଦ୍ଦୀପନା ଓ ଭଲ ପାଇବାର ସ୍ୱାକ୍ଷର ବହନ କରି ବିଭିନ୍ନ ଘାତ, ପ୍ରତିଘାତ ସତ୍ତ୍ୱେ ଯେ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି ଆଗକୁ ଆଗକୁ - ସେ'ତ ଆମ ପ୍ରିୟ ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ। ଯେଉଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ବି ଜନ୍ମ ତାର ହୋଇ ଥାଉ ନା କାହିଁକି, ସନ୍ଥ ମହାତ୍ମା ବାବା ବଳିଆଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦର ତିଳକ ଲାଗିଛି ସତ୍ୟ ତା'ର ମଥାରେ। ସେଇ ତିଳକର ପାବନ ସ୍ପର୍ଶରେ ପାଇଛି ସେ ଜୀଇଁବାର ରାହା। ଦିନ ପରେ ଦିନ, ମାସ ପରେ ମାସ ଆଉ ବର୍ଷ ପରେ ବର୍ଷ - ଏମିତି ସମୟର ପ୍ରତିଟି ପାହାଚରେ ପାଦ ଥାପି ଆଜି ସେ ଯୌବନର ଉନ୍ମାଦନାରେ ଉନ୍ମାଦିତ। ତଥାପି ସାଇତି ରଖିଛି ସେ ନିଜ ଭିତରେ ଦୀର୍ଘ ପଚିଶ ବର୍ଷର ଅଭୁଲା ସ୍ମୃତିକୁ।

ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଜନ୍ମ ସିନା ମୁଁ ଦେଖିନି, ହେଲେ ତା ଜନ୍ମର ବର୍ଷକ ପରେ ସେ ମୋତେ ଆଦରି ନେଇଛି ଠିକ୍ ଜଣେ ପୂର୍ବଜ ବଂଶଧର ପରି। ୧୯୮୫ ମସିହା ସେପ୍‌ଟେମ୍ବର ମାସର ୧୪ ତାରିଖର ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଆଜି ବି ମନେ ପଡୁଛି, ଆଉ ମନଟା ସତେ ଅବା ଫେରି ଯାଉଛି ସେଇ ଅତୀତର ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର କ୍ଷୁଦ୍ର ପରିସରକୁ। ହଁ ପରିସର କ୍ଷୁଦ୍ର ଥିଲା, କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବି ସ୍ୱଳ୍ପ ଥିଲା, ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ କମ୍ ଥିଲା - ଏସବୁ ସତ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ତା ଭିତରେ ବି ରହିଥିଲା ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ, ଆନ୍ତରିକତା ଆଉ ମଣିଷ ପଣିଆର ଗଭୀର କାଉଁରି ସ୍ପର୍ଶ। ଜୀବନରେ ପ୍ରଥମ କରି ଚାକିରୀର ଆଶା ନେଇ ସେହିଦିନ Interview face କରିଥିଲି।

ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହାଶୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ରାଉତଙ୍କ ହୃଦୟରେ ଥିବା ସରଳତା, ନିଷ୍କପଟତା, ଆନ୍ତରିକତା ଏବଂ ମଣିଷପଣିଆର ଏକ ନିଛକ ଚିତ୍ର ସେଇ ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ହିଁ ମୋତେ ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତି ଖୁବ୍ ଆକର୍ଷିତ କରିଥିଲା। Interview ର ଦୁଇଦିନ ପରେ D.16.9.85 ରେ ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ Join କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ପାଇଥିଲି Appointment Letter।ମନରେ ଆଶାର ପ୍ରାଚୀର ସୁଦୃଢ ହୋଇଉଠିଲା। ନିଜର ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟସାଥୀ ରୂପେ ସଂଘମିତ୍ରା ମାଡ଼ାମ୍, ସଜାନ୍ ସାର୍, ପାଇରା ସାର୍, ଚାନ୍ଦୁସାର୍, କାହ୍ନୁସାର୍, ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ୟତ୍ର ଅବସ୍ଥାପିତ ବସନ୍ତ ସାର୍ ଏବଂ ଗୋପାଳ ସାର୍ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କୁ ପାଇଲା ପରେ ଦେହ, ମନ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଉଠିଲା। ବାରିପଦାରୁ ଗୋଟିଏ ବସ୍‌ରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ ଯାଉଥିଲୁ। ଖୁବ୍ ଆପଣାର ଭାବେ ପରସ୍ପରର ସୁଖ-ଦୁଃଖକୁ ନିଜ ଭିତରେ ବାଣ୍ଟିନେଇ ଆଗକୁ ପାଦ ବଢାଇଲୁ। ସତରେ, କେଡ଼େ ସ୍ମୃତିମଧୁର ଥିଲା ସେହି ଦିନଗୁଡ଼ିକ! ଲୋକଦେଖାଣିଆ ଚାକଚକ୍ୟ ବିହୀନ ଏକ ସରଳ ମଧୁର ଜୀବନ-ଯାତ୍ରା ସମ୍ବଳିତ ସେହି ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅତୀତ ଆଜି ବି ଆମ ପାଇଁ ଖୁବ୍ ସ୍ମରଣୀୟ।

ନୂଆ ନୂଆ ଚାକିରୀ ଜୀବନ ମୋତେ ଖୁବ୍ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା। ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସାହର ସହିତ ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସହିତ ସମୟ କଟାଇ Class ସାରିଲାପରେ ପୁନଶ୍ଚ ସମସ୍ତେ ମିଶି ବାରିପଦା ଫେରିବା ଆଶାରେ ବସ୍‌କୁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲୁ। ଆଜି ଭଳି ସେ ସମୟରେ ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ ବସ୍ Stopage ରେ କୌଣସି Rest Shed ନଥିଲା। କଣ୍ଟାଭରା ବବୁଲ୍ ଗଛର ସୀମିତ ଛାଇ ହିଁ ଥିଲା ଆମର ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳ। ତଥାପି ଦୁଃଖ ନଥିଲା ମନରେ ଅବା ନଥିଲା ହତାଶାର ଚିହ୍ନ।

ଅପରନ୍ତି ଉନ୍ମାଦନା ଓ ପ୍ରେରଣାର ସହିତ ବବୁଲ୍ ଗଛର ଛାଇରେ ବସି ଭୋକ ଲାଗିଲେ paper ରେ ମୁଢି ଓ mixture ମଧ୍ୟ ଖାଉଥିଲୁ । ହଁ ଆମେ ଏକା ନୁହଁ, ଆମର ପୂଜ୍ୟ ବଡ଼ ଭାଇ ତୁଲ୍ୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହାଶୟ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ସାମିଲ୍ ହେଉଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପରି ସେ ସମୟରେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ବସ୍‌ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା କିମ୍ବା ଯାତାୟତର ଏତେ ସୁବିଧା ନଥିଲା । ତେଣୁ ବହୁ ସମୟରେ ବସ୍ ନ ପାଇଲେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟଙ୍କ କୁଚେଇ ସ୍ଥିତ ବାସଭବନକୁ ଯାଇ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ବସି ଖିଆପିଆ ସାରି ପରବର୍ତ୍ତୀ ବସ୍‌ରେ ବାରିପଦା ଫେରୁଥିଲୁ । ପର୍ବପର୍ବାଣି ବା ଯେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ରିତ ହେବାର ଏକ ନିଆରା ପରମ୍ପରା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ପରସ୍ପରର ଖୁବ୍ ନିକଟତର କରୁଥିଲା ।

ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପରିଚାଳନା କମିଟିର ସେକ୍ରେଟାରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କେଦାର ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ ଥିଲେ ଆମର ମୁଖ୍ୟ ପରାମର୍ଶଦାତା । ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ତାଙ୍କରି ବହୁମୂଲ୍ୟ ପରାମର୍ଶହିଁ ଆମକୁ ଆଜି ଯେ ଏ ଜାଗାରେ ପହଞ୍ଚାଇ ପାରିଛି - ଏଥିରେ ତିଳେ ମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଧ୍ୟୟନ ସିନା ଆମକୁ ଭୌତିକ ଜ୍ଞାନ ଦେଇପାରେ, ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଦେଇପାରେ, ହେଲେ ସଂସାର ଯାକର ବୋଝ ବୋହି ଖାଲଖମାପୂର୍ଣ୍ଣ ରାସ୍ତାରେ ଚାଲି ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥଳରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଗୁରୁଜନଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଆଉ ପ୍ରେରଣା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଆଉ ଆମ ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ସମସ୍ତ ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା ତଥା କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ପରାମର୍ଶଦାତା ରୂପେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କେଦାରସାରଙ୍କ ଭୂମିକା ଚିର ସ୍ମରଣୀୟ । ଏଥି ସହିତ ଏଇ ଗାଁର ବହୁ ପୁରୁଖା ମୁରବୀତୁଲ୍ୟ ଅନେକ ଉପଦେଷ୍ଟାଙ୍କ ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତି ସମୟ ତଥା ଶ୍ରମଦାନ ବାସ୍ତବରେ ଆମ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ ।

ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ସ୍ମୃତି ଇତିହାସକୁ ଓଲଟାଲା ବେଳେ ଏହାର ଆଉ ଏକ ଗୌରବ ଖୁବ୍ ମନେ ପଡ଼େ । ତାହା ହେଉଛି - ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ବସ୍‌ର କାହାଣୀ । ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ଅଦମ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା ଫଳରେ ଯେତେବେଳେ ଏହାର କଳେବର ବଢିଚାଲିଲା, ସେତେବେଳେ ଏହାର ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ବଢିଚାଲିଲା । ସବୁ ବିଭାଗରେ ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା ମଧ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କର ଯାତାୟତର ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ କଲେଜ୍ ତରଫରୁ ଗୋଟିଏ ବସ୍ ମଧ୍ୟ ଚାଲିଲା । ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀ, ଅଧ୍ୟାପକ-ଅଧ୍ୟାପିକା ଗୋଟିଏ ବସ୍‌ରେ ବସି ବାରିପଦାରୁ ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯିବା ଏବଂ ପୁନଶ୍ଚ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ବାରିପଦା ଫେରିବାର ଦୃଶ୍ୟ ବାସ୍ତବରେ ଦେଖଣାହାରୀ ପକ୍ଷରେ ଉନ୍ମାଦନାର ଆସର ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା । ତେବେ ବ୍ୟୟବହୁଳ ବସ୍‌ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଅସୁବିଧାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସମୟ କ୍ରମେ ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ନିଜସ୍ୱ ବସ୍ ଚଳାଚଳ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ।

ସମୟର ଚକ କିନ୍ତୁ ଆଗେଇ ଚାଲିଲା । ଥରେ ଯିଏ ଆଗକୁ ଚାଲିବାର ରାସ୍ତା ଦେଖିଛି, ସେ କେବେ ପଛକୁ ଫେରେନା । ଅଦୃଶ୍ୟ ଶକ୍ତିର ଇଙ୍ଗିତରେ, ଗୁରୁଜନଙ୍କ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତଥା ପରୋକ୍ଷ ଆଶୀର୍ବାଦରେ ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଅନେକ ଘଟଣା-ଦୁର୍ଘଟଣାର ସ୍ମୃତିକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପରେଖକୁ ଧାରଣ କଲା । ଏହି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଶିକ୍ଷା ସମାପ୍ତ କରି ଅନେକ ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀ ଦେଶ ବିଦେଶର ବହୁ ନାମୀ ଦାମୀ ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥାପିତ, ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ତଥା ଅଧ୍ୟୟନରତ । ପ୍ରାୟତଃ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ବିଷୟରେ ସମ୍ମାନ ଶ୍ରେଣୀ ଖୋଲି ସାରିଥିବାରୁ ପାଖାପାଖି ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀମାନେ ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହାଶୟଙ୍କ ଅକୁଣ୍ଠିତ ପ୍ରୟାସ ତଥା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ମନୋଭାବ ଯୋଗୁଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଶାନ୍ତି ଓ ସନ୍ତୋଷର ଏକ ଜ୍ୱଳନ୍ତପୀଠ ପାଲଟି ଯାଇଛି । ସର୍ବୋପରି

ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନହିଁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଉନ୍ନତିର ମୁଖ୍ୟକାରଣ । ଯୋଗ୍ୟତାନୁଯାୟୀ ବିଭିନ୍ନ ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା ତଥା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାର ବିଶେଷ କ୍ଷମତା ଥିବାରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହାଶୟ ଆଜି ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ତଥା ଏ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରିୟଭାଜନ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । ସବୁଶ୍ରେଣୀର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସୁଖ-ଦୁଃଖ, ଭଲ-ମନ୍ଦ, ମେଳା-ମହୋତ୍ସବରେ ନିଜେ ସାମିଲ୍ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାମିଲ୍ କରାଇବାର ଏକନିଷ୍ଠ ମନୋଭାବ ହିଁ ଆଜି ଆମ ସଭିଙ୍କ ହୃଦୟରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ସୃଷ୍ଟି କରିଦେଇଛି ।

ଅତୀତ, ଆଖିରୁ ଅପସରି ଯାଇଛି । ସମୟ ବଦଳି ଯାଇଛି । ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ସୁରମ୍ୟ ଅଟ୍ଟାଳିକା ଛିଡ଼ା ହୋଇଛି । ଅତୀତରେ ଏଇଠି ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ଥିବା ନୁଆଁଣିଆ ଚାଳସବୁ ଭାସି ଆସୁଥିବା ଗୋବରଲିପା ମାଟିର ବାସ୍ନା ଆଜି ନାହିଁ ସିନା, ସ୍ମୃତି କିନ୍ତୁ ଲିଭିନି ମନରୁ । ଆଜି ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟା ବଢିଛି, ପିଲା ସଂଖ୍ୟା ବି ଯଥେଷ୍ଟ ବଢିଛି, ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଚାର୍-ବ୍ୟବହାର୍, ଚାଲି-ଚଳଣିରେ ବି ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଛି । ଏସବୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଭିତରେ ବି ଗୋଟିଏ ସ୍ମୃତି ଅତୁଟ ରହିଛି । ତାହା ହେଉଛି ଆମ ସଭିଙ୍କ ଭିତରେ ଆନ୍ତରିକତା ଓ ଭଲ ପାଇବାର ଏକ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଇଶାରା । ଭାଷାରେ ଏକଥା କେହି ପ୍ରକାଶ ନ କଲେ ମଧ୍ୟ ହୃଦୟର କେଉଁ କୋଣରେ ତାର ଛାପଟିଏ ରହିଯାଇଛି ।

ଆମ ଭିତରୁ କେହି ଜଣେ ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ିଗଲେ ସମସ୍ତେ ଧାଇଁଯାଇ ତା' ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବାର ବିରଳ ଚିନ୍ତାଧାରା ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ମାଟି ମାଆର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ସନ୍ତାନ ଠାରେ ଯେ ନିହିତ - ଏହା କେବଳ ପରିସ୍ଥିତି ହିଁ ହିସାବ ଦେବ । ବିଶ୍ୱନିୟନ୍ତାଙ୍କର ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତି ଏହାହିଁ ସବୁଠାରୁ ମହତ୍‌ଦାନ ।

ସମୟ ପୁଣି ବଦଳିବ । କାଲିର ସ୍ମୃତି ଆଜି ଯେମିତି ଇତିହାସ ପାଲଟିଗଲା, ଠିକ୍ ସେମିତି ଆଜିର ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସନ୍ତାକାଲି ପୁଣି ଅତୀତର ରୂପ ନେବ । ଚାକିରୀର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ମୁତାବକ ଏ ସ୍ଥାନଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ କେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ ବଦଳି ହୋଇ ଚାଲିଯିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବି ମାନିନେବାକୁ ହେବ । ହେଲେ ସେ ସମୟକୁ ସାମ୍ନା କରିବାର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ରଖି ପାରିବିକି ନା ତା' ମୁଁ ଜାଣେନି । କାରଣ ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅନ୍ୟ ଏକ ସ୍ମୃତି ତ ଖାସ୍ ମୋ ପାଇଁ ଏକଦମ୍ ଅପାଶୋରା । ତାହା ହେଉଛି ଏଠାକାର ବହୁସଂଖ୍ୟକ କନିଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାପକ-ଅଧ୍ୟାପିକାଙ୍କ ଠାରୁ ମୋ ସକାଶେ "ନାନୀ" ଅବା "ମଂଜୁ ଅପା" ସମ୍ବୋଧନ । ସତରେ ନିଜ ପେଶାଗତ ପାରମ୍ପାରିକ "ମାଡ଼ାମ୍" ସମ୍ବୋଧନ ଠାରୁ ଏହି "ମଞ୍ଜୁନାନୀ" ବା "ମଞ୍ଜୁଅପା" ସମ୍ବୋଧନର ମଧୁରତା ନିହାତି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର । ଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଛଡ଼ା କେଉଁଠାରେ କିଏ ବା କାହିଁକି ମତେ ଏହି ଆନ୍ତରିକତା ଭରା ସମ୍ବୋଧନ କରିବେ ? ହଁ, ଏସବୁ ବି ସେହି ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଆଶିଷଦାତା ବିଶ୍ୱବିଧାତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛାର ଅଧୀନ ।

ପରିଶେଷରେ ସେହି ବିଶ୍ୱନିୟନ୍ତାଙ୍କ ଠାରେ ଏଇ ନିବେଦନ - ବି.ବି. ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଏହି ରୌପ୍ୟଜୟନ୍ତୀ ଅବସରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମକର୍ତ୍ତା, ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ଅଧ୍ୟାପକ-ଅଧ୍ୟାପିକା, ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀ ସଭିଙ୍କ ହୃଦୟରେ ପ୍ରେରଣା ଭରିଦେବା ସହ ନିଜର ସୂକ୍ଷ୍ମ ଉପସ୍ଥିତି ମାଧ୍ୟମରେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସଫଳ କରାନ୍ତୁ ।

ଶୁଭଂ ଭବତୁ ... ❏❏❏

ମୋ ସ୍ମୃତିରୁ କିଛି

ଅଧ୍ୟାପିକା ଅଳକା ମଂଜରୀ ଭୂୟାଁ
(ବାଣିଜ୍ୟ ବିଭାଗ)

ସମୟର ସ୍ରୋତ ଭାରି ପ୍ରଖର । ଏଇ କାଲି ପରି ଲାଗୁଛି । ସେ ଦିନର ଶିଶୁ ଅନୁଷ୍ଠାନଟି ଆଜି ଯୌବନରେ ପଦାର୍ପଣ କରିଛି । ତାହୁଁ ତାହୁଁ ପଚିଶିଟି ବସନ୍ତ ଅତିକ୍ରମ କଲାଣି । ଆଜି ସେ ସୁଠାମ, ସୁନ୍ଦର ଓ ଦୀପ୍ତିମନ୍ତ ଲାଗୁଛି । ତାର ଏଥର ପଚିଶତମ ଜନ୍ମଜୟନ୍ତୀ ପାଳନ ହେବ । ବନ୍ଧୁ ଦୂରଦୂରାନ୍ତରୁ ଅତିଥି ଅଭ୍ୟାଗତ ଆସିବେ - ତାକୁ ସ୍ନେହର ପରଶ ଦେବେ - ପୁଣି ଭବିଷ୍ୟତର ସୁଖ କାମନା କରି ଦୀର୍ଘାୟୁ ହେବାର ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେବେ । ଚାରିଆଡ଼େ ଖାଲି ଖୁସି ଆଉ ଖୁସି । ସବୁରେ ସେଦିନକୁ ରହିଲା ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରତୀକ୍ଷା ।

ହେଲେ ମୋର୍ କାହିଁକି ଆଜି ଅତୀତଗୁଡ଼ାକ ସ୍ମୃତି ପଟରେ ଉଦ୍‌ଭାସିତ ହେଉଛି । ଯେଉଁ ଦିନ ଏ ଅନୁଷ୍ଠାନଟି ଶିଶୁ ଭାବରେ ଜନ୍ମ ନେଲା, କୁଆଁ କୁଆଁ ରାବ ଦେଲା, ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ ମାଟିକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିବାର ପ୍ରୟାସ କଲା- ସେଦିନ ମୁଁ ତା ପାଖରେ ନଥିଲି । ଥିଲେ ଆମର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ, ପୂର୍ବତନ ସେକ୍ରେଟାରୀ ଏବଂ ଏଇ ଗାଁର ହିତାକାଂକ୍ଷୀ ବ୍ୟକ୍ତି କେତେ ଜଣ, କେତେ ଆଦରରେ କୋଳେଇ ନେଲେ ତାକୁ । ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଯତ୍ନ ନେଲେ । ଆଦରରେ ତାର ନାଁ ମଧ୍ୟ ଦେଲେ ବି.ବି. କଲେଜ । ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଯେତିକି ବଡ଼ ହେଲା ଲାଳନପାଳନର ଦାୟିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ବଢିଲା । ଦାୟିତ୍ୱ ନେବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ସଜାନ ସାର୍, କାହ୍ନୁସାର୍ , ଚାନ୍ଦୁସାର୍, ସଂଘମିତ୍ରା ମାଡ଼ାମ୍ ଏବଂ ମଂଜୁ ମାଡ଼ାମ୍ । ଯେତେବେଳେ ତାକୁ ତିନି ବା ଚାରିବର୍ଷ ହେଲା - ଚାଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା - ସେତେବେଳେ ମୁଁ ହାତ ବଢାଇଲି । ଅବଶ୍ୟ ଯା ପୂର୍ବରୁ ମୋର ସହପାଠୀ, ସହକର୍ମୀ ଏବଂ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ସନ୍ଦୀପ ପଟ୍ଟନାଏକ (କୁଲୁ) ଯାକୁ ଚାଲିବାର୍ ରାହା ଦେଖାଇ ସାରିଥିଲେ । ଏମିତି ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଗଡ଼ିଚାଲିଲା ସମୟ । ବାବା ବଳିଆଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦରେ ସେ ଆଜି ମହୀୟାନ୍ ।

ମୁଁ ଯେଉଁଦିନ ବିବି କଲେଜରେ ପ୍ରଥମ ପାଦ ରଖିଲି ସେଦିନର ସ୍ମୃତିଥିଲା ନିଆରା । ୧୯୮୬ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୩୦ ତାରିଖ ଥିଲା ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର ଦିନ ମୋ ପାଇଁ । ଆସି ପହଞ୍ଚିବାର କିଛି ସମୟ ପରେ ପ୍ରଥମ ବାକ୍ୟାଳାପ ହୋଇଥିଲା ସଜାନ୍ ସାରଙ୍କ ସହିତ । ତାପରେ ସାକ୍ଷାତକାର୍ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସାକ୍ଷାତକାର ସରିଲା ପରେ ଘରକୁ ଫେରିଲି ବାପାଙ୍କ ସହିତ । ବସ୍‌ରେ ବସିଥାଏ ଚୁପଚାପ । ବାପା ପଚାରିଲେ - କଣ ଭାବୁଛୁ ? ମୁଁ କହିଲି ଯଦି ମୋତେ ସୁଯୋଗ ମିଳେ ମୁଁ ଏଇଠି ହିଁ Join କରିବି । କାହିଁକି କେଜାଣି ଏ ମାଟି ମୋତେ ସେଦିନ ଭାରି ନିକଟ ଲାଗୁଥିଲା । କେତେ ଆଶା, ଆକାଂକ୍ଷା ଏବଂ ଆଶଙ୍କା ଭିତରେ ୨/୩ ଦିନ କଟିଗଲା । ସେପ୍‌ଟେମ୍ବର ୨ ତାରିଖରେ ନିଯୁକ୍ତି ପତ୍ର ମୋ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଏବଂ ୩ ତାରିଖରେ Join କଲି ।

ତାପରର ସ୍ମୃତି ଆହୁରି ମଧୁର । ସହକର୍ମୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବହୁତ କମ୍ । ସମସ୍ତେ ପ୍ରାୟ ବାରିପଦାରୁ ଆସୁଥାଉ । ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଯିବା ଆସିବାର ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ଆନନ୍ଦ । କେତେ ଖୁସି-କେତେ ମଜା-ପୁଣି ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ଅନ୍ତରଙ୍ଗତା, ମୁଁ ବାଣିଜ୍ୟରେ ଅଧ୍ୟାପିକା ହେଲେ ମଧ୍ୟ କଳାରେ ପଢୁଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କର (ସେ ସମୟର) ଭାରି ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଥିଲି । ସେତେବେଳେ ରୂପସା-ବାଙ୍ଗିରିପୋଷି ଯାଉଥିବା ରେଳଗାଡ଼ି ହିଁ ଥିଲା ଆମର ମୂକସାକ୍ଷୀ, ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀ, ଅଧ୍ୟାପକ-ଅଧ୍ୟାପିକା ସମସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ବଗିରେ । ତାକୁ ଖୁସିରେ ଏବଂ ସ୍ନେହରେ ସମସ୍ତେ ଡ଼ାକୁଥିଲେ

ବୁଢୀଗାଡ଼ି । ତାର ଆବାଜ୍ ଶୁଣିଲେ ଆମେ ରୋମାଞ୍ଚିତ ହେଉଥିଲୁ । ମନ ଚଞ୍ଚଳ ହେଉଥିଲା ସତେ ଯେମିତି ସେ ଆମକୁ କୋଳେଇ ନେବାକୁ ବ୍ୟଗ୍ର ହେଉଥିଲା । ଭୋକ ସମୟରେ ତାରି ଭିତରେ ବାଦାମ୍‌ଭଜା ଏବଂ ମୁଢି ମିକ୍ସଚର ଖାଇବାର ଅପୂର୍ବ ମଜା ନେଉଥିଲୁ ।

କିଛି ଦିନ ପରେ ବି.ବି. କଲେଜରେ ଖୋଲିଲା ବିଜ୍ଞାନ ଶ୍ରେଣୀ । ବିଜ୍ଞାନରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ନାମ ଲେଖା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଲେ ଅଧ୍ୟାପକ-ଅଧ୍ୟାପିକାମାନେ । ଆମ ସୁଖଦୁଃଖରେ ସାମିଲ ହେବା ପାଇଁ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଆଗେଇ ଆସିଲେ । ଆମ ପରିବାର ସଂଖ୍ୟା ବଢିଲା । ଧିରେ ଧିରେ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟ ବଢିଲା । କିନ୍ତୁ ଅସୁବିଧା ଥିଲା ଯାତାୟାତର । ଟ୍ରେନକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ ବହୁତ କମ୍ ସଂଖ୍ୟାରେ ବସ୍ ଚାଲୁଥିଲା । ସିଏ ପୁଣି ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆରେ Stopage ନଥିବ । ଟ୍ରେନର ସମୟ ସୁହାଇଲା ନାହିଁ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟ ସ୍ଥିର କଲେ ବସ୍‌ଟିଏ କିଣିବା ପାଇଁ । ବସ୍ ମଧ୍ୟ କିଣା ହେଲା । ବି.ବି. କଲେଜ ବସରେ ନାମିତ ହେଲା । ସୁନ୍ଦର କଳେବର ନେଇ ବାରିପଦା ସହରରେ ବିଚରଣ କଲା । ସହରବାସୀ ବେଶ୍ ଉତ୍କଣ୍ଠାରେ ଚାହିଁଥାନ୍ତି ବସକୁ ଏବଂ ଆଲୋଚନା ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି । ବାସ, ସେତିକ ମଧ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ଯିବା ଆସିବାରେ ଆଉ ଅସୁବିଧା ରହିଲାନି ।

ସମତଳ ରାସ୍ତାରେ ଗଡ଼ି ଚାଲିଲା ବି.ବି. କଲେଜର ଜୀବନରଥ । ଯେତେ ସମସ୍ୟା ଆସିଲେବି ସମାଧାନର ବାଟ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମିଳି ଯାଉଥିଲା । କାରଣ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ଅପୂର୍ବ ସହଯୋଗ, ସୁସଂପର୍କ ଏବଂ ଆତ୍ମୀୟତା । କଲେଜରେ ପାଦ ଦେଲେ ଭୁଲିଯାଉ ପରିବାର କଥା । ହଁ, ଆଉ ଗୋଟିଏ ଚରିତ୍ରକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଲେ ବୋଧହୁଏ ସ୍ମୃତି ଅଧୁରା ରହିଯିବ । ସେ ହେଉଛି ବାହାଦୂର । ଯେକି ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିଲା ବି.ବି. କଲେଜ ଏବଂ କଲେଜ ବସର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ । ନେପାଳି ଭାଇ ଥିଲା ସିଏ । ମନରେ ଅଦ୍ଭୁତ ସାହସ । ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ପ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ସେ ରହୁଥିଲା । ତାର ହାତତିଆରି ତା'ର ସ୍ୱର୍ଣ ଏବେ ବି ମନେ ପଡ଼େ ।

ସୁଖ ପରେ ଦୁଃଖ ତ ସଂସାରର ନିୟମ । ବି.ବି. କଲେଜର କଳେବର ବଢିବା ସାଙ୍ଗକୁ ସମସ୍ୟା ବି ବଢୁଥିଲା । ବସର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ସମ୍ଭବ ବୋଧ ହୁଏ ଆଉ ହେଲାନି । କିଛି ଦିନ କଲେଜ କ୍ୟାମ୍ପସରେ ରହିବା ପରେ ଦିନେ ଦେଖେ ତ ସେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ବିଦାୟ ନେଇଛି । ଭାରି ଦୁଃଖ ଲାଗିଲା । ତାର ଶୂନ୍ୟତା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଘାତ ଦେଲା । ବାହାଦୂର ମଧ୍ୟ କିଛି ଦିନ ପରେ ବିଦାୟ ନେଲା ।

ଏଥି ଭିତରେ ଅନୁଦାନ ଆସିବାର ସମୟ ହୋଇଗଲା । ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ଏବଂ ସହକର୍ମୀଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ଆମ କଲେଜରେ ଅନେକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅନୁଦାନ ପାଇଲୁ । ପୁଣି ଖୋଲିଲା କଳାରେ ସମ୍ମାନ ଶ୍ରେଣୀ । ଏବେ ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନରେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ମାନ ଶ୍ରେଣୀ ଖୋଲିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସ୍ୱୟଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ । ୟୁ.ଜି.ସି. ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ମଧ୍ୟ ହୋଇଛି । ଧନ୍ୟ କହିବ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହୋଦୟଙ୍କ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାକୁ । ବେଳେ ବେଳେ ଭାବେ ଏ କଲେଜରୁ ଯଦି କେବେ ବି ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବାର ସୁଯୋଗ ଆସେ, ତା ହେଲେ ସେ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସାମନା କରିବି କିପରି ? ଆଖିରେ ଲୁହ ଜକେଇ ଆସେ । ଏଭଳି ଭାବିବାଟି ବି ଭୁଲ ଭଳି ଲାଗେ ମୋତେ । ଭଗବାନ କରନ୍ତୁ, ସେଭଳି ଦିନ ନ ଆସୁ । ଆମ ବି.ବି, କଲେଜ ପରିବାର ଏମିତି ସୁଦୃଢ ରହିଥାଉ ।

ଯାହାବି ହେଉ ଏ ବର୍ଷ ତାର ପଚିଶ ତମ ଜୟନ୍ତୀ ପାଳନ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ସମସ୍ତଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦକୁ ପାଥେୟ କରି ସେ ମାଡ଼ି ଚାଲୁ ଆଗକୁ- ଆହୁରି ଆଗକୁ । ମୟୁରଭଞ୍ଜର ଗର୍ବ ବଢାଇବା ସହିତ ସାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ମଧ୍ୟ ଗର୍ବ ଆଣୁ । ବାବା ବଳିଆଙ୍କ ନିକଟରେ ଏହାହିଁ ମୋର ପ୍ରାର୍ଥନା । ❑❑❑

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମିଶ୍ରଣ ଚୁକ୍ତିନାମା

ଶ୍ରୀନିବାସ ପ୍ରଧାନ, ସଭାପତି
ଜିଲ୍ଲା ଓକିଲ ସଂଘ, ବାରିପଦା

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରାଜ୍ୟର ମାନ୍ୟତା ଅବସାନ ହେଲା ୧୬.୧୦.୧୯୪୮ ତାରିଖରେ ମହାରାଜା ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଂଜଦେଓ ଓ ଭାରତର ଗଭର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରାଲଙ୍କ ତରଫରୁ ସେକ୍ରେଟାରୀ ଏମ୍.କେ. ଭେଲୋଡ଼ିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମିଶ୍ରଣ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁସାୟୀ । ଏହି ଚୁକ୍ତିନାମା ବଳରେ ଭଂଜବଂଶର ସୁଶାସନ ଲୋପପାଇ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜିଲ୍ଲା ଭାବେ ପରିଗଣିତ ହେଲା । ମୟୂରଭଞ୍ଜର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ଭାରତ ସରକାର ଓ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମହାରାଜାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମିଶ୍ରଣ ଚୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷର ହୋଇ ଏହାକୁ ୯.୧୧.୧୯୪୮ ତାରିଖରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା ଓ ଜିଲ୍ଲାର ସମସ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଗଲା ଓ ନିମ୍ନ ସର୍ତ୍ତମାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାକୁ ଚୁକ୍ତିବଦ୍ଧ ହେଲା ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମହାରାଜା, ତାଙ୍କର ପରିବାର, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଂପତ୍ତି, ତାଙ୍କ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ସ୍ଥିର ହେଲା । ମୟୂରଭଞ୍ଜ ମହାରାଜାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଅଧିକାର, ସତ୍ତ୍ୱ, ସମ୍ମାନ ପୂର୍ବଭଳି ବଜାୟ ରହିବ । ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପରିବାରଙ୍କୁ ଓ ସହକର୍ମୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସମସ୍ତ ଟିକସ ବାଦ ଦେଇ ଟ.୩,୩୬,୫୦୦ଙ୍କା ରାଜସ୍ୱରୁ ଦିଆଯିବ । ସେଥିରେ ତାଙ୍କର ପର୍ବପର୍ବାଣି, ବିବାହ ଶୁଭକର୍ମାଦି ମଧ୍ୟ ସଂପାଦନ ହେବ । ତାହା ତାଙ୍କୁ ବର୍ଷକ ମଧ୍ୟରେ ୪ଟି ସମାନ କିସ୍ତିରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦିତ ଟ୍ରେଜେରୀରୁ ଦିଆଯିବ । କିନ୍ତୁ ପରେ ପରେ ଉକ୍ତ ଟଙ୍କା ଟ.୩,୨୬,୦୦୦ଙ୍କା ଅଣାଗଲା । ମହାରାଜାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସଂପତ୍ତିକୁ ସେ ପୂର୍ବଭଳି ଉପଭୋଗ କରିବେ ମାତ୍ର ସେ ସବୁର ତାଲିକା ୧୬.୧୧.୧୯୪୮ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଜଣାଇବେ । ଏଥିପାଇଁ ବିବାଦ ଉପୁଜିଲେ ମାନ୍ୟବର ହାଇକୋର୍ଟ ସାହାଯ୍ୟାର ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ୧୫.୮.୧୯୪୭ ପୂର୍ବରୁ ରାଜ ପରିବାରର ଯାହା ସତ୍ତ୍ୱ, ସ୍ୱାର୍ଥ, ଅଧିକାର ଓ ସମ୍ମାନ ଥିଲା, ତାହା ବଜାୟ ରହିବ । ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେହି ସୁବିଧା ଓ ସୁଯୋଗରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯିବ ନାହିଁ । ପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପର କିଛି ତ୍ରୁଟି ଓ ବିଚ୍ୟୁତି ହୋଇଥିଲେ ଏହା ଉପରେ ଭାରତ ସରକାର ଦେଶରେ ଓ ମୟୂରଭଞ୍ଜର କୌଣସି ଅଦାଲତରେ ମହାରାଜାଙ୍କ ନାମରେ ତାଙ୍କ କୃତକର୍ମ ପାଇଁ କୌଣସି ତଦନ୍ତ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ରାଜାଙ୍କ ଅମଳରେ ଯେଉଁ କର୍ମଚାରୀମାନେ କାର୍ଯ୍ୟକରି ଆସୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ଚାକିରୀ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ପୂର୍ବଭଳି ବଜାୟ ରହିବ ଓ ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଯିବ । ଅବସର ନେବାକୁ ଥିବା ଓ ନେଇଥିବା ରାଜାଙ୍କ ଅମଳରେ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ପେନସନ, ଛୁଟି କାଳୀନ ଦରମା ଭାରତ ସରକାର ପୂର୍ବପରି ବହନ କରିବେ ମାତ୍ର ଏସବୁ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମିଶ୍ରଣ ଚୁକ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ବିନାନୁମତିରେ କୌଣସି ଦେୱାନୀ କିମ୍ବା ଫୌଜଦାରୀ ମକଦମା ରୁଜୁ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ମୟୁରଭଞ୍ଜ ବାସୀଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ନିମ୍ନ ସର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି ।

୧) ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଜିଲ୍ଲା ଭାବରେ ପରିଗଣିତ ହେବ ଓ ଏହାର ଭୌଗୋଳିକ ସ୍ଥିତି ବଜାୟ ରହିବ ।

୨) ଏହାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ନିର୍ବାଚନ ବେଳେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀ ଭାବେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମାନ୍ୟତା ଦେବେ ।

୩) ଏକ ଉପଦେଷ୍ଟା ମଣ୍ଡଳୀ ଗଠନ କରାଯିବ ଓ ତତ୍କାଳୀନ ମୟୁରଭଞ୍ଜ ବିଧାନସଭା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ମୟୁରଭଞ୍ଜର ଉନ୍ନତି ତଥା ପଛୁଆ ବର୍ଗ, ଜନଜାତିଙ୍କର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରାମର୍ଶ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

୪) ଆଞ୍ଚଳିକ ଆଇନ କାନୁନ ତଥା ନିୟମାବଳୀ, ପ୍ରଚଳିତ ପରମ୍ପରା ଓ ସାମାଜିକ ପ୍ରଥା ଯେତେ ଦୂର ସମ୍ଭବ ସମ୍ମାନ ଦେବା ସହିତ ପାଳନ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରାଯିବ ।

୫) ରାଜାଙ୍କ ଶାସନ ଅମଳର ଅଙ୍ଗୀକାର ବଦ୍ଧ ସମସ୍ତ ନୀତି, ନିୟମକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ ।

୬) ରାଜାଙ୍କ ଅମଳରେ ଥିବା ଗଚ୍ଛିତ କୋଷ ପାଣ୍ଠି ଓ ଏହାର ସୁଧ ଉପରୋକ୍ତ ଉପଦେଷ୍ଟା କମିଟିର ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଉନ୍ନୟନ ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ହେବ ।

୭) ପଛୁଆବର୍ଗ, ଜନଜାତିର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମିଳିତ ସହଯୋଗରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ପାଣ୍ଠି ଗଠନ କରାଯିବ ।

୮) ମହାରାଜାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠନ ହୋଇଥିବା ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ଜଳଯୋଗାଣ ସଂସ୍ଥା "ବନାରସ ସଂସ୍କୃତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ"କୁ ରାଜ ଦରବାର ସମୟରେ ଘୋଷିତ ଅନୁଦାନ ପୂର୍ବବତ୍ ଚାଲୁରହିବ ।

୯) ମହାରାଜା ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ନାମିତ ମେଧାବୀ ବୃତ୍ତିପାଣ୍ଠି, ରାଉତରାଏ ସାହେବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗଠିତ ହୋଇଥିବା "ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଚିକିତ୍ସା ମନ୍ଦିର ପାଣ୍ଠି" ବାରିପଦା ସଦର ଚିକିତ୍ସାଳୟର ପୁରୁଷ ବିଭାଗ, ଯକ୍ଷ୍ମା ଚିକିତ୍ସାଳୟର ଉନ୍ନତି ନିମନ୍ତେ ଗଚ୍ଛିତ ପାଣ୍ଠି ଓ ତତ୍ ଜନିତ ସୁଧ ଚାଲୁରହିବ ଓ ଏହା ସୁଚାରୁରୂପେ ବ୍ୟୟ କରାଯିବ ।

୧୦) ମହାରାଜା ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଏକ ପ୍ରଥମ ଶ୍ରେଣୀ ଆବାସିକ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପରିଣତ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ତକତପୁରସ୍ଥିତ ବଗିଚାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବ ।

୧୧) ରାଜଶାସନ ଅମଳରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସମସ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ବଜାୟ୍ ରହିବ ଓ ରହିଥିବା ସମସ୍ତ ଆସବାବପତ୍ର କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଲେ, ପୁରୁଣା ଆସବାବପତ୍ରର ବିକ୍ରୀଲବ୍ଧ ଧନ ମହାରାଜାଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପାଣ୍ଠିରେ ଜମା ହେବ ।

୧୨) ରାଜ୍ୟ ପାଣ୍ଠିରୁ ଦେବାଦେବୀ ମନ୍ଦିର ଓ ଦେବାଦେବୀଙ୍କର ପର୍ବପର୍ବାଣି ପାଳିତ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ହେଉଥିବା ଅର୍ଥ ପୂର୍ବଭଳି ଅବ୍ୟାହତ ରହିବ ।

୧୪) ରାଜାଙ୍କ ଅମଳରେ କରିଥିବା କୌଣସି ପୂର୍ବକୃତ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ, ସେ ସମୟର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଉଦେଶ୍ୟ ଓ ଆକ୍ରୋଶମୂଳକ ଭାବେ ହଇରାଣ ଓ ଦଣ୍ଡାଦେଶ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

୧୫) ରାଜାଙ୍କ ଅମଳରେ ୩ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅବସର ନେବାକୁ ଥିବା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଚାକିରୀରୁ ବହିଷ୍କାର କରାନଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଅବସର୍ କାଳୀନ ଭତ୍ତା ନିୟମିତ ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

୧୬) ରାଜାଙ୍କ ଅମଳରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଚାକିରୀରୁ ବହିଷ୍କାର କଲେ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସୀମା ପୂରଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ଦରମା କିମ୍ବା କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଆଯିବ ।

୧୭) ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ ଚାକିରୀ କରୁଥିବା ରାଜକର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଅନୁମତି ବିନା ମୟୂରଭଞ୍ଜ ବାହାରକୁ ବଦଳି ନକରିବାକୁ ସମ୍ଭବତଃ ଚେଷ୍ଟା କରାଯିବ । ଯଦି ବଦଳି କରାଯିବ, ସେମାନେ ପାଉଥିବା ଦରମା ଓ ଚାକିରୀର ସ୍ଥିତିକୁ ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରଖାଯିବ ।

୧୮) ରାଜାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦକ୍ଷତା, ଯୋଗ୍ୟତା ଓ ଚାକିରୀର ସମୟସୀମାକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନିଯୁକ୍ତି ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହିତ ସମାନ ପଦ ଦେବାକୁ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହେବ ।

୧୯) ମୟୂରଭଞ୍ଜର ପଛୁଆବର୍ଗ, ଜନଜାତିର ଆନୁପାତିକ ସଂଖ୍ୟାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବ ଓ ଏଥି ନିମନ୍ତେ ଅନ୍ୟୂନ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ ।

ଅତିରିକ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ

୧) ମୟୂରଭଞ୍ଜ ପାଉଥିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀର ପରିମାଣ ପୂର୍ବତନ ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରହିବ ।

୨) **ମୟୂରଭଞ୍ଜରେ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ଓ ସୁଯୋଗ ଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶା ହାଇକୋର୍ଟର ଏକ ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣ ଶାଖା ବାରିପଦାଠାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ଆୟୋଜନ କରାଯିବ ।**

ଏହି ମିଶ୍ରଣ ଚୁକ୍ତିନାମା Extra-Provincial Jurisdiction Act-1947 (XLVII of 1947) ଧାରା-୩, ସବ୍‌ଧାରା-୨ ବଳରେ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ଷମତାବଳରେ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଶାସନ ୧.୧.୧୯୪୯ ତାରିଖରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଗଲା । ❑❑❑

ଶିକ୍ଷାର ଈପ୍ସିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଆମର ଆଭିମୁଖ୍ୟ

ଅଧ୍ୟାପକ ତୁଷାର କାନ୍ତି ତ୍ରିପାଠୀ
ଡେପୁଟି ସେକ୍ରେଟାରୀ, ନର୍ଥ ଜୋନ (ସି.ଏଚ.ଏସ.ଇ.)

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକଳ୍ପର କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିବା ଜରୁରୀ । ଯେ ହେତୁ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକ ଦୀର୍ଘମିଆଦି ପ୍ରକଳ୍ପ, ଏହାର କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟ ରହିବା ସ୍ୱାଭାବିକ । ନଚେତ୍ ଏହା ଦିଗହରା ହେବ ।

ପ୍ରଥମେ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ବିଚାର କରାଯାଉ । ଯଦିଓ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ବିଷୟରେ ବିଭିନ୍ନ ମତ ରହିଛି, ଶିକ୍ଷା ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଈପ୍ସିତ ପରିବର୍ତ୍ତନର ମାଧ୍ୟମ । ଭାରତରେ ସରକାରୀ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚଳାଯାଉଥିବା ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ବ୍ରିଟିଶମାନଙ୍କ ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତତ୍କାଳୀନ ସାମାଜିକ ଆବଶ୍ୟକତା ବିଚାର କରାଯାଉ । ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଭାରତୀୟ ସାଧାରଣ ଜନତା ରାଜନୈତିକ ସ୍ୱାଧୀନତା ବିଷୟରେ ନିର୍ବିକାର ଥିଲେ । କେବଳ, ଚାଲିଚଳନ, ବେଶପୋଷାକ ଓ ଆଦବକାଇଦା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆମେମାନେ ଇଂରେଜମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିନଥିଲୁ । ସାମାଜିକ ସ୍ତରରେ ଭାରତୀୟ ଓ ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଆକାଶ ପାତାଳ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଭାରତରେ ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନର ମୂଳଦୁଆ ପକାଇବାରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହେଲା । ତେଣୁ ଇଂରେଜ ସରକାର ଭାରତରେ ଶିକ୍ଷା ସ୍ଥିର କଲେ - ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏପରି ହେବ ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ଜନ୍ମତଃ ଓ ରକ୍ତମାଂସରେ ଭାରତୀୟ କିନ୍ତୁ ମନ ଓ ଚାଲିଚଳନ ଇଂରେଜ ତିଆରି ହେବେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଇଂରେଜ ସରକାର କେବଳ ଦେଶୀ ସାହେବ ତିଆରି କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ଭାରତରେ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଇଂରେଜମାନଙ୍କର ଆକାଙ୍କ୍ଷିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପୂରଣ ହେଲା । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଅସହିଷ୍ଣୁତା ଭାବ ଦୂର କରିବାରେ ଏଇ ଦେଶୀ ସାହେବମାନେ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାସି ରୂପେ କାମ କଲେ । ଆମ ଭାରତୀୟ ସମାଜର ଅଧିକାଂଶ ଶିକ୍ଷିତ ଇଂରେଜମାନଙ୍କୁ ଆଦର୍ଶ ଭାବେ ଧରିନେଲେ । ଇଂରେଜ ଶାସନାଧିନ ଭାରତର ତତ୍ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟର ସାମାଜିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଦେଖାଯାଉ । ଭାରତର ଶାସନ ପରିଚାଳନା ନିମିତ୍ତ ଏକ ବିଶାଳ କିରାଣୀ ବାହିନୀର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିଲା । ତେଣୁ ଆବଶ୍ୟକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଇଂରେଜମାନେ କିରାଣୀ ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥା ଆମ ଦେଶରେ ପ୍ରଚଳନ କଲେ । କାରଣ ସେତେବେଳେ ଆମମାନଙ୍କର ଶାସନ ଇଂରେଜମାନଙ୍କର ଠାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଆବଶ୍ୟକତା ସେଇଆହିଁ ଥିଲା । ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ଭାରତରେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ମନୋଭାବରେ କିରାଣୀ ସୃଷ୍ଟି କଲେ ।

ଆମେମାନେ ରାଜନୈତିକ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଲୁ, ଆମମାନଙ୍କର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପ୍ରାଥମିକତାର ସ୍ୱତଃ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଲା । ତେଣୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥା ବହୁ ଈପ୍ସିତ ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ମାଧ୍ୟମ ହେବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା । ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତି ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ଏ ପ୍ରକାର ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ନ୍ୟାସି ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର କ୍ଷମତାର ଅଧିକାରୀ ହୋଇପାରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଆମର ଆଭିମୁଖ୍ୟରେ ସେଭଳି ପରିବର୍ତ୍ତନ ନ କରି ସେଇ ବ୍ରିଟିଶ ଢାଞ୍ଚାର ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ କେବଳ ଦେଶୀ ସାହେବ ଓ କିରାଣୀ ସୃଷ୍ଟି କରିଚାଲିଲୁ । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତ ତଥାକଥିତ ଶିକ୍ଷିତମାନେ ଭିନ୍ନ ଏକ ସମାଜର ସଦସ୍ୟ ଭାବେ ପରିଗଣିତ ହେଲେ । ସେମାନେ ସମାଜର ପରିବର୍ତ୍ତନର ନ୍ୟାସି କଣ ହେବେ ସମାଜ ସେମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ସମାଜ ମଧ୍ୟ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତା ମଧ୍ୟରେ ଏହି ତଥାକଥିତ ଶିକ୍ଷିତ ମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନ ଦେବାକୁ ସାହସ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏଣୁ ବିଳମ୍ବରେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଭାବିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏଇଆ କଣ ଆମର ଆକାଙ୍କ୍ଷିତ ଜାତୀୟ ପ୍ରାଥମିକତା । ଏଇଆ କଣ ଆମର ଈପ୍ସିତ ସାମାଜିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ତେଣୁ ଶିକ୍ଷାର ଆମୂଳଚୂଳ ଢାଞ୍ଚାଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଜରୁରୀ । ଆମର ପ୍ରାଥମିକତା ପ୍ରାଞ୍ଜଳଭାବେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେବା ଦରକାର । କେତେକ ଆଞ୍ଚଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ଆମ ଦେଶରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରାନ୍ତର ପ୍ରାଥମିକ ଓ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାର ଢାଞ୍ଚା ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ନିଆଯାଉ । ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସ୍ତରର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ରହିବା ଦରକାର । ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟହୀନ ବା ଆବଶ୍ୟକତାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କଲେ ଏହାର ଦୀର୍ଘମିଆଦି ପରିଣାମ ଭୟାବହ ହେବାକୁ ବାଧ୍ୟ । ତେଣୁ ବେଳହୁଁ ଏହାକୁ ସଜାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଆମର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣରେ କିପରି ସହାୟକ ହେବ - ତାହା ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନଚେତ୍ ଗଭୀର ସାଗରରେ ଦିଗହରା ନଉକାର ଯାତ୍ରୀର ଅବସ୍ଥା ଆମମାନଙ୍କୁ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ❑❑❑

ଯୋଗ ବିଦ୍ୟାର ବିଶେଷତା

ଯୋଗୀ ସୁବାସ ମୁନି
ସମ୍ପାଦକ, "ଜ୍ଞାନଦୀପ", ବେତନଟୀ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ

ଯୋଗ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୃଥିବୀରେ ବହୁ ଭାବରେ ପ୍ରଚାରିତ ହେଉଛି । ଭାରତବର୍ଷର ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଯୋଗୀଗଣ ବିଦେଶମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର କରି ଏହାର ମହତ୍ତ୍ୱକୁ ଆହୁରି ବଢ଼ାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଓ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟବାସୀ ମଧ୍ୟ ଯୋଗକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଯାହା କହିଥିଲେ ଯେ ଭାରତ ଦିନେ ସାରା ପୃଥିବୀର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଗୁରୁ ହେବ ତାହା ପ୍ରମାଣିତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ଏହା କେବଳ ଭାରତ ପ୍ରତି ଶୁଭ ଲକ୍ଷଣ ତାହା ନୁହେଁ ଅଧିକନ୍ତୁ ତୃତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧରୁ ପୃଥିବୀକୁ ରକ୍ଷା କରିବାର ଏକ ବ୍ରହ୍ମବାଣ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ । ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଧର୍ମ ବିଦ୍ୱେଷ, ରାଜନୀତିକ ଦ୍ୱେଷ, ବିଭିନ୍ନ ବାଦ ବିବାଦର ଅନ୍ଧକୂପରୁ ଯୋଗ ହିଁ ରକ୍ଷା କରିପାରିବ ।

ମନୁଷ୍ୟ ଏକ ମନୋମୟ ପ୍ରାଣୀ । ସେ ଯାହା ଭାବେ ତାହା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରେ । ଯୋଗଦ୍ୱାରା ଯଦି ମନକୁ ଶୁଦ୍ଧକରିପାରିବ ତେବେ ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ପାଶବିକ ପ୍ରବୃତ୍ତିର ବିଲୋପ ଘଟି ଦୈବ ବିଚାରର ଉଦ୍ଭବ ହେବ ଏବଂ ସେ ଏକ ଦିବ୍ୟମାନବର ରୂପ ପରିଗ୍ରହ କରିବ । ମନକୁ ପ୍ରବୃତ୍ତି ରହିତ କରିବାରେ ଏକ ନିବୃତ୍ତିମାର୍ଗରେ ଗତିଶୀଳ କରାଇବାରେ ଯୋଗ ଦର୍ଶନ କେବଳ ସମ୍ଭବ; ଅନ୍ୟ ବହୁମୁଖୀ ଧର୍ମ ଧାରଣା ନୁହେଁ ।

ଭାରତର ବେଦ, ପୁରାଣ, ଦର୍ଶନ, ଉପନିଷଦ ସବୁଥିରେ ଯୋଗର ମହିମା ଗାନ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଷଡ଼ଦର୍ଶନ ମଧ୍ୟରୁ ପାତଞ୍ଜଳି କୃତ ଯୋଗସୂତ୍ର ମୁଖ୍ୟ ଯୋଗ ଶାସ୍ତ୍ର ରୂପେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ କରିଛି । ଏ ସୂତ୍ରରେ ଚିତ୍ତବୃତ୍ତି ନିରୋଧକୁ ଯୋଗ ଆଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ତାଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ପଚରାଯାଇଛି ଯୋଗ କଣ ? ସେତେବେଳେ ସେ ଉତ୍ତର ଦେଇଛନ୍ତି - **"ଯୋଗଃ ଚିତ୍ତବୃତ୍ତି ନିରୋଧଃ"** । ଛୋଟିଆ ପ୍ରଶ୍ନର ଛୋଟ ଉତ୍ତରଟିଏ । ମାତ୍ର ତା ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ କଥା ରହିଯାଇଛି । ଚିତ୍ତ କ'ଣ ବୃତ୍ତି କ'ଣ ଏବଂ ତାର ନିରୋଧ କିପରି କରାଯାଇ ପାରିବ । ତାପରେ ତାଙ୍କୁ ପଚରାଯାଇଛି - ଯୋଗ କଲେ କ'ଣ ହେବ ? ତାର ମଧ୍ୟ ସେମିତି ଛୋଟିଆ ଉତ୍ତର ଦେଇଛନ୍ତି - **"ତଦାଦ୍ରଷ୍ଟୁଃ ସ୍ୱରୂପେ ଅବସ୍ଥାନମ୍"** । ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ଆମକୁ ବୁଝିବାକୁ ଯାଇ ଜାଣିବାକୁ ହେବ ଦ୍ରଷ୍ଟା କିଏ ? ତାର ସ୍ୱରୂପ କଣ ଏବଂ ସବୁଦିନେ କିପରି ସେଥିରେ ସ୍ଥିର ରହିବାକୁ ହେବ । ଏ ସବୁର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଯାଇ ସେ ଯୋଗର ଅଷ୍ଟଅଙ୍ଗ କଥା ବୁଝାଇଛନ୍ତି । ଯଥା:- ଯମ, ନିୟମ, ଆସନ, ପ୍ରାଣାୟାମ, ପ୍ରତ୍ୟାହାର, ଧାରଣା, ଧ୍ୟାନ ଓ ସମାଧି । ପୁଣି ଯମର ପାଞ୍ଚ ବିଭାଗ ଯଥା :- ଅହିଂସା, ସତ୍ୟ, ଅସ୍ତେୟ, ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅପରିଗ୍ରହ । ସେମିତି ନିୟମର ପାଞ୍ଚ ବିଭାଗ ଯଥା :- ଶୌଚ, ସନ୍ତୋଷ, ତପଃ, ସ୍ୱାଧ୍ୟାୟ ଏବଂ ଈଶ୍ୱର ପ୍ରଣିଧାନ କଥା କହିଛନ୍ତି ।

ତେବେ ଯୋଗସୂତ୍ର ହେଉଛି ପୃଥିବୀର ସର୍ବୋତ୍ତମ ମନୋବିଜ୍ଞାନ ଶାସ୍ତ୍ର । ମଣିଷର ମୂଳ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଗୁଡ଼ିକର ରୂପାନ୍ତରୀକରଣ କିପରି ହୋଇପାରିବ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଚାରିପାଦ ବିଶିଷ୍ଟ ଯୋଗ ସୂତ୍ରରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସରଳ ଭାବରେ ବୁଝାଇଛନ୍ତି । ୧ମ ପାଦ-ସମାଧି, ୨ୟ ପାଦ-ସାଧନ, ୩ୟ ପାଦ-ବିଭୂତି ଏବଂ ୪ର୍ଥ ପାଦ-କୈବଲ୍ୟ । ଏହି ବର୍ଣ୍ଣନାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯୋଗ ସାଧନ କଲେ ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନର ଚରମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ସମାଧି ଓ ସମାଧିରୁ କୈବଲ୍ୟ

ମୁକ୍ତି । ପ୍ରାଚ୍ୟ ଦର୍ଶନ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥ, କାମ, ଧର୍ମ ଓ ମୋକ୍ଷକୁ ଚତୁର୍ବର୍ଗ ବୋଲାଯାଇଛି । ଯୋଗସୂତ୍ର ମଧ୍ୟ ପରିଶେଷରେ ମୋକ୍ଷଲାଭକୁ ଚରମାବସ୍ଥା ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣିତ କରିଛି । ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବତ୍ ଗୀତାକୁ ଯଦି ଯୋଗଶାସ୍ତ୍ର ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ସେଥିରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ଯୋଗର ବିଶେଷତା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ଯାଇ କହିଛନ୍ତି-

ତପସ୍ୱୀଭ୍ୟୋଽଧିକ ଯୋଗୀ ଜ୍ଞାନୀଭ୍ୟୋଽପି ମତୋଽଧିକଃ ।

କର୍ମିଭ୍ୟଶ୍ଚାଧିକୋ ଯୋଗୀ ତସ୍ମାଦ୍‌ଯୋଗୀ ଭବାର୍ଜୁନ ।।

- ହେ ଅର୍ଜୁନ! ତପସ୍ୱୀ, ଜ୍ଞାନୀ ଓ କର୍ମକାଣ୍ଡୀୟ ମତବାଦଠାରୁ ଯୋଗ ଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଅତଏବ ତୁ ଯୋଗୀ ହ । ପୁଣି ସେ ଅନ୍ୟତ୍ର କହିଛନ୍ତି :-

ଯୋଗସ୍ଥ କୁରୁକର୍ମାଣି ସଙ୍ଗଂତ୍ୟକ୍ତ୍ୱା ଧନଞ୍ଜୟ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନିଜେ ଯୋଗେଶ୍ୱର ଥିଲେ । ଏଣୁ ଅର୍ଜୁନଙ୍କ ଜରିଆରେ ସମସ୍ତ ମନୁଷ୍ୟଜାତିକୁ ସେ ଯୋଗସ୍ଥ ହୋଇ କର୍ମ କରିବାକୁ ପ୍ରେରିତ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଯୋଗକୁ ସେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଜ୍ଞାନ, କର୍ମ ଓ ଭକ୍ତି ଏହି ତିନି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରି କିପରି ସାଂସାରିକ କର୍ମ କରାଯାଇ ପାରିବ ତାହାର ସୂତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଯାହା ଫଳରେ ସାରା ପୃଥିବୀରେ ଗୀତା ସର୍ବଶାସ୍ତ୍ରମୟୀ ବୋଲି ଜନାଦୃତି ଲାଭ କରିଛି ।

ଯୋଗ କେବଳ ସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନଙ୍କର ଆଚରିତ ବିଦ୍ୟା ନୁହେଁ । ନିଜେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୃହୀ ଥିଲେ, ରାଜା ଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ଯେତେ ମୁନି ଋଷି ଯୋଗ ସାଧନ କରୁଥିଲେ ସମସ୍ତେ ସଂସାରୀ ଥିଲେ ଏଣୁ ଯୋଗ ମନୁଷ୍ୟ ମାତ୍ରର ଆଚରଣୀୟ । ସେ ଯାହା ବି କର୍ମ କରୁଥାଉ ଯେଉଁ ଧର୍ମ ମତାବଲମ୍ବୀ ହୋଇଥାଉ ପଛକେ ଯେଉଁ ଦେଶରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଉ ବା ସେ କୌଣସି ଭୌଗଳିକ ଅବସ୍ଥାନରେ ଯୋଗ କରିପାରିବ । ଏଣୁ ପାତଞ୍ଜଳି ମୁନି **"ସାର୍ବଭୌମ ମହାବ୍ରତମ୍"** ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । କି ଧନୀ, କି ଗରିବ, କି ରାଜା, କି ପ୍ରଜା, କି ମାଲିକ, କି ଚାକର, ଭିକ୍ଷାକାରୀ ଅଥବା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ସମସ୍ତେ ଯୋଗ ବିଦ୍ୟା ଗ୍ରହଣ କରି ଅଭ୍ୟାସ କରିପାରିବେ ଏପରିକି ରୋଗୀ ବୃଦ୍ଧ ଅଙ୍ଗହୀନ ଅଥର୍ବ ମଧ୍ୟ ସାଧନ କରିପାରିବ । ଯୋଗ ପ୍ରତି ଯାହାର ପ୍ରେମଥିବ ସେ ଯୋଗାଭ୍ୟାସୀ ହୋଇପାରିବ । ଏହା ସାର୍ବ ଜନୀନ ବିଦ୍ୟା ।

ଯୋଗ ଦ୍ୱାରା କଣ ଲାଭ ହେବ ଏ ବିଷୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଶ୍ୱେତଶ୍ୱେତର ଉପନିଷଦ ଏକ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ :-

ଲଘୁତ୍ୱ' ଆରୋଗ୍ୟ' ମଲୋଲୁପତ୍ୱ'
ବର୍ଣ୍ଣପ୍ରସାଦଃ ସ୍ୱର ସୌଷ୍ଠବଂଚ ।
ଗନ୍ଧଃଶୁଭୋ ମୂତ୍ରପୁରୀଷମଲ୍ପ'
ଯୋଗପ୍ରବୃତ୍ତି' ପ୍ରଥମା' ବଦନ୍ତି ।।

- ଯୋଗ ସାଧନ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଶରୀର ହାଲୁକା ଲାଗେ । ରୋଗ ଥିଲେ ଆରୋଗ୍ୟ ମିଳେ । ଶରୀରର ମଳ ବିକାରାଦି ଦୂର ହୁଏ । ଶରୀରରୁ ବାହାରୁଥିବା ଗନ୍ଧ ଶୁଭ ହୁଏ । ଛାଡ଼ା ପରିସ୍ରା ଖାଦ୍ୟର ଖଦଡ଼ା ଅଂଶ ବାହାରି ନ ଯାଇ ତାହା ଶରୀରର ହଜମ ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଜୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଦେହର ଲାଭ କରାଏ ।

ପୃଥ୍ୟାପତେଜୋନିଳଖେ ସମୁତ୍‌ଥିତେ
ପଞ୍ଚାତ୍ମକେ ଯୋଗ ଗୁଣେ ପ୍ରବୃତ୍ତେ ।
ନ ତସ୍ୟ ରୋଗୋ ନ ଜରାମୃତ୍ୟୁଃ
ପ୍ରାପ୍ତସ୍ୟ ଯୋଗାଗ୍ନିମୟଂ ଶରୀରମ୍ ।।

- ପୃଥ୍ୱୀ, ଆପ, ତେଜ, ଅନିଳ ଓ ଆକାଶ ଏହି ପଞ୍ଚଭୂତର ତିଆରି ଶରୀର ଯୋଗାଗ୍ନି ଦ୍ୱାରା ଦଗ୍ଧୀଭୂତ ହେବା ଫଳରେ ତାହା ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୁଏ ଯାହା ଫଳରେ ସେ ରୋଗ, ଜରା ଓ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରୁ ରକ୍ଷାପାଏ ।

ପାଠକେ ଜାଣିଥିବେ ଏବେ ରୋଗରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ଅନେକେ ଯୋଗ ସାଧନ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହେଉଛନ୍ତି ଏବଂ ହଠଯୋଗର ଷଟ୍‌କର୍ମ ଯଥା :- ଧୌତି, ନେତି, କପାଳଭାତି, ନୌଳ ଆସନ ବ୍ୟତୀତ ବନ୍ଧ ଓ ମୁଦ୍ରା ମଧ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ କରୁଛନ୍ତି । ଶରୀରର ତିନୋଟି ଦୋଷ । ତାହା ହେଉଛି ବାତ, ପିତ୍ତ ଓ କଫ । ଏ ଗୁଡ଼ିକ ସମସ୍ତଙ୍କ ଶରୀରରେ ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣ ଥାଇ ଶରୀରର ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ମାତ୍ର ଅତ୍ୟଧିକ ହେଲେ ପରିଣାମ ଦୋଷରେ ପରିଣତ ହୋଇ ଶରୀରକୁ ରୋଗଯୁକ୍ତ କରନ୍ତି । ବାତର ଅର୍ଥ ବାୟୁ । ବାୟୁ ମଣିଷର ଅତି ଆବଶ୍ୟକ ବସ୍ତୁ । ବାୟୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଣବାୟୁ ହୋଇଥାଏ । କଫ କହିଲେ ଜଳ । ଆମ ଶରୀରର ୭୦ ଭାଗ ହେଉଛି ଜଳ ମାତ୍ର ଜଳ ଦୂଷିତ ହୋଇ ତାହା କଫ ସୃଷ୍ଟି କରେ । ପିତ୍ତର ଅର୍ଥ ଅଗ୍ନି । ବିନା ଅଗ୍ନିରେ ଶରୀର ବଞ୍ଚି ନ ପାରେ । ଶରୀର ଉଷ୍ମ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହା ବଞ୍ଚିଥାଏ । ପିତ୍ତ ଅଗ୍ନିଭାବରେ ହଜମ କ୍ରିୟା କରେ ମାତ୍ର ଏହାର ଅତ୍ୟଧିକ୍ୟରେ ଶରୀର ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ହୁଏ । ଏ ସବୁ ଦୋଷକୁ ଔଷଧ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଶମନ କରାଯାଇପାରେ ମାତ୍ର ନିରାମୟ ଓ ସମାବସ୍ଥାକୁ ଅଣାଯାଇ ନ ପାରେ । ଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ତାହା ସମାବସ୍ଥାକୁ ଆସେ । ସେହିପରି ପ୍ରାଣ ଓ ଅପାନବାୟୁକୁ କେବଳ ପ୍ରାଣାୟାମ ଦ୍ୱାରା ସମ କରାଯାଇପାରେ । ଏଣୁ ହଠଯୋଗ ପ୍ରଦୀପିକା (ଗୋରଖନାଥଙ୍କର) କହେ -

ମେଦଶ୍ଳେଷ୍ମାଧିକଃ ପୂର୍ବଂ ଷଟ୍‌କର୍ମାଣି ସମାଚରେତ୍ ।
ଅନ୍ୟସ୍ତୁ ନାଚରେତ୍ତାନି ଦୋଷାଣାଂ ସମଭାବତଃ ।।

ଅର୍ଥାତ ଯାହାର ମେଦ, ଶ୍ଳେଷ୍ମା ଅଧିକ ଅଛି ସେ ପ୍ରଥମେ ଷଟ୍‌କର୍ମ କଲା ପରେ ପ୍ରାଣାୟାମ ସାଧନ କରୁ ।

ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରେ ବାସ୍ତରୀ ହଜାର ନାଡ଼ି ଅବସ୍ଥିତ । ସେଥିରୁ ତିନୋଟି ନାଡ଼ି ପ୍ରଧାନ । ତାହା ହେଉଛି ଇଡ଼ା, ପିଙ୍ଗଳ ଓ ସୁଷୁମ୍ନା । ନାକର ବାମ ପୁଡ଼ା ବା ଶରୀରର ବାମ ଭାଗରେ ଇଡ଼ାନାଡ଼ୀ ପ୍ରବାହିତ । ଦକ୍ଷିଣ ପୁଡ଼ାରେ ବା ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗରେ ପିଙ୍ଗଳା ନାଡ଼ୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ । ସେହିପରି ସୁଷୁମ୍ନା ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ବା ମେରୁଦଣ୍ଡରେ ବଜ୍ର, ଚିତ୍ରିଣୀ ନାଡ଼ିର ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ପ୍ରବାହିତ । ଆମେ ଯଦି କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ସୁଷୁମ୍ନା ନାଡ଼ିର ପ୍ରାଣବାୟୁକୁ ପ୍ରବାହିତ କରିପାରିବା ତେବେ ବାତ ପିତ୍ତ ଓ କଫ ସମ ହୋଇ ପ୍ରାଣ ଶାନ୍ତ ହେବ ଏବଂ ପ୍ରାଣ ଶକ୍ତି ସବଳ ହୋଇ ଶରୀର ଓ ମନକୁ ନିଜ ଆୟତ୍ତରେ ରଖି ପାରିବ । ପ୍ରାଣବାୟୁ ସହିତ ମନର ଘନିଷ୍ଠ ସମ୍ପର୍କ । ଶାସ୍ତ୍ର କହେ :-

ଚଳେବାୟୁ ଚଳେ ଚିତ୍ତଂ ନିଶ୍ଚଳେ ନିଶ୍ଚଳଂ ଭବେତ୍ ।

ପ୍ରାଣବାୟୁ ପ୍ରବାହ ଯାହାର ଯେତେ କମ୍ ସେ ପ୍ରାଣୀ ସେତେ ଅଧିକ ଦିନ ବଞ୍ଚିବ । ଉଦାହରଣଭାବେ ଆମେ କଚ୍ଛପକୁ ନେଇପାରୁଁ । କଚ୍ଛପ ଦୀର୍ଘଜୀବୀ ହେବାର ଏହା ହିଁ କାରଣ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମନୁଷ୍ୟ ଅତ୍ୟଧିକ ଭୋଗ ପ୍ରବଣ ହୋଇ ମାନସିକ ଅବସାଦଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ଏଣୁ ଉତ୍ତେଜିତ ହେଉଛି । ତାର ପ୍ରାଣବାୟୁ ତୀବ୍ରଗତିରେ ସଞ୍ଚାଳିତ

ହେଉଛି ଏବଂ ନାନା ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଅଳ୍ପଦିନରେ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରେ ପଡୁଛି । ଏ ଅବସ୍ଥାରେ ଯଦି ସେ ପ୍ରାଣାୟମ ସାଧନ କରନ୍ତା ତେବେ ସନ୍ତୁଳିତ ସହଜ ଜୀବନ ଯାତ୍ରା ଅବ୍ୟାହତ ରଖିପାରନ୍ତା । ପ୍ରାଣାୟମ ଆଦୌ କ୍ଳେଶ ସାଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏହାକୁ କେହି ବି ସାଧନ କରି ନିଜ ଜୀବନକୁ ମଧୁମୟ କରିପାରିବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମନୁଷ୍ୟ କୌଣସି କର୍ମରେ ଆନନ୍ଦ ପାଉନାହିଁ ତଥାପି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ବିରକ୍ତି ସହିତ କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ କର୍ମ କରିଚାଲିଛି । ବିକ୍ଷିପ୍ତ ମନକୁ ଗୋଟାଇ ଆଣି ଏକାଗ୍ର କରିବାକୁ ତାକୁ ବହୁକଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡୁଛି । ଏଥିରେ ମାନସିକ ଭାବେ ଅହେତୁକ ଉତ୍ତେଜିତ ହେଉଛି । ଏଣୁ ତାକୁ ନାନା ପ୍ରକାର ଔଷଧ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ପଡୁଛି । ମାତ୍ର ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକମାନେ କହୁଛନ୍ତି ଏହି ଔଷଧ ତାର ସ୍ନାୟୁ ମଣ୍ଡଳକୁ ଆହୁରି ଦୁର୍ବଳ କରୁଛି । ଯୋଗ ବିଜ୍ଞାନ କହେ ଯଦି ଏଇ ପ୍ରକାର ମଣିଷ ଧ୍ୟାନ ସାଧନ କରନ୍ତା ପ୍ରତିଦିନ ନିୟମିତ ଅଧଘଣ୍ଟା ଧ୍ୟାନାଭ୍ୟାସରେ ମନ ଲଗାନ୍ତା ସବୁ ଉତ୍ତେଜନାରୁ ସେ ତ୍ରାହି ପାଆନ୍ତା । ଏ ସବୁ ଲେଖକ କେବଳ ମନରୁ କହୁନାହିଁ ବା ଶାସ୍ତ୍ରାଧ୍ୟୟନରୁ କହୁନାହିଁ; ଅନୁଭୂତିରୁ କହୁଛି । ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ବସିଲେ ମନ ବୋର ହୋଇଯାଇପାରେ ମାତ୍ର ଏହାକ୍ରମେ ସୁଖମୟ, ଶାନ୍ତିମୟ ପ୍ରତୀତ ହେବ । ମନକୁ ଜୟ କରିବାକୁ ଧ୍ୟାନ ଠାରୁ ବଡ଼ ଆଉ କିଛି ନାହିଁ ।

ଯୋଗ ଏକ ବହୁ ପୁରାତନ ଓ ପରୀକ୍ଷିତ ବିଦ୍ୟା । ଏହା ଆକାଶ ପରି ଅତି ବିଶାଳ ସମୁଦ୍ର ପରି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗଭୀର । ତେବେ ଏହାକୁ ଯେ ଯେତିକି ସାଧିବ ସେତିକି ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ । ଏହା ବିନା ଫଳରେ କେବେ ଯାଏ ନାହିଁ । ମନକୁ ବାହାର ସଂସାରରୁ ଫେରାଇଆଣି ନିଜର ଉତ୍ସ, କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ଆତ୍ମାରେ ନିବେଶ କଲେ ନିଜର ପ୍ରକୃତ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ଘନ ରୂପ ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ସହିତ ସାଂସାରିକ ତାପ କ୍ଳେଶରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବ । ଏଣୁ କାଳ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ଯେ ଯେତିକି ପାରିବ ଉପଯୁକ୍ତ ଗୁରୁଙ୍କଠାରୁ ତାହା ଶିଖି ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦିଅନ୍ତୁ । ଅଳ୍ପ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଫଳ ଉପଲବ୍ଧି କରିପାରିବେ । ଗୁରୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଷଡ଼ଚକ୍ରର ଅବସ୍ଥିତି ଓ ଭେଦନ ଶିଖାଇ ଦେବେ । ଆପଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପ୍ରାଣଶକ୍ତି କିପରି କେଉଁ ଚକ୍ରରେ କେଉଁ କ୍ରିୟା କରୁଛି ସେ ଚକ୍ରର ଉନ୍ମେଷ ଓ ବିକାଶ ସାଧନ କରି କିପରି ନୀରୋଗ, ସୁସ୍ଥ, ସୁନ୍ଦର, ସୁଢ଼ୋଲ, ଦୀର୍ଘଜୀବୀ ସୁଖୀ ହୋଇପାରିବେ ତାହା ବତାଇଦେବେ ।

ଯୋଗର ପ୍ରଥମ ପ୍ରବକ୍ତା ହୀରଣ୍ୟଗର୍ଭଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେତେ ଯୋଗୀ, ଯୋଗ ସାଧକ ଏଥିରେ ମନୋନିବେଶ କରି ଲାଭ ପାଇଛନ୍ତି ତାହା ଆପଣ ମଧ୍ୟ ପାଇପାରିବେ । କାହାରି ପାଇଁ ଏହାର ଦ୍ୱାର ରୁଦ୍ଧ ନୁହେଁ ବା ଏଥିପାଇଁ ଅର୍ଥର ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଅଥଚ ଏହାଠାରୁ ଲାଭଦାୟୀ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ବିଦ୍ୟା ନାହିଁ । ଭାରତର ସଂସ୍କୃତି ଭାରତର ବିଦ୍ୟାକୁ ଆପଣ ଅନ୍ତତଃ ଭାରତୀୟ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରି ପୂର୍ବ ସୁରୀମାନଙ୍କର ସାଧନାରୁ ଲାଭ ଉଠାନ୍ତୁ । ସାଧକ ହୁଅନ୍ତୁ । ଆପଣ ଯେତେ ଧନୀ ହୁଅନ୍ତୁ ଜ୍ଞାନୀ ହୁଅନ୍ତୁ ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟ ହୁଅନ୍ତୁ ପଛେ ଯୋଗ ବିନା ମୁକ୍ତି ନାହିଁ । ଶାସ୍ତ୍ର କହେ :-

ଜ୍ଞାନନିଷ୍ଠୋ ବିରକ୍ତୋବା ଧର୍ମଜ୍ଞୋଽପି ଜିତେନ୍ଦ୍ରିୟ ।
ବିନା ଯୋଗେନ ଦେବୋଽପି ନ ମୋକ୍ଷଂ ଲଭତେ ପ୍ରିୟେ ।। (ଭଗବାନ ଶଙ୍କର)

ସମସ୍ତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମ ଜ୍ଞାନର ଯୋଗ ହେଉଛି କ୍ରିୟାପକ୍ଷ । ବିନା ସାଧନରେ ଜ୍ଞାନ ଅକାରଣ ଏଣୁ ଆପଣ ଜୀବନକୁ ଯଥାର୍ଥ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଗ ସାଧନ କରନ୍ତୁ ନଚେତ୍ ତାହା ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଯିବ । ❑❑❑

ନନାଙ୍କ ନାକ

ଡ଼ଃ ନୀଳକଣ୍ଠ ମିଶ୍ର
ପେରେଡ଼ ପଡ଼ିଆ ସାହି, ବାରିପଦା, ୱା.ନଂ.-୧୬

କଥା କଣ କି, ଏଇ କେତେ ଦିନ ହେଲା ନନାଙ୍କ ନାକ ଉପରେ ମୁଁ ଗବେଷଣା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଇଛି। ମାଟିତଳେ ପୋତି ହୋଇ ଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଆକାଶରେ ଛତୁ ଭଳି ଫୁଟିଥିବା, ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ପଡ଼ି ରହିଥିବା କିମ୍ବା କାଳ ଗର୍ଭରେ ନିର୍ବାଣ ଲଭିଥିବା, ଅବା କେଉଁ ମନ୍ଦିର ଗାତ୍ରରେ ବିକୃତ ସ୍ୱରୂପ ନେଇ ବଞ୍ଚି ରହିଥିବା କୌଣସି ନିର୍ଜୀବ, ନିଷ୍ପ୍ରାଣ ବସ୍ତୁ ଉପରେ ଗବେଷଣା କରି ହଜିଲା ଦିନର ଛବି ଖୋଜି କାଢ଼ିବା କାମ ହଠାତ୍ ବନ୍ଦ କରିଦେଇ ଏଇ ହାତ ପାଆନ୍ତାରେ ଥିବା ଏପରି ଏକ ନଗଣ୍ୟ ବସ୍ତୁ (ବସ୍ତୁ କହିଲେ ଅନେକାଂଶରେ ଭୁଲ ହେବ, କାରଣ ତାହା ଏକ ଜୀବନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର କର୍ମକ୍ଷମ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ବିଶେଷ) ଉପରେ ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୋ ଭଳି ଜଣେ ପ୍ରତିଭାବାନ ଅର୍ଥାତ ନବନବୋନ୍ମେଷଶାଳିନୀ ପ୍ରଜ୍ଞାର ଅଧିକାରୀ ଯେ ନିଜକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବ, ତାହା ମୋର ସାହି ପଡ଼ିଶା ଠାରୁ ସହକର୍ମୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଭିଏଁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବେ ବା କାହିଁକି ? ସେମାନେ ଆଦୌ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ। ସେମାନେ ଯେପରି ଏହାର ଟିକିଏ ସୁରାକ ନ ପାଇବେ, ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ସଜାଗ ଓ ସାବଧାନ। ଦେଖୁ ନାହାନ୍ତି, ଟିକିଏ କିଛି ନୂଆ କଥା କାନରେ ବାଜିଲେ, ଦୂରଦର୍ଶନର କ୍ୟାମେରା ଟିମ୍ ଗାଡ଼ିଧରି ପହଞ୍ଚି ଯାଉଛନ୍ତି। ଅବଶ୍ୟ ସେମାନେ ସତ୍ୟର ଅପଳାପ କରୁ ନାହାନ୍ତି, ତିଳକୁ ତାଳ କରୁ ନାହାନ୍ତି କିମ୍ବା ଅଦେଖିଲା ଓଉକୁ ଛ ଫଡାରେ ପରିଣତ କରୁ ନାହାନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ମୋର ନିରୋଳା କାର୍ଯ୍ୟ ଯେ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେବ, ମୋର ମାନସିକ ଏକାଗ୍ରତା ଯେ ନଷ୍ଟପ୍ରାପ୍ତ ହେବ, ମୋର କଷ୍ଟଲବ୍ଧ ଆବିଷ୍କୃତ ବହୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟ ଯେ ଅସମୟରେ ପଦାରେ ପଡ଼ିଯିବ, ସର୍ବୋପରି ତାଙ୍କର ବହୁ ଅବାଞ୍ଛିତ, ନିରର୍ଥକ ପ୍ରଶ୍ନବାଣ ନନାଙ୍କ ଭଳି ଜଣେ ଧୀର ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଯେ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ କରିବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ।

ସବୁଠାରୁ ବଡ଼କଥା ଆମର କ୍ଷଣକୋପୀ ପରିବାର ବର୍ଗ ମୋ ଭଳି ଏକ ଲବ୍ଧ-ପ୍ରତିଷ୍ଠ ଗବେଷକର ମୂଲ୍ୟବାନ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତାଚ୍ଛଲ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିବେ ଓ ଘୋର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସୃଷ୍ଟି କରିବେ, କାରଣ ତାଙ୍କ ଭିତରୁ ଅଧିକାଂଶ, ଏପରିକି ପିଣ୍ଡାରେ ପଥର ମୂର୍ତ୍ତିଟେ ଭଳି ବସିଥିବା ମୋର ବୁଢ଼ୀ ମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଭିଏଁ ଭାରତୀୟ କ୍ରିକେଟ ଖେଳାଳିଙ୍କ ଉପରେ ଗବେଷଣାରତ। ଖେଳ ଉପରେ ସେମାନଙ୍କ ତାତ୍ତ୍ୱିକ, ବାଚନିକ ବହୁତଥ୍ୟ ସମ୍ବଳିତ ବିଶ୍ଳେଷଣ ତଥା ବିଚାର ବିମର୍ଷରେ ମୁଁ ସକ୍ରିୟ ଯୋଗଦାନ କରି ପାରୁ ନଥିବାରୁ, ମୋ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ଶୁଭ ଦୃଷ୍ଟିର ଅଭାବ ରହିଛି। ପୁଣି କଥାରେ ଅଛି - **"ଶୁଭସ୍ୟ ବହୁ ବିଘ୍ନାନି"**। ଏଣୁ ମୋର ବଗେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏଭଳି ଏକ ଅଚାନକ ବିପଦ ଓଟାରି ଆଣିବାକୁ ବା ତାର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟତ ଉପରେ ଯବନିକା ଟାଣିବାକୁ ବା ସାଧା ଗାଉଁଲୀ ଭାଷାରେ ଗଜାମରୁଡ଼ି ହେବାକୁ ଦେବା ମୁଁ ଚାହେଁ ନାହିଁ। ବରଂ ସନ୍ଦର୍ଭ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲେ, ତାହା ଯେ ଅନେକ ଏଯାବତ୍ ଅନାବିଷ୍କୃତ ଅଚିନ୍ତ୍ୟ ତଥ୍ୟ ଜନ ଲୋଚନକୁ ଆଣି ପାରିବ, ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ତୁଙ୍ଗ ଶିଖର ଟେକି ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ମାନଦଣ୍ଡ ସ୍ୱରୂପ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇଥିବା, ମୁଖଶ୍ରୀକୁ ବହୁଗୁଣିତ କରୁଥିବା, ଅଥଚ ସତତ ଅବହେଳିତ ଭାରବାହୀ ପଶୁ ଭଳି ଚଷମା ବହନ କରୁଥିବା ବିଶ୍ୱର କୋଟି କୋଟି ଏହି ସୌରଭାନ୍ୱେଷୀ ଘ୍ରାଣେନ୍ଦ୍ରିୟଙ୍କ ଉପରେ ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ

ଭାବୀ ଗବେଷକଙ୍କୁ ଗବେଷଣା କରିବା ପାଇଁ ଯେ ବହୁ ଉପାଦେୟ ତଥ୍ୟ ଯୋଗାଇ ଦେବ ଏବଂ ଆପଣମାନଙ୍କ ଭଳି ବିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଚିନ୍ତା ଚେତନାର ସୀମିତ ବଳୟକୁ ସୁଦୂର ପ୍ରସାରୀ କରି ନବ ଦିଗନ୍ତରେ ଆଶାର ଅରୁଣିମା ଫୁଟାଇବ, ଏଥିରେ ମୁଁ ବଡ଼ ଆଶାବାଦୀ । ଏଣୁ ମୋର ମୂଲ୍ୟବାନ ଗବେଷଣା-ଲବ୍ଧ ତଥ୍ୟ ସବୁକୁ ଟିପି ରଖିଥିବା ଡାଇରୀଟିକୁ ମୁଁ ବେଶ ଏକ ଗୋପନୀୟ ସ୍ଥାନରେ ରଖିଛି, କାରଣ ଆମ ଘରେ କାନ୍ଥବାଡ଼ର କାନ କଣ, ଆଖି ଅଛି । ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଆଖି ପଡ଼ିଲେ ସବୁଗଲା ... "କିଏ ? କଣ ? କାହିଁକି ?" ର ଉତ୍ତର ଦେଇ ଦେଇଁ ମୁଁ ବେଦାଇଜି ହୋଇଯିବି । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଲାଉଡଙ୍କ ଭଳି ମାଡ଼ି ଚାଲିଥିବ ।

ସେ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ପିଲାଦିନରୁ ନନାଙ୍କର ଏହି ନାକଟି ସହିତ ମୁଁ ସୁପରିଚିତ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗବେଷଣା ଚାଲିବା ଦିନରୁ ମୋତେ ତାକୁ ବାରମ୍ବାର ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ପଡୁଛି; କାରଣ ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟ ଏକ ତୃତୀୟ ନେତ୍ରର ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼େ । ସେ ନେତ୍ରଟି ଫିଟାଇ ମୁଁ କେବେ ନନାଙ୍କ ନାକକୁ ଦେଖି ନଥିଲି । ନାନାଙ୍କ ନାକ ଯେ କେତେ ଧ୍ୟାନୀ, ମାନୀ ଓ ଜ୍ଞାନୀ, ତାହା ଏବେ ମୁଁ ଜାଣି ପାରୁଛି । ତେବେ ସେ ନାକକୁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବା ସବୁବେଳେ ସହଜସାଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ଉଡ଼ନ୍ତା ଚଢ଼େଇର ପରଗଣି ଆପଣ ସହଜରେ କହିପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ବସିଥିବା ଚଢ଼େଇର ନୁହେଁ । ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଏକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବିଶ୍ୱାସର ବିରୋଧାଭାସ । ନନାଙ୍କ ନାକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ପରୀକ୍ଷିତ ହୋଇ ସାରିଛି ।

ଗୋରା ତକ୍‌ତକ୍ ମୁହଁରେ ସେ ନାକଟା ସବୁବେଳେ ଚକ୍‌ଚକ୍ କରୁଥିଲେ ହେଁ, ବେଳେବେଳେ ସାମାନ୍ୟ ରଙ୍ଗ ବଦଳାଇ ଈଷତ୍ ଲାଲ୍ ଦିଶିଯାଏ । କାହାରି ଉପରେ ଯଦି କେତେବେଳେ ରାଗି ଯାଆନ୍ତି, କିମ୍ବା ଥଣ୍ଡା ଶର୍ଦ୍ଦି ହୋଇଥିବା ବେଳେ ସେ ନାସିକାଗ୍ର ସହିତ ହସ୍ତାଙ୍ଗୁଳି ଚୟର ମୁହୁର୍ମୁହୁଃ ପୀଡ଼ାଦାୟକ ଅଥଚ ଜରୁରୀକାଳୀନ ମିଳନ ଘଟାନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ନାକ ତାଙ୍କର ସାମାନ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣାନ୍ତର ଗ୍ରହଣ ପୂର୍ବକ କିଞ୍ଚିତ ପାଟଳାଭ ସାଜିବାର ମୁଁ ମୋର ସ୍ଥିର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପାରିଛି ।

ତେବେ ବର୍ଣ୍ଣାନ୍ତର ତ ସାଧାରଣ କଥା । ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତ ମୁଷ୍ଟିଯୋଦ୍ଧାମାନଙ୍କ ନାକର ତ ରୂପାନ୍ତର ଘଟିଥାଏ; ତାହା ପୁଣି ଆମରଣ ସ୍ଥାୟୀ ହୋଇ ରହିଯାଏ । ଘନ ଘନ ମୁଥାଘାତରେ ସୁଉଚ୍ଚ, ସୁତୀକ୍ଷ୍ଣ ନାସିକା ଈଶ୍ୱରଦତ୍ତ ଆକୃତି ହରାଇ ସୁପ୍ରାଚୀନ ଉଚ୍ଚୀଳ ପର୍ବତ ଭଳି ମୁଣ୍ଡିଆ ହୋଇଯାଏ । ତେବେ ଆମ ନନାଙ୍କ ନାକର ଅବା ସେଭଳି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା କାହିଁକି ହେବ ? ନନା ଆମର ଭଦ୍ର, ନମ୍ର, ଧୀର ସ୍ୱଭାବର ଲୋକ । ନାକ ତାଙ୍କର କୌଣସି ଦେଶୀ କି ବିଦେଶୀ ମୁଥାଘାତର ଶିକାର ହେବାର କସ୍ମିନ୍ କାଳେ ଦୁର୍ଯୋଗ ଲାଭ ନ କରିଥିବାରୁ ପୂର୍ବ ସ୍ୱରୂପକୁ ଅତୁଟ ରଖି ପାରିଛି । ମୁଷ୍ଟିଯୁଦ୍ଧ କିଏ, ସେ କିଏ ? ତେବେ ନନାଙ୍କ ନାକର ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱାଂଶର ସାମାନ୍ୟ ତଳକୁ ଗୋଟିଏ କଟା ଦାଗ ପରି ଖାଇଟିଏ ଅଛି । ମୋର ଗବେଷଣା ଯାହା କହେ, ଏ ଖାଇଟି ତାଙ୍କର ଜନ୍ମଗତ ନୁହେଁ, କିମ୍ବା କୃତକର୍ମର ଦ୍ୟୋତକ ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ବ୍ୟବହାର ଜନିତ ଏହା ଏକ ଦୀର୍ଘ ଅଭ୍ୟାସର ଅବାଞ୍ଛିତ ସ୍ମାରକୀ । ମୋଟା ଫ୍ରେମ ଥିବା ଚଷମା ତାଙ୍କୁ ନାସିକାର ପୃଷ୍ଠଭାଗରେ ଧାରଣ କରିବାକୁ ପଡୁଥିବାରୁ, ତାର ଗୁରୁଭାର କାଳକ୍ରମେ ଭାରତ-ପାକିସ୍ଥାନ ସୀମାରେଖା ଭଳି ସୁନ୍ଦର ସୁଡଳ ନାସିକାଟିକୁ ଦ୍ୱିଧା ବିଭକ୍ତ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଛି । ତେବେ ନାକର ନିମ୍ନାଂଶଟି ଯାହାକି ତାଙ୍କ ଉପର ଓଠର ସଂଲଗ୍ନ ସମତଳ ଭୂମି ସହିତ ଉଚ୍ଚୀଳ ପର୍ବତର ସାମାନ୍ୟ ଜଟିଳ ଭଙ୍ଗ ସୃଷ୍ଟି

କରି ସତତ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ, ତାହା ତାଙ୍କର ସବୁ ଧ୍ୟାନ, ଜ୍ଞାନ ଓ ମାନର ଯେ ଲୀଳାଭୂମି, ତାହା ଜଣେ ନିଷ୍ଠାପର ଗବେଷକ ଭାବରେ ସତ୍ୟସନ୍ଧିତ୍ସୁ ମନଟିଏ ନେଇ ତିଳେ ମାତ୍ର ଅସ୍ୱୀକାର କରିପାରିବି ନାହିଁ।

ପୋଲିସ କୁକୁର ବସ୍ତୁର ଗନ୍ଧ ବାରି ବାରି ଚୋରି ଯାଇଥିବା ବସ୍ତୁ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିପାରେ, କିନ୍ତୁ ନନାଙ୍କ ନାକ କୌଣସି ଘ୍ରାଣଯୋଗ୍ୟ ବସ୍ତୁର ଅବର୍ତ୍ତମାନରେ ମଧ୍ୟ ତା'ର ସଠିକ ସନ୍ଧାନ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ସୁନିପୁଣ। ଏଇ ସେ ଦିନର କଥା। ମୋ ସାନ ଝିଅ ଚେମ୍ଟୀ ନନାଙ୍କ ଚଷମାକୁ ଆଖିରେ ଲଗାଇ ଶିଶୁ ସୁଲଭ ଲୋଭ ସମ୍ବରଣ କରି ନ ପାରି ଚୁପକିନା ନିଜ ବହି ଥଳୀରେ ପୂରାଇ ଦେଲା। କିଏ ନେଇଛି ପଚାରିଲା ବେଳକୁ ନୀରବ। ବଡ଼ପୁଅ ଆକୁଲୁ ଓ ସାନ ପୁଅ ସୁକୁଟା ପରସ୍ପରକୁ ଦୋଷାରୋପ କରି ବାଡ଼ିଆ ପିଟା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟତ ହୁଅନ୍ତେ, ନନା ଅନାବଶ୍ୟକ ଛୋଟକାଟିଆ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରର ଲଢେଇଟାକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦେବାକୁ ଯାଇ କାହାରିକୁ କିଛି ନ କହି ସିଧା ସଳଖ ଚାଲିଗଲେ ଓ ପଢାଘର ଥାକରେ ଥିବା ଚେମଟୀ ବହି ଥଳୀରୁ ନିଜ ଚଷମାଟିକୁ କାଢି ଆଣି କହିଲେ, "ଆରେ ଝଗଡ଼ା ଲାଗୁଛ କାହିଁକି ? ମୋ ଚଷମାର ବାସନା ପରା ମୁଁ ଜାଣି ପାରିବି। ମୋ ନାକ ଉପର ଜିନିଷଟି; ତୁମେ କଣ ଭାବୁଛ ? ମୋ ନାକକୁ ଜଳ ଜଳ ଦିଶିଯିବ।"

ମୁଁ ଚମକି ପଡ଼ିଲି। ସକାଳର ଜଳଖିଆ ଅଧାଗିଳା ଅବସ୍ଥାରେ ପାଟିରେ ମୋର ରହିଗଲା। ମୋ ଗବେଷଣାର ଏକ ନୂତନ ଆବିଷ୍କାର ସନ୍ଦର୍ଭରେ ସତେ ଯେପରି ଏକ ନୂତନ ଅଧ୍ୟାୟ ସୃଷ୍ଟି କଲା। ମୁଁ ମନକୁ ମନ କହିଲି, "ସତେ! ମଣିଷର ଏଇ ଅଦ୍ଭୁତ ଘ୍ରାଣେନ୍ଦ୍ରିୟଟି ଦର୍ଶନେନ୍ଦ୍ରିୟର ବି କାମ କରୁଛି।" ନାକର ଏ ଦ୍ୱୈତ ଭୂମିକା କେବେ ମୋ ଗବେଷଣାର୍ ବା ମୋ ଚିନ୍ତା ଚେତନାର ପରିସର ଭୁକ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା। ସ୍ୱତଃ ମୋ ଅଇଁଠା ପାଟିରୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ପବିତ୍ର ବ୍ରହ୍ମସଂହିତାର ଶ୍ଲୋକ -

"ଅଙ୍ଗାନି ଯସ୍ୟ ସକଳେନ୍ଦ୍ରିୟ ବୃତ୍ତିମନ୍ତି,

ପଶ୍ୟନ୍ତି ପାନ୍ତି କଳୟନ୍ତି, ଚିରଂ ଜଗନ୍ତି।"

ଅର୍ଥାତ୍ ଭଗବାନଙ୍କ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଅପ୍ରାକୃତ। ସାଧାରଣ ଜୀବ ଭଳି ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରେ ନାହିଁ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ନିଖିଳ ବୃତ୍ତିବିଶିଷ୍ଟ। ସେ ହସ୍ତ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶନ କରିପାରନ୍ତି, ଚକ୍ଷୁଦ୍ୱାରା ଭୋଜନ କରି ପାରନ୍ତି। ଏହି ଅଲୌକିକ ଶକ୍ତି ନନାଙ୍କ ଘ୍ରାଣେନ୍ଦ୍ରିୟର ଥିବା ଦେଖି ମୁଁ ଥୟ ଧରି ରହି ପାରିଲି ନାହିଁ। ଛାଁ କୁ ଛାଁ ମୋର ବାମ ଓ ଅଇଁଠାଲଗା ଦକ୍ଷିଣ କରପତ୍ର ଭେଦାଭେଦ ଭୁଲି ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗାମୀ ହେଲେ ଓ ମୋର କପାଳ ସ୍ପର୍ଶପୂର୍ବକ ନନାଙ୍କ ନାକକୁ ଭକ୍ତି ଅର୍ଘ୍ୟ ବାଢିଲେ। ମୁଁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉଠିଯାଇ ନାକର ଦ୍ୱୈତ ଭୂମିକା ଜନିତ ଏହି ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଘଟଣାଟିକୁ ମାସ, ମସିହା, ତାରିଖ, ଘଣ୍ଟା, ମିନିଟ୍ ସହିତ ଆମୂଳଚୂଳ ପାରିପାର୍ଶ୍ୱିକ ସଂଘଟିତ ସକଳ ଘଟଣା ସହିତ ଲିପିବଦ୍ଧ କରି ପକାଇଲି ମୋର ଆତ୍ମଗୋପନ କରିଥିବା ପୁନଶ୍ଚ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିବ, ଏହି ସତ୍ୟର ସମର୍ଥକ ବଳିଷ୍ଠ ପ୍ରମାଣଟିଏ ମିଳିଗଲା ଠିକ୍ ତା'ର ପରଦିନ। କୁଆ କାଆ କରିଛି କି ନା, ବୋଉ ଆମର ଗୋବର ପାଣି ପକାଇଲା ବେଳକୁ ନନା ଆମର ଖଡ଼ି ଗୋଟୁଲିଟିଏ ଧରି ବସିଗଲେ ଦାଣ୍ଡ ପିଣ୍ଡାରେ। ଆଗରେ ବସିଛି ପଧାନ ପଡ଼ାର ସପନୀ। କାଳିଆ ବଳଦଟା ତା'ର ଖୋଜି ଖୋଜି ନୟାନ୍ତ ହୋଇଗଲାଣି ସେ। ନନା ଆମର ଖଡ଼ିଗାର ଟାଣିଲା ପରେ ସପନୀକୁ କହିଲେ, "ନେ, ଖଡ଼ିଗୋଟାଳିଟା ମୁଣ୍ଡରେ ମାରି ଥୋ।"

ସପନୀ ଖଡ଼ିଗୋଟାଳିଟା ମୁଣ୍ଡରେ ମାରି ଥୋଇ ଦିଅନ୍ତେ, ନନା ମୁହୂର୍ତ୍ତଟିଏ ମାତ୍ର ନୀରବ ରହିଲେ। କିନ୍ତୁ ଇତି ଭିତରେ ସେ ତାଙ୍କର ନାସାଗ୍ରକୁ ସାମାନ୍ୟ ମର୍ଦ୍ଦନ କରୁଥିବାର ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲି। ପ୍ରବୀଣ ନାସାଗ୍ର ତାଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚିତ କିଛି ବଳିଷ୍ଠ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବ, କାରଣ ମୋର ଗବେଷକର ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ସେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପାରୁଥିଲା।

ନନା କହିଲେ, "ସପନୀରେ, ଖଡ଼ିର ସାଠ ଯାହା ବ୍ରାକୁଛି, କିଛି ଗୋଟେ କୃଷ୍ଣକାୟ, ଚଳମାନ, ଜୀବନ୍ତ ପ୍ରାଣୀ। ଗୋରୁ କି ଛେଳି ହୋଇଥିବ। ଐଶାନ୍ୟ କୋଣରେ ଯା ଦେଖିବୁ।" ପୁଣି ସାମାନ୍ୟ ନାସାଗ୍ର ସ୍ପର୍ଶପୂର୍ବକ ପୂର୍ବୋକ୍ତିକୁ ପ୍ରଲମ୍ବିତ କରି କହିଲେ, 'ଯା' ଦେଖିବୁ ଦନିଆ ବେଡ଼ା ପାଖ ପଦାଅଦାରେ ଥିବ।"

ଦଣ୍ଡେ ଯାଇଛି କି ନା, ସପନୀ କାଳିଆକୁ ତା'ର ଖେଦେଇ ଖେଦେଇ ଆମ ଘର ଆଗକୁ ଆସିଲା ଓ ନନାଙ୍କ ପାଦରେ କୃତଜ୍ଞତାର ମୁଣ୍ଡିଆଟେ ମାରି ନିଜ ଘରକୁ ଗଲା। ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲି ନନାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଆତ୍ମତୃପ୍ତିର ଅସ୍ଫୁଟ ଆଭାସ।

ତେବେ ମୋର ଏଇ ଗବେଷଣା କାଳରେ ନନା ଯେତେଥର ଏହିପରି ଅଦୃଷ୍ଟପୂର୍ବ, ଅଶ୍ରୁତପୂର୍ବ କଥାର ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି, କୌଣସିଥର ସେ ତାଙ୍କର ନାକର ସାହଚର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଭୁଲି ନାହାନ୍ତି ବୋଲି ମୋର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ। ଡାକ୍ତର ରୋଗୀପାଇଁ ଔଷଧ ଲେଖିବାକୁ ଗଲାବେଳେ କିମ୍ବା ଓକିଲ ମହଜିଲ ପାଇଁ ବୁଦ୍ଧି ବତାଇଲା ବେଳେ ନାସାଗ୍ର ସ୍ପର୍ଶ କରିବା ମୂଳରେ ଥିବା ଏହି ଅତିପ୍ରାକୃତ ସତ୍ୟକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିବାରେ ମୋର ଗବେଷଣା ଯେ ସହାୟକ ହେବ ତାହା ଆପଣମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବେ। ପାଖରେ ଏଭଳି ଈଶ୍ୱରଦତ୍ତ ଏକ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଥାଇଁ ଥାଇଁ ଆମର ଲୁଆଁ ବୁଲିବା କି ଦରକାର ? ତେବେ ମଣିଷ ଯେତେ ସଚେତନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଅନେକ ପାଖ ଜିନିଷକୁ ସେ ଭଲ ଭାବରେ ନଜରକୁ ଆଣି ପାରି ନଥାଏ। ଲୋକେ କହନ୍ତି ଆରିଷ୍ଟୋଟାଲ୍ ଦୁଇ ଦୁଇଥର ବିଭା ହୋଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦାନ୍ତ ସେ କେବେ ସଠିକ ଭାବରେ ଗଣି ନଥିଲେ କି, ଜାଣି ନ ଥିଲେ। ତାଙ୍କ ମତରେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଙ୍କ ଦାନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ପୁରୁଷଙ୍କ ଦାନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଠାରୁ କମ୍। ନାକ ଉପରେ ଅନ୍ତତଃ ଏଭଳି ଭୁଲ୍ ଧାରଣା ଆପଣ ମାନଙ୍କର କେବେ ନ ହେଉ।

ଅତୀତରେ ନାକ ଉପରେ କେତେକ ଗପ ମୋର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆସିଥିଲା। କିନ୍ତୁ ମୋର ଗବେଷଣା ସେ ଗୁଡ଼ିକର ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରି ଏହି ସତ୍ୟ ଉପରେ ଉପନୀତ ହୋଇଛି ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ ସବୁ ନାକର ଅସ୍ୱାଭାବିକ ତଥା ଅବିଶ୍ୱାସ୍ୟ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ। କାହାର ନାକ ନାଭିମଣ୍ଡଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲମ୍ବି ଯାଇଛି ତ, କାହାର ନାକ ଆହୁରି ସୁଦୀର୍ଘ ହୋଇ ସନ୍ତ୍ରାସବାଦୀଙ୍କ ଭଳି ରାସ୍ତାଘାଟରେ ଯାନବାହନ ଅବରୋଧ ପୂର୍ବକ ଲୋକଙ୍କୁ ନାକେଦମ୍ କରିଛି। ପରିଶେଷରେ ଏଇ ନାସିକାଧାରୀଙ୍କର ଅଚାନକ ଅଧଃପତନ ଘଟିଛି। ନିଜ ନାକର ଅବିଶ୍ୱାସ୍ୟ ବିଶାଳତା ସାମୟିକ ଭାବରେ ଗୌରବ ଆଣି ଦେଇ ଥିଲେହେଁ ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ହଠାତ ଧୂଳିସାତ୍ ହୋଇଛି ସମସ୍ତ କ୍ଷମତା ଓ ଗୌରବ।

କଥା କଣ କି, ଏ ବିଜ୍ଞାନର ଯୁଗ। ଏ ଯୁଗରେ ଏଭଳି ଉଦ୍ଭଟ କଳ୍ପନାର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ ବୋଲି ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବେ। ପୁନଶ୍ଚ ବିଜ୍ଞାନ ସକଳ ସତ୍ୟର ଉଦ୍‌ଘାଟକ। ଯାହା କହିବ, ସତ କହିବ। ସତ୍ୟ ଛଡ଼ା ଆଉ

କିଛି କହିବ ନାହିଁ । ମୋର ଗବେଷଣା ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ମତ ସବୁବେଳେ ଥିବାରୁ ମୋତେ ଅସତ୍ୟ ଛାଡ଼ି ସତ୍ୟର ଅଭିଧାରରେ ଗତି କରିବାକୁ ପଡୁଛି । ମୁଁ ଏ ଭିତରେ ଯେତେ ଯେତେ ଲୋକଙ୍କ ନାକର ମାପ ନେଇ ସାରିଲିଣି, ଆବୃ ପ୍ରସ୍ଥରେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ନାକ ନନାଙ୍କ ନାକ ଭଳି । ଉଚ୍ଚତାରେ ନନାଙ୍କ ନାକ ଆଉ ଖାଲି ଅଧ ସେଣ୍ଟିମିଟର ଅଧିକ ହୋଇଥିଲେ, ଭଲ ହୋଇ ଥାଆନ୍ତା ବୋଲି ଗାଣିତିକ ମାପ ଦ୍ୱାକୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ମୁଁ ତାଙ୍କ ନାକକୁ କୌଣସି ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରି ପାରୁନାହିଁ । କକେସୀୟଙ୍କ ଭଳି ନାକ ତାଙ୍କର ସୁଦୀର୍ଘ ଓ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ନୁହେଁ, କିମ୍ବା ନିଗ୍ରୋଏଡ୍‌ଙ୍କ ନାକ ଭଳି ନାକ ତାଙ୍କର ଖଣ୍ଡିଆ, ମୁଣ୍ଡିଆ ବା ଧାବଡ଼ା ନୁହେଁ । ପୁନଶ୍ଚ ପୀତଜାୟଙ୍କ ଭଳି ନାକ ତାଙ୍କର ଏତେ ଚେପ୍‌ଟା ହୋଇ ନଥିବାରୁ ମୋଙ୍ଗୋଲୋଏଡ୍ ନାକ ଶ୍ରେଣୀ ଭୁକ୍ତ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ନାକ ତାଙ୍କର ଶୁଆ ଥଣ୍ଟିଆ ତ ଆଦୌ ନୁହେଁ, ତେବେ ସମସ୍ତ ସ୍ୱାଭାବିକତାର ରୂପକୁ ଆବୋରି କିଛି ଅସ୍ୱାଭାବିକତାର ଗୁଣ ଓ ରୂପର ସୂଚନା ଦାଭୁଥିବାରୁ ମୋ ମତରେ ଆମ ନନାଙ୍କ ନାକ ଅନନ୍ୟ ।

ନନାଙ୍କ ନାକ ନିମ୍ନଭାଗରେ ସାମାନ୍ୟ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଉଠିଥିବାରୁ ଅଗ୍ରଭାଗରେ ଦୃଷ୍ଟିନିବଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ସୁନ୍ଦର ଧ୍ୟାନ ସ୍ଥଳୀଟିଏ ସୃଷ୍ଟି କରି ପାରିଛି । ତ୍ରିସନ୍ଧ୍ୟାରେ ନନା ଆମର ଯେତେବେଳେ ଧ୍ୟାନ ଜପାଦିରେ ନିମଗ୍ନ ରହନ୍ତି, ଯେତେବେଳେ ଚରଖି ପରି ବୁଲୁଥିବା ତାଙ୍କ ନେତ୍ରଦ୍ୱୟ ନିଜର ସମସ୍ତ ଚଞ୍ଚଳତାକୁ ଏଇ ସ୍ଥାନରେ ଖୁଣ୍ଟପୋତି ବାନ୍ଧି ଦେବା ଭଳି ମନେ ହୁଏ । ବାସ୍ତବରେ ଭଗବାନ କେଡ଼େ ଦୟାଳୁ । ମଣିଷକୁ ଏଇ ନାକ ଟିକକ ଦେଇଥିବାରୁ ସିନା ବ୍ରହ୍ମଦର୍ଶନ ତା ପକ୍ଷରେ ସହଜ ହୋଇପାରୁଛି । ତାପରେ ଇଣ୍ଡିଆଗେଟ୍ ଭଳି ପ୍ରାଣର ପ୍ରବେଶ ଓ ପ୍ରସ୍ଥାନର ମୁଖ୍ୟ ଦ୍ୱାର ଦୁଇଟି ଏହି ନାକର ପରିସରଭୁକ୍ତ । ଓସ୍ତାଦ୍ ହାରମୋନିୟମ୍‌ର ରିଡ୍‌ରେ ଅଙ୍ଗୁଳି ଚାଳନା କଲାପରି ନନା ତାଙ୍କର ପଇତା ଗଣ୍ଠିକୁ ଧରି ଦକ୍ଷିଣ ହସ୍ତର ଅଙ୍ଗୁଳିକୁ ଏପରି ଏକ ସରଳ ଯୌଗିକ ଧାରାର ନିୟମାନୁବର୍ତ୍ତୀ କରନ୍ତି ଯେ ପ୍ରାଣାୟାମ ଭଳି କୃଚ୍ଛ୍ରସାଧନା ତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବଡ଼ ସହଜ ହୋଇ ପଡ଼େ । ତେବେ ନନାଙ୍କର ଏଇ ଶାନ୍ତ ମୁହୂର୍ତ୍ତଟି ତାଙ୍କ ନାକକୁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ମୋତେ ବେଶ ସୁଯୋଗ ଦେଇଥାଏ । କୁଶାସନ ଉପରେ ସମଗ୍ର ଶରୀର ତାଙ୍କର ପଦ୍ମାସନରେ ଧୀରସ୍ଥିର ଥିବାବେଳେ କେବଳ ମୌନ ଅଥଚ କର୍ମରତ ଥାଏ ତାଙ୍କର ଏହି ନାକ । ନାକକୁ ଅନ୍ୟାର୍ଥରେ ପଣ୍ଡିତମାନେ ସ୍ୱର୍ଗ କହିଲେ ହେଁ, ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ସ୍ୱର୍ଗଦ୍ୱାର । ଷଡଚକ୍ର ଭେଦ କରି ବ୍ରହ୍ମଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଏଇ ତ ହେଉଛି ଏକମାତ୍ର ମାର୍ଗ, ମାର୍ଗ କାହିଁକି ରାଜମାର୍ଗ ।

ଆପଣମାନେ ହୁଏତ ଜାଣି ନ ଥିବେ, ନିଶାର୍ଦ୍ଧରେ ନନାଙ୍କ ନାକର ଭୂମିକା ବହୁତ ବେଶି । ତାଙ୍କର ସ୍ଥୂଳ ତନୁକୁ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ବାୟୁ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ହେଉ, ବା ନିଦ୍ରାର ସାନ୍ଦ୍ରତା ପାଇଁ ହେଉ, ଏହା ସାଜିବସେ ଏକ ଭିନ୍ନ ସ୍ୱରର ନାଦବ୍ରହ୍ମ । ରାତି ଯେତେ ଯେତେ ବଢ଼ିବ, ଆଉ ନିଦ ଯେତେ ଯେତେ ଘାରିବ, ନନାଙ୍କ ନାକର ଧ୍ୱନି ସେତେସେତେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଦୂରକୁ ଶ୍ରୁତିଗୋଚର ହେବ । ବେଳେ ବେଳେ ରାତିର ନୀରବତାକୁ ଭଙ୍ଗ କରି ଏପରି ସ୍ୱର ଉଠେ ଯେ, ପାଖରେ କେହି ପତଳା କାନିଆ ଶୋଇଥିଲେ, ତାର ମରଣ ଯନ୍ତ୍ରଣା । ତେବେ ତାଙ୍କର ଏଇ ଘଡ଼ର-ଘଟ୍ ଘୁଙ୍ଗୁଡ଼ି ଚୋରଙ୍କୁ ବେଶ୍ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଇଏତ ଏକ ନିରାପଦ ସଙ୍କେତ । ମୋ ପାଇଁ ବି ପିଲାଦିନେ ଏଇ ଶବ୍ଦ ଭଲ କାମ ଦେଉଥିଲା । ଏ ଶବ୍ଦ ସହିତ ତାଳ ଦେଇ ମୁଁ ଭଲ କାମ କରି ପାରୁଥିଲି । ମୋତେ କିଛି ପାଠ ପଢାଦେଇ ନନା ଟିକିଏ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ, ମୁଁ ମୋ କାମରେ ଲାଗିଯାଏ । ତେବେ ନିଘା ରଖିଥାଏ ଏଇ ନାଦକୁ । ଶବ୍ଦ ଯଦି ଶିଥିଳ ହୋଇ ଆସିଲା ବା ଦୁଇ ଶବ୍ଦର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ୟବଧାନ କିଛି କମ୍ ବେଶି ହେଲା, ତେବେ

ମୁଁ ଧକ୍ କିନା ମୋ ପଢା ଯାଗାରେ ଯାଇ ହାଜର୍ ହୋଇଯାଏ । ନନା ଆମର ପ୍ରଶଂସା କରି କହନ୍ତି, "ବାବୁ ଆମର ଭାରି ବାଧ୍ୟ । ପଢା ଜାଗାରୁ କେବେ ଉଠିବନି । ପଢା ଜରି ଦେଲୁନା ବାପା ?"

ମୋର୍ ମନ ହେଉ ଥାଏ, ଆଉ ପହରେ ଖଣ୍ଡେ ଗୁଡ଼ୁଚି ମାରନ୍ତେ କି !

ତେବେ ନନା ଆମର୍ ଟିକେ ଶୁଆସିଆ । ଶୀତଦିନରେ ବା ଋତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନକାଳୀନ ପାଗ ଅପାଗରେ ନାକରୁ ତାଙ୍କର୍ କଞ୍ଚା ପାଣି ବୁହେ । ଘନ ଘନ ଛିଙ୍କ । ତେଣୁ ନାସଦାନୀଟା ତାଙ୍କ ହାତରେ ସବୁବେଳେ । ନାସ ଟିପେ ଟିପେ ନେଉଥାନ୍ତି, ପୋଥି ପଢୁଥାନ୍ତି । ହାତ ତାଙ୍କର୍ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ବୋଲକରାଟିଏ । ବେଳେବେଳେ ବିଚରା ପୋଥି ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ଭୁଲ କରି ବସି ବିଭ୍ରାଟ ସୃଷ୍ଟିକରେ । କଣ ହେଲାକି ଥରେ ହାତ ପଡ଼ି ଯାଇଛି ତାଙ୍କର ସିନ୍ଦୂର ଦୁଇ ଫରୁଆରେ । ନନାତ ପଢାରେ ମଗ୍ନ । ଚାରିଥର୍ ବେଶ୍ ଟାଣି ନେଇଛନ୍ତି । ହାତ ବିଚରା ଆଣିଦେବ ସିନା, ସେ ତ ବାଛି ପାରିବନି କେଉଁଟି ନାସ ଓ କେଉଁଟି ସିନ୍ଦୁର୍ । ନନାଙ୍କ ନାସାଗ୍ର ରକ୍ତାଭ ଜ୍ୱାଳାମୁଖ ପରି ଦିଶିଲାଣି । ଗାଁ ପଧାନେ ପୋଥି ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ଚମକି ପଡ଼ି କହିଲେ, "ମିଶ୍ରେ, ଇଏ କଣ ? ନାକ ମନ୍ଦାର୍ ପାଖୁଡ଼ା ପରି ଦିଶି ଗଲାଣି !" ନନାଙ୍କର୍ ଚେତା ପଶିଲା । ତେବେ ମୋର୍ ତୃତୀୟ ନେତ୍ର ନନାଙ୍କ ନାକର ମହାନୁଭବତାକୁ ବିଶେଷ କରି ତା'ର ଔଦାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସହନଶୀଳତାକୁ ବେଶ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା । ବସ୍ତୁର୍ ଅବର୍ତ୍ତମାନରେ ଯେଉଁ ନାକ ତା'ର ଗନ୍ଧ ବାରିପାରେ ସିଏବି ବେଳେ ବେଳେ ଭେଦାଭେଦ ଜ୍ଞାନ ଭୁଲି ନାସ ଓ ସିନ୍ଦୁରକୁ ଏକ ମଣେ । ଭାବି ନିଏ ସବୁ ହିଁ ଏକ ବ୍ରହ୍ମର ରୂପାନ୍ତର ।

ଶ୍ୱାସ ନନାଙ୍କୁ କିଛିଟା କଷ୍ଟ ଦେଲେ ବି, ପୁରା ମାତ୍ରାରେ କାବୁ କରିପାରେ ନାହିଁ । ଶୀତଋତୁରେ କଫ ଯିବା ସନ୍ତ୍ରାସବାଦୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଛାତିତଳେ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ ମଧ୍ୟ, ନାକ ତାର ବିଜୟଘୋଷ ବଜାୟ୍ ରଖେ । ନିଜ ଶକ୍ତିକୁ ବହୁଗୁଣିତ କରି ସହସ୍ରଫଣୀଟିଏ ଭଳି ନନାଙ୍କ ମାନ ଉଦ୍ଧାରଣ ଓ ଜୀବନ ସଂରକ୍ଷଣ ପାଇଁ ସଘୋଷ ବାୟୁଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ ।

ଏଯାଏଁ ନନାଙ୍କ ନାକର ବିଶେଷ ଗୁଣଟା ମୁଁ ଭୁଲି ଯାଉଥିଲି କହିବାକୁ । ତାଙ୍କ ନାକର୍ ଅଭିରୁଚି ବଡ଼ ଚମତ୍କାର । କୌଣସି କିଛି ତାର ପସନ୍ଦକୁ ନ ଆସିଲେ, ନନାଙ୍କ ନାକ ଇଞ୍ଚେ ଉପରକୁ ଉଠିଯିବ । ଲୋକେ ନନାଙ୍କୁ ନାକଟେକା କହିଲେ ବି, ମୁଁ ତାଙ୍କ ନାକକୁ ତାରିଫ୍ ନ କରି ରହିପାରେ ନାହିଁ । ଏପରି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଶୀଳ ଅବା କେଉଁ ଅଙ୍ଗ ହେବ ?

ଆଉ କଣ କହିବି ? ନ କହି, ନ କହି ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ କଥା କହି ଗଲିଣି । ନନାଙ୍କ ନାକର୍ ଫି କଥାରେ ପରା ପୋଥିଟିଏ ହେବ । ନିଜ ଢୋଲ ନିଜେ ପିଟିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ପୁଣି ଏଗୁଡ଼ାକ ନିତାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ । ନିଜ ଗବେଷଣାର୍ କେବଳ ସାମଗ୍ରୀ ନୁହେଁ, ନିଜ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଓ ବୁନିଆଦିର୍ । ପଦାରେ ପକାଇବା ମାନେ ସଭାରେ ହାଣ୍ଡି ଭାଙ୍ଗିବା । ତେବେ ସାବଧାନ, ସହୃଦୟ ପାଠକ, ମୋର ଗବେଷଣା ନ ସରିବା ପୂର୍ବରୁ, ମୋ ନନାଙ୍କ ନାକ ସଂପର୍କରେ କାହାରିକୁ ପଦଟିଏ ବି କହିବେ ନାହିଁ । କଥାରେ କହନ୍ତି ନି, - "ସତ୍ୟଂବ୍ରୂୟାତ୍, ପ୍ରିୟଂ ବ୍ରୂୟାତ୍, ମା ବ୍ରୂୟାତ୍ ସତ୍ୟଂ ଅପ୍ରିୟମ୍ ।" ❑❑❑

ଅପହଞ୍ଚ ଇଲାକା

ଜୟଶ୍ରୀ ଦାଶ (ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ)
ବି.ବି. କଲେଜ, ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ

ସେମିତି ସେତେବେଳକୁ ସେଇଠି ସେ ବସିଥିଲା । ବସିବାରେ ତ ଆଉ ପଇସା ପଡ଼ୁନି । ସମୟମାନେ ସଜାଗ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଦୂରେଇ ଦେଲେଣି । ଏ ତ ଆଉ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟର ସଠିକ୍ କାର୍ଯ୍ୟପନ୍ଥା ନୁହେଁ ଯେ ସକାଳୁ ବ୍ୟସ୍ତ ରୁହ, ତେବେ ଯାଇ ଏ ଆଲୋକ ଜଡ଼ିତ ସୁନ୍ଦରତାକୁ ଉପଲବ୍ଧି କରିବାର ଭିନ୍ନ ସ୍ୱାଦ ଚାଖିବ । ନ ହେଲେ ବି କେହି ବାଧ୍ୟ କରି କହିବେନି ସମୟସଜାଗ ସମ୍ପର୍କରେ ।

ସେ କିନ୍ତୁ ସଜାଗ ଥିଲା । ନିଜ ହାତରେ ପୋଛି ତା ଟେବୁଲ ଉପରେ ଷ୍ଟାଣ୍ଡ ଦିଆ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରକୁ ସଫାକରି ତାରିଖମାନଙ୍କୁ ସଜାଡୁଥିଲା । ବେଳକୁ ବେଳ ଦାଣ୍ଡ ବାରଣ୍ଡାର ସଫାର କଭରମାନଙ୍କୁ ଏପଟସେପଟ ହେବାର ଦେଖିଲେ ଯେତିକି ଠିକ୍‌ଠାକ୍ କରୁଥିଲା ସେତିକି ପରିମାଣରେ ରାଗି ଲାଲ ପଡ଼ି ଯାଉଥିଲା ।

ଏବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ । ସେ ତ କୋଉ ଯୁଗପରି ଲାଗେ । ସେସବୁ ଏବେ ମନେ ପକାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହୁଏନି । ସାମ୍ନାଟା ତ ଏତେ ଆଲୁଅ । ନିଜେ ଧକ୍କା ଖାଇଲା ପରି ଲାଗୁଛି । ବହୁଦିନ ହେଲା ଅନ୍ଧାର ଖୋଜୁଛି ଯେ ପାଉନି । ନିରୋଳା ଜାଗା ପାଇଁ ଏବେ ବାରମ୍ବାର ସୁଯୋଗ ଖୋଜୁଛି । ହେଲେ ଏତେ ପ୍ରଶ୍ନ କାହିଁକି ? ଖୁବ୍ ବିଚିତ୍ର ହେଲାଣି ଏ ସାରା ସହରଟା । ଅନ୍ୟ କୋଉ ସହର କଥା ସେ କହିବାକୁ ଚାହୁଁନି । ନିଜକୁ ସାଇତି ରଖିବାର କୌଣସି ଉପାୟ ସେ ଖୋଜିପାଇନି ନଚେତ୍ କାହିଁକି ସେ ଆଜି ନିଜକୁ ଲୁଚାଇବାକୁ ଅନ୍ଧାର ଅଣ୍ଡାଳୁ ଥାଆନ୍ତା ?

ସେ ବି ଖୁବ୍ ଯତ୍ନରେ, ଆଦରରେ ତା ପିଲାବେଳ ବାପାମାଆଙ୍କ ସହିତ କାଟିଛି । ପ୍ରଜାପତିର ରଙ୍ଗ ଗଣିଛି, କଞ୍ଚି ଡେଣାରେ ସୂତା ବାନ୍ଧି ଗୁଡ଼ି ଉଡ଼ାଇଛି । କେବେ କଣ କରିଛି ଅନେକ ମନେ ନାହିଁ ତାର । ବାପ୍, ଏୟା ତାର ସେ ଦିନର ଭୁଲଥିଲା । ଟିକିଏ ହେଲେ ଲେଉଟାବେଳର ପରୱା ହୁଏତ ସେଦିନ କରିଥାନ୍ତା ସେ ? ସବୁ ଲୁଚିଗଲା । ଏତେ ବଡ଼ ଦୁନିଆଁରେ କାହା କଥା କିଏ ମନେ ରଖୁଛି ଯେ ।

ଆଜି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହରାଇଛି । କେବଳ ଗୋଟିଏ ଭବିଷ୍ୟତ ତା ସାମ୍ନାରେ, ସେଥିପାଇଁ ଏ ସଂଗ୍ରାମ । ସାହାରା ବିହୀନ ଲୁହ କେହି ଥରେ ଦେଖିଲେନି । କଣ ସେ ପାଇଛି ? ଗୁଡ଼ାଏ ଆଖିରେ ହସର ଝଲକ ଝରାଇ ସେ ଲୁହର ଦରବାର ଖୋଲିବାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଏବେ ଘୃଣା କରୁଛି । କିଏ ଅଛି ଯେ କାହାକୁ ଲୁହ ବାଣ୍ଟନ୍ତା ? ସେ ସମୟ ଭିତରେ ଅନ୍ୟକୁ ସୁଖ ଦେଇଥିଲା । ସେ ସୁଖ ମାମୁଲି ସୁଖ ନ ଥିଲା । ସେ ତ୍ୟାଗର ଆଦି ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ତ ନାହିଁ । ପାହାଡ଼, ଝରଣାର ଆଶ୍ରୟ ସେ ଖୋଜିଲାନି । ଏମିତି ଭିଡ଼ ସମାଗମ ଭିତରେ ସେ ସୁଖ ବାଣ୍ଟିଥିଲା ।

ନିଜ ମାସିକିଆ ଚଳଣିକୁ କାଟି ଦେଇ ସେ ଚହଲାପାଣିକୁ ସ୍ଥିର କରିବାର ସଂକଳ୍ପ ନେଇଥିଲା । ଅବାଟରୁ ବାଟକୁ ଆଣିଲା । ଭଙ୍ଗାଗୋଡ଼ର ମରାମତି ପରେ ରାସ୍ତାରେ ଚଲାଇ ଭଲମନ୍ଦର ଗୁଡ଼ାଏ ହିତାକାଂକ୍ଷୀ ଶବ୍ଦ ଖଞ୍ଜିଦେଲା । ଶୁଆଶାରୀର କଥାବାର୍ତ୍ତା ପରି ଅନ୍ୟକୁ ନ ଶୁଭିଲା ପରି ତା ମୁହଁରୁ ମନର ଭାଷାକୁ ସଜେଇଦେଲା । "ହଁ ସାଥେ ହଁ" ଭରିଦେଲା ସେଇ ଗୋପନରେ ।

ଏହା ପରେ ଗୋଟିଏ ଷ୍ଟିଲ ଫୁଲଦାନୀରେ ଗୁଡ଼ାଏ ନାଲି, ନେଳି ଫୁଲ ସଜାଡ଼ି ଦେଲା । ସେ ସମୟ ଏହାଠାରୁ ଅନେକ ପଛରେ ରହିଲାଣି । ଏବେ ତ ପୁଅଝିଅ ସ୍ୱାମୀ, ଶ୍ୱଶୁର ସମସ୍ତେ ବଢିଗଲେ । ଖୁବ୍ ବଡ଼ ବଡ଼ ନିଜକୁ ଭାବିଲେ । ମୁଣ୍ଡକୁ ହାତ ପାଇଲା ତାଙ୍କର । କଥା କଥାରେ ଜବାବ୍ ଦେଲେ, ହନ୍ତସନ୍ତ କରିଦେଲେ ପ୍ରାଣଟାକୁ । ଏତେ ବଡ଼ କୋଠାବାଡ଼ି ଭିତରେ ବି ସେ କାହିଁକି ଶୂନ୍ୟ ମନେ କଲାନି ନିଜକୁ । ସବୁଠି ସେଇ ଅବଶୋଷ । ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଚାକିରୀ ଜୀବନର ଅବସର ପରେ ମଧ୍ୟ ତା ଭିତରେ ଏତେଟା କାହିଁରପଣ । କୋଉ ଗୋଟାକରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟତା ସେ ତାଙ୍କ ଠାରେ ଦେଖିପାରିଲାନି । ଅଣ୍ଟାମୁଣ୍ଡ ବଙ୍କା ହୋଇ ଆସିଲାଣି । ନିଜ ଦେହର ରକ୍ତଚିରି ଆହାର ଦେଲା । ଆଜି ସେମାନେ ନିଜେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ରକ୍ତ ଶୋଷକ ହେଲେଣି ।

ଝିଅଟା ଏତେ ବଡ଼ ହେଲାଣି । ସବୁ ଭାବନା ଆଜି ମାଆ ହୋଇ ଝିଅଟା ଉପରୁ ଆସ୍ଥା ହରାଇ ଦେଲା । ଝିଅ ହୋଇ ମାଆ ମନର ଅବଶୋଷ ମେଣ୍ଟାଇଲାନି । ନିଜେ ଆଜିଠାରୁ ସଜାଗ ହୋଇଗଲା । ପୋଷାକଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଜୋତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁରେ ତାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା । ସାମାନ୍ୟ ସମୟମାନଙ୍କୁ ସହଯୋଗରେ ବିତାଇ ନିଜ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆତ୍ମପ୍ରବଣ ହୋଇଗଲା । ଏୟା ତ ନିୟମ ହୋଇଗଲାଣି । ନ ହେଲେ ଝିଅଟା ବି ମାଆପରି ହଇରାଣ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଚାଲାକ୍ ଚତୁର୍ ସମ୍ୟୟ ବିତାଇବାର ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଉପାୟ ଶିଖିଗଲା । ଝିଅ ଜନମ ପରଘରକୁ ବୋଲି ତା ଖୁସିରେ ଆଉ ସଉକ ସାଜିବାକୁ ଉଚିତ ମନେ କଲାନି ସେ ।

ପୁଅଟା ତ କିଛି କରନ୍ତା । ତାର କଣ ହୃଦୟଟାରେ ଟିକିଏ ବି ଦୟାର ପ୍ରବଣତା ଦେଲେନି ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ? ନିଜ ପୁଅ । ତେଣୁ ଠାକୁରଙ୍କ ଠାରେ ଅସନ୍ତୋଷ ହେବା ହିଁ ଠିକ ହେଲାନି । ତେଣୁ ଭାବିଥିଲା ବହୂଟିଏ ଆସିଲେ ଦୁଇପଟୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ମିଳିବ । ଗୋଟିଏ ପଟେ ବୋହୂ ଅଧାଅଧି ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ଫୋଟକା ଫାଟିଗଲା । ସବୁ ଚିନ୍ତା ଏକାଠି ହୋଇ ଅଧିକା ବୋଝ ହୋଇଗଲା ତା' ସ୍ୱପ୍ନର ନିୟମାବଳୀ, ବୋହୂ ପାଇଁ ଜଗିରଖି ସଫା ସୁତୁରା ଘରଦ୍ୱାର, ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଓ ସଂକୁଚିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା । ପୁଅର ସେଇ ବରାଦ - "ବୋଉ ତୋ ହାତରନ୍ଧାର ଜବାବ୍ ନାହିଁ ।" ତରଳିଯାଏ ମା ହୃଦୟ ।

ନିଜ ବୟସର ଅଳ୍ପତା ଭିତରୁ ଯେତିକି ସାଇତି ରଖିଥିଲା, ସେ ତାକୁ ଜମେଇ ବେଶ କିଛି ହଜାର୍ ଟଙ୍କା କରିନେଇଛି । ଏତିକି ତାର ସାହାରା । ଆଉ ପରାଧିନ ହୋଇ ବଞ୍ଚିବନି ବରଂ ଯେତେକଷ୍ଟ ହେଉ ଗାଁରେ । ଗାଁ ଘରକୁ ଯାଇ ନିଜ ହାତରେ ମାଟି ଖୋଳି ପ୍ରାଣ ଦେଇ ଚାଷ କରିବ । ସେତିକି କରି ପାରିଲେ ଏ ସ୍ୱାମୀ, ଶ୍ୱଶୁର, ପୁଅ, ଝିଅଙ୍କ ହାତର ତିଳ ତିଳ ହୋଇ ଦଗ୍ଧ ହୋଇ ପାରିବନି ସେ ।

ଏଥର ନିଜର ମନସ୍ଥିର କରି ନେଇ ସବୁ ସଜାଡ଼ି ନେଲା । ଗତ ରାତିରେ ଠାକୁର ରଖିବା ନେଇ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ହୋଇଥିଲା । ଠାକୁରଙ୍କ ଫଟୋରେ ଉଇ ଲାଗିଲାଣି । ଝାଡ଼ି ଝୁଡ଼ି ସଫା କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ନାହିଁ । ଆଖିରୁ ଲୁହ ଖସି ସେଇ ଫଟୋ ଉପରେ ପଡ଼ିଗଲେ । ସବୁକୁ ଗଣ୍ଠିଲି କରି ବାନ୍ଧିଲା । ସକାଳୁ ଉଠି ଜୋତା ଷ୍ଟାଣ୍ଡରୁ ଜୋତାକୁ ବାହାର କରି ପୋଛାପୋଛି କଲା । ପୁଣିଥରେ ଚାହିଁଲା ତା ହାତର ତିଆରି ଏ ବଗିଚାକୁ । ସ୍ୱାମୀକୁ ଉଠାଇବାକୁ ଗଲାବେଳେ ହାତ ଅଟକି ଗଲା । ଅଯଥାରେ ରୋଗା ମଣିଷଟାକୁ କାହିଁକି ସଅଳ ଉଠାଇ ବିରକ୍ତ କରିବ । ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶୀ ଏ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ନିଜ ଦୁର୍ବଳହାତରେ ଚିଠିଟିଏ ଲେଖି ଦବାକୁ ଗୋଡ଼ପକାଇ ସକ୍ରିୟ ହୋଇଉଠିଲା ସେ କାରଣ ପ୍ରଥମ ବସ୍‌ର ସମୟ ଖୁବ ଶୀଘ୍ର ନିଶ୍ଚୟ ବୋଲି ତା ଧାରଣା । ❑❑❑

ଏଡ୍ସ ମାନବ ସମାଜର ଭୟାବହ ଶତ୍ରୁ

ଡ଼ାଃ ମହାଦେବ ଦାଶ
ସନ୍ କ୍ଲିନିକ୍, ବାରିପଦା

ମାନବ ସମାଜର ଇତିହାସ ଯେତିକି ପ୍ରାଚୀନ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧି ମାନବ ସମାଜକୁ କବଳିତ କରି ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ମଧ୍ୟ ସେତିକି ପୁରାତନ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ରୋଗକୁ Giant Killer ବୋଲି ଅଭିହିତ କରାଯାଏ । ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଆବିର୍ଭାବ ଓ ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର ବହୁବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜନ ମାନସରେ ଭୟ ଓ ଆତଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି କରି ମୃତ୍ୟୁର ତାଣ୍ଡବ ଲୀଳା ରଚି ଚାଲନ୍ତି । କାଳକ୍ରମେ ମାନବ ସମାଜର କଲ୍ୟାଣକାରୀ ଏବଂ କାଳଜୟୀ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନେ ଏହି ରୋଗର କାରଣ, ନିରାକରଣ ଓ ନିଦାନର ଉପାୟମାନ ଆବିଷ୍କାର କରନ୍ତି । ଫଳରେ ରୋଗର ଭୟାବହତା ଓ ତତ୍ ଜନିତ ମୃତ୍ୟୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ । କିମ୍ବା ପୂରାପୁରି ଲୋପ ପାଇଯାଏ । କଲେରା, ବସନ୍ତ, ଯକ୍ଷ୍ମା, ପ୍ଲେଗ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଏହି ପ୍ରକାର ମହାମାରୀ ବ୍ୟାଧିର ଉଦାହରଣ । ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦିର ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ଏମିତି ଏକ ରୋଗ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଚାଞ୍ଚଲ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କଲା ଯାହାର ନାମ ଶୁଣିଲେ ବ୍ୟକ୍ତି ଆତଙ୍କରେ ଶିହରି ଉଠିଲା । ଆକ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିର ମୃତ୍ୟୁ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁସ୍ଥ କରିବା ପାଇଁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଅଧ୍ୟବସାୟ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଏ ରୋଗର ସଂକ୍ରମଣ ଏତେ ତୀବ୍ର ଯେ ଆସନ୍ତା ୩/୪ ଦଶନ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର ଅଗଣିତ ଜନତା ହୁଏତ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରି ସାରିଥିବେ କିମ୍ବା ମୃତ୍ୟୁର ଦ୍ୱାରଦେଶରେ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ଏହାର ପରିବ୍ୟାପ୍ତତାକୁ ରୋକିବାକୁ ଯଦି ଯୁଦ୍ଧକାଳୀନ ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଜାରି ନହୁଏ ତେବେ ହୁଏତ ଏମିତି ଗୋଟିଏ ଦିନ ଆସିବ, ପୃଥିବୀ ପୃଷ୍ଠରୁ ମାନବ ନାମକ ଜୀବ ପୂରାପୁରି ଲୋପ ପାଇଯିବ । ଏମିତି ଆତଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ରୋଗ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ । ଏକ ଜୀବାଣୁ ଜନିତ ରୋଗ AIDS (Aquired Immuno Deficiency Syndrome) ଏହି ରୋଗ ସହିତ ସଂଶ୍ଲିଷ୍ଟ Aquired ଶବ୍ଦର ବହୁତ ଗୁରୁତ୍ୱ ରହିଅଛି । କାରଣ ଏହା ବଂଶାନୁକ୍ରମିକ ବା ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ସୂତ୍ରରେ ଉପଲବ୍ଧ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ନିଜର ଜୀବନ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଜନ କରାଯାଏ ଏବଂ ନିଜର ପରିବାର ଏବଂ ସମାଜରେ ସଂକ୍ରମଣ କରାଇବା ଭୂମିକା ମଧ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିହିଁ ନେଇଥାଏ । ଏହି ରୋଗ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ କାହାକୁ ମୃତ୍ୟୁ ଦିଏ ନାହିଁ । ଏହି ରୋଗର ଜୀବାଣୁ ମାନବ ଶରୀରରେ ଥିବା ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତିକୁ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ହ୍ରାସ କରି ଚାଲେ ଏବଂ ଏମିତି ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରେ, ଯେତେବେଳେ ପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜୀବାଣୁ ଜନିତ ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୁଏ ଏବଂ ତତ୍‌ଜନିତ ଚିକିତ୍ସାର କୌଣସି ସୁଫଳ ପାଏ ନାହିଁ, ଫଳରେ ଶେଷରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରେ ।

ଏହି ମହାମାରୀ ବ୍ୟାଧିର ଉତ୍ପତ୍ତିସ୍ଥଳ ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶ । ନିଜର ଯୌନ ଉଦ୍ଦୀପକ ଶକ୍ତିକୁ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ କରିବା ପାଇଁ ସେଠାରେ ବାସ କରିଥିବା ଲୋକମାନେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମାଙ୍କଡ଼ ପ୍ରଜାତିର ରକ୍ତକୁ ନିଜ ଦେହରେ Injection ଆକାରରେ ନେଉଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଶରୀରରେ ଏହି ରୋଗର ଜୀବାଣୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ମାରାତ୍ମକ ବ୍ୟାଧି ସୃଷ୍ଟିକାରୀ ଜୀବାଣୁର ନାମ Human Immuno Deficiency Virus / H.I.V.

୨୦୦୫ ମସିହାର ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଅନୁସାରେ ପୃଥିବୀରେ AIDS ର ସଂଖ୍ୟା :-

Category	Number	Range
HIV ସଂକ୍ରମିତ ବ୍ୟକ୍ତି	40.3 Million	36.7 - 45.3 Million
ନୂଆ ସଂକ୍ରମଣ ବ୍ୟକ୍ତି	4.9 Million	4.3 - 6.6 Million
AIDS ଜନିତ ମୃତ୍ୟୁ	3.5 Million	2.8 - 3.6 Million

ପୃଥିବୀରେ ପ୍ରତିଦିନ ୧୪,୦୦୦ ନୂଆ AIDS ରୋଗୀ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୯୫ ଭାଗ ସ୍ୱଳ୍ପ ଓ ମଧ୍ୟମ ଆୟକାରୀ ଭିତରେ ସୀମିତ ।

ବୟସ ଅନୁପାତ :- ୧) ୨୦୦୦. କେବଳ ୧୫ ବର୍ଷରୁ କମ ବୟସର
୨)୧୨୦୦୦ - ୧୫ ରୁ ୪୯ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
ସ୍ତ୍ରୀ ପୁରୁଷର ଅନୁପାତ ୫୦ ଭାଗ ଲେଖାଏଁ ।

୧୯୮୬ ମସିହାରେ ଭାରତରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଚେନ୍ନାଇରେ ଏ ରୋଗ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା । ୨୦୦୫ ବେଳକୁ ଭାରତରେ ତାର ସଂଖ୍ୟା ୫.୨ ନିୟୁତରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଯାହାର ୮୬ ପ୍ରତିଶତ କେବଳ ଅସମଲିଙ୍ଗୀ ଯୌନ ସମ୍ପର୍କ ଜନିତ । National Prevention, Treatment Control Programme ୧୯୯୨ ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ କରାଗଲା ।

National AIDS Control Programme ୩ଟି ଉପାୟରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ।

A) Prevention

B) Care

C) Survillance

Roots & mechanism of transmission :

AIDS ର ସଂକ୍ରମଣ ୩ ଟି ଉପାୟରେ ହୋଇଥାଏ ।

A) Sexual Transmission (ଯୌନ ସଂକ୍ରମଣ):

୧) ଅସମଲିଙ୍ଗୀ

୨) ସମଲିଙ୍ଗୀ

B) ରକ୍ତ ସଂକ୍ରମଣ :

1) Blood Transfusion

2) Intravenus drugs use

3) Occupational exposures (Needle, Sticks etc.)

C) Mother to Child :

୧) ଗର୍ଭରେ

୨) ଜନ୍ମ ସମୟରେ

୩) ସ୍ତନ୍ୟ ପାନ ଦ୍ୱାରା

ବି.ଦ୍ର.: କାଶ, ଛିଙ୍କ, ଚୁମା ଖାଇବା କିମ୍ବା ବସ୍ତ୍ର ଓ ବାସନ ଇତ୍ୟାଦିର ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା AIDS ର ସଂକ୍ରମଣ ହୋଇ ନଥାଏ ।

Factors contributing to Incresed transmission :-

1) High viral load (HIV) in the source - Advanced untreated HIV infection. Acute co-infection with other illness.

2) Susceptibility of exposed person i.e. inflamation or disruption of the skin or mucoas (sexual transmitted infection)

Prevention of HIV transmission (Through sexual route)

a) Seek treatment for sexual transmitted infection.

b) Seek treatment for genital tract inflamation.

c) Use condom for every sexual encounter.

d) Avoid multiple sexual partners.

e) Practice safe non penitrating sex.

f) Avoid combining sex with alcohol and drugs.

g) Stop or delay having sex.

Protect yourself and others :

— Best method to prevent the spread of HIV infection is to obstain from having sex.

— If you do choose to have sex, you must always use a condom even if you are HIV infected and taking Anti retroviral treatment.

— Using condom every time will reduce the chance of passing virus to any one else. It will also protect you from getting more HIV virus from another HIV positive person.

Prevention of HIV transmission (Blood borne) :

(i) Through blood and Blood product

— Mandatory screening of donated blood.

— Promote voluntary donation discourage professional blood donation.

— Encourage testing of doners.

— Testing donors organs and tissues after councelling and consent.

(ii) Through needles, Needle sticks and occupational exposure :

— Avoid use of unecessary injection.

— Use sterile needles and syringe

— Post expossure proplylaxis.

— Practice standard work precautions.

Standard Precautions and Safe Practice :

(i) Wash hands after patient contact.

(ii) Wash hands immediately after contact with body fluids.

(iii) Wear gloves when contamination with body fluid is anticipated.

(iv) Protective eye wear and masks when splashing with body fluid is anticipated.

(v) All health workers should take precautions to prevent injury during procedures of disposal of needles and cleaning of instruments.

(vi) Needles should not be recapped and broken by hand.

(vii) Health workers having exudative lession or dermatitis should no take direct patient care.

(viii) Clean & disinfeet blood/body substance with appropriate agent.

(ix) Vaccinate all clinical and laboratory workers agents Hepatitis B.

Suseptibility of HIV Virus :

HIV is fragile virus and suseptible to heat.

(i) Boiling for few minutes i.e. 20 minutes boiling required to get rid of HBV, HCV etc.

(ii) Chemical Disinfection.
- Providone Iodine
- Formalin

Prevention of Transmission in mother to child :

(a) All pregnent women should be councelling and tested for HIV as early as possible. So send for councelling, testing to PPTCT nearest to her home.

(b) Educate mother reagarding available free care and refer to prevention of parent to child transmission.

Conclusion :

ଯେ କୌଣସି ରୋଗର ପ୍ରତିରୋଧ ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ଉପଯୁକ୍ତ ସଚେତନତାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହା କେବଳ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କର୍ମୀ ଅଥବା ସରକାରୀ କଳ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରେ ନାହିଁ ବରଂ ଏଥିପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା, ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ, ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ବାଦ ସରବରାହ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସର୍ବୋପରି ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କ ସହଯୋଗ ଏବଂ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏ । "ତୁଣ୍ଡବାଇଦ ସହସ୍ର କୋଶ" - ଏହି ଉକ୍ତିର ଯଥାର୍ଥତା ଉପଲବ୍ଧି କରି ଏଡ୍‌ସ ପ୍ରତିରୋଧ ସମ୍ପର୍କୀତ ସଂଦେଶ ଏକ ଜନ ଜାଗରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଯଦି ଆନ୍ଦୋଳନର ରୂପ ନିଏ, ତେବେ ଆଜି ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ପୋଲିଓ ରୋଗ ପରି ଏହା ନିର୍ମୂଳ ହୋଇ ପାରିବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହର ଅବକାଶ ନାହିଁ । ଏଣୁ ପ୍ରତିଜ୍ଞାବଦ୍ଧ ଭାବରେ ଏହାର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାରର ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ । ❑❑❑

ଶିରିଡ଼ି ସାଇବାବା

ଅମିତାଭ ପଟ୍ଟନାୟକ
ବାଘଡ଼ାରୋଡ଼, ବାରିପଦା

ଶିରିଡ଼ିର ଶ୍ରୀସାଇବାବା ପରଂବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱରୂପ ଥିଲେ । ସେ ଥିଲେ ପରମେଶ୍ୱର ନାରାୟଣ ଭଗବାନଙ୍କ ଏକ ବିଶେଷ ବିଭୂତି, ଜଣେ ମହାନ ଯୋଗୀ, ମହାନ ତପସ୍ୱୀ ଓ ଅଲୌକିକ ଗୁଣ ସମ୍ପନ୍ନ ଜଣେ ଦେବପୁରୁଷ । ଏହି ପବିତ୍ର "ସାଇନାମ" ତଥା ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟର ଏକ ଛୋଟ ଗ୍ରାମ ଶିରିଡ଼ିର ଖ୍ୟାତି ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱତଃସ୍ଫୁର୍ତ୍ତ ଆକର୍ଷିତ କରେ । ଶିରିଡ଼ି ମାଟିରେ ପଦାର୍ପଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଶ୍ରୀସାଇବାବାଙ୍କର ଜୀବନୀ ପ୍ରହେଳିକାମୟ ଥିଲା । ଶ୍ରୀସାଇବାବାଙ୍କର ଜନ୍ମ, ଜନ୍ମସ୍ଥାନ, ପିତାମାତାଙ୍କ ପରିଚୟ, ବାଲ୍ୟଜୀବନ, ଶିକ୍ଷା ତଥା ବାବାଙ୍କର ଅଲୌକିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଣାଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଭିନ୍ନ ମତବାଦକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜ୍ୟର ଗୋଦାବରୀ ନଦୀ କୂଳରେ ଥିବା "ପଥରୀ" ନାମକ ଗ୍ରାମରେ ବାବା ୧୮୩୮ ମସିହାରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ପିତାମାତା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପରିବାରର ଲୋକ ଧାର୍ମିକ ତଥା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଥିଲେ । ବାବା ଜନ୍ମଲାଭ କରିବାର ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଜଣେ ଫକୀର ଆସି ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କୁ କହିଲେ, "ଶିଶୁଟି ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ନୁହେଁ । ସେ ସମସ୍ତ ଜୀବଜଗତର ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରଭୁ ରୂପେ ପରିଚିତ ହେବ । ସେ ହିଁ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ଭଗବାନଙ୍କର ଅବତାର । ମୁଁ ଠିକ୍ ତିନି ମାସ ପରେ ଜଙ୍ଗଲର ଏହି ସ୍ଥାନକୁ ଆସି ଶିଶୁଟିକୁ ନେଇ ଯିବି ।" ଠିକ୍ ତିନି ମାସ ପରେ ଫକୀର ଜଣଙ୍କ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଶିଶୁଟିର ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ତାଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଚାଲିଗଲେ । ଫକୀରଙ୍କ ପାଖରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ରହିବା ପରେ ବାବା ତାଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଗୁରୁ ଭେଙ୍କୁସାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଚାଲିଗଲେ ଏବଂ ଦୀର୍ଘ ୧୨ବର୍ଷ କାଳ ଗୁରୁଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ସେବା କରି ଗୁରୁଙ୍କ କୃପାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । (ବିଭିନ୍ନ ମତବାଦର ଆଧାର)

ଶ୍ରୀସାଇବାବାଙ୍କୁ ଶିରିଡ଼ି ଗ୍ରାମରେ ୧୮୫୪ ମସିହା ବେଳକୁ ଜଣେ ୧୬ ବର୍ଷର କିଶୋର ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ନିମ୍ବ ବୃକ୍ଷ ମୂଳରେ ଧ୍ୟାନରତ ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । ସେତେବେଳେ ପ୍ରକୃତ ସେ କିଏ, କେଉଁଠାରୁ ଆସିଛନ୍ତି, କଣ ପାଇଁ ଆସିଛନ୍ତି, ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେହି ଅବଗତ ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ଉଦ୍‌ଭାସିତ ମୁଖ ମଣ୍ଡଳର ତେଜ ଦେଖି ଗ୍ରାମର କେତେ ଜଣ ଜ୍ଞାନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ମହାଯୋଗୀ ବୋଲି ଧରି ନେଇ ପ୍ରବଳଭାବେ ଭକ୍ତି କରୁଥିଲେ । ବାବା ବିଶେଷ କାହା ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁନଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ସର୍ବଦା ନିମ୍ବବୃକ୍ଷ ମୂଳରେ ଧ୍ୟାନରତ ରହୁଥିଲେ । ନଚେତ୍ ଘଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲରେ ଏକାକୀ ବୁଲି ବୁଲୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଚାଲିଚଳନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଥିଲା । ସେ କେତେବେଳେ କଣ କରୁଥିଲେ କେହି ଜାଣିବାର ସୁଯୋଗ ନଥିଲା । ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ପାଗଳ ଫକୀର ବୋଲି ଭାବୁଥିଲେ । ଶିରିଡ଼ି ଗ୍ରାମରେ ବାବା ପ୍ରାୟ ତିନିବର୍ଷ ରହିବା ପରେ ହଠାତ୍ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଗଲେ । ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଆଉ କେହି କିଛି ଜାଣିପାରିଲେ ନାହିଁ । ତାପରେ ପ୍ରାୟ ୧୮୫୮ ମସିହା ବେଳକୁ ନିଜାମ ରାଜ୍ୟର ଧୂପଖେଡ଼ା ଗ୍ରାମର ଜନୈକ ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତି ଚାନ୍ଦ ପଟିଲଙ୍କ ପୁତୁରା ବିବାହର ବରଯାତ୍ରୀ ଗହଣରେ ସେ ଶିରିଡ଼ି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ । ସେହିଠାରେ ହିଁ

ଖଣ୍ଡୋବା ମନ୍ଦିରର ପୂଜକ ମହଲାସା ପତି ବାବାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିପାରି "ୟ ସାଇ" ବା "ଆସ ସାଇ" କହି ସ୍ୱାଗତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହିଦିନ ଠାରୁ ସେ "ସାଇବାବା" ନାମରେ ପରିଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ଶ୍ରୀସାଇବାବା ୧୯୧୮ ମସିହାରେ ମହାସମାଧି ନେବା ବେଳକୁ ଶିରିଡ଼ିଠାରେ ଦୀର୍ଘ ୬୦ବର୍ଷ କାଳ "ଦ୍ୱାରକାମାଇ" ମସ୍‌ଜିଦ୍‌ରେ ଅବସ୍ଥାନ କରି ବିଭିନ୍ନ ଅଲୌକିକ ଲୀଳା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ସମସ୍ତ ମାନବ ଜାତିକୁ ସତ୍‌ମାର୍ଗରେ ଚାଲିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଦେଉଥିଲେ । ଏହି ଦୀର୍ଘ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ସେ ପ୍ରାୟ ଶିରିଡ଼ିର ସୀମା ବାହାରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ଯାଉନଥିଲେ । କେବେ କେମିତି ନିଜ ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ ଶିରିଡ଼ିର ଦକ୍ଧିଣରେ ଥିବା ରାହାତା ଗ୍ରାମକୁ ଅଥବା ଉତ୍ତରରେ ନିମ୍‌ଗାଓଁ ଗ୍ରାମକୁ ଯାଉଥିଲେ, ଏହି ଦୁଇଟି ଗ୍ରାମ ଶିରିଡ଼ିଠାରୁ ମାତ୍ର ତିନିମାଇଲ ବ୍ୟବଧାନରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରେ ଶିରିଡ଼ି ଗ୍ରାମ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ପ୍ରାୟ ବାହାର ଲୋକ କେହି ବାବାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ଜାଣିନଥିଲେ । ଶିରିଡ଼ି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ତାଙ୍କ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସୁଥିଲେ ଏବଂ କିଛି ଅନୁଭୂତି ଲାଭ କରୁଥିଲେ କେବଳ ସେଇମାନେ ହିଁ ବାବାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜାଣିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପାଉଥିଲେ ଏବଂ ଭକ୍ତି କରୁଥିଲେ ।

ଥରେ କୌଣସି କାରଣବଶତଃ ଶ୍ରୀସାଇବାବା ସାମାଜିକ ତଥା ସରକାରୀ ନିୟମକୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ଅଦାଲତ୍ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ବୟାନ ଦେଇଥିଲେ । ବାବା ନିଜେ ହିଁ ଶକ୍ତିର ଆଧାର ଥିଲେ । ତେଣୁ କୌଣସି ବସ୍ତୁବାଦୀ ଶକ୍ତିର ବଶୀଭୂତ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ନଥିଲା । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ବାବା ସରକାରୀ ଆୟୁକ୍ତ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ । ଆୟୁକ୍ତ ବାବାଙ୍କର ପିତାମାତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ବାବା କହିଥିଲେ - "ବ୍ରହ୍ମ ତାଙ୍କର ପିତା ଏବଂ ମାୟା ବା ପ୍ରକୃତି ତାଙ୍କର ମାତା" । ସେ ଏହି ଦୁଇଜଣଙ୍କର ସଂଗମରୁ ହିଁ ଜନ୍ମିତ । ଏହି ବ୍ରହ୍ମ ଏବଂ ମାୟାର ମିଳନରୁ ହିଁ ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ସୃଷ୍ଟି । ଏହି ସୃଜନକ୍ଷମ ଉପାୟର ଏକ ବିଶେଧ ଅଙ୍ଗ । ଏହା ଚିର ଅପରିବର୍ତ୍ତନୀୟ ଓ ଗତିଶୀଳ । ତେଣୁ ଶ୍ରୀସାଇ ଯେ ନିଜେ ଅଦ୍ୱିତୀୟ ପରମବ୍ରହ୍ମ, ତାକୁ ସେ ସାଙ୍କେତିକ ଭାବେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଶ୍ରୀସାଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭଳି କେବେ ବି ଜନ୍ମ ହୋଇନଥିଲେ । ସେ ପ୍ରକୃତରେ ଅଜନ୍ମା ଥିଲେ । ଏପରିକି ଶ୍ରୀସାଇବାବାଙ୍କର ମହାସମାଧି ଘଟଣା ମଧ୍ୟ ମାୟାର ଭ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି କରେ । ୧୮୮୬ ମସିହା ବେଳକୁ ଥରେ ବାସ୍ତରୀ ଘଣ୍ଟା ସମାଧିସ୍ଥ ହେବା ପରେ ବାବା ତାଙ୍କର ଜୀବନୀ ଶକ୍ତି ଫେରିପାଇ ପୁନଶ୍ଚ ତାଙ୍କର ଲୀଳା ଖେଳା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ବାବାଙ୍କର ଜଣେ ପ୍ରମୁଖ ଭକ୍ତ ଭଗତ୍ ମହଲାସ ପତି ବାବାଙ୍କର ବକ୍ତବ୍ୟ ଉପରେ ଭରସା ରଖି ବାସ୍ତରୀ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାବାଙ୍କ ଶରୀରକୁ ନିଜ କୋଳରେ ଧରି ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହିତ ଜଗି ରହିଥିଲେ । କାରଣ ବାବା କହିଥିଲେ, ଯଦି ତିନି ଦିନ ଭିତରେ ମୁଁ ଫେରି ନଆସେ ତେବେ ମୋତେ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ହିଁ ପୋତିଦେବ । ବୋଧହୁଏ ଯଦି ମହଲାସାପତି ବିଭିନ୍ନ ଚାପ ସତ୍ତ୍ୱେ ଜିଦ୍‌ଧରି ବାବାଙ୍କ ସମାଧିସ୍ଥ ଶରୀରକୁ ଜଗିନଥାନ୍ତେ ତେବେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜଗତ ତଥା ଶିରିଡ଼ିର ଇତିହାସ ଭିନ୍ନ ମୋଡ଼ ନେଇଥାନ୍ତା ।

ଇଂରେଜ ସରକାରଙ୍କ ଅଧିନରେ ମାମଲତ୍‌ଦାର ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ନାନାସାହେବ ଚନ୍ଦୁକର ପ୍ରାୟ ୧୮୯୨ ମସିହା ବେଳକୁ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଶିରିଡ଼ି ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ଠିକ୍ ତାଙ୍କ ପରେ ପରେ ଚନ୍ଦୁକରଙ୍କ ସହିତ ଶ୍ରୀ ଗଣେଶ

ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ସହସ୍ରବୁଦ୍ଧେ ବା ଦାସଗୁଣ୍ଡ ମହାରାଜ ଯିଏ ପୋଲିସ୍ ଚାକିରୀରେ ଥାଇ ବାବାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଦାରଖ କରିବାକୁ ଆସି ବାବାଙ୍କ ଚରଣାଶ୍ରିତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ଏହି ଦୁଇ ଭକ୍ତ ହିଁ ଶ୍ରୀ ସାଇବାବାଙ୍କର ଯଶ ଜଙ୍ଗଣ ବମ୍ବେ ପ୍ରେସିଡେନ୍‌ସିରେ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ପ୍ରଚାର କରିଥିଲେ । ଦାସଗୁଣ କୀର୍ତ୍ତନ ମାଧ୍ୟମରେ ତଥା ନାନା ସାହେବ ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପରିଚୟ ମାଧ୍ୟମରେ ବାବାଙ୍କ ଯଶ ଗାନ କରି ଲୋକଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରୁଥିଲେ । ସେହି ସମୟରୁ ହିଁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରୁ ଲୋକମାନେ ଦଳ ଦଳ ହୋଇ ବିଭିନ୍ନ ଆଶା ନେଇ ବାବାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସୁଛନ୍ତି ।

୧୯୧୮ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ୧୫ ତାରିଖ ମଙ୍ଗଳବାର ଦିବା ୨.୩୦, ବିଜୟାଦଶମୀ ଦିନ ବାବା ମହା ସମାଧି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ବାବା ମହାସମାଧି ନେବାର ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷ ପରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ବାବାଙ୍କ ଅଲୌକିକ ଲୀଳାକୁ ବିଭିନ୍ନ ଭକ୍ତମାନେ ଅନୁଭବ କରିପାରୁଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀସାଇବାବା ମହାସମାଧି ନେବା ପୂର୍ବରୁ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଦେଇଯାଇଥିବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ବାବାଙ୍କ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଘଟୁଥିବା ଅଲୌକିକ ଘଟଣା ଗୁଡ଼ିକ ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତିପାଦନ କରେ ।

"ଏଇ ମର ଶରୀର ତ୍ୟାଗ କଲାପରେ ମୁଁ ସଦାସର୍ବଦା କର୍ମକ୍ଷମ ଓ ଶକ୍ତିମନ୍ତ ରହିବି ।"

"ମୋ ଆଶ୍ରିତ ମାନଙ୍କ ଚାହିଦାନୁଯାୟୀ ମୋ ସମାଧି ସେମାନଙ୍କୁ କଥା କହିବ ଓ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେବ ।"

ଏହିପରି ଭାବରେ ଶ୍ରୀସାଇବାବାଙ୍କର ଖ୍ୟାତି ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ବ୍ୟାପିଗଲା । ଧିରେ ଧିରେ ବାବାଙ୍କ ଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ ଅସଂଖ୍ୟ ଲୋକ ଶିରିଡ଼ିକୁ ଆସିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଜାତି, ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସବୁ ଧର୍ମର ଲୋକ ବାବାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସୁଥିଲେ । ସେଠାରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର କଟକଣା ନଥିଲା । ସମସ୍ତେ ସମାନ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବହାର ପାଉଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ୧୮୯୭ ମସିହା ବେଳକୁ ଜଣେ ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୋପାଳ ରାଓ ଗୁଣ୍ଡଙ୍କ ମନରେ ଉରସ୍ ନାମକ ଏକ ପର୍ବ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ଜାଗ୍ରତ ହେଲା ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା ପରେ ବାବାଙ୍କ ଠାରୁ ସକାରାତ୍ମକ ଇଶାରା ପାଇ ପବିତ୍ର ରାମନବମୀ ଦିନ ଏହି ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରାଗଲା । ଏହା ପଛରେ ବାବାଙ୍କର କିଛି ରହସ୍ୟ ଥିଲାପରି ମନେହୁଏ, ଅର୍ଥାତ ଦୁଇଟି ପର୍ବର ଏକସଙ୍ଗେ ପାଳନ ଯଥା ଉରସ୍ ଓ ରାମନବମୀ ଏବଂ ଏଥି ସହିତ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ ଉଭୟ ସଂପ୍ରଦାୟକୁ ଏକାଠି କରି ଭ୍ରାତୃଭାବକୁ ଦୃଢ଼ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ସବ ପାଳନ ଅବସରରେ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ମୁସଲମାନ ସନ୍ଥମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନାର୍ଥେ ପାଳନ କରାଯାଉଥିବା ଚନ୍ଦନ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ମଧ୍ୟ ସେହି ଦିନ ପାଳନ କରାଗଲା । ଏବେ ମଧ୍ୟ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ ସଂପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ସଦ୍‌ଭାବନା ରହି ସୁଚାରୁ ରୂପରେ ରାମନବମୀ ଏବଂ ଚନ୍ଦନ ଶୋଭାଯାତ୍ରା ଏକାସାଙ୍ଗରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶିରିଡ଼ିଠାରେ ଖୁବ୍ ଜାଙ୍କଜମକରେ ପାଳନ କରାଯାଉଛି, ଏହିପରି ଭାବରେ ୧୯୧୨ ମସିହା ବେଳକୁ ଏହି ଉତ୍ସବର ମହତ୍ତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧିପାଇ ପ୍ରବଳ ଜନ ସମାଗମ ହେଲା ଏବଂ ସେତେବେଳେ କେତେଜଣ ଭକ୍ତଙ୍କ ମନରେ ପବିତ୍ର ରାମନବମୀ ଦିନ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ପୁରୁଷ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଜନ୍ମୋତ୍ସବ ହୋଇଥିବାରୁ ସେହିଦିନ ଜନ୍ମୋତ୍ସବ ପାଳନ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ । ଏହା ପଛରେ କିଛି ବିଧି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଛି ବୋଲି ଭାବି ସେମାନେ ନିଜ ଭିତରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିନେଲେ । ପ୍ରକୃତରେ ବାବା ଏ ସମସ୍ତ କାମ ପାଇଁ କେତେକଙ୍କ ମନରେ ଏହିପରି ଇଚ୍ଛା ଭାବନା ଜାଗ୍ରତ କରାଉଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଭକ୍ତ ବାବାଙ୍କର ଏହି ବିଚିତ୍ରଚରିତ ଅଲୌକିକ ଲୀଳା ଖେଳାକୁ ମୁକ୍ତ କଣ୍ଠରେ ସ୍ୱୀକାର

କରନ୍ତି । ଠିକ୍ ସେହିପରି ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ବାବା ନାଗପୁରର ବିଖ୍ୟାତ୍ କୋଟିପତି ବାପୁ ସାହେବ ବୁଟି ଏବଂ ଶିରିଡ଼ିର ମାଧବ ରାଓ ଦେଶପାଣ୍ଡେ (ଶ୍ୟାମା)ଙ୍କୁ ସ୍ୱପ୍ନ ମାଧ୍ୟମରେ ୱାଡ଼ା ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ବାବାଙ୍କ ଆଦେଶ ମୁତାବକ ବୁଟିସାହେବ ୱାଡ଼ା ନିର୍ମାଣ କରି ସାରିବା ପରେ ଗୋଟିଏ କଡ଼ରେ ମୁରଲୀଧର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବିଗ୍ରହ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଇଲେ । କିନ୍ତୁ ଠିକ୍ ସେହି ସମୟ ବେଳକୁ ଅଚାନକ ବାବା ଭୀଷଣ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ବୁଟି ସାହେବ ଚିନ୍ତାରେ ପଡ଼ିଗଲେ । ବାବାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଆହୁରି ଖରାପ ଆଡ଼କୁ ଗତି କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ ବାବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱିତ କରି ମହାସମାଧି ନେବାର ଅଳ୍ପ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କ ଶରୀରକୁ ବୁଟି ୱାଡ଼ାରେ ବିଶ୍ରାମ ଦେବା ପାଇଁ କହି ପାର୍ଥିବ ଶରୀର ତ୍ୟାଗ କଲେ । ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ବାବା ନିଜେ ହିଁ ମୁରଲୀଧର ବନିଗଲେ ।

ବାବା ବିଭିନ୍ନ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ରୂପରେ ଦର୍ଶନ ଦେଉଥିଲେ । କେତେକଙ୍କୁ ଶ୍ରୀରାମ ରୂପରେ, କେତେକଙ୍କୁ ନିଜର ଇଷ୍ଟ ଗୁରୁଦେବ ରୂପରେ, ଆଉ କେତେକଙ୍କୁ ନିଜ ପିତାଙ୍କ ରୂପରେ ଦର୍ଶନ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ଭକ୍ତି ଭାବକୁ ଦୃଢ଼ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ବାବା ସର୍ବଦା ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ କଲେ, ସେମାନେ ଉପକୃତ ହେବେ ସେହି ଅନୁସାରେ ସମୟ ଦେଖି ତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ସାଇଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ଦର୍ଶନ ହିଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଯୋଗସାଧନା ସଦୃଶ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହିତ ବାର୍ତ୍ତାଳାପରେ ସମସ୍ତ ପାପ କ୍ଷୟ ହୋଇଯାଉଥିଲା । ତାଙ୍କ ପବିତ୍ର ଚରଣୋଦକ ପାନ କଲେ ସମସ୍ତ ବାସନା କାମନା ଧ୍ୱଂସ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ସେ ପରମବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱରୂପ ଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀସାଇବାବା ଅପରିମେୟ ଶକ୍ତିର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ସେ ଶିରିଡ଼ି ଗ୍ରାମର ବାହାରକୁ ଯାଉନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପୃଥିବୀର କେଉଁ କୋଣରେ କଣ ଘଟୁଛି ତାର ଟିକିନିଖି ଖବର ସଠିକ ଭାବରେ କହି ଦେଉଥିଲେ । ଏ ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ସ୍ୱତଃସ୍ଫୁର୍ତ୍ତ ଭାବେ ତାଙ୍କଠାରେ ଆସୁଥିଲା । ସେ କେବେ ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ କରୁନଥିଲେ । ସେ ଖୁବ୍ ଧୀର ଶାନ୍ତ ରହୁଥିଲେ । ପ୍ରଶାନ୍ତି ଓ ମାନସିକ ସ୍ଥିରତା ତାଙ୍କର ଭୂଷଣ ଥିଲା । ସେ ଥିଲେ ଜ୍ଞାନର ଅନନ୍ତ ଭଣ୍ଡାର । ସେ ସର୍ବଦା ଆତ୍ମଦର୍ଶନରେ ମଗ୍ନ ରହୁଥିଲେ । ସେ କର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେଉଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଅନ୍ତର ଥିଲା ଦର୍ପଣରେ କାଚ ସଦୃଶ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବାଣୀରୁ ଅମୃତ ଝରୁଥିଲା । ଯଶ କିମ୍ବା ଅପଯଶ ପ୍ରତି ସେ ତିଳେହେଲେ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ କରୁନଥିଲେ । ସେ ସ୍ପଷ୍ଟବାଦୀ ଥିଲେ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ମିଶୁଥିଲେ । ତଥାପି କେବେ ହେଲେ ସେ ମାନସିକ ସ୍ଥିରତାରୁ କିମ୍ବା ନିରବତାର ସଂକଳ୍ପରୁ ତିଳେ ମାତ୍ର ବିଚ୍ୟୁତ ହେଉନଥିଲେ । ସେ ଥିଲେ ଜଣେ ସରଳ, ବିନମ୍ର ଓ ଅହଂକାର ଶୂନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରିୟ । ସେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱାତୀତ ଏବଂ କେବେ ହେଁ ବିଷାଦଗ୍ରସ୍ତ ବା ହର୍ଷୋତ୍‌ଫୁଲ୍ଲ ନ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଜୀବନୀ, ପଶୁପକ୍ଷୀ ମାନଙ୍କ ସଂପର୍କରେ କହିଥିବା ଗଳ୍ପ ଏବଂ ତାଙ୍କର ବାଣୀ ସମୂହ ଅତି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ । ଏହି ପାର୍ଥିବ ଜଗତରେ ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଜର୍ଜରିତ ମାନବକୁ ଶାନ୍ତି ଓ ସନ୍ତୋଷ ଦେବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଉଭୟ ସାଂସାରିକ ଏବଂ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସ୍ତରରେ ଜ୍ଞାନ ଓ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ, ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କର ଜୀବିତାବସ୍ଥାରେ ତାଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ସେହି ଦିବ୍ୟ ଆଲୋକର ଉଦ୍‌ଭାସନ ଲାଭ କରି ନିଜକୁ ଧନ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଆଜି ମଧ୍ୟ ବାବାଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତବାଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଭକ୍ତ ଶିରିଡ଼ିକୁ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଧାର ପରି ଆସୁଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀସାଇବାବାଙ୍କ ପରି ଅବତାରଙ୍କ

ପଦରଜ ପାଇ ଶିରିଡ଼ି ଗ୍ରାମ ଆଜି ଅସାଧାରଣ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଲାଭ କରିଛି । ଶିରିଡ଼ିର ଘାସ, ଗୋଡ଼ି, ପଥର ଅନାୟାସରେ ସାଇବାବାଙ୍କର ପଦ ଚୁମ୍ବନ କରି ଏବଂ ତାଙ୍କ ପଦରଜକୁ ନିଜ ମସ୍ତକରେ ପାଇ ଧନ୍ୟ ହୋଇଯାଇଛି । ଶିରିଡ଼ିରେ ସାଇବାବାଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ ହିଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ବେଦ ମନ୍ତ୍ର ସଦୃଶ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସାରା ପୃଥିବୀରେ ସାଇ-ପ୍ରବାହ କ୍ଷିପ୍ର ବେଗରେ ମାଡ଼ି ଚାଲିଛି । ସାରା ଦୁନିଆ ସାଇମୟ ହେବାପରି ଅନୁଭୂତ ହେଉଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ହାରାହାରି ୫୦ ହଜାର ଭକ୍ତ ଶିରିଡ଼ିରେ ବାବାଙ୍କ ସମାଧି ଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ସୁଅ ପରି ଆସୁଛନ୍ତି । ଏପରିକି ରାମନବମୀ, ବିଜୟାଦଶମୀ, ଗୁରୁପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଭଳି ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସବ ଦିନ ମାନଙ୍କରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଭକ୍ତଙ୍କ ଗହଣରେ ଶିରିଡ଼ି କୋଳାହଳମୟ ହୋଇଉଠେ । ସବୁଠାରୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟ ହେଉଛି, ବାବା ମହାସମାଧି ନେବାର (୧୯୧୮) ଏତେ ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ଶିରିଡ଼ି ପରିଦର୍ଶନ କରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭକ୍ତଙ୍କ ମୁଖରୁ ପରୋକ୍ଷ କିମ୍ବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଅଲୌକିକ ଅନୁଭୂତି ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ବାବାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଧାରାବାହିକ ଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଘଟୁଥିବା ଅଲୌକିକ ଘଟଣା ଗୁଡ଼ିକ ଜନମାନସରେ ବାବାଙ୍କ ପ୍ରତି ଥିବା ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ ବହୁଗୁଣିତ କରିଦେଇଛି ।

"ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ସବୁରୀ" ଅର୍ଥାତ୍ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଧୈର୍ଯ୍ୟ – ଶ୍ରୀସାଇବାବାଙ୍କ ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଲାଭ କରିବାର ମୂଳମନ୍ତ୍ର ଥିଲା । ବାବା ସର୍ବଦା ନିଜ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଛଳରେ ଏହି କଥା ହିଁ ବୁଝାଉଥିଲେ – "ମୋ ଉପରେ ଭରସା ରଖ ଏବଂ ଅପେକ୍ଷା କର, ଦେଖ ମୁଁ ତୁମର କଣ ଉପକାର କରୁଛି । ଏହାର ବାସ୍ତବତା ସାଇ ଚରଣାଶ୍ରିତ ଭକ୍ତମାନେ ମର୍ମେ ମର୍ମେ ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି । ଅଭୀପ୍ସାପଲବ୍ଧି ଦିଗରେ ଅଗ୍ରସର ହେବା ପାଇଁ ବାବା ସର୍ବଦା ଉତ୍ସାହିତ କରି କହୁଥିଲେ – ସେଠାକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଅନେକ ପଥ ଅଛି, ଏଠାରୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଶିରିଡ଼ିରୁ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପଥ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏ ପଥ କଷ୍ଟ ସାପେକ୍ଷ । ଏ ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହେବା ବେଳେ ବିଭିନ୍ନ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ପାଇଁ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ ଜଣେ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ନିତାନ୍ତ ଜରୁରୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣେ ସଦ୍‌ଗୁରୁଙ୍କ ନିଶ୍ଚିତ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଅଛି ।" ବାବା ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ଭକ୍ତ ମାନଙ୍କୁ ଏ ଦିଗରେ ଅଗ୍ରସର କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଠିକ୍ ସମୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ।

ବାବା ବେଳେ ବେଳେ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସୁଥିବା ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଭକ୍ତଙ୍କ ଗହଣରେ ନିଜର ଅବତାର ରହସ୍ୟ ବିଷୟରେ କହୁଥିଲେ । "ତୁମେ ଯେଉଁଠାରେ ଥାଅ ନା କାହିଁକି, ଯେଉଁ କାମ କରୁଥାଅ ପଛକେ, ଏତିକି ମନେରଖ ଯେ ତୁମର ସକଳ କର୍ମ ବିଷୟରେ ମୁଁ ଅବହିତ । ମୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟରେ ବିରାଜିତ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅନ୍ତଃସତ୍ତା । ମୁଁ ସମସ୍ତ ଜୀବ, ସ୍ଥାବର, ଅସ୍ଥାବର ଜଗତକୁ ଧରି ରଖିଛି । ଏ ବିଶ୍ୱରେ ଯାହାସବୁ ଘଟୁଛି, ସେ ସବୁର ସୂତ୍ରଧର ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରକ ମୁଁ । ମୁଁ ହେଉଛି ଆଦିମାତା, ସକଳ ଜୀବଙ୍କର ମୂଳାଧାର – ତିନିଯୁଗର ସମନ୍ୱୟ, ସବୁ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଶକ୍ତିର ଚାଳକ, ମୁଁ ସ୍ରଷ୍ଟା, ପାଳନକର୍ତ୍ତା ଓ ବିନାଶ କର୍ତ୍ତା । ମୋ ପ୍ରତି ଯିଏ ଧ୍ୟାନ ଦିଏ, ତାର କିଛି ଅନିଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଯେ ମୋତେ ଭୁଲିଯାଏ, ସେ ସଂସାରର ମାୟା ଜାଲରେ ଘାଣ୍ଟି ହୁଏ । ସବୁ କୀଟ, ପିପିଲିକା, ଦୃଷ୍ଟ ଓ ଅଦୃଷ୍ଟ ବିଶ୍ୱ ମୋର ଶରୀର ବା ମୋର ସ୍ୱରୂପ ।" ଶ୍ରୀ ସାଇବାବା ସର୍ବଦା କର୍ମଯୋଗ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରିଆସୁଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ମୁଖ ନିଃସୃତ ବାଣୀ ଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ ସରଳ ଏବଂ ଉପାଦେୟ ହୋଇଥାଏ ।

ଶ୍ରୀସାଇବାବାଙ୍କୁ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ଭକ୍ତମାନେ ଭଗବାନଙ୍କ ଅବତାର ବୋଲି ବିଚାର କରୁଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ବାବା ଖୁବ୍ ବିନମ୍ରତା ସହ ସେସବୁକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରୁଥିଲେ ଏବଂ କହୁଥିଲେ - "ମୁଁ ଜଣେ ସାଧାରଣ ଫକୀର । ମୋର କେହି ନାହିଁ ଏବଂ ସବୁ ପ୍ରକାର ଜଞ୍ଜାଳ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ ହେଁ ମୁଁ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ରହିଛି । ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ମାୟା ମୋତେ ଅନେକ ସମୟରେ ପରିହାସ କରୁଛି । ଏହି ମାୟା ଶକ୍ତି ବ୍ରହ୍ମଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ି ନାହିଁ । କର୍ମର ପଥ ସର୍ବଦା ରହସ୍ୟମୟ । ମୁଁ ଯଦିଓ କିଛି କରୁନାହିଁ, ତଥାପି ଅଦୃଷ୍ଟ ଜନିତ କର୍ମଫଳ ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ମୋତେ ହିଁ ଦାୟୀ କରିଥାନ୍ତି । ମୁଁ କେବଳ ମାତ୍ର ସାକ୍ଷୀ ସ୍ୱରୂପ । ସ୍ୱୟଂ ଭଗବାନ ହିଁ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ସୂତ୍ରଧର ଓ ପ୍ରେରଣା ଦେଲାବାଲା ଏବଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୟାବନ୍ତ । ମୁଁ ଈଶ୍ୱର ନୁହେଁ ବା ପ୍ରଭୁ ନୁହେଁ, ମୁଁ ତାଙ୍କର କେବଳ ଆଜ୍ଞାବହ ଦାସ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ସର୍ବଦା ସ୍ମରଣ କରିଥାଏ ।" କିନ୍ତୁ ବାବା ତାଙ୍କର ଅନ୍ତିମ ସମୟ ବେଳକୁ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସିଧାସଳଖ ଆରତି କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପୂଜା ପର୍ବାଣିକୁ ମଧ୍ୟ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ସାଦର ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ।

ବାବା ମହାସମାଧି ନେବାର ଦୀର୍ଘ ୩୬ ବର୍ଷପରେ ସମାଧି ମନ୍ଦିରଠାରେ ବାବାଙ୍କ ମାର୍ବଲ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାକୁ ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ପ୍ରଖ୍ୟାତ୍ ଖୋଦନ ଶିଳ୍ପୀ ଭାଉ ସାହେବ ବସନ୍ତ ରାଓ ତାଲିମଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରତିକୃତିର ଉଚ୍ଚତା ୫-୧/୨ ଫୁଟ ଏବଂ ଇଟାଲୀର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ କାରକା ମାର୍ବଲରେ ନିର୍ମିତ । ସେ ସମୟରେ ଆନୁମାନିକ ଟ.୨୨,୦୦୦ଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ସାତମାସ ସମୟ ଲାଗିଥିଲା । ୧୯୫୪ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସ ୭ତାରିଖ ଦଶହରା ଦିନ (ଗୁରୁବାର) ସ୍ୱାମୀ ସାଇ ଶରଣାନନ୍ଦଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାବାଙ୍କ ସମାଧି ପୀଠ ଠାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଦ୍ୱାରକାମାଇ ମସ୍‌ଜିଦ୍‌ରେ ଥିବା ବାବାଙ୍କର ସୁନ୍ଦର ପୂର୍ଣ୍ଣାବୟବ ପ୍ରତିକୃତି ବାବାଙ୍କର ଜଣେ ସୁପରିଚିତ ଭକ୍ତ ଖ୍ୟାତନାମା ଚିତ୍ରକର ଶ୍ୟାମରାଓ ଜୟକରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଙ୍କିତ । ଜଣେ ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ଧର୍ମପ୍ରାଣ ଭକ୍ତ ଏହି ପ୍ରତିକୃତିକୁ ଦେଖିଲେ ତାଙ୍କୁ ଲାଗିବ ସେ ଯେପରି ଜୀବନ୍ତ ବାବାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ମାର୍ବଲ ମୂର୍ତ୍ତି ନିର୍ମାଣ ପଛରେ ଗୋଟିଏ ଦିବ୍ୟ ସଂଯୋଗ ରହିଅଛି । ମୁମ୍ବାଇ ବନ୍ଦରକୁ ଇଟାଲିଆନ୍ ଶଙ୍ଖମରମ୍‌ର୍ ମାର୍ବଲର ଗୋଟିଏ ବିଶାଳ ଶିଳାଖଣ୍ଡ ଜାହାଜରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ଯେଉଁଥିରେ କୌଣସି ଗ୍ରାହକ କିମ୍ବା ପ୍ରେରକର ନାମ ବା ଠିକଣା ଉଲ୍ଲିଖିତ ହୋଇନଥିଲା । ତେଣୁ ବନ୍ଦର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିୟମାନୁଯାୟୀ କିଛିଦିନ ପରେ ଶିଳାଖଣ୍ଡର ନିଲାମ ଘୋଷଣା କରିଦେଲେ । ଫଳତଃ କୌଣସି ଅଜଣା ବ୍ୟକ୍ତି ଉକ୍ତ ଶିଳାଖଣ୍ଡକୁ ଖରିଦ କରି ଶ୍ରୀସାଇବାବାଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ନିର୍ମାଣ ସକାଶେ ଶ୍ରୀସାଇବାବା ସଂସ୍ଥାନ ଟ୍ରଷ୍ଟକୁ ଦାନ କରିଦେଲେ ।

ଏହି ମୂର୍ତ୍ତି ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ଶିଳ୍ପୀ ଶ୍ରୀତାଲିମଙ୍କୁ ଅଦ୍ଭୁତ ପ୍ରକାର ଅନୁଭୂତି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ମୂର୍ତ୍ତି ନିର୍ମାଣ ପୂର୍ବରୁ ଶିଳ୍ପୀଙ୍କୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଅତି ପୁରୁଣା କଳାଧଳା ପ୍ରତିଛବି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯେଉଁଥିରେ କି ବାବା ଗୋଟିଏ ପଥର ଖଣ୍ଡ ଉପରେ ବସିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ତାଲିମ ଉକ୍ତ ପ୍ରତିଛବିକୁ ନେଇ ବିଷମ ସଙ୍କଟରେ ପଡ଼ିଲେ । କାରଣ ବାବାଙ୍କ ମୁହଁର ଆକାର କେଉଁ ପଟରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କିପରି ସମାପ୍ତ କରିବେ ସେ କିଛି ଭାବିପାରୁନଥାନ୍ତି । ସେହିଭଳି ମାନସିକତାରେ ସେ ରାତିସାରା ଶୋଇପାରୁନଥାନ୍ତି । ଦିନେ ରାତିରେ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ସେ ନିଜ ଷ୍ଟୁଡ଼ିଓକୁ ଚାଲିଆସିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁ

ଅଲୌକିକ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିଲେ ତାହା ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟ ଏବଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଲୌକିକ ଥିଲା ତାଙ୍କ ପାଇଁ । କାରଣ ସେ ଉପରୋକ୍ତ ଅର୍ଦ୍ଧନିର୍ମିତ ଶିଳାଖଣ୍ଡର ଶୀର୍ଷ ଭାଗରେ ଶ୍ରୀସାଇଙ୍କ ଜୀବନ୍ତ ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଚକିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଶ୍ରୀ ତାଲିମ ବାବାଙ୍କ ସେହି ଅପୂର୍ବ ଦିବ୍ୟ ମୁଖମଣ୍ଡଳକୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ଭାବରେ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲେ । କିଛି ସମୟ ପଶ୍ଚାତ୍ ସେ ଅଲୌକିକ ଦୃଶ୍ୟ ଉଭାନ୍ ହୋଇଗଲା । ଏହି ଅଲୌକିକ ଘଟଣା ଶ୍ରୀ ତାଲିମଙ୍କ ମାନସପଟରେ ଏତେ ଗଭୀର ଭାବେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଲା ଯେ, ବାବାଙ୍କ ଉକ୍ତ ଜୀବନ୍ତ ମୁଖମଣ୍ଡଳ ସଦାସର୍ବଦା ତାଙ୍କ ଆଖି ସାମନାରେ ନାଚି ଉଠୁଥାଏ । ତତ୍‌ପଶ୍ଚାତ୍ ଶ୍ରୀ ତାଲିମଙ୍କ କୌଣସି ସାଂସାରିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଧ୍ୟାନ ରହିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ସେ ଏକାଗ୍ର ଚିତ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରଥମେ ଶ୍ରୀସାଇଙ୍କ ଦିବ୍ୟ ମୁଖମଣ୍ଡଳର ଆକୃତିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପ ଦେଇଦେଲେ । ସେହି କାରଣରୁ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଶିରିଡ଼ିର ସମାଧି ମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଶ୍ରୀସାଇଙ୍କର ମାର୍ବଲ ବିଗ୍ରହ ଏତେ ଜୀବନ୍ତ ତଥା ସଜୀବ ପ୍ରତୀତ ହୋଇଥାଏ । ଶ୍ରୀ ତାଲିମଙ୍କ କାରିଗର ମାନେ ମୂର୍ତ୍ତିର ଅର୍ଦ୍ଧାଧିକ କାମ ସାରି ଆସୁଥିବା ବେଳେ ହଠାତ୍ ଶିଳାଖଣ୍ଡର ହାତୁଡ଼ି ପ୍ରହାରରେ ସୃଷ୍ଟ ଶବ୍ଦରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା । ହାତୁଡ଼ିର ଆଘାତ କୌଣସି ଫମ୍ପା ଜାଗାରେ ପଡୁଥିବାର ଅନୁମାନ କରାଗଲା । ଏଥିରେ ଶ୍ରୀ ତାଲିମ ଓ କାରିଗରମାନେ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇଗଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭାଳେଣି ପଡ଼ିଗଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପାୟ କଣ ? କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ତାଲିମ ନିଜକୁ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ କରିନେଇ ଆଉଥରେ ଭଲ ଭାବରେ ଉକ୍ତ ଶିଳାଖଣ୍ଡକୁ ମାପିଲେ କାରଣ ଏହା ଜାଣିବା ନିତାନ୍ତ ଜରୁରୀ ଥିଲା ଯେ, ଫମ୍ପା ଭାଗଟି କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ପଡୁଛି । କିନ୍ତୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ଉକ୍ତ ଫମ୍ପା ଭାଗଟି ବାବାଙ୍କ ଡ଼ାହାଣ ଗୋଡ଼ ଭାଙ୍ଗି ବସିବା ଅବସ୍ଥାର ଠିକ୍ ତଳକୁ ରହୁଥିଲା । ଯଦ୍ଦ୍ୱାରା ସେହିଭାଗ ପଥରକୁ କାଟିବାର ସମୟ ଓ ଶ୍ରମ ବଞ୍ଚିଗଲା ।

୧୯୫୨ ମସିହାରେ ସମାଧି ମନ୍ଦିର ଶିଖରରେ ସୁନାକଳସ ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହିଦିନ ହିଁ ଶ୍ରୀ ସାଇବାବା ସଂସ୍ଥାନ ଟ୍ରଷ୍ଟ, ଶିରିଡ଼ି ଦ୍ୱାରା ସେଠାରେ ବାବାଙ୍କ ବିଗ୍ରହ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ନିମନ୍ତେ ସଂକଳ୍ପ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଠିକ୍ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବିଧି ମୁତାବକ ବାବାଙ୍କ ମାର୍ବଲ ବିଗ୍ରହକୁ ସମାଧି ପୀଠ ଠାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା । ସେହିଦିନ ମୁମ୍ବାଇରୁ ଟ୍ରକ ଯୋଗେ ଉକ୍ତ ବିଗ୍ରହକୁ ଖଣ୍ଡୋବା ମନ୍ଦିର ପ୍ରାଙ୍ଗଣକୁ ଅଣାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତତ୍‌ପରେ ସେଠାରୁ ଭବ୍ୟ ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ସମାଧି ମନ୍ଦିରକୁ ଆଣି ଅବସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରଥମେ ସମାଧି ମନ୍ଦିରରେ ୬୦.୮୨କିଲୋଗ୍ରାମ ଓଜନ ଚାନ୍ଦିର ସିଂହାସନ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିଲା । ତତ୍‌ପରେ ୨୦୦୨ ମସିହା ବେଳକୁ ୨୦୫ କିଲୋଗ୍ରାମ ଓଜନର ଚାନ୍ଦିର ସିଂହାସନ ନିର୍ମିତ ହେଲା । ପୁନଶ୍ଚ ୨୦୦୭ ମସିହା ବେଳକୁ ୧୧୦କିଲୋଗ୍ରାମ ଓଜନର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ସିଂହାସନରେ ବାବା ବିରାଜମାନ କଲେ ଏବଂ ମନ୍ଦିର ଉପର ଭାଗକୁ ମଧ୍ୟ ୭ କିଲୋଗ୍ରାମ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରେ ଆଚ୍ଛାଦିତ କରାଗଲା । ସବୁଠାରୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ବିଷୟ ହେଉଛି ୧୮୫୪ ମସିହାର କୌଣସି ସମୟରେ ଶିରିଡ଼ିର ଗ୍ରାମ୍ୟବାସୀ ବାବାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ କିଶୋର ବୟସରେ ଗୋଟିଏ ନିମ୍ବ ବୃକ୍ଷ ମୂଳରେ ଧ୍ୟାନସ୍ଥ ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖିଥିଲେ ଏବଂ ଠିକ୍ ଶହେ ବର୍ଷପରେ ୧୯୫୪ ମସିହାରେ ବାବାଙ୍କ ମାର୍ବଲ ପ୍ରତିକୃତିକୁ ସମାଧି ପୀଠ ଠାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଧନ୍ୟ ଶ୍ରୀସାଇନାଥ ମହାରାଜ । ଧନ୍ୟ ତୁମ ଲୀଳା .... । ❑❑❑

ସତ୍ ଚରିତ୍ର : ଶିକ୍ଷା ବନାମ୍ ଚିନ୍ତାଧାରା

ବିଶ୍ୱଜିତ ପାଲ (ପୁରାତନ ଛାତ୍ର)
ମାତୃସଦନ, ୧୬-ବାଘଡ଼ାରୋଡ୍, ବାରିପଦା

କି ଜ୍ୱର ହେଲା କେଜାଣି ଛାଡ଼ିବାକୁ ଚାହୁଁ ନଥାଏ। ସକାଳେ ସଂଜରେ ଆସେ। ସଂଜରେ ଛାଡ଼ିଲେ ରାତିରେ ଆସେ। ହେଇ ହେଇ ମାସେ ଦି'ମାସ ପରେ ଛାଡ଼ିଲା ସିନା ଦୁର୍ବଳ କରି ରଖିଲା ଚାରି ପାଞ୍ଚମାସ। ତା ସାଂଗରେ କୋରି କୋରି ଖାଇଲା ସ୍ମରଣ ଶକ୍ତିକୁ। ନିଇତି ଚେତନଟୀ ଯାଇ ବିଜ୍ଞାନ ପାଠ ପଢି ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ମନ ବଳ ଭାଙ୍ଗିଦେଲା। ଯେତେ ସିଏ ବୁଝେଇଲେ ବି ସେ ସାହସ କରିପାରିଲାନି। ଉତାରିବା ବା କପି କରିବା କଳାରେ ଯିଏ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ ନୁହେଁ, ତାକୁ ସବୁ ପ୍ରକାର ସୁବିଧା କରିଦେଲେ ବି କଣଟା କରନ୍ତା ...। କିଛି କରିପାରିବନି ଜାଣି ଏତେ ଯୁକ୍ତି ତର୍କ - ଏତେ ଚିନ୍ତା ଭାବନାରୁ କ୍ଷାନ୍ତ ହୋଇ ପଥ ବଦଳାଇ ନେଲା, ନାମ ଉଠେଇଆଣି ଏମ୍.ପି.ସି. କଲେଜରେ ବାଣିଜ୍ୟ ବା କଳା ବିଭାଗରେ ନାମ ଲେଖାଇବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ... ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଯୋଗକୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହ ଅପେକ୍ଷା କଲା ...।

ତାରି ଭିତରେ ଦେଖାହେଲା ଜଣେ ସ୍କୁଲ ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍ ସାଂଗରେ। ପଛରେ ମେଟ୍ରିକ୍ ପାଶ୍ କରି ବାବା ବଳିଆ କଲେଜ୍‌ରେ ନାଁ ଲେଖେଇଥାଏ। ଦିନେ ତା କଲେଜକୁ ଡ଼ାକିଲା, ଇଚ୍ଛା ନଥିଲେ ବି ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଟୟ୍ ଟ୍ରେନ୍‌ର ଯାତ୍ରୀ ହୋଇ ସେମାନେ କେମିତି ଭିନ୍ନ ଆନନ୍ଦ ପାଇ ପାରୁଛନ୍ତି ସେତିକି ଜାଣିବା ପାଇଁ ସେ ତା ସହିତ ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ ଗଲା। ସେଥିରେ ସାର୍, ମାଡ଼ାମ୍ ଓ ତା ଶ୍ରେଣୀ ସାଂଗମାନେ ବି ଯାଉଥିଲେ। ମାତ୍ର କେତେ ଜଣଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରାୟ ଜୁନିଅର୍। ସମ ବୟସର ଯେଉଁ କେତେଜଣ ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଦି'ଚାରି ଜଣ ଅକଥା କହିଦେଲା ବାଲା ଥିଲେ। ସେମାନେ ଖାଲି ଝିଅଙ୍କୁ କମେଣ୍ଟ ମାରନ୍ତିନି ସାର୍ ମାଡ଼ାମ୍‌ଙ୍କୁ ନେଇ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଚୁଗୁଲି ଗୁଗୁଲି କରିପାରନ୍ତି। ତାଙ୍କ ମୁହଁରେ ଲାଜଲଜ୍ଜା ନଥାଏ କି ବାଡ଼ବତା ବି ନଥାଏ, ପର ନାଁରେ କହିବାରେ ଆନନ୍ଦ ପାଆନ୍ତି, ବନେଇ ଚୁନେଇ କହିପାରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ନିଜ ଗର୍ବରେ ନିଜେ ଫୁଲି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଗ୍ରେଟ୍ ମନେ କରନ୍ତି।

ସେ ସେମାନଙ୍କ ନେଚର ଜାଣେ, ମନେମନେ ସେମାନଙ୍କୁ ତଥା ସେହିପରି ନେଚରର ଅନ୍ୟ ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ଘୃଣା କରେ। ତଥାପି ହସ ଖୁସି ଭିତରେ ମାପିଚୁପି ଯେତିକି ସଂପର୍କ ରଖିବା ଦରକାର ସେତିକି ରଖେ। ସେଦିନ ବି ସେଇଆ କଲା। ସେମାନେ ବି ତାକୁ ସାଂଗରେ ପାଇ ଖୁସି ହେଲେ, ନିଜ କଲେଜକୁ ସ୍ୱାଗତ କଲେ, ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ହାତୀ ଦେଖେଇବେ ତାପରେ ମୟୁର-ମୟୁରୀ ଦେଖେଇବେ କହିଲେ। ଏ କଥାର ଅର୍ଥ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ବୁଝି ପାରିନଥିଲା, ପଛେ ଯେତେବେଳେ ବୁଝିଲା ଦୁଃଖିତ ହେଲା। ଅବଶ୍ୟ ସେଠିକାର ପରିବେଶ ତାକୁ ବେଶ୍ ଖୁସି କରିପାରିଥିଲା, ଗୋଟେ ପଟେ ରେଳ ଲାଇନ୍, ଆଉ ଗୋଟେ ପଟେ ଏନ୍.ଏଚ୍.-୫। ଚାରିପଟେ ଧାନବିଲ,

କେନ୍ଦୁ, ବର, ଜାମୁ, ଆମ୍ବ ଓ ଅନ୍ୟ କେତେ କେତେ ଗଛ, ଶାଳ ଗଛ ସହିତ। ଜନବସତିଠୁ କିଛି ଦୂରରେ ... ମରୁଭୂମିରେ କହିଲେ ଚଳିବ କିମ୍ବା ଟାଙ୍ଗରା ଭୂଇଁରେ ... ତାର ଗୋଟେ ପଟେ ଅଫିସ୍ ତ ଅନ୍ୟପଟେ କ୍ଲାସ୍ ରୁମ୍। ଶୀତ ଦିନେ ଜଣା ପଡ଼େନି, ଖରା ଦିନେ ବଡ଼ଠୁ ବଡ଼ ଜଣା ପଡ଼େ ମଝି ପଡ଼ିଆଟା। ତାଠୁ ବଡ଼, ସେଠିକାର ସାର୍ ମାଡ଼ାମ୍‌ଙ୍କ ମନ। ସେମାନେ ବହୁତ ବଢିଆ। ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରତି ସାନ ଭାଇ ଭଉଣୀ ବ୍ୟବହାର। ଯେସାକୁ ତେସା ନୀତିରେ କାହାକୁ ଗାଳି ଧମକ ଚମକ ତ କାହାକୁ ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା। ଉଭୟଙ୍କର ବୟସର ତାରତାମ୍ୟ ବିଶେଷ ନଥିବାରୁ ମିଳାମିଶା ହସଖୁସି ପାରିବାରିକ ପରିବେଶର ପ୍ରଶଂସନୀୟ ସଂପର୍କ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍କାୟିତ ଭାବରେ ତା କାମ କରୁଥିଲା, ଯାହାକି ସ୍ୱର୍ଗକୁ ନିଶୁଣୀ ନାହିଁ ବଡ଼ଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ନାହିଁ ର ନିୟମ ପାଳନ କରୁଥିଲା।

ଚେହେରା ନଥାଇ କିଏ ସାର୍ ବା କିଏ ମାଡ଼ାମ୍ ନିଜକୁ ବେଶି ସଜେଇ ହୋଇ ଷ୍ଟାଇଲ୍ ମାରୁଛନ୍ତି, ଯୋଗ୍ୟତାଠୁ ବେଶି ଫଡ଼ ଫଡ଼ ହୋଇ ଫୁଟାଣି ମାରୁଛନ୍ତି, କିଏ ପୁଣି ପୁଅଙ୍କୁ ଟକଟକ ତ ଝିଅଙ୍କ ସାଂଗରେ ଫୁସୁର ... ଫାସୁର୍ ଯେତେ ଯାହା ଆଲୋଚନା ସମାଲୋଚନା ସବୁ ଗୁରୁଜନଙ୍କ ପଛରେ ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହୁଥିଲା। ଯେତେ ଉଦ୍ଧତ ପିଲା ହେଲେ ବି ମୁହାଁମୁହିଁ ବଡ଼ ଧରଣର କିଛି ଘଟଣା ଘଟେଇବାକୁ ସାହାସ କରି ପାରୁନଥିଲା। ସେତେବେଳେ ୟୁନିୟନ୍‌ବାଜି ନଥିଲା। କଲେଜ୍ ଆସି ହଠାତ୍ ବୟସଠୁ ବେଶୀ ନଲେଜ୍ ବଢିଯିବାର ଆଶଙ୍କା ନଥିଲା। ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାଁ ଲେଖେଇଥିଲେ ଜଣ ହେଲା ମାଟିରେ ଲିପା ଗୋବର ବାସ୍ନା ସହିତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢିଲା ଭଳି ପଢୁଥିଲେ। ଉଜ୍ଜ୍ୱଳମୟ ଭବିଷ୍ୟତର ସ୍ୱପ୍ନକୁ ସାକାର କରିବା ପାଇଁ ନିଜ ଭୁଲ୍ ସୁଧାରିବା ଇଛାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଦଣ୍ଡକୁ ସାଦରେ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ, ପ୍ରତିକାରାତ୍ମକ ପ୍ରତିବାଦ ବି କେବେ କରୁନଥିଲେ।

କିଛି ଦିନ ଲଗାତାର୍ ଗଲାପରେ ସେ ସେଇଠି ନାଁ ଲେଖେଇବାକୁ ଚିନ୍ତା କଲା। କେହି କେହି ବାରଣ କଲେ, କାରଣ ବଡ଼ କଲେଜ୍‌ରେ ବଡ଼ ସାର୍‌ଙ୍କ ଭଲ ପାଠ। ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ, ତା ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍‌ର ଭେଲ୍ୟୁ ବେଶୀ। କିନ୍ତୁ କଥା ହେଉଛି, ମା'ଷ୍ଟର ତ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ ... ଅଥଚ ସବୁ ପିଲା ମାଙ୍କ ପାଇଁ ସମାନ ହୋଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି କାହିଁକି ? ଏଥିରେ କଣ ମା'ର କିଛି ଭୁଲ୍ ରହୁଛି ... ନା ମା'ଷ୍ଟରର ଦୋଷ ରହିଛି ... ନା ପିଲା ନିଜକୁ ଠିକ୍ ଧାରାରେ ନେଇ ପାରି ନାହିଁ ? ଭଲ ମଣିଷ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବା ମଣିଷଟା ପାଇଁ କେ ବଂଶର - କେ ବର୍ଣ୍ଣର ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍‌ର ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ ନାହିଁ। ଜାତି ଧର୍ମ ବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଜଣେ ସତ୍‌କର୍ମ କରି ସତ୍ ମଣିଷ ହୋଇପାରିବ। ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନିୟମ ରହିଥାଏ। ସେହି ନିୟମ ହିଁ ସେହି କର୍ମର ଧର୍ମ। ସେଥିରେ ପୁଣି କୁ ଏବଂ ସୁ ରହିଛି। ଯେମିତି ନିଆଁର ଧର୍ମ ହେଲା ଜାଳିବା। ଅମଙ୍ଗଳ ନାଶକ ହୋଇ ସଂଜ ସଳିତା ନିଜେ ଜଳୁଛି, ସେହି ସଳିତାକୁ ନେଇ କାହା ଚାଳରେ ଲଗେଇ ଦେଲେ ଅମଙ୍ଗଳ କାରକ ହୋଇ ଜାଳିଦେବ। ସବୁ କୁଝି ହିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରିବା ହିଁ ଧର୍ମ ରକ୍ଷା କରିବା ବା ଧର୍ମପାଳିବା। ଧର୍ମ କହିଲେ ଆମେ ଗୁଠବାଜିକୁ ବୁଝିଥାଉ ବା ସାଂପ୍ରଦାୟିକ ସଂଗଠନକୁ ବୁଝିଥାଉ। ଗୋଷ୍ଠୀ ବା ସଂପ୍ରଦାୟ ଭେଦ ଜନିତ ଭାବ ଆମ ଅଗ୍ରଗତିରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଅନ୍ତରାୟ। ପ୍ରକୃତରେ ଆମେ ତା ପାଇଁ କିଛି କରୁ ବା ନକରୁ, ତାକୁ ଧରୁ ବା ନଧରୁ ଆମକୁ ସିଏ ଧରି ରଖିଛି

ସେ'ହିଁ ଧର୍ମ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଭିତରେ ରହି ଯିଏ ତାର କର୍ମ କରିଚାଲିଛି ସେ'ହିଁ ଧର୍ମ । ତା ଦିବ୍ୟ ସ୍ୱରୂପର ଦିବ୍ୟ ଦ୍ରଷ୍ଟା ହେବା ପାଇଁ ସାଧନାମୟ ଜୀବନ ହିଁ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ପନ୍ଥା ।

ବିନା ଗୁରୁରେ କେହି ଗୁରୁ ହୋଇପାରନ୍ତିନି କି ଶିଷ୍ୟ ମହାନ୍ ହୋଇପାରନ୍ତିନି । ଏମାନେ ବି ଦିନେ ସେହି ଗୁରୁଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ଥିଲେ, ନିଜର ଯୋଗ୍ୟତା ବଳରେ ଏବେ ଗୁରୁ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି । ଶିକ୍ଷାଦାନ କରିପାରୁଛନ୍ତି । କେମିତି ଗ୍ରହଣ କରିବେ ତାହା ଗ୍ରହୀତା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ପ୍ରକୃତରେ ଅନ୍ୟକୁ ଦୋଷ ଦେବାର ଆଦତ୍ ରହିଛି ବୋଲି ସିନା ଅଭିଜ୍ଞତା ଅଭାବର ଦୋଷ ଦେଇ ଏଣୁ ତେଣୁ କହିଦିଆଯାଏ, ନହେଲେ ତ ଟିଣଟା ଯଦି ଟିକେ କୋଉଠି କଣା ହୋଇଥାଏ ଯେତେ ଗରମ୍ ମୁଢି ପୁରେଇଲେ କଣ ହବ ଖାଇଲା ବେଳକୁ ସେତକା ଲାଗିବ ।

ମନକୁ ଯାହା ଥରେ ଭଲ ଲାଗେ ତା ସପକ୍ଷରେ ସେ ଯୁକ୍ତି କରେ; ଏହି କଥାଟା ସତ ... ତଥାପି କୁହାଯାଇପାରେ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ ଭୁଲ୍ ଚିନ୍ତା କରିନାହିଁ ବା ଭୁଲ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇନାହିଁ । ସାଂଗ ସାଂଗରେ ଯାଇ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ୍ କଲା, ସେ ନିଜର ମନ କଥା ପ୍ରକାଶ କଲା, ସେ ଥିଲେ ଜଣେ ସରଳ, ବିନମ୍ର ଓ ଅହଂକାର ଶୂନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧାଭାଜନ, ସେହି ମିଷ୍ଟଭାଷୀ ମଣିଷ ଜଣକ ତା କଥା ବୁଝିଲେ, ଆଉ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ... ।

ସେଇଠୁ ଚାଲିଲା ଟ୍ରେନ୍‌ରେ ଯିବା, ଟ୍ରେନ୍‌ରେ ଆସିବା ... କଲେଜ୍ ପଛପଟ ବାଙ୍କରେ ଟ୍ରେନ୍‌ର ହର୍ଣ୍ଣ ଶୁଭିଲା ମାତ୍ରେ ଅଧା ପାଠରେ ଛୁଟି ହୋଇ ଦୌଡ଼ି ଯାଇ ଟ୍ରେନ୍‌ରେ ଚଢିବା ... ନହେଲେ ବସ୍ ଧରିବା ... ବସ୍ ଛିଡ଼ା ନହେଲେ ରାସ୍ତା ଉପରେ ପଥର ରଖି ବସ୍ ଅଟକାଇ ଜବରଦସ୍ତ ଚଢିବା ... କିଛି ନହେଲେ ପାଞ୍ଚ ପଇସିଆ ଗୁଲୁଗୁଲା ମେଞ୍ଚେ କିଣି ଖାଇ ଚାଲି ଚାଲି ଆସି ଘରେ ପହଞ୍ଚିବା । ଗାଁ ଗହଳିରୁ ଆସୁଥିବା ପୁଅ ଝିଅଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁ ହିସାବରେ ପାଇବା । ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ପର୍ବପର୍ବାଣି, ବିବାହ ବ୍ରତରେ ଯିବା ଆସିବା, ସେମାନଙ୍କର ଯାହା ଦରକାର ହୁଏ ଏମାନଙ୍କୁ କୁହନ୍ତି, ଏମାନେ ସହରରୁ ନେଇଯାନ୍ତି । ବିନା ପରିଶ୍ରମରେ ସେମାନେ ପାଇ ଖୁସି ହୁଅନ୍ତି, ଉଚିତ୍ ମୂଲ୍ୟ ଧରେଇ ଦିଅନ୍ତି । ତାଙ୍କ ବାଡ଼ି ବଗିଚାରେ ଯାହା କିଛି ହୋଇଥିଲେ କେତେ ଆନନ୍ଦରେ ଆଣି ଦିଅନ୍ତି, କିଣି ଖିଆ ସହରିଆ ତାଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ବି ସେମାନେ ନିଅନ୍ତିନି ବରଂ ଆନ୍ତରିକ ସଂପର୍କରେ ଫାଟ ପଡ଼ିବାର ସୂଚନା ଦିଅନ୍ତି ।

ବେଶି ମଜା ହୁଏ, ଯେତେବେଳେ ତଳ ମହଲା ଝିଅଙ୍କ ଠାରୁ ନୋଟସ୍ ନିଏ । ଫେରେଇଲାବେଳେ ତା ଭିତରେ ନିହାତି କିଛି ଟଙ୍କା ରହିଥିବ । ସେ ଟଙ୍କାରେ ଖିଆ ପିଆ ଭଲ ହୁଏ । ଧନୀ ଘରର ପିଲାଟାତ, ତା ହାତରେ ଏତେ ଟଙ୍କା ପଡ଼େ ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଛଡ଼ାଙ୍କ ଭଳି ଏଣେତେଣେ କେତେ କୋଉଠି ରହିଯାଏ । ସେ ଜାଣିପାରେନି ପରା । ସେ ବାଛି ବାଛି ଝିଅଙ୍କ ଠାରୁ ନୋଟସ୍ ନିଏ, ଆଉ ପଚାରିଲେ ଏହି କଥା ହିଁ କୁହେ । ବୁଝୁ ବୁଝୁ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ସେ ଠେଲା ଗାଡ଼ିରେ ଚାଟ୍, ଗୁପୁଚୁପ୍, ପାମ୍ପଡ଼ି ବିକ୍ରୀ କରି କରି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ମଣିଷ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଥିବା ଜଣେ ଗରିବ ବାପର ପିଲା । ତା ଷ୍ଟାଇଲ୍ ପାଇଁ ତାକୁ କାର୍ଟୁନ କରି ସାଂଗମାନେ ମଜା ନେଉଥିଲେ, ତା ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ

ଜାଣିଲାପରେ ସମସ୍ତେ ଦୁଃଖିତ ହେଲେ । ଜାଣିଲା ପରଠୁ ତା ଟଙ୍କାରେ ମଉଜ ନକରି ଫେରେଇ ଦିଆଗଲା, ଯେମିତି ନକରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଗଲା, ଜଣେ ଜଣଙ୍କର ନିଜର ହେବା ପାଇଁ ବା ସୁସମ୍ପର୍କ ରଖିବା ପାଇଁ ଟଙ୍କାର ନୁହେଁ ପବିତ୍ର ମନର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ଆଉ କିଛି ଥିଲେ ସେମାନେ ଏକଥାକୁ ମାନିବାକୁ ନାରାଜ୍ । ସେମାନେ ମନେ ମନେ ଭାବି ଜଳୁଥିଲେ, ଏମାନେ ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ଗୁପ୍ତ ମଜା ପାଉଛନ୍ତି । ଯଦି ପାଉ ନାହାନ୍ତି, ତାହେଲେ କୁହ ନେଇ ପାରୁନାହାନ୍ତି । ଅସଲରେ ଠିକ୍ ପୁଅ ନୁହନ୍ତି, ନହେଲେ ତ ...ନହେଲେ କଣ ? ଏଇ କଥା କୁ ନେଇ ବଚସା ହେଲା, ଦୁଶ୍ମନି ବଢିଲା, କାହା କାହା ସହିତ ହାତା ହାତି ହେଲା । ଏ ସବୁ କଣ ପାଇଁ ? ପୁଅ ପୁଅଙ୍କ ଭିତରେ ଝିଅ ଝିଅଙ୍କ ଭିତରେ, ପୁଅ ପୁଅଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରେମ ହୋଇପାରେ । ପ୍ରେମ ତ ନିର୍ମଳ, ନିଃସ୍ୱାର୍ଥ, ନିଷ୍କଳଙ୍କ, ନିଃର୍ଦ୍ୱନ୍ଦ ଏବଂ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ଶ୍ରଦ୍ଧା । ପବିତ୍ର ଭାବନାରେ ଗ୍ରହଣ ନକରି ଅଶ୍ଳୀଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖି ମନ୍ଦ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେବାର ମାନେ କିଛି ନାହିଁ । ଯୁବା ବୟସ ଯେମିତି ଆସିଛି ସେମିତି ଚାଲିଯିବ, ତାରି ଭିତରେ ଯୌବନକୁ ଆୟତ୍ତରେ ନେଇ ଠିକ୍ ବାଟରେ ଚାଲି ନପାରିଲେ ଜୀବନଟା ବେକାର୍ । ଝରଣା ନଦୀ ହୋଇ ସାଗରରେ ମିଶିଛି ସତ; ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧି ଉଚିତ୍ କାମରେ ଲଗା ହେଉଛି ବୋଲି ଆଜି ବିଜୁଳି ଆଲୁଅରେ ସାରା ଦୁନିଆ ଆଲୋକିତ ।

ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ପଢିବା ଏବଂ ଝିଅ ପୁଅ ଉଭୟେ ଉଭୟଙ୍କର ନେତର କଲତର ଜାଣିବା ବୟସରେ, ଜୀବନ ସଜାଡ଼ିବା ସମୟରେ ଜୀବନସାଥୀ ଖୋଜା ଯାଏନି । ସେସବୁ କେବଳ ସିନେମା ସିରିଏଲ୍ ଡ୍ରାମା ଯାତ୍ରାରେ ଭଲଲାଗେ ... ଅସଲରେ ତ ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କଲା ପରେ । ତା ଆଗରୁ ରିଲ କଥାକୁ ରିଏଲ୍ ଲାଇଫ୍‌ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କଲେ ଜୀବନର ଆସଲ ସାଥୀ ବିଦ୍ୟା (ସତ୍‌ଜ୍ଞାନ) ସାଥୀ ଛାଡ଼ି ଦେଲା ଯଦି ... ସବୁ ଗଲା । ବାହା ହବା ପିଲା ଛୁଆଙ୍କ ବାପ ମା ହେବା, କାହାର ଜ୍ୱାଇଁ ହେବା, କାହା ଘରର ବୋହୂ ହେବା ଥଟ୍ଟା କଥା ନୁହେଁ, ଏଥିପାଇଁ ବିଧିବଦ୍ଧ ମାନସିକ ପ୍ରସ୍ତୁତି ନକରି ପିଲାଳିଆମି କଲେ କାଳିଁ କଳଙ୍କିତ କରିବା ସାର୍ ହେବ । କିଛି ନ ବୁଝି ସ୍ୱପ୍ନରେ ବିଭୋର ହେବା ଯେତିକି ଆନନ୍ଦ ଦାୟକ ସେତିକି ସହଜ ସରଳ ଶାନ୍ତି ପ୍ରଦାୟକ ନୁହେଁ । ଏଥିପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ ରହିଛି, ପାରିବାରିକ ଓ ସାମାଜିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିଛି । ତାହା କଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏଣେତେଣେ ନ ଡୁଙ୍କି ନିଜ ବହିର୍ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ କରାଇ ନିଜ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ମାର୍ଜ କଲେ ହବ । ଜାଣିହେବ, ସୁଖ ଦୁଃଖର ଦୁଇ ରେଳ ଧାରଣାରେ କେମିତି ଚାଲିଛି ସଂସାର ରେଳଗାଡ଼ି ।

ସ୍ନେହ ମମତା ରାଗ ରୁଷା ଅଭିମାନର ଦାମିନୀରେ ଛନ୍ଦା ହୋଇ ସ୍ୱାର୍ଥ ମେଧିରେ ବନ୍ଧା ହୋଇ ଅଭାବ ମେଣ୍ଟାଇ ପାରୁନଥିବା ଧନ ପାଇଁ ଝାଳବୁହା ପରିଶ୍ରମ କରି ବେଙ୍ଗେଳା କରିଚାଲିଛନ୍ତି । କାଳେ ଦି ପଇଟି ବାହାରି ଆସିବ, ପିଲାମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା ହୋଇ ପାରିବ । ଏହି ଚେଷ୍ଟାରେ ଚେଷ୍ଟାରେ ନିଜେ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ହୋଇପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ମାନବ ଧର୍ମ ରକ୍ଷା କରିପାରୁନାହାନ୍ତି, ଫଳରେ ଯେମିତି ମଣିଷକୁ ସେମିତି ଗଛ ନିୟମରେ ନିଜେ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ନହୋଇପାରିଲେ ନାହିଁ ପଛେ ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା କରିବା ଚେଷ୍ଟାରେ ଏତେ ନିମଗ୍ନ ଯେ - ପଛ କଥା

ଭୁଲି ଯାଉଛନ୍ତି । ଅନ୍ଧୁଆ କରୁଥିବା ଅନ୍ଧାର ଅତୀତକୁ ଜରା ନିବାସରେ ଛାଡ଼ି ନିଜ ସୁଖ ସମୃଦ୍ଧି ମାର୍ଗରେ ଆଗେଇ ଚାଲୁଛନ୍ତି । ଏହା ଦେଖି ଏହାଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମଧ୍ୟ ଏହା ହିଁ ପାର୍ଥିବ ସଂସାରର ନିୟମ ଭାବି ଏକାଭଳି ନିୟମ ପାଳନ କରି ଚାଲୁଛନ୍ତି ।

ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇ ଜଣେ ନିଜ ପ୍ରକୃତିର କର୍ମ କଲେ କାହାର ଦୋଷ ବୋଲି କହିହବ - ଶିକ୍ଷାର ନା ତା ଚିନ୍ତାଧାରାର ?

ବୁଦ୍ଧିର ବିକାଶ ତଥା ସୁସଂସ୍କାରର ଅଭିବୃଦ୍ଧି । ସୁସ୍ଥ ଚରିତ୍ର, ପବିତ୍ର ହୃଦୟ, ସମତା ତଥା ଅନାବିଳ ସ୍ୱଭାବ ହିଁ ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷାର ପରିଚୟ ପତ୍ର । ଆମର ଆଜିର ଶିକ୍ଷା ନିକେତନ ନିଃସନ୍ଦେହ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଶିକ୍ଷିତ ଶିକ୍ଷିତା ଉତ୍ପନ୍ନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ । କିନ୍ତୁ ସର୍ବଗୁଣ ସମ୍ପନ୍ନ, ସଦାଚାରୀ, ବିବେକାନନ୍ଦ, ଚରିତ୍ରବାନ ମଣିଷ ଗଢିବାରେ ଅସମର୍ଥ । କେବଳ ବ୍ୟାଗ୍‌ରେ ବହି ବଢେଇପାରିଛି, ପାର୍କରେ ଯୋଡ଼ି ବଢେଇ ପାରିଛି, ଘଟ ସୂତ୍ର ଇଣ୍ଟରନେଟ୍, ଆଉ ସେଲ୍ ଫୋନ୍‌ରେ ବିକ୍ରୀ ବଢେଇ ପାରିଛି, ଟ୍ୟୁସନ୍-ଏମ୍ୟୁଜ୍‌ମେଣ୍ଟ କ୍ଲବ୍ ବଢେଇ ପାରିଛି; ଗୁଟକା, ସିଗାରେଟ, ଫରେନ ଲିକ୍ବରର ଚାହିଦା ବଢେଇ ପାରିଛି, ମାତ୍ର ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା ଆଧୁନିକତା ଆଳରେ ପୁଷ୍ଟି ହୀନତା ପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟିହୀନ ଭଳି ଜଣେ ସମାଜ ସ୍ୱାର୍ଥ ରକ୍ଷା ଅର୍ଥରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନବ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଛି ।

ଆଜି ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜର ଏଭଳି ପତନର କାରଣ ଦିବାଲୋକ ପରି ସୁସ୍ପଷ୍ଟ । ନୈତିକ ପତନ ହିଁ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ, ଆଜି ସମାଜର ବୈଷମ୍ୟ, ଅସନ୍ତୋଷ ତଥା ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାରର ମୂଳକାରଣ ହିଁ ନୈତିକତାର ଅଭାବ । ମସ୍ତିଷ୍କକୁ ଉର୍ବର, ମନକୁ ପବିତ୍ର ତଥା ଆତ୍ମାର ଭାଷା ପ୍ରକାଶ କରିବା ଯନ୍ତ୍ର ଏ ଶରୀରକୁ ସଶକ୍ତ କରିବା ହିଁ ଶିକ୍ଷାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ, ଅର୍ଥାତ୍ ନୀଚ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଗୁଡ଼ିକୁ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ବିଜୟ କରିବା ଶିକ୍ଷାରେ ନିହିତ । ଏହା ନହେଇ ଆଜିର ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କେବଳ ଧନ ଉପାର୍ଜନ । ଅବଶ୍ୟ ଧନ ଉପାର୍ଜନ ନହେଲେ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ଅସମ୍ଭବ । କିନ୍ତୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରଚଳନ ଦ୍ୱାରା ଧନ ଲାଭ ସଂଗେ ସଂଗେ ଜ୍ଞାନାର୍ଜନ, ସଂସ୍କୃତିର ରକ୍ଷା, ସଦାଚାରର ପାଳନ ହୋଇପାରିଲେ ସାଂପ୍ରତିକ ବିଶ୍ୱର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିକଶିତ ସଭ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତ ତଥା ଶକ୍ତିଶାଳୀ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ପରି ତଥା କଥିତ ଉନ୍ନତି ପ୍ରଗତି ନକରି ଅଭ୍ୟୁଦୟର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଶିଖରରେ ପହଞ୍ଚିପାରନ୍ତା ।

ଦେହରେ ପ୍ରାଣ ନଥିଲେ ଯେତେବଡ଼ ଡ଼ାକ୍ତର ହୋଇଥିଲେ ବି କିଛି କରିପାରିବନି । ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ର ଗୃହ । ସେଇଠୁ ନମ୍ରତା, ଭଦ୍ରତା, ସଦାଚାର, ସଂଳାପ ବ୍ୟବହାର ଇତ୍ୟାଦିର ଶିକ୍ଷା ମିଳେ । ଠାକୁର ଘରକୁ ଯିବାକୁ ହେଲେ ଗୋଡ଼ ଧୋଇବାକୁ ପଡ଼େ, ଏହି ଶିକ୍ଷା ବଦଳରେ ଯଦି ଯୋତା ପିନ୍ଧି ଯାଇ ହବାର ଶିକ୍ଷା ମିଳେ ତାହେଲେ ସେ ଯୋତାର ମାହାତ୍ମ୍ୟ ବୁଝିବ ଆଉ ଜୀବନସାରା ତାକୁ ହିଁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ସ୍ୱାଭାବିକ । ମାନସିକତା ପରିବର୍ତ୍ତନ ସ୍ଥଳେ ଏକ ଅସଂଯମୀ, ଦୁଃଶ୍ଚରିତ୍ର, ବିପଥଗାମୀ, ଅହଂକାରୀ, ଧର୍ମ ଯୋଢ଼ଣୀ ଲଗାଇ ପାପକୁ ପୁଣ୍ୟ ବୋଲାଉଥିବା ଅଭିଭାବକ ତାଙ୍କର ସନ୍ତାନଠାରେ ସଂଯମ, ସତ୍ ଚରିତ, ଭାଷା ଜ୍ଞାନ ଆଶା କରିବା କେବଳ ମୂର୍ଖତା । ଅନେକ ଅଭିଭାବକ କହନ୍ତି, ଅଧିକରୁ ଅଧିକ କେତେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ନିଜ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପଢଉଛନ୍ତି । ଯାହାଙ୍କ ତାଙ୍କ ବାପା ମା'

ତାଙ୍କ ପଛରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିପାରୁନଥିଲେ । କରିଥିଲେ ସେମାନେ ଆହୁରି କଣ ନାହିଁ କଣ ହୋଇପାରନ୍ତେ । ଜ୍ୟୋତିଷ ଶାସ୍ତ୍ର ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଆଉ ନଥାଉ ପିଲା ଫରେନ୍ ଯିବ ନା ନାହିଁ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଚାହାଁନ୍ତି, ଯଦି ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ହଁ ହେଲା ତାହେଲେ ତ କୁଲା ତାଙ୍କ ଚାଉଁ କଲା । ଆଉ ଯଦି ନା ହେଲା ଏସବୁ ଭାଣ୍ଡ ବୋଲି କହି ଶତ ଚେଷ୍ଟା ଜାରି ରହିଲା, ଯେମିତି ହେଉ ଫରେନ୍ ନ ପଠେଇଲେ ବାପା ମା ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ କଣ କରିଛନ୍ତି କେମିତି କହିହେବ । ଅତି ଅହଂକାରରେ ସନ୍ତାନ ବାତ୍ସଲ୍ୟ, ମୁକ୍ତି କାମନାରେ ଯଦି ରୂପ ନଥାଏ, ତେବେ ଏ ପ୍ରକାର ବାତ୍ସଲ୍ୟ ନିପଟ ସାଂସାରିକ ଅନ୍ଧପ୍ରୀତି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ନୁହେଁ ।

ମୂର୍ତ୍ତି ଗଢିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ମାଟି ଅଣା ଯାଏ, ପ୍ରଥମେ ସେହି ମାଟିକୁ ମୂର୍ତ୍ତି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । ତାପରେ ସେଇ ମାଟିରେ ମୂର୍ତ୍ତି ଗଢାଯାଏ, ତା'ପରେ ରଙ୍ଗ ... ରଙ୍ଗ ଦେଲାବାଲା କଥା ନକହିଲେ ଭଲ, ଫୁଲ୍ଲ ହେଉଛନ୍ତି ପଛେ ନିଜେ ରଙ୍ଗୀନ୍ ହୋଇଯାଉଛନ୍ତି । ତାପରେ ଚକ୍ଷୁଦାନ ... ଦାନ ଧର୍ମ ବୋଲି ଆଜିକାଲି ଆଉ କିଛି ନାହିଁ । ଷ୍ଟାଇଲ୍ ଓ ଷ୍ଟେଟସ୍‌ର ପ୍ରଭାବରେ ନିଜର ସମସ୍ତ ଅଭାବ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ନିଜ ସ୍ୱଭାବ ନଷ୍ଟ କରି ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ଯାହା ଯେମିତି ଯେତିକିରେ ଚଳନ୍ତା ତାଠୁ ବେଶିରେ କଥା କଲାପରେ ନିଷ୍ଠା ବିହୀନ ଚେଷ୍ଟା କଲା ମାନେ ତାଙ୍କୁ ଦାତା ନ କହି ବିକ୍ରେତା କହିଲେ ହିଁ ଠିକ୍ ହେବ ।

ପିଲା ପାଇଁ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ପୂଜାର ଆୟୋଜନ ହୋଇଛି, ହେଲେ ପିଲା ନୂଆ ଡ୍ରେସ୍ ପିନ୍ଧି ଫ୍ରେଣ୍ଡଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ବ୍ରେକ୍ ଡ୍ରେନ୍ସ କରୁଛି ତ ପିତାମାତା ଗେଷ୍ଟଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଡଗଡମାଳି । ପୂଜା ପାଇଁ କାହାରି ଚିନ୍ତା ନାହିଁ । କାରଣ ନନାଙ୍କୁ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟ ଦିଆ ହୋଇଛି । ପୂଜା ହେଲେ ନନା, ପାଠ ହେଲେ ସାର୍ ... ବ୍ୟାଳ ଆଳୟ ଦ୍ରୁମ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ହାଇଫାଇ ସୋସାଇଟିର୍ ଡ୍ରେଡ୍‌ମମିଙ୍କ ଖାନ୍ଦାନୀ ଝଣ୍ଡା ଉଚ୍ଚା ରଖିବା ପାଇଁ କ୍ଲବ୍ ଫ୍ଲବ୍ ପାର୍ଟିଫାଟି କିମ୍ବା ଆଉ କିଛିରେ ବ୍ୟସ୍ତ ବିବ୍ରତ ରହି ଟି.ଭି. ପେପରରେ ଏତେ ଲକ୍ଷାକର ଖବର ପ୍ରସାରଣ ପରେ ବି ଜାଣିପାରୁନାହାନ୍ତି ... "ବ୍ୟାଳ ଆଳୟ ଦ୍ରୁମ ଯେହ୍ନେ । ତା ଗୃହ ଭୟଙ୍କର ତେହ୍ନେ ।"

ସରଳ ଜୀବନ ଯାପନ ତଥା ଉଚ୍ଚ ଚିନ୍ତନର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦ୍ୱାରା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କର ଚିତ୍ତ ଆକର୍ଷଣ (ନୁହେଁ ଦେହ ଆକର୍ଷଣ) କରିବା ହିଁ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରୁଥିବା ଗୁରୁର ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷା । ନିଜର ବିବେକ ବୁଦ୍ଧି, ଆଚାର, ବିଚାର ବ୍ୟବହାର ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଯାହାର ନଥାଏ, ତାର ଶବ୍ଦ ଅନ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରେ ନାହିଁ । ସଂସାରରେ ସମସ୍ତ ବିପତ୍ତି ଚରିତ୍ର ରୂପୀ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଶିଳାକୁ ଦୋହଲାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଚରିତ୍ର ରୂପ ଆଭା ସମ୍ମୁଖରେ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଜ୍ୟୋତି ମଧ୍ୟ ଧୂମ୍ରିଳ ଜଣାଯାଏ । ଚରିତ୍ରର ଗରିମା ସମୁଦ୍ରର ଗମ୍ଭୀରତା ଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ । ତାହାର ବ୍ୟାପକତା ନିକଟରେ ଆକାଶର ବ୍ୟାପକତା ମଧ୍ୟ ତୁଚ୍ଛ । ଏକ ଚରିତ୍ରବାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତି ରାଷ୍ଟ୍ରର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୌରବ । ❑❑❑

କ୍ଳାନ୍ତ ଫଗୁଣର ଲୁହ

ସୁପ୍ରିୟା ମହାପାତ୍ର,
+୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ପୌଷ ଶୀତୁଆ ରାତି । ଥଣ୍ଡା କୋହଲା ପବନରେ ହାଡ଼ ଭିତରଟା ଯେପରି ଥରି ଉଠୁଥିଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଜ୍ୱରଗ୍ରସ୍ତ ଦୁର୍ବଳ ଶରୀରଟା ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ ଉଠି ଦେହ ଉପରକୁ ଟାଣି ନେଲା ରେଜେଇଟାକୁ । ହେଲେ ସର୍ବଗ୍ରାସୀ ଥଣ୍ଡାଟା ଯେପରି କୌଣସି ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଭ୍ରୂକ୍ଷେପ ନ କରି ଗ୍ରାସ କରି ଦେଉଥିଲା ତାର ସମସ୍ତ ଶରୀରକୁ । ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତାପ ହୀନ ଶୀତଳ ଜଡ଼ କରିଦେବାକୁ । ହେଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା ଏ ଜାଡ଼ ଶୀତର ଜଡ଼ତାରୁ ନିଜକୁ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ, ସଂଘର୍ଷ କରୁଥିଲା ନିୟତିର ପ୍ରୟାସ ସହିତ ।

ରାତି କେତେ ହେବ କେଜାଣି । ଘଡ଼ି ଦେଖିବାକୁ ସ୍ପୃହା ଯେପରି ତାର ଆଉ ନଥିଲା । କାରଣ ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମାରେଖାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ ଚାଲିଚାଲି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆଜି ଶ୍ରାନ୍ତ, କ୍ଳାନ୍ତ, ଅବସନ୍ନ, ପାଦ ତାର ଲୁହଲୁହାଣ । ସେଥିପାଇଁ ସେ ଚାହୁଁଥିଲା ସେସବୁରୁ ବଞ୍ଚିତ ଏକ ମୁକ୍ତ ଜୀବନ । ଆଜି ତା ପାଇଁ ନାହିଁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଆହ୍ୱାନ କିମ୍ବା ସମୟର ବନ୍ଧନ । ଝିଙ୍କାରୀର ଶବ୍ଦରୁ ଅନୁମାନ କରି ହେଉଥିଲା । ରାତ୍ରୀର ଗଭୀରତା ଆଉ ତା ସହିତ ତାଳ ଦେଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଜ୍ୱରଟା ବି ଗଭୀର ହୋଇ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଛଟପଟ ହେଉଥିଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଶରୀର । ହେଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଭାବୁଥିଲା ତା ଜୀବନଧାରାର ଏ ଲମ୍ବା ବାକ୍ୟର ପୂର୍ଣ୍ଣଛେଦ ଟାଣିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରିଛି ସେ । ପଞ୍ଜରା ଥରାଇ ବାହାରି ଆସୁଥିଲା ଉଷ୍ଣ ଦୀର୍ଘନିଶ୍ୱାସ । ଆଉ ତାରି ଭିତରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଖୋଜୁଥିଲା ଜୀବନର ସଂଜ୍ଞାକୁ, ତାର ମାର୍ମିକ ଅର୍ଥକୁ । ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଠିକ୍ ମନେ ଅଛି ଆଜିକୁ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ତଳେ କେଉଁ ଅଶୁଭ ଲଗ୍ନରେ ତାର ଜୀବନର ସମସ୍ତ ସୁଖ ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟକୁ ସଦା ନାମକ ରାହୁ ଗ୍ରାସ କରି ହସଖୁସିର ସବୁ ଔଜ୍ଜ୍ୱଲ୍ୟତାକୁ ଦୁଃଖ, ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ଲୁହର ଅନ୍ଧକାର ଘେର ଭିତରେ ଢାଙ୍କି ଦେଇଥିଲା, ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା କରି ମଧ୍ୟ ଏ ଗ୍ରହଣର ଅତୁଟ ବଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ନିଜକୁ ମୁକ୍ତ କରିପାରି ନଥିଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ।

କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ବୟସର ସ୍ୱଚ୍ଛ ନିର୍ମଳ ଚଳଚଞ୍ଚଳ ତରୁଣୀ ଥିଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀ, କପଟତା ଓ ଅବିଶ୍ୱାସ ତାକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିନଥିଲା । ହଠାତ୍ ଦିନେ ତାର ହସ ଖେଳର ବାଲିଘର ସମୟର ଅହେତୁକ ଅକାଳ ଝଡ଼ରେ ଭାଙ୍ଗି ରୁଜି ଧ୍ୱସ୍ତ ବିଧ୍ୱସ୍ତ ହୋଇଗଲା । ତାର ବାପା ଯେ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ସବୁଠାରୁ ପ୍ରିୟ, ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଥିଲେ କେଉଁ ଅଚିହ୍ନା ରୋଗରେ ସେ ପାରି ହୋଇଗଲେ । ତା ପ୍ରତି ତା ମାଁଙ୍କର ସ୍ନେହ ମମତା ଏତେ ଗଭୀର ନଥିଲା । କାଳର କରାଳ ଚକ୍ର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓଠରୁ ହସର ଲାଳିମା ଛଡ଼େଇ ନେଇ ଆଖିରେ ଭରି ଦେଇଥିଲା ସାତ ସାଗରର ଲୁହ। ସେ ହୋଇଗଲା ସାତ ସାଗରର ଲୁହ। ସେ ହୋଇଗଲା ନିସ୍ତବ୍ଧ ସ୍ଥାଣୁ ।

ବାପା ତାର ଅତି ଆଦରରେ ଗାଁ ସ୍କୁଲରେ ତାକୁ ମ୍ୟାଟ୍ରିକ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢେଇ ଥିଲେ । ବାପାଙ୍କ ଅନ୍ତେ ମାଁଙ୍କର ତାଡ଼ନାରେ ଅତିଷ୍ଠ ହୋଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଘରୁ ଗୋଡ଼ କାଢିଲା ନିଜର ଅନ୍ନ ସଂସ୍ଥାନ ସନ୍ଧାନରେ, ହେଲେ ଆଜିର ବୁଭୁକ୍ଷୁ ସମାଜର କୁଟିଳ ଚକ୍ରବ୍ୟୁହ ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ିଗଲା ସେ । ସେତିକିବେଳେ ତାର ସଦା ସହିତ ସାକ୍ଷାତ । ଅନେକ ମିଠା ମିଠା କଥା ଓ ମିଛ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଭିତରେ ଅସହାୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ପାଦ ଟଳମଳ ହେଇଗଲା । ଅନେକ ଶୁଭେଚ୍ଛୁ ବାରଣ କରିଥିଲେ କାରଣ ଯେଉଁ ଅଭିନୟ କରୁଥିଲା ବାସ୍ତବରେ ସେ ପ୍ରକାର ମଣିଷ ସେ ନୁହେଁ । ନିଶା ଜୁଆ ଭଳି ଅନେକ କୁତ୍ସିତ ଅଭ୍ୟାସର ସେ ବଶବର୍ତ୍ତୀ । ହେଲେ ଯେତେବେଳେ ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ମନେହେଲା ସତେ ଯେପରି ସେ ସବୁ କେବଳ ଥିଲା ପ୍ରବଞ୍ଚନା । ଆଉ ସେଦିନ ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ରଖି ସଦା ପାଇଁ ସୀମନ୍ତିନୀ ସାଜିଥିଲା । ସେଦିନର ତା

ସୀମନ୍ତର ସିନ୍ଦୁର ଲେଖିଦେଲା ଆଜିର ରକ୍ତାକ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ । ଆଉ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତା ସହିତ ଚାଲି ଆସିଲା ସଦା ରହୁଥିବା ସହରକୁ । ସେଠାରେ ସଦାର ବଡ଼ଭାଇ ଓ ଭାଉଜ ମଧ୍ୟ ରହୁଥିଲେ । ହେଲେ ସେମାନଙ୍କର ସହିତ ସଦାର କୌଣସି ସଂପର୍କ ନାହିଁ ବୋଲି ସଦା କହିଥିଲା । ସଦାର ରୋଜଗାର ପନ୍ଥା ସେଭଳି କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କିମ୍ବା ଭଲ ନଥିଲା । ତଥାପି ସେ କେବେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ି ନଥିଲା । ନିଜର ବୁଦ୍ଧି ଓ ଚେଷ୍ଟା ବଳରେ ସଦାର ପରିସ୍ଥିତି ଯେ ସୁଧୁରି ଯିବ ଏ ଦୃଢ ଆତ୍ମ ବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀର । ସେଥିପାଇଁ ବହୁଦିନରୁ ସଞ୍ଚି ରଖିଥିବା ତାର କିଛି ଟଙ୍କା ଓ ଚେନ ମୁଦି ଆଦି ସଦା ହାତକୁ ଅଜାଡ଼ରେ ଟେକି ଦେଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ଅନେକ ଉପଦେଶ ଦେଲା ସଦାକୁ, କିଛି ଗୋଟିଏ ପନ୍ଥା କରିବାକୁ ହେଲେ ଫଳ ହେଲା ଓଲଟା । ସବୁ କିଛି ନେଇ ସାରିବା ପରେ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ତାଡ଼ନା । କର୍ମ କାତର ସଦା ଦିନେ ଓଳିଏ କାମ କଲେ ସପ୍ତାହେ କାଳ ଶୋଇବ । ଏତେ ଅଳସୁଆ ଯେ କୁଟା ଖଣ୍ଡକ ଦି ଖଣ୍ଡ କରିବା ପାଇଁ ସେ ରାଜି ନୁହେଁ । ଛୋଟ ଛୋଟ କଥାକୁ ନେଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ମାରପିଟ କରି ଖଣ୍ଡିଆ ଖାବରା କରିଦେବ । ନିଶା ଖାଇବା ତ ଦିନେ ବନ୍ଦ ନୁହେଁ । ହାତକୁ କିଛି ପଇସା ପତ୍ର ଆସିଗଲେ ନିଜକୁ ରାଜା ମହାରାଜା ବୋଲି ଭାବେ ସଦା । ହେଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ପଇସାଟିଏ ଦେବାକୁ ନାରାଜ । ଘର ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ପଇସାପତ୍ର ମାଗିଲେ ଅନେକ ହିସାବ କରିବସେ । ହେଲେ ନିଜ ଖର୍ଚ୍ଚର ହିସାବ ନଥାଏ । ଦୁନିଆଁର ଅନେକ ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀର ସଂସାର ଦେଖି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନିଜକୁ ଧିକ୍କାର କରେ । ଭାଗ୍ୟକୁ ଗାଳିଦିଏ କେବଳ । ଦିନକୁ ଦିନ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଅବସ୍ଥା ଶୋଚନୀୟ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ଦିନେ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ପରିକଳ୍ପନା ଥିଲା ସ୍ୱାମୀ ତାର ଦିନସାରା କର୍ମକ୍ଳାନ୍ତ ଜୀବନରେ ସଂଧ୍ୟାବେଳକୁ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତାର ସେବା ଆଦର କରିବା ଆଉ ସ୍ୱାମୀର ମିଠା ମିଠା ସମ୍ଭାଷଣରେ ଦିନର ସବୁ କଷ୍ଟକୁ ଭୁଲିଯିବ । ହେଲେ ହେଲା ଓଲଟା । ସଦା ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ପରେ ବସି ରହି ଗରଗର ହେବା ଓ ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ଗାଳିଦେବା ଯେପରି ସଦାର ବିଧିବଦ୍ଧ ନିତ୍ୟ ନୈମିତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯଦି ଏଥିରେ ପ୍ରତିରୋଧ କରେ ତେବେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ ତୁମୁଳ କାଣ୍ଡ । ତଥାପି ଲକ୍ଷ୍ମୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ହେଳା କରେ ନାହିଁ । ବୃନ୍ଦା ପାଇଁ (ତାର ଏକମାତ୍ର ଝିଅ) ସବୁ ତିରସ୍କାର ଓ ଲାଞ୍ଛନାକୁ ସହିନିଏ । ପଦଟିଏ ମିଠାକଥା, ଦେହ ବାଧିକିରେ ଔଷଧ ଟୋପାଏ କି ବାହାରକୁ ଟିକିଏ ବୁଲିଯିବା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପାଇଁ ସାତ ସପନ ।

ବୃନ୍ଦା କ୍ରମେ ବଡ଼ହୁଏ । ଅନ୍ୟ ଝିଅଙ୍କ ପରି ତାର ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ଅଳିକରେ । ହେଲେ ପନ୍ଥକୁ ସେ ବି ବୁଝିଗଲାଣି ବାପାର ଅମାନୁଷିକ ଅତ୍ୟାଚାରର ସେ ବି ବାଦ ଯାଏନି । ଶେଷରେ ଏମିତି ଏକ ସମୟ ଆସିଲା ଦିନେ ସଦା ମାଁ ଝିଅକୁ ଛାଡ଼ି କେଉଁ ଆଡ଼େ ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅନେକ ଖୋଜିଲା । ସାହି ପଡ଼ିଶା ଅନେକ କଥା କହିଲେ ସେ ସବୁକୁ କର୍ଣ୍ଣପାତ ନ କରି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନିଜ ଅଣ୍ଟାରେ ଲୁଗା ଭିଡ଼ିଲା । ବୃନ୍ଦା ପାଇଁ ଅନେକ କିଛି କରିବାକୁ ଅଛି । ଟ୍ୟୁସନ କରି ବୃନ୍ଦାକୁ ବି.ଏ. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢାଇଲା । ସୌଭାଗ୍ୟ କ୍ରମେ ବୃନ୍ଦାକୁ ଭଲପାତ୍ରଟିଏ ମଧ୍ୟ ମିଳିଗଲା । ଏବେ ଜ୍ୱାଇଁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଅଛନ୍ତି । ଅନେକଥର ଝିଅ ଜ୍ୱାଇଁ ଜିଦ୍ କରିଛନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଯିବାକୁ ହେଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ପାଦ ଉଠିନି । କାରଣ ସଦା ସହିତ ସେ କେବେ ବିଶ୍ୱାସ ଘାତକତା କରି ପାରିବନି । ତା ଦାୟିତ୍ୱରେ ଛାଡ଼ିଥିବା ଘର ସଂସାରକୁ ସେ ତ୍ୟାଗ କରିପାରିବନି । ହେଲେ ଆଜି ସେ ନିୟତି ନିକଟରେ ଅସହାୟ । ରାତି କ୍ରମଶଃ ବଢିବାରେ ଲାଗିଛି । ଦୀର୍ଘ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷର କର୍ମକ୍ଳାନ୍ତ ଶରୀର ଆଜି ଲୋଡୁଛି ବିଶ୍ରାମ । ଖୁବ୍ ଥକି ପଡ଼ିଛି ଲକ୍ଷ୍ମୀ । ଭୋର ହେବାକୁ ହୁଏତ ଆଉ ଅଳ୍ପ ସମୟ ବାକି ଅଛି । ଉତ୍ତର ଆକାଶ ପାହାନ୍ତି ତାରାର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ପ୍ରଭାତ ବିଛେଇ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଆଉ ଶେଯରେ ପଡ଼ି ରହିଛି ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଜଡ଼ ନିଷ୍ପ୍ରାଣ ଶରୀର ଆଉ ଲାଞ୍ଛନାର ଇତି ବୃତ୍ତି ବହନ କରି ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ବିଷପାନ କରି କରି ସେ ହୋଇ ପାରିଲାନି ନିଳକଣ୍ଠ ପରି ଅଜେୟ ଅମର । ❑❑❑

ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଚିଠି

ଦୁଲାରାମ ହେମ୍ବ୍ରମ,
ଯୁକ୍ତ ୨ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ଏହିଭଳି ଏକ ଧଳା କାଗଜରେ ରୂପେଲୀ ଯୌବନରେ ସବୁଜି ମନ ଭିତରେ ଝଡ଼ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ସୁନେଲି କବିତା ଗୁଡ଼ିକ ଆଶାର କଲମରେ ପ୍ରେମ କାଳି ଭରି ଲେଖିଦେଲେ ସତେ କଣ ସ୍ୱପ୍ନ ସତ ହୋଇଯାଏ ।

ପ୍ରେମିକାଠାରୁ ନିର୍ଜୀବ ଚିଠି ଖଣ୍ଡି ପାଇଗଲେ ସତେ କଣ ବିରହିଣୀ ନାୟିକାର ଜଳନ୍ତା ମନଟା ଶାନ୍ତ ହୋଇଯାଏ । ରସବତୀ, ପ୍ରେମମୟୀ ମାନସର ଚମ୍ପାକଳି ହାତରେ ଲିଖିତ ବିରହ ଗୀତିକା ପଢ଼ି ଦେଲେ ସତେ କଣ ପ୍ରେମ ପାଗଳ ପ୍ରେମିକର ହୃଦୟ ମହାବାତ୍ୟା ଥମିଯାଏ । ... ନା ମୋଟେ ନୁହେଁ ।

ଚିଠିରେ ଆଶା ମେଣ୍ଟେ ନାହିଁ, ଚିଠିରେ ମନର ଆଶା ମେଣ୍ଟେ ନାହିଁ । ଭଙ୍ଗା ମନଟା ଚିଠିଦ୍ୱାରା ଯୋଡ଼ା ଯାଇପାରେ ନାହିଁ । ଚିଠି ପୋଡ଼ା ପ୍ରାଣକୁ ବିରହ ନିଆଁକୁ ଲିଭାଇ ପାରେ ନାହିଁ । ତଥାପି ... ତଥାପି ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ପାଇବା ଆଶାରେ ପ୍ରତିଟି ମଣିଷ ଉତ୍କଣ୍ଠାରେ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି ।

ଚିଠି ଏକ ଆଶାର ସେତୁ

ଚିଠି ଏକ ଭରସାର ପ୍ରତୀକ ।

ଚିଠି ମିଳିଗଲେ ଅସ୍ଥିର ଅନ୍ତର ସ୍ଥିର ହୋଇଯାଏ । ଚିଠି ଦୁଇଟି ମନକୁ ଏକ କରିଦିଏ । ପର ଆପଣାର ହୋଇଯାଏ ଏଇ ଚିଠି ଦ୍ୱାରା । ଚିଠିର ଅଠାକାଣ୍ଡିଆରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ପଡ଼ି ଯାଇଛୁ । ସୁଦୂର ଆମେରିକା ସହିତ ଭାରତର ଯେ କୌଣସି ଅଞ୍ଚଳ ଏଇ ଚିଠିଦ୍ୱାରା ପାଖାପାଖି ପହଞ୍ଚିଯାଏ । ଚିଠି ପ୍ରତିଟି ମଣିଷର ଅତିପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁ । ଚିଠିଖଣ୍ଡେ ମିଳିଗଲେ ସମସ୍ତ ଜଞ୍ଜାଳ ଓ ଚିନ୍ତା ଦୂର ହୋଇଯାଏ । ପ୍ରେମିକ ପ୍ରେମିକାଙ୍କ ପାଇଁ ଏଇ ଚିଠିର ଭୂମିକା ଅତି ଗୁରୁତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଯାହା କଥା କହି ହୁଏ ନାହିଁ ତାହା ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶ ହୁଏ ।

ଜୀବନର ପହିଲି ପ୍ରେମ ସ୍ପର୍ଶ ମଣିଷର ସବୁଦିନ ପାଇଁ ମନେ ରହେ । ମୋର ନୀଳାମ୍ବର ଚିଲିକାର ଅଳସୀ ରାଜ୍ୟର ଟିକି ଚଢ଼େଇଟିଏ କେଉଁ ଏକ ଉତ୍ତୁଙ୍ଗ ଶୈଳ ଶିଖର ନିଭୃତ କୋଣରୁ ଝରି ଆସୁଥିବା ଏକ ଛୋଟ ନିର୍ଝରିଣୀ ରୂପୀ ଅନେକ ଅନେକ ଆକାଂକ୍ଷା ରୂପେଲି ଜହ୍ନର ମଧୁଭରା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିଥିଲି ଏକ ତରୁଣୀର

ମୁଖରେ, ଆଖିରେ ଖେଳିଯାଇଥିଲା ନୀଳିମା ସାଗରର ଢେଉ, ସ୍ୱପ୍ନ ଗୋଲାପ ଠାରୁ ଚିତାକର୍ଷକ ସେହି ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଓଷ୍ଠରେ ରକ୍ତାଭ ଗୋଲାପର ଲାଲିମା ଓ ଆଖିରେ ମୃଗ ନୟନର କାଳିମା, ସେହି ଦିନ ମୋର ବଞ୍ଚିବାର ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ସେଇ ତରୁଣୀ ବି ହେଉଛ ତୁମେ।

ତୁମେ ମୋର ଜୀବନ ବସନ୍ତର ପ୍ରଥମ ଫଗୁ ଆଉ ପ୍ରେରଣା, ତୁମର ପ୍ରେମ ଫଗୁକୁ ମୁହଁରେ ବୋଳି ମୁଁ ଆନମନା ହେଉଥିଲି କିନ୍ତୁ ଆଜି ବାଟବଣା ହୋଇଛି। ଏବେ ଖାଲି ନିଜ ମୁହଁରେ ନିଜେ ରଙ୍ଗ ବେରଙ୍ଗର ଫଗୁ ବୋଳି ଦର୍ପଣ ସାମ୍ନାରେ ଠିଆ ହୋଇ ହସୁଛି ଆଉ କାନ୍ଦୁଛି ମଧ୍ୟ। ଦୁଇଟି ବିଷୟ ଥିଲା ଗୋଟିଏ ନଦୀର ଦୁଇକୂଳ ପରି। ଗୋଟିଏ ଥିଲା - ବାସ୍ତବିକତା, ଅନ୍ୟଟି ଥିଲା - କାଳ୍ପନିକ। କେମିତି କେଜାଣି ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ଚିନ୍ତାଧାରା ମଣିଷ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଆମେ ଏକ ମନ ହୋଇ ଯାଇଥିଲୁ। ତେଣୁ ତୁମେ ମୋତେ ବିଶ୍ୱାସ କର ବା ନକର ମୁଁ ତୁମ ଛଡ଼ା ଆଉ କାହାରିକୁ ଆପଣାର କରି ପାରିବି ନାହିଁ। ଯାହାକୁ ହୃଦୟରେ ବିବାହ କରାଯାଏ। ତା ପାଖରେ ବେଦୀ ବିବାହର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥାଏ। ମୁଁ ତ ତୁମକୁ ହୃଦୟରେ ବିବାହ କରି ସାରିଛି; ତୁମେ ତ ମୋର ମନର ମାନସୀ ହୋଇଛ। ତୁମେ ତ ମୋର କବିତାର ଛନ୍ଦ ଆଉ ବିଗୁଲର ସୁର ଏହା ଅନୁଭବ କରି ସାରିଛି। ଜୀବନର ଅନେକ ବସନ୍ତ ଅତିକ୍ରମ କଲାପରେ ମଧ୍ୟ କାହା ପ୍ରତି ମୋର ଦୁର୍ବଳତା ନଥିଲା। କିନ୍ତୁ ତୁମ ବ୍ୟବହାର ଚାଲିଚଳନ ଆଉ ଚାହାଣି ମୋତେ ଏମିତି ବାନ୍ଧି ଦେଲା ଯେ ମୁଁ ଆଖି ପଲକକୁ ଫେରାଇ ମଧ୍ୟ ପାରିନଥିଲି। ଆଜି ମୁଁ କେବଳ ତୁମଠୁ କିଛି ଶୁଣିବା ପାଇଁ ମୁଁ ଅଧିର ହୋଇ ଯାଉଛି। ତୁମେ ଯଦି ମୋ ଜୀବନ ମାଗିବ ତେବେ ମୁଁ ଦେଇ ଦେବି, କାରଣ ଏମିତି ଦୁଃଖ ସମୟରେ ତୁମେ ମୋ କାନ୍ଧରେ ହାତ ରଖି ମୋ ଆଖିରୁ ଲୁହ ପୋଛି ଦେଇଛ ତାହା କେବେବି ମୋ ମନରୁ ପୋଛି ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ। ଭବିଷ୍ୟତ ଜୀବନରେ ତୁମେ ମୋତେ ସାହାରା ନ ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ବାକିତକ ଜୀବନଟା ବଞ୍ଚିଯିବି ତୁମର ସ୍ମୃତିର ସାହାରା ନେଇ। ତେବେ କଣ ଆମର ପରିଚୟ ? କି ପରିଚୟ ନେଇ ଆମେ ବଞ୍ଚିଛେ ତାହା କେବେ ଚିନ୍ତା କରିଛ ? ତୁମ ପାଇଁ ମୋ ମନରେ କେତେ ଆଲୋଡ଼ନ କେତେ ଉର୍ମି ଏକଥା ତୁମ ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ଜାଣୁ ଏହା ମୁଁ ଚାହେଁନା। କିନ୍ତୁ ଶେଷରେ ମନେ ରଖ ପ୍ରିୟ ବାହାରର ପ୍ରେମ ସତ୍ୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ। କିନ୍ତୁ ଆନ୍ତରିକ ପ୍ରେମ ସତ୍ୟ ଏବଂ ଚିରସ୍ଥାୟୀ, କାରଣ କଣ ଜାଣ ? ଏଥିରେ କାମନା, ବାସନା ଓ ସମ୍ଭୋଗର ଲୋଭ ନଥାଏ। ତେଣୁ ମୁଁ ଏତିକି କହିପାରେ ଚିଠି ଭିତରେ ଅଛି ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପରତା। ❑❑❑

ସାଥୀ ବିନା ହୃଦୟ କାନ୍ଦେ

ଜଗଦିଶ ପାଲବାବୁ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ଶେଷ ବର୍ଷ କଳା

ହେ ମୋର ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁ,

ଆଜି ମୁଁ ମୋର ଅତୀତର ପୁରୁଣା ସ୍ମୃତିକୁ ମନେ ପକାଉ ଅଛି । ମାନିନୀ, ଆରତୀ, କାବେରୀ, ରାଜ୍, ସ୍ୱାତି, ସାନୁ, ମାମା, ବାପୁ, ସ୍ୱରୂପ, ସପନ ଏମିତି ଅନେକ ସାଂଗ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତୁମେ ଥିଲ ମୋ ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ । ତୁମକୁ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର କାହାଣୀ ଶୁଣାଉ ଅଛି । ଏହା ଏକ କାହାଣୀ ନୁହେଁ ଏହା ମୋର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଜୀବନରେ ଘଟିଯାଇଥିବା ଘଟଣାବଳୀ । ତୁମେ ଏଇ କାହାଣୀ ଶୁଣିବ ବୋଲି ମୋର୍ ଆଶା ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସ ମଧ୍ୟ । କାରଣ ରକତ ଚିହ୍ନିଛି ନିଜର୍ କିଏ । ତେଣୁ ମୁଁ ମୋର୍ କାହାଣୀ ଆରମ୍ଭ କରୁଅଛି ।

ପ୍ରତି ବର୍ଷ ପରି ସେ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ପାଇଁ କଲେଜରେ ଡ୍ରାମା ଚାଲିଥାଏ । ସେହି ଡ୍ରାମାରେ କଲେଜର କେତେକ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀମାନେ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ । ସେହି ଡ୍ରାମାରେ କୁମାର ଏବଂ ମାମୁନ୍ ଭାଗ ନେଉଥାନ୍ତି । କୁମାର୍ ଥାଏ ଯୁକ୍ତ ୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ଏବଂ ମାମୁନ ଥାଏ ଯୁକ୍ତ ୨ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ । କୁମାର ଓ ମାମୁନ କୌଣସି ଏକ କଥାରେ ପରସ୍ପର ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉ ନଥିଲେ । ଦିନେ ରିହାରସଲ ଚାଲିଥାଏ । ସମସ୍ତ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ଅଭିନୟ କରୁଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୁମାର୍ ଓ ମାମୁନ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ଏହି ସମୟରେ ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ଗାମୁଛା ଦରକାର ପଡ଼ିଲା । ମାମୁନ କେଉଁ ଆଡ଼େ ନ ଚାହିଁ ଗାମୁଛାଟିଏ ଟାଣି ଆଣିଲା । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ସେହି ଗାମୁଛାଟି ଥିଲା କୁମାରର, ମାମୁନ ହଠାତ୍ ଅନାଇଲା ବେଳେ ସେହି ଗାମୁଛାଟି କୁମାରର ଏବଂ ଲଜ୍ଜାର ସହ କହିଥିଲା I am Sorry । ମୁଁ ଜାଣି ନ ଥିଲି ତୁମ ଗାମୁଛା ବୋଲି । ସେହି ଦିନଠାରୁ କୁମାର ଓ ମାମୁନ ପୁଣିଥରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ବାସ୍, କୁମାର୍ ଏବେ ସ୍ୱପ୍ନ ସାଗରରେ ଭାସିଯାଏ ଏବଂ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖି କହେ .... । ମାମୁନ ତୁମ ବିନା ମୋର ସ୍ଥିତି ଅସମ୍ଭବ । ତୁମେ ମୋର କେନ୍ଦ୍ର । ମୁଁ ତୁମର ପରିଧି । ତୁମେ ମୋ ମନପକ୍ଷୀର ଉଡ଼ନ୍ତା ଡ଼େଣା । ତୁମେ ନୀଳ ଆକାଶ ଆଉ ମୁଁ ସେ ଆକାଶରେ ଫୁଟନ୍ତା ଜହ୍ନ । ତୁମେ ସାଗର ମୁଁ ତୁମର ଊର୍ମି । ତୁମେ ମୋ ମନର କୃଷ୍ଣଚୂଡ଼ା ଆଉ ମୁଁ ତାର ରଙ୍ଗ । ତୁମେ ମେଘ ମୁଁ ତାର ଚପଳା, ଚପଳା କଣ ମେଘକୁ ଛାଡ଼ି ରହିପାରେ ? ବେଳାଭୂମି କଣ ସାଗରକୁ ଛାଡ଼ି ରହିପାରିବ ? ? ଆକାଶ ବିନା ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାର ମୂଲ୍ୟ କଣ ଥାଏ ? ? ? ଦେଖିବ ମାମୁନ ମୁଁ ଯେଉଁ ଦିନ ତୁମକୁ ନ ପାଇବି ମୁଁ ଏ ଦୁନିଆରେ ନଥିବି । ହଠାତ୍ ସ୍ୱପ୍ନଟି ଭାଙ୍ଗିଗଲା । କୁମାର୍ ନିଦରୁ ଉଠି ଦେଖେ ତ । ସାମ୍ନାରେ କେହି ନାହିଁ । କୁମାର୍ ମନେ ମନେ ସ୍ଥିର କଲା ମାମୁନ କୁ ମୁଁ ମୋର୍ ମନର୍ ସବୁ କଥା କହିଦେବି ।

ସେଦିନ ଥାଏ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ । ଡ୍ରାମା ଶେଷ ହେଲା ପରେ କୁମାର, ମାମୁନକୁ ଡ଼ାକି ତାର୍ ମନର୍ ସବୁ କଥା କହିଦେଲା । ମାମୁନ ନିସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇ ରହିଥାଏ କିଛି କହୁନଥାଏ । ତାର୍ ନିରବତା ହିଁ ସୂଚାଇ ଦେଉଥାଏ ତାର ସମ୍ମତି । ଏହିଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ କୁମାର୍ ଓ ମାମୁନର୍ ଭଲ ପାଇବା । ପରେ ଦିନପରେ ଦିନ, ମାସପରେ ମାସ ବିତିଯାଏ । କୁମାର୍ ଓ ମାମୁନର ଭଲ ପାଇବା ନିବିଡ଼ ହୋଇ ଚାଲିଥାଏ । କୁମାର୍ ଯୁକ୍ତ ୩ ଶେଷ ହେଲା ବେଳକୁ ମାମୁନ ଯୁକ୍ତ ୨ ଶେଷ ହୋଇଗଲା । ମାମୁନ ହେଉଛି ଜମିଦାରଙ୍କର ଅଲିଅଳି ଝିଅ । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ସହରର୍ ଏକ ବଡ଼ କଲେଜରେ ପଢିବାକୁ ସ୍ଥିର୍ ହେଲା ।

ଏପଟେ କୁମାର୍ ମାମୁନ କୁ ଛାଡ଼ି ଗୋଟିଏ ବି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ରହିବା ପାଇଁ ଚାହୁଁ ନଥିଲେ ବି ନିଜକୁ ବୁଝାଇ ଦେଉଥାଏ, ମୋ ମାମୁନ ବେଶିପାଠ ପଢ଼ି ଅନେକ ବଡ଼ ମଣିଷ ହେବ। ଚାକିରି କରିବ। ମାମୁନ କୁମାରକୁ ଗାଁମୁଣ୍ଡ ଆମ୍ବତଟା କୁ ଡ଼ାକି କହିବସେ। ଏ ଦେଖ କୁମାର୍ ଆମ୍ବ ଗଛରେ ତୁମର ଓ ମୋର ନାଁ ଲେଖିଛି। ଏହା ଚିର ଦିନ ପାଇଁ ରହିଥିବ। ଏହାକୁ କେବେ ବି ଲିଭିବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ। ମୁଁ ସହରକୁ ଯାଇ ଅନେକ ଚିଠି ଲେଖିବି। ଏ ପୃଥିବୀ ଯଦି କାଗଜ ହୁଏ, ସମୁଦ୍ର ଯଦି କାଳି ହୁଏ ଆଉ ସମସ୍ତ ପର୍ବତଶ୍ରେଣୀ କଲମ ହୁଅନ୍ତି। ତଥାପି ମୋର ଲେଖା ସମାପ୍ତି ହେବ ନାହିଁ। ତୁମେ ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ପଢିସାରି ପାରିବ ନାହିଁ।

ଏହା ପରେ ଏମିତି କେତେଦିନ ବିତିଯାଇ ଅଛି। ଦିନ ପରେ ଦିନ, ମାସ ପରେ ମାସ ଏବଂ ଏହାପରେ ବର୍ଷ। ଦୀର୍ଘ ଏକ ବର୍ଷ ହେବ ମାମୁନ ପାଖରୁ ଚିଠି ଆସିନାହିଁ। କୁମାର୍ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡୁଛି ଏବଂ ପରେ ନିଜକୁ ବୁଝାଇ ଦେଇ କହୁଥାଏ। ମୋ ମାମୁନର ହୁଏତ ପାଠପଢା ଅଧିକ ବଢି ଯାଇଥିବ ସେଥିପାଇଁ ଚିଠି ଲେଖିବା ପାଇଁ ସମୟ ପାଉ ନଥିବ। ସେ ମନେ ମନେ ସ୍ଥିର କରି ବସେ ସେ ସହରକୁ ଯାଇ ମାମୁନ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖା କରି ଆସିବ। କୁମାର ଯାଇ ପହଞ୍ଚେ ସହରରେ। କୁମାର୍ ତାର୍ ନିଜର ପୋଷାକ ପରିଚ୍ଛେଦରୁ ଜଣା ପଡୁଥାଏ ମଫସଲି ବୋଲି। ଏମିତି ବହୁତ ପିଲାଙ୍କୁ ସେ ମାମୁନ ବିଷୟରେ ପଚାରିଛି; କିଏ କହେ ପ୍ରେମ ପାଗଳ ତ କିଏ କହେ ମାମୁନ ଘରର ଚାକର। ପରିଶେଷରେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ କଲେଜ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରେ। କଲେଜର କୋଠରୀ, କୋଠରୀ ଖୋଜି କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି। ତଥାପି ବହୁ ଆଶା ଭରସା ନେଇ ଖୋଜୁଥାଏ। ଠିକ୍ ଏତିକି ବେଳେ କଲେଜର ଚପରାସି ପାଖରୁ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ମାମୁନ Girls Common Room ରେ ଅଛି। କୁମାର୍ ଗୋଟିଏ ଝିଅକୁ କହିଉଠେ ଟିକେ ମାମୁନକୁ ଡ଼ାକି ଦେଇଥିଲେ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା। ସେଇ ଝିଅଟି ମାମୁନକୁ ଡ଼ାକି ଆଣେ କେହି ଜଣେ କହିବସେ, ମାମୁନ ତୁମ ବାପା ବୋଧେ ଚାକର୍ ପଠାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଗାଁକୁ ଯିବା ପାଇଁ। କୁମାରର କର୍ଣ୍ଣକୁ ଏହି ବାକ୍ୟଟି ଏତେ ନିବିଡ଼ ଭାବରେ ଆଘାତ କଲା ଯେ ସେ ନିଜକୁ ସଂଜତ କରିନେଲା। କେବଳ ମାମୁନ ପାଇଁ ମାମୁନ ନୁହେଁ ତାର ପ୍ରେମିକା ପାଇଁ ସବୁ କିଛି ବି ସହିପାରେ ଏମିତିକି ଜୀବନ ମଧ୍ୟ ଦେଇପାରେ। ମାମୁନ କୁମାରର ସମ୍ମୁଖକୁ ଆସିଛି ଆଉ କହିଛି। କେତେବେଳେ ଆସିଲୁ। ଆଉ କଣ କାମ ଦରକାର୍ ପଡ଼ିଲା ଯେ ତୁମେ ଆସିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲ। ଯାହା ଚିଠି ଦ୍ୱାରା ବତାଇ ପାରିଲ ନାହିଁ। କୁମାର୍ ମାମୁନର ଚେହେରାରୁ ଜାଣି ପାରିଲା ସେ ଏବେ ବହୁ ଉଚ୍ଚରେ। ମାମୁନ ସଭ୍ୟତାର ଶେଷ ପାହାଚରେ ପହଞ୍ଚି କହିଉଠେ ତୁମେ ଘରକୁ ଯାଅ। ତା ଛଡ଼ା ମୋ ପାଖରେ ଟାଇମ ନାହିଁ ତୁମ ସହିତ କଥା ହେବା ପାଇଁ, କୁମାର୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜାଣି ପାରିଲା ଯେ ମାମୁନ ସହରରେ ରହି ଗୋଟିଏ ଫିଲ୍ମ ଷ୍ଟାର୍ ସାଜିଲାଣି। ସେ ନିଜ ପ୍ରେମିକକୁ ମଧ୍ୟ ଚାକର ରୂପେ ବ୍ୟବହାର୍ କଲା। ସେ ମାମୁନ ପାଖରୁ କଥା ଶୁଣି ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ପଛେଇ ପଛେଇ ଯାଇ ମାମୁନକୁ ଏକ ଲୟରେ ଚାହିଁ ରହିଥାଏ। ମାମୁନ ଚାଲିଯାଏ। କୁମାର୍ ଯେଉଁ ଖୁସିରେ ଆସିଥିଲା ତାର୍ ପ୍ରତି ବଦଳରେ ଏହା ଫଳିବ ବୋଲି ସେ ଆଶା ମଧ୍ୟ କରି ପାରି ନଥିଲା। କୁମାର୍ ଘରକୁ ମନଦୁଃଖରେ ଫେରିଆସେ।

ଏମିତି କିଛି ଦିନ ବିତି ଯାଇଛି। କେହି ଜଣେ ଆସି ବିବାହ ପତ୍ରଟିଏ କୁମାରକୁ ଦେଇଗଲା। ବିବାହ ପତ୍ରରେ ଲେଖା ଯାଇଅଛି। ମାମୁନ ସହିତ ପ୍ରଶାନ୍ତ। କୁମାର ମନରେ ଗଭୀର ଆଘାତ ହେଲା। ସେ ଆଉ କିଛି ଚିନ୍ତା କରି ପାରିଲା ନାହିଁ। କୁମାର ଥାଉଁ ଥାଉଁ ମାମୁନର ଶୁଭ ବିବାହର ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ, ହୁଳହୁଳୀ ରେ କମ୍ପି ଉଠିବ। କୁମାର ମନରେ ହଠାତ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଲା। ଗୋଟିଏ ଚିଠି ଲେଖି ମାମୁନର ଘର ଆଡ଼କୁ ଦୌଡ଼ି ଆସିଲା।

ଦେଖିଲା , ମାମୁନ ନିସ୍ତବ୍ଧ ନିଦରେ ଶୋଇ ରହିଛି । ସେ ଝରକା ବାଟେ ଚିଠି ଗଳାଇ ଦେଇ ଆସିଲା । ମାମୁନ ନିଦରୁ ଉଠି ଚିଠି ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା । ଚିଠିଟିକୁ ଆଣି ପଢିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ... ।

ସ୍ନେହର ମାମୁନ୍,

ମୋ କଳ୍ପନାର ପ୍ରଥମ ସ୍ୱପ୍ନ । ପ୍ରଥମେ ସ୍ନେହ ମମତାର ଭରା ମହେନ୍ଦ୍ର ବେଳା ଅନୁସାରେ ମୋର ଶୁଭେଚ୍ଛାଟିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବ । ନିଜର ସଫେଦ୍ ଛାତିରେ ମୋର ହୃଦୟର ଏକାନ୍ତ ବାର୍ତ୍ତା ନେଇ ଯାଉଥିବା ଏହି ପତ୍ରଟି କି ପ୍ରକାର ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ମୁଁ ଜାଣିନି । ଏହି କାଗଜ ହୁଏତ ତୁମକୁ କଷ୍ଟ ଦେଇପାରେ । ମୋର ଅନୁରୋଧ ଏହି ପତ୍ରଟିକୁ ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଢିଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ଯଦି ମନରେ ବିରକ୍ତିର ଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରେ ତେବେ ଏହି ପତ୍ରଟିକୁ ଚିରି ଟୁକୁରା , ଟୁକୁରା କରିଦେବ । ମୁଁ ତୁମ ସମ୍ମୁଖରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବାର ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ନ ପାରିବାରୁ ପରିଶେଷରେ କାଗଜ କଲମର ସାହାରା ନେଲି । ତୁମର ଜୀବନର ସାଥି ହେବା ପାଇଁ ମୁଁ ମନରେ ଅନେକ ଆଶା କରିଥିଲି । ହେଲେ ଏ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଜୀବନରେ ତୁମେ କଳା ମେଘ ଢାଙ୍କିଦେଲ । ଯାହା ହେଉ ତୁମ ଶୁଭ ବିବାହରେ ମୋର ଆନ୍ତରିକ ଶୁଭେଚ୍ଛା । ମୋର ଜୀବନର ଭାଗ୍ୟ ସହିତ ଖେଳି ଖେଳି ମୁଁ ନିରାଶ , ତାଛଡ଼ା ପ୍ରେମ ଯୁଦ୍ଧରେ ତୁମରି ତରବାରି ଆଘାତ ପାଇ ମୁଁ ଆଜି ରକ୍ତାକ୍ତ ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଅଛି । ଜାଣିଛ ମାମୁନ ଜୀବନର ଉଠାଣୀ ଗଡ଼ାଣୀରେ ଯେଉଁ ପଥ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପାଇଁ ମୁଁ ସଂଗ୍ରାମ କରିଥିଲି ସେ ଆଶାର ସର୍ବସ୍ୱ କାମନାର ପ୍ରଗଳଭା ଝରଣାଟି ହୋଇ ମୋର ଜୀବନର ବନ୍ଧୁର ଶଯ୍ୟାରେ ବହିଯିବା ପାଇଁ ... କିଛିଟା ଥିଲା ପ୍ରାଣ ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ବଳ । ପରିଶେଷରେ ମୋର ଗୋଟିଏ ଅନୁରୋଧ ରଖିବ, ଗାଁ ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ଆମ୍ବତଟାର ଆମ୍ବଗଛରେ ତୁମର ଆଉ ମୋର ନାଁକୁ ଲିଭାଇ ଦେବ । ଆଉ ବିଶେଷ କିଛି ଲେଖୁନାହିଁ ଜହରକୁ ଜୀବନସାଥି ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କଲି । ଏ ଜନ୍ମରେ ସିନା ମିଳନ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ହେଲେ ମୁଁ ଚାହିଁ ରହିଛି ଆର ଜନ୍ମରେ । କାରଣ ତୁମ ପାଖରେ ଏବେବି ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି (ଇତି) ଚିରବିଦାୟୀ କୁମାର । ମାମୁନ ଚିଠିଟି ପଢିଛି ଏବଂ ତାର ଆଖିରୁ ଅଜସ୍ର ଲୋତକ ଧାରା ବହି ଯାଇଛି । ନିଜକୁ ସେ କେମିତି ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରୁନାହିଁ । ସତରେ କଣ ଆଉ କୁମାର ଏ ଜଗତରେ ନାହିଁ । ଭାବି , ଭାବି କାନ୍ଦି ଦୌଡ଼ି ଚାଲିଯାଇଛି । କୁମାରର ଘର ନିକଟକୁ ମାତ୍ର ଅଳ୍ପବାଟ ଯିବା ପରେ ମାମୁନର ପାଦ ଆଉ ଆଗକୁ ଯାଇ ପାରିନି । ସଂକୀର୍ତ୍ତନର ତାଳେ ତାଳେ କରୁଣ ଧ୍ୱନି ମଧ୍ୟରେ ଭାସି ଉଠିଛି ରାମ ନାମ ସତ୍ୟହେ - ହରିନାମ ସତ୍ୟ ହେ - ରାମନାମ ସତ୍ୟହେ ।

ମାମୁନର ସମଗ୍ର ସତ୍ତା ଜଡ଼ ପାଲଟି ଯାଇଥିଲା । ତାର ଆଖି ଦୁଇଟି ସ୍ଥିର ରହିଥିଲା । କୁମାରର କରୁଣ ଭରା ମୃତଶରୀର ଉପରେ । ଏବେ କୁହ ମୋର ପ୍ରିୟ ବନ୍ଧୁ ।

କୁମାରର ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ ଦାୟୀ କିଏ ?

ମାମୁନର ନିଷ୍ଠୁରତା ନା ତାର ଭଲପାଇବା ?

ନିର୍ଦ୍ଦୟ ଭାବ ନା ତାର ଭାଗ୍ୟ ?

ଉତ୍ତର ଅପେକ୍ଷାରେ ....

ପରିବାର

ଗୁରୁ ସୋରେନ,
ଯୁକ୍ତ ୨ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ଯେଉଁଠାରେ ବାପା, ମା, ଭାଇ, ଭଉଣୀ, କକା, ଖୁଡ଼ୀ, ଜେଜେବାପା, ଜେଜେମା ପ୍ରଭୃତି ଏକାଠି ରହନ୍ତି, ତାକୁ ପରିବାର ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ପରିବାରରେ ବାପା-ମା ଆମକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆମେ ଯେପରି ସୁଖରେ ରହିବା ଓ ଆମ ଦେହ ଯେପରି ଭଲ ରହିବ, ସେଥିପାଇଁ ସବୁବେଳେ ସେ ନଜର ଦିଅନ୍ତି । ଆମ ପାଇଁ ଭଲ ଭଲ ଜିନିଷ ସାଇତି ରଖିଥାନ୍ତି । ଆମର ଯେତେବେଳେ ଯାହା ଦରକାର, ସେତେବେଳେ ତାହା ଆମକୁ ଦିଅନ୍ତି । ଭଲ ମଣିଷ ରୂପେ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ ଆମକୁ ଭଲ କଥା ଶିଖାନ୍ତି ଓ ପାଠ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରନ୍ତି ।

ବାପା ମାଙ୍କ ଛଡ଼ା ପରିବାରର ଖୁଡ଼ୀ, ଜେଜେଇ, ଦଦେଇ, ଜେଠେଇ, ବଡ଼ଭାଇ, ଭଉଣୀ, ଭାଉଜ ଇତ୍ୟାଦି ଗୁରୁଜନମାନେ ଆମକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ସବୁବେଳେ ଆମର ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ଛଡ଼ା ଆମର ଛୋଟ ଭାଇ, ଭଉଣୀ, ପରିବାରରେ ଅଛନ୍ତି ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ନେହ ଓ ଆଦର କରୁ ।

ବାପା ମାଆ ଆମର ଖାଇବା ପିଇବା କଥା ବୁଝନ୍ତି । ପାଠ ପଢ଼ାର ଯତ୍ନ ନେଇ ଆମକୁ ସତ୍ ଶିକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତି । ତେଣୁ ବାପା, ମା, ଖୁଡ଼ୀ, ଜେଜେଇ ଆଦି ଆମର ଗୁରୁଜନମାନେ ଆମକୁ ଡ଼ାକିଲା ବେଳେ ଆଜ୍ଞା କହିବା ଓ ତାଙ୍କ କଥା ମାନି ଚଳିବା ଉଚିତ୍ । ଏ ପ୍ରକାର ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବା କ୍ଷଣି ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଁଇ ନମସ୍କାର କରିବା ଦରକାର ।

ଆମେ ସବୁବେଳେ ଭଲ କାମ କଲେ ସମସ୍ତେ ଆମ ଉପରେ ଖୁସି ହେବେ । ସବୁରି ସନ୍ତୋଷରେ ଆମର ମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

ଆମ ପରିବାରକୁ କେତେ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ ଆସନ୍ତି । ବେଳେ ବେଳେ ଜଣାଶୁଣା ଲୋକ ମଧ୍ୟ ଆସନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ନମସ୍କାର କରିବା ଓ ବସିବା ପାଇଁ ଆସନ ଦେବା । ଆସିବାର କାରଣ ପଚାରି ବାପାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଆସିବାର ଖବର ଜଣାଇବା । ବାପା ଯେବେ ଘରେ ନ ଥିବେ, ତେବେ ମାଙ୍କଠାରୁ ବାପାଙ୍କ ଆସିବା ଖବର ବୁଝି ତାଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବା ।

ଭଲ ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଖୁସି କରିବା । ଯଦି ସେ ଅତି ଆପଣାର ଲୋକ ହୋଇଥାନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କର ଖାଇବା ପିଇବା ଲାଗି ମାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା । ଯଦି ବାପା ଘରେ ନଥାନ୍ତି, ତେବେ ବାପାଙ୍କୁ ଖବର ଦେବା । ବାପା ତାଙ୍କ ସେବା ନିମନ୍ତେ ଯାହା ବରାଦ କରାଇବେ, ତାହା ତତ୍ପର କରିବା ।

ସେ ଫେରିବା ବେଳେ ତାଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରିବା ଓ କିଛି ଦୂର ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯାଇ ପାଛୋଟି ଦେବା । ଏପରି କଲେ ସେ ଆମ ଉପରେ ଖୁସି ହେବେ । ଆମେ ଜଣେ ଭଲ ପିଲା ବୋଲି ସେ କହିବେ ।

ଆମେ ଆମ ଘରେ ରହୁ । ଆମ ଘର ପାଖରେ ଆଉ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଘର ଅଛି । ବେଳେବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାରକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ । ଆମେ ଯାହା ଘରକୁ ଯିବା, ତାଙ୍କ ଦୁଆର ଯେବେ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିବ, ତେବେ ଦୁଆର ବାଡ଼େଇବା ନାହିଁ । ତିନି ଚାରିଥର ଡ଼ାକିବା ପରେ ଦୁଆର ନ ଫିଟିଲେ କିଛି ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କରିବ । ତା ପରେ ଫେରି ଆସିବା ।

ଯଦି କବାଟ ଫିଟେ, ତେବେ କବାଟ ଫିଟାଇବା ଲୋକ ଆମଠାରୁ ବଡ଼ ହୋଇଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରିବା । ଯଦି ସେ ଆମ ସାଙ୍ଗରେ କିମ୍ବା ଆମଠାରୁ ସାନ ହୋଇଥିବେ, ତେବେ ହସି କଥା କହିବା । ସେ ଘର ଭିତରକୁ ଡ଼ାକିଲେ ଯିବା । ନ ଡ଼ାକିଲେ ସେଠାରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିବା । ସେ ଆସନ ନ ଦେଲେ ତଳେ ବସିବା

ନାହିଁ । ଯଦି ଘର ଭିତରକୁ ଯିବା, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ନ କହି କୌଣସି ଜିନିଷ ଛୁଇଁବା ନାହିଁ । ଯାହା ପାଖେ କାମ ଥିବ, ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଓ ଆସିବାର କାରଣ ଜାଣେଇବା, ଯେବେ ସେ ଘରେ ନ ଥାନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଆସିବା ସମୟ ବୁଝି ଘରକୁ ଫେରି ଆସିବା । କୌଣସି ଜରୁରୀ କାମ ଥିଲେ ସେ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସି ରହିବା ।

ବେଳେ ବେଳେ ଆମକୁ କୌଣସି ଅପରିଚିତ ଲୋକଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼େ । ସେଠାରେ ଆମେ ଏପରି ବ୍ୟବହାର ଦେଖାଇବା, ଯେଉଁଥିରେ କି ସମସ୍ତେ ଆମକୁ ଭଲ ପାଇବେ ଓ ଆଦର କରିବେ ।

ଆମ ଗାଁ ଆଖ ପାଖରେ ଅନେକ ଅନ୍ଧ, ଛୋଟ ବୁଢ଼ା ଓ ରୋଗୀ ଅଛନ୍ତି । ବାଟ ଚାଲିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ବଳ ନଥାଏ । ଅନେକ ସମୟରେ ସେମାନେ ବାଟରେ ଯିବା ଆସିବା ବେଳେ ବିପଦରେ ପଡ଼ନ୍ତି ।

ଅନ୍ଧମାନେ କିଛି ଦେଖିପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ଫଳରେ ଅବାଟକୁ ଯାଇ ନାଳ କିମ୍ବା ଖାଲରେ ପଡ଼ି ଯାଆନ୍ତି । ତେଣୁ ଅବାଟକୁ ଯାଉଥିବା ଅନ୍ଧକୁ ବାଟ ଦେଖାଇବା ନଚେତ୍ ସେ ଯେଉଁଠିକୁ ଯିବାକୁ କହିବେ, ସମ୍ଭବ ହେଲେ ସେଠି ପହଞ୍ଚାଇ ଦେବ । କେହି ରୋଗରେ ପଡ଼ି ଔଷଧ ଟିକେ ପାଉ ନଥିଲେ, ତାର ଚିକିତ୍ସାର ସୁବିଧା କରାଇ ଦେବ । ଶକ୍ତି ଅନୁସାରେ ତାର ସେବା କରିବା । ଏପରି କାମ କଲେ ଆମକୁ ସମସ୍ତେ ପ୍ରଶଂସା କରିବେ ।

ଘରେ ଆମେ ଯେଉଁ ଜୀବଜନ୍ତୁ ପାଳୁ, ସେମାନଙ୍କୁ ଗୃହ ପାଳିତ ଜୀବ କୁହାଯାଏ । ଗାଈ, ବଳଦ, ମେଣ୍ଢା, ଛେଳି, କୁକୁର ଓ ବିରାଡ଼ି ଆଦି ଗୃହ ପାଳିତ ପଶୁ ଅଟନ୍ତି । ସେହିପରି ପାରା, ଶୁଆ, ସାରୀ ଆଦି ଗୃହପାଳିତ ପକ୍ଷୀ । ଏମାନେ ଆମର ଉପକାର କରନ୍ତି । ତେଣୁ ଏମାନଙ୍କୁ ଆମେ ଯତ୍ନରେ ପାଳିବା ଉଚିତ । ଗାଈଠାରୁ ଆମେ ଦୁଧ ପାଉ । ବଳଦ ଆମ ଜମିକୁ ହଳ କରେ ଓ ଶଗଡ଼ ଟାଣେ । ବିରାଡ଼ି ଲାଗି ଆମେ ମୂଷା ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା ପାଉ । କୁକୁର ଅପରିଚିତ ଲୋକଙ୍କୁ ଘରେ ପୂରାଇ ଦିଏ ନାହିଁ । ତା ଭୟରେ ଅନ୍ୟ ଜୀବ ମଧ୍ୟ ଘରେ ପଶି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ରାତିରେ ଚୋର ଜଗି ସେ ଆମର ବହୁତ ଉପକାର କରେ । ଛେଳି ମଧ୍ୟ ଗାଈ ପରି ଆମକୁ କ୍ଷୀର ଦିଏ ।

ପୁଣି ଘରେ ଯେଉଁ ପକ୍ଷୀମାନେ ପୋଷା ହୁଅନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶୁଆ, ସାରୀ କଥା କହି ଓ ହରିନାମ ଗାଇ ମନରେ ଆନନ୍ଦ ଦିଅନ୍ତି । କୁକୁଡ଼ା ଅଣ୍ଡା ଓ ମାଂସ ଆମେ ଖାଉ । ଅଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚରେ କୁକୁଡ଼ା ଚାଷ କଲେ ଅଧିକ ଲାଭ ହୁଏ ।

ଏହି ପଶୁପକ୍ଷୀ ଯେପରି ଭାବରେ ରହିବାର କଥା ତାଙ୍କୁ ସେପରି ରଖିବା ସେମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ଦେବା ଓ ସେମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ନେବା । ସମୟେ ସମୟେ ସେମାନଙ୍କର ଦେହ ଆଉଁସି ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ଆନନ୍ଦ ଦେବା ।

ଲୋକେ ସବୁବେଳେ ନିଜ କାମରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ପର କାମ କରିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ନିଜ କାମ ନିଜେ କରିବା ଭଲ । ତଥାପି ନିଜ କାମ ସହିତ ତାର କାମ କରିବା ଉଚିତ । ଏପରି କାମ କରିବା ଯେପରି କି ପରର ମଙ୍ଗଳ ହେବ । ପରର ମଙ୍ଗଳ ହେଲେ ଆମର ବି ମଙ୍ଗଳ ହେବ ।

ଆମେ ସବୁବେଳେ ଦେଖୁ ବାପା ଭିକାରୀକୁ ପଇସା ଦିଅନ୍ତି । ଗରିବ ପିଲାଙ୍କୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ବହି କିଣି ଦିଅନ୍ତି । କେହି ବାଟରେ ପଡ଼ିଗଲେ ଉଠାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଏଥିରେ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ଯେ, ବାପା ପରର ଉପକାର ପାଇଁ ଏସବୁ କରନ୍ତି । ପରିବାରରେ ବାପା ବଡ଼ ମଣିଷ ବୋଲି ସିନା ଏସବୁ କରି ପାରନ୍ତି ଆମେ ତ ସାନ ପିଲା । ଆମେ ମାଙ୍କଠାରୁ ଭିକାରୀକୁ ଭିକ ଆଣି ଦେବା । କୌଣସି ସାଥୀ ପିଲାର ପାଠପଢ଼ା ଜିନିଷ ନଥିଲେ ତାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା । ପିଲାଦିନରୁ ପରର ଉପକାର କରିବାକୁ ଅଭ୍ୟାସ କଲେ ବଡ଼ ଦିନକୁ ଆମେ ଜଣେ ଭଲ ଦେଶ ସେବକ ହୋଇ ପାରିବା ଆମକୁ ସମସ୍ତେ ଭଲ ମଣିଷ ବୋଲି କହିବେ । ❑❑❑

ଲକ୍ଷ୍ୟ ଜୀବନର ଉନ୍ନତି

ମିଲି ଦଳ ନାୟକ,
ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ବାଣିଜ୍ୟ

ଆଗେଇ ଚଲୋ । .... ଆଗେଇ ଚଲୋ।

ଦୂରରୁ ଦୂରରୁ ମଣିଷ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜୀବ । ସେ ପଶୁ ଭଳି କେବଳ ଆହାର ବିହାର କରି ବଞ୍ଚିରହିବାକୁ ଜନ୍ମ ହୋଇ ଆସିନାହିଁ । ଜୀବନ ମୂଲ୍ୟବାନ ପଦାର୍ଥ । କେବଳ ଉପଭୋଗ କାମନା କରି ଆଳସ୍ୟ ପରାୟଣ ହୋଇ ସମୟ ଗୁଡ଼ିକ ଅତିବାହିତ କରାଗଲେ ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇ ଜନ୍ମ ହେବା ବିଫଳତାରେ ପରିଣତ ହେବ । ଜ୍ଞାନୀ କିମ୍ବା ଚେତନାଶୀଳ ମାନବ ନିକଟରେ ସମୟର ମୂଲ୍ୟ ଅନେକ । ତେଣୁ ସମୟର ଅଯଥା ଅପଚୟ କରିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ । ମୋହମାୟା ଯୁକ୍ତ ମାନବ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ନୁହେଁ । ଏହା କ୍ଷଣସ୍ଥାୟୀ । ତଥାପି ଜନମାନେ ଜୀବନକୁ ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ବୋଲି ରେଖାପାତ କରିଥାନ୍ତି । ମହାତ୍ମା ହେଉ, ଜ୍ଞାନୀ ହେଉ କିମ୍ବା ଯେ କୌଣସି ସ୍ତରର ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କର ଦୁନିଆରେ କିଛି ନା କିଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥାଏ । ମନୁଷ୍ୟଠାରୁ କୀଟପତଙ୍ଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଭଲ ପାଇବା ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଡ଼ାକ୍ତର, ଇଞ୍ଜିନିୟର, ଶିକ୍ଷକ, ଗୃହସ୍ଥୀ ଇତ୍ୟାଦି । ଲକ୍ଷ୍ୟ ଜୀବନରେ ଚାଲିବାକୁ ହେଲେ ଆବଶ୍ୟକ ଜିନିଷକୁ ନଭାବି ଲକ୍ଷ୍ୟ ପଥରୁ ଅନେକେ ବିଚ୍ୟୁତ ହୋଇଥାନ୍ତି । ଲକ୍ଷ୍ୟ ପଥରେ ଆଗେଇବା ପାଇଁ ଟଙ୍କା, ପଇସା, ଧନ, ଦୌଲତ ଦରକାର ? ନାଁ ଏହା ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ଯଦି ନାହିଁ ତେବେ ଆବଶ୍ୟକ କଣ ବୋଲି ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ।

କାଳର ବଳେ ଏ ଜଗତ କାଳକୁ କେ ଅଛି ସମର୍ଥ ।
ଧନ ଜୀବନ ସ୍ୱପ୍ନପରି ନିମିଷ ମାତ୍ରେ ନିଏ ହରି ।।

ଏହି ମାର୍ଗରେ ଆଗେଇବା ପାଇଁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ, ତ୍ୟାଗ, ସାହସ, ସତ କହିବା ଇତ୍ୟାଦି । ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଏପରି ଏକ ଗୁଣ ଯାହା ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆଗେଇ ନେବା ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହିତ ପ୍ରତିକାର ଚିନ୍ତା କରିବା ଫଳ ଯିଏ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିଛି ସେ ହିଁ ସ୍ୱୟଂ ଉପଭୋକ୍ତା, ତ୍ୟାଗ ଏକ ମୋହ ମାୟାର ବନ୍ଧନ । ଯାହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରିଥାଏ । ମୋହ ଦ୍ୱାରା ଶତ୍ରୁକୁ ଜିଣିହୁଏ । ସତ ଏଭଳି ଗୁଣ ଯାହାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆତ୍ମାରେ ଶାନ୍ତି ଦେଇଥାଏ । ଶାନ୍ତିରେ ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱ ବିକାଶ ହୋଇଥାଏ । ସାହସ ସଦା ସର୍ବଦା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ସାହସ ନଥିବ ତେବେ କାର୍ଯ୍ୟରେ କସ୍ମିନ କାଳେ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ହାସଲ ହୁଏ ନାହିଁ । ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ସାହସ ଦୁହେଁ ମୁଦ୍ରାର ଦୁଇଟି ରୂପ । କଥାରେ ଅଛି ନାଗରିକମାନେ ଏ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ । ନାଗରିକଙ୍କ ଯଦି କୌଣସି ଆଶା ଆକାଂକ୍ଷା ନ ରହିବ ତେବେ ଦେଶ କ'ଣ ନାଗରିକଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତି ହେବ ନାହିଁ । ସମସ୍ତଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟହିଁ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ମାଧ୍ୟମ ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ ଜୀବନରେ ଚାଲିବାକୁ ହେଲେ କେତେ ଅସୁବିଧା, ସୁବିଧା କଣ୍ଟା ପଥକୁ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ହେବ । ଏପରିକି ଜୀବନକୁ ମଧ୍ୟ ବଳି ଦେବାକୁ ପଛେଇବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ତା ବୋଲି କଣ ଆମେ ଡ଼ରିଯିବା । ନାଁ ଆମେ ଯଦି ନାଗରିକ, ସମାଜ ପାଇଁ ଭାବିବା ଉଚିତ, ଦୁନିଆରେ ମୋର ବୋଲି କଣ ଅଛି ? କିଏ ଅଛି ? ..... ଏହାର ଉତ୍ତର ନାହିଁ । କାରଣ ନିଜ ଛଡ଼ା ଦୁନିଆରେ ମାଆ, ବାପା, ସ୍ତ୍ରୀ, ପୁଅ, ଝିଅ, ଭାଇ, ଭଉଣୀ, ଧନ, ଦୌଲତ ଏହା କାହାରା ନିଜେ ଯେବେ ଏହି ଦୁନିଆର ଦେହ ତ୍ୟାଗ କରିବ ସାଙ୍ଗରେ ତୁମର କଣ ଥିବ ? କିଏ ଥିବ ? କିଛି ନାହିଁ । କେହି ନାହିଁ, ଯଦି ନାହିଁ ଲୋଭ କାହିଁକି ? ପ୍ରତ୍ୟେକେ ତୁଚ୍ଛ, ନିମିଷକ ମାତ୍ର । ଯଦି ସମସ୍ତଙ୍କର ଆତ୍ମାରେ ପ୍ରଜ୍ୱଳମାନ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ସେ ପରଉପକାର ଦେଶପ୍ରୀତି, ଜାତିପ୍ରୀତି ଓ ମାନବ ସମାଜର ଉନ୍ନତି ଓ ବୋଧଜ୍ଞାନ ଏକାନ୍ତ ବାଞ୍ଛନୀୟ ଧରାଯାଉ । ଗୋଟିଏ ପରିବାର ଭିତରେ ଭାଇ-ଭାଇ, ଭଉଣୀ-ଭଉଣୀ ପରସ୍ପର ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କର ହିତଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ପରସ୍ପର ସହଯୋଗ ଏକତା ରହିବ । ପରିବାର ଭିତରେ ଯଦି ଏଭାବ ରହିବ । ଦେଶବିଚ ଗୋଟିଏ ଗାଁ ଭଳି । କାରଣ ଗାଁକୁ ନେଇ ତ ଦେଶ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଗାଁ ଗାଁ ଦେଶ-ଦେଶ, ଜାତି-ଜାତି ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ପାରିବ । ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇ ପାରିବେ ।

ଏହା ଯଦି ପ୍ରତ୍ୟେକ ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତିଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରତୀୟମାନ ହୁଏ । ତେବେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପଥ ଶୁଭପ୍ରଦ ହୋଇ ପାରିବ । ❑❑❑

ବସନ୍ତକୁ ଚିଠି କୋଇଲିର

ହୀରାମଣୀ ମାଣ୍ଡି.
ଯୁକ୍ତ ୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ତୁମେ କଣ ଜାଣି ନାହଁ ବସନ୍ତ, ତୁମ ଆଗମନରେ ମୁଁ କେମିତି ଖୁସି ହୁଏ । ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରୁ ମୃଦୁ ମଳୟ ଯେବେ ବହି ଆସେ, ସେତେବେଳେ ମୋ ମନଟା କୁଣ୍ଢେମୋଟ ହୋଇଥାଏ । ଅଙ୍ଗେ ଅଙ୍ଗେ ଖେଳିଯାଏ ଅପୂର୍ବ ଉନ୍ମାଦନା । ଏକଥା ବା କାହାକୁ ଅଛପା ? ସେତେବେଳେ ମୋର ଏଇ ମନଟାକୁ ଆଦୌ ବାନ୍ଧିପାରେ ନାହିଁ । କେତେ ସ୍ୱପ୍ନର ତାଜମହଲ ଗଢିଛି, ତାର ହିସାବ ନାହିଁ । ଆଉ ତୁମେ, ତୁମେ କିଛି ବୁଝି ପାରନା । ମୁଁ ଭାବେ ମୋତେ ଦେଖି ତୁମେ କିଛି କଣ ପଚାରିବ, ମୋ ସହିତ ଖୁସି ଗପ ହେବ । ମୋତେ ସାଙ୍ଗରେ ବୁଲାଇ ନେବ, ଆଉ ଭଲ ପାଇବ । ମାତ୍ର ଖାଲି ଟିକେ ହସି ଦେଇ ଚାଲିଯାଅ ତୁମେ ଫାଲ୍‌ଗୁନୀର ହାତ ଧରି, ହସି ହସି । ମୋ ମନଟା ସେତେବେଳେ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼େ ଦୁଃଖରେ । ଆଶାର ସୌଧ ଗୁଡ଼ାକ ମୋର ଭାଙ୍ଗି ଚୁରମାର ହୋଇଯାଏ । ମାତ୍ର ଆମ୍ର କୁଞ୍ଜ ମଧ୍ୟରୁ ମୋର ବିରହୀ ସଙ୍ଗୀତ ବନ୍ଦ ହୁଏ ନାହିଁ ବରଂ ଜୋରରେ ବାହାରି ଚତୁର୍ଦିଗ କମ୍ପାଇ ଦିଏ ।

ତୁମେ କୁଆଡ଼େ ଋତୁରାଜ ବସନ୍ତ । ଋତୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସ୍ୱୟଂ ରାଜା ସଦୃଶ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ ଜାଣି କାମ କର । ତୁମେ ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ଆଶାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣକର, ଗୋଟି ଗୋଟି କରି । କିନ୍ତୁ ମୋର କଣ ହୁଏ ? କନ୍ଦାଇ ଦେଇ ଯାଅ ନିଷ୍ଠୁର ଭାବରେ । ତୁମେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଭଲ ହେଲେ ବି ମୋ ପାଇଁ କେବେ ନୁହଁ, ଏହା ମୁଁ ତୁମ ମୁହଁରେ କହିବି ।

ଛୋଟ ବେଳେ ମୋ ସାଙ୍ଗ ସାଥୀମାନେ ତୁମ କଥା କେତେଥର କହନ୍ତି । କେମିତି ତୁମେ ବର୍ଷକରେ ଥରେ ଆସ ଦୁଇମାସ ପାଇଁ । ତୁମ ଆଗମନରେ ଜଗତବାସୀଙ୍କ ମନରେ ଅପୂର୍ବ ଆନନ୍ଦ ଭରିଯାଏ । ଆମ୍ର ବୃକ୍ଷରେ ବଉଳ ଧରେ । ଫୁଲର ସୁରଭିରେ ଚତୁର୍ଦିଗ ମହକି ଯାଏ । କଳା ମଚମଚିଆ ଭଅଁରଟା ଉଡ଼ି ବୁଲେ ଏ ଫୁଲରୁ ସେ ଫୁଲକୁ ମଧୁ ଚୋରୀ କରିବା ଆଶାରେ । ବୃକ୍ଷଲତା ସବୁ ନବ ପଲ୍ଲବ ଧାରଣ କରନ୍ତି ଜଗତଟା ସବୁଜମୟ ଦେଖାଯାଏ । ସମସ୍ତେ ହୋଇ ଉଠନ୍ତି ମତୁଆଲା । ସମସ୍ତ ବାଧା ବନ୍ଧନ ଭୁଲିଯାଇ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରନ୍ତି ।

ଆମ ପକ୍ଷୀ ଜାତି ଖୋଜି ବସନ୍ତି ଗୋଟେ ଗୋଟେ ପକ୍ଷିଣୀଙ୍କୁ ଖୁସି କରିବା ପାଇଁ । ଏମିତି ଆହୁରି ଅନେକ .... କେତେ କଥା । ମୋତେ ସେତେବେଳେ କେମିତି ଲାଗୁଥିଲା ଠିକ୍ ଗପ ଭଳି । ସେତେବେଳେ ସାଙ୍ଗ ମାନଙ୍କର କଥାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁ ନଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଏବେ ସବୁ ବୁଝି ପାରୁଛି । ବୁଝିବା ସମୟ ପରା ମୋର ହୋଇଗଲାଣି । ଏଇ ଦୁଇ ବର୍ଷ ତଳର କଥା । ମୋ ସାଙ୍ଗ ପାଖରୁ ଯେତେବେଳେ ଶୁଣିଲି ତୁମେ ଆସୁଛ ବୋଲି, ମୋ ମନ ଭିତରେ ଏକ ଅପୂର୍ବ ଶିହରଣ ଖେଳିଗଲା । ମନଟା ମୋର ଉତ୍‌ଫୁଲ୍ଲିତ ହୋଇ ଉଠିଲା ତୁମକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ । ସତ କହୁଛି ସେ ଦିନ ଆମ ଗାଁ ମୁଣ୍ଡ ଆମ୍ବ ତୋଟାରେ ବହୁ ଅପେକ୍ଷା କଲି । କିନ୍ତୁ ସେଦିନ ତୁମେ ଆସିଲନି । ଘରକୁ ଆସି ମାଆ ଠାରୁ ଗାଳି ଶୁଣିଲି ଡେରି କରିଲି ବୋଲି । ମୁଁ ବଡ଼ ହେଲିଣି ବୋଲି ମାଆ ମୋତେ କୁଆଡ଼େ ଛାଡ଼ିବାକୁ ନାରାଜ । କହିଲା କଣ ନା ଏତେ ବଡ଼ ହେଲୁଣି, ଏବେ ଠୁଁ ଏକୁଟିଆ ବାହାରେ ବୁଲିବା ମନା । ମାତ୍ର ମନ ବୁଝେ ନାହିଁ । ସମୟ ଦେଖି ପଳାଇ ଯାଏ ସେଇ ତୋଟା ଆଡ଼େ ତୁମକୁ ଦେଖା କରିବାକୁ । ଏମିତି ଚାହିଁ ଚାହିଁ ପନ୍ଦର ଦିନ ଯାଇଛି କିନ୍ତୁ କେବେ ବି ତୁମେ ଆସିଲନି । ମନଟା ବିରକ୍ତିରେ ଭରି ଯାଉଥାଏ । ମାତ୍ର ଦେଖିବାର ପ୍ରବଳ ଇଛା ଥାଏ । ପରଦିନ

ସକାଳୁ ମା କୁଆଡ଼େ ବାହାରି ଗଲାପରେ ମୁଁ ସୁଯୋଗ ଦେଖି ଘରୁ ପଳାଇ ଆସିଲି। ତୋଟାର ସେଇ ବଡ଼ ଆମ୍ବ ଗଛରେ ବସିଛି, ହଠାତ କେଜାଣେ ପବନ ବହି ଆସିଲା ଯେ ମୋ ଦେହଟା ଶିହରି ଉଠିଲା, ଆଉ ମନ ଭିତରେ ଅପୂର୍ବ ପୁଲକ ଭରି ହୋଇଗଲା। ମୁଁ ଭାବିଲି ତୁମେ ବୋଧେ ଆସିଗଲ ନା କଣ ? ସତକୁ ସତ ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ତୁମେ ଦକ୍ଷିଣା ମୃଦୁ ମଳୟ ଉପରେ ବସି ଢଳି ଢଳି ପାଟ ମଞ୍ଜୀକୁ ସହିତ ଆସୁଥିଲ। ତୁମକୁ ଦେଖି ସେଦିନ ପ୍ରଥମ କରି ମୋ କଣ୍ଠରୁ ସ୍ୱତଃ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବରେ କୁହୁ କୁହୁ ତାନର ଝଙ୍କାର ନିଃସୃତ ହୋଇଥିଲା। ତୁମେ ମୋତେ ଅନାଇ ହସି ଦେଇଥିଲା। ସେ ଠାରୁ ସିଧା ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲି। ସେ ଦିନ ମୋତେ କେତେ ଯେ ଖୁସି ଲାଗୁଥିଲା, ତୁମେ ଜାଣି ପାରିବନି ବସନ୍ତ। ମୋ ମନ ଆଦ୍ୟରୁ ପ୍ରାନ୍ତ କେତେ କଣ ଭାବିଗଲା ତାର ସୀମା ନାହିଁ। ମାତ୍ର ଏତେ ବଡ଼ ଖୁସି ଖବର କାହା ପାଖରେ କହି ପାରିଲି ନାହିଁ।

ହେଲେ କଣ କହିବି ବସନ୍ତ, ସେ ଦିନ ସେହି ଗଛ ମୂଳେ ଏଇ ବଗୁଲିଆ ଟୋକା ବସିଥିଲା। ଏହି ସବୁ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିଥିଲା। ସେଠାରୁ ଯାଇ ଗୋଟେ କଣ କବିତା ଲେଖି ଦେଲା ତୁମକୁ ମୋତେ ନେଇ। କଥାଟା ଦାଣ୍ଡରେ ଗଡ଼ି ହାଟରେ ଗଡ଼ିଲା। ମୋ ମାଆ ମଧ୍ୟ ଜାଣିଲା। କହିଲା, ସେ ରଜା ଘର ପୁଅ। ତା ସହିତ ମିଶି ଲାଭ କଣ ? ତା ସହିତ ମିଶିଲେ ଖାଲି ଅପଯଶ ମିଳିବ ଯାହା, ତାକୁ ତୁ ପାଇ ପାରିବୁ ନାହିଁ। ତୋ ସପନ ଗୁଡ଼ାକ ସବୁ ମିଛ ହୋଇଯିବ। .... ମାଆ ସେଦିନ ବହୁ କାନ୍ଦିଥିଲା ମୋତେ କାବୁଡ଼ି ଧରି।

ଆହୁରି ଜାଣିଛ ବସନ୍ତ, ଏକଥା ଜାଣିଲା ପରେ ମା ମୋର ବାହାଘର ହେମନ୍ତ ସହିତ ଠିକ୍ କରିଛି ବୋଲି। ମୁଁ ତ କେବେ ଖୁସି ହୋଇ ପାରିବି ନାହିଁ, ତୁମେ କଣ ଖୁସି ହେବ ? ଯେଉଁ ମନ ପ୍ରାଣକୁ ଜଣକ ପାଖରେ ଅର୍ପଣ କରିଛି, ତାକୁ ଆଉ ଜଣକୁ ଦେଲେ ଲୋକ କଣ କହିବେ ? ଛି ଛି ସେ ପାପ ଗୁଡ଼ାକ ମୁଁ କରିପାରିବି ନାହିଁ। ହଁ ମୋ ସାଙ୍ଗମାନେ କଣ କହୁଛନ୍ତି ଜାଣ ? ତୁମେ ଯଦି ଏଥର ମୋ ସହିତ କଥା ନ ହେବ, ସେମାନେ ଆଉ ତୁମ ଆଗମନରେ ତାଙ୍କର ସଙ୍ଗୀତ ମୂର୍ଚ୍ଛନା, ତୋଳିବେ ନାହିଁ। ତୁମକୁ ଏସବୁ ଭଲ ଲାଗିବ ବସନ୍ତ ? ତୁମେ କଣ ଆମ ବିନା ବଞ୍ଚି ପାରିବ ?

ତୁମେ ସତ କୁହ ବସନ୍ତ, ଏକଥା କଣ ସତ ଯେ, ତୁମେ ମୋତେ ଦେଖିଲେ ଖୁସି ହୁଅ ନାହିଁ ? ମୋର ଉପସ୍ଥିତି କଣ ତୁମ ଚାହଁ ନାହିଁ ? କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ? ତୁମର ମୋର ସମ୍ପର୍କ କଣ ମିଛ ମାୟା ପ୍ରତାରଣା ?

ସେ ଯାହାବି ହେଉ, ମୁଁ କିନ୍ତୁ ତୁମ ବିନା ବଞ୍ଚି ପାରିବିନି। ବନ୍ଦ କରି ପାରିବିନି ଏ ସଙ୍ଗୀତ। ତୁମେ ମୋତେ କୋଳେଇ ନ ନେଲେ ବି ମୁଁ ତୁମକୁ ସେମିତି ଝୁରି ହେଉଥିବି ସବୁ ଦିନ ପାଇଁ ବକୁଳ ବନରେ ତୁମର ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଆଶାରେ। ହଉ ସେ କଥା ଛାଡ଼। ଏଥର ଆସିଲେ କିନ୍ତୁ ସବୁ କଥା ଖୋଲି କହିବି। ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ସବୁ କହିବି, ବସନ୍ତ। ତୁମେ ଆସିବାକୁ ଜମା ଡେରି କରିବ ନାହିଁ। ଠିକ୍ ଯେଉଁ ସମୟରେ ଆସ, ଠିକ ସେହି ସମୟରେ ଆସିବ। ହେଲେ ଯାଇ ଜାଣିବି ତୁମେ ମୋତେ ଭଲ ପାଅ ବୋଲି। ତୁମକୁ ମୁଁ ସେମିତି ସେହି ବକୁଳ ବନରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିବି ତୁମ ଆସିବା ବାଟକୁ। ରହୁଛି, ମା ଆସିଲାଣି ବୋଧେ ହୁଏ। ତୁମ ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖୁଛି ଜାଣିଲେ ଗାଳି ଦେବ। ଲେଖୁ ଲେଖୁ ବହୁତ ଗୁଡ଼ାଏ ଲେଖି ଦେଲିଣି। ❑❑❑

ମୋ ସାକ୍ଷୀ

ଶିବୁଲାଲ ଟୁଡୁ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ କଳା

ପ୍ରଥମେ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲି ମୋର ପରିବାର ସଦସ୍ୟ । ବାପା ମୋର ଧର୍ମ ଦେବତା । ବାପାଙ୍କର ପୁରା ଭରସା କଳା ଠାକୁରଙ୍କ ଉପରେ ଓ ଜାଣିଥିଲେ ଧର୍ମର ହେବ ଜୟ । ବାପା ମୋତେ କୋଟିଏରେ ଗୋଟିଏ ଭାବନ୍ତି ଓ ମୁଁ ହେଲି ତାଙ୍କର ସୁନା ପୁଅ ।

ମା ମୋର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରତିମା ମା ପରି କିଏ ହେବ ଏତେ ସ୍ନେହମମତା କିଏ ଦେବ । ମା କହେ ବାପରେ ମୋ ଧନରେ ରଖିବୁ ଶପଥ ମୋର ମୋର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ସଫଳ କରିବୁ ଓ ପୁଅ ମୋର ଜଗତ ଜିତା ।

ମୋ ଭାଇ ଜଗନ୍ନାଥ ସେ ଏଇ ଆମ ସଂସାରରେ ସାଜିଛି ଅର୍ଜୁନ । ଭାଇ ହେଲା ଉଗାରି ଓ ସହଯୋଗୀ କିଏ କାହାର ବୋଲି ଚିନ୍ତା ଭାବନା କଛି ନାହିଁ ।

ଆଉ ମୋର ଅଛି ସୁନା ଭାଉଜ ପୁଣି ବଡ଼ ଭାଉଜ । ଆମ ଘର ଆମ ସଂସାରର ସେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରାଣୀ । ଆଉ ମୋର ସୁନା ଭଉଣୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାକ୍ଷୀ ପୁନେଇଁ ଦିନ ରାକ୍ଷୀ ମୋ ହାତରେ ବାନ୍ଧେ ଓ କହି ଦିଏ ଭାଇ ରାକ୍ଷୀ ବାନ୍ଧିଲି ମୋ ରଖିବୁ ମାନ ।

ଏଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କଲି ମୋ ନିଜ ସାକ୍ଷ । ଆମ ପରି ବାରର ମୁଁ ହେଲି ଦ୍ୱିତୀୟ ସନ୍ତାନ । ଗୋପରେ ବଢୁଛି କଳା କହ୍ନେଇ ପରି ମୁଁ ବଢ଼ିଲି । ମେଟ୍ରିକ ପାସ କଲି ଗାନ୍ଧୀ ବିଦ୍ୟାଭବନରେ । ବାପା କହିଲେ ତୁ ଏକା ଆମ ସାହାଭରସା ତୁ ହାକିମ୍ ବାବୁ ହେବୁ ନ ହେଲେ ସରପଞ୍ଚବାବୁ କିନ୍ତୁ ଏ ଯୁଗର କୃଷ୍ଣ ସୁଦାମାରେ ମୁଁ ସାଜିଲି ପ୍ରେମି ନମ୍ବର ସ୍ଥାନ । ଏହା ଥିଲା ମୋର ପ୍ରଥମ ପ୍ରେମ । ସେ ଥିଲା ମୋ ମନ ଆକାଶ ଏକଥା କିଏ ବିଶ୍ୱାସ କରୁ କି ନକରୁ ମୋ ସାଙ୍ଗ ସାଥିଙ୍କ ଭିତରୁ ରାଜା ଯିଏକି ଏ ପ୍ରେମରେ ମୋତେ ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲା । ସେ ନିଶ୍ଚୟ ବିଶ୍ୱାସ କରିବ । ତେବେ ମୁଁ କଣ କରିବି, ମୋତେ ତ ଲଭ ହେଲାରେ । ଏହାର ଆରମ୍ଭ ପୂଜା ପାଇଁ ଫୁଲଟିଏ ନେଇ ମନ୍ଦିର କୁ ଯାଉଥିଲି । ଠିକ୍ ସେହି ସମୟରେ ମୋ ହାତରୁ ଫୁଲ ନେଇ କହିଲା "ଆଇ ଲଭ୍ ୟୁ" । ମାନେ "ମୁଁ ତତେ ଲଭ୍ କରୁଛି" । ପୁଣି କହିଲା "ସାକ୍ଷୀ ରହିଲା ଏ ସିଂହ ଦ୍ୱାର" । ତାପରେ ଆମେ ସାଜିଥିଲୁ "ଯୋଗଳ ପ୍ରେମୀ" । ମୁଁ ଥିଲି ତାର "ଜୀବନ ସାଥୀ" ଆଉ ସେ ମୋର "ସେଦିନ ମେଘ" । ଓ ମାଇଁ ଲଭ୍ କେତେ ଦୃଢ଼ ଥିଲା ଏହି ପ୍ରେମ । କିନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରେମବନ୍ଧନ ପବିତ୍ର ବନ୍ଧନ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ମୁଁ ଥାଏ ଯୁକ୍ତ ୨ ଧନ୍ଦା ମୂଳକ ଶିକ୍ଷାର ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷର ଛାତ୍ର ଆଗରେ ଥାଏ ଲମ୍ବା ଭବିଷ୍ୟତର ପାହାଡ ଉପରେ ପାହାଡ । ଗୋଟିଏ ପଟରେ ମୋ ପ୍ରିୟା ଅନ୍ୟ ପଟରେ ମୋ ପାଠ । ପ୍ରେମରେ ହାରିଲା ପରେ ଜିତିଲି ଆଉ ମୋ ବର୍ଷା ଅନ୍ୟ କାହାର ପ୍ରିୟତମା ହୋଇଗଲା । ଏବେ ସେ ଶଙ୍ଖା ସିନ୍ଦୁର ପିନ୍ଧିଛି ତା ସୀମାନ୍ତରେ ଏବେ ସିନ୍ଦୁର ବିନ୍ଦୁ । ସେ ଏବେ ଅନ୍ୟ କାହାର ସ୍ତ୍ରୀ ସାଜିଛି । ଆଉ ସଂସାର ପାଇଁ ତା ହୃଦୟ ବତିଘର ହୋଇଛି । ମୁଁ ଜାଣେ ସମୟ ଚକରେ ସଂସାର ରଥ ଭିତରେ କେତେ ହସ ଖେଳ ନ ଯାଇଛି ସେ ସବୁ ଏଇ ଆଖି ଆମ ସାକ୍ଷୀ ହୋଇ ରହିଛି । ସେ ସବୁ ସ୍ମୃତି ଜଗା ହାତରେ ପଘା ପରି । ସମୟ ବଡ଼ ବଳବାନ ଶେଷ ଶ୍ରାବଣ ସରିନି ହେଲେ ସୁନା ପଞ୍ଜୁରି ଭିତରୁ ସୁନା ଚଢ଼େଇଟି ଆଜି ଉଡ଼ିଗଲା ହଜିଗଲା .... ସବୁ ସରିଗଲା । ରାତ୍ରିର ରଜନିଗନ୍ଧାର ମହକ ଯେମିତି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉଲ୍ଲସିତ କରିଦିଏ ଠିକ୍ ସେମିତି ମୋର ଅମର ପ୍ରେମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଜି ସ୍ତବ୍ଧ କରି ଦେଇଛି । ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ଗୋଟିଏ କଥା ମୋ ହସ । ହସର ମଉଡ଼ମଣୀ । ମୁଁ ଆଜି ଅମଦାବାଦର ବାଟୋଇ ଭାଇ । ମୋର ହସ ନାହିଁ ଦୁଃଖ ଅଛି । ଜଗତ ଠାକୁର ହେ ଜଗା କାଳିଆ ମୋର ଏଇ ପ୍ରେମ ପାଇଁ କଣ ବଳିଦାନ ଦେଇ ଡାକିବି ଯେ ସାତ ଜନମ ପରେ ସେ ମୋର ହେଉ । ମୁଁ ଜାଣେ ଚକା ଆଖି ସବୁ ଦେଖୁଛି ହିସାବ ନିକାସ ସବୁ କରୁଛି । ଆଉ ଏଇ ମୋର ପ୍ରେମ ପାଇଁ ନିଶ୍ଚୟ ହିସାବ କରିବ କାଳିଆ । ବର୍ଷା ମୁଁ ତୁମକୁ ପାରୁନିତ ଭୁଲି କାରଣ ମୋ ଛାଡି ଚିରି ଦେଲେ ତୁ । ରହିଛି ରହିବି ତୋରି ପାଇଁ ତୁ ମୋ ଆଖିର ତାରା । ତୋ ଆଖି ମୋ ଆଇନା ଏ ନୁହେଁ କାହାଣୀ ଏହା ସତ୍ୟ ଘଟଣା । ବର୍ଷା ଏ ଜନମରେ ଆମ ପ୍ରେମ ସଫଳ ହେଲାନି କିନ୍ତୁ ତୋ ପାଇଁ ନେବି ମୁଁ ଶହେ ଜନମ ।

ଏହା ଗପ ହେଲେବି ସତ । ❑❑❑

ପ୍ରେମ

କୁମାରୀ ସୁପ୍ରଭା ସାଓ,
ଯୁକ୍ତ ୨ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ବିଜ୍ଞାନ

ପ୍ରେମ ସତ୍ୟମ୍ ଶିବମ୍ ସୁନ୍ଦରମ୍। ପ୍ରେମର ପ୍ରକୃତି ଅର୍ଥ ହେଲା , ଜଣେ ଅନ୍ୟକୁ ହୃଦୟର ସହିତ ଭଲ ପାଇବା। ମନ ସହିତ ମନର, ହୃଦୟ ଓ ରୁଚି ସହିତ ରୁଚିର୍ ଏବଂ କଥା ସହିତ କଥାର ମିଳନରୁ ହିଁ ପ୍ରେମ ଭଳି ପବିତ୍ର ଶବ୍ଦର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି। ପ୍ରେମ ହେଉଛି ଈଶ୍ୱରଙ୍କର ଏକ ବରଦାନ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ। ପ୍ରେମର ପାଇବାର କାରଣ ନଥାଏ, ସ୍ୱାର୍ଥ ନଥାଏ, ସନ୍ଦେହ ନଥାଏ ଓ ନଥାଏ ଜାତି ଭେଦର ପ୍ରଭେଦ। ଥାଏ କେବଳ ଜଣେ ଅନ୍ୟକୁ ତାର ହୃଦୟର ସହିତ ଚିହ୍ନିବା ଓ ଆପଣେଇ ନେବାର୍ ସହଜ କୌଶଳ। ପ୍ର - ରୁ ପ୍ରେମ କରିବା ଓ ମ- ରୁ ମମତା ଦାନ କରିବା। ଏହି ସ୍ନେହଭରା ମମତା ଦାନ, ସ୍ଥାନ, କାଳ, ପାତ୍ର ଓ ଜାତିର୍ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ମମତାର ଡୋର ଯେତେ ଦୃଢ଼ ସେଠାରେ ପ୍ରେମର ସଂପର୍କ ସେତେ ଦୃଢ଼। ପ୍ରେମ କାହାରିକୁ କେବେ କରାଯାଏ ନାହିଁ ହୋଇଯାଏ। ପ୍ରେମ ଆଖିରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ହୃଦୟକୁ ଛୁଇଁଯାଏ। ଲଭ୍ ଏମିତି ଏକ ଜିନିଷ କେବେ, କେଉଁଠି କାହା ମନକୁ ଆସିଯାଏ କେତେ ବେଳେ ଆସିଯାଏ। କେହି ଜାଣିପାରି ନାହିଁ। LOVE ହିଁ GOD.

L = Land of Sorrow
O = Ocean of Tear
V = Valley of Death
E = End of anything

ପ୍ରେମ ଏପରି ମହାନ ପବିତ୍ର ଶବ୍ଦ ଆଜି ଦୁନିଆରେ ନାହିଁ। ପ୍ରେମ ପଶୁକୁ କରିଥାଏ ମଣିଷ, ଆଉ ମଣିଷକୁ କରିଥାଏ ଦେବତା। ଏହା କେବଳ ଦୁଇ ମନର ମିଳନ। ପ୍ରେମ ହେଉଛି ଅସୀମ ଆଉ ତୁଳନାହୀନ। ଯାହାକି ଆକାଶଠାରୁ ଆହୁରି ଦୂର, ସାଗରଠୁ ବେଶୀ ଗଭୀର। ଏହା କବିଙ୍କର କଳ୍ପନା ନୁହେଁ କି ରାଜନୀତିର ଛଳନା ନୁହେଁ, ଏହା ହେଉଛି ଭଗବାନଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିର ଆଧାର, ଆଉ ଭଲ ପାଇବାର୍ ନୀଳ ସାଗର। ପ୍ରେମ ଏକ ରଙ୍ଗହୀନ ରଙ୍ଗ ଏହା ରଙ୍ଗରେ ଯିଏ ଭିଜିଛି ସେହିଁ ପ୍ରେମକୁ ଜାଣିଛି, ଚିହ୍ନିଛି ଆଉ ତାର ପ୍ରକୃତ ମାର୍ଗ ଜାଣିଛି।

ଆଜିର୍ ଦୁନିଆର କେହି କେବେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରେମ କରେ ନାହିଁ। କେବଳ Time Pass । ମୋର୍ ଈଶ୍ୱର ପାଖରେ ଏତିକି ନିବେଦନ ହେ ଈଶ୍ୱର କେବେ କାହାରି ମନରେ ପ୍ରେମ ନ ଆସୁ। ଯଦି ଆସୁ କେବଳ ମାଆ, ବାପାଙ୍କ ପାଇଁ। ଏ ଦୁନିଆରେ କେବଳ ପ୍ରେମ ବାପା ମାଆଙ୍କ ପାଇଁ। ପ୍ରେମ କର୍ କିନ୍ତୁ କେବେ ପାଇବାର୍ ଆଶା ରଖ ନାହିଁ। ଏ ଦୁନିଆରେ ସବୁ ମିଛ ହିଁ ମିଛ। କାରଣ ଏ ଦୁନିଆରେ ମନୁଷ୍ୟର ଭିତର ଆଉ ବାହାର ଚିହ୍ନିବା ବହୁ କଷ୍ଟକର। ଯେପରି ଆକାଶକୁ ଆମେ ଦେଖୁଛୁ କେବେ ନିର୍ମଳ କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସିଏ କଳା ବାଦଲ ଛାଇଦିଏ, ବୃଷ୍ଟି ପ୍ରକମ୍ପରେ ସଭିଙ୍କୁ ଆତଙ୍କିତ କରିଦିଏ ଘଡ଼ଘଡ଼ିର ଶବ୍ଦରେ ମଣିଷକୁ ଭୟଭୀତ କରିଦିଏ, ଠିକ୍ ସେହିପରି ଆଜି ଏ ଦୁନିଆର ମନୁଷ୍ୟ। ତେଣୁ ପ୍ରେମ କର ମଣିଷର ଚେହେରାକୁ ଦେଖି ନୁହେଁ ମଣିଷର୍ ମନକୁ ଦେଖି। ସବୁଠାରୁ ଭଲ ମାଆ, ବାପା ଓ ଈଶ୍ୱରକୁ ପ୍ରେମ କର, କେବେ ଜୀବନରେ ଧକ୍କା ଖାଇବନି।

ପ୍ରେମ ଶବ୍ଦର୍ ଅର୍ଥ ପବିତ୍ର ....!! ❑❑❑

ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଯୁବ ସମାଜ

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପ୍ରଭା ପଟ୍ଟନାୟକ
ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରାଧ୍ୟାପିକା , ଦର୍ଶନ ବିଭାଗ
ମହାରାଜା ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରମହାବିଦ୍ୟାଳୟ,ବାରିପଦା ।

ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ରଜତ ଜୟନ୍ତୀ ତେଣୁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦିଷ୍ଟ ସେହିମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ କିଛି ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ ତାହା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହେବ । କୈଶର ଅବସ୍ଥାକୁ ବିଦାୟ ଜଣାଇ ଯୌବନରେ ପାଦ ଥାପୁଥିବା ସମାଜର ଭାବି କର୍ଣ୍ଣଧାର ମାନେ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଶୋଭାବର୍ଦ୍ଧନ କରିଥାନ୍ତି । ଜୀବନର ସବୁଠାରୁ ସୁନ୍ଦର ଓ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ଏହି ସମୟ । ସୁନ୍ଦର, କାରଣ ଏହି ବୟସରେ ମନୁଷ୍ୟ ଉଡିବା ଶିଖେ-ତାର ଚିନ୍ତା ରାଜ୍ୟ ବିସ୍ତାରିତ ହୁଏ । ସମସ୍ୟା ଶୂନ୍ୟ,ସରଳ, ଉଦାମଶକ୍ତି ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ମୁକ୍ତ ଆକାଶର ପକ୍ଷୀ ପରି ଐଶ୍ୱରୀୟ ଶକ୍ତିର ଅନୁଭବ କରେ । ଏହି ବୟସ ପୁଣି ଗୁରତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । କାରଣ ଏହାହିଁ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ସମୟ ଯେତେବେଳେ ମନୁଷ୍ୟ ତାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ଜୀବନର ମୋଡକୁ ବଦଳାଇଥାଏ । ଜୀବନର ଠୋସ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅନ୍ୱେଷଣ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥାଏ । ଏହି ସମୟରୁ ମନୁଷ୍ୟ ତାର ଏକ ପରିଚୟ ସ୍ଥାପିତ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରେ । ଆମ ସଂସ୍କୃତିରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଚାରୋଟି ଆଶ୍ରମ ମଧ୍ୟରୁ ଏହା ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଶ୍ରମ ଅଟେ"ବ୍ରହ୍ମଚର୍ଯ୍ୟ ଆଶ୍ରମ" । ଏହି ଆଶ୍ରମରେ ମନୁଷ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଜୀବମାନଙ୍କଠାରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବୋଲି ଶିକ୍ଷା କରିଥାଏ । ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନର ମୂଳଦୁଆ ଏହିଠାରୁ ହିଁ ପଡିଥାଏ, ତେଣୁ ଏହି ସମୟ ଯେ ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନରେ କେତେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ତାହା ଅତି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଜଣା ପଡେ । ଛାତ୍ର, ଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କର ଏହି ସମୟକୁ ଠିକ୍ ରାସ୍ତାରେ ପରିଚାଳିତ କରି ଜୀବନର ଆଦର୍ଶ ନିରୂପଣ କରାଇବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଅଟେ । ଛାତ୍ର ,ଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ଜୀବନରେ ଶିକ୍ଷକମାନେ ହେଲେ ଦିଗବାରେଣି ।

ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷା ହେଉଛି ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଅବିକଶିତ ଗୁଣ ବା ଜ୍ଞାନର ପରିସ୍ଫୁଟନ । ପ୍ରକୃତରେ ଶିକ୍ଷକ ବା ଗୁରୁ କିଛି ନୂଆ କଥା ଶିକ୍ଷା ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ଶିଷ୍ୟ ବା ଛାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଗୁଣକୁ ଚିହ୍ନାଇ ତାର ପରିପ୍ରକାଶ କରିବାର ଉପାୟ ବତାଇ ଥାଆନ୍ତି । ଆମ ଶାସ୍ତ୍ର କହେ ମନୁଷ୍ୟ ମାତ୍ରେହିଁ "ଅମୃତସ୍ୟ ପୁତ୍ରାଃ" ଏବଂ ସେଇ ଅମୃତତ୍ୱର ଦେବତ୍ୱର ଉନ୍ମେଷ କରାଇବା ହିଁ ଶିକ୍ଷକର ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ଭାଷାରେ – "Each soul is potentially Divine .The goal is to manifest this Divinity within , by contolling Nature - external and internal . Do it either by work or woship , psychic control or Philosophy by one or more , or all of these and be free" କିନ୍ତୁ ଆଜିର ଶିକ୍ଷା ପଦ୍ଧତି, ପରିବେଶ ଓ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଏପରି ହୋଇଛି ଯେ ତାହା ମନୁଷ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେତେଦୂର ଫଳବତୀ ,ତାହା ସଚେତନ ଦେଶବାସୀ/ନାଗରିକ ମାନେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିପାରୁଥିବେ । ତେଣୁ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ବିଗିଡିଯିବା ପୂର୍ବରୁ "ବେଳହୁଁ ସାବଧାନ" ରିତୀରେ ଆମମାନଙ୍କୁ ଆମ ସଂସ୍କୃତି ,ସଭ୍ୟତା ,ଧର୍ମ ସର୍ବୋପରି ଦେଶକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ହେବ ।

ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ଥରେ କହିଥିଲେ – "Shall India die ? If India dies who lives and if India lives who dies "

ପ୍ରକୃତରେ ଭାରତବର୍ଷ ବିଶ୍ୱ ଦରବାରରେ ଏକ ଅନନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରେ । ବିଶ୍ୱକୁ ତାର ଦାନ ଐକାନ୍ତିକ –ତାହା ହେଉଛି ଆଧ୍ୟାତ୍ମବାଦ ବା Spiritualism । ବସ୍ତୁବାଦ ମାନବ ସଭ୍ୟତାକୁ ଯେତେ ଆଗକୁ ନେଇଗଲେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତିମ ପରିଣତି ତାର ଶୂନ୍ୟତାରେ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ । ସେଇଥିପାଇଁତ କୁହାଯାଏ " Where science ends there Philosophy begins" ମାନବ ସଭ୍ୟତାର ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଜ୍ଞାନ ବହୁତ ଉନ୍ନତି କରିଚାଲିଛି କିନ୍ତୁ ସୃଷ୍ଟିର ଆରମ୍ଭ ଓ ଶେଷ କେଉଁଠି ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ବିଜ୍ଞାନ ପାଖରେ ନାହିଁ । ଭାରତରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମବାଦ ହିଁ ଏହାର ସଠିକ ଉତ୍ତର ଦେଇପାରେ । ଭାରତବର୍ଷ ଯେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଭୂଖଣ୍ଡ ତାହା ନୁହେଁ ସେ ଆମର "ଭାରତମାତା" ତାର ଆତ୍ମା ଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଭାରତବାସୀଙ୍କୁ ଲାଳନ-ପାଳନ କରି ଆଧ୍ୟାତ୍ମଜ୍ଞାନ ବିତରଣ କରୁଛି । ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କୁ ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ, ଶାନ୍ତି ଓ ତ୍ୟାଗର ବାର୍ତ୍ତା ଦେଇଆସୁଛି । ଭାରତବର୍ଷ ନଥିଲେ ଐଶରୀୟ ଓ ମାନବିୟ ଗୁଣ ଗୁଡିକ ବିଶ୍ୱରୁ ଲୁପ୍ତ ହୋଇ –ସାରାବିଶ୍ୱ ଏକ ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ପଶୁମାନଙ୍କର ଚରାଭୂଇଁରେ ପରିଣତ ହୁଅନ୍ତା ତେଣୁ ଭାରତର ବିନାଶ ନାହିଁ, ମାନବ ଜାତିକୁ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ହେଲେ ଭାରତର ବଞ୍ଚିରହିବା ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବି ଏବଂ ଜଗତଗୁରୁ ଭାବରେ ଭାରତକୁ ବଞ୍ଚାଇବାକୁ ହେବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ଭାରତବର୍ଷକୁ ଦେଖିଲେ ତାର ଜଗତଗୁରୁ ହେବାର ଆଶା ସୁଦୁର –ପରାହତ ପରି ମନେ ହୁଏ । ତେଣୁ ତାର କାରଣ ଓ ନିରାକରଣ ନିଷ୍ଠିତ ଭାବରେ ଭାବିବାର କଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତର ବାହ୍ୟ ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଶାନ୍ତି ଓ ଶୃଙ୍ଖଳା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ।ଏହି ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ହେଉଛି ଯୁବସମାଜ ଓ ତାର ନିର୍ଜୀବତା ,କ୍ଲୀବତା ଓ ସ୍ୱାଭିମାନର ଅଭାବ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁବ ସମାଜ ପଥଭ୍ରଷ୍ଟ –ଯେଉଁ ଯୁବସମାଜ ଉପରେ ହିଁ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ ନିର୍ଭର କରେ । ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଇତିହାସର ପୁନରାବୃତ୍ତି ହୋଇଥାଏ । ଧର୍ମକ୍ଷେତ୍ର କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ବୀରଚୂଡାମଣୀ ଅର୍ଜ୍ଜୁନଙ୍କର ମଧ୍ୟ କ୍ଳୀବତା ଦେଖା ଦେଇଥିଲା । ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରରେ ଛିଡା ହୋଇ ବୀରଯୋଦ୍ଧା ପାର୍ଥ ନିଜର ସ୍ୱଧର୍ମ –କ୍ଷତ୍ରିୟ ଧର୍ମକୁ ମଧ୍ୟ ଭୁଲି –ଯୁଦ୍ଧ ପ୍ରତି ବିତସ୍ପୃହ ହୋଇ ଭିକ୍ଷାବୃତ୍ତିକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାର ଇଛା ପ୍ରକାଶ କରିଥଲେ । ତେଣୁ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀମଦଭାଗବତଗୀତାରେ କହିଥିଲେ ।

"ଯଦା ଯଦା ହିଁ ଧର୍ମସ୍ୟ ଗ୍ଳାନିର୍ଭବତି ଭାରତ
ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥାନ ଅଧର୍ମସ୍ୟ ତଦାତ୍ମାନଂ ସୃଜମହ୍ୟମ
ପରିତ୍ରାଣାୟ ସାଧୁନାଂ ବିନାଶୟତ ଦୁସ୍କୃତାମ୍
ଧର୍ମ ସଂସ୍ଥା ପନାର୍ଥାୟ ସମ୍ଭବାବି ଯୁଗେ ଯୁଗେ "।

ଧର୍ମର ଅବକ୍ଷୟ ହୋଇ ଅଧର୍ମର ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଭଗବାନଅବତାର ଗ୍ରହଣ କରି ଅଧର୍ମର ନାଶ କରିଥାନ୍ତି। ପୁଣି ତାଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି ସୁଂଦରତାରେ ପୂରିଉଠେ । କ୍ଳୀବତା ଦୂର କରି ଧର୍ମ ଯୁଦ୍ଧରେ ଅବତରଣ କରି ପାପ ନାଶ କରିବାପାଇଁ ପାର୍ଥସାରଥୀ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି

କ୍ଳୈବ୍ୟ ମାସ୍ମଗମ ପାର୍ଥ..........

ଶେଷରେ ତାଙ୍କର କ୍ଳୀବତା ଦୂର ହୋଇଥିଲା । ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ଦୃଢନିଶ୍ଚୟ ହୋଇ ଧର୍ମଯୁଦ୍ଧରେ ଅବତରଣ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ବ୍ରହ୍ମତେଜର ଶକ୍ତିରେ ବୀର୍ଯ୍ୟବାନ ହୋଇଥିଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଏବଂ ଏହା ମଣିକାଞ୍ଚନର ସଂଯୋଗର ରୂପ ନେଇଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଯେତେବେଳେ ଭାରତବର୍ଷର ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ସ୍ୱାଭିମାନର ସଂକଟ ଦେଖାଯାଇଛି ସେତେବେଳେ ଗୁରୁଙ୍କର ବ୍ରହ୍ମତେଜ ଓ ଶିଷ୍ୟଙ୍କର କ୍ଷାତ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟର ସଂଯୋଗ ଦେଶକୁ ବିପଦମୁକ୍ତ କରିଛି । ଛତ୍ରପତି ଶିବାଜୀଙ୍କ ପ୍ରେରଣା ଓ ଶକ୍ତିର ଉତ୍ସଥିଲେ ,ଗୁରୁ ରାମଦାସ -ଯାହାଙ୍କର ସହାୟତାରେ ଶିବାଜୀ ହିନ୍ଦୁରାଷ୍ଟ୍ରର ରକ୍ଷା କରିପାରିଥିଲେ । ଅତି ସାଧାରଣ ବାଳକକୁ ଚନ୍ଦ୍ରଗୁପ୍ତରେ ପରିଣତ କରିଥିଲେ ଚାଣକ୍ୟ ଓ ନରେନ୍ଦ୍ର ନାଥଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱବିଜୟୀ ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦରେ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିଥିଲେ ଗୁରୁ ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣ ପରମହଂସ ଦେବ .ସ୍ୱାମୀବିବେକାନନ୍ଦ ବିଶ୍ୱ ଦରବାରରେ ଭାରତବର୍ଷ ତଥା ସନାତନ ଧର୍ମର ହୃତଗୌରବ ଫେରାଇ ଆଣି ଋଷି ପରମ୍ପରା ତଥା ବେଦାନ୍ତ ଦର୍ଶନର ମହନୀୟତା ପ୍ରତିପାଦନ କରିଥିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତବର୍ଷ ଯେଉଁ ସମୟ ଦେଇ ଗତିକରୁଛି ସେହି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ମୁକାବିଲା କରିବାପାଇଁ ଜଣେ ଦୃଢ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକର ଆବଶ୍ୟକତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜରୁରୀ । ବୁଦ୍ଧିଜିବୀ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ଅଭିଭାବକ ମାନଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ସେମାନଙ୍କୁ ସମାଜରେ ନିଜର ଭାବମୂର୍ତ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଉତ୍ତର ଦାୟାଦମାନଙ୍କୁ ଦେଶମାତୃକାର ସର୍ବବିଧ ଉନ୍ନତି କଳ୍ପେ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଯୁବଗୋଷ୍ଠୀକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରି ଆମ ପରମ୍ପରା, ଐତିହ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଇବାକୁ ପଡିବ । ଆମ ସଂସ୍କୃତି ବନ୍ଧୁକ ଓ ବୋମା ନୁହେଁ । ଆମ ସଂସ୍କୃତି ସର୍ବେ ଭବନ୍ତୁ ସୁଖିନଃ ର ....। ଦେଶ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ଯୁବସମାଜ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀମଧ୍ୟରୁ ଜନ୍ମ ନିଅନ୍ତୁ ଶତଶତ Philosopher King, ବୀରଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ, ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣାଚାର୍ଯ୍ୟ ବୀର ଶିବାଜୀ ପଥଦ୍ରଷ୍ଟା ଦାର୍ଶନିକ , ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ସର୍ବୋପରି ସୁମାନବ । Philosopher King – ଅର୍ଥାତ୍ ଜ୍ଞାନୀଗୁଣୀ ରାଜା ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁଗର ମନ୍ତ୍ରୀ ହୁଅନ୍ତୁ – ରାଜର୍ଷି ଜନକ ଆମ ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଆଦର୍ଶ ହୁଅନ୍ତୁ -ଶାସନ କର୍ତ୍ତା ଅନୁଶାସିତ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ଯୁବ ସମାଜ ଶୃଙ୍ଖଳିତ , ଅନୁଶାସିତ , ଦୃଢ, ସାହସୀ , ସତ୍ୟାନ୍ୱେଷୀ , ବୀର୍ଯ୍ୟବାନ ହୋଇ ନିଜ ଜୀବନର ଧ୍ୟେୟ ଠିକ୍ କରନ୍ତୁ । ସମୟ ଓ ଜୀବନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟବାନ- ପ୍ରତିଟି ମୁହୁର୍ତ୍ତର ସଦୁପଯୋଗ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର କାମ୍ୟ ହେଉ । ବେଦବାଣୀ ଚରୈବେତି-ଚରୈବେତି ର ଜପ କରି ଆଗକୁ ଆଗକୁ ବଢି ଚାଲିବା ଏହାହିଁ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ସାଧନା ହେଉ । ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ତଥା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ସମସ୍ତ କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଚରୈବେତି ମନ୍ତ୍ରରେ ଅଭିମନ୍ତ୍ରିତ ହୁଅନ୍ତୁ । ଆଲେଖଟି ଯଦି କାହାରି ଦ୍ୱାରା ଆଦୃତ ହୁଏ ତେବେ ମୁଁ ଖୁସି ହେବି ।

ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାଣୀ ସମସ୍ତଙ୍କର ଜୀବନର ମନ୍ତ୍ର ହେଉ ।

Arise ,Awake and stop not till the goal is reached and they alone live who live for others rest are more dead than alive .

ବନ୍ଦେମାତରମ୍ । ❑❑❑

ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ବାରିପଦା

ଶ୍ରୀ ଭାଗବତ ପଣ୍ଡା

ଓଁ ଯୋ ଦାରୁବ୍ରହ୍ମମୂର୍ତ୍ତିଃ ପ୍ରଣବତନୁଧରୋ ସର୍ବବେଦାନ୍ତସାରଃ
ଭକ୍ତାନାଂ କଳ୍ପବୃକ୍ଷଃ ଭବଭୟତରଣିଃ ସର୍ବତତ୍ତ୍ୱାନୁତତ୍ତ୍ୱମ୍,
ସିଦ୍ଧାନାଂ ଯୋଗମୂର୍ତ୍ତିଃ ହରିହରନୁମିତଃ ଶ୍ରୀପତିଃ ବୈଷ୍ଣବାନାମ୍
ଶୈବାନାଂ ଶୈବ ବନ୍ଦ୍ୟୋୟଂ ସତତସୁବିଦିତଃ ଶାକ୍ତତନ୍ତ୍ରେନ ଶକ୍ତିଃ
ବୌଦ୍ଧାନାଂ ବୁଦ୍ଧମୂର୍ତ୍ତି ରୂପଭୋ ମୁନିବରେ ଜୈନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ସାରେ
ସୋୟଂ ନୀଳାଦ୍ରିନାଥଃ ଭବଭୟହରଣଂ ମାଧବଃ ପାତୁନିତ୍ୟମ୍ ।

ଶ୍ରୀ କ୍ଷେତ୍ର ସଂପର୍କରେ ସ୍କନ୍ଦପୁରାଣରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି -
ପୃଥିବ୍ୟାଂ ଗୋପିତଂ ସ୍ଥାନଂ ତବତାପି ସୁଦୁର୍ଲଭମ୍,
ସୁରାସୁରାଣାଂ ଦୁର୍ଜ୍ଞେୟଂ ମାୟୟାଚ୍ଛାଦିତଂ ମମ ।

ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଲଭ ଦେବଦାନବଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଦୁର୍ଜ୍ଞେୟ ଓ ମୋ ମାୟା ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୋପନୀୟ ସ୍ଥାନ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର । ପୁନଶ୍ଚ ବ୍ରହ୍ମ ପୁରାଣରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଅଛି - ସମୁଦ୍ରସ୍ୟୋତ୍ତର ତୀରେ ତସ୍ମିନ ଦେଶେ ଦ୍ୱିଜୋତ୍ତମାଃ । ଆସ୍ତେ ପୁଣ୍ୟ ପରଂକ୍ଷେତ୍ରଂ ମୁକ୍ତିଦଂ ପାପ ନାଶନଂ । ସମୁଦ୍ରର ଉତ୍ତର ଭାଗରେ ଯେଉଁ ପାପନାଶକାରୀ ମୁକ୍ତିଦାୟୀ ଗୋପନୀୟ କ୍ଷେତ୍ର ସେଠାରେ ମୋର ନିବାସ ସ୍ଥାନ । ଠିକ ସେହିପରି ମେଘାସନ ଚାରୁକୁଞ୍ଜ ପରିବେଷ୍ଟିତ ପବିତ୍ର କଳକଳ ନାଦିନୀ ବୁଢାବଳଙ୍ଗର ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ଅବସ୍ଥିତ ବାରିପଦା ସହର । ଯେଉଁଠି ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ବଳଭଦ୍ର ସୁଭଦ୍ରା ସୁଦର୍ଶନଙ୍କ ସହିତ ବିରାଜମାନ କରୁଛନ୍ତି । ଯିଏକି ପୌରାଣିକ ମତବାଦ ତଥା ଲୋକ ପ୍ରବାଦର ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ମାନ୍ୟତା ଲାଭ କରିଛି ।

ବହୁ ପୁରାତନ କାଳରୁ ମୟୁରଭଞ୍ଜ ରାଜ୍ୟର ରାଜଧାନୀ ଶିମିଳିପାଳ ପର୍ବତମାଳାର ପଶ୍ଚିମ ଦିଗ ଖିଚିଂଠାରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା, ପରେ ବହଳଦାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା । ଗମନାଗମନରେ ସୁବିଧା ନଥିବାରୁ ସେଠାରେ କଟକ ବା ପୁରୀ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ ରକ୍ଷିବା କଷ୍ଟକର ଥିଲା । ଏକଦା ମୟୁରଭଞ୍ଜର ତତ୍କାଳୀନ ଶାସକ ବାସୁଳିଭଞ୍ଜ ନିଜର ପୁତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ଭଞ୍ଜ ଓ ପାଟରାଣୀଙ୍କ ସହିତ ତୀର୍ଥାଟନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପୁରୀ ଯାଇଥିଲେ । ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି, ପୁରୀରେ ଅବସ୍ଥାନ କାଳରେ ହଠାତ ପାଟରାଣୀଙ୍କର ବିୟୋଗ ହେବାରୁ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ଭଞ୍ଜ ବିବ୍ରତ ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ସେତେବେଳେ ପୁରୀରେ ରାଜା ଥାଆନ୍ତି ପ୍ରତାପରୁଦ୍ର ଦେବ । ପ୍ରତାପରୁଦ୍ର ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥ ଭଞ୍ଜଙ୍କ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଓ ବ୍ୟବହାରରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ତାଙ୍କ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କଲେ ଓ ଯୌତୁକ ଭାବେ ବାରିପଦା ଦଣ୍ଡପାଟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତାପରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଭଞ୍ଜ ବାରିପଦାରେ ବଗସାମଲଗଡ଼ ନିର୍ମାଣ

କରାଇ ସେଠାକୁ ରାଜଧାନୀ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ କରିଥିଲେ। ୧୫୪୦ ମସିହାରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଭଞ୍ଜଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହେବାରୁ ତାଙ୍କର ପୁତ୍ର ନୀଳକଣ୍ଠ ଭଞ୍ଜ ରାଜ ସିଂହାସନ ଆରୋହଣ କରି ୨୫ ବର୍ଷ ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କଲାପରେ ୧୫୬୫ ମସିହାରେ ଇହଲୀଳା ସମ୍ବରଣ କଲେ। ତାଙ୍କ ପରେ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ବୈଦ୍ୟନାଥ ଭଞ୍ଜ ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟଙ୍କ ପଟ୍ଟଶିଷ୍ୟ ରସିକ ଦେବ ଗୋସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗୌଡ଼ୀୟ ବୈଷ୍ଣବ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ।

ପ୍ରଭୁ ନୀଳାଦ୍ରୀବିହାରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅଚଳାଭକ୍ତି ଥିଲା। ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ରଥାରୁଢ଼ ଅବସ୍ଥାରେ ଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରବଳଇଚ୍ଛା ଜାଗ୍ରତ ହେବାରୁ, ସେ ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୋହିତ ମାନଙ୍କ ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ମାସ ୧୨ ଦିନ ଶୁକ୍ଳ ସପ୍ତମୀ ବୁଧବାରରେ ଅମୃତ ବେଳାରେ ନିଜର ସୈନ୍ୟ ସାମନ୍ତ ଓ ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହ ଯିବାକୁ ମନସ୍ଥ କଲେ। ନିର୍ବିଘ୍ନ ଯତ୍ରା ନିମନ୍ତେ ଜ୍ୱାଳାମୁଖୀଙ୍କୁ ଅର୍ଚ୍ଚନା ତଥା ରାଜବଂଶର ଚିର ଆରାଧ୍ୟ ମା କୀଚକେଶ୍ୱରୀଙ୍କୁ ଆରାଧନା କରି ତାଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ଭିକ୍ଷା ପୂର୍ବକ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କଲେ। ମହାମନ୍ତ୍ର ଶଙ୍ଖ ଧ୍ୱନୀ ଓ ପୁରୋହିତଙ୍କ ମଙ୍ଗଳାଷ୍ଟକ ପାଠରେ ଗଗନ ପବନ ନିନାଦିତ ହେଉଥିବା ବେଳେ ସର୍ବ ମଙ୍ଗଳ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରି ବାହାରି ପଡ଼ିଲେ ଭଞ୍ଜ ନରେଶ।

ରଥେତୁ ବାମନଂ ଦୃଷ୍ଟ୍ୱା ପୁନର୍ଜନ୍ମ ନ ବିଦ୍ୟତେ।

ଅର୍ଥାତ ରଥାରୁଢ଼ ବାମନରୂପୀ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କଲେ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ହୁଏ ନାହିଁ। ଏହି ସୌଭାଗ୍ୟର ଅଧିକାରୀ ହେବା ପାଇଁ ମହାରାଜା ଉତ୍କଣ୍ଠାର ସହିତ ଆଗେଇ ଚାଲିଲେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ଅଭିମୁଖେ। ସ୍ଥାନେ ସ୍ଥାନେ ବିଶ୍ରାମ ନେଇ ମଠ ମନ୍ଦିର ଧର୍ମଶାଳାରେ ଅବସ୍ଥାନ କରି ଯଜ୍ଞ କ୍ଷେତ୍ର ଯାଜପୁର ଦର୍ଶନ, ପୂଣ୍ୟତୋୟା ବୈତରଣୀର ସ୍ନାନ ସମାପନ ପୂର୍ବକ ଆଗେଇ ଚାଲିଥାନ୍ତି। କିଛି ଦିନ ପରେ ନାରିକେଳ ବନ ବେଷ୍ଟିତ ପିପିଲିଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ଗଜପତିଙ୍କର ପାଇକ ସର୍ଦ୍ଦାର ବଳିୟାର ସିଂ ଭଞ୍ଜରାଜାଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରି କହିଲେ - ଏ ସୈନ୍ୟସାମନ୍ତଙ୍କ ସହିତ ଆପଣ କୁଆଡ଼େ ବାହାରିଛନ୍ତି ? ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତରରେ ମହାରାଜା ବୈଦ୍ୟନାଥ ଭଞ୍ଜ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଆସିଥିବା ବିଷୟ ଜଣାଇଲେ। ସେତେବେଳେ ଚାଳୁକ୍ୟ ବଂଶର ଶ୍ରୀ ମୁକୁନ୍ଦଦେବ ଗଜପତି ପଦରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ବିନା ଅନୁମତିରେ ପ୍ରବେଶ ନିଷେଧ ବୋଲି ଜଣାଇ ଅଠରନଳାଠାରେ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ କହି ପାଇକ ସର୍ଦ୍ଦାର ଗଜପତିଙ୍କ ନିକଟକୁ ଅନୁମତି ଆଣିବାକୁ ଗଲେ। ଗଜପତିଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହେଲା ଭଞ୍ଜନରେଶ ଯଦି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି, ତାହା ହେଲେ ରାଜକୀୟ ବେଶ ପୋଷାକ ତଥା ସୈନ୍ୟ ସାମନ୍ତଙ୍କୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଏକାକୀ ଜଣେ ସାଧାରଣ ଭକ୍ତଭାବରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଦର୍ଶନ କରି ପାରିବେ। ଏକଥା ଶୁଣି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦୁଃଖ ଓ ଅପମାନରେ ମହାରାଜାଙ୍କ ଶରୀର ପ୍ରକମ୍ପିତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା। କଣ କରିବେ ? ଯାହା କାଳିଆର ଇଚ୍ଛା ଲୀଳାମୟ ଲୀଳା ପୁରୁଷୋତ୍ତମ, ପରଂବ୍ରହ୍ମ, ପରାତ୍ପର ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କ ଲୀଳା ଅତୀବ ବିଚିତ୍ର କାହାର ବା ସାଧ୍ୟ ଅଛି ବୁଝିବାକୁ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ବୈଚିତ୍ରମୟ ଲୀଳାର ଗୂଢ଼ତତ୍ତ୍ୱ। ଭକ୍ତକୁ ବାରମ୍ବାର ପରୀକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି ପ୍ରଭୁ।

ଭକ୍ତର ଭଗବାନ । ସମସ୍ତ ବେଦ ଉପନିଷଦ ନେତି ନେତି କହି ଯାହାଙ୍କର ଲୀଳାବର୍ଣ୍ଣନରେ ଅସମର୍ଥ, ଛାର ମଣିଷ ବା କାହୁଁ ଜାଣି ପାରିବ ତାଙ୍କୁ ।

"ଯା ମାୟା ଦେବେ ଅଗୋଚର, କାହୁଁ ଜାଣିବେ ଛାର ନର ।" ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଛି - "ସର୍ବଂ ରହସ୍ୟଂ ପୁରୁଷୋତ୍ତମସ୍ୟ, ଦେବାଃ ନ ଜାନନ୍ତି କୁତଃ ମନୁଷ୍ୟାଃ ।"

କିଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବିମୂଢ ରାଜା ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହିତ ସେହି ଅଠରନଳା ଠାରେ ରାତ୍ରି ଯାପନ କଲେ । ପ୍ରଜା ବତ୍ସଳ ରାଜା ନିଜର ସମସ୍ତ ଅନୁଚର ମାନଙ୍କୁ ଦର୍ଶନରୁ ବଞ୍ଚିତ କରି ନିଜେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଉଚିତ ମନେକଲେ ନାହିଁ । ପୁଣି ରାଜପୋଷକ ପରିତ୍ୟାଗ ପୂର୍ବକ! ଆଖିକୁ ତାଙ୍କର ନିଦ ଆସିଲା ନାହିଁ । ବିନିଦ୍ର ରଜନୀରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥାନ୍ତି ସେହି ପୁରୁଷୋତ୍ତମଙ୍କୁ ।

ଯେ ପ୍ରଭୁ ସର୍ବ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ, ଦୀନ ବାନ୍ଧବ ଦେବସ୍ୱାମୀ
ନ ସହେ ସେବକ ବେଦନା, ଏଥି ନିମନ୍ତେ ଚକ୍ରେବାନା
ଉଡୁଛି ଫର ଫର ହୋଇ, ଭକ୍ତକୁ ରଖିବାର ପାଇଁ ।

ସେହି ପତିତପାବନ, ମାନ ଉଦ୍ଧାରଣ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା କରି ଭଞ୍ଜାଧିପତି କହୁଥାନ୍ତି - ହେ କୃପାସିନ୍ଧୁ, ଭକ୍ତବତ୍ସଳ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମେ କେବେ ଭକ୍ତକୁ ନିରାଶ କରିବ ନାହିଁ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁ ମୁହଁରେ ମୋ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରିଯିବି । ଅପମାନ ଭରା ମୁହଁ କିପରି ମୁଁ ମୋ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଇବି ।

ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଜଗୁଜୀବନ, ଭକ୍ତ ହୃଦ ସର ପଦ୍ମତପନ,
ନୀଳମହୀଧର ମର୍କତ ମଣି, ଅପାର ସଂସାର ସିନ୍ଧୁତରଣୀ
ଭକ୍ତର ଚିର ଅଧୀନ ଯେ, ଭୃତ୍ୟର ମହିମା ପ୍ରଚାରୁଛ ବକ୍ଷେ
ବହିଣ ଚରଣ ଚିହ୍ନ ଯେ ।

ହେ ଜଗନ୍ନାଥ! ନୀଳାଦ୍ରିବିହାରୀ!! ଆପଣ ମୋ ଭଳି ଅଧମକୁ ଦର୍ଶନ ଦେଇ ଧନ୍ୟ କରନ୍ତୁ । ରାତ୍ରିର ଚତୁର୍ଥପ୍ରହରେ ଏହିଭଳି ଚିନ୍ତାକରି କିଛି ସମୟ ଆଖିକୁ ନିଦ ଆସିଯାଇଥିବା ବେଳେ ଭକ୍ତବତ୍ସଳ ବଡ଼ ଠାକୁର ବଳଭଦ୍ର ରତ୍ନସିଂହାସନ ଛାଡ଼ି ଅଠରନଳା ଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ମହାରାଜାଙ୍କୁ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ କହିଲେ - ହେ ମୋର ଭଞ୍ଜ କଞ୍ଜ ନରେଶ! ତୁମେ ତୁମ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରିଯାଅ । ଅହଂ ଭକ୍ତ ପରାଧୀନଃ, ଭକ୍ତିଦ୍ୱାରା ତୁମେ ମୋତେ ଜୟ କରି ମୋର ସେବାର୍ଚ୍ଚନାର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ପାରିଛ । ନିଜ ରାଜ୍ୟରେ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରି ମୋର ବିଗ୍ରହ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କର । ମୁଁ ସେଠାକୁ ପ୍ରତିଦିନ ସଂଧ୍ୟା ଆଳତୀ ସମୟରେ ଯାଇ ବିଜେ ହେବି । ଏଠାରେ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ - ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇ ସାରିବା ପରେ ମହାରାଜା ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନଙ୍କୁ ବର ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ କହିଥିଲେ ।

ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟଂ ପୁନଃ ସତ୍ୟଂ ସତ୍ୟ ମେତତ୍ ବ୍ରବୀମିତେ ।

ପ୍ରାସାଦେ ପ୍ରତିମା ଭଗ୍ନେ ନ ତ୍ୟକ୍ଷାମି କଦାଚନ। ଅର୍ଥାତ ମୁଁ ତ୍ରିବାର ସତ୍ୟ କରି କହୁଛି। ଏଠାକାର ଦେଉଳ ଓ ପ୍ରତିମା ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ କଦାପି ଏ ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ଯିବି ନାହିଁ। ପୁଣି କହିଛନ୍ତି - ଧନ୍ୟୋହଂ କୃତ କୃତ୍ୟୋହଂ ତବ ଭକ୍ତ୍ୟା ନୃପୋତ୍ତମ, ନୀଳମାଧବ ରୂପେଣ ତିଷ୍ଠାମି କନ୍ଦରେ ସଦା।

ଅର୍ଥାତ୍, ହେ ରାଜକୁଳ ତିଳକ ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ! ମୁଁ ତୁମର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭକ୍ତିରେ ଧନ୍ୟ ଓ କୃତ୍ୟକୃତ୍ୟ। ଏହି କନ୍ଦରରେ ନୀଳମାଧବ ରୂପରେ ମୁଁ ସର୍ବଦା ରହିଥିବି। ତେଣୁ ରତ୍ନ ସିଂହାସନରେ ପୂଜିତ ସପ୍ତାବରଣ ମୂର୍ତ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ନୀଳମାଧବ ରୂପରେ ଜଗନ୍ନାଥ ସଦାସର୍ବଦା ରତ୍ନ ସିଂହାସନରେ ରହିଥାନ୍ତି। ଏ କଥା ଶୁଣି କରୁଣାମୟଙ୍କର କରୁଣା ଲାଭ କରିଥିବା ଯୋଗୁଁ ରାଜା କୃତ୍ୟ କୃତ୍ୟ ହୋଇ ନିଜ ଜୀବନକୁ ଧନ୍ୟ ମନେ କଲେ। ସେ ଆନନ୍ଦରେ ଏଭଳି ବିହ୍ୱଳ ହୋଇଗଲେ ଯେ ଅଳ୍ପ କାଳ ଭିତରେ ସଜ୍ଞାହୀନ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ। କିଛି ସମୟ ପରେ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ହୋଇ ଭଗବାନ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଅଶେଷ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇ ରାଜା ଅନ୍ୟ ଏକ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଆନନ୍ଦରେ ଅଧୀର ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ। କାରଣ ସେ ଯେଉଁ ମନ୍ଦିର କରିବେ, ସେଇ ବିଗ୍ରହରେ ସ୍ୱୟଂ ଜଗନ୍ନାଥ ବିରାଜିତ ହେବେ। ଏଣୁ ଯେଉଁଠି ଜଗନ୍ନାଥ ସେଇଠି ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର। ମହାରାଜା ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରି ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଆୟୋଜନ କଲେ ଏବଂ ଏହା ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଲେ। ରାଜବାଟୀରୁ ଅନତି ଦୂରରେ ବଳଙ୍ଗନଦୀର ଉତ୍ତର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଏକ ବାଉଁଶ ବଣକୁ ସଫା କରି ସେଠାରେ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଭୂମି ପୂଜା କରାଗଲା। ହେଲେ ରାଜାଙ୍କ ମନରେ ଗୋଟିଏ ଚିନ୍ତା ମନ୍ଦିରର ନକ୍ସା କିପରି ହେବ? ଶିଳ୍ପଶାସ୍ତ୍ରରେ ଅଭିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତି କେଉଁଠୁ ଆସିବେ ? ଏହି ଚିନ୍ତାରେ ଥିବା ସମୟରେ ହଠାତ୍ ଦିନେ ଗଜପତି ମୁକୁନ୍ଦଦେବଙ୍କ ଆଦେଶ ଲାଭ କରି ଜନୈକ ଦୂତ ମହାରାଜାଙ୍କୁ ସନ୍ଦେଶ ଦେଲା। ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶ କ୍ରମେ ଦେଉଳ ତୋଳିବା ପାଇଁ ନକ୍ସାକାରକ ଓ ଅଭିଜ୍ଞ କାରିଗର ପୁରୀର ଗଜପତି ମହାରାଜା ପଠାଇ ଦେବେ ବୋଲି ଦୂତ ପ୍ରକାଶ କଲା। ତାପରେ ବୈଦ୍ୟନାଥ ଭଞ୍ଜ ଓଡ଼ିଶାର ଗଜପତିଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଅଭିଜ୍ଞ ସ୍ଥପତି, ଶିଳ୍ପୀ ଓ କାରିଗର ଆଣି ବାରିପଦାର ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ ବଳଙ୍ଗ କୂଳରେ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର କରିଥିଲେ। ପ୍ରଭୁ ବଡ଼ ଠାକୁର ବଳଭଦ୍ରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦିଷ୍ଟ ହୋଇ ଏହି ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରାଇଥିବାରୁ ଏହାର ନାମ ମହାରାଜା ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ନରଖି ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ହରିବଳଦେବ ଜୀଉ ମହାପ୍ରଭୁ ବିଜେ ବୋଲି ନାମକରଣ କରିଥିଲେ। ତେବେ ଏହା ଲୋକମୁଖରେ ବଡ଼ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ନାମରେ ପରିଚିତ।

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ରତ୍ନ ସିଂହାସନ ମଧ୍ୟରେ ଶାଳଗ୍ରାମ ସ୍ଥାପିତ କରାଗଲା ଓ ଦକ୍ଷ ବଢେଇଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମହାନିମ୍ବ କାଠ ସଂଗ୍ରହ କରି ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ମୂର୍ତ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ, ବଳଭଦ୍ର, ସୁଭଦ୍ରା ଓ ସୁଦର୍ଶନଙ୍କୁ ଗଢାଗଲା ଏବଂ ୧୫୪୫ ମସିହାରେ ମହା ଆଡ଼ମ୍ବର ସହକାରରେ ବୈଦିକ ରୀତି ନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ମନ୍ଦିର ଓ ବିଗ୍ରହ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଗଲା। ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ଅନୁରୂପ ସମସ୍ତ ଦେବନୀତି ମଧ୍ୟ ବାରିପଦାର ଏହି ମନ୍ଦିରରେ ଖଞ୍ଜା ଯାଇଥିଲା ଓ ମନ୍ଦିର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଅନେକ ଭୂ ସମ୍ପତ୍ତି ମହାରାଜା ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ପୁରୀର ରୀତିନୀତି ଅନୁଯାୟୀ ସମସ୍ତ ଦେବନୀତି ଅନୁଷ୍ଠିତ

ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଏଠାରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମହାନ ରଥଯାତ୍ରା ମହାସମାରୋହରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ଅଲଗା । ଏହି ରଥଯାତ୍ରା ପ୍ରଥମେ ତିନିଦିନ ଓ ବାହୁଡ଼ା ବେଳକୁ ମଧ୍ୟ ତିନିଦିନ ଧରି ଚାଲେ । ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଭିନ୍ନା ଏକ ଆଦିବାସୀ ବହୁଳ ଜିଲ୍ଲା ହୋଇଥିବାରୁ ଦୂରଦୂରାନ୍ତରୁ ବହୁଭକ୍ତ ସେମାନଙ୍କର ପାରମ୍ପାରିକ ପୋଷାକ ପରିଧାନ କରି ଏହି ରଥଯାତ୍ରା ଦେଖିବାକୁ ଆସିଥାନ୍ତି । ବାସ୍ତବିକ ଏହି ଯାତ୍ରା ଭକ୍ତ ଓ ଭଗବାନଙ୍କ ଅପୂର୍ବ ମିଳନର ପର୍ବ ହିସାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ପରମ ଲୀଳାମୟ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ହରିବଳଦେବଜୀଉଙ୍କ ଲୀଳା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନୋରମ ହୁଏତ ସେ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡରେ ଅଧିକ ସମୟ ରହିବା ଯୋଗୁଁ ତାଙ୍କୁ ଜାତି, ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ ଓ ସଂପ୍ରଦାୟ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସମସ୍ତେ ମନଭରି ଦର୍ଶନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଆନ୍ତି । ସକଳ ଧର୍ମ ଓ ମତବାଦର ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଗଣ୍ଡି ମଧ୍ୟରୁ ଅପସରିଯାଇ ଜଗତର ନାଥ ରୂପେ ଦୀନ ଦଳିତ ଓ ପତିତମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ ସତେ ଅବା ସେ ବଡ଼ଦାଣ୍ଡରେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥାନ୍ତି । ସେ ସର୍ବମୟ ଓ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ । ମାନବିକ ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନାର ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଆଲେଖ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ହରିବଳଦେବ ମନ୍ଦିର ଭିତରେ ଓ ବାହାରେ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଆକୁଳ ଆହ୍ୱାନକୁ କର୍ଣ୍ଣ ଡେ଼ରି ଶୁଣୁଥାନ୍ତି । ଯଦିଓ ତାଙ୍କର ବିଗ୍ରହ ଉପନିଷଦ ମତରେ -

ଅପାଣିପାଦ ଜବନ ଗ୍ରହୀତା ପଶ୍ୟତ୍ୟଚକ୍ଷୁଃ ସଃ ଶୃଣୋତ୍ୟକର୍ଣ୍ଣଃ
ସବେତ୍ତି ବେଦ୍ୟଂ ନ ଚ ତସ୍ୟାସ୍ତିବେତ୍ତା ତମାହୁରଗ୍ରାମ୍ ପୁରୁଷଂ ମହନ୍ତମ୍ ।

ସେହି ମହାବାହୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ବଳଭଦ୍ର ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ସହିତ ରତ୍ନସିଂହାସନ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ରଥାରୂଢ ହୋଇ ରଥଯାତ୍ରାରେ ଯିବା ସମୟରେ ବାରିପଦାର ଏକ ନିଆରା ପରମ୍ପରା ହୋଇ ଯାଇଛି, ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ରଥକୁ ମହିଳାମାନେ ଟାଣିବା । ତାହା '୧୯୭୬ ମସିହା ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ମହିଳା ବର୍ଷରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଅଦ୍ୟାବଧି ବଜାୟ ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବର ବାରିପଦା ରଥଯାତ୍ରା ଓ ଏବର ରଥଯାତ୍ରା ଭିତରେ ବହୁ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦେଖାଦେଇଛି । ଏବର ଆଉ ବାରିପଦା ବଡ଼ଦାଣ୍ଡରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁ ନାହିଁ ରଙ୍ଗ ବେରଙ୍ଗର ପେଡ଼ି ଧରି ଖୋସାରେ ବଣଫୁଲ ଖୋସି ଓ ରୁପା ଗହଣାରେ ଭରପୁର ହୋଇ ଆଦିବାସୀ ମହିଳା ତରୁଣୀମାନଙ୍କ ବିଚିତ୍ର ସମାବେଶ ଓ ଶୁଭୁନାହିଁ ସେମାନଙ୍କ କଣ୍ଠରୁ ନିଃସୃତ ଆଦିବାସୀ ସଙ୍ଗୀତର ଲହରୀ । ସେଭଳି ଜାକଜମକରେ ମାଦଳ ଓ ଧୁମସା ଧରି ବଂଶୀ ବା କେନ୍ଦରାରେ ସାନ୍ତାଳୀ ଗୀତ ଗାଇ ପୁରୁଷମାନେ ବେଶୀ ସଂଖ୍ୟାରେ ଆସୁ ନାହାନ୍ତି । ତଥାପି ବାରିପଦାର ଏ ରଥଯାତ୍ରା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଏକ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଜାୟ ରଖି ବିଶ୍ୱର ଦ୍ୱିତୀୟ ବୃହତ୍ତମ ରଥଯାତ୍ରା ହିସାବରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଲାଭ କରି ଜନ୍ମଭୂମିର ଗୌରବକୁ ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରଖିଛି, ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ । ଆସନ୍ତୁ, ଆମେ ସେହି ଗୌରବର ମହକକୁ ଦିଗ ବିଗନ୍ତକୁ ବିଚ୍ଛୁରିତ କରିବା ପାଇଁ ସଂକଳ୍ପ ବଦ୍ଧ ହେବା ।

ସଂପାଦକ
"ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି"
ବାରିପଦା, ମୟୁରଭଞ୍ଜ

କବିତା

ମୋ ସ୍ୱପ୍ନର ଭବିତବ୍ୟ

ଡ଼କ୍ଟର ହରିହର ପଣ୍ଡା,
ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ, ସ୍ନାତକୋତ୍ତର, ଇତିହାସ ବିଭାଗ
ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ସ୍ୱୟଂ ଶାସିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ସମ୍ବଲପୁର

ସମୟଟା ପକ୍ଷିରାଜ ଘୋଡ଼ା ଚଢି
ମାଡ଼ିଯାଏ ଆଗକୁ ଆଗକୁ
ସିଏ କେବେ ପଛକୁ ଦେଖେନି,
ଚାରାଟିଏ ବଢିବଢି ଗଛ ହେଲା
ପତ୍ରଫୁଲେ ବିମଣ୍ଡିତ ହେଲ ।
କୋଇଲୀ ଗାଇଲା ତାର ଡ଼ାଳେ ବସି
ସମୟବି ଏକଥା ଜାଣେନି ।

ଅନାବନା ଜଙ୍ଗଲରେ
ଉଙ୍କିମାରେ ଅତୀତର କଥା କେତେ
ରିମ୍‌ଝିମ୍ ସ୍ମୃତି ଆଉ
ସ୍ମୃତି କେତେ ଜାଙ୍ଗୁଲୁ ପାଙ୍ଗୁଲୁ,
ସେ ଦିନର କଳପନା
ଆଜି ପୁଣି ଜୀବନ୍ତ ଏ
କାନ୍‌ଭାସ୍ ପରେ !
ରୂପକାର ସତେ ମଜଗୁଲ୍ !

ସେ ଦିନତ ଏଇ ମାଟି ହସିଥିଲା
ସୂର୍ଯ୍ୟର କିରଣ ନେଇ ଚକ୍‌ଚକ୍ ହୋଇଥିଲା
କଅଁଳ ହାତରେ ତାର ଚାହିଁଥିଲା ଧରିବାକୁ
ଜ୍ଞାନର ସେ କେତୋଟି ପାଖୁଡ଼ା,
ଅସହାୟ ଆଖି ମେଲି ଚାହୁଁଥିଲା ଚାରିଆଡ଼େ
ଖୋଜୁଥିଲା ବନ୍ଧୁ ଓ ବାନ୍ଧବୀ ତାର
ଭାବୁଥିଲା ଦିନଟାକୁ ଚାଲଯାଏ କେତେ କଥା
ଚିନ୍ତା ବି ସେ କରୁଥିଲା
ସତେ କଣ ସିଏ ଅବା
ହୋଇଯିବ ଏକାନ୍ତ ଆଲୋଚ୍ୟ ।

ସମୟତ ଚାଲିଗଲା
ତା ବାଟରେ
ପଛେ ଛାଡ଼ି କେତେ ଦୃଶ୍ୟ କେତେ କଥା
କେତେ ପୁଣି ସବୁଜ ସ୍ୱପନ,
ଡ଼ାଇରୀର ପୃଷ୍ଠା କେତେ ଓଲଟିଲା
କେତେ ଦିନ ଦଣ୍ଡ ଅବା ମାସ ବର୍ଷ ବିତିଗଲା
କରିଲାନି ତାର ଆକଳନ ।

ବନ୍ଧୁର ଏ ବନାନୀର
ସବୁଜ ଗାଲିଚା ପରେ
ଛାଡ଼ିଦେଇ ଗଲା ସିଏ
ନାଲି ଟୁକ୍ ଟୁକ୍ ଆଉ
ଲବଣୀ ପିତୁଳା ପରି ଏକ ଟିକି ଛୁଆ,
ଜଙ୍ଗଲର ରଙ୍ଗ ମାଖି
ପ୍ରକୃତିର ସାହାର୍ଯ୍ୟ ଚଢି
ପ୍ରିୟ ପରିଜନ ଆଉ ସାଙ୍ଗମେଳେ
ସିଏ ପୁଣି ବଡ଼ ହେଲା
ବିତାଇଲା ଯୌବନର ଚବିଶ ବସନ୍ତ
ଆଜି ସିଏ ଦର୍ପେ ଉଭା
ମୋ ସ୍ୱପ୍ନର ଭବିତବ୍ୟ
ଡି.ବି. କଲେଜ୍, ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ । ❑❑❑

ପ୍ରତୀକ୍ଷା

ଡ଼ଃ ସଂଘମିତ୍ରା ମହାନ୍ତି,
ଅଧ୍ୟାପିକା (ପ୍ରାଣୀ ବିଜ୍ଞାନ)

ଝିରି ଝିରି ମଳୟର
ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ଗୀତ ସୁରେ
ଅଧାଫୁଟା ଗୋଲାପର
ଅକୁହା ସେ ପ୍ରେମ କାହାଣୀ
ଆଜିବି ଝୁରୁଛି ଫଗୁଣ ଓଠରେ
ନିର୍ଲଜ ମଧୁପର ପ୍ରତାରଣା ପରେ ।
ଟିପି ଟିପି କାକରର
ଲୁହଭିଜା ଆଖିପତା ପରେ
ତଥାପି .....
ସପନ ତା ସାତରଙ୍ଗୀ
ଶେଷ ନାହିଁ ।
ଅସରନ୍ତି କାମନାରେ
ଏବେ ବି ଜଳୁଛି
ସ୍ମୃତିର ସାଉଁଣ ତଳୁ ସ୍ୱପ୍ନ ସବୁ ସାଉଁଟି ସାଉଁଟି ।
ଛାତି ତଳେ
କୁହ କୁହ ଅଭିମାନର ପରସ୍ତ ପରସ୍ତ
ଆସ୍ତରଣ ଭରି
ଫଗୁଣକୁ ସାକ୍ଷୀରଖି ତା ପ୍ରେମର ।
ଏବେ ବି ଝୁରୁଛି ପୁଣି
କାଲେ ସେ ଆସିବ
ମେଘର ଓଢଣା ତଳୁ
ଝୁଲି ଝୁଲି ମଳୟ ଦୋଳିରେ
ସିଞ୍ଚିବାକୁ ତା ପ୍ରେମର ଅମୃତ
କାକର ଓଠରେ । ❑❑❑

ଜୀବନର ସ୍ୱପ୍ନ

ବୈଦ୍ୟନାଥ ବପେୟାର,
ଯୁକ୍ତ ୨ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ମୋ ଜୀବନ ଏକ କାଗଜ ଟୁକୁରା
ପବନରେ ଉଡ଼ିଯିବ ।
ମୋ ଜୀବନ ଏକ ଛୋଟ ଦୀପଟିଏ
କ୍ଷଣକରେ ଲିଭିଯିବ ।
ମୋ ଜୀବନ ଏକ ଛୋଟ ବାଲିଘର
ବରଷାରେ ଧୋଇଯିବ ।
ମୋ ଜୀବନ ଏକ ଭଙ୍ଗା ଆଇନା
କିଏ ସେ ତାକୁ ଦେଖିବ ।
ମୋ ଜୀବନ ଏକ ମରୁଭୂମି ଗଛ
ଆଉ କେବେ ନ ଉଠିବ ।
ମୋ ଜୀବନ ଏକ ଅନ୍ଧାର ରାତି
ସ୍ୱପ୍ନ କେଉଁଠୁ ଆସିବ ।
ମୋ ଜୀବନ ଯଦି ଜୀବନ ସତରେ
ଏହା ମୋ ବାପା, ମା ପାଇଁ
ଏ ଜୀବନ ଅବା ତାଙ୍କରି ସେବାରେ
ସତରେ ଦେବି ଲଗାଇ । ❑❑❑

କେବଳ ତୁମେ

ଭାଗ୍ୟଶ୍ରୀ ଜେନା,
ଯୁକ୍ତ ୩ ଶେଷ ବର୍ଷ କଳା

ତୁମେ ଆସିଥିଲ ମୋ ଜୀବନେ
ଫଗୁଣର ରଙ୍ଗ ନେଇ
ତୁମେ ପୁଣି ସାଜିଥିଲ ମୋ ଜୀବନେ
ପୁନମୀର ଚାନ୍ଦ ହୋଇ
ତୁମେ ତ ହେଉଛ ମୋ ଜୀବନରେ ଅସ୍ତିତ୍ୱ
ତୁମେ ପୁଣି ମୋ ଜୀବନରେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ତ ଆଗତ ଭବିଷ୍ୟତ ।
ତୁମେ ତ ହେଉଛ ପୁଣି
ମୋ ଜୀବନରେ ପ୍ରାଣବିନ୍ଦୁ
ତୁମେ ପୁଣି ରଷିଲେ ଏ ଜୀବନେ
କେମିତି ବଞ୍ଚିବି କୁହ ବନ୍ଧୁ । ❑❑❑

ଠାକୁର ବାସନ

ଡ଼. ଶାନ୍ତିଲତା ଆଚାର୍ଯ୍ୟ,
ମାର୍ଫତ୍- ନୀଳକଣ୍ଠ ମିଶ୍ର
ପରେଡ଼ ପଡ଼ିଆ ସାହି, ୱା.ନଂ.୧୬, ବାରିପଦା

ସକାଳର ଶାଙ୍ଖିଳା ଖରାରେ
ବାଡ଼ିପଟ ଅଗଣାର ସବୁ ପିଣ୍ଡାଧାରେ
କୁନିକୁନି କଅଁଳି ହାତରେ
ଠାକୁର ବାସନ ନିତି ମାଜିବାଟା
କାହିଁକି କେଜାଣି
ମୋତେ ଭାରି ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା ।
ହାତ ପାଆନ୍ତାରେ
ମାଳତୀ ଲତାର ଫୁଲ
ହସି ହସି ଯେବେ
ରୂପ ଦିଶୁଥିଲା ।
ନଥିଲା ମୋ ପାଖେ ଡିଳେ
ସେ ସକାଳ
ମୁଗ୍‌ଧ ଅନୁଭବ ।
ଥିଲା ଖାଲି ସେ ଦିନର
ପିଲାମନ,
ଆଉ ତାର ଖେଆଲୀ ସ୍ୱଭାବ ।
ଚିକ୍‌ଚିକ୍ ଶାଣଦିଆ ତୋଫା
ସତେ ଅବା ଦର୍ପଣଟେ ।
ସ୍ୱର ଶୁଣୁଥିଲି ।
ସେ ସକାଳ କଅଁଳିଖରାରୁ
ଜୀବନ ମୋ ଆଜି ବହୁଦୂର,
ସଂସାର ମେଲିଛି ମୋର ଚଉପାଶେ
ଆବୁରି ମୋ ଭିତର ବାହାର ।
ଜଞ୍ଜାଳ ନିବିଡ଼,
ଏଥି ସଦା ଶତଶତ ସଂପର୍କର ଭିଡ଼ ।
ଦେଖିଦେଲେ ମନେହୁଏ
ସତେ ଅବା ଅରଣ୍ୟଟେ,
ତା ମଧ୍ୟରେ ମୋର ଅବସ୍ଥାନ ।
ବହୁ ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା ମୋ ଲମ୍ବିଛନ୍ତି,
ବନ୍ଧୁ ଆଉ ଯାନ ।
ତଥାପି ସକାଳେ ଏଥି
ମାଜେ ଯେବେ ବସି
ନିତିନିତି ଠାକୁର ବାସନ,
ଭାବଟିଏ ଆସି କାହୁଁ
ମନକୁ ମୋ କରଇ ଆଛନ୍ନ ।
ଦେଖେ ମୁହିଁ
ଠାକୁର ବାସନ ଆଉ ମୋ ମଧ୍ୟରେ
ଭେଦ ଅବା କାହିଁ ?
ମୁଁ ବିତ ନିଜେ ଏକ ଠାକୁର ବାସନ,
ଦେବ ଉପଯୋଗୀ ମୋର ସକଳ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ,
ଦେହ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରାଣ ଆଉ ମନ ।
ନିତିନିତି ଶାଙ୍ଖିଳୀ ଖରାରେ
ମୁଁ ଯଦି ମାଜନ୍ତିତିଳେ ଆପଣାକୁ
ମୁଁ କଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ ମୋ ଅନ୍ତରେ
ସେ ରୂପ ଦର୍ଶନ ?
ଶାଣ ଦିଆ ଚିକ୍ ଚିକ୍
ମୋ ଚେତନା ଉଠନ୍ତା ବି ଝଳି
ଆନତ ବଲ୍ଲରୀଟିଏ ହୋଇଯାନ୍ତି ନିଜ ପୁଣ୍ଡେ,
ଶ୍ରଦ୍ଧା ପଦେ ବାଢନ୍ତି ଅଞ୍ଜଳି । □□□

ଭୁଲି ହୁଏନା

ସୁଶିଲ ଧଳ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ କଳା

ପଚାରିଲେ ତୁମେ ପାରିବତ କହି
ମୁଁ ତୁମର ନୁହେଁ କେହି ।
ସାଇତି ରଖିବି ଏତେ ସ୍ମୃତି ଆଉ
କୁହ ତେବେ କାହା ପାଇଁ
ଦେଖା ଦେବ କେବେ ଚମକି ଚାହିଁକି
ଅଭିନୟ କଲା ପରି,
ପଚାରିଲେ ନିଶ୍ଚେ କହି ପାରିବ ତ
ମୋତେ ତୁମେ ଜାଣ ନାହିଁ
ଏମିତି କେମିତି ଭୁଲିଗଲ ସବୁ
ମୁଁ ତ ଭୁଲିଲି ନାହିଁ ।
ପଚାରିଲେ କେବେ ତୁମେ ତ କହିବ
କିଛି ମନେ ନାହିଁ ବୋଲି ..... ? □□□

ସବୁକିଛି ବିପରୀତ

ନିହାରିକା ପଟ୍ଟନାୟକ
କେ.ଏମ.ବି.ଏମ. ସାହି, ବାରିପଦା

କିଛି ବିପରୀତ ଚଲାପଥ କଣ୍ଟକିତ
ଧରାପୃଷ୍ଠ ଧୂସରିତ
ମେଘମାଳା ଦୋଳାୟିତ
କ୍ଷଣପ୍ରଭା ଅନ୍ତର୍ହିତ
ବସନ୍ତବି ମରୁଗ୍ରସ୍ତ ଅଦିନରେ ଝଞ୍ଜାବାତ
ଖରଫୁଟା ଖରାରେ ଜଳୁଛି ମଧ୍ୟାହ୍ନ
ଶ୍ରାବଣୀ ମଉଜ କିମ୍ବା ଚାପଡ ନୂପୁର ଧ୍ୱନି
ହୋଇଛି ସ୍ଥଗିତ ।।।
ଏ ସମାଜ କଳୁଷିତ, ଏ ମଣିଷ କଳଙ୍କିତ
ନାରୀହୁଏ ନିର୍ଯ୍ୟାତିତା
ଦୁଃଖିନୀ ଜନନୀର ଲୋତକଧାରା
ଅକ୍ଷିରୁ ଅନ୍ତଯାଏ ଜୀବନ ସୁଖ
ସବୁକିଛି ପରାହତ
ମରୀଚିକା.ଅବଶୋଷ
ପୁଙ୍ଗଳାଦେହ ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ
ସମୟର ଇସାରାରେ କେତେ ଅଙ୍କକଷା ଗୁନ୍ଥୁଛନ୍ତି ଖେଳ
ଜୀବନ .ଜୀବିକା ବଞ୍ଚିବାଠାରୁ ମରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କେତେ ସଫଳତା ବିଫଳତା
ଶ୍ରୋତା କିଏ, ବକ୍ତା କିଏ
କେତେ ସୌଜନ୍ୟମୂଳକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି
ଶୁଖିଲା ମାଟିର ହସ
ଭୋକିଲା ପିଲାଙ୍କ ଦୁଃଖ ହଜିଗଲା ସଂସ୍କୃତି ।
ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନାର ଅକସ୍ମାତ ଅବକ୍ଷୟତା
କିଛି ପ୍ରାପ୍ତି କିଛି ଅପ୍ରାପ୍ତି
ଛଳନାର ଇଲାକାରେ କଳଙ୍କିତ ପରିବାର
ଲହୁ ଲହୁ ଲହରିରେ ଲୀନାୟିତ ଦୁଃସହ ଜୀବନ
ଚାରିପାଖେ ବିଭତ୍ସତା
ଭୟ ଆଶଙ୍କାରେ ହୁଏ ତହ ତହ
ନିତି ଏଠି ଜହ୍ନ ଉଠେ, ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଏଁ,
ଜୀବନର ଅତୀତ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲାଗେ, ଏକାପରି
ଶୂନ୍ୟ ହାତେ ଟେକି ଦିଏ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଅଞ୍ଜଳି
ଧର୍ମ ଆଜି ପୋଥିଗ୍ରସ୍ତ
ଇତିହାସ ଜରାଗ୍ରସ୍ତ
ଦେବଶିଶୁ ଅନାଦୃତ ଧର୍ମ ନାମେ ରକ୍ତପାତ
ଏଇତ ସ୍ୱର୍ଗ, ଏଇତ ନର୍କ
କେତେପଥିକ କେତେ ପାନ୍ଥଶାଳା
ଶୂନ୍ୟତାର ଅବବାହିକାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣତାର ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ
ଏ ମଣିଷ ହୁଏ ଖାଲି ବ୍ୟସ୍ତ
ପରିଚୟ ସ୍ୱୀକୃତି ହଜିଯାଏ କାହାଣୀ ଓ କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ମଧ୍ୟେ
ପ୍ରତିଟି ପ୍ରହର ଯେ ପରାହତ ସବୁକିଛି ବିପରୀତ । ❑❑❑

ଅମୃତର ସନ୍ତାନ

କୁମୁଦିନୀ ନାୟକ,
ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ, ବାରିପଦା

କେତେ ଜନ୍ମର
କେତେ ପୁଣ୍ୟର ଅମୃତ ଶିଶୁ ତୁମେ
ଦେବ ମାତାଙ୍କର ଶୁଭାଶିଷ ସାଥେ
ସରଗର ସୁଧା ନେଇ
ଆସିଥିଲ ଦିନେ
ଏ ମରତ ଧରା ଧାମେ -(୧)
ତୁମରି ପରଶେ ହସିବ ଧରଣୀ
ଶପଥ କି ଥିଲ କରି
ଯନ୍ତ୍ରଣା ଯେତେ ଧୋଇ ଦେବ ସର୍ବ
ମମତାର ସୁଧା ଢାଳି
ପରାଣେ ପରାଣେ ଜାଳି ଦେବ ତୁମେ
ଆଶାର ନୂତନ ଶିଖା
ପ୍ରେମ ମୈତ୍ରୀର ଜଳେ ପୋଛି ଦେବ
ବିଭେଦର ସୀମା ରେଖା
ସତ୍ୟର ସୁରେ ଝଙ୍କୃତ ହେବ ଧର୍ମ
ଶିବର ଆଲୋକେ ଆଲୋକିତ ହେବ କର୍ମ,
ସୁନ୍ଦର ହେବ ମରତର ପ୍ରାଣ
ଦିବ୍ୟ ଅମର ପ୍ରେମେ -(୨)
ଆଖି ଖୋଲି ଦେଖ ଧରଣୀ ମାତାର
ଆଖିର ବ୍ୟଥାର ଲୁହ
ଶୁଣ ଶୁଣ ତାର ଅନ୍ତର ତଳ
ଅଜଣା ବ୍ୟଥାର କୋହ
ପାରୁନ କି ଦେଖି ଜଳୁଛି ତାହାର
ସୁନ୍ଦର ସବୁଜିମା
ତିଳ ତିଳ ହୋଇ ହଜୁଛି ତାହାର
ପରାଣର ମଧୁରିମା
ସ୍ୱାର୍ଥର ଯୂପେ ମନୁଷ୍ୟତା ଏଠି
ନିତି ଦିନ ପଡ଼େ ବଳି
ସ୍ୱାର୍ଥର ପାଇଁ ଭାଇର ରକତେ
ଭାଇ ଏଠି ଖେଳେ ହୋଲି
ଭୁଲନି ତୁମର ଦିବ୍ୟ ଶପଥ
ଭୁଲନି ନିଜକୁ ତୁମେ
ଆଲୋକର ତୁମେ ଦିବ୍ୟ ଚେତନା
ମନ୍ଦାକିନୀର ପବିତ୍ର ବାସନା
ପରଶେ ତୁମର ଅମୃତ ଆଜି
ଭର ଏ ମରତ ଭୂମେ । ❑❑❑

ଏ ମନ ଖୋଜୁଥାଏ ଯାହା

ଦୀପକ କୁମାର ମହାନ୍ତ,
ଯୁକ୍ତ ୨ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ମାନ ଦେବି
ମାନ ନେବି
ଆଉ କଣ କରିବି ?

କଥା ହେବି
କଥା ଦେବି
ମନ କଥା ଜଣାଇବି ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୋମବାରରେ ଆସିବି
କଥା ପଦେ ହୋଇ ଯିବି,
ଭକ୍ତିଭାବ ରଖିବି
ତୋ ଉପରେ ପାଣି ଢାଳିବି,
ଆଉ କଣ କରିବି ?
ନିତି ତୋତେ ଜପିବି,
ଯଦି ସପନେ ଦେଖିବି,
ତୋ ଦୁଆର କୁ ଆସିବି ।
ଆଉ କଣ କରିବି ?
ଦୁଃଖ ମୋର ଜଣାଇବି,
ବିପଦ ପଡ଼ିଲେ ତୋତେ ଡ଼ାକିବି ।
ତୋ ହାତ ଧରି ବାଟ ଚାଲିବି ।
ସବୁ ତୋତେ ଦେବି
ନିଅଣ୍ଟ ହେଲେ ଜୀବନ ଦେବି ।
ଆଉ କଣ କରିବି ?
କଳଙ୍କା ନିଆଁରେ ପଶିବି ।
ପାଇଲା ତ ହେବି
ଚିହ୍ନ ଦେଖି ପୁଣି ମନେ ପକାଇବି ।
ଦୁଃଖ ମୋର ଜଣାଇବି
ବର୍ଷକେ ଥରେ ଭଲେ-ବମ୍ ଯିବି । ❑❑❑

ପ୍ରତାରଣା

ଡକ୍ଟର ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ଧଳ
ଅଧ୍ୟାପିକା, ପ୍ରାଣୀ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ

ତୁମଠୁ ଅଲଗା ହେଲାପରେ
ସ୍ୱପ୍ନ ସବୁ ହଜିଗଲା
ଦୂର ଦିଗନ୍ତରେ
ତଥାପି ବଞ୍ଚିଛି ଆଉ ଗଣୁଛି
ରାତି ପରେ ଦିନ ଆଉ
ଦିନ ପରେ ରାତି
ଜାଣେନା କାହା ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ
ଭୁଲିବାକୁ ହେବ ସବୁକଥା
ତମ ଆମ ମିଳନର
ସତର୍କ ଚୁମ୍ବନ
ରାଗ ରୁଷା ହସଲୁହ
ଅବା ଯାହା କିଛି
ତମ ପ୍ରେମ ପ୍ରତିଦାନ
ନିଭୃତ ହୃଦୟ ଖୋଲି
ଠେଲି ଦେବି ତୁମ
ପାଇଁ ମୋ ଶ୍ରଦ୍ଧା
ପ୍ରେମ, ସ୍ନେହ ଯାହା କିଛି
ନିଶବ୍ଦରେ ଧିରେ ଧିରେ
ଏମିତିକି ମଉଆଲା
ପ୍ରଜାପତି ପଛେ ଧାଇଁବାର
ଦିନ, ପୁଣି ତୁମ ଆମ
ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷାତର କଥା
ନିଜକୁ କରିବି ବନ୍ଦୀ
ନିଜ ଭିତରେ ଏକ ନିଭୃତ କୋଠରୀରେ
ଓଦା ଓଦା ଶ୍ରାବଣୀ ରାତିରେ
ସ୍ୱପ୍ନ କେବେ ଠକ୍ ଠକ୍
କଲେ ମୋ ଦରଜାରେ
ସାହସରେ କହିବି ନିଶ୍ଚୟ
ମୁଁ ଜାଣିଛି ପ୍ରେମ କଣ
ଆଉ ପ୍ରତାରଣା କଣ ।
ମୋ କଳ୍ପନାର କ୍ୟାନ୍ଭାସରେ
ବୃତ୍ତ ସବୁ ଆଙ୍କିବି ଯାହାର
ଆରମ୍ଭ ବି ମୁଁ ଆଉ
ଶେଷ ବି ମୁଁ
ମୋ ଛଡ଼ା ମତେ ଆଉ
ପତାରନି କିଛି
ଇଚ୍ଛା ନାହିଁ ହୃଦୟ ଖୋଲି
ପାଇବାକୁ ଟିକିଏ ଇସାରା । ❑❑❑

ଭକ୍ତି ତରଙ୍ଗ

ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ
ସରକାରୀ ଧନ୍ଦାମୂଳକ ଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ
ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କରୁଣାକରଂ ଜନହିତଂ ରାଧାପତି ସୁନ୍ଦରଂ
ଶ୍ୟାମଳାମଳିତଂ ପ୍ରସନ୍ନବଦନଂ ବଂଶୀଧର ମୋହନଂ
ଭାଲେ ଚନ୍ଦନ ବିନ୍ଦୁ ଇନ୍ଦୁ ସଦୃଶଂ କର୍ଣ୍ଣେ ଲସତ୍ କୁଣ୍ଡଳମ୍
ଦିବ୍ୟାଙ୍ଗ ବର ଶୋଭିତଂ ନଟବର ବୃନ୍ଦାବନ ଚନ୍ଦ୍ରାୟ ଭଜେ ।

ସତେ ଦେଖିବି   ବାଙ୍କ ବିହାରୀଙ୍କି
ଭାବ ବିନୋଦିଆ   ଭକତ ପରାଣ
ବୃନ୍ଦାବନ ଗିରିଧାରୀଙ୍କୁ .... ସତେ ଦେଖିବି ।

ତୁଣ୍ଡେ ଗାଉଥିବି   ମହାମନ୍ତ୍ରର
ନେତ୍ରେ ଦେଖୁଥିବି   ଶ୍ୟାମ ସୁନ୍ଦର
ଶୁକ କୃଷ୍ଣନାମ   କରୁ ଥିବ ଗାନ
କର୍ଣ୍ଣ ପଥ ଡ଼େରି ଶୁଣିବି .... ସତେ ଦେଖିବି ।

ଯମୁନାଜଳରେ   କରିବି ସ୍ନାନ
କଦମ୍ବ ମୂଳରେ   ନେବି ଶୟନ
ବୃନ୍ଦାବନସ୍ଥଳୀ   ରାହାସ ମଣ୍ଡଳୀ
ବ୍ରଜଧୂଳି ଅଙ୍ଗେ ବୋଳିବି .... ସତେ ଦେଖିବି ।

ବଂଶୀଧର ସଙ୍ଗେ   ଭାବ କରିବି
ଛଡ଼ାତୁଳସୀ ମୁଁ   ତୁଣ୍ଡେ ପାଇବି
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଜନମ   ମଣିଷ ଜୀବନ
ସଂସାର ସାଗରୁ ତରିବି .... ସତେ ଦେଖିବି । ❑❑❑

ସବିତା

ସବିତା କୈଳଯ୍ୟାର,
(ପୁରାତନ ଛାତ୍ରୀ) ରାଇରଂଗପୁର ।

ପ୍ରଭାତେ ପୂର୍ବ ଗଗନେ ଉଦିତ ହେଉଛୁ
ମନରେ କେତେ ଆଶା କେତେ ଉଦ୍ଦୀପନା ଆଣୁଛୁ ।
ଆଲୋକ ଉତ୍ତାପ ଦେଇ ପାଳୁଛୁ ଜଗତ
ଶକ୍ତିର ଆଧାର ରୂପେ ହୋଇ ଅଛ ଜାତ ।।
ଶିଶୁ ହନୁମାନ ତୋତେ କରିବାକୁ ଗ୍ରାସ
ନିମିଷକେ ଛୁଟି ଯାଇଥିଲା ତୁମ୍ଭ ପାସ ।
ଶେଷେ କରି ନେଲ ତାରେ ତବ ଶିଷ୍ୟ ।
ସେହି ଶିଷ୍ୟ ଆଜି ପରା ଜଗତେ ପୂଜିତ ।।
ତିମିରକୁ ଦୂର କରି ଫୁଟାଉଛ ହସ,
ବନେ ଉପବନେ ତୁମେ ଲୋଟାଉଛ ପୁଷ୍ପ
ସୃଷ୍ଟିକରି ଦାରୁଣ ନିଦାଘ ଜନମାଅ ମେଘ,
ସବୁଜ ଶାଢୀ ପିନ୍ଧାଇ ଧରଣୀକୁ ଦେଖ ।
ତୁମରି କରୁଣା ପାଇ ହସଇ ପଂକଜ,
ଶୀତ କାଳେ ଦରିଦ୍ରର ଅଟ ବଡ଼ ମିତ୍ର ।।
ଜୀବାଣୁ ନାଶକ ବୋଲି ଅଟୁ ପରିଚିତ ।
ସକାଳ ସଂଧ୍ୟାର ରଶ୍ମି ଦେହ ପାଇଁ ହିତ ।
ସକଳ ଶକ୍ତି, ସର୍ବଗୁଣ କରିଛୁ ଧାରଣ
ତେଣୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବତା ବୋଲି ହେଉଛୁ ପୂଜିତ ।
ତୋ ନାମ ସୁମରି ଜନେ ପାଆନ୍ତି ଆନନ୍ଦ,
ମହା ବିପଦରୁ ଭକ୍ତେ ହୁଅନ୍ତି ଉଦ୍ଧାର,
ବେଳେ ବେଳେ କାହିଁ ପାଇଁ ହେଉ ତୁ ନିଷ୍ଠୁର
ଦାରୁଣ ନିଦାଘ ଆଣି ଘଟାଉ ତୁ କାଳ ।।
ଅଂଶୁଘାତେ ନେଇ ଯାଉ ନିରିହ ଜୀବନ
ଭୋଗନ୍ତି ଅମାପ କଷ୍ଟ କୀଟ, ତରୁ, ଲତା ଗଣ ।।
ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବୋଲି ତୁ କି କରୁ ଅତ୍ୟାଚାର ?
ଦୁର୍ବଳେ କି ଶାସ୍ତି ଦେଇ ପାଇବୁ କି ନ୍ୟାୟ ?
ସବୁଦିନେ ପୂଜିବି ମୁଁ ତୁମ ପାଦ ପଦ୍ମେ,
ସହିବି ସମସ୍ତ କଷ୍ଟ ଏ ଜୀବନ ଯଜ୍ଞେ ।। ❑❑❑

ମୋର ସେଇ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ

ବିପ୍ଳବ କୁମାର ଦାଶ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ କଳା

ଲାଗେ ଆଜି ନୂଆ ନୂଆ
ସେଇ ପଚିଶ ବର୍ଷର ସୁନ୍ଦର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
ଯାହାର ଖ୍ୟାତି ବିଖ୍ୟାତି
ଉଢ଼େ ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରେ ।
ଆସକ୍ତି ବିହୀନ ମୋର ସେଇ
ବିଦ୍ୟା ନିକେତନ
ରହିଛି ଯାହାର ଗୌରବମୟ
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣିଭ ଇତିହାସ ।
ଆଉ ରହିଛି ବିଦ୍ୟାର୍ଥିଙ୍କର
ଉଜ୍ଜଳ ଭବିଷ୍ୟତ
ମୋର ସେଇ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
ଅଟେ ଜ୍ଞାନର ଭଣ୍ଡାର ।
ଅଟେ ପୁଣି ସେ
ସ୍ୱପ୍ନର ସାର୍ଥକତା
ମୋର ସେଇ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
ଆଜି ଆନନ୍ଦରେ ଉଲ୍ଲସିତ ।
ସ୍ମୃତି ସ୍ମରଣୀରେ ସେ
ଆଜି ବିକଶିତ
ହୋଇଛି ପ୍ରସ୍ତୁତ ମାନିବାକୁ
ରୌପ୍ୟ ଜୟନ୍ତି ଉତ୍ସବ ।
ମୋର ସେଇ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
ଆଜି ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକଶିତ
ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଶ୍ରମକୁ ନେଇ
ଆଜି ସେ ଆଲୋଚ୍ୟର ବିଷୟ
ମୋର ସେଇ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ... ମୋର ସେହି ...❑❑❑

ମୋ ଗାଁ

ଦୀପକ କୁମାର ପାତ୍ର,
ଯୁକ୍ତ ୩ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ କଳା (ସମ୍ମାନ)

ଅଙ୍କା ବଙ୍କା ହୋଇ ଚାଲିଯାଇଥିବା
ସେଇ ମୁରୁମ ରାସ୍ତାର ଶେଷ
ବଣ ପାହାଡ଼ ଘେରା
ମୋର ସେଇ ଗାଁରେ।
ଯେଉଁ ଗାଁକୁ ପଶୁପଶୁ
ଗୋଡ଼ ଧୋଇବା ପାଇଁ ଭେଟ ହୁଏ ନଦୀକୁ
ଯିଏ କୁଳୁ କୁଳୁ ହୋଇ ବୋହି ଯାଏ
ସାଗରରେ ମିଶିବାକୁ
ସେଇ ମୋର ଗାଁ।
ଯେଉଁଠି ଦେଖାଯାଏ ସୁନାର ଗାଲିଚା ପରି
ପାଚିଲା ଧାନ କ୍ଷେତ
ଯେଉଁଠି ଶୁଣାଯାଏ କଣ୍ଠଶିଳ୍ପୀ ପରି
କୋଇଲି ବୁଲ୍‌ବୁଲ୍‌ର ଗୀତ
ସେଇ ମୋର ଗାଁ।
ଯେଉଁଠି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମହକେ
ଚମ୍ପା ଚମେଲିର ବାସ
ଯେଉଁଠି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସଂଗଠିତ ହୁଏ
ନଣନ୍ଦ ଭାଉଜଙ୍କ ଖିଲିଖିଲି ହସ
ଯେଉଁଠି ଫଗୁଣରେ ପାଳିତ ହୁଏ
ରାଧା କୃଷ୍ଣଙ୍କର ରାସ
ସେହି ମୋର ଗାଁ।। ❑❑❑

ଜହ୍ନ ଝରଣା

ଶିବାନୀ ସିଂ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା (ସମ୍ମାନ)

ପ୍ରୀତି ଏକ ଛଳ ଛଳ
ଜହ୍ନ ଝରଣା
ନୀଳ ମଉସୁମୀ ଆଶି
ମେଘ ବରଣା
ସ୍ମୃତିର ବୀଣାରେ ଭରେ
ମଧୁ ରାଗିଣୀ
ଅଧୀର ନୂପୁର ଛନ୍ଦେ
ବନ ହରିଣୀ
ରଙ୍ଗଭରା ଋତୁଟିଏ
ଲାଜ ଗହଣା
ପ୍ରୀତି ଏକ ଛଳ ଛଳ
ଜହ୍ନ ଝରଣା
ନିୟତ ସୁରଭି ଭରେ
ମନ ମୁକୁଳ
ମହୁଲି ନିଶାରେ ଝୁମେ
ବନେ ବକୁଳ
ଜୋଛନା - ଜୁଆରେ ଭିଜା
ହୃଦ ଅଗଣା
ପ୍ରୀତି ଏକ ଛଳ ଛଳ
ଜହ୍ନ ଝରଣା .... ❑❑❑

ମୋ ଆଇନା

ଲଳିତା ମହାନ୍ତ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ କଳା

ଜାଣିନି କବିତା ଲେଖିନି ମୁଁ କେବେ
ଆସେନି ମୋତେ-ତ-ଲେଖି
ଅଦିନରେ ଆଜି କବି ମୁଁ ସାଜିଛି
ତୁମ ରୂପ ଦେଖି ଦେଖି ।
ଖୋଜିଲି-ତୁମକୁ ଆଇନା ପାଖରେ
ଆଇନା ଆଗରେ ବସି
ଦେଖିଲି କେବଳ ନୀଳ ନୟନରେ
ଲୁହ ମୋର ଗଲା ଶୁଖି ।
ଆଇନାର କଥା ବୁଝେନା ନୟନ
ଖେଳୁଥାଏ ଲୁଚକାଳି
ମୋ କଥାକୁ ତୁମେ ବୁଝିନ କେବେବି
ଦୂରରେ ରହିଲି ବୋଲି ।
ଟିକିଏ କରୁଣା ନାହିଁ ମୋ ଠାରେ
କହୁ ନାହଁ ପଦେ କଥା
କାହିଁକି ପାଇଲି ତୁମକୁ ମୁଁ ଭଲ
କିଏ ବୁଝିବ ମୋ କଥା । ❑❑❑

ସ୍ମୃତି

ବରୁଣ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ ବାଣିଜ୍ୟ

ଆକାଶର ଜଳବିନ୍ଦୁ ମୁଁ
କେତେବେଳେ ଝରି ପଡ଼ିବି
ବସୁଧା କୋଳରେ
ବର୍ଷାର ଅବା ମୁଁ ପାଣି ଫୋଟକା
ଫାଟିଯାଇ ମିଶିଯିବି
ଜଳର ସ୍ରୋତରେ!!
ଗଛର ପତ୍ର ଅବା ମୁଁ
ଝଡ଼ିଯିବି ପବନରେ,
ଆକାଶର ଧୂମକେତୁ ପରି
ଦେଖାଯିବି କେଉଁ ଏକ
ଅପଣା ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ!!
ଭାବି ମୁଁ ପାରେନା
ଜାଣି ବି ହୁଏନା
ଏମନ ମଧ୍ୟରେ
ବିଶାଳ ଏ ଧରଣୀ ପୃଷ୍ଠରେ
ସ୍ଥିତି ମୋର ଅବା କେଉଁଠାରେ ? ❑❑❑

ଭୁଲିତ ହେବନି

ବିଷ୍ଣୁପ୍ରିୟା ନାୟକ :
ଯୁକ୍ତ ୩ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ କଳା

ନା ଭୁଲି ପାରିବୁ ତୁ, ନା ଭୁଲି ପାରିବି ମୁଁ ....(୨)
କେହି ଭୁଲି ପାରିବାନି, ଆମ ଭାରତ ମାତାକୁ
ଆମେ କେମିତି ଭୁଲିବା କୁହ
ଆମ ମନ ତ ସେମିତି ନୁହଁ ....(୨)
ଆମେ ହସିଲେ ଏ ଦେଶ ହସେ
ଆମେ କାନ୍ଦିଲେ ଏ ଦେଶ କାନ୍ଦେ
ବଢ଼େ ପ୍ରଗତି ତାଆ ....
ନା ଭୁଲି ପାରିବୁ ତୁ, ନା ଭୁଲି ପାରିବି ମୁଁ ....(୨)
ଆମେ ଗୋଟିଏ ମାଆର ପୁଅ
ଆମେ ଗୋଟିଏ ମାଆର ଝିଅ
ସବୁରି ଦେହେ ରକତ ଧାରା
ସବୁ ଆପଣା, କେହି ତ ନୁହେଁ ପର
ଯା ଲାଗି ତାର ନାଆଁ ....
ନା ଭୁଲି ପାରିବୁ ତୁ, ନା ଭୁଲି ପାରିବି ମୁଁ ....(୨)
କେହି ଭୁଲି ପାରିବାନି ....
ଆମ ଭାରତ ମାତାକୁ .... ❑❑❑

ଅଳସୀ ପ୍ରେମ

ଦେବସ୍ମିତା ନାଥ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ବିଜ୍ଞାନ

ସ୍ନେହ ମମତାର ଅନ୍ୟନାମ ପ୍ରେମ
ପ୍ରେମହିଁ ସବୁଠି ସାର ।
ପ୍ରେମ ବିନା ସବୁ ଘୃଣାରେ ପୂରିବ
ନର୍କ ହୋଇଯିବ ସଂସାର ।
ପ୍ରେମ ହିଁ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରେମ ହିଁ ଦକ୍ଷତା
ପ୍ରେମହିଁ ସତ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ।
ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ସପ୍ତରଙ୍ଗ ନେଇ
ରଙ୍ଗୀନ କରେ ଅଧର ।
ପ୍ରେମ ପାପ ନୁହେଁ ନୁହେଁ ପୁଣି ପ୍ରତାରଣା
ନୁହେଁ ସେ ନିଆ କି ଧୂଆଁ
ପ୍ରେମର ପରଶ ପାଇଯିଏ ଥରେ
ଆଙ୍କେ ସେ ନୂଆ ଦୁନିଆଁ । ❑❑❑

ଲୁହ

ସୁପ୍ରଭା ସାଓ,
ଯୁକ୍ତ ୨ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ବିଜ୍ଞାନ

ଲୁହକୁ ମୁଁ ଭଲପାଏ ବୋଲି
ଲୁହ ନାମେ ଲେଖିଛି ମୁଁ ଅଜସ୍ର କବିତା ।
ସେହି ଲୁହ ଦୀପ ପରି ଜଳି
ଜାଳି ଯୋଡ଼ି ଦିଏ ମୋ ଜୀବନ ସଳିତା ।
ଦୁଃଖ ବେଳେ ଆସେ ବୋଲି ଲୁହ
ଭାବିନିଏ ସିଏ ମୋର ଚିର ସହଚର ।
ଲୁହ ତ ଜାଣେନା ପର କି ଆପଣା
ସଭିଙ୍କ ଆଖିକୁ ଭିଜାଉଥାଏ ।
ଜାହାର ନୟନେ କଣ୍ଟା ହୋଇଯାଏ
ପୁଣି କା ଆଖିର ଗହଣା ସିଏ ।
କେବେ ସେ ବ୍ୟଥାର ଇତି କରିଦିଏ
କେବେ ବେଦନାର ପ୍ରଣବ ସିଏ ।
କେବେ ବସନ୍ତର କାଳ ବୈଶାଖୀ
କେବେ ନିଦାଘର ମଳୟ ସିଏ ।
ବେଳେ ବେଳେ ସେହି ଲୁହ ଧାର
ପ୍ରେରଣା ସାଜି ଠିଆହୁଏ ଜୀବନର ।
ଥରେ ଥରେ ଲୁହ ଆସିଥାଏ
ଜୀବନର ଆନନ୍ଦ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ।
ପୁଣି କେବେ ଶ୍ରାବଣ ସାଜେ ସେ
ନିଜ ଲୋକ ଚାଲିଗଲା ପରେ । ❑❑❑

N.S.S. ମୋ ଜୀବନ

ଜଗଦିଶ ପାଇବାବୁ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ଶେଷ ବର୍ଷ କଳା (ସମ୍ମାନ)

ନୁହଁଇ ମୁଁ କବି ନୁହେଁ ମୁଁ ଲେଖକ
ନୁହେଁ ମୁଁ କାହାଣୀକାର ।
ଜାଣେ ନାହିଁ ମୁଁ କଣ ଲେଖିବି
ମୋତେ ଯାହା ଭାବିପାର ।
ଜୀବନ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ମୁଁ ପଚାରେ
କୁହ କାହିଁ ଆମ ବଳ
ସେବା କରି ଆମେ ଜିତିବା ହୃଦୟ
ସେହି N.S.S. ବଳ
ଆସ ଆମ ଭାଇ, ଆସ ମୋ ଭଉଣୀ
ଦେଶ ଜୟଗାଥା ଗାଇ
କରି ଭଲକାମ କରିଯିବା ଆମେ
ଆମ ନିଜ ଗ୍ରାମ ପାଇଁ
ଜାତୀୟ ସେବା ସଂସ୍ଥା
ଶିଖାଏ ମରମ କଥା ।
ଆମ ସଂସ୍ଥାର ଗୋଟିଏ ବାଣୀ
ଆମେ ତ ସଭିଏଁ ଭାଇ ଭଉଣୀ
ଜଗତ ଜୀବନ ଆମର ଚିନ୍ତା
ସେବା କରି ହେବା ଜଗତଜିତା
ଦୋଷ ଗୁଣ ଆମେ ଧରିବା ନାହିଁ
N.S.S. କର୍ମୀ ଶିଖାଏ ଭାଇ
ହାସଲ କରିବା ପ୍ରଗତି ପଥ
ସହାୟ ହୁଅନ୍ତୁ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ।❑❑❑

ବୃକ୍ଷ ଆମର ଜୀବନ

ନିହାରିକା ଧାର,
ଯୁକ୍ତ ୨ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ନୟନେ ମୋ ଚଉପାଶ
ଯାହାର ସମ ନିବସ
ସବୁଜ ଧରଣୀ ନାହିଁ ପୂର୍ବଠାଣୀ
ବନାନୀ ବିନା ବିରସ ।୧।
ଯେତେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଅଛ
ଭାବିଚିନ୍ତି ଆଗପଛ
ଗାଆଁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ରାସ୍ତା ଧାରେ ଧାରେ
ସଭିଏଁ ଲଗାଅ ଗଛ ।୨।
ଗଛ ମୂଳେ ପାଣି ଢାଳ
ଭାଙ୍ଗ ନାହିଁ ତାର ଡ଼ାଳ
କେତେ ଉପକାର କରଇ ଆମର
ତା କଥା ଟିକିଏ ଭାଳ ।୩।
ମିଠାମିଠା ତାର ଫଳ
ଦେହକୁ ଦିଅଇ ବଳ
ଜଙ୍ଗଲ ସକାଶେ ବରଷା ବରଷେ
ଆକାଶେ ଝରାଏ ଜଳ ।୪।
ଗଛ ଛାଡ଼େ ଯେଉଁ ବାୟୁ
ବଢାଏ ଆମର ଆୟୁ
ଗଛ ବିନା ଆମେ ବଞ୍ଚି ପାରିବାନି
ଉଡ଼ିଯିବ ପ୍ରାଣବାୟୁ ।୫।
ହସିଲେ ଏ ପରିବେଶ
ହସି ଉଠିବ ଏ ଦେଶ
ଧରଣୀ ରାଣୀର ମୁଖରେ ଝରିବ
ଖିଲି ଖିଲି ଖିଲି ହସ ।୬। ❑❑❑

ତମ ବିନା ସାଇ

କଳ୍ପନା ସେଠୀ,
ଯୁକ୍ତ ୨ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ବିଜ୍ଞାନ

କାହିଁ ଏକା କରି ଚାଲି ଗଲ ସାଇ
ତମ ବିନା ଆଉ ଭଲ ଲାଗୁନାହିଁ ।
କେଉଁଠି ଅଛ ସାଇ କେମିତି ଅଛ
ଥରେ ଆସି ମୋତେ ଦିଅତ କହି
ଏ ଜୀବନେ ମୋର ଅନେକ ଯନ୍ତ୍ରଣା
ପାରୁ ନାହିଁ ଆଉ ସହି,
କେମିତି ବଞ୍ଚିବି ମୁହିଁ
ଆଉ କନ୍ଦାଅନା ଫେରି ଆସ ସାଇ
ସବୁ ଥାଇ ଆଜି ଏକା ଅଛି ମୁହିଁ
ଏ ଯେ ମିଛର ସଂସାର ଅଟଇ
କେହି ଏଠି ସତେ ନୁହଁଇ କାହାର
ସାଇ ଏତିକି ଗୁହାରି ମୋହର
ଅହଂଭାବ ମନେ ନକରୁ ଘର
ସଦା ସାଇ ତମେ ଆସ ସ୍ୱପନରେ
କାହିଁ ଆସୁନାହଁ ଜାଗରଣରେ
ଏପରି ସପନରେ ଦେଖା କରି
ସାଇ ଛାଡ଼ି ଯିବନାହିଁ ଏକା କରିମ
ମୋ ଗୁପ୍ତ ହୃଦୟ ଉଦ୍ୟାନେ
କୃପାର ପାରିଜାତ ହୋଇ
ସଦା ତମେ ଥାଅ ସାଇ
ଏତିକି ମାଗୁଛି ମୁହିଁ
ଏ ଭବ ସାଗରୁ ପାରିହେବା ପାଇଁ
ଆଶା ଅଛି ମୋର ସାଇ
ତମ ଦିବ୍ୟରୂପ ଥରେ ଦେଖିବା ପାଇଁ
ଆଶାଯେ ମୋହର ଆଶାରେ ନରହୁ
ଶେଷ ବିନତି କରୁଛି ମୁହିଁ । ❑❑❑

ଆସିଥିଲ ମଳୟକୁ ନେଇ

ଗୀତାଞ୍ଜଳୀ ନାଥ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ କଳା (ସମ୍ମାନ)

ହେ ଫଗୁଣ
ଫଗୁଣ
ତମେ ଆସିଥିଲ ମଳୟକୁ ନେଇ
ସେହି ଝଲକାଏ ପବନରେ
ସିଞ୍ଚି ଦେଇଥିଲ କେଇମୁଠା ଅବିରକୁ
କାଣେନି, କେଉଁ ଅଜଣା ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
ଉକ୍ତ ଅବିରର କିଛି ଅଂଶ ଆସି ମୋର
ଶରୀରରେ ସିଞ୍ଚି ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । .....(୧)

ସେଥିଲା ଏକ
ସ୍ୱପ୍ନର ରାଜ୍ୟ
ଫଗୁଣ ରାଜ୍ୟ
ସେହି ରାଜ୍ୟରେ ଥିଲ ତମେ
ଏକ ଚୁଲବୁଲି ରାଣୀ
ହେଲେ କାହିଁକି ଗଢି ଦେଲ
ଉକ୍ତ ରାଜ୍ୟର ରାଜକୁମାର କରି
ଏହି ଦୁଃସ୍ଥ - ଗନ୍ଧିତ - ଅବହେଳିତ - ଦରିଦ୍ର
ଅଜଣା ପଥିକଟିକୁ । ..... (୨)

ସ୍ୱପ୍ନର କେଇ ବୁନ୍ଦା
ସୁନାର କାଦୁଅକୁ ନେଇ
ଗଢିଥିଲ ଏକ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ରାଜମୁକୁଟଟିଏ
ହେଲେ ଆଜି
ଆଜି ଯେ ମୁଁ ଖୋଜି ବୁଲେ
ସେହି ସ୍ୱପ୍ନର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ରାଜ ମୁକୁଟଟିକୁ
ସେହି ସ୍ୱପ୍ନର ଫଗୁଣ ରାଜ୍ୟକୁ

ପୁଣି
ସେହି ରାଜା-ରାଣୀର
ଅଭୁଲା ସ୍ମୃତି ଓ ଅନୁଭୂତିକୁ ...... (୩)

ମୋ ପ୍ରିୟ ବି.ବି. କଲେଜ

ଅମିତ କୁମାର ମହାନ୍ତ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ କଳା

ବି.ବି. କଲେଜ ତୁ ଜନମିଲୁ ଯେଉଁ ଦିନ
କେଜାଣି କାହିଁକି ହଜାରେ ଜଣଙ୍କ ହୋଇଗଲେ ଲୀନ
ଦିଏ ତୋତେ ଦିଏ ମନ
ପୁଣି ଦିଏ ଦେଖେ ତୋ ପାଇଁ ସପନ
ତୋ ପାଖକୁ ସୋମରୁ ଶନିବାର ଆସୁଛି ବୋଲି ଅଛି ଏ ଜୀବନ
ଯଦି କେବେ ନ ଆସେ ଭଲ ଲାଗେନା ମୋର ଏ ମନ।
ମୋ ମନ ଖାଲି ତୋର ପାଇଁ
ତୁ ରହିଛୁ, ରହିବୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜର ପ୍ରିୟ କଲେଜ ହୋଇ।
ତୋତେ ମୁଁ ଭଲପାଏ ମୋ ପ୍ରିୟାଠୁ ବେଶୀ
ତୋ ପାଇଁ କବିତା ଲେଖୁଥିବି ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋ ହାତ ହୋଇନି ପାରାଲିସ
ନା ମୁଁ କେବେ ତୋତେ ଭୁଲିବି
ନା ମୁଁ ତୋ ଠାରୁ ଯିବି ଦୂରେଇ
ମୁଁ ବଞ୍ଚିଛି କେବଳ ତୋରି ପାଇଁ
ଛାତି ଚିରିଦେଲେ ତୁ, ଆଖି ବୁଜିଲେ ବି ତୁ ଏବଂ ଆଖି ଖୋଲିଲେ ବି ତୁ
ତୋ ବିନା ବଞ୍ଚିବାଟା କଷ୍ଟକର ମୋ ପାଇଁ
ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ମୁଁ କରିଛି ଅଳି
ଅମର ହେଉ ତୋ ବାର୍ଷିକ ପତ୍ରିକା ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି। ❑❑❑

ଶେଷ ଗୀତ

ନିବେଦିତା ନାୟକ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ସାଗର ତ କେବେ ଶୁଣେ ନାହିଁ କାହିଁ
ନଦୀର ଗୁମାନ କଥା,
ରାତ୍ରିଗୋ ତୁମେ ! ବୁଝ ନାହିଁ କିମ୍ବା
ଚକୋରୀର ହୃଦ ବ୍ୟଥା।

ମନ ପାଇଁ ଝୁରେ କାମନା କପୋତୀ
ସ୍ମୃତିର ନଅରେ ବସି,
ଆଖିର ଲୁହରେ ପ୍ରୀତିର କବିତା
ପାଠ କରେ ଦିବା ନିଶି।

ଆକାଶ ବୁକୁରେ ଜୋଛନାର ସାଥେ
ବିରହ କବିତା ଗାଇ
ଝରି ଯିବି ଶେଷେ ତମ ପାଇଁ ମୁହିଁ
ଶେଷ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପାଇ। ❑❑❑

ସ୍ୱପ୍ନ

ଚମ୍ପାବତୀ ନାଏକ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ତୁମେ ଯଦି ରୂପାର ଜହ୍ନଟିଏ ହୁଅନ୍ତ,
ମୁଁ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ରାତି ହୋଇ
ତୁମ ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାରେ ଭିଜନ୍ତି ।
ତୁମେ ଫୁଲଟିଏ ହୋଇ ଫୁଟନ୍ତକି,
ମୁଁ ଭଅଁରଟିଏ ହୋଇ ତୁମ କାନ ପାଖରେ
ଅସରନ୍ତି ଗୀତଟିଏ ଶୁଣାନ୍ତି
ତୁମେ ଯଦି ଶିଶିର ବିନ୍ଦୁଟିଏ ହୁଅନ୍ତକି
ମୁଁ ଘାସ ପତ୍ରଟିଏ ହୋଇ ତୁମକୁ
ମୋ ଛାତିରେ ସାଇତି ରଖନ୍ତି
ତୁମେ ନିଦଟିଏ ହୁଅନ୍ତକି,
ତୁମ ସଦା ଆଖିର ପରଦାରେ
ମୁଁ ସ୍ୱପ୍ନଟିଏ ପାଲଟି ଯାନ୍ତି ।
ତୁମେ ଯଦି ବର୍ଷା ହୁଅନ୍ତ,
ମୁଁ ଚାତକଟିଏ ହୋଇ ଆନନ୍ଦରେ
ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ତୁମ ବର୍ଷା ପାଣିକୁ ପିଅନ୍ତି,
ତୁମେ ମେଘଟିଏ ହୁଅନ୍ତକି,
ମୁଁ ମୟୂରଟିଏ ହୋଇ ତୁମକୁ ଦେଖି
ଆନନ୍ଦରେ ଝୁମିଝୁମି ନାଚନ୍ତି
ତୁମେ ଗଛଟିଏ ହୁଅନ୍ତକି,
ମୁଁ ପକ୍ଷୀଟିଏ ହୋଇ ତୁମ ଡ଼ାଳରେ ବସି
ସବୁଦିନ ନୂଆ ନୂଆ ନୀଡ଼ ରଚନା କରୁଥାନ୍ତି ।
ତୁମେ ଯଦି ସାଗରଟିଏ ହୁଅନ୍ତ,
ମୁଁ ନଦୀଟିଏ ହୋଇ
ତୁମ ସହିତ ଖୁସିରେ ମନଇଚ୍ଛା ଖେଳନ୍ତି । ❑❑❑

ଭଲ ପାଇବାର ଭାଷା

ରାଜ କୁମାର ପ୍ରଧାନ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ଶେଷ ବର୍ଷ କଳା

ମୁଁ ଭଲପାଏ ପୃଥିବୀକୁ
କାରଣ ତା ଠାରେ ଅଛି ସହିବାର ମୋହ
ମୁଁ ପ୍ରେମ କରେ ସାଗରକୁ
କାରଣ ତା ଠାରେ ନାହିଁ କାମନାର କୋହ
ମୁଁ ଘୃଣା କରେ ତୁମକୁ
କାରଣ ତୁମ ଠାରେ ଅଛି ଅସୁମାରି ଅଭିଳାଷ
ପୃଥିବୀ ମୋର ପ୍ରିୟ
କାରଣ ତାର ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦୀ ନାହିଁ
ସାଗର ମୋର ବନ୍ଧୁ
କାରଣ ବନ୍ଧୁତ୍ୱର ସୀମା ନାହିଁ
କିନ୍ତୁ ତୁମେ ମୋର ଭଗାରୀ
କାରଣ କ୍ଷଣଭଙ୍ଗୁର ତୁମର ପ୍ରତ୍ୟେକ କାମନା
ପୃଥିବୀ ସେ ଯେ ନିର୍ବିକାର
ତଥାପି ଆତ୍ମାତାର ନିଷ୍କପଟ
ସାଗର ସେ ଯେ ଭୟଙ୍କର
ତଥାପି ପ୍ରଶାନ୍ତି ଭରା ଉଚ୍ଛଳ ତରଙ୍ଗ
କିନ୍ତୁ ତମେ ଯେ, ଅସତ୍ୟ-
କାରଣ ତୁମର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଶବ୍ଦର ଅଭାବ । ❑❑❑

ମୋ ଦୁନିଆଁ

ଦେବଯାନୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ବିଜ୍ଞାନ

ପରିସୀମା ନେଲି କିଛି ଆକାଶ ପାଖରୁ
ଗଭୀରତା ନେଲି ପୁଣି ଦୂର ସାଗରରୁ
ମୂଳଦୁଆରେ ଦେଲି କିଛି ସ୍ମୃତି ବିଛି
ଦୁଆରଟେ କରିଛି କିଛି ପ୍ରେମ ସଞ୍ଚି
ଫଗୁଣର ରଙ୍ଗନେଇ କାନ୍ଥରେ ତାହାର
ସଜେଇଛି ସରଟିଏ ମୋ ସପନର
ବସନ୍ତର ଫୁଲ କିଛି ମୋ ଅଗଣାରେ
ଭଳି ଭଳି ନାଚେ ମୃଦୁ ପବନରେ
ସଡ଼କଟେ କରିଛି ମୁଁ ଆଶା କିଛି ନେଇ
ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ସାଜିଛି ବାଡ଼ଟିଏ ହୋଇ
ନିରାଶା ପାରିବ ନି ତା ଡେହ୍ ଡେଇଁ
ଝରୁଆଳୀ ସାଜିଛି ମୋ ଦେହ ଛାଇ
ବୈଠକରେ ବିଶ୍ୱାସର ତଉକି ମୋ ପଡ଼ିଛି
ସୁଖର ଟେବୁଲଟେ ପାଖେ ରହିଛି
କାନ୍ଥରେ ମୋ ସଫଳତାର କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର
ଯାହା ଦେଖି ବିଫଳତା କରେ ସ୍ୟାରେଣ୍ଡର
ବିଛଣାରେ ଅଛି କିଛି ଭାବନାର ଗୁଚ୍ଛ
ଦିଏ କେତେ ମିଠା ସ୍ୱପ୍ନ ହେଉ ଅଛେ ମିଛ
ଭକ୍ତିର ତକିଆଟେ ମଥା ତଳେ ମୋର
ତେଣୁ ତ ମୋ ଦୁନିଆଁରେ ସୁନ୍ଦର,
ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର !! ❑❑❑

ତମେ

ଆରସୁ ମାଣ୍ଡି,
ଯୁକ୍ତ ୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ମୋ ପାଇଁ ଟୋପାଏ ଲୁହ ଢାଳ
ମୁଁ ତୁମ ଆଖିରୁ ଶହେ ଟୋପା ଲୁହ ପୋଛିଦେବି
କାଇଁଶି ପାହାଡ଼ରେ ପାଦ ଥାପିଲେ ମଧ୍ୟ
ମୁଁ ତୁମ ପାଦରୁ ରକ୍ତ ପୋଛି ଦେବି
ତୁମର ଯାହାବି ଅସୁବିଧା ହେଉନା କାହିଁକି
ମୁଁ ଖରା, ବର୍ଷାକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦେଇ ମୁଁ ତୁମର ଦୁଃଖକୁ ସହିଦେବି
ସବୁ ଭାବକୁ ପୋଛି ଦେଇ
ତୁମକୁ ପବିତ୍ର କରିଦେବି । ❑❑❑

ବି·ବି· କଲେଜ

ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ମହାନ୍ତ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ କଳା

ସଲାମ୍ ତୋତେ ବି.ବି. କଲେଜ
ତୋର ସ୍ଥାନ ବାଇଗଣବାଡ଼ିଆ ଭିଲେଜ
ତଥାପି କମିନି ତୋର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ଇମେଜ୍
ତୁ ଅଛୁ ଏବେ ବି ସତେଜ୍
ତୋ ପାଖକୁ ଆସିଲେ ଲାଗେ ଭାରି ନିଜର
କାହିଁକିନା ତୁ କାହାକୁ କରୁନୁ ପର
ତୁ ହେଲୁ ସ୍ନେହ ଓ ପ୍ରେମର ଗନ୍ତାଘର
ତୋର ଆଉ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ସଂପର୍କ ଶରୀର ଓ ଛାଇ ପରି
ଶରୀର କଣ କେବେ ଛାଇକୁ ପାରେ ଦୂର କରି
ମୟୂରଭଞ୍ଜର କଲେଜ ଭିତରେ ତୁ ତ ମଉଡ଼ମଣି
ସେଥିପାଇଁ ତୋ ପାଖକୁ ଆସିବାକୁ ଝୁରୁଛନ୍ତି କେତେ ଯେ ନୂଆ ଭାଇଭଉଣୀ
ତୋ କଲେଜରେ ପାଠ ମୁଁ ପଢି ମୋ ଜୀବନ ଧନ୍ୟ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଲେଜ ସବୁ ଯଦି ତାରା ହେବେ ତୁ ହେବୁ ଜହ୍ନ
ଏମିତି କଲେଜକୁ ମୁଁ କରୁଛି ସମ୍ମାନ
ଦେଖୁ ଦେଖୁ ତୁ ପଦାର୍ପଣ କଲୁ ପଚିଶ୍ ବର୍ଷରେ
ତୋର ଆୟୁଷ ପହଞ୍ଚିଯାଉ କୋଡିଏ ବର୍ଷରେ
ଏମିତି କରୁଣା କର କଳା ଠାକୁରେ। ❑❑❑

ନୂଆ ବରଷ

ଶିବାନୀ ବେହେରା,
ଯୁକ୍ତ ୩ ଶେଷ ବର୍ଷ କଳା

ଆସ ଭାଇମାନେ ନୂଆ ବରଷକୁ
ହରଷେ କରିବା ସ୍ୱାଗତ,
ଗୀତ ଗାଇ ନାଚି ଥେଇ ଥେଇ
ହସାଇବା ଏହି ଜଗତ।
ଫୁଲ ପରି ଆମେ ମହକ ବୋଳିବା
ବାଣ୍ଟିବା ସେନେହ ଆଦର।
କଅଁଳ ହାତର ମିଠା ପରଶରେ
ଧରଣୀ ଦିଶିବ ସୁନ୍ଦର।
ପକ୍ଷୀ ପରି ଆମେ ଆକାଶେ ଉଡ଼ିବା
ଆଣିବା ଶାନ୍ତିର ବାରତା
ଏକତା ଡ଼ୋରିରେ ବାନ୍ଧିବା ସଭିଙ୍କୁ
ଆଶିଷ ଢାଳିବେ ଦେବତା।
ପୁରୁଣା କଥାକୁ ପାସୋରି ଦେବାରେ
ରାଗ-ରୋଷ ସବୁ ତଡ଼ିବା।
ନୂଆ ବରଷର ସୁନେଲି ସକାଳେ
ନୂଆ ପାଙ୍କଟିଏ ଯୋଡ଼ିବା। ❑❑❑

ତୁମ ପାଇଁ କିଛି କଥା

ମମତା ମହାନ୍ତ .
ଯୁକ୍ତ ୨ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ତୁମେ ମେଘ ନୁହଁ କି ବର୍ଷା ନୁହଁ ,
ବନ୍ୟା ନୁହଁ କି ବତାସ ନୁହଁ
ତଥାପି ମୋତେ ଛିକାଇ ଚାଲ ।
ହୃଦୟରେ ପୁଣି
ଆଙ୍କିଦିଅ ମିଠା ମିଠା ଯନ୍ତ୍ରଣା
ତୁମକୁ ପାଇବାକୁ ମନ
ପୁଣି ଭୁଲିବାକୁ ମନା
ଯାହା ପାଇଁ ନିତି ପାଇଥାଏ
ମୋ ହୃଦୟ ଅଶେଷ ଯନ୍ତ୍ରଣା
ପାଇବାକୁ ତୁମକୁ ଖୋଜିବୁଲେ
କହୁ ଆତୁପରେ,
କେବେ ଅଷାଢ଼ ବର୍ଷାରେ
ତିନ୍ତି ତିନ୍ତି ହାବୁଡୁଥାଏ
ମୋ ହୃଦୟ ପାଇଁଶର ପାହାଡ଼କୁ ।
ତମ ପାଇଁ ଫୁଲଟିଏ ହୋଇ
ଫୁଟିଯିବା ହିଁ ମୋର ନିଶା ।
ତୁମ ପାଇଁ କାପ ହୋଇ
ମଉଳି ଯିବା ହିଁ ମୋର ତପସ୍ୟା ।
ମୁଁ ଏହି ମଣିଷ ରୂପୀ ଗଙ୍ଗଶିଉଳିକୁ
ସଞ୍ଜ ଗଡ଼ିଗଲା ପରେ ନିଶବ୍ଦ ରାତିର
ନିଶୂନ ପ୍ରହରେ
ଯିଏ ନିତି ତୁମ ପାଇଁ ଫୁଟେ
ସକାଳ ହେବା ଆଗରୁ
ସେ ପୁଣି ମଉଳି ଯାଏ
ଆଶାର ଗଙ୍ଗଶିଉଳି ଅବା
କେମିତି ମୁଁ ଦିନରେ ଫୁଟିବି
ପ୍ରତିଟି ଶରତ ସଞ୍ଜରେ ଫୁଟି
ଏମିତି ତମ ପାଇଁ ମଉଳି ଯାଉଥିବି । ❑❑❑

ହେ ମୋର ସନ୍ତାନ

ସଂଜୀବ୍ କୁମାର ମନ୍ତ୍ରୀ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ କଳା
ସଚେତ-ଓଡ଼ିଶା ଜାଗରଣ ମଞ୍ଚ (ବାରିପଦା)

ହେ ମୋର୍ ସନ୍ତାନ ....
ତମେ ସତରେ କଣ ଅସଂଲଗ୍ନ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
ସତରେ କଣ ନୈତିକତାର ବାହାରେ
ସ୍ୱାର୍ଥପରତାର ବଳୟରେ
ଅମାନବିକତାର ଉପକଣ୍ଠରେ ???

ତମେ ନା ......
ସେହିମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ଚାଲିଛ, ହଁ
ସେହିମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ଚାଲିଛ
ଯେଉଁମାନେ କି

ମୋର ପଣତ କାନିକୁ ହିଂସାର ଲହରୀରେ
ଭିଜାଇବା ପାଇଁ ସର୍ବଦା ଚେଷ୍ଟିତ ।
ପଚାରୁଛିତ କଣ ନା
ପଚାରୁଛିତ କଣ ନା ....
ମୃତ୍ୟୁକୁ ଆଶ୍ୱାସନା
ଦେବତ୍ୱକୁ ଆହ୍ୱାନ !
କେହି କେବେ ଦେବତ୍ୱକୁ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ପାରିଛି .....
ହିଂସାର ତୁଳୀରେ ?
ସତରେ କଣ ତମେ କାପୁରୁଷତାର ବଳୟରେ ?

ମୁଁ ସେହି ଭଞ୍ଜ ଭୂମି-ଭଞ୍ଜ ମାଟି
ଯାହାର ସ୍ୱାଭିମାନ ଅଖଣ୍ଡ,
ନା ମୋତେ ଅଗ୍ନି ତରଳାଇ ପାରିବ
ନା ବିଷାକ୍ତ ବାୟୁ କଳଙ୍କିତ କରି ପାରିବ !
ହେ ମୋର୍ ସନ୍ତାନ
ତମେ ମାନେ ସିନା ଲକ୍ଷ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟର ପଥରେ
କିନ୍ତୁ ମୁଁ ......
ତମ ଆଗି ବନ ରାସ୍ତା ମାନଙ୍କରେ
ନିଜସ୍ୱ ଶାନ୍ତି ଖୋଜିବି
ହିଂସାର ଲହରୀକୁ ଏକା ଏକା ଭାଙ୍ଗିବି ।
ମୁଁ ଜାଣେ ତମେ ମାନେ ଫେରିବ
ହଁ, ତମେ ମାନେ ଫେରିବ ଧକ୍କା ଖାଇ
ନିଜର ଧୃଷ୍ଟତାକୁ ତିରସ୍କାର କରିବା ପାଇଁ ।।
ଧୃଷ୍ଟତାକୁ ତିରସ୍କାର କରିବା ପାଇଁ ।।
ତିରସ୍କାର କରିବା ପାଇଁ ।।। ❑❑❑

ସଂପର୍କ ତୁମ ସହ

ଜାସମୀ ମାଣ୍ଡି,
ଯୁକ୍ତ ୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ତୁମେ ମୋ ପାଇଁ ମଧୁମୟୀ ରୂପଟି
ସୁନ୍ଦରତା ସହ ଯାର ସଂପର୍କ
ମୋ ଜୀବନ ହୃଦୟରେ
ତୁମେ ରଜନୀ ଗନ୍ଧା ଫୁଲଟିଏ
ଯାର୍ ରାତି ସହ ସଂପର୍କ ।
ମୋ ଜୀବନ ସରୋବରେ
ତୁମେ ଧଳା କଇଁଟିଏ
ଜହ୍ନ ସହ ଯାର୍ ସଂପର୍କ
ମୋ ଜୀବନ ଆକାଶରେ
ତୁମେ ମୋ ହୃଦୟର ପାହାନ୍ତି ତାରାଟିଏ
ସ୍ୱପ୍ନ ସହ ଯାର୍ ସଂପର୍କ ।
ମୋ ପାଇଁ ତୁମେ ପୃଥିବୀଟେ
ଆକାଶ ସହ ଯାର୍ ସଂପର୍କ
ମୋ ଜୀବନ ଋତୁରେ
ତୁମେ ଏମିତି ଏକ ବସନ୍ତଟିଏ
ମୃଦୁ ମଳୟ ସହ ଯାର୍ ସଂପର୍କ
ମୋ ହୃଦୟ ଡ଼ାଏରୀରେ
ତୁମେ ଏପରି ଏକ ବସନ୍ତଟିଏ
ମୃଦୁ ମଳୟ ସହ ଯାର୍ ସଂପର୍କ ।❑❑❑

ପ୍ରିୟାକୁ ପତ୍ର

ସତ୍ୟଜିତ ଦେ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ପ୍ରିୟତମା ...!
ତୁମେ କଣ ଦେଖି ପାରୁନ
ଗଦା ଗଦା ସ୍ମୃତିର ପାର୍ଶ୍ୱଣକୁ ଖୋଜି ଖୋଜି
ମୁଁ କିପରି ପାଉଟିଛି ନିସ୍ୱ ଆଉ ଦେକାର
ଝରୁଛି କିପରି ଆଖିରୁ ନିଃସହାୟର
ବୁନ୍ଦାବୁନ୍ଦା ଲୁହ କେତେ !

ରଙ୍ଗୀନ ସ୍ୱପ୍ନର ଏକ ସାର୍ଥକ ନାୟକ
ମର୍ମଦାହୀ କରୁଣତା ଘେରିସରେ
ପ୍ରତୀକ୍ଷା କରିଛି କେତେ ...
ତୁମକୁ କେବଳ ତୁମକୁ
ତାର ଉଦାସୀ ଆଖିନେଇ
ଆଶା ଅଭିଳାଷର ଦୀପଟିଏ ଜାଳିଛି
ଆଜି ତୁମ ଫେରନ୍ତା ପଥ ପାଇଁ

ଆବେଗ ଅନୁରାଗର ଆଶାକୁ
ସବିତା କରି ସଜାଇଛି ତରି ଭିତରେ
କିଏ ଜାଣେ ?
ସେ ଆଶାଦୀପ୍ତ ଦୀପଟି ଜଳୁ ଜଳୁ
ଅର୍ଦ୍ଧଦଗ୍ଧ ଅବସ୍ଥାରେ ଯଦି ଲିଭିଯାଏ
ଯନ୍ତ୍ରଣାର ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ଶିଖା ଯଦି ତାକୁ
ଚିର ବିଶ୍ରାମ ଦେଇ ଦିଏ ...

ତୁମେ କଣ ଦୁଃଖ କରିବନି ?
ତୁମେ କଣ ଦୁଃଖ କରିବନି ଏଦୁର୍ଘଟଣା ପାଇଁ ?
ଆସିବନି ଶବଦାହ କରିବାକୁ
ହାତରେ ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳିତ ଧୂପ କାଠି ନେଇ

ପୁଣି ଆଞ୍ଜୁଳେ ଫୁଲ ଧୋବ ଶାଢୀ ସହ ଶଙ୍ଖା ହୋଇ
ଯଦି ହଁ ଶାନ୍ତି ପାଇବନି ଏ ଆତ୍ମା
ତୁମେ ଆସିବନି ପ୍ରିୟତମା!
କଥାଦିଅ ତୁମେ କେବେ ମୋ ପାଇଁ ଅଭିସାରିକା ସାଜିବନି !! ❑❑❑

ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମୀଣ ନିଶ୍ଚିତ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଯୋଜନା ବିଷୟରେ କେତୋଟି ଜାଣିବା କଥା

NREGA
राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार गारंटी अधिनियम

ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଦର ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟର ବିବରଣୀ ମାଟି ଖୋଳି ୫୦ ମିଟର ଦୂରକୁ ବୋହି ଦେଢ଼ ମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପକାଇବା ଓ ସମତଳ କରିବା			
	ମାଟି ପ୍ରକାର	କାର୍ଯ୍ୟ ପରିମାଣ	ବର୍ଦ୍ଧିତ ଦର ଅନୁସାରେ ପାରିଶ୍ରମିକ
୧	ସାଧାରଣ ମାଟିରେ	୧୦୦ ଘନ ଫୁଟ ଅଥବା (2.83 cum)	୧୦୦ ଟଙ୍କା
୨	କଠିନ ମାଟିରେ	ଏକକ	୧୩୫ ଟଙ୍କା
୩	ପଥୁରିଆ ମାଟିରେ	ଏକକ	୨୧୦ ଟଙ୍କା

୧. ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ଜାତୀୟ ନିଶ୍ଚିତ ଯୋଜନା ୨ ଫେବୃୟାରୀ ୨୦୦୬ ଠାରୁ ସମସ୍ତ ୨୬ଟି ବ୍ଲକ, ୩୮୨ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଏବଂ ୩୯୭୩ ଗ୍ରାମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି।

୨. ଏହି ଯୋଜନାର ତିନୋଟି ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଲା-

(କ) ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଇଚ୍ଛୁକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ୧୦୦ ଦିନ ନିଶ୍ଚିତ ଅଣକୁଶଳୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗାଇବା।

(ଖ) ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଲୋକଙ୍କର ଜୀବନ ଜୀବିକାର ମାନ ଅଭିବୃଦ୍ଧି କରିବା।

(ଗ) ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ସ୍ଥାୟୀ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ଜଳ ଅମଳ ପ୍ରକଳ୍ପ, ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି, ବୃକ୍ଷରୋପଣ, ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ସଂଯୋଗୀକରଣ ଇତ୍ୟାଦି ବିକାଶ କରିବା।

୩. ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏହି ଯୋଜନାରେ ତା୬.୫.୨୦୦୮ରିଖ ସୁଦ୍ଧା ମୋଟ ୩,୬୯,୮୭୪ଟି ପରିବାରଙ୍କର ନାମ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଛି।

୪. ପଲ୍ଲୀସଭା ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହାତକୁ ନିଆଯାଇ ଇଚ୍ଛୁକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅଣକୁଶଳୀ କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି।

୫. କର୍ମନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ପରିବାରକୁ ପ୍ରଥମେ ନିଜ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ନିମନ୍ତେ ଦରଖାସ୍ତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ପଞ୍ଜିକରଣ ପରେ ଅଣକୁଶଳୀ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତରେ ଦରଖାସ୍ତ କରିବା ଦରକାର।

୬. ଏହି ଦରଖାସ୍ତ କରିବାର ୧୫ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏକକାଳୀନ ସର୍ବନିମ୍ନ ୧୪ ଦିନ କାମ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ନଚେତ୍ ତାଙ୍କୁ ବେରୋଜଗାର ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ।

୭. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଞ୍ଜିକୃତ ପରିବାରକୁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର (Job Card) ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି।

୮. ଏହି ଯୋଜନାରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ସାମାଜିକ ସମୀକ୍ଷା କରାଯିବାର ଏବଂ ୧୦୦% ହାଜିରା ନାମାବଳୀ (Muster Roll) ତନଖି କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି।

୯. ଶ୍ରମିକ ମାନଙ୍କୁ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଆଣିବା ପାଇଁ ୧,୪୯,୧୩୧ ବ୍ୟାଙ୍କ ଓ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍ ଏକାଉଣ୍ଟ ଖୋଲାଯାଇ ବ୍ୟାଙ୍କ ଓ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ୍ ଜରିଆରେ ମଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି।

୧୦. ବି.ପି.ଏଲ୍. ପରିବାରଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ନିଜ ଜମିରେ ଫାର୍ମ ପଣ୍ଡ ପ୍ରକଳ୍ପ ଖନନ ପାଇଁ ଅଦ୍ୟାବଧି ୧୧,୪୬୯ଟି କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି। ତା ମଧ୍ୟରୁ ୩,୩୩୫ ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛି।

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଆପଣଙ୍କର ସହଯୋଗ କାମନା କରୁଛି ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଜିଲ୍ଲା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା
ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂଯୋଜକ, ମୟୁରଭଞ୍ଜ

ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଓ ଜିଲ୍ଲା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂଯୋଜକ,
ମୟୁରଭଞ୍ଜ

English
Section

TRIBAL ECONOMY OF MAYURBHANJ

Mr. Sandeep Kumar Patnaik,
Lecturer in commerce,
B.B.College,Baiganbadia

Mayurbhanj district of Orissa is the most tribally dense district, which has the largest land area of the state. The major tribes of the district are- the Santals, the Kolhos, the Bhumijis, the Bathudis, the Bhuyans, the Sauntis, the Kharias and the Savaras. The significance of tribals in Mayurbhanj are that they practice the usual customs of the Hindus. Both men and women engage in agriculture and other means of production. The Santals and the Bhumijis have taken the most advantage of Government schemes meant for tribals and they have adequate representation in the sate level executive and legislative bodies. Mayurbhanj has rich mineral resources and dense forests. In spite of these resources, the majority of the population depends on agriculture. As there is great pressure on land, a substantial population migrates seasonally to neighbouring states in search of higher wages. Forests play an important role on the economy of people of Mayurbhanj.

The tribal communities in Orissa as well as in Mayurbhanj is extremely backward and poverty stricken. Tribal economy is characterized as subsistence oriented. The subsistence economy is based mainly on collecting, hunting and fishing. Even the so called plough using agricultural tribes do often wherever scope is available supplement their economy with hunting and collecting. Subsistence economy is characterized by simple technology, simple division of labour, small-scale units of production and no investment of capital. The social units of production, distribution and consumption are limited to the family and lineage. Subsistence economy is imposed by circumstances which are beyond the control of human beings, poverty of physical environment, ignorance of efficient technique of exploiting natural resources and lack of capital for investment.

Tribal economy of Mayurbhanj is intimately connected with the forests, because their way of living is forest based. The forest regions are, generally, inhabited by the tribal communities who are one of the earliest stages of economic development compared to other communities in the district. Therefore Mayurbhanj is comparatively under-developed though it has rich natural resources. Most of tribals are dependent upon the forest produce due to their low level of agricultural income. They traditionally collect many items of daily use from the forests which are necessary for their day-to-day sustenance. Food items are from forests are gathered by the young, old and the women. Tribals and forests are ecologically and economically inseparable. They have co-existed since time immemorial and will continue to co-exist in a mutually reinforcing relationship.

The economy of Mayurbhanj is primarily subsistence oriented and based upon a combination of agriculture, forestry and wage labour. Although tribals are mainly dependent on agriculture, collection of forest products continues to play a major role in household consumption and income generation but the dependence of tribals on forest resources varies from area to area. With serious deforestation in some areas, the importance of collection of forest produce has declined for the tribal economy. In other areas, typically in the interior of Similipal, cash earnings from non-timber forest produce such as Sal and Kendu leaves (for plates and

bidis) is still of great importance for the household economy. The general pattern is that there is more dependence on forests among the shifting cultivators, hunter-gatherers and least among the settled agriculturists. The role of forests has been recognized in generation of employment, improving environment, upgrading economy of forest dwellers and providing fuel-wood energy to the masses.

In Mayurbhanj, some important tribes like Khadia, Mankadia, Lodha and Saora, etc., falling under hunter-gatherer economic class are not in isolation. They live in small groups and their fundamental economic base includes a camp life and a division of labour, with males hunting and females gathering roots and tubers from the Similipal forests. The minor forest produce economy is closely interlinked with the cultural and social institutions of the tribals of the district. The economic value of MFPs is in reality determined by such institutions. MFPs, which are collected by tribals of Similipal forest area are firewool, mahua flower, sal seeds and leaves, honey and bees wax, harida, bahada, amla and karanj seed. Besides these there are two important minor products, which are most closely related with the tribal economy They play and will also play increasing dominant role in future. They are Lac and Tassar silk cocoons.

Lac is a rare forest product, which is grown on forest trees by some insects. It is a versatile industrial intermediate goods, a unique natural resin. Another important forest produce of the district is the Tassar silk cocoon. The tribes' men collect the Tassar cocoons without any special effort. The cocoons are available throughout the year and are used in the manufacturing of Tassar silk.

The tribal people as said above are economically backward but they are striving to change their economic conditions by involving in alternative income generation programmes Female members of the family and the children are involved in income generation programmes like sal leaf plate making, sobai grass rope making, mahua flower collection, etc. These income generation activities help in raising the income of the family. Some women also work as daily labourers and even migrate to places for daily wage earning like their male counterparts. Most of these forest products find market for sale but lacking in cooperative organization, tribals do not get a fair price for these things. The local traders, moneylenders and sahukars exploit them in business transactions related to marketing of these minor forest produce.

Agriculture is considered as the mainstay of economy of tribals of Mayurbhanj and thereby it stands as the backbone of the economy of the district. With large land masses, tribal people are able to grow a variety of crops in different fields. But in spite of all, the economy conditions of the tribal people cannot be said to be much improved. Agriculture in Mayurbhanj has remained backward due to natural technological as well as institutional factors. The major constraint of high productivity of agricultural produce is due to use of indigenous method of cultivation, inadequacy of irrigation facilities and concentration of land ownership, etc. The main agriculture produce of the district is rice.

Thus it is said that tribals of the district are yet to be a part and parcel of the modern economic system because of the lack of education, inaccessible habitation and lack of awareness. So they operate themselves in a separate economic system, which is different from the mainstream economy. Generally tribal economy is small economy, simple technology and geographical and cultural isolation. ❑❑❑

MALNUTRITION AMONG CHILDREN

Srinath Samal
Lecturer in Economics
Department of Economics,
B.B.College,Baiganbadia

India's life expectancy has more than doubled and infant mortality halved in the last fifty years. The extent of progress on economic fronts and political scenario has been enormous. India is knocking the door for a permanent position in the United Nations and is one of the few atomic power countries. However, paradoxically, we have the highest number of malnourished people in India and our child malnutrition rate is unacceptably high. With one sixth of the global population residing in India , one third of about two billon people suffering from vitamin and micronutrient deficit are in India.(Kotecha PV,Micro Nutrient Malnutrition in India-2008)

Malnutrition among children is one of the biggest challenges in the present world. It is not easy to think of any social problem in the contemporary world that deserves greater attention than this chronic and widespread problem.

Malnutrition is a state of improper nutrition in the body .It refers to either an excess or a deficiency of one or more types of nutrients in the body and to the effects of this abnormality excess is referred to as 'over-nutrition' and deficiency is referred to as 'under-nutrition'

In the context of children in developing countries, it refers mainly to 'under nutrition' which most often presents as inadequate growth. The immediate reason for inadequate growth is a deficiency of basic elements of diet made worse by infections of different kinds.

TERMS USED TO DESCRIBE DIFFERENT LEVELS OF MALNUTRITION :

1. Underweight: where the weight of the child is less than the normal range of weight for the particular age .In this case the child appears to be normal .
2. Stunting: where the height the child is less than the normal range of height for that particular age, the child looks short but not thin.
3. wasting: where the weight of the child is less than the normal range of weight for that particular height, the child looks very thin.
4. Marasmus: It has been commonly used to describe a child who is stunted as well as wasted.
5. Kwashiorkor: It is used to describe any malnourished child(any of the above categories) having oedema or the collection of fluid under skin which 'pits' or pressures(usually on the feet,hands and face).The presence of oedema means the child is seriously ill.

NUTRITION STATUS :

Great strides have been made in reducing child undernutrition over the past few decades.The prevalence of underweight in children under five in the developing countries was 37.4 percent in1980.By 2000 this had dropped to 26.7 percent(ACC/SCN2000).Nevertheless 150 million children in the developing world remain underweight and

182 million remain stunted(low weight for age) .At current trends it is clear that the goal of halving the prevalence of underweight children between 1990 and 2015 —one of the millennium Development goal(MDG) indicator targets for poverty and hunger will not bemet(ACC/SCN 2000). Table -1 delineated below highlights the nutrition status of world children.

Table -1: The worlds'worst child malnutrition values :

	Percent of under five (1995-2000) suffering from		
	Underweight (moderate & evere)	wasting (moderate & evere)	stunting (moderate & evere)
West Asia & North Africa	17	8	24
South Asia	49	17	48
Sub-saharan Africa	31	10	37
East Asia&Pacific	19	6	24
Latin America &Carribean	9	2	17
Developing countries	29	10	33
Least developed countries	40	12	45
World	28	10	32

Source:EPW,March 11,2006

Table-2 :

Ranking by global share of underweight children

Country	Prevalence of underweight children in country (%)	Share of total underweight children in the world (%)	Cumulative total (%)
India	47	39.0	39.0
Bangladesh	48	5.7	44.7
Pakistan	38	5.5	50.2
China	8	4.8	54.9
Nigeria	29	4.4	59.3
Ethiopia	47	4.2	63.5
Indonesia	28	4.2	67.7
Democratic Republic of Congo	31	2.3	70.0
Philippines	28	1.9	71.9
Viet Nam	28	1.5	73.4

Source: UNICEF, 2006. State of the World's Children. Compiled from Table 2 and 8.

Table - 3 :

Ranking by prevalence of underweight children

Country	Prevalence of underweight children in country (%)	Share of total underweight children in the world (%)
Bangladesh	48	5.7
Nepal	48	1.2
Ethiopia	47	4.2
India	47	39.0
Timor-Leste	46	0.1
Yemen	46	1.1
Burundi	45	0.4
Cambodia	45	0.6
Madagascar	42	0.9
Eritrea	40	0.2
Lao People's Democratic Republic	40	0.2
Niger	40	0.8
Afghanistan	39	1.4

Source: UNICEF, 2006. State of the World's Children. Compiled from Table 2 and 6.

Table 1: South Asia – The World's Worst Child

NUTRITIONAL STATUS OF INDIAN CHILDREN :

We have the highest number of mal nourished people in India and our child malnutrition rate is unacceptably high. The following table highlights the nutritional status of world children

Table - 4 : Nutritional status of Indian children-2005-06 (percent)

	NFHS-3(2005-06)		
	Urban	Rural	All India
Children under 3 years who are			
Stunted	31	41	38
Wasted	17	20	19
Underweight	36	49	46

Source:NFHS-3 fact sheet

Note : figures are rounded

The table reveals that in general undernourishment is higher among rural than urban children. The level of undernourishment vary widely across Indian states. Table -5 presents data on the proportion of stunting, wasting ,and underweight among children below three years across Indian states.

Table 5: Malnutrition among Indian Children below Three Years

(Per cent)

		Stunted	Wasted	Underweight
		NFHS-3 2005-06		
1	Punjab	28	09	27
2	Kerala	21	16	29
3	Jammu and Kashmir	28	15	29
4	Tamil Nadu	25	22	33
5	Himachal Pradesh	27	19	36
6	Andhra Pradesh	34	13	37
7	Uttaranchal	32	16	38
8	Maharashtra	38	15	40
9	Assam	35	13	40
10	Karnataka	38	18	41
11	Haryana	36	17	42
12	West Bengal	33	19	44
13	Orissa	38	19	44
14	Rajasthan	34	20	44
15	Uttar Pradesh	46	14	47
16	Gujarat	42	17	47
17	Chhattisgarh	45	18	52
18	Bihar	42	28	58
19	Jharkhand	41	31	59
20	Madhya Pradesh	40	33	60
	India	38	19	46

States ranked in descending order of underweight children. Figures have been rounded Source-NFHS_3 Fact sheet

The proportion of underweight children varies, for instance, from less than 30% in Punjab, Kerala, and Jammuand Kashmir to over 50% of children in Chhatishgarh, Bihar, Jharkhand and Madhyapradesh. The proportion of stunted children is the lowest is the lowest in Kerala (21%), Tamilnadu (25%) and Himachalpradesh (27%) and the highest in Gujrat and Bihar (both42%) Chhattishgarh (45%) and Uttarpradesh (46%). The extent of wasting among children is the least in Punjab (9%), Andhrapradesh and Assam (both13%) and surprisingly Uttarpradesh(14%), Whereas it is maximum in Bihar (28%), Jharkhand (31%) and Madhyapradesh (33%).

WHAT ARE THE CAUSES OF MALNUTRITION?

There are some major causes of malnutrition that are mentioned below

- Malnutrition can be occurred due to deficiency of a single vitamin in the diet.
- Starvation is another important cause of Malnutrition.
- Malnutrition occurs if the essential nutrients are not digested or assimilated to the body.

Some other causes of malnutrition include poverty, political problems, natural disasters and war.

SOCIO-POLITICAL CAUSES OF MALNUTRITION :

In the late eighteenth and early nineteenth century, the English economist Thomas Malthus noted how increases in food production were likely to occur along a slow arithmetic progression due to the law of diminishing returns while population growth follows much faster, geometric progressions. His theory argued that this lag in productivity caused food shortages, that it would lead to famines worldwide.. This Malthusian argument has long since been refuted on several grounds but has none the less served as a backdrop for understanding of the causes of malnutrition.

The actual causes of malnutrition can be varied and complex and are difficult to encapsul ate in a single theory. Certainly, as Malthus suggests, lack of agricultural productivity combined with increases in population can cause and are often correlated to malnutrition. Overcultivation, overgrazing, and deforestation lead to desertification or otherwise impoverished soils that can not support crops or cattle for subsistence agriculture but this scenario only accounts for malnutrition in certain, specific instances and does not consider larger social issues such as the influence of political inequality.

Further, malnutrition can stem from impacts of natural disasters, from the results of conflict and war, as an impact of the HIV/AIDS pandemic as a consequence of other health issues such as diarrheal disease or chronic illness from lack of education regarding proper nutrition, or from countless other potential factors.

Various scales of analysis also have to be considered in order to determine the sociopolitical causes of malnutrition. For example, the population of a community may be at risk if it lacks health-related services, but on a smaller scale certain households or individuals may be at even higher risk due to differences in income levels, access to land, or levels of

education. Also within the household, there may be differences in levels of malnutrition between men and women, and these differences have been shown to vary significantly from one region to another with problem areas showing relative deprivation of women. Children and the elderly tend to be especially susceptible. Approximately 27 percent of children under 5 in developing world are malnourished, and in these developing countries, malnutrition claims about half of the 10 million deaths each year of children under 5.

Often the consequences of malnutrition exacerbate its causes and form a vicious downward spiral. For example, in cases of malnourishment, lack of sufficient nutrients can weaken the immune system and invite infectious disease, and by compromising digestive function, many of these diseases can intensify malnutrition. In communities or areas that lack access to safe drinking water, these additional health risks present a critical problem. Lower energy and impaired function of the brain also represent the downward spiral of malnutrition as victims are less able to perform the tasks they need to in order to acquire food, earn an income, or gain an education.

Since the time of Malthus, various new theories and approaches have developed for understanding the truly complex mechanisms and underlying causes of malnutrition. Most famous among recent theorists is the Indian economist and philosopher Amartya Sen whose breakthrough 1981 book *Poverty and Famines: An Essay on Entitlement and Deprivation* went beyond the Malthusian argument that lack of food production led to hunger and demonstrated that malnutrition and famine were more related to problems of food distribution A person's entitlements, according to Sen, are "commodity bundles that a person in society can command using the totality of rights and opportunities that he or she faces," (p.8) and famine can then be described as a collapse of entitlements for a certain segment of society and the failure of the state to protect those entitlements. Similar to the idea of market failure, Sen would describe the inability of individuals to acquire sufficient food through trade as an exchange entitlement failure. Despite widespread acceptance, Sen's theories have also been subject to various criticisms, and an assortment of new or revised approaches have been used and suggested.

WHAT ARE THE SYMPTOMS OF MALNUTRITION

The symptoms of malnutrition vary with the definite malnutrition-related disorder. All the malnutrition symptoms are noticeable. Though, there are some general symptoms of it. These include-

- Fatigue
- Weight loss
- Dizziness
- Decreased immune response
- Low energy

- Poor immune function (which can hamper the body's ability to fight off infections)
- Swollen and bleeding gums
- Underweight
- Bloated stomach
- Muscle weakness
- Decaying teeth
- Osteoporosis or fragile bones that can break easily
- Dry and scaly skin
- Poor growth
- Slowed reaction times and trouble with paying proper attention
- Problems with organ function

All of these malnutrition signs should be examined properly by the experienced physician as malnutrition needs proper test and treatment.

SOCIAL AND ECONOMIC EFFECTS :

Whether in their mildest or severe form, the consequences of poor nutrition and health result in a reduction in overall wellbeing and quality of life, and in the levels of development of human potential. Malnutrition can result in productivity and economic losses, as adults afflicted by nutritional and related disorders are unable to work; education losses, as children are too weakened or sickly to attend school or to learn properly; health care cost of caring for those suffering from nutrition-related illness; and costs to society of caring for who are disabled and in some circumstances, their families as well.

BIOLOGICAL EFFECTS :

An extended period malnutrition can result in starvation or deficiency diseases such as scurvy.Malnutition increases the risk of infection and infectious disease,for example,it is a major risk factor in the onset of active tuberculosis

NEED FOR PUBLIC ACTION :

Private market for health, education, sanitation and other determinants of good nutrition are often thin and in any case are beyond the poor's reach. Moreover, access to whatever services are available is likely to be unequal; particularly under gender lines,women whose role is key to good nutrition throughout life cycle, face discrimination in many parts of the world.

Thus there is need of public action for reduction of undernutrition. Govt . investment on nutrition can yield positive results in many ways.

i. Improved nutrition is central to improved income generation, poverty reduction and more rapid development.

ii. Better nourished individuals constitute the bedrock of a nation that respects and strives for high labour productivity .

iii. Well nourished mothers are more likely to give birth to well nourished children who will attend school earlier ,learn more,postpone dropping-out,mary and have children later, give birth to fewer and healthier

iv. babies, eam more in their jobs, manage risk better and be less likely to fall prey to diet related chronic diseases in mid life.

v. Improved nutrition status from conception to 24 months of age reduces private and public health care expenditures in ways that reverberate throughout life cycle.

vi. In a liberalized / globalized world the return from investment on nutrition on nutrition is expected to be higher because better nutrition improves intellectual capacity and increases employment opportunities.

vii. In these ways by reducing malnutrition expenditure required for poverty reduction would be reduced.

viii. Moreover,there is an appreciable impact of under nutrition on productivity so that a failure to invest in combating nutrition reduces potential economic growth.

SUMMING UP :

Tackling children's malnutrition is no child's play. It is a serious problem that needs to be addressed through greater synergy between the centre, state and NGOs. Indeed if India wants to continue with its upward trajectory of economic growth, it can ill-afford to by pass the vital issues of its children's health, survival and happiness.

Thus it would be vital for public health strategists, policy makers and administrators to act collectively to redeem the promises made to the children of India,so that they get a far better deal and the goal of 'Health for All' does not continue to be elusive and a distant dream.

REFERENCES:

1. Santosh Mehrotra-'Child Malnutrition and Gender Discrimination in South Asia'-published in EPW,March 11,2006
2. Tara Gopaldas –'Hidden Hunger'-EPW,Aug 26,2006
3. UNICEF(2006)-The state of world children
4. Govt. of India(2007)-Economic Survey
5. Sunny Jose,K.Navanitham-'A fact sheet of women's malnutrition in India.'-EPW,Aug. 16,2008
6. UNICEF_2006 'Global framework for Action'
7. Peter Svedberg-(2006) 'Hunger in India
8. 'ICDS and Persistence Under nutrition' - EPW, March 25,2006
9. Todd Benson –'Improving Nutrition as a Development Priority.'
10. KRG Nair ' Malnutrition among children :A regional Analysis'-EPW Sept.15.2007
11. R. Radhakrishna &C.Ravi-'Malnutrition in India:Trends and Determinants'
12. C. Gopalan 'The changing profile of undernutrition in India',
13. Cosmic Internet Academy 'The facts of Malnutrition and Famine'.
14. A.K.Shivkumar-'Why are levels of child malnutrition not improving'.EPW,April14,2007.❑❑❑

TRIBAL CULTURE OF MAYURBHANJ

Dr. Jatindra Nath Singhdeb Sachan
Lecturer in History, B. B. College,
Baiganbadia, Mayurbhanj, Orissa.

Mayurbhnj the largest district of present Orissa covering 10418 square kilometres with lofty Similipal forests, winding rivers and lush green valleys unfold a vast panorama of natures beauty. It was one of the important site of pre-historic people that has been proved with the discovery of Rock Art at Pakhna Pathar which is 13 K.M. from Jamda near Rairangpur. W.C.Worman identified Kuliana in 1940 as a historical site of Paleolithic period, then N.K.Bose and G.S.Roy of Culcutta University excavated Kuliana again in 1948 and discovered a large number of stone made weapons and other implements which proved the existence of stone cutting industries at Kuliana . In the year 1961 B.K.Thapur conducted excavation at Kuchei, Baidpur and on the bank of rivers Sone and Gangahar and discovered a lot of artistically designed potteries.

The Bhanjas ruled over Mayurbhanj from the Gupta period and continued to rule up to 1947. After the freedom of India from the British rule, Mayurbhanj came under a popular Government of the Prajamandal leaders for a short period till 1st January 1949 when the state merged with Orissa as a district. The ancient name of Mayurbhanj was Khiching Mandal with its Capital Khiching Kott. After 1360 A.D. they shifted their capital first to Bahalda, then Haripur in 1400 A.D. and lastly to Baripada in 1803 A.D. The ruins of Khiching kott was first noticed in 1861 by Beglar, an English soldier, then a series of excavation works started there.

The primitive tribes have been living in the hill tracts of Mayurbhanj for about 50 thousand years. According to Dr. S. Parida people were leaving in Mayurbhanj since the Mahabharata period. He wanted to prove Mayurbhanj as Matsyadesha. But his view is under controversy. In the past the present Similipal was stretching as far as Dandakaranya in the south and Bindhya Mountains in the north-west. It was the regular haunt of an ancient tribe named "Sabara". Mayurbhanj was also land of Sabara who were soley dependent on the jungles. In course of time some of them prepared lands for cultivation and changed their life styles. Then disintigration started among them on the basis of their deeds and economic standards. The great classless sabar society divided in to pieceses. Thus the tribes like the Bhuyan, the Bathudis, the Kharias, the Purans, the Lodhas and others took birth on the ashes of the great sabar civilisation. The worship of Badam and the Changu dance form to some extent making them closer to each other. Besides these the other tribes of Mayurbhanj were the Gonds, the Kols, the Bhumijas, the Kurungas, the Kamars, the Kudmis and the others The richness of flora and fauna of the District is a gift of the Similipal hills which is famous all over the world for its bio diversities.

According to Buddhayana Dharma Sashtra and the Purans entiries into the tribal land of Pundar, Vanga and Kalinga were prohibited. It was prescribed penance to those who visited these lands. They were to perform Punastoma or Sarvaprastha secrifice. All these fact reveal that Orissa was primarily the land of 62 tribes where as the district of Mayurbhanj is the abode of more than 50 tribes. Even the prominent historian Nibedita Mohanty clearly mentioned that all the Garjat ruler were of tribal origin. During the Muslim rule a lot of Brahmins from Jajpur and Puri entered into the Jungle Mahals to save their religion, purity and lives. Some of them became the royal priests in the Gorjats and acting as the adviser of the king. Being influenced by the Brahminism the tribal rulers alienated their relatives and claimed themselves as Khandayata or Kshatriyas and recognised themselves as Chandravamsi or Suryavamsi or Agnivamsi. Also a good number of people from Chhotanagpur platue, West Bengal and Costal plain settle in the district of Mayurbhanj. Thus the society of Mayurbhanj became a synthesis of tribal and non tribal customs and their way of living, present a strange paradox.

Mayurbhanj has witnessed a rich, colourful and facinating tribal culture from a very remote past. The tribes are generally very simple who believe in honesty, frankness and austerity. They have their own performing art and culture which have continued to survive with its geographical location till today. The district of Mayurbhanj is surrounded by the hills and densely wooded jungles and valleys of Eastern ghat and its branches which isoleated it from the culture of Indo-Gangatic plain. The archeological remains of Khiching, Baidpur, Kuliana, Kuchei and Rock Arts at Pakhna Pathar clearly reavels that Mayurbhanj is the home land of various primitive tribes as wll as a great religious centre. The tribes are the worshipper of the nature and worship the natural elements of the earth, stones, crops, trees and also in the name or shape of animals. They do not worship any river or believe in the performance of Homo. They sacrifice hegoats and fowls in the name of Gods and Goddess to fulfill their desires. The tribes have separate place of worship called Garamthan, Badamthan, Jahirathan, Sitalathan, Thakurthan etc. The tribals were influenced by the flow of Jainism, Buddhism and Brahamanical religion in the past. The Brahmanical cults like Saivism, Vaishnavisim, Sakti cults, flourished in the state of Mayurbhanj. Besides these the Tantrism developed among the tribal people. The strong belief on the witchcrafts is another important features of the tribal culture. The tribal priests called Laya or Dehuri or Thakur worship their own Gods and Goddess. The Bhanja rulers were pioneers in tribal acculturation having encouraged the Aryanisation of non Aryan tribal communities. Thus the synthesis of Aryan and non Aryan flow of culture made the heritage of Mayurbhanj so varied and fascinating.

The tribes have their own Language, Scripts and literature. In the State of Orissa the Santali language has been recognised and valuable literatures has been composed in their Olchiki Scripts. The Mundari, Kudmi, Ho, Larka and Oriya languages are popular among the

various groups of tribes. Some tribes used to speak Indo-Austric language where as the others speak the Aryan language. The tribes like Bathudis, Bhuyans, Kharias and sanutis speaks the broken form of oriya language.

Though the tribes mostly depend on agriculture and forest product they enjoy their life with a gay abandon and celebrate various fairs and festivals sanctioned by Aryan culture and tribal community oriented traditions. Their dance and music, song and celebration have a folk overtone, touching deeply their religous faith and beliefs. They enjoy fairs and festivals like Makar, Bandna, Durgapuja, Karam, Shivaratri, Chaitra parva, Rath yatra, Chitau, Gamha and Mansapuja. The tribals festivals like Karam, Bandna and Makar begings and ends with song and dance. There are special songs for Makar, Bandna and Karam festivals. Makar is the most remarkable tribal festival of Mayurbhanj. The special attraction of this festival is Tusumani an idol to whom the women love, worship and take in procession to the river bank. Men enjoy the festival with feasting, drinking, cock fighting and merrymaking. Some tribes move village to village and show their dance performance. The rural sports starts in the tribal villages after Makar Sankranti. After the cultivation the tribes observe Bandna festival to welcome their cattle and cattle watchers. The song related to this festivals are called Bandna geet. They keep their ploughing implements in the proper place for the next year after cleaning them. On that occassion they worship their God and Goddess for their well being.

The peace loving tribal communities of Mayurbhanj enjoy Jhumar and Chhau as a part of their folk culture. The Mayurbhanj Chhau dance is world famous for its unique features. During leisure period they play non stop tribal group dance accompanied by song and music in a rare spirt of abundant joy, free of inhibitions. The prominent tribal dance forms are Danta, Dasain, Drama, Panta, Changu, Kathinach, Jawanach etc.

The tribes loved freedom in isolation, free from outside interference. Theirs is an exclusive society. They have their own birth and death rituals. They believe in their own traditional marriage system. The marriage songs sung by the women folk are very sorrowful and heart touching. The women take active part in marriege rituals than the male members. The marriege songs describe girl's childhood days, her beauty, her mother's affection and her activities in her father's house. There are also songs of jokes to the groom's father and brother-in-law. Jhumar is another wonderful creation of the tribes which reavels their socio-economic conditions, literary ability and the feelings of romance. Jhumar songs and dances are played on the auspicious occasion of Karam puja. They sing and dance whole the night with the

rytheme of Madal. The priest or an old man of the village told a story relating to Karam puja. This story teaches moral value and help the tribes to become a good citizen of the society.

The tribes of Mayurbhanj use the musical instuments like Madal, Dhol, Flute, Mahuri, Chadchadi etc. The men are proficient in the art of making houses, plough, wheels of carts and the women are drawing Jhunti and decorating their house with various colours during the festive occasions. The Santals houses are simple, plain and utilitrain to live in. But the tribes like Kharia, Lodha and Birhor live in small cottages. Their cottages are not in a row. Most of them have no landed property. They are called as the primitive tribes of Mayurbhanj. They are completely illeterate and they do not like to send their children to school. The children are engaged to watch the domestic animals or the small babies. They collect the jungle products for sale and to maintain their livelihood. They work the whole day in fields of others. The Birhor tribes collect and sale herbal medicines moving door to door in the villages. They sale Mahani which is a special kind of medicine that attracts teen aged boys and girls.

The Kharias depend upon the jungle products like honey, lakh, mahua flowers,sal flowers and other fruits and roots. Due to the deforestation and the continuous police raids in the jungle to check Noxalite, the Kharia tribes sffer a lot. Now a days they are fishing in the river beds and working in the fields which is insufficient for their livelihood. The Lodhas are the criminal tribes of Mayurbhanj. They are mainly living in Suliapada region. From their childhood they learn to steal through games. In the early days they practised Tassar cultivation and jungle products. But due to deforestation the bound to give up this practice when they could not get food or other alternatives to live they are bound to indulge in theft burglary and robbery. They attack the travellers in the jungle and take everything then lightly cut the victim before he is left. But they do not kill men like the Tugs. They simply take the ornaments of the women without causing any harm. They regard them as the mother. They are largely influenced by the Kudmi culture and play Jhumar dance with the villagers. They are also proficient in the art of Chhaw dance and playing musical instruments.

Thus conceived the tribes of Mayurbhanj are an integral part of the socio-economic and cultural life of Orissa. Without an extensive and classic study on the history and culture of the Tribes of the Mayurbhanj, the history of Orissa in general and Mayurbhanj in particular will remain incomplete. ❑❑❑

[Seminar Paper presented to P. S. College, Barsahi
on 15th December, 2008]

HIGHER EDUCATION TO-DAY

Prof. Jyotish Kar,
Ex-Principal,
Panchayat College (Auto.) Bargarh

Concerned by following academic standard in higher education in our country, academicians fock now on quality education which the colleges and universities across the country should impart with all seriousness. By quality education, we understand that it is the eduaction that endous students with academic excellance and infuses a sense of confidence in their subjects. There is a marked increase in the number of colleges and universities in the past twenty years but the teaching standard has not been encouraging. We need to introduce, therefore, certain innovative measures for effective teaching in the class rooms.

For quality education we need an interactive class where teachers and students interact with each other and discuss textual problems treadbare. This is possible only when the number of students is limited & there is healthy and liberal atmosphere in the class room. For such an interactive session, the teachers should be armed with adequate preparation to answer any type of textual quations from the students.

But today, the teachers in most universities the curriculum, they do not have the time to keep the students engaged in debate and discussions. Generally the process of learning has become a oneway street. Quations are a key part of the learning process but our unversities and colleges do not encourage this. The spirit of enquiry which is the very essence of learning, it dies an untimely death. With a few exceptions, most of our class rooms are no place for students to ask questions and the teachers never encourage this as they have to complete their lecture. Questions, critical thinking, problem solving are the key processes of "Learning with understanding". The students should have the enquiring minds which we find in some of the European conventions and in America. The spirit of equiry should begin at home. "Families that encourage questioning, openness produce confident children. But where there is no questions & authority, the children shy away from dischasing problems with their parents".

In the schools & our country, teachers rush to complete the courses prescribed. Questions are seen as the waste of time in keeping with our marks-oriented system of learning the spirit of enquiry shouts be nurtured and the students shouts be taught about the value of enquiry.

Can we have interactive class room teaching in the present scenario ? It is possible if we bring about certain changes in the education system. For achieving quality education. We need competent teachers to be selected by a team of reputed academicious and educationists. These teachers shall undergo a rigid training in a state level Institute where the experienced professors and educationists will equip them with the methology of effective teachings. Far from emerging as world-class centres of academic excellence, our universities & colleges are foundering. Low salaries, appaling by inadequate infrastructure, outdated curricula and excessive politicisation have all calculated to kill the moral of the teacher & student alike. There are many college where department are understaffed & the teachers are under paid under the private management. As a matter of fact, they take to private coaching to keep body & soul together. Library shelves are sparse, lacking basic books & journals are specialised reserved materials.

Once we have interactive classes, students will hesitate to frequent coaching centres where they are exploited financially. Private coaching centres which have been mushrooming across the country should be banned as most of those never look into the real "needs" of the students. Malpractice is another problem that affects quality education, it must be nipped at the bud at the earliest. In this connection the supreme court's opinion published in "The Times of India" recently is not worthy. It says, " if our country is to progress, we must maintain high educational standard. This is possible if malpractices in examinations are curbed with an iron hand. This throws profuse light on the "rot" of our education system. The government should realise that the higher education can not economy. The university is where the soul and conscience of the society is fashioned. Teachers are the repository of a society's knowledge and memory, and the well spring of its future. To deny them their legitimate dues, is to compromise the legacy of future generations".

Written on the occasion of Silver Jubilee celebration of Baiganbadia College.

education that endows students with academic excellence and infuses a sense of confidence in their subjects. There is a marked increase in the number of colleges and unversities in the past twenty years but the teaching standard has not been encouraging. We need to introduce, therefore, certain innovative measures for effective teaching in the class rooms. ❑❑❑

ROLE OF VALUES IN EDUCATION

Rajyogini B.K.Dr.Nirupama
Brahmakumaris : Puri
Retd.Senior Reader in Botany

Man has been placed on the highest pedestal among all other living beings and is considered to be the best of creation because of his higher power of judgement, discrimination, dedication, co-operation etc., by which he/she can understand what is right and wrong and can discriminate his goal, plan, his actions, and judge his doings from a moral angle. He or She has certain attributes or is expected to have certain attributes which entitle him/her to be called **"The noblest of creation"** where as these qualities are missing in the beasts or the brutes. Human being is expected to live in this world in accordance with the rule **"Live and let Live"** .Far from trampling upon other's right, he is supposed to be just and fair in his/her dealings with other people. Thus, when a person acts upon his principle of "Might is right or in otherwords, he is considered by others to be devoid of humanity". This evidently, means that goodwill towards fellow beings, fair play, sympathy, non-violence and mercy or compassion are some of the essential human values or moral values.

If we keep a little into the present scenario of the world we find that these values are really of great value. For instance, a person who flies into rage, speaks harsh words, shouts at others or provokes them to commit acts of violence, loot or arson causes a great damage to his or to the Nation's property and suffers himself physically, mentally, morally, socially, spiritually and even monetarily for he has to pay his doctor's bill because of his mental tension, sleeplessness and such other psychic diseases. If man inculcates in himself the spiritual values of tolerance, cheerfulness, humility etc. a great monetary harm caused to the Nation, day after day, by mobs who indulge in acts of vandalism could be prevented ? In fact, these qualities are such that if man imbibes them in his practical life, he himself becomes a valuable man-a Mahatma-an elevated person for whom people are prepared to make great sacrifices of money or physical power .But it is pity that people today, do not pay any attention to the effort of inculcating these values in their lives.

There are many conceptual cobwebs about value education and the age of science. We are living in an age which is beset with so many anomalies, antinomies and contradictions. There have been generation gaps even at the time of Socrates and the young would always complain that the old do not understand and old would always feel neglected that the young do not care for them. But in the present age we have so much materials around that we are buried under the debris of that wealth.

Our true wealth is lying buried underneath, our spirituality, our values are all lying buried under materialism. We are living under the veil of materialism. Who am I ? This is what we need to know today. So we are living in the age of anomalies created by abundance and affluence. We are losing the basic values and have misunderstood the concept of science. We have considered science to be the progenitor of technology, something that relates to material wealth.

The age of science does not refer to technology only. It also refers to the attitude, the life style and the total philosophy of life. What is the mainstay of science ? Science has a disciplinary value. It gives us observation and analysis. Are we only happy to see some of us colonising the planets ? Is that the parameter of human progress ? How do we measure that we have advanced in this age of science? Science has been a wonderful achievement for us. It has given us the values of objectivity, analysis, observation and verification of facts before we accept them. We do not take things for granted.Unless a thing passes through the crucible of reason we should not accept it. This has enabled us to amass immeasurable, unfathomable knowledge of the physical World.

But our world is not confined to the physical, there is psychology, the spirit-the inner-self with which we identify. What is it that represents us ? We can change anything with anybody else-any role we want. But we desire the real 'I' — one who experiences everything should remain the same. Science has not helped us directly in understanding this 'I'. We have accumulated so much of knowledge that our essence has been buried under it. There is no dearth of knowledge or ideas, what is lacking is good behaviour and conduct. How do we transcribe our concepts into reality ? How do we transcend from our ivory towers and get down to the reality ?

PHILOSOPHICAL BASIS OF MORAL EDUCATION : Present day Education should be based on the following philosophical premises and principles and spiritual precepts and psychological concepts.

1. **The Law of action is inviolable -** We reap according to what we sow. No one can escape the result of his or her karma. One will suffer in this or the next life if one has caused sufferings to others by violations of norms of good or moral action. So everyone of us must act with a sense of responsibility. Ignorance of the law of karma is no excuse. So we must acquire right knowledge of what is good and what is bad action.
2. The inviolability of the law of karma presupposes or is concommitant with the belief in re-incarnation which in turn is based on philosophical tenet that we all are conscient beings and our conscient entity is metaphysical in nature.
3. The present day sufferings are mainly the result of ignorance of our real identity. When we become body conscious all of our inner vices emerge with subsequent result of negativity and sufferings. Moral education is, in fact, a kind of consciousness training. This can not be effective and deep rooted unless one knows that one's real identity is of consciousness or of a conscient being.
4. The previous three affirmations, combined with this that there is a Supreme Soul who is most virtuous and completely viceless Being, gives a new outlook to man. By believing rationally in the existence of the Supreme Soul or GOD, as the perfectly moral Being, one has a reference point in regard to moral values. If one does not know and believe that one is a soul and a child of GOD, one would continue to interact with other human beings with bodily relationship which promotes separation, attachment, partiality, favouritism, narrow sense of nationalism and so on .

5. We have also to realize that our mental and physical actions result in formation of tendencies and sanskaras or resolves.

Psychological Principles on which Value - Education is based

1. The moral education is also based on the acceptance of the psychological belief that man's actions are goal-oriented. We must, therefore, have a higher, nobler and inspiring goal if we want to rise morally.
2. We also must have a **proper world- view** if we want to have a right kind of conduct, behaviour and character. We should have such a knowledge of space and time as can give to us higher set of values and can create proper attitudes.
3. The personality and the experience of a person depend on
   - i) the kind and the mode of his thinking
   - ii) the state of his emotions
   - iii) the intent or motive behind his mental or physical action
   - iv) his belief system and
   - v) his will and noble motives.

VALUES AND VIRTUES TO BE INCULCATED

There are many good qualities one should try to inculcate in the self. Some of these are...

1. Cleanliness or Purity
2. Humility
3. Honesty and integrity
4. Self respect and politeness and respect towards others
5. Tolerance
6. Patience
7. Contentment
8. Co-operation
9. Calmness and tranquility of mind
10. Fearlessness
11. Enthusiasm and Dynamism
12. Clarity of thought and judgement
13. Concentration
14. Strength of will
15. Sweetness of speech and behaviour
16. Sense of responsibility
17. Love and affection

Balances to be learnt and practised

1. Balance of love and law
2. Balance of flexibility and firmness
3. Balance of being cheerful and careful

4. Balance of alertness and relaxation
5. Balance of being busy and easy
6. Balance of humility and self-respect
7. Balance of Spiritual and material values.

Specific methods for value education in schools, colleges and universities

The main methodologies are:-

1. Having creativity workshops,
2. Groups-participation for having collective visions
3. Workshops on values
4. Conferences or seminars on specific divine virtues and
5. On leading a tension- free life.
6. Having lectures that relate experience of morally high people
7. Use of Drama, dialogue, songs, audio-visual techniques etc. for highlighting the need of having values or a specific value in life.

Human beings are not prototypes; they are personalities. They are not produced on assembly lines. Each personality is unique. Therefore, teachers have an added responsibility of evoking the finer aspects of personality in students. That can be done through values. Values can not be known or taught, you have to imbibe, experience values. Values that we value most, for which we are ready to sacrifice everything. We can have a long list of values but basically a value is that for which we dedicate our life. What is it that we wish to achieve -that ultimate thing is a value.

So we have to experience values in a practical way. Such an enlightened person makes a difference in the whole world. One realized, refined individual can uplift and enlighten the whole atmosphere. Pass on the values-respect for life, compassion, wisdom, honesty and so on. The young students are very impressionable. They are open to receiving such value through practical example.

So teachers have to awaken the hidden divinity and purity in the students. So it is essential for meeting minds, meeting people with similar attitudes. The more we share values, the more it multiplies, We have to maintain a balance between values and knowledge, between faith and knowledge.

So far so good, we are concerned with the real wealth. What is it for which all other things are known ? What is knowledge ? The knowledge of this world is *Avidya* ; the real knowledge is of the self, the divine knowledge.

Science and technology have made us materially prosperous but spiritually impoverished. Our minds are fatigued, our souls are aching and so we have to reclaim our lost energies. Our sanskaras are renewed , a new consciousness , a new energy begins to flow when we charge ourselves spiritually.

Omshanti

BIODIVERSITY MANAGEMENT: SIMILIPAL EXPERIENCE

SAMIR KUMAR SAHU,
Executive Director
MAYURBHANJ BIOLOGICAL RESEARCH (MBR),
BARIPADA-757002.

Introduction:

Orissa has a geographical area of 1,55,707 sq km, with an actual forest cover of 47,107 sq km (30.3%) including 195 sq km of mangrove forests (Anon. 1996). The forests are unevenly distributed and this is the main reason for the concentration of wild animals in certain areas and their absence in others. The Indian Wildlife (Protection) Act, 1972 was promulagated in the state in August 1974, and a separate wildlife wing within the state forest department was created in June 1976. There are 18 wildlife sanctuaries and two proposed national parks, covering an area of 6677.50 sq km in the state. The percentage of protected areas to geographical and forest areas of the state equals 4.10 and 10.37 respectively, (Anon., 1997). The Similipal Park in Mayurbhanj District of the State (86.05' to 86.37 Long-East and 21.30' to 22.8' Lat-North) in the Eastern part of India in the Himalaya of Orissa was established in 1956 with the object of conserving the natural fauna; prevent wanton destruction of wild animals and to provide recreation to tourists who are interested in the scenic beauties and wild animals in their natural habitat. To prevent tiger shooting, the Similipal Tiger Project was started in 1973 with the World Wild Life Fund.

The Similipal hill covers an area of 2848.89 Sq. Kms. in the south-west region of the Mayurbhanj District. The area is extremely wild with deep growth of forests and several ridges and valleys. This land is situated 3,000 feet above the mean sea-level. Several streams and perennial rivers originate from these hills and many of them have rapids of waterfalls while getting out of the hills into the plains. The average rainfall of this area varies from 40" in the northeastern part to more than 80" in the central and southern parts annually. In the upper area is quite pleasant. The winter is very cold with regular heavy frost at many places indicating temperature nearing freezing point. The forest dwellers, mostely the tribal have been wisely using and conserving the natural resources of Similipal since time immemorial. It is the only biosphere reserve of Mahanadian Bio-geographic system contributing immensely to the ecological balance in the region and should be protected for posterity.

People:

The autochthon tribes dwelling in Similipal from the time immemorial are part and parcel of the ecosystem. The majority of people inhabiting the district constitute aborigine tribes viz,Santal, Kolha,Bhumiji,Kurumi,Bhuyan,Ganda,Bhanja-purana,Khadia and Mankidia.The Scheduled tribes in Mayurbhanj District (S.T.-73.44%,S.C.-5.21%, other –21.35%).The ethnic tribes and their knowledge of ethnic medicime,their harmonious association with nature,rituals,culture and lifestyle have contributed a lot to protection of natural resources. Every indigenous tribe has their own identity with

The Biodiversity Management includes creating new livelihood opportunity forest-dependent people, empowering local people, ensuring representation and equity, and broad-based participation in decision-making and management. Strengthening resource security or providing property rights are viewed as necessary conditions. This includes the recognition of traditional ownership patterns and institutions that common in many parts of Similipal and forest of Asia sub continent.

Conversely, where achieving silvicultural or favourable returns on investment are considered most important, the core components of Biodiversity management are sigficantely different. Generally Biodiversity Management thus tends to be consultative rather than participatory; that is, stakeholders-and sometime shareholders-are involved in decision making, but not in the actual operations in Similipal forest. Research into best practices, application of science and highly developed technologies, and formal business management philosophies are commonly stress as important element of forest management.

Property rights and strengthening resources security:

In Similipal; the rehabilitating of degraded forest and rehabilitations of human from the core area with the help of local NGO's, Forest Department ,Similipal Tiger Reserve(STR) and the number of forest management committee,Sabuja Bahini , the joint forest management committee and local community have played a important role for somewhat rehabilitating the forests and human was the transfer of well-defined property rights and strengthening of resources security, both are achieving a little in sustainable forest management. This infused not only the necessary confidence in local people to act but, more importantly, the legal authority to protect the forest from encroachment by outsider. To strengthen this rehabilitation moment it required involvement of committed and vibrant NGO's and give special emphasis to the local NGO's.

The point can be found or to be focused as fellows:-

- Local people recognized forest degradation as a problem and organized themselves into effective community-base management organizations for the purpose of rehabilitating a resource that was viewed of central importance to their livelihoods.
- Formal or informal property rights were recognized and resources security was strengthened, which provided the fundamental foundation for protecting the forests resources of Similipal.
- The forests were brought under some form of silvicultural management to produce timber and non-timber forest goods and environmental service.

Some part of the Similipal, plantation work continued and number of medicinal garden also newly generated towards conservation, management and livelihood option.

A practical example: *Sulia Reserve Forest Uncontrolled harvesting of fuel wood and poles over the year had left the forest in a dreadful condition. As one villager recalled:" the degraded Sulia*

forest barely had any trees left." Fuelwood shortages were so acute that villagers ware walking ten kilometers to another forest to collect fuelwood, just to enable them to prepare their daily meals. The situations become so desperate that the various villages adjoining Sulia Reserve Forest resolved to form a compressive system of forest protection committees. The committees now operate in well-defined structure and collect some membership fees that are partially used to fund an elaborate patrol system to protect the forest from encroachers. Under a system of de facto property rights, the community is applying basic silvicultural practice and regulating harvesting in a forest that once again has tree. Such experience in forming effective community-based management organisation is common among the case studies emphasized "participatory approaches." The communities have decision-making, ensuring minority representation, equtable distribution of forest –derived revenues. This can be defined as the strong and positively to empowerment.

Poorly defined property rights were also the underlying cause of forest degradation surrounding Similipal Tiger Reserve. If the local communities have the authority to make decision, to protect the resources from outsider and to bring culprits to book, can they realistically take responsibility for forest management? There is need for an institutional framework capable of enforcing well-defined rights and providing assurance that the benefits from today hard work will still be there tomorrow. This does not necessarily mean providing communities or individuals with transferable land title, increasing tenure security, which can be achieved in various ways, may be sufficient and is often Judged to be most effective contribution to successful forest management.

Maintaining cultural identities:

For a second group of forest-based communities, forest management has become a vehicle for self-determination for ethnic minorities. Among this group, management is highly participatory but most excellence are reflected in the traditional system have developed over centuries-and embraced.

The role of culture for their development and continued maintainers is pervasive. In fact, the revival and preservation of traditional management practices does not only go hand-in-hand with maintaining cultural integrity and identity; but they form a symbiosis, the survival of which is as crucial for the people as it is for the forest they manage. A struggle to preserve traditional property rights is also hallmark in these communities. An important point is thought twice before tinkering with something's that has worked for generation. It is most likely outstanding-otherwise it would have long been extinct.

Creating Livelihood for forest Dependent people:

While creating additional income sources for forest-dependent people the following points which would be interesting and innovative : -

- People participation on NRM-Natural Resources Management.

- Empowering local communities
- Promoting equity
- Fairness in decision making
- Distribution of benefits derived from the forests
- Appreciation of indigenous knowledge.
- Creating new means of livelihood
- Establish eco-tourism related enterprises

Organized training programme for alternative agriculture activities and also forest department also carefully consulting with local people on forest management issues and is gradually shifting more management responsibilities to community-base organisation. If this will be focused properly then it will help to alleviate poverty. ***Helping people to help themselves.***

Multiple-use management:

Almost the forest managed with a variety of uses in mind and however, multiple-use management is the principal objective and defines the future of excellence. The state forest agency-is mandated to manage the forest of Similipal with conservation and research, recreation and tourism, and soil and water protection. Also to promote scientific and technical knowledge related to conservation and ecosystem through comprehensive training and education programme. Besides researchers and scientist, however great number of people demand access to the Similipal.The Reserve attracts a growing number of ecotourists and recreational visitors.

Research-an important requirement:

Scientific research as the basics for developing prescription for silviculture and it required external funding and this is most readily available to Government agencies, NGO's and although external donor also lend a hand in Similipal, But rather the people who have put into practice the fundamental concept that sound research is needed to advance research for proper conservation and utilization of forest resources.

Silviculture:

To produce commercial timber in the forest land, private land, open land or even community land for a profitable way and get the proper certification from the Forest Department. The forest management also require strong educational, research and demonstration component. Now we found that in Mayurbhanj District most of the farmer have planted commercial tree in their home land with proper investor or even own finance. This is a good example to reduce pressure on forest of Similipal and a concept of sustainable forest management.

It has been realised that the protection of biodiversity save the future of human long run. It is not only the number and spread the species, but the presence of genes or characters for

resistance to diseases and pathogens, and a variety of environmental stress reside in the wild plants.

Towards a model forest management (Conclusion):

The forest management practices will be developed in region of the Similipal with the special emphasis to achieve the forest management. These include:-

- Well-defined property right and resources security;
- Attention to the livelihoods of forest-dependent people, and
- Development of appropriate institutional or management structure and frame works.

Forest management can be drawn together in a simple model as illustrated in figure-1

Underlying –or perhaps overlapping-all of these elements is the development of social and community consciousness on how a forest should be managed. To some degree this involves striking a balance on management objective, or at least ensuring that stakeholders understand and respect each other perspectives. Forest management is not only about tree, animal or forest resources, it is also about managing people and their philosophies.

The model stress the importance's of inter-relationship between and among a range of component –commitment, resources security, attention to improving livelihoods for local people and / or profitability, sound institutional and management framework, attention to silviculture and eco system management, and application of sensible management philosophyies The level of importance varies among situation and location. What should be borne in mind is that excellence can only be achieved if all of the core components are addressed and in place. Conversely, remove one of the model's building blocks and the system easily collapses as societal consensus become unstable.

Can we save it; the onus is upon us, its needs a solemn pledge-"Live and let live". ❑❑❑

Ex-student, B.B. College, Baiganbadia

YOUTH & SUBSTANCE ABUSE

Dr. Satya R. Panigrahi,
M.D., (Chest Medicine)
Consultant Chest Physician, Murgabadi,
Baripada-757002, Mayurbhanj, Orissa,
E-mail: srpanigrahi@yahoo.com

Global survey's shows a rising trend of the use of psycho tropic substances like alcohol, drugs and tobacco amongst youths, resulting many harmful effects -starting from addiction to Commission of Crimes , ruining the lives of the addicts and their families, However proper education, counselling and guidance can safeguard our youths from this harmful behaviour, to lead a perfectly meaningful, economically productive life and future.

Accordingly to World Health Organisation (WHO) a "drug" has been defined as any substance that when taken into the living organism, may modify one or more or its functions". Whereas " Drug abuse" has been defined by WHO as " Self administration of a drug fioj non-medical reasons, in quantities and frequencies which may impair an individuals ability to function effectively and which may result in social, physical or emmotional harm" .About drug abuse global concern has been sought right from the 1909 Shanghai conference to the most successful 1971 Vienna Conference (WHO report 1982).

"Drug dependence" is defined as "a State of Psychic and sometimes also physical resulting from the interatcion between a living organism and a drug , characterised by behavioural and other responses that always include a compulsion to take the drug on a continuous or periodic basis in order to experience psychic effects, and sometime to avoid the discomfort of its absence" (Ref.1) - WHO (1993) expert committee on Drug Dependence .Twenty eight report No. 836.

THE PROBLEM :-

Estimation in the United States showed 30-50 percent of all high school students had made marijuana an accepted part of life. Ref(2)- Kolansky H et.al 1971 is Journal of American Medical Association, 216 page 486 . In Sweden drug dependence reached a peak in age group 12-20 years and the problem was less in girls Ref(3) ABC of Drug addiction -A collection of articles in community health, John wrisger & sons , Bristol, 1970 .

In India estimated 5 million people are addicted to herion. By age 14, 50 % of the boys have tried at least one of the getaway drugs . It is increasing the reservoir of infections like HIV, Hepatitis 'C'&'B1 and TB. Women suffer domestic violance. Drug absue is linked to racketeering , consipiracy corruption , illegal money transfers , terrorism and violence, despite law in India . (Ref:Azad India foundation , KisanGanj, Bihar). Adolescent girls both in urban as well as rural areas are becoming more and more addicted to chewing tobaccos like Gutkha and Khaini and to country liquor like Mohuli and Salpa. (Ref. A study Jan-Dec. 2004 in Raygada, Orissa , Ind. Journal of preventive and social medicine , Vol. 37 , No. 1 & 2 , 2006).

PSYCHOTROPIC AGENTS :-

Informally a drug is a narcotic, sedative or hallucinogenic, substance that is commonly addictive and is taken otherwise than medicinally.

(a) Illicit drugs are those manufactured illegally, solely for the purpose of narcotic use rather than therapeautic use.

(b) Addictive Drugs are actually used beneficially in medicine for treatment of pain, depression, Insomnia and other behaviour disorders. Drug abuse is by taking the drugs for purpose other than clinical use in amount, concentration, orfrequency that impairs physical, psychological or psycho social functions of the body. Ref. (3) Biology Today, October 2008 Ed. PP.38-42.

(c) Mood alterring drugs act on brain and alter the behaviour and consciousness.

COMMONLY ABUSED DRUGS :-

Tobacco, cannabinoids, opiods, coca alkaloids, synthetic drugs like barbiturates, Amphetamins, benzodiazepimes, LSD, caffeine etc. Ref. (4) Text book of Biology ,NCERT, Class-XII, PR-158-163.

According to their mode lof action they can be classified as

(1) Psychotropic drugs

(2) Hallucinogens

(3) Inebrients.

1. Psychotropic drugs and mood altering drugs includes (a) Tranquilizers, (b) Sedatives and Hypnotics (c) Opiate Narcotics (d) Stimulants.

(a) Tranquilizers include (i)anti psychotics-allphenothaizine derivatives used in treatment of psychotric disorders, (ii) antianxiety drugs - Benzodiazepins used in anxiety and panic attacks.

(b) Sedatives and hypnotics - Sedatives are for sedations and hypnotics are used to induce sleep and to reduce excitment- Barbiturates belongs to this group.

(c) **Opiate narcotics :-** Opium is the dried latex of unripe capsular fruits of the plant Papaver sommiferum the Poppy- Plant - They act by binding to specific receptors in central nervous system , and gastrointestinal tract. Diacetyl morphine is heroin or smack which is very potent and is favoured in illicit drjg Traffiking - So has been banned in most countries . Methylmorphine is codeine, a mild analgesic and good anti-tussive, causes constipation or hardening of faeces.

(d) **Stimulants :-** Caffeine obtained from plants of Thea sinensis (Tea), Coffee (Caffea arabica) & cocoa (Theobroma cacao) is a CNS stimulant. Excess use leads to mental confusion, increased heart beat, diarrhoea, anxiety, kidnes disturbances, indigestion and pancreatic disturbances.

Cocaine :- The alkaloid obtained from Coca plant (Erythrotoxin coca) is having anesthetic effect. Excess use causes headache, convulsion, insomnia mental disorders, cardiac and respiratory failure."Coke" or "Crack" is a derivative of cocaine, being abused as smoke. Amphetamines are syntehtic drugs used in medicine as CNS strimulents being abused as pep pills, speed upper - high dose leads to mental confusion.

Arecolin :- Obtained from common Betel-nut, Areca catechu is a CNU stimulaent overdose leads to delirium and excitation, increased heart rate and fainting attacks.

HALLUCINOGENS :- Cannabinodis are obtained from cannabissativa / indica. Abused as Bhang, hasish, ganja, charas and marijuana. Over dose leads to mental and cardio vascular collapse, drowsiness and coma.

LSD :- (Lysergic acid diethylamide) and mescalin, Phencyclidineare synthetic compounds used in medicine. Over dose and abuse leads to mental disorders and cardiovascular collapse & coma.

TOBACCO :- Obtained from the Tobacco plant (Nicotiana tabaccum / rustica) a native of South America. Commercial tobacco is the dried and cured leaves of its young branches. Tobacco in any form is a harmful intoxicant on prolonged abuse. It contains Nicotine a simulating, poisonous and volatile alkaloid, which causes addiction. However Niccotine has got many use in life saving medicines, especially for cardiovascular disorders. Tobacco is also used as an insecticide, fumigant and pharmacological investigations. Tobacco is abused very commonly as smoke (Cigarettes / Bidis / Cigars) chewable itmes like (Gutkha, Gudakhu) and snuff. High doses of Tobacco has deleterious effect on Central Nervus System and Cardiovascular System. It can also lead to lungs cancer, cough and bronchits, stomach ulcers, pulmonary TB, emphysema, damage to immune system, and retardation of foetal growth in pregnant women. Tobacco also contain more than 4000 harmful chemicals, besides Nicotine, CO, Polyhydrocarbons etc. effecting the health of the person. Active smoker (the peson who smokes) and passive smoker (the person who inhale the side stream smoke) both are at risk of developing diseases .

INEBRIENTS :- Alcohol belongs to this group . Alcohol in very low dose has got used in medicinal preparations. Addiction and over dose leads to Wernicke-Korsakoff psychosis, Nervus disorders and cirrhosis of liver (irreversible damage to liver) Alcohol blackouts and Narcons are stages of central nervous system where a person may commit crime without remembering later on. Chronic alcoholism is also related to STD/HIVAIDS &TB, WHO has declared alcoholisim as a disese in 1964.

PREVENTION OF DRUG ABUSE AND ITS CONTROL :-

"Prevention is better than cure"

Substance (Drugs/Alcohol/Tobacco) abuse can be prevented in adolescents by identifying the individual situations through the right parenting combining with high level of nurturance, consistant discipline as a special responsibility of the teachers. Every effort can be undertaken for individual and institutional activities, so that each members of the family /

student is taken into confidence, to share the feelings about substance abuse. The following activities may be undertaken by each are Every adolscent in the family / student of the Institution.

(a) **Avoid undue peer pressure** : each and every child has his/her own choice and personality, which should be respected and nurtured. A child should not be pushed unduely to perfom beyond his/her thresold limits, be it studies, sports or other activities.

(b) **Education and counselling** : Every adolscent must be counselled and educated to accept healthily the failures and disappointments as a part of normal life. The energy of the child must be channeilised into reading, music, sports and other healthy extra curricular activities .

(c) **Help from parents and peers** : Whenever in need parents, teachers, trusted friends or relatives must be asked for any help in solving out the problems, feelings, anxiety, guild and sufferings.

(d) **Danger Signs** : Adequate, careful and appropriate measures must be taken by parents. Teachers or friends for a remidal measures for individual youth problems of drug abuse/addiction, or abnormal behaviour changes during or after a social crisis.

(e) **Medical and professional help** : Abundent help in the form of doctors, clinical psychologists, Psychiatrist, de-addiction and rehabilitation programmes are available to help individual youth, who have unfortunately fallen pray to sustance abuse. Such help will definitely maximise the will power and efficiency of the affected individual, to get rid of the problem and to lead a healthy and economically productive life in future.

(e) **Institutional activities** : Every Institution may raise awareness on substance abuse by regular interaction meetings involving parents / Teachers both inside their institution and in the community . With the help of NSS / RED CROSS / SCOUTS & GUIDES / Govt. Health Department / N.G.Os can organise seminars and awareness campaigns on regular basis or on specified international observation days like :

(i) International day against drug abuse and illicit Trafficking -26th June,

(ii) World No Tobacco Day-31st May.

(iii) World Health Day-7th April

(iv) World T.B. Day-24th March

Search Engines on Drug Abuse :

(a) www.nida.nih.gov/ E-mail: information@nida.nih.gov

(b) www.who.int/fctc/en/index.html.

(c) www.who.int/tobacco/en/index.html.

(d) www.unodc.org /

Disclaimer : The data, opinions and suggested interventions have been obtained from different International and national societies and media recommendations and are not an individual expert opinion. ❑❑❑

they were known as taburi". According to him, the "Taburi" word is later on period deviated to "Trade1 and "Trader". Since Iraq and Turkisthan had no place named after Tamba, Taamba, copper and here is one explanation for spread of Trade in the world fron a country where it is pronounced as Tamba.

Now, let us study Sarala's description of prince Shweta's Voyage to foreign lands.

The preacher of "Jorastrian" religion in Iraa was thought to be one "Sphitam" vide "Jorostrianism" by Jagatiami page.

Actually in Jorostrian relgion Sanskrit 'Ba', 'bha' are deviated to "Pa" and "Pha". So, "Shweta" has become "sphitam". So, also "Bhikshuka" in Sanskrit has become "bhikari" in Oriya and "Fakir" in Parsee. "Viraj" in Sanskrit has become "Feroze" in Parsee. Shweta is the 3rd son of his father, Sphitam is the 3rd son. Shweta abandoned his paternal property. So also sphitam abandoned his father's property. Shweta was a man of about 3000 B.C., So also Sphitam is a man around that period since historiasn claimed to be the rising of Jorostrianism around 3700 B.C. to 1900 B.C. i

The word Saphed" in Parsee also means to be white. Shweta means white. White is a colour. A colour does not speak. But sometimes in our literature "Sapheda jhut" meaning "complete lie" is also used. When a colour does not speak, how can it speak a lie? Since, in our ancient literature, there is description of a man named "Shweta" who gave truth to the world.

The word got the current of truth and falsehood. In that way, we do not find the phrase like Nila jhut or Kala jhut.

So, also in English literature, sometimes we get the use of white lie. Thats way, we do not find any colour except white to speak a lie.

In English we find thai Sanskrit "Sa" are becoming "ha" so Shweta is pronounced as "white" \

In our political literautre, sometimes government publishes "White paper" on some events to satisfy the public demand of the opposition.

The president's house of USA is known as "White House" Sphitam in persia is known as a religious man who spreaded "Jorostrianism" a very higher thought of civilization.

But in Europe "White" is used in politics. But in our Sarala's Mahabharat Shweta is described both as a great scholar and successful invader.

Later on period, when we found the Arabians and E^popeans as both invaders and religious preachers. With Arab invasion the Islam came to India. With European merchants,

Christianity came to India.

In this twenty first century, they are found to be at loggerheads against each other. We, Hindus are also suffering due to their terrorist activities. The defect lies in the spread of early civilization by the great "Shweta" from Matsya of India.

Let us study the country of Matsya and Shweta and the contribution of port of Tamralipta. The 21st century of world peace and great umbrella of Hindu- civilization will save the world.

Matsya had also relations with other civilizations and rich provinces of India. Matsya became very powerful and rich due to trade of copper from Tamrahipta.

By the time of the Mahabharat, Saraswati started drying. Balaram during the Tirtha yatra to the Sarasvati observed this vide salva parva x1. However, the river had not fully dried during the Mahabharat period.

As the sarasvati started drying due to tectonic movement, the highly cultured people of sarasvati started migrating to other places of India. Since, Matsya was becoming rich, some Sarasvati people got settled in Udala area of Mayurbhanj. A sarasvati Mandirais there at Udala. A saravati mela is organised during the period of Saravati Puja at Udala. It continues to more than a fortnight.

Sarasvati is worshiped with Hansa Bahana all over India. However only Bengal and Orissa, all the schools observe Sarasvati Puja with much devotion. Invariably all school children wear new clothes, take the bath early in the morning. The whole school is decorated. The Brahmin is called in to perform the Puja. They observe a holiday for Sarasvati Puja.

I feel the Sarasvati puja was first started in this area. However, in Gujrat, the own area of river Sarasvati, the Goddess Sarasvati is worshiped with Mayur as her Bahana. In the last history conference at Nagpur under Itihas Sankalana Yojana, when I enguired from Dr. Ambe, a historian from Gujrat, about this difference Dr Ambe answered that it might be due to influence of Mayurbhanj where Goddess Saravati was first worshiped in Idol form.

Goddess Sarsvati is also known as goddess of music. The Greek goddess of music is Minerva. She also keeps a violin as the symbol of music. I think with copper business the Matsya people spreaded the thought of Sarasvati to the Europeans. Since, Matsya is also described as Mina in Bengal, I think the word Mirerva was derived from the Minah + bha meaning the light of Matsya.

I conclude my article with a pray to Goddess Sarasvati. ❑❑❑

What Mathematics is ... ?

Kedar Chandra Parida,
(M.Sc., M.Phil.), Dept. of Math.

M - Memorising

A - Ability to understand

T - Thinking

H - Hand Working

E - Enjoyable

M - Measurable

A - Aptitude

T - Talent

I - Interesting

C - Creativity

S - Systematic Study

The word Mathematics has been derived from the Greek word "MATHEMA" which means "Science". Literary it means "the Science of number, space and quantity". "MATHEMATICS" can also be peculiarly defined as "HE" is sitting between two "MAT" and his degree is "ICS".

Some coment abort the MATHEMATICS were :

It appears to me that if one wants to make progress in Mathematics one should the masters and not the pupils [N.H. Abel]

Mathematics may be defined as the subject in which we never know what we are talking about, nor whether what we say is True. [Bertrand Russell].

Mathematics is largely a youngman's game. LPP (Linear Programming Problem) is atheleticism of the intellect. [Nobert Wiener]

Mathematics is the queen of Science and Arithematic is the queen of Mathematics. [K.F. Gauss]

The essence of Mathematics is its freedom. [George Cantor]

Physics became a science only after the invention of differential calculus. [G.F.B. Riemann]

God made integers, all else is the work of man. [L.Kronecker]

Each natural science is real science only so far as it is Mathematical. [Emmanuel Kant]

Mathematical proofs, like diamonds are hard as well as clear, and will be touched with nothing but strict reasoning. [John Locke]

But the most acceptable definition is that mathematics is the science of reasoning. The mathematical reasoning is generally based on some basic (Fundamental) assumptions namely Axioms and Postulates.

Mathematics is useful to all. We need mathematics every where. Without mathematics we are unable to live. Mathematics is not difficult. Basic Mathematics is easy to grasp, infact, much easier than most of other subjects. But people donot bother to study it systematically, so they find Mathematics to be difficult. The ability to understand a topic often requires the mastery of previous topics, since each new discussion and new concepts often depends upon the prvious work. A major difficulty faced by students in learning Mathematics is their failure to keep up with discussions on a regular basis.

Mathematics is nothing, it deals with four operations - Addition, Subtraction, Multiplication and Division. If we know the addition, we claim that we know the subtraction, for example -5+2=-3 which is same as 2–5=-3, so subtraction can be expressed in terms of addition. Similarly the division can be expressed in terms of multiplication for examples :

$15 \div 3 = 15x\frac{1}{3}$. But the multiplication can be expressed as the addition, for examples :

$4 \times 3 = 4+4+4$ or $3+3+3+3$

Thus if we know addition then we can know the other three operations and understand it.

Mathematics is predictable and reasonable with sufficient evidences. We can make it enjoyable and interesting by simple thinking such as :

<u>Example 1 :</u>

I can be able to say your Age ?

Procedure : i) Write your age on a paper

(ii) add it to my lucky number 94. (as our college became Aided on that year)

(iii) The integer in the hundred's place be removed and added that integer to the result.

(iv) Add my other lucky number i.e. 5 [the age of my son] to the result, the final result gives you your age.

Am I correct ?

<u>Example 2 :</u>

I know the Answer.

Procedure : (i) Write any counting number.

(ii) Add it with the next number.

(iii) Add 9 to it (which is the last digit of the year of Silver Jubilee Celebration) of th College

(iv) Divide the result by 2.

(v) Subtract the original number

(vi) Your final answer is 5.

Am I Correct ?

Example 3 :

Can all counting number equal to zero ?

It is impossible to solve the equation $x^2 + 1=0$ in the real field. To solve this equation we require we require the complex field. In this field we use an imaginary number $i = \sqrt{-1}$ i.e. $i^2=$ 1.

$i^2 = i \times i$

$\Rightarrow i^2 = \sqrt{-1} \times \sqrt{-1}$

$\Rightarrow i^2 = \sqrt{-1 \times -1}$

$\Rightarrow i^2 = \sqrt{1}$

$\Rightarrow i^2 = 1$

$\Rightarrow -1 = 1$

$\Rightarrow 0 = 2$

$\Rightarrow 0 = 1$ (dividers by 2)

Am I Correct ?

Example 4 : Can 1 + 1 = 1 ?

[1 unit + 1 unit = 1 unit]

The answer is definitely yes.

Procedure : (i) Move 1 km in any direction (From A to B)

(ii) Then rotate 120^0 to left and again move 1km. [From B to C]

(iii) What is your displacement ? [From A to C]

Look at this Figure [Which is a equillateral triangle]

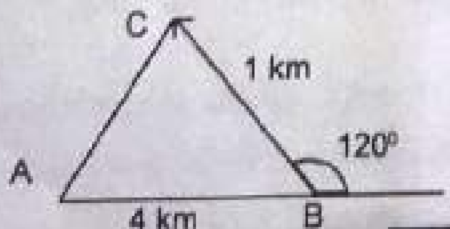

Am I Correct ?

Example 5 : I can be able to say the day of the new year, 2009 if you say me the date only.

Procedure : (i) Use the following lucky number according to the month

January & October — 4, April & July — 3, May — 5, June — 1, August—6, September & December —2, Feb., March & Nov. — No Lucky number

(ii) Add the Lucky no. date and divide the result by 7 and find out the reminder.

(iii) The day is as follows : If reminder will be 1 — Sunday, 2 — Monday, 3—Tuesday, 4 — Wednesday, 5 — Thursday, 6— Friday, 7—Saturday

Am I correct ?

Example 6 : Can I find A = 0, B = 0 But AB = 0. This is possible in the vector space and also matrix space, i.e.

Example 7 : I can give you two number which are square of each other.

Solution : Let x & y are such number.

Then $x^2 = y$ and $y^2 = x$

$$\Rightarrow x^4 = y^2 = x$$
$$\Rightarrow x^4 = x \Rightarrow x^3 = 1$$
$$\Rightarrow x^3 - 1^3 = 0$$
$$\Rightarrow (x-1)(x^2+x+1) = 0$$
$$\Rightarrow x^2 + x + 1 = 0$$

which is a quadratic equation (a=1, b=1, c=1). Solving we have

$$x = \frac{-1+\sqrt{3}i}{2} \text{ or } \frac{-1-\sqrt{3}i}{2} \text{ where } i = \sqrt{-1}$$

if $x = \frac{-1+\sqrt{3}i}{2}$, then $y = \frac{-1-\sqrt{3}i}{2}$

if $x = \frac{-1-\sqrt{3}i}{2}$, then $y = \frac{-1+\sqrt{3}i}{2}$

i.e. $\frac{-1-\sqrt{3}i}{2}$ and $\frac{-1+\sqrt{3}i}{2}$ are square of each other.

Example 8 : Can 6 = 1 ?

Solution : Let x = 3

$\Rightarrow x.x = 3x$

$\Rightarrow 2x^2 = 2 \times 3x = 6x$

$\Rightarrow 2x^2 = 6x + x - 3$
$\Rightarrow 2x^2 = 7x - 3$
$\Rightarrow x^2 + x^2 = 4x + 3x - 3$
$\Rightarrow x^2 - 4x + 3 = 3x - x^2$
$\Rightarrow (x-3)(x-1) = -x(x-3)$ (Factorisation)
$\Rightarrow x - 1 = -x$
$\Rightarrow 2x = 1$
$\Rightarrow 2 \times 3 = -1$ ($\because x = 3$)
$\Rightarrow 6 = 1$
Am I Correct.

Example 9 : I Can draw the irrational number.

Irrational Number : Which is not rational i.e. can't be expressed as the fraction. But it can be drawn. For example $\sqrt{2}$.

Procedure : Draw a right angle tringle whose sides are 1 unit ; then its diagonal is $\sqrt{2}$.

Figure :

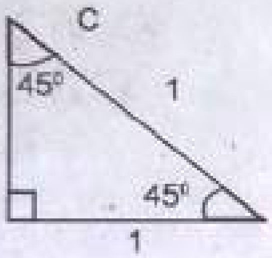

Am I Correct ?

Example 10 : $0.\bar{9} = .99999$..........upto∞ Can we reach at 1 ? Yes.

Solution :

$\text{Let } x = 0.\bar{9}$ ....(i)
$\Rightarrow 10x = 9.\bar{9}$ ....(ii)
eq(ii) – eq(i)
$\Rightarrow 10x - x = 9.\bar{9} - 0.\bar{9}$
$\Rightarrow 9x = 9$
$\Rightarrow x = 1$
$\Rightarrow 0.\bar{9} = 1$
(Am I correct ?)

So, friends, solution to our daily life problems can be made by applying mathematical concepts correctly. Mathematics, may it be simple or complex plays a key role not only in the

field of science and technology but also in the fields of humanitics.

Lastly, if I say life starts from "Zero" i.e. a big concept of Mathematics and ends in "Zero" i.e. again mathematics.

We can not think of Modern Mathematics without "Zero" because mostly we calculate in decimal system and the decimal system is meaningless without "Zero". Again we should feel proud that the element "Zero" is the contribution of Indians, not the western, because of our "Sunyabadi Philosophy".

ଆପଣ ଅନେକ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜଣାଣରେ ଶୁଣିଥିବେ ଯେ, ହେ ପ୍ରଭୁ ମୋର ଯାହା ଥିଲା, ସବୁ ତୁମ ପାଦ ତଳେ ସମର୍ପଣ କରିଦେଲି । ତେଣୁ ଅବଶେଷରେ ଯାହା ରହିଲା ତାହା ଶୂନ, ଏପରି ଭାବଧାରା ଭାରତକୁ ବାଦ୍ ଦେଲେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସଭ୍ୟତାରେ ପ୍ରାୟ ନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ । ❑❑❑

AMAZING FACTS

Sucharita Jitbabu,
+3 1st Year Arts (Hons.)

- ❑ Dolphins sleep with one eye opened.
- ❑ A chrocodile sheds tears only when it eats
- ❑ A blue whale's tongue weighs more than an elephant
- ❑ Octopus are inteligent animals and have the ability to learn
- ❑ An Cotopus in London learn how to twost the lid of a jar to reach the crab inside.
- ❑ The anaconda is the world's heaviest snake and weighs upto 230 kg. ❑❑❑

10 BODY FEETS

Sabita Nath,
+2 1st Year Arts.

- ❑ Eyes are constantly in mention even during sleep.
- ❑ It takes 14 muscles to smile.
- ❑ Nails grow faster in summer than in winter.
- ❑ Right-handed people's nails grow faster in right hand. Left handed people's nails grow faster in their left hand.
- ❑ The finger nails grow 4 times faster than the toe nails.
- ❑ The nose can recognize upto 4,000 different smells.
- ❑ The body sheds about 18 kg of dead skin in a life time.
- ❑ The household dust is mostly made up of dead skin cells.
- ❑ Longest living cells are the brain cells. They can last for the entire life time.
- ❑ Most taste are closely linked to smells. ❑❑❑

TOWARDS GENDER EQUALITY

Prof. M.M. Das
Ward No.10, Baripada

For various historic and cultural reasons, women are a vulnerable section of our society. Several macro indicators related to education, health, employment and economic participation points towards an adverse status of women vis-a-vis men. It is a fact that gender inequality is not only economically inefficient but also leads to social incoherence which is detrimental to the developmental proeess of India.

Human deprivations in the developing countries like India are largely due to the neglect of females as part of human resource development. It is true that two third of the economic growth of the country occurs due to the human capital which develops mostly by the empowerment of women. The world bank study of 192 countries in 1995 indicated that 64 percent of a country takes place due to human and social capital while the Natural and Physical capital resources contribute merely 15 percent and 20 percent respectively. So India should improve the capabilities of females for rapid economic development.

Unfortunately large inequalities still prevail in India in the improvement of capabilities of females and males in different spheres of life. Discriminations are all around against females in different spheres such as educational attainments, provision of health, economic activities and political participation etc.

Adult female literacy as percent of males in India in 2003 stood at 65 percent. The enrolment of females at the entire primary, secondary and tertiary levels remained below as compared to males in 2003. The combined all levels enrolment ratio of females was 56 percent while it was 64 percent in case of males which indicates gender inequality in education women in India also suffer much in health related aspects such as maternity mortality rate, total fertility rate and women using contraceptives.

The share of women in economic opportunities is poor. Out of earned income, it consisted only 38 percent of the share of males in 2003. Adult female activity rate as percent of males amounted to 50 percent in 2003. Participation of females in market activities was only 35 percent out of the total time allocation to market and non-market activities while in case of males it was 92 percent in 2001.

India is ranked 127 for Human Development Index (HDI) out of 177 countries and 98 for Gender Development Index (GDI). Out of 140 countries in 2003 as reported in Human Development report 2005. India is behind many developing countries including - Srilanka and China in terms of HDI arid GDI values and ranks. Child and Women deprivations are still widespread in India. Infant mortality rate (IMR) amounted 63 per 1000 in India in 2003. There are 47 percent under weight children under age 5 indicating their poor health. According to the population census, 2001, there are 12.5 m children working as Child Labour in the age group of 5 to 14. Maternity mortality rate per 100,000

live births was 540 in 2005. While it stood at 56 in China, 92 in Srilanka and 380 in Bangladesh.

The economic reform measures initiated in 1990s and consequent fiscal policies have widened gender differences in the country. Studies on the effects of budgets on the economy of the country indicate that India's impressive economic growth in the last two-decades have not succeeded in addressing the deprivations of women in India. Several macro indicators on education, health, sex ratio, economic participation etc. point out the existing imbalance in the status of India's female population vis-a-vis men.

Gender equality is imperative for the development of a country as women can play significant role in the social, economic and political activities of a country. Women play significant role in the education of the family and thereby promoting sustainable development of the country. The involvement of women in the decision making process is highly conducive to the overall welfare of the people. Gender equality enables the country to achieve higher economic growth with human face. Gender equalities also allow the people to meet their choice such as freedom of thought, guaranteed human rights and dignity of labour. Recent advanced developing countries like Hongkong, Taiwan and South Koria achieved success in the development of the countries due to the opportunities provided to the women.

The commitment, to gender equality is well established at the highest policy making level — the constitution of India. Articles 14, 15, 15(3), 39 and 51 1(A)(C) etc. provide for gender equity. The National Policy for empowerment of women — 2001, envisaged introduction of gender perspective in the budgeting process as an operational strategy. These provisions are effected and supplemented by the legal framework.

The plan documents over the years reflected the evolving trends in gender matters "The report of the Committee on the status of Women (Titled towards equity) brought out by government of India pointed out that the development trajectory of the country had adversely affected women and created imbalances and disparities. The consciousness created by the reports led to changes in polices towards development of women in the Five Year Plans. However it was only in the seventh five year plan that specific attention was paid to allocation for programmes / schemes which were directly beneficial to women. The seventh five year plan introduced the concept of monitoring of 27 beneficiary oriented schemes for women by DCWD. The exercise continues and the number of schemes covered is being expanded.

The eighth five year plan highlighted for the first time a gender perspective and need to ensure a definite flow of funds from the general development sectors to women.

The Ninth Five Year Plan adopted the "Women's component plan" as one of the major strategies and directed the central government and state governments to ensure that not less than 30 percent of the funds benefits are earmarked in all the women's, related sectors. Special vigil was advocated through an mechanism to ensure that the stategy brings forth a holistic approach towards empowering women.

Ex-President A.P.J. Abdul Kalam said "Empowering Women is a prerequisite for creating a good nation. When women are empowered, Society with stability is assured." Empowerment of women is essential as their thoughts and value system ultimately lead to a good nation. Empowerment of women involves many things — economic opportunity, proper rights, political representation, social equality and personal rights etc. The national policy of empowerment of women has set certain clear cut goals and objectives. The goal of the policy is to bring about the advancement and empowerment of women.

Among the different measures undertaken to bring about the advancement and empowerment of women, two measures are notable — they are (1) Women Education and (2) Gender budgeting.

WOMEN EDUCATION :

Educated women are empowered women. Although education is essential for every one, but in case of women, it is more significant. Female education not only opens up vast avenues and opportunities for growth but also affects families and future generations also. The advantages of female education are :-

(a) Education plays imponant role in bringing about awareness on Women's rights.

(b) Education of a girl child is most effective means to counter gender discrimination.

(c) It also enhances the status of women to know their rights and to gain confidence to claim them.

(d) Children's educational attainments are linked to the education of parents and mothers education is more influential than father's as she is the primary source of influence on the children.

(e) Educated women can recognize the importance of health care and know how to seek it for themselves and children.

(f) Education empowers women to take decisions about themselves, their families and their communities.

Thus education of females is a step to bring gender equality.

Due to the importance of Women's education to bring gender equality the government of India has given emphasis on elementary, higher education, vocational education, technical and professional education at different levels.

As a consequence of measures taken by government for encouraging women education, women literacy rate, enrolment in primary, secondary, higher and vocational and professional educational institutions have increased. Since 1950-51 Women literacy rate has gone up from 29.76 in 1981 to 54.16 in 2001. The participation of girls has increased manifold in primary, middle, secondary, higher secondary and higher education levels from 28.1 percent to 44.1 percent, from 16.1 percent to 41.8 percent, from 13.30 percent to 39.5 percent and from 10 percent to 39.9 percent respectively.

GENDER BUILDING :

As the nodal Ministry for women, the ministry of women and child development has been undertaking several initiatives for empowerment of women. In this context the ministry has honed gender budgeting as a tool for achieving goals and targets enshrined for women in our constitution, plans and policies. In 2004-05, the Ministry adopted "Budgeting for Gender equity" as a mission statement. Union Budget 2005-06, included for the first time a statement on gender budgeting. The introduction of a gender budget statement in the union budget has served the purpose of institutionalization of the gender budgeting initiative of the government.

Gender budgeting is a dissection of the government budget to establish its gender differential impacts and to translate gender commitments into Budgetary commitments. The gender Budgeting looks at the government budget from a gender perspective. It assesses how the budget addresses the needs of women in the areas of health, education and employment etc. Gender budgeting does not seek to create a separate budget but it takes affirmative action to meet specific needs of women. It is a tool to scrutinize the government budget to reveal its gender differentiated impact. The rational of integrating gender into budgetary policy has dual dimensions of equality and efficiency.

Gender Budgeting provides a way of assessing the impact of government revenue and expenditure on women. The activities constituting the gender budgeting exercise includes :-

(a) Addressing the gap between policy commitment and allocation of resources for women through sufficient resource allocation and gender sensitive programme formulation and implementation.

Tenth Five Year Plan (2002-07) marked another significant step forward as it envisaged "immediate action in tying up these two effective concepts of women component plan and gender budgeting to play a complementary role to each other and thus ensure both preventive and post facto action in enabling women to receive their rightful share.

The document, the Eleventh plan approach paper reads "An important divide which compels immediate attention relates to gender special focussed efforts which will be made to purge society of these malaise by creating an enabling environment for women to become economically, politically and socially empowered". Thus the approach paper to the 11th Plan has given emphasis on empowerment of women. In a unique move, the govt has constituted a committee of "feminist" economists to ensure gender sensitive allocation on public resources in the 11 Five year plan, a step it hopes will promote gender equality and more inclusive growth.

Dr. Amartya Sen, in his key note address on Transition to sustainability in the 21st Century in Tokyo on 15th May, 2000, said .... "We need a vision of mankind not as patients whose interests have to be looked after, but as agent who can do effective things — both individually and jointly". Thus gender budgeting initiative is an attempt to give "women agency" i.e. the power, the place in the structure of governance that enables them to direct the local and macrc economy to serve their choices. ❑❑❑

TASAR CULTURE AN UNIQUE DEVICE FOR THE ECONOMICAL UPLIFTMENT OF MAYURBHANJ DISTRICT.

Dr. Sanjukta Mohanty,
Lecturer in Zoology.

INTRODUCTION :

Mayurbhanj is one among third district of Orissa with a glorious part history of tasar culture. The district is named after the names of two medieval dynasties the " Mayuras " and "Bhanjas". The rulers of the Bhanja dynasty continued to rule over this princely state in unbroken continuity since the 9th century A.D, till it merged with Orissa state on 1st January 1949.

The district is located at nothern Orissa. It lies between 850 40'E and 870 11' east longitude between 210 16'N and 220 34' north latitude. In the north it is bounded by Singhbhum district of Jharkhand and Midnapur district of West Bengal. In the south it is bounded by Keonjhar and Balasore districts of Orissa. in the east by Midnapur district of West Bengal and Balasore district of Orissa and in the west it is bounded by Keonjhar district of Orissa and Singhbhum district of Jharkhand.

Topographically the district can be demarcated in to three natural regions viz plains comprising Baripada and Kaptipada sub-division in the East Plateu of North East comprising of Bamanghati and Panchpir subdivisions and hill areas in the centre sorrounded by gigantic and be wildering similipal range. The district covers a total geographical are of 1041, 8 sqkms (6.6.8 cent of Orissa state) of which 45 percent i.e. 4766 sq.kms. are forest clad.

The central portion of the district is covered by a group of hills known as Similipal hills and in the southern extremity of this group is the Meghasani hill (3,824 feet above MSL) the other important hills are Dhudru Champa, Gorumohisani, Badampahar etc. The peaks are densely wooded except the regular passes which are inaccessible. However, these mountainous regions are becoming more and more accessible as the forest wealth is being progressively subjected to eploitation. The district has a sub-tropical climate. The average rainfall in the district is 1648.2mm. The variation of rainfall from year to year is not very large. On an averge there are 83 rainy days.

In order to understand the economics of tasar culture in the Mayurbhanj district, it is imperative to have a birds eye view of the socio-economic profile of the district. (Table -1) Since time immemorial Mayurbhanj is known for its rich vegetation and forest

flora. The tasar host plants were plenty for silkworm rearing. The rearing of tasar silkworm and collection of tasar cocoons has been practising since Moghal regime.

STATUS OF TASAR CULTURE IN THE DISTRICT :

Tasar culture is indigenous to Mayurbhanj and was practised in eleven blocks of the district, i.e. Kuliana, Baripada, Suliapada, Bisoi, Morada, Saraskana, Sukruli, Shyamakhunta and Thakurmunda. It is an important subsidiary occupation of large number of tribals. The important food plants for the particular culture is Asna, Arjun and Sal. The rearing is done outdooor either in natural or economic plantation. Approximately, 60 to 70 percent of tasar rearers in the district depend on natural forest. Lease money is paid to the forest department and in return the forest department has been instructed to have twenty percent of the total plantation, Arjun and Asan Plants.

HUMAN RESOURCE IN MAYURBHANJ

There are 65tribal villages inside Similipal Biosphere Reserve, out of which 4 are inside the core-area. The population of these villages is roughly 25,000. Besides about 200 villages are found in the periphery of SBR where the maximum tribal population are residing. The chief tribal comunities inhabiting SBR area are Kolha, Santhal, Majhi, HO, Bathuri, Bhumija, Purana, Saura, Khadia, Mardadia etc. As wild tasar cualture is forest based, the most of the above tribals are engaged in tasar silkworm rearing.

Tasar cualture is very much associated with spiritual and cultural life of the tribals catering a permanent source of livilihood. It is a suitable agriculture which not only projects the tasar biodiversity of Similipal ecosystem but also is responsible for sustainable development.

TASAR CULTURE ADMINISTATION AND ORGANISATIONAL SET UP

Tasar cocoons being major forest produce export royalty used to be levied from time to time on the business man and traders in weekly markets, whereas the minor forest produce like horns, hides, lac etc were being leased annually. Earlier to 1982, people were free to use foest products like tasar cocoons in any way they could. However, from 1982, attention was paid to the important sources of foest revenue through its proper preservation. Each rearer was charged a fee of Rs. 10/-. Besides the lenience fee on cocoon rearers the dealers were being charged a fee of Rs. 5/- each along with a duty at the rate of Rs. 4/- per Kahan (1600 numbers) of tasar cocoon. In the year 1996-97 the forest were divided in to Reserve Forest under the management of forest department and protected under the revenue department.

After the merging of Mayurbhanj state with Orissa, new charges were marked in tasar culture in the district. It entered in to the cooperative sector. Different government (Central and State) organisation were established in the district for proper maintenance and development of tasar culture in the district. There is a Zonal Office (Assistant Director of Sericulture) of Orissa State Sericulture department at Baripada to look over all administration of the tasar industry in the district. (Table-2) The TRCS Ltd. is the primary society and Orissa state silk federation (Serifed) is the apex society, which deals with purchasing and selling of tasar cocoons. There are 21 TRCS in the district. The tasar rearer's family has to be the membe rof the society by paying Rs.22/- as membership fee and share capital. The TRCS purchase cocoons from the rearers by paying the price fixed by serifed year to year. All the TRCS dispose of their stock of cocoons to the branch of serifed ltd. functioning in the district with a marginal and other tasar products to the government institutions, manufacturers and exporters etc. in addition to meet the needs of weaving units of the state with marginal profits.

Tasar project was implemented during, sixth plan period with assistance of central silk board and swiss development corporation.

TASAR CULTURE FROM ECONOMIC POINT OF VIEW.

As regards to the economics of this tasar culture certain aspects such as plantation area, number of rearers, cost of plantation, dfls its cost, production of cocoons, cost of cocoons, income from cocoons and calculation of profit or loss are delineated.

PLANTATION :

At present in Mayurbhanj district there are two types tasar food plants plantation such as (i) Economic (ii) Natural.

ECONOMIC PLANTATION :

Economic plantation is undertaken by the tasar rearers who are the members of TRCS. The TRCS under take the work of nursing the plants for two-three years and afterwards handed over to the rearers. The rearers are expected to maintain the plants. Each rearer is given one hectare of land for culture, where 7000 plants are raised. The cost of plantation is about Rs. 5160 which is borne by the TRCS. the rearers do not invert anyting in the maintenance of plantation. So while calculating the profit or loss, the cost of plantation has not been taken into account.

(ii) Natural Plantation :

In the year 2003-04 tasar culture was done in 1325 hectares by 1325 rearers. The rearers have to pay a minimum sum for rearing the tasar in natural forest.

DFL'S PRODUCTION AND COST :

DFLs are supplied by the department of Sericulture through TRCS to the rearers at a subsidized rate. The rearers have to pay Re 1 per dfl till the year 1998-99 from 1999-2000 onwards the rearers have been paying Rs. 2 per dfls. So the cost of dfls, if we analyse from 1996-97 to 2003-04 it was about 4.15 lac in 1996-97 4.43 lac in 1997-98, 2.93 in 1998-99, 3.12 in 1999-2000, 1.69 lac in 2000-01, 3.38 lac in 2001-02, 3.43 lac in 2002-03 and 0.49 in 2003-04. The production depends upon the number of dfls supplied and several abiotic factos such as temperature, humidity, rainfall, photo period etc. Unless any environmental hazards occurs it gives a good production for e.g. in the year 1999-2000 the number of cocoon produce was less ie. 60,60,124 (number) in comparision to other years due to cyclone in 1999 (Table -3). The returns from the purchase of cocoons depends on the rate given by TRCS. Almost the returns is more than the total cost spend by the rearers. So there is always profit in this agrobased industry.

CONCLUSION :

Inspite of the profitability of the tasar culture, it is not popular due to several problems such as socio-economic problems, rapid depletion of forest area, inadequate supply of silkworm seeds, insufficient knowledge in rearing, financial difficulties, rapid migration of youth to the towns, marketing problems etc. But still the prospect of this cultivation is very high because tis practice is warranting human activities for creation as conservation of forest providing ample job oppertunities and it contibutes in big way to the natural economy. Besides all this it has several positive advantages when compared to other agricultural crops. One tasar rearer with investment of Rs. 100 can earn Rs. 9000 in 145 days.

(i) fallow land is used for it. (ii) One hectare of wasteland can generate revenue worth Rs. 10, 597/ per year (iii) One hectare can generate employment of 1072 mandays in a year. (iv) A better maintenance of the ecosystem will be ensured.

So in view of ample socio-economic benefits of tasar culture efforts should be made for its develoment in the districts. Which is bestowed with all raw materials by nature.

TABLE –1
SOCIO-ECONOMIC PROFILE OF MAYURBHANJ

Sl.	Particulars	Figures	Remarks
1	Total Population	2221782	2001 (Provisional)
	(a) Male	1211982	1991 census.
	(b) Female	1099800	
	(c) ST	1090626	
2	Rural Population	2066375	
3	Urban Population	155407	
4	Total Area	10418 sqkm.	
5	Literates	52.43	
	Males	66.38	
	Females	38.28	
6	Total Workers	1030229	
	(a) Cultivators	287509	
	(b) Agricultural Labourers	396769	
	(c) Marginal workers	412342	
	(d) Main workers	617887	
7	Land utilization pattern (in acres)		
	(a) Net area shown	340596	
	(b) Current fallows	55978	
	(c) Other fallows	44333	
	(d) Cultivate waste	50510	
8	Area under irrigation in Hect.		
9	Area under forest (sqkm)	4392	

Source : Districts, at a glance, Directorate of Economics and Statistics, Orissa, 2001

TABLE –2 (I)
UNITS OF GOVERNMENT OF ORISSA AND OTHER SOCIETIES

Sl. No.	Units of Tasar
1	Assistant Director of Sericulture and Assistant of Tasar Co-operative Societies Ltd, Baripada.
2	State Sericulture Researc Office, Baripada
3	Pilot Project Centre Chandua.
4	Tasar Seed Stations – Kaptipada, Thakurmunda and Baripada
5	Tribal Training Centre, Bangriposi
6	Lodha Training Centre, Suliapada
7	Tasar Reeling and Spinning Centers Kaptipada and Kuliana Baincha, Bhuasuni.
8	Seed Multiplication Centers (20 No.)

TABLE – 2 (II)
UNITS OF TASAR AND COOPERATIVE SOCIETY LTD.

Sl. No.	Units of Tasar and Silk Co-operative Society.
1	O.S.T. and S.C.B. Branch Manager, Baripada
2	T.R.C.S. Ltd. (21 No.)
3	Mulberry Research Co-operative Society (MRCS), Thakurmunda.

TABLE – 2 (III)
UNITS OF CENTRAL SILK BOAR AND GOVT. OF INDIA

Sl. No.	Units of Central Silk Board and Govt. of India.
1	Research and Extension Centre, Central Training Institute Training Institute, Baripada.
2	Basic Seed Multiplication and Training Centre, Central Research and Training Institute, Baripada.
3	Regional Tasar Research Station and Central Research Training Institute, Baripada.

TABLE – 3

Dfls Production of cocoons , cost, returns, profit and loss.

Year	Dfls supplied No.	Cost of Dfls (Rs)	Cocoon produced (No.)	Cocoons purchased by TRCS (No)	Cost of production of cocoons (Rs)	Total Cost 3 to 6 (Rs)	Returns from Cocoons Rs	Profit (Rs)	Loss (Rs)
1996-97	415165	4,15,165 4.15 lac	10421552	9421010	1505335 15.05	1920500 19.20	35.59	16.39	
1997-98	443887	4,43,889 4.43	11436336	11436000	165195 16.51	2095802 20.95	39.06	18.11	
1998-99	293814	2,93,814 2.93	6060124	443200	875351 8.75	1169165 11.69	20.69	11.94	
1999-2000	156148	3,12,296 3.12	3141364	3140000	453752 4.53	7.65	10.72	6.19	
2000-2001	84746	1,69,492 1.69	4632000	2172800	66906 6.69	83806646 8.38	14.72	6.09	
2001-2002	169157	3,38,314 3.38	7222400	5748800	1043235 10.43	13.81	30.96	17.15	
2002-2003	174542	3,43,084 3.43	9267200	3427200	1338595 13.38	16.81	52.96	36.16	
2003-2004	24797	49,594 0.49	12960000	6472000	1871999 18.71	19.2	44.29	25.09	

POEM

A TRUE FRIEND

Biplab Kumar Dash
+3 Ist Year Arts (Pol. Sc.)

Some one who shares
every bit of life with you,
Some one who does not
compete with you,
Some one who is genuinely
happy for you,
Some one who tries to cheer up you
when things go wrong,
Some one who supports you at all time
the only person who always thinks of you,
The friend is ever true for you. ❑❑❑

HOW BEAUTIFUL IS THE RAIN

Mamita Rana
+2 IInd Year Arts

How beautiful is the rain
when it drops on the earth
It relieves everybody from the heat
How beautiful is the rain!
when it drops on the plain
It makes the field full of grain
How beautiful is the rain !
when it drops on the ground
It makes a clattering sound
How beautiful is the rain !
when it drops on the land.
All over, the rain water spread.
How beautiful is the rain!
When it drops in front of our house.
(feel happy and amaze
Because I love the rain so much. ❑❑❑

TEN WORDS

Parimita Rout
+3 Ist Year Sc. (Botany Hons.)

The most selfish — one-letter-word
"I" — Avoid it.
The most satisfactory — Two-letter-word
"WE" — Use it.
The most poisonous — Three-letter-word
"EGO" — Kill it.
The most used — Four-letter-word
"LOVE" — Value it.
The most pleasing — Five-letter-word
"SMILE" — Keep it.
The fast spreading — Six-letter-word
"RUMOUR"—Ignore it.
The hardest working — Seven-letter-word
"SUCCESS" — Achieve it.
The most enviable — Eight-letter-word
"JEALOUSY" — Distance it.
The most essential — Nine-letter-word
"PRINCIPLE" — Have it.
The most essential — Ten-letter-word
"CONFIDENCE" — Trust it. ❑❑❑

Oh! Chemistry

Subhasini Behuria,
+3 2nd Year Com.

Oh Chemistry ! You sickening subject
You have neither aim nor object
Your very name brings shiver
Inside my intestine and my liver.
Your compound, mixture and solution
Are just meaningless illusion ;
Your formulas seem too easy ;
But they make me go crazy ;
The famous laws of Faraday ;
Eat into my brain everyday ;
Dalton's law of partial pressure.
Give me high blood pressure.
After learning oxidation and revolution
My heart undergoes rapid contraction
The relations of Manganese dioxide
Tempt me to commit suicide
Oh! Chemistry! You unwelcome guest,
To tackle you I have a lot of sweet,
You have neither charm nor grace
And are doubtless
Destroyer of human race. ❑❑❑

EXAMINATION OF LIFE

Snehasini Behuria
+2 IInd Year Sc.

God is a good examiner
We all are students.
Life is an answer book
On which we take on examinations.
The World is a hall
The time allowed is three hours
First hour bell rings in childhood
Second in youth
And the third in the old age
The bell of the east hour
Rings the message of God
The examination is over
The copy is snatched
Life there meets an end
Do not try to cheat
The examination is everywhere
Do not try to deceive
By writing usless stuff
You may lose marks
By wasting time and writing nothing.
So write down what you know
so that people may not say.
The paper is lengthy
The time was short
If we fail, we have to come back to a small hall
A new life once more
If we pass, we go to heaven and
Return no more. ❑❑❑

My India

Latika Nath,
+2 2nd Year Science

Punjab is for fighting,
Bengal for writing,
Tamilnadu for duty,
Kashmir for beauty,
Rajsthan for history,
Maharashtra for victory,
Mysore for silk,
Haryana for milk,
Gujurat for peace,
Assam for leaves,
Kerala for brain,
Uttar Pradesh for sugar cane,
Himachal for apples,
Orissa for temples,
Madhya Pradesh for tribals,
Bihar for minerals,
States for unity,
India for Integrity. ❑❑❑

True Friend

Jhuma Rani Sau,
+2 2nd Year Science

Friend is like a helper
who can help in times of need.
Friend is like a player
who can play with you.
Friend is like an advisor
who can advise at the time.
Friend is like a lover
who never let you down.
True friend are those
that can never parted be.
Friend is like a soldier
who can fight for you.
Friend is like a God
who wins the hearts at all.
Friend is like a lawyer
who can win your case. ❑❑❑

For Some One ...

Jyotshna Rani Dalei,
+3 2nd Year Arts

Love the heart,
that hurts you;
But never hurts the heart,
that loves you.
Feel the feelings,
Those are for you;
Don't ignore them,
Unless tested by you.
Understand the matter,
Which are really going on;
But misundertand never,
For only your wrong vision.
Try hard to determine,
A person proper for you;
Don't choose the improper one,
Only by the over view. ❑❑❑

Mystery of Life

Supriya Mohapatra,
+3 3rd Year Arts (Pol. Sc. Hons.)

Life is opportunity utilise it.
Life is challenge meet it.
Life is sorrow overcome it.
Life is journey complete it.
Life is struggle accept it.
Life is promise fulfill it.
Life is mystery unfold it.
Life is adventure dare it.
Life is dream realise it.
Life is duty perform it.
Life is bliss take it.
Life is love enjoy it.
Life is game play it.
Life is song sing it.
Life is not a spectacle or a feast.
It is a predicament. ❑❑❑

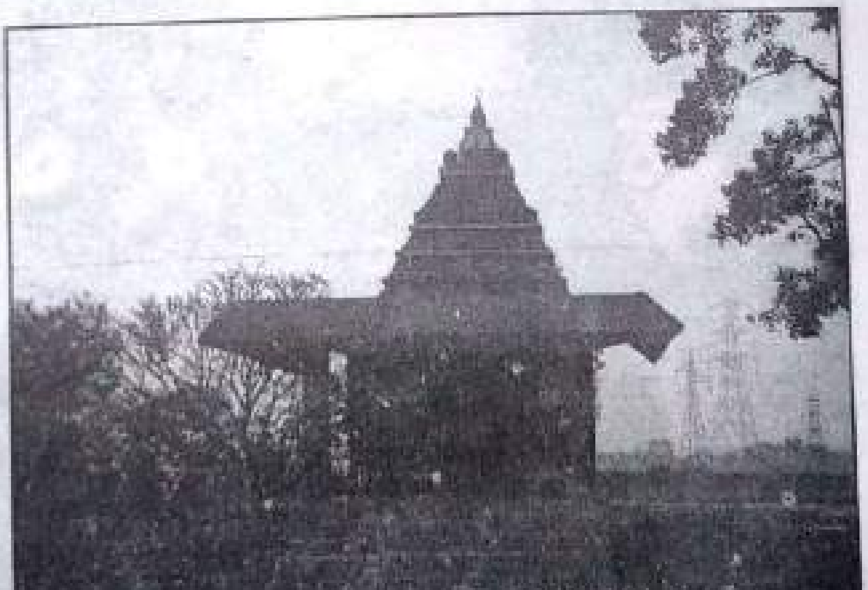

KALI MANDIR, KUCHEI

Fathers

Anindita Mohanty,
+3 3rd Year Sc. (Hons.)

1.	Father of Biology	: Aristotle (384-322 BC)
2.	Father of Botany	: Theophrastus (380-287 BC)
3.	Father of Genetics	: G.J. Mandel (1822-1884)
4.	Father of Modern Genetics	: T.H. Morgan (1866-1945)
5.	Father of Cytology	: Robert Hooke (1635-1703)
6.	Father of Plant Physiology	: Stephen Hales (1677-1761)
7.	Father of Bacteriology	: Antony Van Leewenhock (1632-1723)
8.	Father of Microbiology	: Louis Pasteur (1822-1895)
9.	Father of Moral Philosophy	: St. Thomas Anguinas (1226-1274)
10.	Father of Medicine	: Hippocrates (460-370 BC)
11.	Father of Modern Astronomy	: Nicholas Copernicus (1473-1543)
12.	Father of Biography	: Plutarch (46-120 AD)
13.	Father of History	: Herodotus (484-424 BC)
14.	Father of Experimental Philosophy	: Francis Bacon (1561-1626) ❑❑❑

Swarna Vesha (Baripada)

ସାନ୍ତାଳୀ
ବିଭାଗ

ଆମ୍‌ଦ ହିଲିଞ୍ଜ ସାରି କାଞ୍ଜମେ

ଯାସ୍‌ମୀ ମାର୍ଣ୍ଡି
ତୃତୀୟ ବର୍ଷ କଳା (ସମ୍ମାନ)

କଳା ହପନାଃ ମନେଦ ଡ଼ାଙ୍ଗି କୁଞ୍ଜ୍‌ ଦାଃ ଲେକା ଝିଲାମାଲାଆ, ଆର୍‌ କୁଳି ହପନାଃ ମନେଦ ଲିଞ୍ଜି କାଓରା ଡଡ଼୍‌ହା ରେନାଃ ଦାଃ ଲେକା ବକଲ୍‌ ବଡ଼େ ଗେୟା । ନଃଅୟ୍‌ ନଙ୍ଗା ଉଇହାର୍‌ ଆର୍‌ ବାଂ ବିଚାର୍‌ ଯତ କଳା ହପନାଃ ବାଂ କାନ୍‌ ରେହଁଗେ ଯାଷ୍ଟି କଳା ହ୍‌ପନ୍‌ ଦକ ଭାବିତ୍‌ ଆ କୁଳି ହପନ୍‌ କଦ ଭୋଗ୍‌ ବିନ୍‌ ସାମଗିରି କାନାକ । କଳା କଆଃ ଶାସନ୍‌ ବେବସ୍ଥାରେ କୁଳି କଦ କାଳମୀ କୁଳି ଲେକା ନିଧାନ୍‌ ଆର୍‌ ନାଡାରଗେ । ଚେଦ୍‌ ଲେକାମ୍‌ ମନେୟା ଅନ୍‌କା ଗେମ୍‌ ବେଭାର୍‌ ଦାଲେ ଆକଆ । ଅନ୍‌କା ବେବୁଝେଡେ କୁଳି ହପନ୍‌ ଚେତାନ୍‌ରେ ନେତାର୍‌ ହାଡିଜ୍‌ ହଁ ନାହାଚାର୍‌ ଆଗୁ ଆକାନା । କୁଳି ହପନ୍‌ ମିଦ୍‌ଟାଂ ଜିଵୀ ଆନିଜ୍‌ ଲେକାଦ ବାଂକ ବୁଝାଉ ଆ । ଆଜହଁ ଜାଂ ଜିଲଡେ ବେନାଓ ଓ ଆକାନ୍‌ ହଜ୍‌ କାନାୟ୍‌ । ଆଜାଃ ଜିଵୀ ହଲ୍ମରେ ଆୟ୍‌ ବୀଲେଡେ ଯାମ୍ପାଓ ଓ ଆକାନ, କୁରି ଦୁଲାଲ୍‌ଡେ ସାଜାଓ ଆକାନ୍‌ ଆର୍‌ ବିଟି ଦାଲେଡେୟ୍‌ ଗଲ୍‌ହନ୍‌ ଆକାନ୍‌ ମିଦଟାଂ ମାନମୀ ଦାଲେ କାଦାୟ୍‌ ମେନ୍ତେ ହଜ୍‌ ହପନ୍‌ଦ ଟିକାୟ୍‌ ବୁଜ୍‌ କେୟା । ଅନାଡେ କଳା ହପନାଃ ମନେ ଆଉରି ଆବୁ ଫେରାଓଃ ହାଡିଜ୍‌ଦ କୁଳି ହପନ୍‌ ଢଙ୍ଗାଗେୟ୍‌ ବକଲ ବଡ଼େ ଅଡଃଆ ।

ଯାହାଁନାଃ ବାଂ ଯାହାନାଃରେ କୁଳି ହପନାଃଗେ ଗାଲ୍‌ତି କ ଉଡୁକା । କୁଳି ହପନାଃଗେ ଚୁଗ୍ରିତଦ ବାଲିଜଃଆ । କୁଳି ହପନାଃଗେ କୁକୁମୁଦ ରାପୁଦଃଆ । କୁଳି ହପନ୍‌ଦ କୁକୁମୁ ଞେଲ୍‌ ରେନାଂ ଅଧିକାର୍‌ଦ ବାନୁଃ ଆନାଂ । ଆଜାଃଦ ଅଳାଃ ଦୁଆର୍‌ ହଁଡାୟ୍‌ ରାପୁଦଃଆ । ଅଳାଃ ଦୁଆର୍‌ ବେନାଓ ହଁ କଳା କଆଃ କୁସି ରେନାଂ କାଥା କାନା । ...ଳା ସୁଦି କୁସି ଆଦ୍‌ ମେୟାୟ୍‌ ଏନଖାନ୍‌ ଅଳାଃ ଦୁଆର୍‌ ଏମ୍‌ ବେନାଓ ଦାଲେୟାଃଆ, ବାଂଖାନ୍‌ ବେନାଓ ...ବେନାଓଃ ହଁ ରାପୁଦ ଗିଡ଼ିଃଆ । ମନେ ମନେ ଡେମ୍‌ ବାଛାଓ ଆକାଡେ କଳା ସାଲାଃ ଏମ ରପକ ଖାନ୍‌ ଆଡୁ ...ଲାପାଳା ଗୋଟା ଦୁଲ୍‌ ଦୁଲାଉ ଉତାରଃଆ । ଦିଶମ୍‌ ହଜ୍‌ ଆଡ଼ି ବାଲିଜ୍‌ କାଥାକ ରଳା । କଳା ହପନ୍‌ଦ ମେନ୍‌ ...ଲଖାନ୍‌ ବିର୍‌ ବଲ କାଡେ ବାହା ମହେୟ୍‌ ଟେଙ୍ଗଜ୍‌ ଗଯୟ୍‌ ରେହଁ ସମାଜ୍‌ ଦୟ୍‌ ଆପ୍ନାରେ ଗେୟା । କୁଳି ହପନାଃ ...ରମ୍‌ କପାଳ୍‌ଦ ଞ୍ଜୁଡାତ୍‌ ରେଗେ ପାଲେନ୍‌ ।

କୁଳି ହପନ୍‌ ଯଖନ୍‌ ସୁପାଳି ଦାଗଃ ଆୟ୍‌, ଫାଙ୍କଣାଃରେ ଇଲ୍‌ ଅମନାୟା, ହଲ୍ମରେ ରଙ୍ଗ୍‌ ଡାୟ୍‌ ବଦଲଃଆ, ...ନ୍‌ କଖାଗେ ଆଡ଼ି ଗାନ୍‌ କୁକୁମୁ ଞେଲ ଯାନାୟା । ଗାଡେ ସାଲାଃ ଅଡ୍‌ ମୁଚାଦ୍‌ ସେର୍ମା ମୁଚାଦ୍‌ ଚେର୍‌ବେର ...ାନାୟା । କୁଙ୍କାନ୍‌ ନିଶାଡେ ବୁଲ୍‌ ଚାବା କଃଆୟ୍‌ । ତାୟମ୍‌ ମାଣାଂ ଚେଦହଁ ବାୟ୍‌ ଉଇହାର୍‌ ଦାଲେୟାଃଆ । ଇନା ...କ୍ତଦ ଆଜହଁ ଯାନାୟା ଗାଡେ ସାଓଁ ରାଙ୍କା ରମକ୍‌ । ଅକାଦ ବେଶ୍‌ ଆର୍‌ ଅକାଦ ବାଲିଜ୍‌ ଅନାଦ ବାୟ୍‌ ଭାବି ...ାଲେୟାଃଆ । ଆଜାଃ କୁସିଡେ ମନେର୍‌ ମଡନ୍‌ ଗାଡେୟ୍‌ ପାଣ୍ଡେ ଆନ୍‌ଖାନ୍‌ ଅନାଗେ ସର୍‌ବ୍‌ ରେନାଂ ସୁକ୍‌

ମେଣ୍ଡେୟ୍ ଆଇ କାଇଆ । ଯଡ ଦୁଲାକ୍ ଗାଡେ ଠେନ୍‌ଗେୟ୍ ଆଜାଭଲି କାଃଆ । ବାୟ୍ ବାତାଙ୍କା ଆପାବାରେ କଥାଃ ଆକଟ୍ ଚି ବାୟ୍ କେସମାଃଆ ଆୟ୍ ବାବାଆଃ ଏଗେର୍ ରୁହିଦ୍ । ଆଜ୍‌ଦ ଶାଲି ଆନ୍ଧା କଃଆୟ୍ ଗାଡେୟ୍ଯାଃ ମାୟ୍ଯ କାଲାତେ, ଗାଡେୟ୍ଯାଃ ରଜ୍‌ଲାନ୍ଦ୍‌ତେ ଆର୍ ଗାଡେୟ୍ଯାଃ ସିବିଲ୍ ଦୁଲାକ୍‌ତେ । ଅନା ଦୁଲାନ୍‌ଦ ଆଜ୍ ତିନାଂ ଜନମ୍ ହାବିକ୍ ସାଓଁଏ ଏମ୍ ଦାଲେ ଆୟ୍ଯ, ଅନାଦ ବାୟ୍ ଭଇହାର୍ ତିୟୁଃ କାଃଆ । ବାଂଦ ଅନାଦ ମିଛା ଗେୟ୍ଯ ଚି ସତଗେୟ୍ଯ, ବାଂଦ ଏଲେ ଗେୟ୍ଯ ତେ ସାରିଗେୟ୍ଯ ବାଂ ବୁଝାଭ ବାକା କାତେ ଆଜ୍‌ଦ ହର୍‌ଗେୟ୍ ତାଳାମ୍ କାଃଆ । କାନୁମ୍ ଝାଣ୍ଡି ଙ୍ଗେଲ୍ ରେନାଂ ଅବସର୍‌ଗେ ବାଂ ତାହେଁ କଃ ତାୟ୍ଯ ।

ଇଞ୍ଜ ହୁଁ ଅନ୍‌କାଗେ ନାପାୟ୍ ଚରକ ଙ୍ଗେଲ୍ ତିଞ୍ଜ ଗାଡେ ଆନ୍ ତାହେଁନ୍ । ଇଞ୍ଜାଃ ଭଇହାର୍ ତେମା ଭତିସୁତିଗେ ଗାଡେ ଲିଞ୍ଜ ତାହେଁ କାନା । ବିର୍‌ବୁରୁରେ ଖଜ୍‌ପାକଜ୍ କମ୍ କାତେ ଝାର୍ଣ୍ଣି ଦାଃ ଲିଞ୍ଜ୍ କେମ୍ବେଦ୍ ଲାଃଆ । ଆଜାଃ ସିବିଲ୍ ରଜ୍‌ଲାନ୍ଦ୍‌ତେ ଯଡଆଃ ଇଞ୍ଜ୍ ହିକିଞ୍ଜ ଚାବାଲାଃଆ । ଗାଡିଞ୍ଜା ଦୁଲାକ୍‌ରେ ବାଇ କାତେ ଜମଣ୍ଡୁ ଅଲଃ ପାଲ୍‌ହାଓ ତଆଃ ଇଞ୍ଜ୍ ଡିଲାଭ ଲାଃଆ । ଗାଡେୟ୍ଯାଃ କଳାମ୍‌ରେ ଟେଣ୍ଡାର୍ କାତେ ତିନାଂ ରୁଙ୍ଗିନ୍ କୁକୁମୁଞ୍ଜ୍ ଙ୍ଗେଲ୍ ଲାଃଆ । ମନେ ମନେ ତିଞ୍ଜ୍ ଭାବିତ୍ ଲାଃଆ ଯେମନ୍ ଚାନ୍ଦବଂଗାଦ ଆଲିଞ୍ଜି ଜ୍‌ଗେ । ଜନମ୍ ଜନମ୍ ହାବିକ୍ ଆଲିଞ୍ଜ ଗେୟ୍ ସାର୍ଜାୟ୍ ଆଲିଞ୍ଜା ।

ଅଲଃ ଗାଡେଦ ପାଲେନ୍ କୁରି ଗାଡେଦ ବାମ୍ ବେନାଓ ଦାଲେୟ୍ଯାଃଆ । ଗାଡେଃଖାନ୍ ଅଲଃ ପାଲ୍‌ହାଓ ଅକ୍ତ ମନକୁରି ଗାଡେ ହାବିକ୍‌ଗେ, ମେନ୍‌ଖାନ୍ ଜୀବନ୍ ଭୁର୍ ଲାଗିଦ୍ ଜିଙ୍ଗୀ ଜୁରିଦ ବାଂଆ । ଗାଡେ ଜାଲା ଗାଡେ ମାୟ୍ଯତେ ଗାଡେଦ ପାଗଲି ଇକ୍ ଲେକାମ୍ କୁଦାଭ କୁଦାଭ କାୟ୍ଯ, ତାୟ୍ମ୍ ଦ ତାଲାହର୍‌ରେ ପସ୍ତାଓଃ ଗେମ୍ ଗାନଃଆ । ଆପ୍ନାରାଃ ଭର୍‌ସାରେ ବିଚ୍ ରୋଡ଼୍‌ରେ ଦାଜ୍ ବାଗି ଅଟ ଆମାୟ୍ । ମାଣାଂସେନ୍ ସେନଃହିଁ ବାମ୍ ଦିଲ୍‌ଆ ତେ ତାୟ୍ମ୍ ସେନ୍ ଗୁଆଜ୍‌ହିଁ ସାହାସ୍ ତାମ୍ ବାଂ କୁଲାଭଃଆ । ଗାଡେ କୁଳିକ ତିନାଂକ ମାନା ଲିଦିଞ୍ଜା । ଦେନା, ଭନାଂ ମାଣାଂଦ ଆଲମ୍ ତାଲାମ୍ ବାଜ୍‌ତିୟ୍ଯ । କଖା କଖାତେ ନାଇଦ ପାର୍ନଃମେ । ଗାଡେ ମାୟ୍ଯଦ ଆଡ଼ି ମାରାଂ ଡଡ଼ା କାନା ବାଂଖାନ୍ ମିଦ୍ ଦିନ୍ ହିଲଃ ଅନା ଡଡ଼ାରେଗେ ଅନ୍‌କାମ ହାଣ୍ଡୁ ଙ୍ଗଃଆଦ ତିସ୍‌ହିଁ ରାକାବ୍ ହର୍‌ଗେ ବାମ୍ ଞାମ୍ ଦାଲେୟ୍ଯଃଆ । ମେନ୍‌ଖାନ୍ ଇଞ୍ଜାଃ ଗାଡେ ଦୁଲାକ୍‌ରେ ଆଡ଼ିଗାନ୍ ପାଡିୟ୍ଯାଭ ତାହେଁ କାନା, ଆଡ଼ି ଆଡ଼ି କୁକୁମୁଞ୍ଜ ସାମଟାଓ ଦହଲାଃଆ । ତାରୁବ୍ ହାରଡା ରେନାଂ ଜାମାଡେ ହରଃ ଭକୁକଃ ହାଡ଼୍‌ଗାର୍‌ଦ ଅକାରେ ଲଗନ୍‌ଦମ୍ ଠିକା ଦାଲେ ଆୟ୍ଯ । ହର୍ ଏମ୍ ଆଦ୍ ଭତାର୍ କାଃ ଝଃଗେ ବୁଦ୍ଧିଦିଶାଦ ହେକ୍ ଆମା । ଗୁଳ୍ ଗତମ୍ ଆଡେ ରଜ୍‌ଲାନ୍ଦ୍‌ତେ ଯଡଆଃ ଏମ୍ ହିକିଞ୍ଜ୍ ଭତାର୍ କାଃଆ । କଳାମ୍ ତେଡାନ୍ ଅର୍ କାପାଃ କାତେ ହୟ୍‌ତେ ଭଡ଼ାଭ ବାଳାୟ୍ ଭଡ୍ ଜୟ୍ ସାମ୍‌ଟାଓ ବାଳା ମେରେ ତିନାଂ ରାସ୍ତା ବୁଝାଭଃଆ । ଜାଙ୍ଗୀ କାଟୁବ୍‌ତେ ଅଲ୍ ଆକାଦ୍ ଗାର୍ ବାହ୍ଲା କଗେ ଅନା ରେନାଂ ସାଖି ଦୟ୍ ପୁରାଭଆ ।

ଆଡ଼ି ଦିନ୍ ତାୟ୍ମ୍ ଆଜାଃ ଅସଲ୍ ରୂପ ତାୟ୍ଦ ସଦର୍ ଇଦିଏନା । ବେଶ୍ ଞାମ୍ ରେନାଂ ଦୁଲାକ୍‌ଦ କାଟିକ୍ କାଟିକ୍‌ତେ ମାଲ୍‌ଛା ଇଦିଏନା । ଯାହାଁ ସନା ଲେକା ଝାଲ୍‌କାଓଃ ଙ୍ଗେଲ୍ ତିଞ୍ଜ ଆପ୍ନାର୍ ଲାଃଆ, ଅନାଦ ସାରିଗେ

ସନାନ୍ଦ ବାଁ କାନା । ଇମିଟେସନ୍ ରେନାଁ ହାର୍‌ମାଲା ଗିଞ୍ଜ ହାରାଲ୍ ଆନ୍ ତାହେଁନ୍ । ଆଜ୍‌ଦୟ୍ ବୁଝାଉ ଦାଲେୟାଃ ରେସେନ୍ ଦୁଲାଳ୍‌ଦ ଚେତ୍ କାନା ସେନ୍ତେ । ଦୁଲାଳ୍‌ଦ କୁହ୍ଲି ଧୂଲିରେ ଖିଲଡ୍ଡୁ ଏନେକ୍ ଦ ବାଁକାନା । ନଆଦ ଭିଣ୍ଡୀ ଖନ୍ ଆଜ୍‌ତେ ସିର୍ଜନ୍ ଇତୁକାଃ ଚାପାଲାନ୍ ଭାବ୍ କାନା । ନଆ ଭାବ୍ ସୁଦି ମିଦ୍‌ଧାଓ ଏମ୍ ରାସୁଦ ଅତ୍‌ୟ ଏନଖାନ୍ ଜଲାଓଦ ଅହ ଆନ୍ ଗେୟା । ଯାହାଁ ସାହ୍‌ଟା ବାଁ ଯାହାଁ ପାହ୍‌ଟା ଜଲା ବାଁଖାନ୍ କୁଳି ହପନେମ ବେର୍‌ବାଦ ଇତାର୍‌ଃଆ । ଖାଲି ଖାଲିତେ ହଳ୍ ଦେଖାଣିଆ ଲେକା ବେଶ୍ ଞାମ୍ କାମ୍ କଜା ହପନତ୍ ଅକାରେୟ୍ ବୁଝାଉ ଦାଲେୟାଃଆ ଦୁଲାଳ୍ ରେନାଁ ଅର୍ଥଦ । ହଳ୍କୁ ସାଓଁ ଖେଲ୍ ସାନାୟ୍ କଜା ହପନ୍‌ଦ ସମାଜ୍ ବଡ଼େ ଗେୟ୍ ବାଡ଼ାୟା ।

ନିତ୍‌ହଁ ଗାତେୟାଃ ଅନା ନିରମାୟା ଆକାଁ ତାୟ୍ ଲୁଟୁରରେ ତାର୍‌କ ଆଞ୍ଜ କାନା । ମିଦ୍ ଦିନିଞ୍ କୁଲି ଲେଦେୟା, ନେତାର୍‌ମା ଗଞ୍ଜେପେଲ୍ ଞାପାମ ଲାଗିଦ୍ ସେଦାୟ୍ ଲେକାମା ବାମ୍ ଦାଳ୍ ହିଜୁଃ କାନା । ଯାହାଁ ତସ୍‌ରେ ଞାପାମ୍ ଗଦଃ କାନ୍ ରେହଁ ବାଁ ରଳ୍ ଲାନ୍ କାତେମ୍ ଏରେଲ୍ ବାଗି ଆଞ୍ଜ କାନା । ଅକାଏନା ତାମ୍ ଅନା ଦୁଲାଳ୍! ଅକା ଏନାତାମ୍ ଅନା ମିଦ୍‌ଠେନ୍ ଜିୟନ୍ ଖାଣ୍ଡାଓ ରେନାଁ ତାମ୍ନାତୁର୍‌ସି ଆନ୍ତେ ଏକ୍‌ରାକ୍ । ଆମ୍ ଖାତିର୍‌ତେ ଆୟ୍ ବାବାକ ରକ୍ ଆଞ୍ଜ କାନା । ଦିଶମ୍ ହଳ୍‌କ ବୟାନ୍ ଇଞ୍ଜ କାନା । ଆମ୍‌ଦ ଇଞ୍ ଗୟାଃ ଗିଡ଼ି ଗେମ୍ ଗାନ୍ ଲେକା । ଇନାଃ ଦିନ୍ ଖନାଃ ସାମ୍‌ଟାଓ ଦହଲାଃ ଯତ କୁକୁମୁ ଡ଼ିଞ୍ଜ ବାଲି ଅକାଃ ଲେକା ମିଦ୍ ଡ଼ଣ୍ଡେକ୍ ଖାନ୍ ଗେମ୍ ଦାସାଓ ଲାହୁକ୍ କାଦାଃଆ ।

ଆକାଃ ମନେରେ ମୋଠେଗେ ଅବଶୋଷ ତାୟ୍ କାନୁଃଆ । ଇଞ୍ଜାଃ କୁକ୍‌ଲି ରେନାଁ ଖାତିର୍ ଗେତାୟ୍ କାନୁଃଆ । ଜବାବ୍ ଲେକା ତେୟ୍ ରଲ୍ ଗୁଆଲ୍ ଆଦିଞ୍ଜା, "ଆମ୍ ସାଲାଃଦ ମନେ ଭୁଲାଉ ଲେକା ଟାଇମ୍ ପାସ୍ ଲାଗିଦ୍ ଗିଞ୍ ଗାତେ ଲେକା । ଇଞ୍ଜ ଚେତାନରେ ଉନାଁ ଆଁଶ ଦହଦ ଆମାଃ ପାଗଲ୍‌ପନ୍ କାନା । ଇଞ୍ ସାଲାଃଦ ଅହଗେମ୍ ଜଟ୍ କଃଆ ଚେ ଆମସାଲାଃ ସାଗାଇଦ ଅଗହେ ଡଲ୍ କଃଆ । ଆଲାଁଆଃ ଞାପାମ୍‌ଦ ଟାଟ୍‌କା ଦାଇ ଞାପାମ୍ ଗାଡ଼ି ଲେକା । ଇଞ୍ଜଦ ଆମ୍ ଖନହଁ ଚରକ୍ କୁଳି ସାଓଁ ଇଞ୍ଜାଃ ବାପ୍ଲା ରେନାଁକ ଠାଉକା ଆକାଃଆ । ସମୟ୍ ସେଟେର୍ ଲେନ୍‌ଖାନ୍ ଆମ୍‌ହଁଞ୍ଜ ଗିରା ଆମାହ୍ନାଃ ।" ମିଦ୍ ରଗଲ୍‌ତେ ରଳ୍‌କାତେ ନାଙ୍ଗାକ ଜିରିଞ୍ଜ ଆକାଙ୍ଗାଦେ ମଟର୍‌ସାଇକଲ୍ ଏ ଷ୍ଟାର୍ଟ କେଃଆ । ତାରେନ୍‌ରେ ମୋବାଇଲ୍ ଦହ କାତେ ଅକୟ୍ ସାଓଁ ଚ ଗାପାଲ୍ ମାରାଓ ଗାପାଲ ମାରାଓ ତେୟ୍ ଲାକାଓ ଇଦି କେଃଆ । ନିତ୍ ଏନାଁ ଇଞ୍ ବୁଝାଉ ଏଃଆ, ଗାତେ କୁଳି କଆଃ ବାରନ୍ ହୁନାଁ ଇଞ୍ ବାତାଓ ଲେଖାନ୍, ଇଞ୍ଜଦ ନିତ୍‌ଁ କେରେଲ୍ ହଲମ ବାଞ୍ ଜାଦେ ତାଦେ କଃଆ । ଗାତେଗେ ଗଞ୍ଜେଲ୍ ଆଦେ ଭୁରିଞ୍ କୟୁଃ ଆକାଦ୍ ଦେୟା । ମଟର ସାଇକଲ୍ ତେ ଧୂଳି ଉଡ଼ିୟାଉ ଇଦିଃ କାନା । ରିମିଲ୍ ସେନ୍ ଗୁଳିୟାଉ ରାକାବ୍ କାନ୍ ଧୂଳିତେ ଓଯେମନ୍ ଅଲ୍ ଇଦିଃ କାନା - "ଗାତେରେ ଆମଦ ହିଳିଞ୍ଜ ସାରି କାଞ୍ଜମେ ।" □□□

ତପାଃ କେଃଆଞ୍ ଆମ୍ ଆଲାଃ ସିବିଲ୍ ସାଗାଇ

ଆର୍ଶୁ ମାଣ୍ଡି (ହେପି).
+୨ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ବାହାଗାଲ୍ ଆତୁରେ ମିଦ୍ ମାଣ୍ଡି କିଷାଣ ଏ ତାହେଁ କାନା । ଅକାଃରେଦ ଆଜିକ୍ ଯୁଟୀନ୍ ଆର୍ ଜଳା ଗିଦ୍ରା ମୁନା, ନୁକୁ ଇଦି କାତେଗେ ମିଦ୍‌ଟାଂ ଶାରଞ୍ ତାକ । ଚେଦ୍ ଏମ୍ ମେନା ଏନ୍ତେ ଚାନ୍ଦବଙ୍ଗା ବରାତ୍ ମିଦ୍‌ଟାଂ ଉତାର୍ ଜଳା ଗିଦ୍ରା ଗେୟ୍ ଏମ୍ ଆକାଦାଦ୍ କିନା । ଆର୍ ମିଦଟାଂ କୁଳି ଗିଦ୍ରା ତାନାଃ ଖାନ୍ ହୁନାଂ ଜିଵୀ ପାରେଲ୍ କିଦ୍ ରାସ୍କା କଃଆ । ମେନ୍‌ଖାନ୍ ଆଁଶଦ ଆଁଶ ରେଗେ ତାକିନ୍ ତାହେଁ ଏନା । ଅନା ସୁର୍ ଆତୁ ଚାମ୍ପାଗାଳ୍‌ରେ ମାଣ୍ଡି କିଷାଣ ଇଜ୍ ଲେଟ୍‌କା ଖନ୍ ଯୁମାଉ ଗାତେ କଳା ତାୟ୍ ମେନାୟ୍ । ଉନି ଇଜ୍‌ଦ ରୁପାଲୀ ଞୁତୁମ ମେନ୍ତେ କୁଳି ଗିଦ୍ରା ତାୟ୍ ମେତାୟ୍ । କୁଳି ଗିଦ୍ରାଟା ଆୟ୍ ତେଦୟ୍ ଟୁଙ୍ଗାର୍ ଆକାନା । ମାଣ୍ଡି କିଷାଣ ଆଜିଦ୍ ଗାତେ କଳାଆଃ ନିଧାନ୍ ନାଟାର୍ ଅବସ୍ଥା ବେଣ ପାହିଁଜ୍ ଏ ବାଡ଼ାୟ୍ । ହାଲାମ୍ ବୁଢୀ ବାନାହଲ୍ ଗାପାଲ୍ ମାରାଓ କାତେ ରୁପାଲୀ ବିଟିଦ ଆପ୍ନାର ଅକାଃ ଆଗୁ କାତେ ନିଜର୍ ହପନ ଏରା ଲେକା ହାରାବୁରୁ କାତେ ଶିକ୍‌ନାତ ଏ ରେନାଂ କିନ୍ ରିକା କେଃଆ ।

ମୁନା ଆର୍ ରୁପାଲୀ ଅଲଃ ପାଳ୍‌ହାଓ କିନ୍ ଗାନ୍ ଇଦି ଏନ୍ ଖାନ୍ ମାଣ୍ଡି କିଷାଣ୍‌ଦ ଅଲଃ ଆଶ୍‌ଲା ତେୟ୍ ଭେଦା କେଦ୍ କିନା । ମିଦ୍ ତେକିନ୍ ସେନଃଆ ଆର୍ ମିଦ୍ ତେଗେ କିନ୍ ରୁଆଲା । ଇତୁନ୍ ଆଶ୍‌ଲା ରେହଁ ମିଦ୍‌ଠେନ୍ କିନ୍ ଦୁଲୁବ୍‌ଆ । ଦାକା ଜମ୍ ଛୁଟିରେ କିଷାଣ ଏରା ମିଦ୍ ଧାଓ ତେଗେ ଦାକାୟ୍ ଲୁ ଆକିନା । ବିଟି ରୁପାଲୀଦ ମୁନା ଖନ୍ ଅଲଃ ପାଳ୍‌ହାଓରେ କାଟିଜ୍ ଏ ତେଜ୍ ଧାରା ଗେୟ୍ । ଏନ୍‌ରେହଁ ଆପାଳିଶ୍ ତାକିନ୍ ଦ ବାନୁଃ ଆନାଂ । କୁହି ଧୂଳିରେ ଗାତେ ଗିଦ୍ରାଜ ଘାଓଁ ଖିଲ୍‌କୁ ଏନେକ୍‌ତେ ଉମେର୍ ହଁ ତାକିନ୍ ଟସକ୍ ଇଦିଏନା । ରୁପାଲୀ ବିଟିଦ ମାଣ୍ଡି କିଶାଣ୍ ଆର୍ କିଷାଣ୍ ଏରାଦ ଆୟ୍ ବାବା ଲେକା ଗେୟ୍ ମାନାଓ ବାତାଓ କିନା । ମୁନାହଁ ମାରାଂ ଦାଦା ମେନ୍ତେଗେୟ୍ ଭାବି ଆକାଃ ତେୟ୍ ।

ଦିନ୍‌ଦ ପଲମ୍ ଇଦି ଏନା । ମୁନା ଆର୍ ରୁପାଲୀ ତିକିନ୍ ହଁ ଗିଦ୍ରା ଖନ୍ ବାଲକ୍, ଆର୍ ବାଲକ୍ ଖନ୍ କିନ୍ କୁଙ୍ଗାନ୍ ଇଦିଏନା । ବାନାହଲାଃ ହଲ୍ଲୁରେ କୁଙ୍ଗାନ୍ ରେନାଂ ନାଙ୍ଗା ଶିହ୍‌ରାଉ ସିର୍ଜନ୍ ଆଦ୍ କିନା । ମନେରେ ଲାଗାମ୍ ଆର୍ ଜିଵୀରେ ପଶା ତିନାଂ ଦିନେମ୍ ସାବ୍ ଟାବ୍‌ହାଓ ଦାଳେ କେୟ୍ । ଗୋଟା ସରଗ୍‌ପୁରୀ ପାତାଲ୍‌ପୁରୀ ମନେ ଜିଵୀଦ କାମ୍‌ପାଓ ଆତୁର୍ ବାଲା ଗଦଃଆ । ବିଟି ରୂପାଲୀୟାଃ ତୁକୁନ୍ ମିଦ୍ କୁଙ୍ଗାନ୍ ହଲ୍ଲୁ ଞେଲ୍‌ତେ ସରଗପୁରୀ ରିନ୍ ଦେବ୍‌ଗୁନ୍ କହଁ ତାକାମ୍ ହର୍‌ଜ ଆଦ୍ ଉତାରା । ମନେ ମେନ୍ ଗଦାୟ୍ ବାହା ଲେକା ଟୁଙ୍ଗାଉ ଆଗୁ କାତେ ଆଉରି ଗସଃ ହାବିଜ୍ ଇଞ୍ଜ ବାହା ମସଦ୍ ଏୟ୍ । ମାନ୍‌ମୀ ଜନମରେ ନଙ୍ଗାନ୍ ବଙ୍ଗା ଲେକାନ୍ କୁଳି ହପନ୍‌କ ଅପେଲ୍ ଦାଳେୟାଃଆ ମେନ୍ତେ ଅକୟ୍ ହଁ ବାଜ ଉଇହାର୍ ତେବାଃ କେୟ୍ ।

ଭାବ ତେଗେ ଭାବଦମ୍ ଚାପାଲା । ଭାବ ତେଗେମ ଦୁପୁଲାଲା, ଆର୍ ଦୁପୁଲାକ୍ ତେଗେମ୍ ତପଲଃଆ । ଉନଙ୍ଃ ଖନ୍‌ଗେ ହରଃ ବାନ୍ଦେ, ଚେରା କୟଃ, ମୁଲୁଜ୍ ଲାନ୍ଦା, ଜତେ ହରାପି, ଛେମେକ୍ ତାକାମ ଯତ ପିରିତଃ

ରେଜାଂ ଭାଷାତେ ଗାପାଲ୍ ମାହ୍ରାଓ କ ଏୟୁହବା । ଆଜିନାଃ ସାର୍ଯାଓଃ ଜାନ୍ ଶିଶୁ ଦୁଲାକ୍ ଦୁସୁବାଇଦ ଆସାନ୍ ଆପିନାଃ ମଜେ ରେଗେ କିନ୍ ତେନ୍ ଦହ ଆକାଃଆ । ଲାଜାଓତେ ଆର୍ ବାଂ ହଲ୍ ରଲ୍ ବତର୍ ତେ ଯଦର୍ ରେନାଂ ତାକ୍ରେ ବାଜିନ୍ ଞାମ୍ ଆକାଃଆ । ବଲ୍ହେ ତେଗେ ସେ ମିଦ୍ଦିନ୍ ହିଲଃ ମୁନାଦ ରୁଦି ଆଆର୍ରେ ଚିଠି ମିଦ୍ଙ୍ଗ ଏ ରେଣ୍ଡ୍ ଅଟ ଆଦେୟ୍ଯ । ଖାଟମାଛା ତେୟ୍ ଅଲ୍ ଆଳାଃଆ, ଆମଦ ଇଞ୍ଜିଦ୍ ଦୁଲାକ୍ ରିନିକ୍ ତିଞ୍ଚ । ନଆ କଦମ, ଦସାର କଦମ, କଦମ୍ କଦମ୍ ରିନିକ୍ କାନ୍ ତିଞ୍ଜାମ । ନଆ କାଗଜ୍ ପାଲ୍ହାଓ ମୁଚାଦ ଡାୟମ୍ ରୁପାଲୀ ନାରେନାଃ ଏ ଚମକାଓ ଞଃ ଏନା । ଚିଟି ରୁପାଲୀ ହଁତ ଜିଜ୍ଞୀ ଆନିକ୍ ଜାଂଜିଲ୍ତେ ଗଲ୍ହନ୍ ଆକାନ୍ ହଲ୍ କାନାୟ୍ । ଭଇହାର୍ ମେନାଃଆ, ବିଡାର୍ ମେନାଃ ଡାୟ୍ଯ । ମୁନା ଡେଦ ଏ ଖଜ୍ କାନା ଅନାଦ ବେଣ୍ ଅଜଲ୍ ଏ ବୁଝାଲ୍ ଦାଲେୟ୍ଯାଃ କାନା । ବାନା ହଲ୍ଗେଚ ମିଦ୍ ଭଙ୍ଗୀରେ ଦେଜ୍ ଆକାନ୍ ହଲ୍ କାନା କିନ୍ । ଦୁଲାକ ଦରେୟ୍ଯ ରେନାଃ ଦାର୍ହାଦ ତିନାଃ ଗାହିରା, ଅନାମା ଅକୟ୍ ହଁ ବାଜିନ୍ ଜଖା ଆକାଦ୍ । ନାସେ ରପକ୍ ନାସେ ଲାନ୍ଦା ରେନାଂ ଗୁମୁଞ୍ଜ ତେଗେ ଟେମେକ୍ ଦାଃରେ ଭଙ୍ଗୀ ଆଣଗ ସାନା ଏଦ୍ କିନା ।

ଜପର୍ କଲେମ୍ ତାହେଁନ୍ ଖାନ୍ ଘାଜେ କୁକୁଡୁବୁର ସାନାମା । ଛପାଡ଼ାଓ ତାହେଁନ୍ଦ ଚାନ୍ଦ ଶାରାପ ଗେମ୍ ଭାବିଦ୍ ଗଦା । ଅନା ମାଦ୍ରେ ସାଗେନ୍ ରାକାବ୍ କାନ୍ ଦୁପୁଲାକ୍ରେ ମିଦ୍ ଉଡ଼ିଜ୍ ଛାପାଡ଼ାଓଦ ଜୀବନରେ ଆଡ଼ି କଷ୍ଟୟ୍ ଆଗୁୟ୍ଯ । ଜମ୍ହଁ ବାୟ୍ ପିବିଲ୍ ମେୟ୍ଯ ଚି ଞ୍ଜିନ୍ଦା ଜାପିଦ୍ ହଁ ବେଣ୍ ଅଜଜ୍ ବାୟ୍ ହିଜୁଃଆ । ଅନ୍କାଗେ ମୁନାଦ ନାଙ୍ଗାରେ ରାଜ୍ଗାଲ୍ତେ ଅଲଃ ଏ ସେନଃ କାନ୍ ଅନ୍ତରେ ରୁପାଲୀୟ୍ଯାଃ ଜିଜ୍ଞୀରେ ବାର୍ଣ୍ଣୁ ରାକାବ୍ ଏନ୍ ଲେଜାୟ୍ ଆଇକାଭ କେଃଆ । ଦାଲ୍ ସେନ୍କାତେ ମୁନାୟ୍ ହାଲୁବ ଉଡାର୍ କେଦେୟ୍ଯ । ମେମେନେ ବଲ୍ହେ ଏନା, ଏଲ୍ଲାଦ ଅକୟ୍ ହିର୍ଲୀ ରିଞ୍ଜ ତାହେଁନା । ଆମ୍ ବାଂଖାନ୍ ନଙ୍ଗା ଜୀବନ୍ ଦ .... । ଉଲ୍ବିଲି ଲେକାନ୍ ଜର୍ଙ୍ଗ କହାଖନ୍ ମିଦ୍ ଠପ୍ ମେଦଦାଃ ତାୟ୍ ଜର୍ ଆଣଗ ଗଦ୍ ଏନା । କାଥାହଁ ବାୟ୍ ରଲ୍ ପୁରାଭ ଦାଲେ ଆଦାଃଆ । ରାଃରାଃ ଜେ କହାୟ୍ ଭିଜାଭ ଚାବା କେଃଆ । ମେଦ୍ ଜଡାୟ୍ ଆରାଃ ଚାବା କେଃଆ । ଆୟ୍ବାବା ସାମାଂରେ ମୁନା ଡେଦହଁ ବାୟ୍ ରଲ୍ ରୁଆଲ୍ ଦାଲେ ଆଦାଃଆ । ମେଦ୍ଦାଃ ଜଦଃ ଲାଗିଦ ରୁମାଲ୍ ଗେୟ୍ ତାଲ୍ ଅଟ ଆଦେୟ୍ଯ । ମାର୍ଣ୍ଣି କିଷାଣ ଆର କିଷାଣ ଏରାଦ କାଁସ୍କୁଁସ୍ ଗେଜିନ୍ ବୁଝାଉଃ କାନ୍ ତାହେଁନ୍ ।

ରୁପାଲୀ ବାଗିକାତେ ମୁନାୟ୍ ଚାଲାଓ ଏନା ଅଲଃତେ । ବିଜଲ୍ ପୋତାମ୍ ଲେକା ଗେଜିନ୍ ବୁଝାଭ କେଃଆ । ଫଟୋ ମୋହର୍ ଡିଜିନ୍ ଓଞ୍ଜେପେଲା, ଚିଠି ସାକାମ୍ ଡିଜିନ୍ ରପଲା, କୁକ୍ମୁ ଡିଜିନ୍ ଞାପାମା । ଏନ୍ରେହଁ ମଜେ ବାୟ୍ ମାନାଓଃଆ । ଚିଠି ସାକାମ୍ ଆର ଫଟୋ ମୋହର୍ ତେସେ ଜିଜ୍ଞୀଦ ରାଲେଜଃଆ!

ଦଶ୍ରା ଛୁଟିରେ ମୁନାୟ୍ ହିଜୁଃକାନ୍ ଆକମ୍ତେ ରୁପାଲୀୟ୍ଯାଃ ରାସ୍ତା ବେହେଲ୍ ତେପେଲ ଏନ୍ତାୟ୍ଯ । ବାଂ ବାଂତେ ବଙ୍ଗୀ କୁଲି ଲେକା ସାଜ୍ ସାଜନାତେ ସାପ୍ଲାଓ ଅଡ଼କ ଏନାୟ୍ ଦାରାମ୍ ଦାଃ ଲାଗିଦ୍ । ଆଡୁ ବାହେର୍ରେ ରୁପାଲୀ ମୁନଆଃ ତାଙ୍ଗି ଡାଣାଃରେ ମେନାୟ୍ଯ । ହର୍ତେ ହେଜ୍ ପାରମ୍ ସେନ୍ ପାରମ୍ ଆଡୁ ହଲ୍କ ରୁପାଲୀୟ୍ଯାଃ ନଙ୍ଗାନ୍ ସାଜ୍ବାଜ୍ ଓଞ୍ଜେଲ୍ତେ ଆଡ଼ିଜ ହାହାଲା ଚାବା ଏନା । ଦିଣମ୍ ହଲ୍ କମା ସଙ୍ଗେ ତେଗେ ସିର୍ଗାଦତେ

ଭାବିତ୍‌କ ଏୟହବ୍ ଗଦା । ବେୟ୍ଯ ପାଛେ କିଷାଣ ଅଳାଃରେ ବନ୍ଦା ଛିଟିଲି ଗେଚ ଜାଲାଦଃ କାଦା । ଆତୁ ହୁଲ୍ କମା ଜାଲାଦ୍ ଭଙ୍ଗ ସ ରେନା" କାଥା କଗେ ଭଲ୍‌ଟାଭ ପାପ୍‌ନାଓ ଡାକ୍ କଗେକ ଖଜାର୍ ବାଳାୟ୍ଯ । ବାଖୁଲ୍ ଅକାଃ ରିନ୍ ଗାଖୁଲ୍ ହୁଲ୍ କଆଃ ଭଖୁଲ୍ ଲେକାନ୍ କାଥା । ଭନା" ଦିନ୍ ଖନ୍ ଆଜମ୍ ଆଗୁ ଆକାନ କାଥା ଗେଚ ଯାରିଗେୟ୍ଯ ବା"ମା ମୁନା ଆର୍ ରୁପାଲୀ ଦ ତିକିନ୍ ଡାରାସିଞ୍ଜ ବାହ୍ଵା ଝାରନାତେ ଭମ୍ କିନ୍ ଆଣଗନା ଆର୍ ଜଳା ଯେରାଲୀ ଲେକା କିନ୍ ଅଖ ଏନେକ୍ ଆ । ମାଣ୍ଡି କିଷାଣହିଁ ହୁକ୍ କଆଃ ଆବ୍‌ଭାବ୍‌ତେ ଯତ କାଥା କିନ୍ ବାଡ଼ାୟ୍ ଟାବା କେଃଆ । ମିଦ୍ ଯେଦ୍‌ରେ ତିଙ୍ଗୁ କାତେ ହୁପନାଃ ହିଜୁଃ ହୁର୍ ଗେକିନ୍ ଜୟଃ ଆକାଃଆ ।

ରୁପାଲୀ ଆକ୍ ବାବା ଆର୍ ମାଣ୍ଡି କିଷାଣଃ ସମ୍ପର୍କ ଦ ନିତଂଆଃଦ ବା" ଜାନା । ନଆଦ ତିସ୍ ସାତାମ୍ ପୁରୁଷ ଖନ୍ ହେଜ୍ ଆଗୁ ଆକାନା । ମିଦ୍ ଖଣ୍ଡ ମିଦ୍ ଅକାଃ ମିଦ୍ ଆପାଡ୍ ରିନ୍ ବା" କାନ୍ ରେହିଁ କିନ୍ ସାଗାଇଦ ଆର୍‌ହିଁ ଅନାଖନ୍ ଆଡ଼ି ଚେତାନ୍ ରେୟ୍ଯଃ କାନା । ଅନା ଡେଗେସେ ରୁପାଲୀଦ ଆକିକ୍ ହୁପନ୍ ଏରା ଲେକାୟ୍ ପାଲକ୍ ହାରା ଆକାଃ ଡେୟ୍ଯ । ସୁଲୁକ୍ ଏମ୍ ଡାହେଁନ୍ ଖାନ୍ ମୁଲୁକ୍ ଏମ୍ ଗଞ୍ଜଲା । ବାପ ଦାଦା ଅମଲ୍ ଖନ୍ ନଆ ସୁଲୁକ୍ ସାଗାଇ ଭନା" ନିରଲ୍ ଡାହେଁ କାନା ଆର୍ ହେଜ୍ ଆଗୁ ଆକାନା । ଆର୍ ନିତଂ ଆପ୍‌ନାର୍ ବିଦାଲ୍ ନଆ ବଢ଼େ ଅଚଦ ଆଡ଼ି ମାରା" ଗୁନ୍‌ହା କାନା । କୁଞ୍ଜାନ୍ ରେନା" ମିଦ୍ ଢ଼ଣ୍ଡେକ କୋପ୍‌ତେ ହୋପ୍ ଏମ୍ ଆଦ୍ ଲେଖାନ୍ ମାନାଓ ମାନ୍ତି ଚେଦ ହିଁ ବାୟ୍ ଡାହେଁନା । କନରକମତେ ମାଣ୍ଡି କିଷାଣ ନଆଦ ବା" ବେଗଲ୍ ଅଚ ରେନା" ଏ ମୁକୁରୁଲ୍ ଆକାଃଆ ।

କାଥାକ ଫଁଟେଲ୍ ଆକାନା ମେନ୍ତେ ଗାତେ କୁଳି ଠେନ୍‌ଖନ୍ ରୁପାଲୀ ହିଁୟ୍ ଆଜମ ବାଳା ଆକାଃଆ । ନଆ ଆତୁରେ ନୁକୁ ହୁଲ୍‌କ ତାଲାରେ ନଆ ବିରାଦାରୀରେ ମୁନା ସାଓଁ ମିଦ୍ ଧାଓ ଡେୟ୍ ହାରା କୁଞ୍ଜାନ୍ ଆକାନା । ବେଣ୍ ଞାମଦ ଚେଦ୍ ପାପ୍ କାନା ? ବେଣ୍ ଞାମ୍ ଯୁଦି ପାପ୍ ବା"କାନା, ତେଦାଃ ଏନ୍‌ଖାନ୍ ଆତୁ ହୁଲ୍‌ଦ ନଙ୍ଗାକ ଯାବ୍ ଦହ ଆକାଃଆ ? ନଆ ମିଞ୍ଜିକାରେ ଚାହାଁଓ ଲେଖାନ୍ ବଂଗା ସାଗାଇ ହୁଁତ ଆବୁ ଫେରାଓ ଦାଳେୟ୍ଯଃଆ ? ନଙ୍ଗାଗେ ଆଡ଼ି ଗାନ୍ କୁକ୍‌ଲି ରେନା" ଆଲାକ୍ ଜାଡ଼ି ନାଣୀତେ ରୁପାଲୀୟ୍ ବେଧାଓ ଟାବା ଏନା ।

ରୁପାଲୀ ଅଲ୍ ପାଳହାଓ କୁଳି କାନାୟ୍ । ଆକ୍ ହିଁୟ୍ ବାଢ଼ାୟ୍ ଆକାଃଆ ମାୟ୍ଯମ୍ ସାଗାଇ ବେଗର୍ ଆର୍‌ହିଁ ଆଡ଼ିଗାନ୍ ସାଗାଇତେ ହୁଲ୍ ଦବନ୍ ତଲ ଦହ କଃଆ । ଅଳାଃ ସାଗାଇ, ଆତୁ ସାଗାଇ, ଦିଶମ୍ ସାଗାଇ ନଙ୍ଗାଗେ ଆର୍‌ହିଁ ଆଡ଼ିଗାନ୍ ସାଗାଇ । ସାଗାଇ ରେନା" ରେହେଦ୍ ଦ ଆଡ଼ି ଗାହିର୍ ବଲ କଃଆ । କୁଞ୍ଜାନ୍ ନିଶାଦ ଦିଶାମ୍ ଆଦ୍ ଭତାରା । ମିଦ୍ ଧାଓ ଯୁଦି ନଆ ତେମ୍ ବୁଲ୍ ଆକାନ୍ ଖାନ୍ ଏଟାଃ ସାଗାଇକ ତହେଲ୍ ଭତାରଃଆ । ମାନ୍ ମହତ ଯତ ମାଣି ମେଟାଓ ଭତାରଃଆ ।

ନଙ୍ଗାନ୍ ସାଗାଇରେ ରୁପାଲୀ ଆର୍ ମୁନା ଆକ୍ ବାବା ତେକ ଟିନା" ସେଦାୟ୍ ଖନ୍‌କ ଦହ ଆଗୁ ଆକାଃଆ । ଅନା ଇଦି କାତେ ଆକଆଃ ମାନ୍ ମହତ୍‌ଦ ଆଲାଦା ଗେୟ୍ଯ । ଅନାଦ ସାଗାଇ ବା" ମେନ୍ କାତେ ମିଦଟା" ନିତି ଆର୍ ନିୟମ୍ ରେଗେ ଆବୁ ଭତାର୍ ଆକାନା । ଆର୍ ନଆ ନିତି ବିରୁଦ୍ କାମିଦ ଅକୟହିଁ ନିତଂ ହାବିକ୍ ଆଇଦାରି ବାକ ଞାମ୍ ଆକାଃଆ । ରୁପାଲୀ ହିଁ ବା"ଆ ଟି ମୁନାହିଁ ବା"ଆ । ସମାଜ୍ ବଦଲଃ କାନା, ମେନଖାନ୍ ସମାଜ୍ ବଦଲଃ କାନ୍

ଖାଡିର୍ ଆଚାର୍ ବେଭାର, ମାନ୍ ମାନତିରେ ଆସ୍ମାର ସାହାଓମେ ରେକା ଫେର୍ ବଦଲ୍‌ରେ ସମାଜ୍ ରେନାଂ ଚେଦ୍ ଲାବ୍ ହଁ ବାୟ୍ ହୁୟ୍ ଦାଳେୟାଃଆ । ଭନାଃ ଦିନ୍‌ଖନ୍ ଯତନ୍ ଆଗୁ ଆକାଦ ମାଣ୍ଡି କିଷାଣାଃ ମାନମହତ ଯତ ସୁବ୍ ଉତାରଃଆ ଆର୍ ରୂପାଲିୟାଃ ଚୁରିତ୍ ଚେତାନ୍ ରେହଁ ଆଡ଼ି ଗାନ୍ କାଥା ରାକାବ୍‌ଆ ।

କୁଳି ହପନ୍ ଲାଗିଦ୍ ମାନ୍ ଆର୍ ଚୁରିତଗେ ଆଡ଼ି ମାରାଂ ଧନ୍ କାନା । ମାନ୍‌ରେ ଆଞ୍ ଆର୍ ଚୁରିତ୍‌ରେ ଖାରଞଦ ତିସହଁ ବାୟ୍ ସାହାଓ କେୟା । ଦୁପୁଲାକ୍‌ଦ ବୁଝ ଆର୍ ବେବୁଝ ତେହଁ ହୁୟ୍ ଗଦଃ ଗେୟା । ଦୁଲାକ୍‌ରେ ସମାଜ୍ ମାନତ୍ ଏ ଏମାଃ ଖାନ୍ ଅନାଦ ତାହୁଁ ଦଲ୍‌ହଃଆ । ସାଗାଇ ସମ୍ପକ୍ ଦହରେ ବାଳିଜ୍ ଦ ବାନୁଃ ଆନାଂ । ମନେରେ ବାଳିକ୍ ଭାବ୍ ଦହକାତେ ବାଳିକ୍ ଆଁଶ୍ ପୁରୁନ୍ ଲାଗିଦ୍ ସାଗାଇ କୁଲାଉଦ ପାପ୍ କାନା ।

ସିବିଲ୍ ସାଗାଇ ଆଉରି ଲାହା ଇଦିଃ ମାଣାଂରେ ଅଳାଃ ହଲ୍ କଆଃ ରଳ୍, ଆଟୁ ହଲ୍ କଜାଃ ଅଲ୍ଲା, ଗାତେ କଳା କୁଳି କଆଃ କମେଣ୍ଟ କଗେ ଡାଲାମ୍ ହର୍‌ରେ ଗାଣ୍ଟେ ଦାରାମଃ ମିମିଦଟାଂ ବାଧକ୍ କାନା । ରୂପାଲୀ ବିଟିୟାଃ ହଲ୍ଲରେ ଛିଲ୍‌କା ଛିଲ୍‌କିଃ କାନ୍ ଦରେୟା ଦାଃ ଆଜ ଆଜତେ ଆଓସାନ୍ ଇଦି ଏନା । ଯାହାଁ ଅଳାଃରେ ମିଦ୍ ଗିଡ୍ରା ଖନାଃ ହପନ୍ ଏରା ଲେକାୟ୍ ହାରାବୁରୁ ଏନା, ଦିଶମହଲ୍ ମାଣ୍ଡି କିଷାଣ୍ ଇଜ ହପନ୍ ବିଟି ମେଣ୍ଟେକ ବାଡ଼ାୟ୍ ଏୟା, ମୁନା ତିକିନ୍ ମାୟମ୍ ହାଟିଙ୍ ବୟ୍‌ହା ବାଂକାନ୍ ରେହଁ କିନ୍, ମିଦଲାକ୍ ବୟ୍‌ହା ଲେକା ମାନ୍ ମାନତ୍ ଏ ଞାମ ଆକାଃଆ; ଅନା ଅଳାଃରେ ଉକୁ ଉକୁତେ ଟୁଣ୍ଡାଂ ରାକାବ୍ କାନ୍ ରାନୀ ବାକଃ ରେନାଂ ଆଁଶ୍‌ଦ ବାଡ଼ାୟ୍ ତୁଲୁକ୍ ଡାଲାମ୍ ଗାଣ୍ଟେ ଗଦଃ କାନ୍ ଆଡ଼ି ମାରାଂ ସାମାଜିକ୍ ଭୁଲ୍ କାନା । ଆୟୁବାବା କତାୟ୍ ତିସ୍ ସେଦାୟ୍ ଖନ୍‌କ ଦହ ଆଗୁ ଆକାଦ୍ ସିବିଲ୍ ସାଗାଇରେଁ ମିଦ୍‌ଟାଂ ଦାଗ୍ କାନା ।

ମୁନାୟ୍ ସେଟେର୍ ଆକାନା । ହର୍ ରେନାଂ ଡାଲାମାଲା ତେଗେ ରୂପାଲୀୟ୍ ତିଙ୍ଗୁ ଉରିକ୍ ଆକାନା । ମୁନାୟ୍ ସେନ୍ ସୁର୍ ଏନା । ମେଦ୍‌ମେଦ୍‌ତେ ଞେପେଲ୍, ମେଦ୍‌ଦାଃ ତେ ରପଲ୍ । ସିନେମା ତାନାଃ ସୁଟିଙ୍ଗଃ କାନ୍ ଲେକା ବାଦ୍ ଆଳେ କରେକ ତିଙ୍ଗୁ ଆକାନ୍ ହଳକ ଦସାର୍ ସିନ୍ ଞେଲ୍ ତାଙ୍ଗିରେ ମେନାଃ କଆ । ମାଣ୍ଡି କିଷାଣଦ ଆଜିଜ୍ ଏରା ସାଓଁଜିନ୍ ଅଳାଃ ମହ୍‌ଡ଼ା ଏନା । ରୂପାଲୀ ବିଟି ମିଦ୍ ସେଦ୍ ସାହାଞଃ ଏନାୟ୍ । ତାରା ଆଞାର୍‌ତେ ମେଦ ଆହା ଟପାର୍ ଞଃ କାତେ କୁସୁଦ କୁସୁଦ୍ ଏ ଏୟହବ କେଃଆ, 'ସିଲିବୁରୁ ଖନ୍ ତାକେର୍ ହିକୁଃ ତିରିୟାର ରାହା, ସେରେଙ୍ ଠିଲିରେ ଆଦ ବାୟ୍ ତାର୍‌କଃଆ ମୁନାଦାଦା । ଆମେମ୍ କାହଁସଃ' ରେହଁ ସାହାଓ ଦାଲେ ଆଡ଼ିଗାନ୍ ଚାଡୟ୍ ଏମ୍ ଆକା ଢାଦିଞା । ଦିଶମ୍ ହଲ୍ ରଳ୍‌ଦ ମେନଖାନ୍ ଅହିଗିଞ ସାହାଓ କେୟା । ସୁଲୁକ୍ ସାଗାଇଦ ବାଲାଂ ଡାଳିଜା । ପିଲ୍‌ଚୁ ହାଳାମ୍ ପିଲ୍‌ଚୁ ବୁଢ଼ୀ ତିକିନାଃ ମିଦ୍‌ଧାଓ ଭୁଲ୍‌ତେ ଏୟାୟ୍ ପିଞ ଏୟାୟ୍ ଞିହା ସେଙ୍ଗେଲ ଦାଃଗେ ଜାଳି ଲେନା । ଆଲାଂଦ ଉନାଃ ସୁପୁର୍ ବାଂ ରେହଁଗେ ଧରମ୍ ତେଦ୍‌ଦ ରିଲାମାଲାଗେ ତାହେଁକଃମା । ଆୟୁବାବା କଦ ଆଲାଂ ରିନ୍ ଜିମତା ବଂଗା କାନାକ । ଆକଆଃ ମାନ୍ ଦହଦ ଆଲାଂଆଃ ଧରମ୍ କାନା । ଆକକ ଉଦୁଃ ଆକାଦ୍ ହର୍‌ତେମ୍ ଡାଲାମ୍ ଖାନ୍ କାନୁମ୍ ଝାଣ୍ଡି ବାଂ ଞାମଗଃଆ । ଏନଖାନ୍ ମା ଦାଦା ଭାଇ ହିଲିଞ ସାରିମେ ତପଲ୍ ଆକାନ୍ ମନ୍‌ଦ । ଆର୍ ତେହେଞ ଖନ୍‌ଦ ତପାଃ କେଃଆଞ ଆମ୍ ସାଲାଃ ସିବିଲ୍ ସାଗାଇ ।" ❑❑❑

ପାର୍ଶି, ସାଓଁ ହେଦ୍ ଆର୍ ଆବ

ଡ଼ି.ସି. ମାଝୀ.
ପାର୍ଷେଦ୍, ଉଡ଼ିଶା ଯାକାତ୍ ସାନ୍ତାଳୀ ଅନଲିୟା ଗାଓତା

ଭାରତ୍ ଦିଶମରେ ଆବ ସାନ୍ତାଳ କଦ ଗୋଟା ପାଳାଗେ ମେନାଃ ଆଡାଦ୍ ବନା । ସେଦାୟରେ ତିନାଂ ଲେଖା ସୁମୁଂ ପନତ୍ କରେଗେ ଦମେଲ୍ ଦମେଲଲକ ତାହେଁକାନା । ଆର୍ ବାଦ୍‌ବାଖି ପନତ୍ କରେଦ ଶାନ୍ ଲାଗିଦ୍ ଦ ବାମ୍ ଞାମ୍‌କ ତାହେଁନ୍ । ନେତାକଦ ଯାହାଁ ସେନ୍‌ରେମ୍ ତାଲାଃଆ ଅନ୍ତେଗେ ସାନ୍ତାଳ୍ ସାନ୍ତାଳ୍ ଏମ୍ ଡାପାକିଜ୍ ଆ । ଆବ ଦିଶମ୍ ଛାଡ଼ା କାତେ ବିଦେଶ୍ କରେହଁ ଆବ ହଲ୍ ଦକ ସାଙ୍ଗେ ଇଡିଏନା । ଅଷ୍ଟ୍ରିକ୍ ଗୁଷ୍ଟି ଗିନ୍ ଲେଖାଃ ଜାନ୍ ଜାତ୍ ମୁଦ୍ ରେଦ ଆବ ସାନ୍ତାଳଗେ ତେର୍ ବନ୍ ସାଙ୍ଗେୟା । ମିମିଦ୍ ଧାଓ ବଡର୍ ହଁ ତାହେଁ ଗଦଃ କାନା, ଯୁଦି ଯୁଗ୍ ସାଲାଃ ପରତାଳ୍ କାତେ ଡାକାମ୍ ବାବନ୍ ଉଇହାରା ଆର୍ ଜାନାମ୍ ପାର୍ଶିତେ ଶିକ୍‌ନାତଃ ହର୍ ବାବନ୍ ପାଞ୍ଜାୟା ଏନ୍‌ଖାନ୍ ଆଡ଼ି ତାଙ୍ଗେ ବାଂ ରେହଁଗେ ମିଦ୍ ଦିନ୍ ବାଂ ମିଦ୍ ଦିନ୍ ହିଲଃ ଏଟାଃକ ଲେକା ଆବ ହଁବନ୍ ମାଲଟ୍ ଦାକେୟାଃଆ ।

ଆଡ଼ି ସିବିଲ୍ ଆର୍ ଦୁଲାଳ୍ ଗେୟା ଆପ୍‌ନାରାଃ ଗୋ-ପାର୍ଶିଦ । ଗୋ-ପାର୍ଶିତେ ଏନାଂଗେ ଆପ୍‌ନାରାଃ ଭାବ୍ ଦମ୍ ଫଟେଲ୍ ରାକାବ ଦାଲେୟାଃଆ । ଡତଲା ଡତ୍‌ଲା ରକ୍ ଏ ଏୟୁହବ୍ ଇଦି ଏଦ୍ ଗିଦ୍ରାଆଃ ମଚା ଖନ୍ ହଁ ଆଜ୍‌ତେ ଅଡ଼କ୍ ଗଦଃଆ ଆୟୁ ଆଲାଂ । ଜାନାମ୍ ରଜ୍‌ତେ ରକ୍ ଏନାଂ ଜାତିଦ ନିଫଟଃଆ, ସାଓଁତା ସୁସାରଃଆ । ପାର୍ଶି ଇଦି କାତେଗେ କାତିଦ ବାଞ୍ଚାଓଃଆ, ସାଓଁତା ସୁସାରଃଆ । ପାର୍ଶି ଇଦି କାତେଗେ ଜାତିଦ ବାଞ୍ଚାଓଃଆ । ମିଦ୍‌ଟାଂ ଜାତି ରେନାଂଦ ପାର୍ଶିଗେ ଆଡ଼ି ମାରାଂ ଧନ୍ କାନା । ପାର୍ଶି ଇଦି କାତେଗେ ଜାତି ରେନାଂ ଗରବ୍‌ଦ । ପାର୍ଶିଗେ ଜୀବନ୍ ଆର୍ ପାର୍ଶିଗେ ଉପୁରୁମ୍ ଦ । ପାର୍ଶିଦ ମନେରେନାଂ ଉଇହାର୍ ଆଇକାଉ ପୁଷ୍ଟାଉ ସାହିଜ୍ ଏପେମ୍ ଚାପାଲ୍ ସୁମୁଂ ଲାଗିଦ୍ ଦ ବାଂକାନା, ନଆଦ ମିଦ୍‌ଟାଂ ସାଓଁହେଦ, ଲାକ୍‌ଚାର୍, ଚିତାର୍ ସପନଃ ଆର୍ ଉପୁରୁମ୍ ରେନାଂ ମିଦ୍‌ଟାଂ ମୁକୁତ୍ ଧାରା କାନା ।

ମିର୍ଶିକାରେ ଆଡ଼ି ଗାନ୍ ପାର୍ଶି ମେନାଃ ଆକାଃଆ । ମିଦ୍ ଏତହବ୍ ଖନାଃ ୬୯୧୨ ଗାନ୍ ମୁକୁତ୍ ଆର୍ ଡାଙ୍ଗା ପାର୍ଶିକ ରେନାଂ ପଣ୍ଡାନ୍ ଞାମ୍ ଆକାନା । ଆବ ଏସିଆ ମହାଦେଶ୍ ରେଦ ଯତଖନ୍ ଯାସ୍ତି ୨୨୬୯ ଗୋଟାଂ ପାର୍ଶି ତାହେଁ କାନା ଆର୍ ଆବ ଭାରତ୍‌ରେ ଲେଖା ଞାମଃ ଲେକା ୧୮୦୦ ଗୋଟାଂ ଗାନ୍ ପାର୍ଶି ତାହେଁ କାନା । ପାର୍ଶି କରେନାଂ ଯତନ୍ ଜଗାଓ ଆର୍ ଅନାରେନାଂ ବେଭାର୍‌କ ବାଂତେ ମିର୍ଶିକା ରେନାଂ ଆଧାଆଧି ପାର୍ଶି କଦ ଏଟାଃ ପାର୍ଶିକ ସାଓଁ ବଲ ଆଦ୍ ଏନା । ତିନାଂ ଗାନ୍ ପାର୍ଶିକଦ ଦର୍‌ମରା ଗୁଜୁଃ ଅବସ୍ଥାରେ ମେନାଃଆ ଆର୍ ଆଧାନ୍ ତିନାଂ ଗାନ୍‌ଚ ଜିଵୀଦ ଆକା ମେନାଃ ଗେୟା । ଅନାକ ମୁଦ୍‌ରେ ଆଦିବାସୀ ପାର୍ଶି ମେନ୍‌ଲେଖାନ୍ ଭାରତ୍ ରେଦ ମୁକୁତ୍ ପାର୍ଶି ଲେକାରେ ୧୧୬ ଗୋଟାଂ ଆର୍ ଡାଙ୍ଗା ପାର୍ଶି ଲେକାତେ ୨୨୬ ଗୋଟାଂ ତାହେଁ କାନା ମେନ୍ତେକ ମେନା । ଉନ୍‌କୁଆଃ ହଁ ସୁଦାସୁଦା ପାର୍ଶି ଡାକୁ ମେନାଃଆ । ଉନ୍‌କୁ ଖନ୍ ୨୨ ଗୋଟାଂ ଆଦିବାସୀ କଆଃ ପାର୍ଶିଦ କନର୍‌କମତେ ବାଞ୍ଚାଓ ମେନାଃଆ । ଆର୍ ୪୦ ଗୋଟାଂ ଆଦିବାସୀ କଆଃ ପାର୍ଶିଦ ହାଣ୍ଡେ ନାଣ୍ଡେ ମେସା ଆଦ୍ ଆକାନା ।

ନଆ ମିଞ୍ଜିକାରେ ଦିନ୍ ଲେକାଗେ ପାର୍ଶି କମା ଆକା ତାହେଁନ୍ କାନା । ପାର୍ଶି ପାଲ୍ଗୁଡିୟାକ ମେନା ଯେମନ୍ ନଆ କେଗେତ୍‌ରେ ବାର୍ ହାସ୍ତାରେ ମିତ୍‌ଟାଂ ପାର୍ଶିବ ଯାହାଁ କୋଣ୍‌ରେ ବାଂ ଯାହାଁ କୋଣ୍‌ରେ ଗଜ୍ ଆଦଃ କାନା । ନଙ୍କା ରେଙ୍ଗେଲଗଃ କାନା, ନଆ ଶତାବ୍ଦୀ ମୁଚାଦ୍ ମୁଚାଦ୍ ତେଦ ଲତି କମ୍‌ରେ ଆଧା ଗାନ୍ ଆର୍ ବାଂଖାନ୍ ଆଡ଼ି ଯାସ୍ତିରେ ଶାୟକେଦା ୯୦ ଭାଗ୍ ପାର୍ଶିବ ମାଲଚ୍ ଚାବା କଃଆ । ଅନ୍‌କା ରେଙ୍ଗେଲଗଃ କାନା, ଦ୍ୱାବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ତେଦ ୬୯୦ ଗାନ୍ ସୁମୁଂ ପାର୍ଶି ନଆ କେଗେତ୍‌ରେ ବାଞ୍ଚାଓ ତାହେଁ କଃଆ । ଅନାକହଁ ବାଂ ବେଭାର୍ ଇଦି ଲେଖାନ୍ କାଡ଼ିଜ୍ କାଟିକ୍‌ତେ ଆରହଁ ଆଧାଆଧି ଗଦଃଆ ।

ଯାହାଁ ତିନ୍‌ରେ ଯାହାଁନାଃ ବାଂ ଯାହାଁନାଃ କାରନ୍‌ତେ ମିତ୍‌ଟାଂ ପାର୍ଶି ଗୁଜୁଃ କାନା ଉନ୍ ଅକ୍ତରେ ଅନା ରେନାଂ ପାଓଁତା ହଁ ଗଜ୍ ତାରାଃ କାନା ଆର୍ ଅନା ପାଓଁତା ରେନାଂ ନାଗାମ୍‌ହଁ ଯତ ଦିନ୍ ଲାଗିଦ ଆଦ୍ ଇତାରଃ କାନା । ୨୦୦୮ ସାଲେ ରେନାଂ ମୁଚାଦ୍ ମୁଚାଦ୍‌ରେ ଆମେରିକା ଦିଶମ୍ ରେନାଂ ଆଲାସ୍କା ପନତ୍ ରିନିଜ୍ ମେରୀ ସ୍ମିଥ୍ ମେନ୍ତେ ମିତ୍‌ଟାଂ ଏସ୍କିମୋ ଜାତି ରିନିଜ୍ ବୁଡୀଏରା ୮୯ ବାସ୍ ରେୟାଃ ସେର୍ମା ଦିଶମ୍ ଏନା, ଇନିଗେ ମିତ୍‌ଟାଂ ଉତାର୍ ଇୟାକ୍ ପାର୍ଶି ବାଡ଼ାୟ୍ ହଲ୍‌ଦ ବାଞ୍ଚାଓ ଏ ତାହେଁ କାନା । ଉନି ଗଜ୍ ପାଓଁତେ ଇୟାକ୍ ପାର୍ଶିହଁ ମିଞ୍ଜିକା ଖନ୍ ମାଣି ମେଟାଓ ଉତାର୍ ଏନା । ପାର୍ଶି ପାଓଁତେ ଆକଆଃ ନାଗାମ୍, ପାଓଁତା, ପାଓଁହେଦ୍, ଲାକ୍‌ଚାର୍ ଯତଆଃଗେ ହାପା ଧୂଳିରେ ମିଲାଉ ଚାବା ଏନା । ଆକାଃ ଗୁଜୁଃ ଖବର୍ ମିଡ଼ିୟାତେ ଗୋଟା ଧାର୍ତି ଯାକେ ପାସ୍‌ନାଓ ଏନା । ମିଞ୍ଜିକାରେ ଅନ୍‌କାମା ଆଡ଼ିଗେ ପାର୍ଶି ବିନା ପର୍‌ଚାର୍‌ତେ ଗଜ୍ ଆଦଃ କାନା ଆର୍ ନିତଂହଁ ଗୁଜୁଃ କାନ୍ ଗେୟା । ଗଜ୍ ଆଦ୍ ଚାବା ଆକାନ୍ ଆକ୍ଲାତିଆନ୍, ଏଟ୍ରୁସ୍କାନି, ଟୀଙ୍ଗଟ୍ ଆର୍ ବାଂ ତିନ୍‌ଚା ଲେକାନ୍ ପାର୍ଶି ଲୁତୁମ୍ କଚ ଡିସହଁ ପାଲେନ୍ ବାବନ୍ ଆଜମ୍ ବାଲା ଆକାଃଆ ।

ଆବ ଦିଶମ ରିନ୍ ରାଜସ୍ଥାନୀ ହଲ୍ ଆକଆଃ ପାର୍ଶି କଦକ ହିଲିଞ୍ଜ ଚାବାୟେନ୍ତଃଆ । ନାଗାଲେଣ୍ଡ୍ ରିନ୍ ହଲ୍ ଆକଆଃ ପାର୍ଶି ହିଲିଞ୍ଜ୍ କାତେ ଇଂଲିଶ୍ ପାର୍ଶିକ ଆପ୍ନାର୍ ଆକାଃଆ । ଆଣ୍ଡାମାନ୍ ରିନ୍ ହଲ୍ ନେତାର୍ ହିନ୍ଦୀ ତେଙ୍କ ରପଲ୍ କାନା । ମୁଣ୍ଡାକକ ରେଙ୍ଗେଲଗଃ କାନା, ଉନକୁ ଯାହାଁ ପନତ୍‌ରେକ ଗିରାବାସି ଆକାନା ଅନା ପନତ ରେନାଂ ପାର୍ଶିକ ଆପ୍ନାରେଃଆ । ଆର ସାନ୍ତାଲ୍ କମା ଆକଆଃ ମୁଲୁତ୍ ପାର୍ଶି ହିଲିଞ୍ଜ୍ କାତେ ହାନାନାଙ୍ଗା ମେସା କାତେ ଖିଚିଲି ପାର୍ଶିକ ରଲ୍ ଏଃଆ । ବାହ୍‌ରେ ଦିଶମ୍ ରେନାଂ ପାର୍ସି ଯୁଦି ବାର୍‌ଚା ତେବନ୍ ଆଗୁୟା ଇନାଖାନ୍ ତିନାଂ ଗାନ୍ ନଷ୍ଟେ ଲାଇ ସଦଲ୍‌ଗେ ଗାନଃଆ ଯେମନ୍ ସ୍କଟ୍‌ଲାଣ୍ଡ୍ ରେନାଂ ମୁଲୁତ୍ ପାର୍ଶି ଗେଲିକ୍ ନିତଂ ଗୁଜୁଃ ହର୍‌ରେ ମେନାଃଆ । ୱେଲସ୍ ରିନ୍ ହଲ୍ ଅକଆଃ ପାର୍ଶିତେ ବାକ ରପଲ୍ କାନା । ଆଫ୍ରିକା ରିନ୍ ଆଡ଼ି ଗାନ୍ ହଲ୍‌ରେ ଆକଆଃ ପାର୍ଶି ବାରି କାତେ ଇଂଲିଶ୍ ତେଙ୍କ ଗାପାଲ୍ ମାରାଓ କାନା । ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ଶତାବ୍ଦୀ ମାଣାଂରେ ଯଖନ୍ ଇଂଲିଶ ହଲ୍ ପରାଧୀନ୍‌କ ତାହେଁ ଲେନା, ଇନା ଅକ୍ତ ଆକହଁ ଆକଆଃ ଇଂଲିଶ୍ ପାର୍ଶିତେ ଗାପାଲ୍ ମାରାଓ ଦକ ବତରଃ କାନ୍ ତାହେଁନ୍ । ନିତଂଦ ଅନା ଇଂଲିଶ୍ ପାର୍ଶିଗେ ଗୋଟା ମିଞ୍ଜିକାୟ୍ ଢ଼ାବାଓ ଚାବା ଆକାଃଆ । ଅନା ତାୟମ୍ ତାୟମ୍‌ତେ ଯାସ୍ତି ରଲ୍ ପାର୍ଶିବ ହୁୟୁଃ କାନା ଚୀନ ଦିଶମ୍ ରେନାଂ ମାଣ୍ଡାରିନ୍ ପାର୍ଶି । ଉଦାଃ ମାରାଂ ଉଷ୍ ଦିଶମ୍‌ରେ ଆମ୍‌ଦା ପାର୍ଶି ମେନାଃ ରେହଁଗେ କୁର୍ ଜବ୍‌ରାଙ୍ଗି ଆତେ ଉଷ୍ ପାର୍ଶିଗେ ଯତ ହଲାଃ ପାର୍ଶି ମେନ୍ତେ ବାତାଓ ଆକାନା । ମେନ୍‌ଖାନ୍ ନିତଂକାର୍ ଯୁଗ୍‌ରେ ଇଂଲିଶ୍ ପାର୍ଶିଗେ ଏଟାଃ ଜାତିୟାରୀ ପାର୍ଶି କଆଃ ନାଟ୍‌କାୟ୍ ବନ୍ଦ୍ ଇତାରେଃଆ ।

ଇଂରେଜ୍ ଶାସନ୍ ମାଣାଂ ଆର୍ ରାଜକ ଶାସନ୍ ଅନ୍ତରେ ଅଲଃ ପାଳହାଓ ରେନାଂ ଉନାଃ ସୁବିଧାଗେ ବାଂ ତାହେଁକାନା । ରାଜକକ ଭାବିତ୍ ଏଦ୍ ତାହେଁନ୍ ବାଂମା ପରଜାକକ ଅଲ୍ ପାଳହାଓ ଲେନ୍‌ଖାନ୍ ଲୁମିତ୍ କାତେ ରାକାବ୍‌ଆଃ ବିରୁଦ୍ଧ ତେକ ତାଲାଃଆ । ଆର୍ ଅନ୍‌କାଗେ ହୁୟ୍ ଲେନ୍ ତାହେଁନ୍ । ଅଜା ଦିଶମ୍‌ରେ ରାଜାକ ସେତେଦ୍ ତେଦାନ୍‌ରେ ଧେୟାନ୍‌କ ଏମ୍ ଆକାଃଆ, ଅନା ଦିଶମ୍‌ରେ ରାଜତନ୍ତ୍ର ବିରୁଦ୍ଧତେ ହୁଲ୍‌ସାଇଦ ହୁୟ୍ ଆକାନ୍ ଗେୟା । ଇଂରେଜ୍‌କ ହେଜ୍ ଏନ୍ ତାୟମ୍ ଜବର୍ ଆଡେ ଇଂଲିଶ୍ ତେଗେ ପାଳହାଓକ ଉରାଲ୍ କେଃଆ । ଅକୟ୍ ଜକ ଦାଲେୟାଃ କାନ୍ ତାହେଁନ୍ ଇନ୍‌କୁଗେ ସ୍କୁଲ୍ ପିଣ୍ଡା ଦକ ଲେବେଦ୍ ଦାଲେୟାଃ କାନ୍ ତାହେଁନ୍ । ନେତାଜି ଆୟବାବା କଗେ ଆକରିନ୍ ଗିଦ୍ରାକ ଇଂଲିଶ୍‌ତେ ଅଲ୍ ଆର୍ ରଳ୍ ଲାଗିଦ୍‌କ ଉସ୍‌କାଉ ଏଦ୍ କଆ । ଅନା ରେନାଂ କାରନ୍ ହୁୟ୍ ଦାଲେୟାଃଆ ବାଂମା ଇଂଲିଶ୍ ପାର୍ଶିରେ ଦଖଲ୍ ତାହେଁନ୍ ଖାନ୍ ଆଗାମ୍ ଦିନ୍‌ରେ ଯତଆଃ ହେପ୍‌ରାଓରେମ୍ ଜିତ୍‌କାର୍ ଦାଳେୟାଃଆ । ଅନ୍‌କାଗେ ମାଣ୍ଡାରିନ୍ ପାର୍ଶି ତାଲାତେଗେ ଚୀନ୍ ଦିଶମ୍ ରେହଁ ନାପାୟ୍ ମାରାଂ ଚାକ୍ରି ନୁକ୍ରିମ୍ ହାଗେଟ୍ ଦାଲେୟାଃଆ ।

ଭାରତ୍‌ରେ ଭିନାଭିନି ପାର୍ଶି ଆନ୍ ହଳକ ତାଲାରେ ବେଶ୍ ସାଗାଇହଁ ବାଂ ଓଜେ ଲଃକାନା । ନିତହଁ ସାନ୍ତାଳ୍ ତେମ୍ ରଳ୍ ଖାନ୍ ଏଟାଃ ପାର୍ଶି ରିନ୍ ହଳ୍‌କ ହିର୍ଲା ଆମା । ଆବ ପନତ୍ ସର୍କାର୍ କହଁ ପାର୍ଶିକ ବାୟ୍ ବାତାଓ ଆକାଦ୍ ଖାତିର୍ ଅନା ପାର୍ଶିତେ ଏତହବ୍ ତାନଚ୍ ଖନ୍ ପାଳହାଓ ଏୟ୍‌ହବ୍ କୟ୍ କୁଡୁଲୁଃ କାନା । ଅନାତେ ଆବକ ଏତହବ୍ ଖନ୍ ଜାନାମ୍ ପାର୍ଶିତେ ଅଲ୍ ପାଳହାଓ ଖନ୍ ସାହାରେ ମେନାଃ ବନା । ଯୁଦି ଏଟାଃ ପାର୍ଶିତେ ନଙ୍ଗା ଗେବନ୍ ଅଲ୍ ପାଳହାଓଃଅ, ମିଦ୍ ଦିନ୍ ହିଲଃ ଆବକ ମାରାଂ ମାରାଂ ବନ୍ ଚାକ୍ରିନୁକ୍ରି ଦାଲେୟାଃଆ, ମେନ୍‌ଖାନ୍ ଆଗାମ୍ ଦିନ୍‌ରେ ଆବଆଃ ସାଓଁତା, ସାଓଁହେଦ୍ ତେ ପାର୍ଶି ମେନ୍ତେ ତେଦହଁ ତାବନ୍ ବାୟ୍ ତାହେଁନା । ଆବ ଦିଶମ୍‌ରେ ଆଡ଼ି ଗାନ୍ ସାନ୍ତାଳ୍ ଆକଆଃ ଗୋ-ପାର୍ଶିତେ ରଳକ ହିଲିଞ୍ଜ୍ କାଓରା ଏଃଆ । ଆପ୍‌ନାରାଃ ଲାକ୍‌ଚାର୍‌କ ଯାହାଁୟ୍ କେଟେଜ୍ ଦହ ସାନାୟା, ଉନିଦ ଜାନାମ୍ ପାର୍ଶି ଦଳହ ଦହୟ୍ ରେନାଂ ଆଙ୍ଗିଭାର୍ ହଁ ହାତାଓ ତେ ହୁୟ୍ ଆୟା । କାରନ୍ ପାର୍ଶି ବାଂଖାନ୍ ଲାକ୍‌ଚାର୍ ବାଞ୍ଚାଓଦ ଅହ ଆନ୍ ଗେୟା ।

ମିଦ୍ ଥାର୍‌ରେ ପାର୍ଶିଦ ହୁୟୁଃ କାନା ଜାତି ରେନାଂ ଜିଁଦୀ ଆର୍ ଜୀବନ୍ । ନଆଗେ ହଳ୍ କଆଃଦ ଅସଲ୍ ଉନୁରୁମ୍ କାନା । ପାର୍ଶି ବାଂଖାନ୍ ଜାତିଦ ଅହଗେ ତିଙ୍ଗୁ କେଟେଜ୍ କଃଆ । ପାର୍ଶିଗେ ଜାତିଆରୀ ଲୁମିଦ୍ ଏ ଦଲ୍‌ହ ଦାଲେୟାଃଆ । ମାନ୍‌ମୀୟାଃ ଜିଁଦୀରେ ଉକୁ ଦହ ଆକାନ୍ ସିର୍ଜାଉ ଦାଲେଂ ପାର୍ଶି ଗେୟ୍ ସଦର୍ ଅଚ କେୟା । ନଆ ସିର୍ଜାଉ ଦାଲେ ଯଖନ୍ ଜାତି ଲାଗିଦ୍ ଆଲାୟଃଆ ଉନ୍‌କଖା ସିର୍ଜନଃଆ ସାଓଁହେଦ୍ । ସାଓଁହେଦ୍ ତାଲାତେ ପାର୍ଶି ନୁରାଇ କିଷାଣଃଆ ଆର୍ ଯୁଗ୍ ଯୁଗ୍ ହାବିଜ୍ ବାଞ୍ଚାଓ ତାହେଁନା । ଯାହାଁ ପାର୍ଶି ରେନାଂ ସାଓଁହେଦ୍ ଯାହାଁ ତିନାଃ ଲାହାଣ୍ଡିୟା, ଅନା ଜାତିଦ ଉନାଂଗେ ସସନଃଆ ।

ସାଓଁହେଦ୍ ରେନାଂ ରୁପ୍‌ଦ ଚେଦ୍ ଲେକାନା ନଆ ବାରେତେ ପାଣ୍ଡେତ୍‌କ ଯୁଦା ଯୁଦା ଗେକ ରଳ୍ ଆକାଃଆ । ଅକୟ୍ ଜକ ମେନା ନଆଦ ଅନଣ୍‌ହିୟା ମନେ ରେନାଂ ଫୁଟାଉ ରାକାବ୍ ଚିତାର୍ କାନା । ଅକୟ୍‌କକ ମେନା ନଆଦ ସାଓଁତା ରେନାଂ ଆର୍‌ସି କାନା । ତାରା କକ ମେନା ରାସା ଆଣତି ଶାବାଦ କରେନାଂ ଅର୍ଥଗେ ସାଓଁହେଦ୍‌କ

ହମତାଃଆ । ଆବ୍ହଁକ ଶେନା ଯାହାଁରେ ସାଓଁତେ ହେକ୍ ଆଗୁ ଆକାନା ଅନାଚେ ସାଓଁହେଦ୍ । ନଆକ ମିମିଦ୍ଟାଂ ସାଓଁହେଦ୍ ରେନାଂ ମିମିଦ୍ଟାଂ ଲେଖା ଜଖା ହୁୟ୍ ଦାଲେୟାଃଆ, ମେନ୍‌ଖାନ୍ ଅକାହଁ ଆଲାଦାତେ ସାଓଁହେଦ୍ ରେନାଂ ମିଦ୍ଟାଂ ନିଷ୍ଠା ଭାବ୍‌ଦ ପାଲେନ୍ ବାଂ ବୁଝାଉଃ କାନା, ଅନାତେ ମେନ୍ ଗାନଃଆ, ଯାହାଁ ଲିଙ୍ଗନ୍ ଗଳ୍‌ହନ୍ ରେନାଂ ରୂପ୍‌ତେ ଅନଲିଆଃ ଜିଵୀ ଜାପାଃ ଖନ୍ ସିର୍ଜନ୍ ଅଡ଼କାଃ ଚିତାଵ୍ ତାଲାତେ ସାଓଁତାଆଃ ଭାଲାଇ ଲାଗିଦ୍ ଲାହାଣ୍ଡି ହର୍‌ଡେୟ୍ ସୁତୁଃ ଇଦିୟା ଅନାଗେ ଅସଲ୍ ସାଓଁହେଦ୍ ଦ ।

ମାନ୍‌ମୀୟାଃ ଜାନାମଃ ଖନ୍ ଗୁକୁଃ ହାବିଜ୍ ସାଓଁହେଦ୍ ରେନାଂଦ ଆଡ଼ି ଡେଦ୍‌ରେ ଜନକାଓ ମେନାଃଆ । ମାନ୍‌ମୀ ଜୀବନ୍ ଆର୍ ସାଓଁହେଦ୍ ତାଲାରେ ଅନାଚେ ବାଂ ଭେଗାର୍ ଦାଲେୟାଃ ରେନାଂ ସାଗାଇ ମେନାଃଆ । ବାଇଗାଜ୍, ବାମ୍ବଗାଜ୍, ବାଦଲି, କୟଣ୍ଡା ଗାଜ୍ ଯତ ହାସା ଧୂଳିରେ ଦାସାଓ ଲଟମ୍ ଏନା, ମେନ୍‌ଖାନ୍ ସାଓଁହେଦ୍ ଦ ନିତଃ ହାବିଜ୍ ବାଞ୍ଚାଓ ମେନାଃ ଆକାଦ୍ ରେୟା । ସାଓଁହେଦ୍ ମେନାଃଆ ମେନ୍ତେ ଧରମ୍ କରମ୍, ଲାକ୍‌ଚାର ନେମାଚାର୍ ଯତ ମେନାଃଆ ଆର୍ ନଆକ ମେନାଃଆ ମେନ୍ତେ ଆବଆଃ ଜାତି ମେନାଃଆ, ସାଓଁତା ମେନାଃଆ ଆର୍ ଆବଆଃ ଭେଗାର୍ ଉପୁରୁମ୍ ମେନାଃଆ ।

ସାଓଁହେଦ୍ ସାଓଁ ସାଓଁତା ରେନାଂ ହଁ ଆଡ଼ି ଗାହିର୍ ତପଲ୍ ମେନାଃଆ । ସାଓଁହେଦ ବାଂଖାନ୍ ସାଓଁତା ରେନାଂ ଶେଦ୍ ମୁଠାନଦ ଜାମ୍ ଗଲ୍‌ହନ୍ କେୟା, ଆର୍ ସାଓଁତା ବେଗର୍ ସାଓଁହେଦ୍ ରେନାଂ ହଁ ସିର୍ଜନ୍ ଦ ଅହକଃଆ । ସାଓଁହେଦ ଯାହାଁ ତିନାଂ ହାରାବୁରୁ ଦାଲେୟାଃଆ । ସାଓଁତା ଇନାଃରେ ମାରୁଲ୍ ଆର୍ ଶଣନଃ ଡ଼ାହାର୍‌ତେ ଲାହାକଃଆ । ସାଓଁହେଦ୍ ଦ ଅନା ଜାତି ରେନାଂ ସାଓଁତା ଲାକ୍‌ଚାର୍ ଆର୍ କାଉଡ଼ିଆରି ଅବସ୍ଥା ରେନାଂ ନାଗାମ୍ କାନା । ଯାହାଁ ଜାତି ରେନାଂ ନିତ୍, ଏନାଂ, ଆର୍ ପିନାଂ ରେନାଂ ବାଡ଼ାୟ୍ ସାନା ସେଦ୍ ମେଖାନ୍ ଅନା ଜାତି ରେନାଂ ସାଓଁହେଦ୍ ସାଓଁ ସାଗାଇ ଜଲାଓତେ ହୁୟାମା ।

ଆବ ସାନ୍ତାଳ୍ ଜଆଃ ପାର୍ଶି ସାଓଁହେଦ୍ ମେନ୍ ଲେଖାନ୍ ଥୁତି, କୁଦୁମ୍, କାହ୍‌ନୀ, ଗାୟାନ, ସେରେଞ୍ଜ ଅନଣ୍‌ହେ ଏମାନ୍ ବୁଝାଉଃଆ । ନଆ ଜରେ ମାନମୀ ଜଆଃ ଯତ ଲେକାନ୍ ଭାବ୍ ସେମନ୍ ଦାୟା, ମାୟା, ଦୁଲାଳ୍, ଦୁପୁଲାଲ୍, ହମଞ୍ଜ ଗରଞ୍ଜ ସାଓଁତେ ଧରମ୍ କରମ୍, ଲେକ୍‌ଲାକ୍‌ଚାର୍ ଜରେନାଂ ଦାମାନ୍ କାଥାକ ଆଡ଼ି ନିଷ୍ଠା ସାହିଁକ୍ ସଦର୍ ମେନାଃଆ । ସାଓଁହେଦ୍‌ରେ ଭାଲିୟୁଦା, ସୁକ୍‌ଦୁକ୍ ସୁଲୁକ୍ ସାଗାଇ ଆର୍ ଗୁକୁଃ ବାଞ୍ଚାଓଃ ଜରେନାଃ ସରସ୍ କାଥାକତେ ପେରେଜ୍ ଆକାନ୍ ଦିଚେ ଆବଆଃ ଜୀବନ୍ ଆର୍ ସାଓଁହେଦ୍ ଭିତିର୍‌ରେ ଆଡ଼ି ସୁପୁର୍ ସାଗାଇ ମେନାଃଆ । ମିଣ୍ଡିକା ସିର୍ଜନ୍ ଖନ୍ ଏୟ୍‌ହବ୍ ଜାତେ ହଲ୍ ହପନ୍‌ଦ ଅମନଃ ହାବିଜ୍ ରେନାଂ କାଥାକ ଆବଆଃ ସାଓଁହେଦ୍‌ରେ ଚରଜ ସାହିଁଜ୍ ସାଜାଓ ଜାଚେ ମେନାଃଆ । ଅନା ସାଓଁହେଦ୍‌ରେ ନିତଂ ହାବିଜ୍ ଜିଵୀଦ୍ ତାହେଁନ୍ ରେନାଂ ରାୟାୟ୍ ଏମ୍ ଆକାଙ୍କାଦ୍ ବନା । ନଆ ଦିଶମରେ ସାନ୍ତାଳ ହପନ୍ ଜଆଃ ତିନାଃ ଦିଲ୍‌ଗାରିୟା, ହୁଲିଗାରିୟା ନାଗାମ୍ ଉକୁ ଦହ ଆକାନା ଅନାଦ ଆବଆଃ ସାଓଁହେଦ୍ ଖନ୍‌ରେ ବାଡ଼ାୟ୍ ଞାମଃଆ ।

ସାଓଁହେଦ୍ ମେନ୍ ଲେଖାନ୍ ଭଲ୍ ଆର୍ ଅଲ୍ ସାଓଁହେଦ୍ କେ ବୁଝାଉଃଆ । ଭଲ୍ ସାଓଁହେଦ୍ ଦ ମୌଖିକ୍ ରୂପ୍‌ତେ ତାହେଁ କାନା । ମିଦ୍ ପିଢ଼ି ଖନ୍ ଆର୍ ମିଦ୍ ପିଢ଼ି ହାବିଜ୍ ମଚା ମଚା ଡେରେ ଚାପାଲ୍ ହେକ୍ ଆକାନା ।

ମାରାଂବୁରୁରେ ଆବ ଇକ୍ ଦ ମାରାଂବୁରୁ କାନାୟ୍ । ଅନା ତାୟମ୍ ଦେଖାବୁରୁ, ସିଡାବୁରୁ । ବୁଙ୍ଗାଂବୁରୁ ଖନ୍ ଏୟହବ୍ କାତେ କାମୁରୁବୁରୁ, କାଲେୟାନ୍ ବୁରୁ ଜଦ ଯତ ରଳ୍ ପାର୍ଶହେଦ୍ ରିନ୍ ମିମିଦ୍‌ଟାଂ ଞୁତୁମାନ୍ ଆମ୍ଯରକ କାନାକ । ଉନୁକ ଠେନ୍ ଖନ୍‌ରେ ଲାଇଡାଲ୍ ଆକମ୍ ଡାଲତେ ବାଡ଼ାୟ୍ କାତେ ଆବରିନ୍ ଆରିଲ୍ ହାପ୍ରାମ୍‌କ ଆବଆଃ ପାର୍ଶହେଦ୍‌ଦ ମଡାମଡା ତେରେ ଉଡାକ୍ ନାଟାକ୍ ଆଗୁ କାତେକ ଜିଞ୍ଜୀଦ୍ ଆଗୁ ଆକାଃଆ ।

ଅଲ୍ ପାର୍ଶହେଦ୍ ଦ ମେନ୍ ଲେଖାନ୍ ନିତିଂଆଃ କାନା । ଯାହାଁ ଡିସ୍ ଦିନ୍ ହିଲଃ ଖନ୍ ହରପ୍ ରେନାଂ ତେ ଚିକି ଜରେବାଃକ ରଲ୍‌ହନ୍ ଏନା, ଅଲ୍ ପାର୍ଶହେଦ୍ ହଁ ଇନା ଅକ୍ତ ଖନ୍‌ରେ ଏୟହବ୍ ଏନା । ହଲ୍ ହାଟିଞ ଲେକାତେ ପାର୍ଶହେଦ୍‌ଦ ବାର୍ ଥାର୍‌ତେ ହାଟିଞ୍ ଗାନଃଆ । ମିଦ୍‌ଦ ରାଥନି ପାର୍ଶହେଦ୍ ଆର୍ ଦପାରାଃଦ କାଥା ପାର୍ଶହେଦ୍ ରାଥନି ପାର୍ଶହେଦ୍‌ଦ ପଦ୍ୟ ତେ କବିତା ଆକାର୍ ରେନାଂ କାନା ଯାହାଁତେ ଆର୍‌ହଁ ବାର୍ ଭାଗ୍‌ତେ ହାଟିଞ୍ ଆକାନା । ମିଦ୍‌ଦ ସେରେଞ୍ ଆର୍ ମିଦ୍‌ଦ ଅନଣ୍‌ହେ । ଆର୍ କାଥା ପାର୍ଶହେଦ୍ ଦ କାଥା ଲେକାତେ ମେନାଃଆ । ନଆରେ ଗଦ୍ୟ ସାହିତ୍ୟକ ମେତାଃ କାନା । ନଆକ ଯତ ବିଚାର୍‌ତେ ଇଦି ଲେଖାନ୍ ଅଲ୍ ପାର୍ଶହେଦ୍ ଦ ତୁରୁୟ୍ ହିଦ୍‌ତେବନ୍ ହାଟିଞ୍ ଦାକେୟାଃଆ, ଯେ ଲେକା ସେରେଞ୍, କାହ୍‌ନୀ, ଥୁଡି, ବିନ୍ତି, ଗାୟାନ୍ ଆର୍ ଗାମାମ୍ ।

ବାହ୍‌ରେ ଖନ୍ ମିଶନାରୀକ ହେଜ୍ କାତେ ଦିଶମ୍ ଫୁର୍‌ଗାଲଃ ମାଣାଂ ଆବ ପାର୍ଶିତେ ଅଲ୍ ପାର୍ଶହେଦ୍ ରେନାଃ ଦକ ଏତହବ୍ ଲାଃଆ । ଉନ୍‌କୁ ଆଡ଼ିଗାନ୍ ଗାଦେଲ୍‌କ ବେରେଦ୍ କାତେ ଅଲ୍ ପାର୍ଶହେଦ୍‌ଦକ ଥାପନ୍ ଅଟ ଲାଃଆ । ଆମେରିକାନ୍ ଫ୍ରି ବାପ୍‌ଟିଷ୍ଟ ମିଶନ୍ ରିନିକ୍ ଜେରେମିୟା ଫିଲିପ୍‌ସ୍ ଲେକାନ୍ ସାହେବ୍‌କ ୧୮୪୫ ସାଲେରେ ହଲ୍ ସେରେଞ୍ ୧୮୫୨ ସାଲେରେ ଏନ୍ ଇଣ୍ଡ୍ରଡ଼କସନ୍ ଟୁ ଦି ସାନ୍ତାଲ୍ ଲାଙ୍ଗୁଏଜ, ରନଲ୍ ଆର୍ ଗିଦ୍ରା ରାଗିଦ ପୁଥିକ ଅଲ୍ କାତେ ଇତୁନ୍ ଆଣ୍ଡା ଖୁଲା କାତେ ଗିଦ୍ରାକ ପାଢ଼ହାଓ ବାନା କେଦ୍ କଆ । ମେନ୍ ଗାନଃଆ ବାଂମା ସାହେବ୍ ଜରେ ସାନ୍ତାଲ୍ ପାର୍ଶହେଦ୍ । ରେନାଂ ଅଲ୍ କାର୍‌ତେ ଖୁଣ୍ଟି ଜଦକ ବିଦ୍ ଅଟ ଆକାଃଆ । ରେଭ୍‌ରେଣ୍ଡ୍ ଏଲ୍.ଓ.ସ୍କ୍ରେଫ୍‌ସ୍‌ରୁଡ୍ ଯାହାଁୟ୍ ଦିଶମ୍ ହଲ୍‌ଦ କେରାପ୍ ସାହେବ୍ ମେନ୍ତେକ ବାଡ଼ାୟ୍ ଏୟା ଉନିଦ ମିଦ୍‌ଟାଂ ସାନ୍ତାଲ୍ ଗ୍ରାମାର୍ ଞୁତୁମ୍‌ତେ ପୁଥି ୧୮୬୩ ସାଲେରେ ଛାପା ଲେଃଆୟ୍ । ଅନା ତାୟମ୍ ଆକ୍‌ରେ ୧୮୮୭ ସାଲେରେ ହଲ୍ ଉରେନାଃ ମାରେ ହାପ୍ରାମ୍ କରେୟାଃ କାଥା ଲେକାନ୍ ଞୁତୁମାନ୍ ପୁଥିୟ୍ ଅଲ୍ ସଦର୍ ଲାଃଆ । ଅନା ଛଡ଼ା କାତେ ଆର୍‌ହଁ ଆଡ଼ିଗାନ୍ ସାହେବ୍ ଜରେ ଆବଆଃ ଅଲ୍ ପାର୍ଶହେଦ୍ ଆକଆଃ ମତତେ ଢେର୍ ତେଦ୍ ଗେକ ହାରାବୁରୁ ଆକାଃଆ । ଉନ୍‌କୁ ମୁଦ୍‌ରେ ରେଭ୍‌ରେଣ୍ଡ୍ ଇ.ଏଲ.ପକ୍ସଲେ ଆର୍ ରେଭ୍‌ରେଣ୍ଡ୍ ଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ.ଟି.ସ୍କାର୍‌ପ୍ ତିକିନାଃ ୧୮୭୦ ସାଲେରେ ମେଦିନୀପୁର ସେରେଞ୍ ପୁଥି ୧୮୭୨ ସାଲେରେ ବେନା ରାଡ଼ିୟା ସେରେଞ୍ ପୁଥି, ୧୮୭୬ ସାଲେରେ ତାଲ୍‌କାରୀ ସେରେଞ୍ ପୁଥି ଆର୍ ପୁଖୁରିୟା ସେରେଞ୍ ପୁଥି, ୧୮୯୯ ସାଲେରେ ଏ.କାମ୍ପବେଲ୍ ତିକିନାଃ ସାନ୍ତାଲ୍ ଫୋକ୍‌ଟେଲ୍‌ସ, ୧୯୦୨ ରେ ସି.ଏଚ୍.ବୋମ୍ପାସ୍ ତିକିନାଃ ଫୋକ୍‌ଲୋର୍ ଅଫ୍ ଦି ସାନ୍ତାଲ୍ ପାର୍‌ଗାନାସ୍, ପି.ଓ. ବୋଡ଼ିଙ୍ଗ୍ ତିକିନାଃ ୧୯୨୫ ସାଲେରେ ଷ୍ଟାଡ଼ିଜ୍ ଇନ୍ ସାନ୍ତାଲ୍ ମେଡ଼ିସିନ୍ ଏଣ୍ଡ କନେକ୍‌ଟେଡ୍ ଫୋକଲୋର, ଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜେ.କୁଲ୍‌ସା ତିକିନାଃ ୧୯୪୧ ସାଲେରେ ସାନ୍ତାଲ୍ ଫୋକ୍ ସଙ୍ଗ୍‌ସ, ଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ.ଜି.ଆର୍‌ଚାର୍ ତିକିନାଃ ୧୯୪୩ ସାଲେରେ ସାନ୍ତାଲ୍ ପଏଟ୍ରି ଆର୍ ଫେଷ୍ଟିବଲ୍ ସଙ୍ଗ୍‌ସ କ ଛାପା ସାଦର୍ ଲେନା ।

ଭଞ୍ଜାଃ ଅଲ୍‌ରେନା" ମତ୍‌ଲବ୍ ତ ହୁୟୁଃ କାନା ଯେ ଆଦ ଅନଲ୍ ସାଓଁହେଦ୍ ହାରାବୁଗୁରେ ସୁଭଲୁତ ସାହେବ୍ କଆଃରେ ହାତ୍‌ସାଦ୍ ତାହେଁ ଲେନା । ଇନ୍‌କୁ ମୁଦ୍‌ରେ ଜେରେମିୟା ଫିଲିୟତ ଅନା ସିଦିଭ ସୁଭଲୁ ହଳ୍ କାନାୟ୍ ଯାହାଁୟ୍ ସାନ୍ତାଳ୍‌ତେ ଅନଲ୍ ସାଓଁହେଦ୍ ଏ ଏୟୁହବ୍ ଲାଃଆ । ଇନା ଅକ୍ତ ମିଶନାରୀକ ଧରମ୍ ପର୍‌ଚାର୍ ଲାଗିଦ ଅନଲ୍ ସାଓଁହେଦ୍ ତାଲା ତେକ ଛୁଟାଭ ଲେନ୍ ରେହଁଗେ ଆକ ଯାହାଁ ପୁଥି ପାଥାମ୍ କକ ଛାପା ପାର୍‌ସାଳ୍ ଲାଃଆ ଅନାକଦ ନିତ୍" ମିମିତ୍‌ଟା" ମାରା" ମାରା" ଧନ୍ କାନ୍ ଗେୟା । ହଳ୍ କାଥା, ହଳ୍ କାହନୀ, ହଳ୍ ସେରେଞ, ହଳ୍ ସେରେଞ, ଧରମ୍ କାଥା, ବାନ୍ ମୁର୍‌ଗାଦ୍ ରନଳ୍, ଡ୍ରିଷ୍ଟନାରୀ ଲେକାନ୍ ଲାଟୁ ଲାଟୁ ପୁଥି କଦ ଆଦ ପମାକ୍‌ରେ ଆକଆଃ ଆଡ଼ି ମାରା" ଦାନ୍ କାନ୍ ଗେୟା ।

ନିତ୍" ଅନଲ୍ ସାଓଁହେଦ୍ ରେହଁ ଆଡ଼ି ଗାନ୍ ବନଦଲ୍ ହେକ୍ ଆକାନା । ଦିଶମ୍ ଫୁର୍‌ଗାଲଃ ମାଣା"ଗାନ୍ ନିତ୍" ହାବିକ୍ ଆଦ ସାଓଁତା ରିନ୍ ଅନଲିୟା କହଁ ସିଙ୍ଗିତି ଦା ସାଓଁହେଦ୍ ତାର୍‌ଚା ଆର ଅଲ୍‌ରେ ମେନାଃ ଆକାଦ କଆ । ଫୁର୍‌ଗାଲ୍ ମାଣା" ରିନ୍ ଞୁତୁମାନ୍ ଅନଲିୟା କଦକ ହୁୟୁଃ କାନା - ମାହାଁ ରାମଦାସ ଟୁଡୁ । ଷ୍ଟିଫେନ ହିକିମ୍ ମୁର୍ମୁ, ରେଭ୍‌ରେଣ୍ଡ ଚୈତନ୍ୟ କୁମାର୍ ହେମ୍ବ୍ରମ୍, କୁମାର ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ହେମ୍ବ୍ରମ୍, ଡ଼ି.କୁମାର୍ ମୁର୍ମୁ, ପାଷ୍ଟର୍ କିସ୍କୁ, ସୁବିନ୍ ସୁସେନ କିସ୍କୁରାପାଜ୍, ବାବୁରାମ ବେଞ୍ଜାମିନ୍ ସୋରେନ୍, ଜାକବ୍ ସୋରେନ୍, ସାରଲ୍ ସୁଧୀର ସୋରେନ୍, ସାଧୁ ରାମଚାନ୍ଦ ଟୁଡୁ, ପଣ୍ଡିତ୍ ରଘୁନାଥ ମୁର୍ମୁ, ନାୟକେ ମଙ୍ଗଲ ଚନ୍ଦ୍ର ସୋରେନ୍, ଗୋରାଚାନ୍ଦ ଟୁଡୁ, ନାରାୟଣ ସୋରେନ୍, ତଲେ ସୁତାମ, ଡ଼ମାନ୍ ସାହୁ ସମୀର, ନାଥାନିୟାଲ୍ ମୁର୍ମୁ, ଅଦିତ୍ୟ ମିତ୍ର ସାନ୍ତାଳୀ, ଶାରଦା ପ୍ରସାଦ କିସ୍କୁ ଏମାନ୍ ।

ଫୁର୍‌ଗାଲ୍ ଡାୟମ୍ ରିନ୍ ଅନଲିୟାକ ମୁଦ୍ ରେଦ ନୁନ୍‌କୁ ସୋରେନ୍, ଗୁମାସ୍ତା ପ୍ରସାଦ ସୋରେନ, କୃଷ୍ଣା ସୋରେନ ସିପାହୀ, ଦୁର୍‌ବିନ୍ ସୋରେନ୍, ପରମେଶ୍ୱର ସୋରେନ୍, ଖେରୱାଲ୍ ସୋରେନ୍, ଟି.କେ.ରାପାଜ୍, ବୁଦ୍ଧାନ କିସ୍କୁ, ଉପେନ୍ କିସ୍କୁ, ବାବୁଲାଲ ମୁର୍ମୁ ଆଦିବାସୀ, ଠାକୁର ପ୍ରସାଦ ମୁର୍ମୁ, ସହଦେବ ମୁର୍ମୁ, ନେପୋଲିୟନ୍ ମୁର୍ମୁ, କାହ୍ନାଇଲାଲ୍ ଟୁଡୁ, ଧିରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ବାସ୍କେ, କୃପାଲ୍ ବାସ୍କେ, ଡ଼ମାନ୍ ଚନ୍ଦ୍ର ହାଁସଦାଃ, ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ୍ ହାଁସଦାଃ; ମହାଦେବ ହାଁସଦାଃ, ପରିମଲ୍ ହେମ୍ବ୍ରମ୍, ବାଡା ବେଶ୍ରା, ନୁନୁଲାଲ ମାର୍ଣ୍ଡି, ସୁଧିର କୁମାର ଭୌମିକ, ସୁଧିର୍ ମିତ୍ର ଏମାନ୍ କଆଃ ଞୁତୁମ୍‌ଦ ମାଣା"ରେଗେ ହାଲା" ଞାମଃଆ । ଆର୍ ନେତାର୍‌କ ଅନଲିୟା କମା ଲେଖା ତେହଁ ବାମ୍ ଲେଖା ଟାକା ଦାଳେ ଆକଆ । ନିୟା ମେନ୍ ଗାନଃଆ, ନେତାର୍‌କ ଅନଲିୟା ଦିତେଗେ ଅଲ୍‌ଚିକିତେ ଅଲାଃ ସାଓଁହେଦ୍ ଆଡ଼ି ତେଦ୍‌ଗେ ହାରାବୁଗୁ ଇଦି ଏନା । ଭାଷା ଆନ୍ଦୋଳନରେ ନୁକୁଆଃ ଏନେମ୍‌ରେ ଯାଷ୍ଟି କାୟ୍‌ତେ ତାହେଁ କାନା ଆର୍ ନୁକୁ କଆଃ ଡିକାଙ୍ଗତେଗେ ୨୨/୧୨/୨୦୦୩ରେ ସର୍‌କାର୍ ଠେନ୍ ଖନ୍ ହକ୍ ଛାଡ଼ାଓ କାତେ ସମ୍ବିଧାନ୍ ରେକ ସେଲେଦ୍ ଅଚ ଦାଲେ ଆଦାଃଆ । ନାହାଁଃ ଅନଲିୟା କଆଃ କୁଲୁମ୍ ଦଲ୍‌ବୁକି ତେଗେ ଆଡ଼ିଗାନ୍ ପଡବ୍ କହଁ ଅଲ୍ ପାର୍‌ସାଳ୍ ଇଦି ଏନା ଆର୍ ଡିନା" ଗାନ୍ ସ୍କୁଲ୍ କଲେଜ୍ କରେହଁ ପାଜ୍‌ହାଓ ଅଚ ରେନା" ବେବସ୍ଥା ଏନା । ନେତାର୍ କାଲ୍ ସୁଗ୍ ରିନ୍ ଅନଲିୟାକ ଏଟାଃ ପାର୍ଶି ରିନ୍ ଅନଲିୟା ଖନ୍ ତେଦ୍ ତେହଁ ଖାଟଦ ବାନୁଃ କଆ । ଏଟାଃ ଅନଲିୟା ଲେକା ନୁକୁହଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ କରେ ଖନ୍.ସିଧା ହାମେଟ୍ କାତେ ଠାଓଁ କକ ଆମେଟ୍ ଆକାଃଆ ।

ସମ୍ବିଧାନ୍ ରେନାଂ ଇଭାଲ୍ ଧାପ୍‌ରେ ଆବଆଃ ପାର୍ଶି ସେଲେଦ୍ ଅଚ ଏନ୍ ତାୟମ୍ ସରକାରଃ କାମିଦ ଅଣ୍ଡେରେ ମୁଚାଦ୍ ଏନ୍ ଲେକା ବୁଝାଉଃ କାନା । ଆବ କବିନ୍ ଉନାଃ ଗାନ୍ ନେତା କଆଃ ବିସ୍ତି ଉଲ୍ ବାକା ମତା ଖନ୍ ତେଦହଁ ବାଂ ବାଡ଼ାୟଃ କାନା । ମେନ୍‌ଖାନ୍ ଆବକଆଃ ତାରେନ୍‌ରେ ନିତଂ ଆଡ଼ି ହାମାଲ୍ ଜିମାଭାର୍ ଞୁର୍ ଆକାନା । ଆବ ତେଦ୍‌ତେ ବୁହିକ ତାହୁଁକେ ତାହୁଁ ଅଲ୍ ଆର୍ ଛାପା କାତେ ସ୍କୁଲ୍ କଲେଜ୍ ଭରେ ଗାଣାକ ପାଲ୍‌ହାଓ ଅଚ କାତେ ଆପୁଲଃ ହବ୍ ପାଞ୍ଜା । ଆକ ରେନାଂ ଆଜିଭାର୍‌ଦ ଆବଆଃ ଚେତାନ୍‌ରେ ଢେର୍ ତେଦ୍‌ଗେ ଲାଦେ ଆକାନା ଲାହାନ୍ତି କାମିରେ ଆଣ୍‌ଗ ଆକାନ୍ ଭାରତ ଯାକାତ୍ ସାନ୍ତାଳୀ ଅନଲିୟା ଗାଓଁତା ରେନାଂ କୁରୁମୁଟୁ କାମି ଢେର୍ ତେଦ୍‌ଗେ ସାଲ୍‌ହାଓ ରେନାଂ କାଥା କାନା । ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡ଼େମୀ, ଦିଲ୍ଲୀରେ ଆବଆଃ ପାର୍ଶି ଠାଏଁ ଞାମ ଅଚ ସାଓଁତେ ଭାରତ୍ ରେନାଂ ତିନାଂ ଗାନ୍ କଲେଜ୍ କରେ ସିଲାବସ୍‌କ ବେନାଓ କାତେ ପାଲ୍‌ହାଓ ଅଚଦ ନଆ ଅନଲିୟା ଗାଓଁତା ରେନାଂ ଆଡ଼ି ମାରାଂ ଏନେମ୍ କାନ୍ ଗେୟା । ଆଇ.ଏ.ଏସ୍. ଲେକାନ୍ ମାରାଂ ଚାକ୍ରି ରେନାଂ ସାନ୍ତାଳୀ ସିଲାବସ୍ କହଁ ନଆ ଗାଓଁତା ରିନ୍ ଅନଲିୟା କଆଃ ଦିଶ୍ ହୁବିଶ୍‌ତେ ତେୟାର୍ ଆକାନା ।

ଆବଆଃ ପାର୍ଶି ସମ୍ବିଧାନ୍‌ରେ ଠାଏଁ ଞାମ୍ ଏନ୍ ତାୟମ୍ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡ଼େମୀ, ଦିଲ୍ଲୀହଁ ୨୦୦୪ ସାଲେରେ ମାନତ୍ ଏ ଏମ୍ ଆକାଃଆ । ସାନ୍ତାଳୀ ଅନଲିୟାକ ସିର୍‌ପା ଏମ୍ ସାଓଁତେ ସାନ୍ତାଳୀ ପତବ୍ କହଁୟ ଛାପାୟେଃଆ । ଗୋଟା ପନତ୍ ରିନ୍ ଅନଲିୟା କଆଃ ତୁମାଲ୍ କାଓରା ଅନଣ୍‌ହେ ଆର୍ କାହନୀ ଲେକାନ୍ ଦାମାନ୍ ପତବ୍ ବାରେୟା ହାଲି ରେଗେୟ ଛାପା ସଦର୍ ଆକାଃଆ । କିତାବ୍ କମା ଆଡ଼ି ଆଉଲିଗେ ସାନ୍ତାଳୀ ପାର୍ଶିତେ ଭେନେଗାର୍ ଟିକିତେ ଛାପା ଆକାନା ଆର୍ ନିତଂହଁ ଛାପାଃ କାନ୍ ଗେୟା । ଟିକି ରାପାଡାଃ ନିତଂହଁ ମେନାଃ ଧାରା ଗେୟା । ମିଦ୍‌ଟାଂ ଟିକିତେ ଅଲ୍ ରେନାଂ ଫାୟଦା ଆବରିନ୍ ତିନାଂ ବୟହା କଗେ ନିତଂ ହାବିକ୍ ଦାକ ବୁଝାଉ ତିୟୁଃ ଦାଲେ ଆକାଃଆ ।

ରାସ୍କା ରେନାଂ କାଥା କାନା ଯେ, ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡ଼େମୀ ଦିଲ୍ଲୀଦ ଆବଆଃ ପାର୍ଶି ସାଓଁତେ ଅଲ୍‌ଟିକି ହଁ ମାନତ୍ ଏ ଏମ୍ ଆକାଃଆ । ଏଟାଃ ଟିକି କତେ ଉନାଃ ଗାନ୍ କିତାବ୍ ଛାପା ଆକାନ୍ ରେହଁ ଅଲ୍‌ଟିକି ତେ ଛାପା ଆକାନ୍ କିତାବ୍ ରିନ୍ ଅନଲିୟା କଗେ ସିର୍‌ପା ଏମଃରେନାଂ ଏକାଡ଼େମୀ ଦୟ ଠାଉକା ଆକାଃଆ । ୨୦୦୫ ସାଲେଖନ୍ ନିତଂ ହାବିକ୍ ଆବରିନ୍ ଅନଲିୟାକ ଏଟାଃ ସାଓଁହେଦ୍ ରିନ୍ ଅନଲିୟାକ ଲେକା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡ଼େମୀ ସିର୍‌ପାୟ ଏମ୍ ଆଗୁ ଆକ କାନା । ଭଞ୍ଜ୍ ଦିଶମ୍ ରିନ୍ ସାନ୍ତାଲ୍ ବିରାଦାରୀ କଆଃ ଗରବ୍ ରେନାଂ କାଥା କାନା ବାଂମା ବିଶୋଇ ସୁର୍ କରଞ୍ଜାଇ ଆତୁୟ ରିନିଜ୍ ମାନ୍ ଯଦୁମଣି ବେଶ୍ରା ଆକାଃ ଅନଣ୍‌ହେ ପତବ "ଭାବ୍‌ନା" ଲାଗିଦ୍ ପୁଇଲୁ ସିର୍‌ପାଦ ୨୦୦୫ ସାଲେରେୟ ଞାମ୍ ଆକାଃଆ । ଦସାର୍ ସେର୍ମା ୨୦୦୬ ସାଲେ ରେନାଂ ଏକାଡ଼େମୀ ସିର୍‌ପାଦ ହୁଗୁଳି ଜିଲ୍ଲା ଖଣ୍ଡେନ୍ ଆତୁ ରିନିଜ୍ ମାନ୍ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମୁର୍ମୁ ଦ ଜୀବନୀ ପୁଥି "ଗୁରୁ ଗମ୍‌କେ ଲାଘୁନାଥ ମୁର୍ମୁ" ଲାଗିଦ୍ ଏ ଞାମ୍ ଆକାଃଆ । ତେସାର୍ ସେର୍ମା ୨୦୦୭ ସାଲେରେ ଦ ମିଦିନୀପୁର୍ କିଲ୍ଲା ଝାଲଗ୍ରାମ ରିନିଜ୍ ମାନ୍ ଖେର୍‌ୱାଲ୍ ସୋରେନ୍ ଆକାଃ ଗାୟାନ୍ ପୁଥି "ଚେଦ ଏ ଟିକାୟେନା" ଲାଗିଦ ଏ ଞାମ୍ ଆକାଃଆ । ନିୟା ଧାଓ ଆଃ ସିର୍‌ପାଦ ୨୩.୧୨.୨୦୦୮ ରେକ ଗୋଟା କେଃଆ । ଖାଟ କାହିନୀ ଅଃଅଲ୍ ଇଜ୍ ଞୁତୁମାନ୍ ବର୍ଣ୍ଣମାନ୍ ରିନିଜ୍

ଅନଲିୟା ମାନ୍ ବାଦଲ୍ ହେମ୍ବ୍ରମ୍ ଆକାଃ କାହନି ପଡବ୍ "ମାନମୀ" ପଡବ୍ ଲାଗିଦ ଏ ଞାମ୍ କେଃଆ । ଏକାଡେମୀ ରେନାଂ ସାହିତ୍ୟ ପୁରସ୍କାର୍ ଏମ୍ ଛାଡ଼ା କାତେ ହାନା ନାହା ପନତ୍‌ରେ ସାନ୍ତାଳୀ ପାର୍ଶି ସାର୍ଓହେଦ୍ ଲଗନାଭ ଲାଗିଦ ୱାର୍କସପ୍ ଆର୍ ସେମିନାର୍ କୟ୍ କରାଓ ବାକାୟେଃଆ । ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ରେନାଂ ନଙ୍ଗାନ୍ ଲୟ୍‌କାଭ ଆର୍ ଲୟ୍‌କୁର୍‌ତେ ଆଗାମ୍ ଦିନ୍‌ରେ ଞୁତୁମାନ୍ ଅନଲିୟା କଆଃ ନାରାୟ୍ ବାମାନ୍ ପୁଥିକ ଛାପା ଆଡ୍‌କାଃ ଗେୟା ।

ଆବ୍‌ହଁ ଆର୍ ମିଦଟାଂ ସରକାରୀ ଗାଓଁତା ଆବଆଃ ସାଓହେଦ୍ ହାଗା ରାଜାର୍‌ରେ ଗଲ ମେନାୟା । ଅନାଦ ହୁୟୁଃ କାନା ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିୟାନ୍ ଲେଙ୍ଗୁଏଜ, ମହୀଶୂର, ନଆ ଅନୁଷ୍ଠାନ୍ ହଁ ତାଲା ତାଲାରେ ୱାର୍କସପ୍ ଆର୍ ସେମିନାର୍ କୟ୍ କରାଓ ବାକାୟା । ଅନା ଛଡ଼ା କାତେ ସାନ୍ତାଳୀ ଅନଲିୟାକ ଚିର୍ଯାୟ୍ ଏମାକଆ ଆର୍ ପୁଥି ପାଥାମ୍‌କ ଛାପା ଗଲ୍ ଲାଗିଦ୍ କାଉଡ଼ି ସହଦ୍ ଏ ଏମଃଆ । ନିତଂ ହାବିଜ୍ ଦ ମାନ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ହେମ୍ବ୍ରମ୍ ତିକିନ୍ ଛତର୍‌ପୁତି କିସ୍କୁ ରାପାଜ ପୁଥି ଲାଗିଦ୍ ଟାକା ଗଲ କିନ୍ ଞାମ୍ ଆକାଃଆ । ମିଦ୍ ହାଜାର୍ ଖନ୍ କମ୍ ପାରସାଲଃ କାନ୍ ଲିଟିଲ୍ ମେଗାଜିନ୍ ଥକ୍‌ରେ ପାଥାମ୍‌କ ପେ ପେର୍ମା ଲାଗିଦ ଗେଲ ହାଜାର୍ ଟାକା ପାଡେ ପ୍ରକଭ ଞାମା । ନିତଂ ହାବିଜ୍‌ତେ ଖବର୍ କାଗଜ୍ ଥକ୍‌ରେ ସାର୍ ସାଗୁନ ଆର୍ ପାଥାମକ ଥକ୍‌ରେ ମାନ୍ତାଭ, ଲାହାନ୍ତି, ସନ୍ଧାୟନୀ, ତପଲ୍, ସିଲି, ଆର୍ ସିଙ୍ଗାର୍ ପାକଷା ଲାଗିଦ୍ ଟାକା ଗଲ ଞାମ୍ ଆକାନା । କାଲଚାର୍ ଅଫିସ୍ ଖିନ୍ ହକ୍ ଆର୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ତାଲାରେ କାଥା କରେ ଚେଦ୍ କଚ ବାଂକ ଗାପାନ୍ ଲେକ୍ତେ ସାଗେନ୍ ପାକାମ ଲାଗିଦ ଟାକା ଗଲ ମଞ୍ଜୁର୍ ଆକାନ୍ ରେହଁ ବାଂ ଞାମ୍ ଉଡାର୍ ଆକାନା ।

ବାଲ୍ଲୁ ପାର୍‌ଚେକ୍ ସ୍କିମ୍‌ତେ ନଆ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ସାନ୍ତାଳୀ ଅନଲିୟା ଠେନ୍‌ଖନ୍ ରଜା ଟାକାତେ ଚେର୍ ସାହିଁକ୍ ପୁଥିକୟ୍ କିରିଞ୍ଜ୍ ଏଃଆ । ଅନାତେ ଅନଲିୟାକ ପଡବ୍ ଛାପାୟ୍ ଲାଗିଦ୍ ସାହାସ୍ ଆର ଗଲକ ଞାମେଃଆ । ନିତଂ ହାବିଜ୍ ଆବଲଆଃ ବୁହିଜ କିରିଞ୍ଜ୍ କାତେ ପାଲ୍‌ହାଓଃ ରେନାଂ ହେଙ୍ଗା ତାବନ୍ ବାନୁଃତେ ବାକାର୍ କରେ ଆଖିଞ୍ଜହଁ ଆଡ଼ି ମୁସ୍କିଲ୍ କାନ୍ ଗେୟା । ତେହେଞ୍ଜାଃ ତାରିଖ୍‌ତେ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଦ ଭାରତ ଯାକାତ୍ ଅନଲିଆ ଗାଓଁତା ହୁତେତେ ଛାପା ଆକାନ୍ ଜିୟନ୍ ଗାଡ଼ା ଖନ୍ ଶାୟ୍ ଗୋଟାଂ ଆର୍ ମାନ୍ ସାଧନ୍ କୁମାର୍ ମାର୍ଣ୍ଡି ଅଲାଃ ସାନ୍ତାଳୀ ରନଲ ପୁଥି ଖନ୍ ମିଦଶାୟ୍ ବାର୍‌ଇଶି ଗେଲ୍ ଗୋଟାଂଏ କିରିଞ୍ଜ୍ ଆକାଃଆ ।

ରନଲ୍ ଏନାଂ ପାର୍ଶିଦ ସାଙ୍ଗାରଃଆ । ଯତ ପାର୍ଶିତେ ରନଲ୍ ରେନାଂ ଧାଲ୍‌ତେ ଗୟୁନଃଆ । ରନଲ୍ ସାହାଁ ତିନାଃ ସହଲେଃଆ ପାର୍ଶି ଉନାଃ ପୁଗୁଲଃଆ । ଅନା ଉଇହାର୍ କାତେ ଅନା ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଦ ପ୍ରୁସ୍ ଟୁ ଷ୍ଟାଣ୍ଡାର୍ଡ ରେନାଂ ରନଲ ଆର୍ ଡିକ୍ସନାରୀ ବେନାଓ ଏ ଲୁଟାଉ ଅକାନା । ଅନା ଲାଗିଦ୍ ଫେବୃଆରୀ ୨୦୦୮ ରେ ମହୀଶୂର୍‌ରେ ଗେଲ୍ ଦିନ୍ ରେନାଂ ୱାର୍କସପ ହୁୟ୍ ଲେନା । ୨୦୦୯ ସାଲେ ରେନାଂ ଫେବୃଆରୀ ମାଇନାରେ ଆରହଁ ହୁୟୁଃ ରେନାଂ ମେନାଃଆଁ । ନଆ କାମିଦ ମୋଟାମୋଟି ସାତ୍ କାଓରାଃ କାନା ।

ଦିକୁ କହଁ ଆବଆଃ ଚିଡି କତେ ଅଲ୍ ସାଓହେଦ ରେନାଂ ପାମଟାଓ ଆର୍ ସାପ୍ଲାଓରେ ତିନାଂ ରାସ୍କା ତାଲ ମେନାଃଆ ଅନାଦ କାମିରେଜ ଆଣଗ୍ ଲେନ୍ ଏନାଂକ ବାଡ଼ାୟଃଆ । ମେନଖାନ୍ ଦିକୁକ ଯୁଦି ସାନ୍ତାଳୀ ବୁହିଜ ଲାଇବ୍ରେରୀରେ ଦହୟ୍ ଲାଗିଦ ସାନ୍ତାଳୀ ଭାଷା କେନ୍ଦ୍ରକଜ ଖୁଲାୟା, ଇନାଖାନ୍ ନଆ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଦ ଯତ

ସରଞ୍ଜାମକ ଲାଗିଦ ଆର୍ ଦେଖ୍‌ରେଖ୍ ଲାଗିଦ ପୁରା ଟାକା ଗଳୟ୍ ଏମଃ କାନା । ଆଦ ନିତ୍ଁ ହାବିଜ୍ ଦିକୁଜ ନଙ୍କାନାଃ କେନ୍ଦ୍ରକ ବାଲ ଖୁଲା ଆକାଃଆ । ନଆକ ଛାଡ଼ା କାତେ ସାନ୍ତାଳୀ ଅନଲିୟାକ ଲାଗିଦ୍ ଭାଷା ଭାରତୀ ପୁରସ୍କାର୍ ଏମଃ ରେନାଂ ବେବସ୍ଥା ମେନାଃଆ । ସାନ୍ତାଳ୍ ଅନଲିୟା ଯୁଦି ଏଟାଃ ପାର୍ଶିତେ ଅଲାୟ୍ ଆର୍ ବାଂଖାନ୍ ଏଟାଃ ପାର୍ଶି ରେନାଂ ଅନଲ୍‌କ ନିଜର୍ ପାର୍ଶିତେ ଅନୁବାଦ୍ ଆୟ୍ ଏଲ୍‌ଖାନ୍ ଉନି ଅନଲିୟାଦ ଭାଷା ଭାରତୀ ପୁରସ୍କାର୍ ଞାମ୍ ଲାଗିଦ ହକ୍‌ଦାରେ ହୁୟ୍ ଦାଳେୟାଃଆ । ଆଦ ଆବରିନ୍ ଅନଲିୟାକ ଅନୁବାଦ୍ ସାହିତ୍ୟରେ ଉନାଂ ବାକ ଆଣଗ ଆକାନତେ ନିତ୍ ହାବିଜ୍ ନଆ ପୁରସ୍କାରଦ ବାଂକ ଞାମ୍ ଆକାଃଆ ।

ଅକୟ୍ ଅନଲିୟାହ୍ଁ ସିର୍‌ପା ଲାଗିଦ୍ ଦ ବାୟ୍ ଅଲା । ଅଲାୟ୍ ଆକାଃ ରାସ୍ଟା ଲାଗିଦ୍ ଆର୍ ପାଓଁତା ରେନାଂ ଭାଲାଇ ଲାଗିଦ୍ । ଆକାଃ ମିମିଦଟାଂ ଉଇହାର୍ ରେନାଂ ଗାଥ୍‌ନି ତେଦ୍‌ଗେ ସାଓଁହେଦ୍ ଦୟ୍ ସିର୍ଜନଆ ଆର୍ ପାଓଁତା ଦୟ୍ ସାମଟାଓ ଆ । ମେନଖାନ୍ ନିତ୍ଁ ହାବିଜ୍ ଆବ ତିନାଂ ହଲ୍ ଗୋ-ପାର୍ଶିବନ୍ ଆପ୍ନାର୍ ଦାଲେ ଆକାଙ୍କାଦାଃଆ? ତିନାଂ ହଲ୍ ନଆ ତେବନ୍ ଅଲଃ କାନାତେ ତିନାଂ ହଲ୍ ନଆତେ ଆବ ରିନ୍ ଗିଦ୍ରା କବନ୍ ଅଲ୍ ପାଳହାଓ ଅତ ଏଦ୍ କଆ ? ଯାହାଁ ପାର୍ଶି ତେମ୍ ପାଳହାଓଃ ରେହଁଗେ ପାର୍ଶି ଯୁଦି ଲାଜ୍ ଆସୁଲଃ ସାଓଁ ଏମ୍ ଜଲାଓ ଖାନ୍ ହିସାବଦ ବାରାବାରିଃ ଗେୟା । ଗୋ-ପାର୍ଶିତେ ଅଲ୍ ଏତହବ୍ ଲେଖାନ୍ ପାଳହାଓଃରେ ରାକାବଃ କାନ୍ ଯତ ଆନାଟ୍ ସାହା ଉତାର୍ଃଆ । ମନେ ଦାଲେ ତାହେଁନ୍ ଖାନ୍ ଗୋ-ପାର୍ଶିତେ ପାଳହାଓଃ ଅକୟହଁ ବାୟ୍ ଆକଟ୍ ଦାଲେ ଆମା । ମାରାଂ ହଲଃ ସାରିଗେ ସାନାମ୍ କାନ୍‌ଖାନ୍ ମିଦ୍ ଦିନ୍ ହିଲଃ ଆମାଃ ଆୟ୍ ପାର୍ଶି ରେଗେମ୍ ମାରାଂ ଦାଳେୟାଃଆ ନଆ ପାତିୟାର୍ ତାବନ୍ ତାହେଁନ୍‌ମା ।

ତିନାଂ ଗାନ୍ ପନତ୍ ସରକାର୍ କହଁ ପାର୍ଶିଦ ମାନତ୍ ବାୟ୍ ଏମ୍ ଆକାଙ୍କାଦ ଗେୟା । ଭାଷା ସ୍ୱୀକୃତି ମେନାଃ ଖାନ୍ ପ୍ରାଇମେରୀ କରେ ପାଳ୍‌ହାଓ ବାଂ ଏୟ୍‌ହଦ୍ ଆକାନା ଆର୍ ପାଳ୍‌ହାଓକ ଏୟ୍‌ହବ୍ ଆକାନ୍ ଖାନ୍ ମାଷ୍ଟର୍‌କ ବାକ ବାହାଲି ଆକାଦ କଆ । ଦୁକ୍ ରେନାଂ କାଥା, ମାଷ୍ଟର୍ କକ ବାହାଲି ଆକାଦ୍ କଖାନ୍ ସାନ୍ତାଳୀ ବାଂ କାତେ ଦିକୁଆଃ କକ ପାଳ୍‌ହାଓ ଅତ ଏଦ୍ କଆ । ମାଷ୍ଟର୍‌କ ଥଳା କିଛୁକ ବାହାଲି ଆକାଦ କଖାନ୍ ସ୍କୁଲ୍‌କ ଖୁଲାୟ୍ ରେନାଃ ସରକାରୀ ଦାୟିତ୍ୱ ରେନାଂ ଅଭାବ୍ ଓଞ୍ଜେଲ୍ ଞାମଃ କାନା । ଅନା ଲାଗିଦ୍ ଦିନ୍‌ଗେ ବନ୍ଦ୍, ଷ୍ଟ୍ରାଇକ୍, ଦିନଗେ ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ., ଏମ୍.ପି. ଆର୍ ମନ୍ତ୍ରୀ କଠେନ୍ ଦାଲ୍ ଧାମ୍ନ ହୁୟୁଃ କାନା । ମେନ୍‌ଖାନ୍ ଦାକ ସାହାର୍‌ଗେ ହୁୟୁଃ କାନା । ଆବରିନ୍ ଉନାଃ ଗାନ୍ ନେତା କହଁ ପାଲେନ୍ ସରକାରାଃ ଲୁତୁର୍ ହୁପାଃ ଖାନ୍ ଠେସାଓ ତୁଲାମ୍ ଜଗେ ହଟାଃ ଅତ୍‌ଜ୍ ରେନାଂ ସାହାସ୍ ବାକ କୁଲାଉ ଦାଳେୟାଃ କାନା ।

ଅଷ୍ଟମ୍ ପରିଚ୍ଛେଦ୍‌ରେ ଠାଅଁ ଆଉରି ଞାମ୍ ମାଣାଂ ଖନ୍‌ଗେ ସାନ୍ତାଳୀତେ କଲେଜ୍ ଆର୍ ୟୁନିଭରସିଟି କରେ ଅଲଃ ପାଳ୍‌ହାଓ ଜଦ ଏୟ୍‌ହବ୍ ଆକାନା । ଶାନ୍ତି ନିକେତନ୍‌ରେ ଦିକୁ କ ଲାଗିଦ୍ ସାନ୍ତାଳୀତେ ୧୯୨୮ ସାଲେଖାନ୍ ପ୍ରଫେସର୍ ସୁରଜିତ୍ କୁମାର୍ ସିହ୍ନା, ଭାଇସ୍ ଚାନସେଲର୍ ଏ.ତାହେଁକାନ୍ ଅକ୍ତଖାନ୍ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ କୋର୍ସ ଲେକାତେ ଏୟ୍‌ହବ୍ ଲେନା । ଅକାଦ ରୋମାନ୍ ଆର୍ ବାଂଲା ଚିକି ତେଜ ପାଳ୍‌ହାଓଃ କାନା । ଅନା ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ କୋର୍ସ ତାୟମ୍ ତେଦକ ଡ଼ିପ୍ଲୋମା କୋର୍ସ କେଃଆ ଆର୍ ନେତାର୍ ଦ ଏଡ଼ଭାନ୍‌ସ ଡ଼ିପ୍ଲୋମା କୋର୍ସ କେଃଆକ । ନଣ୍ଡେଦ

ସଖନ୍ ବିକୁକ ପାଳ୍‌ହାଓଃ ରେନାଂରେ ସୁବିଧାକ ବହଲାଃଆ ଆବରିନ୍ ଜଇ ଆପତି କେଦ୍ ଖାନ୍ ସାନ୍ତାଳ୍ କହଁ ପାଳହାଓଃ ରେନାଂ ଦାଓକ ଛାମ୍ କେଃଆ । ନିତଂ ଅଣ୍ଡେ ସାନ୍ତାଳୀରେ ଯତ ମେସା ଜାତେ ଆରେ ଗେଲ୍ ଗାନ୍ ପାଠୁଆକ ପାଳ୍‌ହାଓଃ କାନା । ଉନକୁ ଲାଗିଦ୍ ବାର୍‌ହଲ୍ ସାନ୍ତାଳୀତେ ଲେକଚାରାର୍ ପ୍ରଫେସର୍ ସୂର୍ଯ୍ୟ କୁମାର୍ ହାଁସଦାଃ ଆର୍ ପ୍ରଫେସର୍ ପାନ୍ନାଲାଲ ଦତ୍ତ ତିକିନ୍ ମେନାଃ କିନା ।

୧୯୮୨ ସାଲେରେ ରାଞ୍ଚି ୟୁନିଭର୍‌ସିଟିରେ ପ୍ରଫେସର୍ ଏ.କେ.ଧାନ, ଭାଇସ୍ ଚାନ୍‌ସେଲର୍ ତାହେଁନ ଅକ୍ତରେ ରେଜିଓନାଲ୍ ଲାଙ୍ଗୁଏଜ୍ ଡ଼ିପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଖୁଲା କାତେ ଡ଼କ୍ଟର ରାମ୍ ଦୟାଲ୍ ମୁଣ୍ଡାଦ ହେଡ୍ ଅଫ୍ ଦି ଡ଼ିପାର୍ଟମେଣ୍ଟକ ବହ କେଦେୟା ଆର୍ ଆରେ ଗୋଟାଂ ଆଦିବାସୀ ଭାଷାତେ ପାଳ୍‌ହାଓକ ଏୟହବ କେଃଆ । ଅନା କଦ ହୁୟୁଃ କାନା ସାନ୍ତାଳୀ, କୁର୍‌ମାଲୀ, ହୋ, ମୁଣ୍ଡାରୀ, କୁଳୁକ୍, ପାଞ୍ଚ ପାର୍‌ଗାନିୟା, ଖୋର୍ଥା, ନାଗପୁରି ଆର୍ ଖାଡ଼ିୟା । ଇନା ଅକ୍ତ ତୁରାମାରା ଉଡ଼ିଶା କଣିନ୍ ଚାଜିନୁକି ବହୟହା କହଁ ସାନ୍ତାଳୀତେ ଏମ୍.ଏ.ପି.ଏଚ.ଡ଼ି. ଲାତେକ ଅଡ଼କ୍ ଏନ୍ ଗେୟା । ଅନା ୟୁନିଭର୍‌ସିଟି ଲାତାର୍‌ରେ କଲେଜ୍ କଦ ତିନାଂ ଗାନ୍ ହୁୟୁଃ କାନା ଲାଲ୍ ବାହାଦୁର ଶାସ୍ତ୍ରୀ ମେମୋରିଏଲ କଲେଜ, କରନ୍‌ଡ଼ି, ଶ୍ୟାମାପ୍ରସାଦ କଲେଜ-କରନ୍‌ଡ଼ି, କରିମ୍ ସିଟି କଲେଜ୍-ସାକଚି, ଏସ୍.ବି.କଲେଜ-ଚାଣ୍ଡିଲ, ଟାଟା କଲେଜ-ଚାଇବାସା, ଘାଟ୍‌ଶିଲା କଲେଜ-ଘାଟଶିଲା, ବହରାଗୁଡ଼ା କଲେଜ-ବହରାଗୁଡ଼ା ଆର୍ ରାଞ୍ଚି କଲେଜ-ରାଞ୍ଚି ।

ସିଦ କାହ୍ନୁ ମୁର୍ମୁ ୟୁନିଭର୍‌ସିଟି, ଦୁମ୍‌କା ରେହଁ ଆଡ଼ି ଡାଟାଦ୍‌ତେ ସାନ୍ତାଳୀତେକ ପାଳ୍‌ହାଓଃ କାନା । ଅଣ୍ଡେହଁ ପାଶ୍ ଆର୍ ଅନର୍ସ କ ପାଳ୍‌ହାଓଃ କାନା । ୟୁନିଭରସିଟି ସୁମୁଂ ରେଗେ ଏମ୍.ଏ, ଏମ୍.ଫିଲ୍, ପି.ଏଚ୍.ଡ଼ି, ଡ଼ି.ଲିଟ, ସିନିୟର୍ ଆର୍ ଜୁନିୟର ଫେଲୋସିପ୍ ରେନାଂ ବେବସ୍ଥା ମେନାଃଆ । ଭୋଟା ପନତ୍ ଖନ୍‌ଗେ ପାଠୁଆକ ଆର୍ ତୁଳୁକ୍ କହଁ ସାନ୍ତାଳୀ ତେକ ପି.ଏଚ.ଡ଼ି. ୟେଃଆ । ସାନ୍ତାଳ୍ ପାର୍‌ଗାନା କଲେଜ-ସାହେବ୍‌ଗଞ୍ଜ ଆର୍ ଜାମତଲା କଲେଜ୍-ଜାମତାଲା ଏମାନ୍ କରେ ଆଡ଼ି ସାଙ୍ଗେରେ କଜାକୁଜି ସାନ୍ତାଳୀ ତେକ ପାଳ୍‌ହାଓଃ କାନା ।

୨୦୦୫-୨୦୦୬ ପାଳ୍‌ହାଓଃ ସେର୍ମାରେ ବେଙ୍ଗଲ୍ ଆର୍ ଉଡ଼ିଶା କଲେଜ୍ କରେ ଭାରି ରକମ୍‌ତେ ସୁକ୍ତ ୩ ଖନ୍ ଏମ୍.ଆଇ.ଏଲ୍ ଲେକାତେ ପାଳହାଓ ଧୁରାଉ ଏନା । ତିନାଂ ଗାନ୍ କଲେଜ୍ କରେ ନେତାର୍‌ଦ ପାଶ୍ ଆର୍ ଅନର୍ସ ଲେକାତେକ ପାଳ୍‌ହାଓଃ କାନା । ଛୁ ତୁମାନ୍ ଅନଲିୟା କଆଃ ପତବ୍ ଆର୍ ଅନଲ୍‌କ ସିଲାବସ୍ ଲେକା ତେବ ହାତାଓ ଆକାନା । ଦିନାଜ୍ ଦିନାକ୍‌ତେ ଭାଗି କିତାବ୍‌କ ଅଡ଼କଃ ଖାନ୍ ଅନା କହଁ ମିଦ୍ ଡିନ୍ ହିଲଃ ସିଲାବସ୍‌ତେ ହେଜ୍ ଦାକେୟାଃଆ ।

ପ୍ରଫେସର୍ ଅମିତ୍ କୁମାର ମଲ୍ଲିକ, ବର୍ଦ୍ଧମାନ ୟୁନିଭର୍‌ସିଟି ରିନିଜ୍ ଭାଇସ୍‌ଚାନସେଲର୍ ଏ ତାହେଁନ୍ ଅକ୍ତରେ ୨୦୦୫-୨୦୦୬ ପାଳହାଓଃ ସେର୍ମା ଖନ୍ ପାଶ୍ ବିଷୟ୍ ଲେକାତେ ପାଳହାଓଃ ଏୟହବ୍ ଏନା । ନେତାର୍‌ଦ୍ ତିନାଂ ଗାନ୍ କଲେଜରେ ଅନର୍ସ ଲେକା ତେହଁକ ପାଳ୍‌ହାଓଃ କାନା । ଅନା ୟୁନିଭର୍‌ସିଟି ଦ ସାନ୍ତାଳୀତେ ପାଳ୍‌ହାଓଃ ଲାଗିଦ୍‌ତେ ତେଲ୍ ଗୋଟାଂ କଲେଜ୍ ଏ ଏମ୍ ଆକାଃଆ । ଅନା କଦ ହୁୟୁଃ କାନା ଖାଡ଼ଲା ଆଦିବାସୀ କଲେଜ-ବାଙ୍କୁଲା, ପଣ୍ଡିତ୍ ରଘୁନାଥ ମୁର୍ମୁ ଇନୁୟହାର୍ କଲେଜ-ବାଙ୍କୁଲା, ମାନଭୂମ କଲେଜ, ଲାଲ୍‌ବାଜାର୍-ପୁରୁଲିୟା,

ପଞ୍ଚକୋଟ୍ କଲେଜ-ପୁରୁଲିୟା, ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ କଲେଜ, ଲାପୁର୍-ପୁରୁଲିୟା, ରାମାନନ୍ଦ ସେଣ୍ଟେନାରୀ କଲେଜ, ଲାଉଲାଡ଼-ପୁରୁଲିୟା, ମାନ୍କର୍ କଲେଜ, ମାନକର୍-ବର୍ଦ୍ଧମାନ, କାଲନା କଲେଜ, କାଲନା-ବର୍ଦ୍ଧମାନ, ନେତାଜୀ କଲେଜ, ଗାମ୍ବାର-ହୁଗୁଲି ଆର୍ ଟୁଦ୍କୁ ହାଁସଦାଃ ଲପ୍ସା ହେମ୍ରମ୍ କଲେଜ, ମେନେଜାରପାଡ଼ା-ବିର୍ଭୂମ।

ଅନ୍ କାରେ ବିଦ୍ୟା ସାଗର୍ ୟୁନିଭର୍ସିଟି ରେହଁ ୨୦୦୫-୨୦୦୬ ସେମ୍ନା ଖନ୍‌ରେ ପାଲ୍‌ହାଓଃ ଇଦ ଏୟହବ୍ ଏନା। ଭାଇସ୍ ଚାନସେଲର୍ ପ୍ରଫେସର୍ ସ୍ୱପନ୍ କୁମାର୍ ପରମାଣିକ ଦ ଇରାଲ୍ ଗୋଟାଂ କଲେଜ୍ ଏ ଏମ୍ ଆକାଃଆ। ଯାହାଁ କରେ ଆୟମା ଇଡ଼ା ଭୁଲିକ ପାଣ୍ ଆର୍ ଅନର୍ପକ ପାଲ୍‌ହାଓଃ କାନା। ଅନା କଲେଜ୍ ଇଦ ହୁୟୁଃ କାନା ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର୍ କଲେଜ-ଝିଲ୍‌ଦା, ସେବା ଭାରତୀ କଲେଜ-କାପ୍‌ଗାଡ଼ି, ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା କଲେଜ-ଗୋପିବଲ୍ଲଭପୁର, ବନମାଳୀ କଲେଜ-ଝାଁଟିକୁଲା, ପିଦକାୟୁ ହୁଲେର୍ ଶାର୍ଦ୍ଧ ଶତ ବାର୍ଷିକୀ କଲେଜ-ଗୋଆଲ୍‌ତଲ, ବିବେକାନନ୍ଦ ସେଣ୍ଟେନାରୀ କଲେଜ୍-ମାନିକ୍‌ପାଡ଼ା, ବେଲ୍‌ଦା କଲେଜ-ବେଲ୍‌ଦା, ଆର୍ କୁଲ୍‌ଟିକିର କଲେଜ, କୁଲ୍‌ଟିକିରି, ନଆକଦ ଯତ ପୁଛିମ୍ ମିଦିନୀପୁର୍ ଜିଲ୍ଲାରେ ମେନାଃଆ।

ଅନା ଚାୟମ୍ ଚାୟମତେ ଓଡ଼ିଶା ରେଦ ସମ୍ବଲପୁର ୟୁନିଭର୍ସିଟିରେ ୨୦୦୬-୨୦୦୭ ଖନ୍ ଏମ୍.ଆଇ.ଏଲ୍. ଲେକାତେ ଯୁକ୍ତ ୩ ଖନ୍ ପାଲହାଓଃ ଏୟହବ୍ ଏନା। ନିତଂ ହାବିକ୍‌ତେ ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ୱମେନସ୍ କଲେଜ, ଝାଲଦା, ରାଉରକେଲା ରେଗେକ ପାଲହାଓଃ କାନା। ମେନ୍‌ଖାନ୍ ୟୁନିଭର୍ସିଟି ରେଦ ଏମ୍.ଏ. ହଁ ପାଲ୍‌ହାଓଃ ରେନାଂ ସୁବିଧା ମେନାଃଆ। ଏମ୍.ଏ. ରେଦ ଓଡ଼ିୟା ସାଓଁତେ ସାନ୍ତାଳୀଦ ସ୍ପେସାଲ୍ ପେପର୍ ଲେକାତେ ହାତାଓତେ ହୁୟୁଃଆ।

ପ୍ରଫେସର୍ ସୁଦର୍ଶନ୍ ନନ୍ଦ, ଭାଇସ୍ ଚାନ୍‌ସେଲର୍ ଏ ଚାହେଁ କାନ୍ ଅକ୍ତ ଖନ୍ ୨୦୦୬-୨୦୦୭ ଖନ୍ ସାନ୍ତାଳୀଦ ଏମ୍.ଆଇ.ଏଲ. ଲେକାତେ ଯୁକ୍ତ ୩ ଖନ୍ ନର୍ଥ ଓଡ଼ିଶା ୟୁନିଭର୍ସିଟି ରେଦ ପାଲ୍‌ହାଓଃ ଏୟହବ୍ ଏନା। ନିତଂ ହାବିକ୍‌ତେ ବାରିପଦା ୱମେନସ୍ କଲେଜ, ଯଶିପୁର୍ କଲେଜ ଆର୍ ରାଇରଙ୍ଗପୁର କଲେଜ୍ କରେ ତିନାଂ ଗାନ୍ ଗିଦ୍ରାକ ପାଲ୍‌ହାଓ ବାଲାଃ କାନ୍ ରେନାଂ ବାଡ଼ାୟ ଆକାନା। କଲେଜ୍ କଲେଜ୍ ସେନ୍ କାତେ ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ୍‌କ ସାଓଁ ଗାପାଲ୍ ମାରାଓ ଲେଖାନ୍ ଉଷ୍ଣ ଆର୍ ଜିହିର୍ କରେ ଆର୍‌ହଁ ଗିଦ୍ରାକ ପାଲ୍‌ହାଓଃ ରେନାଂ ଆଁଶ୍ ମେନାଃଆ।

ନିତଂ ହାବିକ୍‌ତେ ସାନ୍ତାଳୀତେ ପାଲ୍‌ହାଓଃ ରେନାଂ ମରମ୍ ବାବନ୍ ବୁଝାଉ ଠିକ୍ ଆକାଃ ଲେକା ବୁଝାଉଃ କାନା। ଅନାତେ ପାଲେନ୍ ଆଣା ଆକାଦ ଖନ୍ କମ୍ ଗେବନ୍ ଥଲ୍ ପାଲହାଓଃ କାନା। ଦିକୁତେ ପାଲ୍‌ହାଓଃ କାନ୍ ତେବନ୍ ଆଡ଼ି ଗାନ୍ ଆଡ଼୍ରା ଖନ୍ ଭାଗାଓଃ କାନ୍ ରେନାଂ ବାହାନା ଚାବନ୍ ଚାହେଁ ଲେନା। ନିତଂ ଦ ହୁନାଂ ଅନ୍‌କାଦ କାଂ ହୁୟୁଃ ରେନାଂ କାଥା କାନା। ଆସୁଲଃ ହର୍‌ଦ ଆଡ଼ି ଗାନ୍ ଆଟେଦ୍ ଆକାନା। ଆବଆଃ ପାର୍ଶିତେ ପାଲ୍‌ହାଓ କାତେ ହଁ ମାରାଂ ମାରାଂ ଚାକ୍ରିନୁକ୍ରିମ୍ ଜାମ୍ ଦାଲେୟାଃଆ। ଆବଆଃ ପାର୍ଶି ଖାତିର୍ ହଲ୍ ଠେନ୍‌ଖନ୍ ଯାହାଁ ହିର୍ଲା ନେତାର୍‌ହଁ ଅନା ଭାବ୍ ରେନାଂ ଅରସଙ୍ଗ ଖନ୍ ପାଲେନ୍ ବାବନ୍ ଅଡ଼କ୍ ଦାଲେୟାଃ କାନା। ଅନ୍‌କାନ୍ ଉଇହାର୍ ଖନ୍ ଚେତାନ୍ ବନ୍ ରାକାବ୍‌ମା। ଷ୍କୁଲ୍ ଆବନ୍ ଆବ ଖନ୍‌ହଁ ହୀନ୍‌ମାନ୍ ହଲ୍‌କ ବାବନ୍ ବାଡ଼ାୟ ତିୟୁଃ ଆକାଦ୍ ଆବଆଃ ପାର୍ଶିତେରେ ଆବକ ତାଲାମ୍ ଗାଣ୍ଟେ କାତେକ ହାଲ୍‌ବୁଙ୍ଗ୍ ରାକାବ୍ କାନା।

ଭାରତରେ ଆଇ.ଏ.ଏସ. ଲେକାନ୍ ନାମୀଦାମୀ ଚାକ୍ରି ଲାଗିଦ୍ ସାନ୍ତାଳାଢେ ପରୀକ୍ଷା ଏମଃଦ ଆଡ଼ି ମାରାଂ କାଥା କାନା । ପ୍ରଫେସର୍ ଦିଗାମ୍ବର୍ ହାଁସଦାଃ, ଡକ୍ଟର କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଟୁଡୁ, ପ୍ରଫେସର୍ ବିଶ୍ୱନାଥ ହାଁସଦାଃ, ଡକ୍ଟର ଦମୟନ୍ତୀ ବେଶ୍ରା, ମାଦ୍ ଗଣେଶ ମୁର୍ମୁ ଆର୍ ମାଦ୍ ରୂପଚାନ୍ଦ ହାଁସଦାଃ ଏମାନ୍ ମେଧାକାଢେ ନାପାୟ୍ ସୁଗୁଲ୍ ସାହିଁକ୍ ଆଇ.ଏ.ଏସ୍ ରେନାଂ ସିଲାବସ୍‌କ ବେନାଓ ଆକାଃଆ । ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ପବ୍ଲିକ୍ ସର୍ଭିସ୍ କମିସନ୍ ରେହଁ ସାନ୍ତାଳୀଢେ ବିନିଡ଼ ଏମ୍ ଏମ୍ ଦାଲେୟାଃଆ । ପୁଛିମ୍ ବାଂଲା ରେନାଂ ସ୍କୁଲ୍ ସର୍ଭିସ୍ କମିସନ୍ ଜରେହଁ ସାନ୍ତାଳୀଢେ ବିନିଡ଼ ଏମ୍ ଭାଢେମ୍ ଚାକ୍ରିକୁକ୍ରି ଦାଲେୟାଃଆ । ଅନା ଛାଡ଼ା କାଢେ ସାନ୍ତାଳୀ ତେମ୍ ଗ୍ରାଜୁଏଟ୍ ଲେନ୍‌ଖାନ୍ ଭାରତ୍ ରେନାଂ ଯତ ହେପ୍‌ରାଓ ବିନିଡ଼ ରେହଁମ୍ ସେଲେଦ୍ ଦାଲେୟାଃଆ ।

ସମ୍ବିଧାନ୍‌ରେ ଠାଏଁ ଞାମ୍ ତାୟମ୍ ଆବ ଶିକ୍‌ନାତ୍ ରେନାଂ ଅକା ଠାଏଁ ରେବନ୍ ସେଟେର୍ ଆକାନା ଅନାବନ୍ ତୁଲାଜଖା ଲେଜେ । ଭାରତ୍ ସରକାର ସାର୍ଣ୍ଣିୟ୍ ହାତାଓ ଗଦ୍ କେଃଆ ମେନ୍ତେ ଆବଆଃ ଭାରାଭାର୍‌ଦ ଅଣ୍ଡେଗେ ଛିଣ୍ଡାଉ ଏନା ମେନ୍ତେ ବୁଝାଉଦ ମୁରୁକ୍ ଉଇହାର୍ କାନା । ଆବହଁ ମାଣାଂଦ ସାର୍ଣି ହାତାଓତେ ତୁୟ୍‌ବନା । ନଆରେ୍ ତାର୍‌ଚା ବାନୁଃ ଖାନ୍ ତାବନ୍ ଫାର୍‌ଚା ଇତାଗଃଆ । ଆଁଶଦ ତାବନ୍ ଆଡ଼ି ମାରାଂ ମାରାଂ ଆର୍ କାମି ତାବନ୍‌ଦ ଆଡ଼ି ଖାଟ । ଯତଆଃଗେ ସୁର୍‌ରେଦ ବାଂ ଞାମଃଆ ଆର୍ ଖାଟ ଉଇହାର୍‌ତେ ଲାଫାଙ୍ଗ୍ ଆଁଶଦ କାମ୍ ଖାବଲ୍ ତିୟୁଃ କେୟା । ଦୁକ୍ ରେନାଂ କାଥା କାନ୍ ଗେୟା । ୨୦୦୫ ସାଲେଖାନ୍ ସାନ୍ତାଳୀଢେ ଆଇ.ଏ.ଏସ. ଏମ୍ ରେନାଂ ବେବସ୍ଥା ଆକାନ୍ ରେହଁ ନିତ୍ ହାବିକ୍ ଅକୟ୍ ହଁ ମିଦ୍ ହଡ଼୍ ଗାନ୍ ବାବନ୍ ଏମ୍ ବିଡ଼ାଉ ଲାଃଆ । ଶାନ୍ତି ନିକେତନ, ସମ୍ବଲପୁର ଆର ନରଥ ଉଡ଼ିଶା ଜେଜେତ୍ ବିର୍ଦୀଗାଳ୍ କରେ ସାନ୍ତାଳିଢେ ଲେକ୍‌ଚାରାର୍ ଆର୍ ପ୍ରଫେସର୍ କ ବାହାଲିକ ଲାଗିଦ୍ ନୋଟିଫିକେସନ୍‌କ ଅଡ଼କଃ କାନ୍ ରେହଁ ହଡ଼୍‌ଗେ ବାକ ଞାମଃ କାନା । ସ୍କୁଲ୍ କଲେଜ୍ କରେନାଃ ସିଲାବସ୍‌ରେ ସାନ୍ତାଳୀ ସେଲେଦ୍ ଦ ଅହ ଆନ୍ ଗେୟା ମେନ୍ତେ ଉଡ଼ିଶା ପବ୍ଲିକ୍ ସର୍ଭିସ୍ କମିଶନ ରିନିକ୍ ଚେୟାର୍‌ମେନ୍ ମାଦ୍ ବିବେକାନନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏ ଲାଇ ନିଷ୍ଠା ଆକାଃଆ । ସାନ୍ତାଳ୍ ତୁୟ୍ଯା କାଢେ ସାନ୍ତାଳୀଢେ ବାଂ ପାଲହାଓଃ ରେନାଂ ଦୋଷ ଦ ଅନାଢେ ଆବକ ଚେତାନରେଗେ ଲାଦେ ତାହେଁନ୍ କାନା ।

ସାନ୍ତାଳିଢେ ଅଲଃ ପାଲ୍‌ହାଓ ବନ୍ ଗଞ୍ଜଲ୍ ଲେଖାନ୍ ଝାଡ଼୍‌ଖଣ୍ଡ ଆର୍ ପୁଛିମ୍ ବାଂଲା ଦ ଢେର୍ ଢେଦ ଲାହା ଗେୟା । ପୁଛିମ୍ ବାଂଲା ରେଦ କଲେଜ୍ କରେ ପାଲ୍‌ହାଓଃ ଦ ଆଡ଼ିକ ଯୁଙ୍ଗ ଇଦି ଏନା । କମ୍‌କମ୍‌ତେ ବର୍ଦ୍ଧମାନ୍ ଆର୍ ବିଦ୍ୟାସାଗର ୟୁନିଭର୍‌ସିଟିରେ ନିତଂ ଗେଲ୍ ଆରେ ଗୋଟାଂ କଲେଜ୍‌ରେ ସିଟ୍ ସାରେଜ୍‌କ ପାଲ୍‌ହାଓଃ କାନା । ଆର୍‌ହଁ ଆଡ଼ି ଗାନ୍ କଲେଜ୍ କରେ ପାଲହାଓ ଅଚ ରେନାଂ ବରାତଃ କାନା । ଉଡ଼ିଶା ରେଦ ଅନା ହିସାବ୍‌ତେ ବାନୁଃକ ଲେକା ଗେକ ପାଲ୍‌ହାଓଃ କାନା । ସମ୍ବଲପୁର୍ ୟୁନିଭର୍‌ସିଟିରେ ୨୦୦୬-୦୭ ଏତହବ୍ ପାଲ୍‌ହାଓଃ ସେର୍ମାରେଦ ବାନୁଃକ ତାହେଁନ୍ । ୨୦୦୭-୨୦୦୮ ଦସାର୍ ସେର୍ମାରେ ସେ ହଡ଼୍‌ଗେ ଅନାହଁ ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ଜ୍ୱମେନ୍‌ସ କଲେଜ, ରାଉରକେଲା ରେଜ ପାଲ୍‌ହାଓଃ କାନ୍ ତାହେଁନ୍ । ୨୦୦୮-୨୦୦୯ ସେର୍ମା ରେନାଂ ଦ ବାଡ଼ାୟ୍‌ରେ ବାନୁଃଆ । ସାନ୍ତାଳ୍ ଇଲାକାରେ ସାନ୍ତାଳୀଢେ ବାଂକ ପାଲ୍‌ହାଓଃ ଖାନ୍ ଚେତାନ୍ ସେନ୍ ପାଲ୍‌ହାଓଃ ରେନାଂ ବାଂ ବ ଦାବୀ ଦାଲେୟାଃଆ । ୧୧/୧୧/୨୦୦୮ ତାରିଖ୍ ହିଲଃ ବୋର୍ଡ ଅଫ୍ ଷ୍ଟଡ଼ିଜ୍ ମିଟିଂରେ କାଥାହଁ ରାକାବ୍ ଲେନା ବାଂମା ଗିଡ୍ରାକ ସାନ୍ତାଳୀରେ ବାଂକ ଭୁର୍ଭିଃ କାନ୍ ଦିଢେ ସମ୍ବଲ୍‌ପୁର୍ ୟୁନିଭର୍‌ସିଟିରେ ସାନ୍ତାଳୀଢେ ପାଲ୍‌ହାଓଃଦ

ବଦଃଆ । ନଙ୍କା ତେମା ଆବତେରେ ଅବଆଃ ଆଗାମ୍ ବନ୍ ଖୁଡାବ୍ କାଃ କାନା । ନର୍ଥ ଓଡ଼ିଶା ୟୁନିଭର୍ସିଟି ରେନାଂ ଅବସ୍ଥାହଁ ଅନ୍‌କା ଧାରା ଗେୟା । ପାଲ୍‌ହାଓ ଏୟ୍‌ହବ୍ ୨୦୦୬-୨୦୦୭ ଏତହବ୍ ସେର୍ମାରେ ଗେଲ୍ ଏୟାୟ୍ ଗିଦ୍ରା, ୨୦୦୭-୨୦୦୮ ସେର୍ମାରେ ଇଣି ସେ ଗାନ୍ ଗିଦ୍ରାକ ପାଲହାଓଃ ତାହେଁନ୍ । ୨୦୦୮-୨୦୦୯ ରେନାଂଦ ଡାହାୟ୍‌ଗେ ବାନୁଃଆ । ନଆ ୟୁନିଭର୍ସିଟି ଲାତାର୍‌ରେ ୧୫୦ ଗାନ୍ କଲେଜ୍ ମେନାଃଆ । ଯତ ସାନ୍ତାଲ୍ ଅଲଃ ଗିଦ୍ରା ଯୁଦି ଯତ କଲେଜ୍‌ରେ ସାନ୍ତାଳୀ ବିଷୟ୍‌କ ଇଡି ଖାନ୍ ମିଦ୍ ସେର୍ମାରେ ଆଡ଼ି ଅଜ୍‌ମାଗେ ସାନ୍ତାଲ୍ ଗିଦ୍ରାକ୍ ପାଲ୍‌ହାଓ ଅଡ଼କଃଆ । ଗୁରୁ ଗମ୍‌କେ ଦିଶମ୍ ଲେକା ସାନ୍ତାଲ୍ ଇଲାକାରେ ଙେଲ୍ ଲେଖାନ୍ ଦାୟାଗେ ବୁଝାଉଃଆ । ୨୦୦୬-୨୦୦୭ ପାଲ୍‌ହାଓଃ ସେର୍ମା ରେମା ବାରିପଦା ୱମେନସ୍ କଲେଜ୍‌ରେ ମିଦ୍ ହଲ୍, ଯଶିପୁର୍ କଲେଜ୍‌ରେ ଗେଲ୍ ହଲ୍ ଆର୍ ରାଇରଙ୍ଗପୁର୍ କଲେଜରେ ବାରେୟା ଗିଦ୍ରା ସାନ୍ତାଳୀ ଏମ୍.ଆଇ.ଏଲ୍ କ ଦହ ଲାଃଆ । ଅନାତେ ପାଶ୍ ଆର୍ ଅନର୍ସ କ୍ଲାସ୍ ଖୁଲାୟ୍ ଲାଗିଦ ୟୁନିଭର୍ସିଟି ଦୟ୍ ଦିଧାଃ କାନା । ୟୁନିଭର୍ସିଟିୟାଃ ରଲ୍ ହିସାବ୍‌ତେ ଭତି କମ୍‌ରେ ୩୦୦ ଗାନ୍ ଗିଦ୍ରା ଯୁଦି ଏମ୍.ଆଇ.ଏଲ୍ କ ହାତାଙ୍କା ଏନ୍‌ଖାନ୍ ପାଶ୍ ଆର୍ ଅନର୍ସ ଏମାନ୍ ଲଗନ୍‌ଗେ ଖୁଲାଃଆ ।

ନିତଂଦ ହୁନାଂ ପ୍ରାଥମିକ ଆର୍ ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତର ଜରେ ଚୁରାମାରା ପାଲହାଓ ଏୟ୍‌ହବ୍ ଅଡକ ରେନାଂ ଲାକ୍ତିଃ କାନା । ଆବ ଓଡ଼ିଶାରେ ୪୫୪୧୬ ଗାନ୍ ସ୍କୁଲ୍ ମେନାଃଆ । ୧୩୮୩୧ ଗୋଟାଂ ଆତୁରେ ଆରହଁ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍କୁଲ୍‌କ ବାଂ ଖୁଲା ଆକାନ୍ ରେହଁ ସାଢେ ତିନ୍ କିଲୋମିଟର, ପାଙ୍ଗିଞ୍ଜ୍‌ରେ ମିଦଟାଂ ପ୍ରାଥମିକ୍ ସ୍କୁଲ୍ ଦମ୍ ଞାମ୍‌ଗେୟା । ଭାରତ୍ ଦିଶମ୍ ଫୁର୍‌ଗାଲ୍ ଏନ୍ ତାୟମ୍ ସ୍କୁଲ୍ ଜରେ ଯତ କାଡ୍ ରିନ୍ ଗିଦ୍ରାକ ଅଲ୍ ପାଲ୍‌ହାଓ ରେନାଂ ସାମ୍ବିଧାନିକ ନେୟାୟ୍ ଏମ୍ ଆକାନା । ନିତଂ ଞେଲଗଃ କାନା ଗ୍ଲୋବାଲାଇଜେସନ୍ ଆର୍ ପ୍ରାଇଭେଟାଇଜେସନ୍ ଯୁଗ୍‌ରେ ସେଡେଦ୍ ରେହଁ ବେପାର୍ ଏୟ୍‌ହବ୍ ଏନା । ଅନାତେ ସମାନ୍ ଆଇଦାରି ଆର୍ ନେୟାୟ୍ ପେରେଜ୍ ସମାଜ୍ ଗଠନ୍ ରେନାଂ ସାମ୍ବିଧାନିକ୍ ମାନତ୍ ଯତ ରାପୁଦ ଉତାରଃ କାନ୍ ଲେକା ଆଇକାଉଃ କାନା । ଅନା ମାଦ୍‌ରେ ପ୍ରାଥମିକ୍ ଥକ୍ ଖନ୍ ଯୁଦି ଜାତି ଆର୍ ଧରମ୍ ରେନାଂ ଭେଦ୍‌ଭାବ୍ ଦହ କାତେ ପାଲ୍‌ହାଓଃ ରେନାଂ ଚାର୍‌ଚାଃଆ ଏନଖାନ୍ ହଲ୍ ଲାଗିଦ୍ ହଲାଃ ଦୁପୁଲାଲ୍ ଭାବ୍, ହଲ୍ ସନ୍‌ମାନ୍, ସାଣେସିୟା ଉଇହାର୍ ଆର୍ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ୍ ଜୀବନ୍ ଧାରା ରେନାଂ ହାରାବୁରୁ ବାଂ ହୁୟ୍‌କାତେ ସମାଜ୍ ରେନାଂ ଲାକ୍‌ଚାର୍‌କ ଉଡ୍‌ନାଉ ରାକାବ୍ ହର୍‌ଦ ଏସେଦଃଆ । ସାଓଁତାରେ ମନୁବାଦୀ ପରମ୍ପରା ବଦଲ୍‌ତେ ମାନବବାଦୀ ପରମ୍ପରା, ସାମାଜିକ୍ ଅନ୍ୟାୟ୍ ବଦଲ୍‌ତେ ଯତହଲ୍ ସାମାନ୍ ଅଲ୍ ପାଲ୍‌ହାଓଃ ରେନାଂ ନାଗରିକ୍ ଉଇହାର୍ ଭେୟାଣ୍ ଲାଗିଦ୍ ମିଦ୍‌ଟାଂ ଞେଲ୍‌ଞାମଃ ବନଦଲ୍ ଆଗୁ ଲେଡାନାଃ ସେଡେଦ୍ ବେବସ୍ଥା ରେନାଂ ଆଡ଼ି ଜାରୁଡ୍ ମେନାଃଆ । ଗୁନ୍ ଆନାଃ ସେଡେଦ ଆର୍ ଶିକ୍‌ନାଡ, ସମାଜ ରେନାଂ ଲାକ୍‌ଚାର୍ ଆର୍ ନେମାଚାର୍ ହାବା ରାକାବ୍ ଲାଗିଦ୍ ଯତ ଦିଲ୍‌ଗାରିୟା, ବୁଦ୍ ଗାରିୟା, ଦରଦିୟା ହଲ୍ ଭଗନ୍ ଦିଲ୍ ଦାଡେଦ ଆବଆଃ ଜାତି ଆର୍ ଜାତିଆରୀ ହଲ୍ ଆଡ଼ିଗାନ୍ ଆଁଶକ ଦହ ଆକାଃଆ । ❑❑❑

କବିତା

ସେରେଞ୍, ସେରେଞ୍ ତେ ସାନ୍ତାଳୀ

ଗୋବିନ୍ଦ ମୁର୍ମୁ (ବାଲକ),
ଯୁକ୍ତ ୩ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ କଳା (ଇତିହାସ ଅନର୍ସ)

ବୁଢାକୁ ହାଡାମ୍ — ବାଲିବାକୁ ତାଡାମ୍
ଛାତିକୁ କହନ୍ତି କଡାମ୍ -୧-

ଆମ୍ବକୁ ଉଲ୍ — ସଙ୍ଗୀତକୁ ଫୁଲ୍
ଛାଇକୁ କହନ୍ତି ଉମୁଲ୍ -୨-

ମେଘକୁ ରିମିଲ୍ — କେନ୍ଦୁକୁ ତିରିଲ୍
ଶଳାକୁ କହନ୍ତି ଇରିଲ୍ -୩-

ଉଇହୁଙ୍କାକୁ ବୁନୁମ୍ — ତେଲକୁ ସୁନୁମ୍
ଭୁଲିବାକୁ କହନ୍ତି ଉନୁମ୍ -୪-

ଝିଅକୁ କୁଡି — କୋଳିକୁ ଡିଡାଳି
ମୁଢିକୁ କହନ୍ତି ଖାଯାଳି -୫-

ଆଖିକୁ ମେଦ୍ — ଶିଖିବାକୁ ଚେଦ୍
ପନିକିରେ କଟାକୁ ଗେଦ୍ -୬-

ବଣକୁ ବିର୍ — ଦାଆରେ କଟାକୁ ଇର୍
ପଳେଇବାକୁ କହନ୍ତି ଞିର୍ -୭-

ଭାଉଜକୁ ହିଲି — ପଚାରିବାକୁ କୁଲି
ଅଣ୍ଡାକୁ କହନ୍ତି ବିଲି -୮-

ଖଟକୁ ପାରକମ୍ — ଶଙ୍ଖାକୁ ସାକମ୍
କଙ୍କଡ଼ାକୁ କହନ୍ତି କାଟକମ୍ -୯-

ସ୍ୱାଦକୁ ସଜମ୍ — ଅଜାକୁ ଗଜମ୍
କଠଉକୁ କହନ୍ତି ଖଜମ୍ -୧୦- ❑❑❑

ଉୟ୍‌ହାର

ସଞ୍ଜୟ କୁମାର ହେମ୍ବ୍ରମ,
ଯୁକ୍ତ ୨ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ସାରିଗେ ଆଡଦ କୁନାମୀ ଚାନ୍ଦ
  ହୁଲ ଅଡ ଆନେ ଡେର୍ଜେନ୍ ।
ଇନି ବେଗର୍ ବେଶ ବାଞ ବୁଝାଉ
  ଇନିଗେ ଜିୱୀ ଗିନିଜ୍ ।୧।
କୁକ୍‌ମୁ ତେ ଦିନ୍‌ଗେୟ୍ ହିଜୁଃ
  ଲାଡାଓ ତେ ବାୟ୍ ରକ୍ ଆଞ୍
ଗାଦିଜ ଆଡେୟ୍ ହଡ ଆଞା
  ଦିସ୍‌ଗା ବାଙ୍ଗେଞ ଆଂଜମ ।୨।
ଉଇହାର୍ ତେୟ୍ ହିଜୁଃ ଦିନ୍‌ଗେ
  ମନେ ଖନ୍ ବାୟ୍ ଆଡଃ
ଉଡୁଃ ଆଞାୟ୍ କୁର୍କାଃ ଇପିଲ୍
  ତିତେ ବାଞ ସେଟେର୍ ।୩।
ବାୟ୍ ବୁଝାଉଃ ମନେ ଇଞାଃ
  ବାୟ୍ ଦାବନଃ ଜିୱୀ
ଦୁଲାଳେ କାନାଞ ଇନିଗେ ଇଞ
  ଞୁତୁମ୍ ଦ ବାଞ ବାଡ଼ାୟ୍ ।୪।
ଅକା ବାଗାନ୍ ପିପିଲିୟୁଁ
  ବାଞ୍ ବାଡ଼ାୟ୍ ତାମ୍ ଉପୁରୁମ
ନାଇ, ନାଲା, ବିର, ବୁରୁ
  ପାନ୍ତେ ଏ ରେହଁ ବାୟ୍ ଞାମଃ ।୫।
ଇନିଗେତ ଇଞିଜ ଜିୱୀ
  ଇନି ବେଗର୍ ଜୀବନ୍ ବେରଥା
ପିଟିଞିଦା ଦୁଲାଲ୍ ଆଜରେ
  ଇଞ ଦ ଆନ୍‌ଜାନ୍ ହଜ ।୬।
ସେତାଃ ଆୟୁବ୍ ଡିକିନ୍ ଡାରାପିଞ୍
  ସାନେ ସାନିଞ ଉଇହାର୍ ଏୟ୍
କୁକୁମୁ ରାପୁଦଃ ରେହଁ ଇଞଦ
  ଇନିଗେ କୁନାମୀ ରାନୀ ।୭। ❑❑❑

ଜୁମିଦ୍ ସାଓଁତା

କାପୁରା ସୋରେନ୍,
ଯୁକ୍ତ ୩ ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ କଳା

ଆବଆଃ ସାଓଁତା ଆଡ଼ିଗେ ସୁପାର୍, ଆଡ଼ିଗେ ରମକ୍ ତାବନ୍
ସନା ଲେକାନ୍ ସାଓଁତା ତାବନ, ଗିଲାସାଲା ଦାଃ ଲେକା ।।

ସାଓଁତା ତାବନ୍ ମାର୍ଣାଲ୍ ଡ଼ିଗଡ଼ିଗ, ଆବ ବନ୍ ଞୁତାଡ୍ ଗେୟ୍
ଆକିଲ୍ ବାଂତେ ଦିଶା ବାଂତେ, ଆବ ବନ୍ ମୁରୁକ୍ ଆକାନ ।।

ଦିକୁ ହପନ୍ଦ ସେତାଃ ଆୟୁବ, ଅଲ୍ ପାଳହାଓ ରେଗେ
ସାନ୍ତାଲ୍ ହପନ୍ଦ ସେତାଃ ଆୟୁବ, ଏନେଜ୍ ସେରେଞ୍ ରେଗେ ।।

ହାଣ୍ଡି ସାଭରା ସାତରା ସାତା, ରେଗେବନ୍ ଆଲଖାଭ ଆକାନ୍
ହିଁସା ସୁୟ୍ ହିଁସ୍କା ହଳଂ, ତେଗେବନ୍ ଡ଼ାବାଓ ଆକାନ୍ ।।

ବାସୁମୁର୍ମୁସ୍ ଅଡ଼କ ଆକାଦ, ଆଲ୍ବାଚୀ ତାବନ୍
ଆକିଲ୍ ଦାଲେ ତେବନ ଆର୍ଣାଲ-ମାର୍ଣାଲ ସାଓଁତା ସାଓଁ ହେବ ।।

ଆଲଃ ଆବ ପାଳହାଓଃ ଆବ, ଆକିଲ୍ ଗେୟ୍ନଃବ
ଜାନାମ ଅଲ୍ ଜାନାମ ରଲ୍, ଦେବନ୍ ଲାହା ଇଦି ।। ❑❑❑

ଧାର୍ତ୍ତି

ସରୋଜମଣି ଟୁଡୁ,
ଯୁକ୍ତ ୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ କଳା

ଜାନାମ୍ ଆୟମ୍ ଜାନାମ୍ କିଦଞ୍
ନଆ ଧାର୍ତ୍ତି ତାଲାରେ,
ଅତ୍ ହାସାମା ବାନୁଃ ତିଞା
ଡେଦଇଞ୍ ଟିକାୟ୍ ଅକାରେ ।।
ମାନ୍ୱା କିଙ୍ଗୀ ଧାର୍ତ୍ତିରେଦ
ମାନ୍ମୀ ହପନ୍ ବୁଜୁଦ୍ ବୁଜୁଦ୍,
ସାଙ୍ଗେ ବୟହା ସାରଞ୍ ରେଦ
ଜମ୍ଦ ମିମିଦ୍ ଟୁପୁଦ୍ ।।
ସାନ୍ତାଲ୍ ହପନ୍ ବୁଦ୍ଧି ଖାଟ୍
ଆଲମ୍ ଆଶାୟ୍ କାର୍ ମଟର୍
ଦିକୁ ଲେକା ପାକା ଦଲାନ୍,
ଆମ୍ଦ ପାଲେନ୍ ଟି-ଶେଡମ ଖାଟ ।।
ଆଦିବାସୀ ଆଲମ୍ ହାପିଃ
ଇରାଲ୍ ଧାପ୍ରେ ସେଲେଦ୍ ଏନ୍ ଚିକି
ଆବ ହୁଁଚ ମିଦ ବିନ୍ ହିଲଃ
ଦିଲ୍ଲୀ ରେବନ୍ ଦୁଲୁବ୍ ।। ❑❑❑

With Best Compliments From :

Sigma InfoTech

A

Complete

Software

Solution

Bada Bazar, Near Sitala Mandir, Baripada,
Mayurbhanj-757001
Ph. No.: 06792-258224, 329946

Deals in :

Software Training, Hardware, D.T.P.,
Internet, Railway & Air Ticket Reservation

With Best Compliments from :

MAYURBHANJ MEDICAL ACADEMY

INDAPAHI, BARIPADA,
MAYURBHANJ

Course Offered :

Diploma in Pharmacy (D. Pharm) 60 Seat

&

D.M.L.T.

With Best Compliments from :

MAYURBHANJ INDUSTRIAL TRAINING CENTRE

INDAPAHI, BARIPADA,
MAYURBHANJ

Course Offered :

FITTER - 84 Seats

ELECTRICIAN - 84 Seats

Contact No. : 212561, 9437039228 (M)

With Best Compliments From :

STUDY COMPLEX

A Unique Store of Every Old & New Books, Office Stationary & Study Materials

High Lights :

- Old Books of all categories are sold and purchase here.
- You can exchange your old books and get one new or old books against your exchange value.
- New books on school, college, I.T.I., Diploma, Engg., Degree Engg., Medical, Pharmacy, C.B.S.E., all types of Computer books are available here on Discount rate.
- Office stationaries, study materials are available here on reasonable rates.

BARIAPADA, MAYURBHANJ

With Best Compliments From :

SAI BOOK LAND

Book Sellers, Suppliers, Distributors
& Publisher

Deals in :

**Books from A to Z, Study Materials
& Office Stationeries**

*The Only
Leading & Trusting Store
in North Orissa*

LALBAZAR, NEAR DURGA MANDAP, BARIPADA

With Best Compliments from :
BASUDEV ENTERPRISES
The Mega Electronic A/c Show Room
JUBLEE LIBRARY ROAD, LALBAZAR,
BARIPADA - 757001
Tel.: (06792) 252896 (O), 255276 (Service Centre)
dishtv
SONY
SUN DIRECT
IFB
PHILIPS
TATA Sky
CG Crompton Greaves
EUREKA FORBES
LG
SAMSUNG
Deals in :
Television, Refrigerator, Air Conditioners, Washing Machines,
Wrist Watches, Mobile Phones & Home Appliances

With Best Compliments from :
Arup Kumar Das
Mob: 94371-77608
916
B.I.S.
CERTIFIED & HALL MARK
JEWELLERY
Sona Chandi
JEWELLERS
NEAR TARINI MANDIR, LAL BAZAR,
BARIPADA, PH : 06792-254125
Deals in : Diamond, Gold, Silver Ornaments

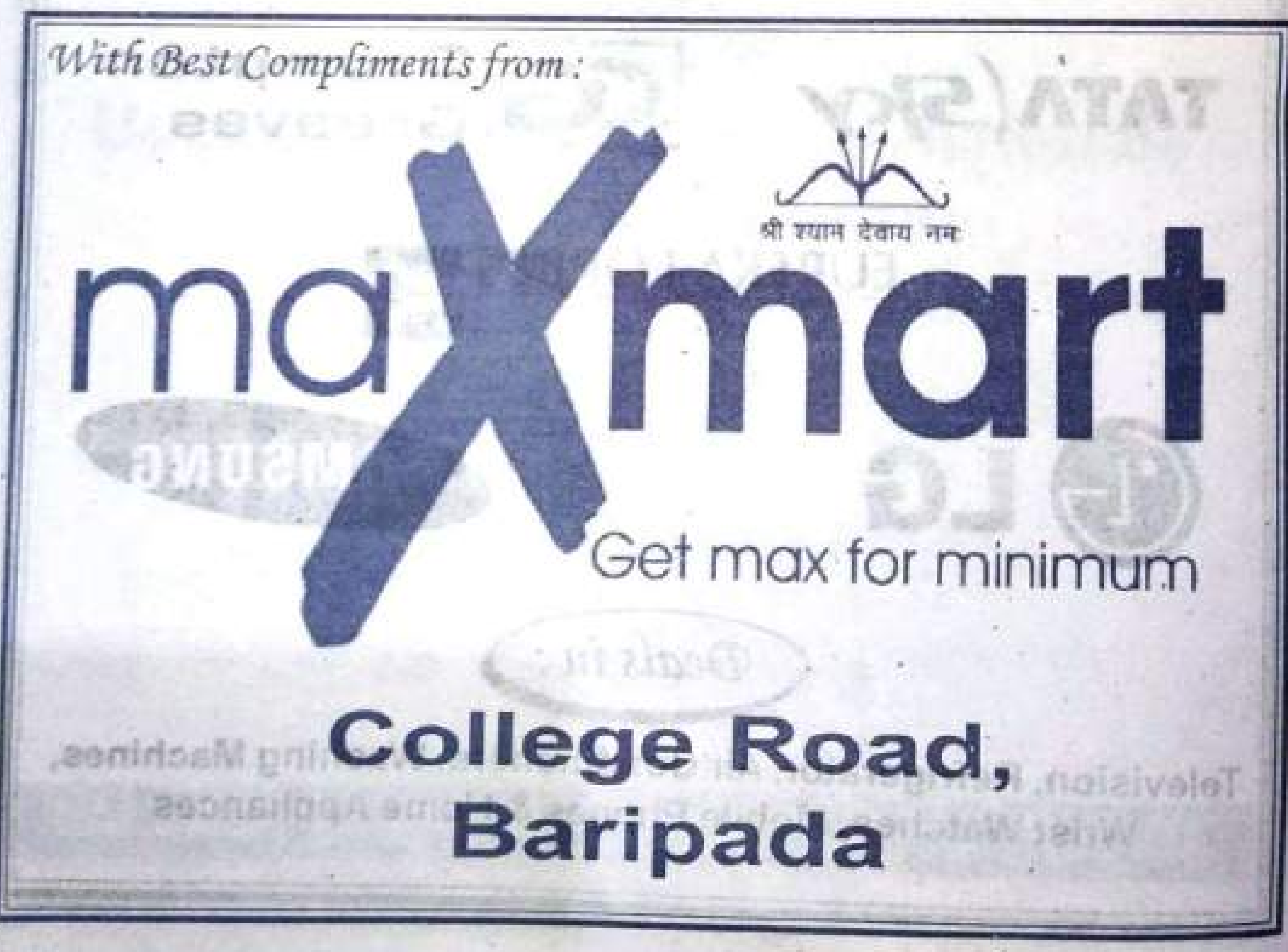
With Best Compliments from :
श्री श्याम देवाय नमः
maXmart
Get max for minimum
College Road,
Baripada

2008, World Economy Crumbles

Rupee crashes against Dollar

Global Warming rises to New-high

Terrorists attack Mumbai

India - Pakisthan prepares for show down...

KANDHAMAL BURNS....

Despite everything we 'll survive.
Hopefully, Happily.
Evolving the *humane* values through right education.

Wish you a HAPPY NEW YEAR 2009.

DUTTA'S

RESIDENTIAL COLLEGE

helping you to help yourself

Baghra Road, BARIPADA, 757 001

You have talent ; We make you realise that

With Best Compliments From :

Phone 254487

GP

Debabrata Das

GOLD PALACE

A.C. Showroom

(Deals in 22 ct. Gold & Silver Ornaments)

In Front of Canara Bank, Baripada

With Best Compliments from :

Devdas Travels

Baripada To Kolkata

SILVER JUBILEE CELEBRATION

EXECUTIVE BODY :

Chairman : Sri Pradeep Ku. Rout, Principal
Dr. J.N.S.D. Sachan, Member
Sri P.K. Paira, Member
Sri K.C. Basa, Member
Sri S.K.Patnaik, Member
Sri K.C. Parida, Member

MEMBERS OF DIFFERENT COMMITTEE :

GUEST CONTACT COMMITTEE :

1. Sri S. Bose
2. Sri A. Mohanty
3. Sri S.K. Sahu (Pol. Sc.)

RECEPTION COMMITTEE :

1. Sri S. Bose
2. Sri R.K. Das
3. Sri S. Das
4. Dr. S. Mohanty

REFRESHMENT COMMITTEE :

1. Sri P.K. Paira
3. Sri P.K. Paul
3. Sri M.D. Sau
4. Dr. A. Dhal
5. Sri S.K. Patra

SOUVENIR COMMITTEE :

1. Dr. J.N.S.D. Sachan
2. Miss S. Naik
3. Sri A. Mohanty
4. Smt. M.L. Dash
5. Sri P.C. Sahu

FINANCE COMMITTEE :

1. Sri P.K. Paira
2. Sri S.K. Patnaik
3. Sri K.C. Parida

MEETING ARRANGEMENT COMMITTEE :

1. Sri S.K. Patnaik
2. Sri S. Samal
3. Sri A.K. Sharma

INVITATION COMMITTEE :

1. Sri K.C. Basa
2. Smt. A.M. Bhuyan
3. Sri P.K. Paul
4. Sri R. Mohanta

DISCIPLINE COMMITTEE :

1. Sri A. Mohanty
2. Sri S.S. Nayak
3. Sri S.K. Sahu (Com.)
4. Sri D.K. Sau

CULTURAL PROGRAMME COMMITTEE :

1. Sri P.C. Sahu
2. Sri B.K. Mohanta
3. Sri S. Das
4. Sri S.K. Sahu (Pol. Sc.)
5. Sri S.K. Dash

FELECITATION COMMITTEE :

1. Sri K.C. Basa
2. Sri R.K. Das
3. Sri S. Samal
4. Sri H.S. Mohakud

ANNOUNCEMENT COMMITTEE :

1. Sri S. Bose
2. Sri P.C. Sahu
3. Sri A.K. Sharma

DECORATION COMMITTEE :

1. Sri P.C. Sahu
2. Sri R.K. Das
3. Sri H.S. Mohakud
4. Sri A.K. Behera
5. Sri R. Mohanta

NAME OF THE MANAGEMENT MEMBERS SINCE IT'S ESTABLISHMENT

1. Kedar Chandra Nayak, Bali pal
2. Late Bairagi Charan Mishra, Bali pal
3. Late Jalandhar Patra, Baiganbadia
4. Ananta Prasad Jit, Bholgadia
5. Smt.Saraswati Hembram-Bhanjpur.
6. Nepal Chandra Bose, Baripada
7. Late Gopal Chandra Das, Dorakholi
8. Raghunath Behera, Jampada
9. Ram Chandra Baskey, Jagannathpur
10. Gaura Hari Patra, Dhanukdiha.
11. Shashikanta Behera, Baunskantia
12. Pithanath Hembram, Kuabuda
13. Chandra Mohan Hansdah, Jampada
14. Bailochan Mohakud, Padhiaripur
15. Late Chaturbhuja Behera
16. Narayan Prasad Jit, Bholgadia
17. Sarat Chandra Pati, Baiganbadaia
18. Ajoy Kumar Mohapatra, Kuchei
19. Shashanka Sekhar Sarangi, Baripada
20. Prasanta Kanungo, Jampada
21. Bharat Chandra Mishra, Balipal
22. Late Gaura Hari Behera, Jampada
23. Himangsu Sekhar Rana, Baiganbadia
24. Paresh Chandra Mohanta, Keutunimari

NAME OF THE ADVISERS SINCE IT'S ESTABLISHMENT

1. Sraban Kumar Jitbabu, Jampada
2. Sudhansu Nayak, Balipal
3. Diptendu Sekhar Sarangi, Baiganbadia
4. Sachindra Nath Barik, Balipal
5. Laxmidhara Das, Kuchei
6. Kangali Charan Das, Bankasole
7. Sri Umesh Chandra Das, Chitrada
8. Hemanta Ghosh, Jampada
9. Manoranjan Manki, (Sarapanch, Baiganbadia G.B.)
10. Late Sisir Kumar Das, Bankasole
11. Chittaranjan Sau, Baiganbadia
12. Nihar ranjan Behera, Kuliana
13. Biren Chandra Patra, Baiganbadia
14. Prasanna Kumar patra, Andhari
15. Harekrushna Pal, Baripada
16. Late Sj. Kamala Dalei

COLLEGE STAFF

PRINCIPAL

Sri Pradeep Kumar Rout, M.A.(Utkal)

TEACHING STAFF

DEPARTMENT OF ENGLISH :

1. Sri Abhimanyu Mohanty, M.A.
2. Sri Natabar Giri, MA., M.Phil
3. Sri Harishankar Mohakud, M.A.
4. Sri Subrat Kumar Pathi, M.A.

DEPARTMENT OF ORIYA :

1. Miss Sanghamitra Naik, M.A.
2. Sri Paresh Chandra Sahu, M.A.
3. Smt Ushasi Mishra,M.A.
4. Smt. Jayashree Dash, M.A.

DEPARTMENT OF HISTORY :

1. Dr. Jatindra Nath Sing Dev Sachan, M.A., Ph.D.
2. Sri Sidhartha Bose, M.A.
3. Sri Kumarmani Nayak, M.A.

DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE :

1. Sri Kanhu Charan Basa, M.A.
2. Sri Rajendra Kumar Das,M. A.
3. Sri Shusanta Kumar Sahu, M.A.

DEPARTMENT OF ECONOMICS :

1. Sri Pradeep Kumar Paira, M.A.
2. Sri Srinath Samal, M.A.
3. Sri Shankarsan Nayak, M.A., M.Phil

DEPARTMENT OF LOGIC & PHILOSOPHY :

1. Sri Pradeep Kumar Rout, M.A.
2. Sri Purnendu Kumar Paul, M.A.

DEPARTMENT OF SANSKRIT :

1. Smt. Manjulata Dash, M.A.
2. Sri Annada Sankar Satapathy, M.A.,M.phil

DEPARTMENT OF COMMERCE :

1. Sri Sandeep Kumar Patnaik, M.Com.
2. Smt Alaka Manjari Bhuyan, M.Com.
3. Sri Shusanta Kumar Sahu, M.Com.

DEPARTMENT OF MATHEMATICS :

1. Sri Kedar Chandra Parida, M.Sc,M.Phil

DEPARTMENT OF PHYSICS :

1. Sri Bijay Kumar Mahanta, M.Sc.
2. Sri Subrat Kumar Dash, M.Sc.

DEPARTMENT OF CHEMISTRY :

1. Sri Sharat Kumar Mohanty, M.Sc. Ph.D
2. Sri Subhendu Das, M.Sc.

DEPARTMENT OF BOTANY :

1. Sri Ashok Kumar Sharma, M.Sc.
2. Sri Ashis Kumar Behera, M.Sc.

DEPARTMENT OF ZOOLOGY :

1. Dr. Sanjukta Mohanty, M.Sc., Ph.D.
2. Dr. Annapurna Dhal, M.Sc.,M.Phil, Ph.D.

PHYSICAL EDUCATION DEPARTMENT :

1. Sri Chandi Charan Dandpat, B.Com, B.P.E.D(PET)

DEMONSTRATORS

PHYSICS DEPARTMENT :

1. Sri Sujit Kumar Patra, B.Sc.
2. Sri Kshitish Chandra Mahanta, B.Sc.

CHEMISTRY DEPARTMENT :

1. Sri Deepak Kumar Sau, B.Sc.
2. Miss Dipika Sau, B.Sc.

BIOLOGY DEPARTMENT :

1. Sri Rajaram Mohanta,B.Sc.
2. Sri Dillip Kumar Kar, B.Sc.
3. Sri Susanta Kumar Bode, B.Sc.

LIBRARY STAFF

1. Sri Muralidhar Sau, B.Com., C.Lib. (Asst. Librarian)
2. Sj. Malay Ghosh, B.Com, B.Lib. (Asst. Librarian)
3. Sri Dillip Kumar Ghosh (Library Attendant)
4. Sri Dayal Sena (Library Attendant)

OFFICE STAFF

1. Sri Rabindra Nath Senapati, B.Com., Head Clerk
2. Sri Gabinda Candra Paul, B.Com.
3. Sri Gopal Chandra Patra, B.Com.
4. Sri Rabindra Nath Nayak, B.Com
5. Sri Aswani Kumar Mahapatra, HSC
6. Sri Chandra Sekhr Mahapatra, HSC
7. Sri Prasanta Kumar Mahapatra, HSC
8. Sri Badal Narayan Sau, B.Com.
9. Sri Susanta Barik, B.Sc.

LABORATORY ATTENDANTS

1. Sri Alanka Bhanjan Ghosh
2. Sri Nalin Kumar Senapati
3. Sri Pijush Kanti Ghosh
4. Sri Nandan Ku. Nayak
5. Anusaya Singh
6. Jaminikanta Gorei
7. Sudhir Mohanta
8. Sri Tirtha Patra

CLASS IV STAFF

1. Sri Bireswar Mahapatra
2. Sri Puma Chandra Giri
3. Sri Chittaranjan Ghosh
4. Sri Sashanka Sekhar Ghosh
5. Sri Umakanta Nayak
6. Smt. Binodini Lenka
7. Sri Pratap Chandra Ghosh
8. Sri Baidyanath Singh
9. Sri Aurabinda Kulia
10. Sri Parikhita Mohanta
11. Sri Srinibas Basuri
12. Sri Deepak Ku. Lenka
13. Sri Harendra Ghosh
14. Sri Ram Chandra Mohanta

NSS REPORT 2008-09

B.B. College, Baiganbadia has three different NSS units functioning effectively in adopted villages i.e. Kukuda Khumpi, Jampada and Andhari. The sole motto of these units is to create awareness and to uplift the social structure through selfless service of the volunteers keeping in view the needs of the adopted villages. The programme officers are Dr. JNSD Sachan, Mr. Sidharth Bose and Dr. (Mrs) Annapurna Dhal.

The NSS units are doing a lot of commendable work in the field of social service.For the development of hygieneic condition of poor people we organised Health camp, animal health camp, awareness meeting and Rally time to time.The most innovative programme of the college is the introduction of kitchen garden for the first time not only in NOU, but also in Orissa as well. The college garden has been converted to NSS garden where spring comes every year. The college also organised an Inter College NSS Camp in 2005 which is still remembered by the volunteers and the villagers. The college with the active participation of NSS volenteers organised three Blood donation camps consicutively in 2006, 2007 & 2008 for which college has been awarded by the District Magistrate & Collector, Mayurbhanj.

Besides these, the major function of the year 2008-2009 are given below with dates.

A personality development camp with general orientation was organised in collaboration with Vivekananda Kendra Baripada on 6th Aug. 08. B.B. College Baiganbadia. Mr. Anil Kuamr Kar, Mr. S.S. Giri deliver their speach along with principal Mr. P.K. Rout, Dr. JNSD Sachan, Mr. S. Bose & Dr. A. Dhal.

On 14th Aug. 08. a meeting of the advisory committee was held in the college under the chairmanship of Mr. P.K. Rout. The future action plan was made for 2009 - 2010.

On 15th Aug 08, Independence Day was celebrated in the college campus principal Mr. P.K. Rout hosted the flag after pravatpheri by volunteers. Mr.C.C. Dandpat, PET, helped in this preparation Dr. JNSD Sachan, Mr. S. Bose & Dr. A. Dhal. inspired the student by their speech. Cleaning of College campus and gradening at NSS garden was done by the vounteers. Cultural progarmme and Debate competition were organised.

From 25th Aug. 08 to 31st Aug 08, Mr. Jagdish Palbabu of +3 3rd year Arts attended the Naitonal Integration Camp at M.S. Unviersity at Tirunelveli, Tamilnadu.

On 24th Sept. 08, NSS day was celebrated. Registrar of NOU, Dr. Natabara Panigrahi, Programme coordinator NSS Bureaue NOU Dr. Sarat Swain attende the meeting and inspired the volunteers. Principal P.K. Rout presided over the meeting.

From 30th Sept. 08 to 9th Oct. 08 Puja Special Camp was organised by male unit-II at Andhari by P.o. Dr. JNSD Sachan. The volunteers prepared the NSS garden, repair roads, make rally for social development the most remarkable work is the survey of Kukuda Khumpi village for 'Gyanalok' programme where 20 illeterate boys & girls were identified and made necessary arrangements for there education. The important persons visited the camp were Dr. Sarat Swain NSS Coordinator NOU, Mr. K.C. Nayak, the founder of the college and others.

On 2nd Oct. 08, one day camp was organised on the eve of Gandhi Jayanti. A seminar "on Drug abuses" was organsied. P.o. S. Bose and Dr. A Dhal look after the camp.

On 31st Oct. 08. Mr. Jagadish Palbabu attended the Pre-Republic day parade Camp at BBSR. A similar camp of esatern zone was organised at NOU, Takatpur from 14th Nov. 08 to 23rd Nov. 08. P.o. Dr. JNSD Sachan was deputed to conduct the camp. Mr. Jagadish Palbabu and Mr. Ravinder Singh joined the camp at NOU.

On 1st Dec. 08, AIDS day was celebrated in Baiganbadia. A cycle rally was organised in village Andhari to Baiganbadia and than to Jampada.

On 12th Dec. 08, A blood donation camp was organised in collaboration with "Ama Odissa" and Red Cross in the college campus, for the third consequitive time. 52 students volunteers and staffs donated blood. The blood bank staffs of Baripada helped in this process.

On 19th Dec. 08 a workshop on "Bharat Nirmana" was organsied of field publicity Govt. of India and "SANKALPA" voulntary organisation, Kuliana, Sub-Collector of Mayurbhanj Mr. Dehuri inagurated the workshop. BDO Kuliana, staffs of DRDA, ITDA attended the workshop and gave information regarding different govt. programme to develop the village, to eradicate the poverty. A rally was organised to campaign on "Rural Development".

From 1st Jan.09 to 31st Jan.09 Mr. Jagadish Palbabu (student volunteer) attended the PRD camp at New Delhi on behalf of NOU. It is a great proud of our college.

Youth day was celebrated On 12th Jan.09 in th village. A meeting was attended by the staffs of Vivekananda Kendra, Baripada Debate competition was held.

Mr. Ravinder Singh (student volunteer) represented NOU in the youth festival at Amritsar from 12th Jan.09 to 16th Jan.09.

Two day before Subash Bose Jayanti i.e. 21st Jan.09 a worlshop on "Terrorism and World Peace" was organsied in the college in collaboration with Nehru Yuva Kenra, Baripada and "ADHAR" Baripada. It was an inter college camp. Principal Mr. P.K. Rout presided over the meeting coordinator of NYK Mr. Nirakar Das, DSP Baripada, BDO Kuliana, attended the meeting. Mr. A. Biswal of MPC(A) College, Dr. JNSD Sachan, Mr. R.K. Das of B.B. College deliver their speach in that occasion.

On 26th Jan.09 Republic Day was celebrated. Principal P.K. Rout hosted the flag. P.o. Dr. JNSD Sachan, Mr. S. Bose, Dr. A Dhal were present. The volunteers participated in the cultural programme. Debate competition wad held plantation, Kitchen garden campus cleaning were done.

On 28th Jan. at Chitrada College, a review camp of NSS Bureaue NOU was organised. It was attended by Po. Dr. JNSD Sachan, Dr. A. Dhal and Mr. S. Bose.

On 1st March 08, meeting of the advisory committee was held to discuss over the work of NSS for the next year i.e. 2009-2010.

On the occasion of NOU Foundation Day on 14th July 2009 the best programme officer award was given to Dr. JNSD Sachan and the best volunteer award was given to Jagadish Palbabu of our college for the year 2007-08.

★★★★★

SUCCESSION LIST OF PRESIDENT & GENERAL SECRETARY OF B.B. COLLEGE

Session	President	General Secretary
1998-99	Sri Sandeep Ku. Pati	Sri Dusmanta Jitbabu
1999-00	Manoj Ku. Behera	Sumanta Ku. Behera
2000-01	Rajendra Ku. Behera	Soroj Ku. Mohapatra
2001-02	Sangram Kishori Giri	Sanjeb Senapati
2002-03	Ashis Ku. Sethi	Deepak Ku. Patra
2003-04	Depak Ku. Patra	Sunil Ku. Patra
2004-05	Partha Sarathi Naik	Sonatan Murmu
2005-06	Rajib Lochan Behera	Binod Das
2006-07	Binod Das	Anjan Patra
2007-08	—	Bajum Hansdah
2008-09	Jagadish Palbabu	Shibalal Tudu
2009-10	Rabinder Singh	Biplab Kumar Dash